* ع '/ 'ain. 18. slovo at. alf.; br. vrijednost 70/
○ عَادِيَاءُ Adija' - npp.
عَارِيَّا Arejja /npl. u Libanu/ ع
○ عَازَرُ Lazar - npp. عاق
* عَاقٌ gra / glas gavrana/
○ عَامُورَةُ Gomora /hist. = npl. u Palestini/
○ عَامُوصُ Amos / vjerovjesnik Izraelićana/
○ العَانَاتُ Anat /npl. u Siriji/
Δ عَانَةُ Ana /obl. u Iraku/
○ عَانُوتُ Anut /npl. u Libanu/
* عَاهِ /itj. za zaustavljanje deva/ عاه
* عَبَأَ ـَ عَبْءٌ هـ pripremiti /robu/; عبأ
opremiti, mobilizirati /vojsku/; عبء
prirediti, izraditi, smiješati /parfem/
ـ الى ، ل ه poći, uputiti se kod
ـ ب هـ voditi brigu, obraćati
pažnju, pridavati važnost
لا يُعْبَأُ بِهِ nevažan, beznačajan
عَبَّأَ هـ pripremiti, (s)urediti; opremiti, podignuti,
mobilizirati /vojsku/; poredati; postaviti /šahovske
figure/; opteretiti; napuniti /bombu i sl./; natovariti
ـ هـ فى هـ staviti, sasuti, spakovati u
إِعْتَبَأَ هـ uzeti; u gutljajima popiti /piće/
ـ ب هـ zadržavati menstruaci-
onu krv /krpom - žena/
تَعْبَوِيّ mobilizacioni; taktički
تَعْبِئَةٌ punjenje, nasipanje; pakovanje;
opremanje; mobilizacija
عَابِىء : غَيْرُ ~ nemaran, nebrižljiv, ravnodušan
عَبْءٌ جـ أَعْبَاء jednak, ravan, sličan
/ sunčeva svjetlost
عِبْءٌ جـ أَعْبَاء teret, breme, tovar; strana /tovara/;
paket, bala; odgovornost, ravan, jednak, sličan
~ الإِثْبَات obaveza dokazivanja, neosnova-
nosti suprotne tvrdnje /onus probandi/
عَبَاء جـ أَعْبِئَة (vuneni, prugasti) ogrtač:
dosadan glupak
عَبَاءَة جـ ات (vuneni, prugasti) plašt
عَبَائِيّ podsedlica
عُبُوَّة tovar; punjenje
مَعْبَأ جـ مَعَابِىء put: način mišljenja,
vjerovanje, ideologija
مِعْبَأَة krpa /za zadržavanje menstruacione krvi/
مُعَبِّىء punjač
○ عَبَادَانُ Abadan /npl. u Iranu/

○ عَبَّاسَابَادُ Abasabad /ime više mjesta u Iranu/
* (عبب) عَبَّ ـُ عَبّ proljepšati se /lice/;
(za)klokotati /kofa u vodi/; b. visoka /trava/
ـ هـ (pro)gutati, (brzo, ne pre- عبب
dahnuvši) ispiti, saliti u sebe عب
ـ عُبَاب uzburkati se /more/
ـ عُبَابَةٌ /neprestano sipati bujicu riječi/
تَعَبَّبَ هـ odati se, puno piti /vino/
أَعَبُّ م عَبَّاءُ جـ عُبّ siromašan; nosat
عَبّ grad, tuča
~ (عَبُّ) الشَّمْسِ sunčev sjaj
عُبّ جـ عِبَاب ، أَعْبَاب osnovica rukava; džep na
prsima /prsluka/; prsa, grudi; pazuho
عِبّ جـ أَعْبَاب pazuho
عَبَاب pijenje /vode/
عَبَّاب k. brzo (bez predaha)
pije / c. art.: Abbab - npp.
لا عَبَابَ وَلا أَبَابَ /postigavši to napustio
ga je, jer mu više ne treba/
عُبَاب pučina; vodena masa; valovi; bujica, popla-
va; sloj /zraka/; cjelokupnost: prvak: palmin list
بِـ~ هِمْ svi skupa
عُبَب /drvo vrste aglat/; bobe ljoskavca
/bot. Physalis alkekengi/; kroton
/bot. lobatum odn. villosum/
عُبُب nabujale vode - pl.
عُبَّة جـ عُبَب ljoskavac, jagodina
/bot. Physalis alkekengi/; gorski blen,
pasvica-spavačica /bot. Physalis somniferum/;
pomoćnica, prepator /bot. Solanum nigrum/;
kroton /bot. Croton lobatum ili villosum/
عَبِيبَة piće (jelo) od slatkog soka
/biljke 'urfuṭ ili laṭā/; smola; omakalj
(u ravnici) /bot. Caroxilon articulatum/
عُبِيَّة ، عِبِّيَّة oholost, gordost; hvalisavost; ponos
يَعْبُوب جـ يَعَابِيب brza rijeka; nabujali potok; ob-
lak; brz (lagan, izdržljiv, dobar) i duguljast konj
* عَبَتَ ـُ عَبْت هـ (pre)saviti /ruku/ عبت
* عَبَثَ ـِ عَبْث (هـ napraviti (jelo abitat/ عبث
ـ هـ ب هـ (iz, po s)miješati s;
عَبِثَ ـَ عَبَث ب ه هـ s maslom pomiješati /sir/
igrati se, poigravati se,
šaliti se, zabavljati se s; rugati se, ismijavati;
potcjenjivati, omalovažavati; zlorabiti, zlou-
potrebljavati; (o)štetiti, (na)škoditi, (po)kvariti;

prestupiti protiv, ogriješiti se o: narušavati,
remetiti /mir i sl./; zbuniti, smutiti, zanijeti
/razum/; rukom uzimati jelo sa /stola i sl./
ـ به الدَّهْرُ sudbina se poigrala njime
ـ النَّوْمُ بِأَجْفَانِه zadrijemati; zaspati
ـ تْ به يَدُ الْبِلَى oronuti; istrošiti se
ـ تْ بِهِمْ أَيْدِى النَّوَى /sudbina se
njima poigravala/
عَبَّثَ ب هـ poigravati se, rugati se,
loše upotrebljavati
عَابَثَ ه igrati se, šaliti se, zabavljati se s;
zadirkivati, zbijati šalu s, poigravati se
تَعَبَّثَ ب ه prezrivo postupati prema
أُعْبُوثَة جـ أَعَابِيث šala
عَابِث k. se šali; k. se ruga; šaljiv; podrugljiv;
frivolan; zločinački /šaljivčina; podrugljivac
عَبَث igra, šala, razonoda, zabava;
besposlica; podsmijeh, ruganje; potcjenji-
vanje, omalovažavanje; remećenje, kvarenje
ـ beskoristan, beznačajan,
isprazan, ništavan, uzaludan
مِنَ الْـ~ أَنْ . . . beskorisno je da
عَبَثًا uzalud, beskorisno
عَبْثَة šala
عَبِيث sirutka; jelo (piće) od isitnjenog
sira s datuljama; mirisna biljka...
عَبِّيث k. se mnogo šali
عَبِيثَة جـ عَبَائِث mješovita gomila ljudi /iz
raznih plemena, mjesta/; jelo od kuhanog mladog
sira smiješanog sa suhim; jelo u k. su umiješani
skakavci; smiješana pšenica i ječam; smiješano
stado (od dva različita); mješanac /čovjek/
عَوْبَثَانِيّ ← خَصِيف ـ (← خصف)
مُعَابَثَة جـ ات igra, šala, zabava, razonoda
مَعْبَث جـ مَعَابِث zabava, razonoda, uživanje
* (عبثر) عَبَوْثَرَان ، عَبَوْثُرَان zlo, عبثر
nesreća, teškoća
ـ / ة / /vrsta tmovite mirisne biljke/
عَبَيْثَرَان ، عَبَيْثُرَان zlo, nesreća, teškoća
ـ / ة / /vrsta tmovite mirisne biljke/
* (عبج) عَبَجَة ـ ـ omražen, mrzak, odvratan; عبج
glupav; beskoristan; prost, bestidan عبد
* عَبَدَ ـِ عِبَاد ة ، عُبُودَة ، عُبُودِيَّة ، مَعْبَد ،
مَعْبَدَة ه هـ služiti, obožavati, klanjati se
ـ ه عن ه odvratiti, spriječiti, zadržati

/koplja i sl./; /vrsta mirisne biljke/
rodjeni rob /tj. rodjen kao rob od roditelja - robova/ ـ قِنٌّ (~ قِنٍّ)
kupljen rob ـ مَمْلُوك
Abdulilah - npp. ~ الإِلَاه (~ الإِلَه)
Abdulbaki - npp. ~ البَاقِي
Abdulbirr - npp. ~ البِرّ
izjelica, gurman ~ البَطْن
Abduldžebbar - npp. ~ الجَبَّار
Abduldželil - npp. ~ الجَلِيل
mora ~ الجِنَّة
Abdulhafiz - npp. ~ الحَفِيظ
Abdulhakk - npp. ~ الحَقّ
Abdulhakem - npp. ~ الحَكَم
Abdulhalim - npp. ~ الحَلِيم
Abdulhamid - npp. ~ الحَمِيد
Abdulhajj - npp. ~ الحَيّ
Abduddar - npp. ~ الدَّار
Abdurrazik - npp. ~ الرَّازِق
Abdu-Rabbi-hi-npp. ~ رَبِّه
Abdurrahman - npp. ~ الرَّحْمَن
Abdurrahim - npp. ~ الرَّحِيم
Abdurrezzak - npp. ~ الرَّزَّاق
Abdurešid - npp. ~ الرَّشِيد
Abdusselam - npp. ~ السَّلَام
suncokret; Abduš(š)ems - npp. ~ الشَّمْس
Abdussamed - npp. ~ الصَّمَد
Abduzzahir - npp. ~ الظَّاهِر
Abdul'aziz - npp. ~ العَزِيز
Abdul' azim - npp. ~ العَظِيم
licemjeran rob ~ عَيْن
Abdulgani - npp. ~ الغَنِيّ
Abdulfettah - npp. ~ الفَتَّاح
Abdulkadir - npp. ~ القَادِر
Abdulkajs /ar. pleme u Bahrejnu/ ~ القَيْس
Abdulkerim - npp. ~ الكَرِيم
vrsta dinje /bot. Cucumis Chate/ ~ اللَّاوِي
Abdullatif - npp. ~ اللَّطِيف
Abdullah - npp. ~ اللَّه
Abdulmedžid - npp. ~ المَجِيد
Abdulmesih - kr. npp. ~ المَسِيح
Abdulmuttalib ~ المُطَّلِب
/Muhammadov djed po ocu/
Abdulmelik - npp. ~ المَلِك
Abdu-Menaf - npp. ~ مَنَاف

porobljavanje; podjarmljivanje; تَعْبِيد
izgradnja; popločavanje /put, mosta/
cestogradnja ~ الطُّرُق
podjarmljivanje; ropstvo; تَعْبِيدَة
pokornost, potčinjenost, poslušnost
k. obožava; pobožan; عَابِد ج ـ ون، عُبَّاد، عَبَدَة
požudan, pohlepan, lakom; srdit / obožava-
lac, poštivalac, poklonik; sluga; Abid - npp.
idolopoklonik ~ وَثَن
obožavateljica, poklonica; عَابِدَة ج ـ ات، عَوَابِدُ
služavka, sluškinja; duvna, opatica
Abidin /npp.: npl. u Siriji/ عَابِدِينُ
Ababida /ar. pleme/ عَبَابِدَةُ
skupine ljudi; raštrkani konji; brežuljci; daleki عَبَابِيدُ
putevi (kraljevi); c. art.; Abābīd /npl. u Arabiji/
raštrkan عَبَابِيدِيّ
Abbad - npp. عَبَّاد
suncokret /bot. Helianthus annunus/; ~ الشَّمْس
posunac /bot. Heliotropium/; papir za reakciju
Ubbad /npl. u Alžiru/ عُبَّاد
(božji) robovi; ljudi; c. art. عِبَاد (~ اللَّه)
Ibad /ar. kršćanska plemena/
Ubada - npp. عُبَادَةُ ـ ذ
obožavanje; kr. služba božija; pobožno عِبَادَة ج ـ ات
djelo; vjerska dužnost; kult; obred; pokornost
idolatrija ~ الأَصْنَام (~ الأَوْثَان)
zoolatrija, kult životinja ~ الحَيَوَانَات
heliolatrija, obožavanje Sunca ~ الشَّمْس
pirolatrija, obožavanje vatre ~ النَّار
astrolatrija, obožavanje zvijezda ~ النُّجُوم
Ibada /npl. u Egiptu odn. Siriji/ عِبَادَةُ
Abbadi - npp. (ال) عَبَّادِيُّ
ibadijski /k. se odnosi na عِبَادِيّ
Ibade, tj. ar. kr. plemena/
skupine ljudi; raštrkani konji; عَبَادِيدُ
brežuljci; daleki putevi (krajevi)
raštrkan, razasut عَبَادِيدِيّ
abadije /ogranak ibadija/ العَبَادِيَّةُ
Ibadijja /npl. u Libanu/ العِبَادِيَّةُ
عَبْد ج ـ ون، عِبَاد، عَبِيد، عَبَدَة، أَعْبَاد، عُبَّاد،
أَعْبُد، عَبُد، عُبْد، عُبُد، عُبَّد، عُبْدَان،
عِبْدَان، عِبدَّان، عِبدَّة، عُبُود، ج ـ ج
أَعَابِد، أَعَبَّدَة، مَعَابِدُ، عِبدَّاءُ، عِبدَّى،
rob; sluga (božji); crnac; مَعْبُودَاءُ، مَعْبَدَة
čovjek; živa; kratak, širok šiljak

odbijati, poricati, nijekati ـ
b. izazvan da ـ ب ه
malo požuriti ـ يَعْدُو
b. rob, عَبُدَ ـ عَبَادَة . عُبُودَة، عُبُودِيَّة
robovati; b. pobožan
(po)kajati se; عَبِدَ ـ عَبَد، عَبَدَة
jako se ošugati /deve/
(na, raz)ljutiti se na; ـ على ه هـ
žudjeti, b. pohlepan za
ustručavati se, sustezati se, prezirati ـ من ه هـ
prekoravati sam sebe ـ عَلَى نَفْسِه
b. stalno uz, držati se, ne napuštati, prionuti ـ ه هـ
za; ne priznavati, nijekati, poricati; ne odobravati
učiniti robom, uzeti kao roba; عَبَّدَ ه هـ
probuditi, podjarmiti, potčiniti,
pokoriti; katranom namazati /šugavu devu/;
šuperiti /brod/; utrti, prokrčiti, izgraditi /put/
(po)juriti, (za)brzati; ـ
pobjeći; zadržavati se, oklijevati
malo požuriti ـ يَعْدُو
uskoro je uradio مَا ـ أَنْ فَعَلَ
uzeti kao roba; porobiti, أَعْبَدَ ه
potčiniti, podjarmiti, pokoriti
dati kao roba ـ ه ه
(o)skupiti se, sastati se ـ
zajednički udarcima navaliti na ـ ب ه
konj (ili sl.) mu se أُعْبِدَ بِه (= أُبْدِعَ بِه)
premorio (počeo šepati, uginuo)
učiniti robom; uzeti kao roba (sluga); postu- تَعَبَّدَ ه
pati kao prema robu; pozvati na pokornost; gone-
ći premoriti /dromedara/; kao posao robu dati da
b. pobožan, religiozan, služiti Bogu; ـ
b. jogunast, nepokoran /dromedar/; (ra)srditi se
odati se; posvetiti se /Bogu/ ـ ل ه هـ
razići se, rasuti se تَعَبْدَدَ
učiniti robom, uzeti kao roba إِعْتَبَدَ ه
(slugu); potčiniti, pokoriti, podjarmiti
učiniti robom; uzeti kao roba إِسْتَعْبَدَ ه
(za slugu); porobiti, podjarmiti
rasuti se, razići se /ljudi/ تَعَبْدَدَ
porobljavanje; podjarmljivanje إِسْتِعْبَاد
pobožnost, religioznost, služba تَعَبُّد
Bogu; kult svetaca; servilnost
klanjanje visokim titulama ـ بِضَخَامَةِ الأَلْقَاب
porijeklom rob(inja) تَعْبِدَة ـ ـ

figurativno označiti; formulirati
označiti, nazvati ـ عن هـ ب هـ
jednu godinu ne ostrići /ovcu/ أَعْبَرَ
poštivati, cijeniti, uvažavati, respektirati; إِعْتَبَرَ ه هـ
paziti na, uzimati u obzir, osvrtati, se na,
voditi računa o; ispitivati, razmatrati
smatrati, držati za (kao) ـ هـ هـ
prizna(va)ti (da ima) ـ هـ ل ه
poučiti se, izvući pouku iz, dati se ـ ب هـ
upozoriti, uzeti za primjer (uzor)
(za)čuditi se ـ من ه هـ
liti suze, plakati, tugovati; suziti إِسْتَعْبَرَ
/oko/; b. žalostan, rastužiti se
mjeriti, vagati /novac/; ispričati /san/ ـ هـ
zamoliti da protumači /san/; zatražiti da ـ ه هـ
izmjeri (izvaga, procijeni, ispita /novac/
poštovanje, uvažavanje, respekt; إِعْتِبَار جـ ات
značaj, prestiž; (uzimanje u) obzir; pogled,
gledište, stanovište, shvatanje; izvlačenje pouke
obzirom na, u pogledu بـ~
u svojstvu, kao بـ ~ ه
(s)obzirom na to da بـ (عَلَى) ~ أن
sa tog stanovišta, بـ (عَلَى) هَذَا الـ ~
po tom shvatanju
kao, u svojstvu فِي ~ ه
u svakom pogledu فِي كُلِّ ~
u vezi s, obzirom na إِعْتِبَارًا بِ (ل)
(počevši) od, računajući do ـ مِنْ هـ
po ličnom shvatannju ili u stvarnosti ـ أَوْ حَقِيقَةً
odnosan, relativan; teoretski, إِعْتِبَارِيّ
spekulativan; normalan
u odnosu na, s obzirom na إِعْتِبَارِيًّا
prelaženje, prijelaz تَعَابُر
tumačenje; objašnjenje; تَعْبِير جـ ات ، تَعَابِير
izražavanje, izjavljivanje; izraz, fraza
uobičajen izraz ـ سَائِر
gestikulacija (rukom) ـ يَدَوِيّ
drugim riječima, drukčije rečeno بـ ~ آخَر
idiomi, fraze تَعَابِير لُغَوِيَّة
izražajan, ekspresivan تَعْبِيرِيّ
k. prelazi: prošli, protekli; عَابِر جـ ون ، عُبَّار ، عَبَرَة
prolazan, efemeran; brz /osmijeh/; tranzitan;
uobičajena /riječ/; suzan, plačan / tumač
prolaznik; putnik ـ ، (~ سَبِيل ، طَرِيق)
prekooceanski ـ لِلْمُحِيطَات

otvoren, popločan /put/; poštovan, cijenjen,
obožavan; katranom namazan; ukroćen; šugav;
poštedjen od jahanja; uspaljen /dromedar/; pust,
besputan, bezvodan /predio/ - / (drveni) kočić
lopata مِعْبَد جـ مَعَابِد
katranisan (ošuperen) brod مُعَبَّدَة
ma'bedije /ogranak haridžija/ المَعْبَدِيَّة
obožavan / božanstvo; idol مَعْبُود
obožavana žena مَعْبُودَة
* (عبد د) تَعَبْدَدَ ← عبد
Abderi /npp. tj. Δ عَبْدَرِيّ
k. potječe od Abdu-l-dāra/
Abdus - npp. * (عبد س) عَبْدُوس
rob عبدل * عَبْدَل
عَبْدَلاَوِي ← عَبْدُ اللاَّوِي
vrsta dinje /bot. Cucumis Chate/ عَبْدَلِيّ
Abdelija /tj. stanovnik sulta- ـ جـ عَبَادِل
nata Lehidž na jugu Arabije/
/po Ebu Hanifi/ jedan od slijedeće tro- ـ جـ عَبَادِلَة
jice: 'Abdullāh b. Mas ūd, 'A. b. 'Umar ili 'A. b.
'Abbās /ili po drugima, dvojica posljednjih i još
dvojica: 'A. b. 'Amr b. Al-'Ās i. 'A b. Al-Zubair/
Abdun - npp. * (عبد و ن) عَبْدُون
liti suze, plakati, (ra)žalo- عبدون * عَبَرَ ـُ عَبْر
stiti se, tugovati; suziti /oko/ عبر
u sebi (napamet) pročitati; ispitati, izmjeriti te- ـ ه هـ
žinu, izvagati /novac i sl./; ne ostrići godinu dana
/ovna/; procijeniti; utvrditi težinu i vrstu /robe i sl./
(pro)tumačiti /san/ ـ عَبْر ، عِبَارَة هـ
proći /putem/; preći, pregaziti, ـ عَبْر ، عُبُور هـ
preplivati, prevesti se preko /rijeke/
prevesti, prenijeti, prebaciti preko ـ هـ ب ه هـ
proći, proteći, minuti; umrijeti, preminuti; ـ
izumrijeti, nestati, iščeznusti, ugasiti se
plahnuti, poplašiti, otjerati /ptice/ ـ ـُ عَبْر ه
(pro)liti suze, plakati عَبَرَ ـَ عَبَر
koristiti iskustvo, učiti se na primjeru, ـ (من) هـ
uzimati kao opomenu, dobro upoznati
tumačiti /san/; objašnjavati; mjeriti, عَبَّرَ هـ
vagati; procjenjivati; uvući konac u /iglu/
prevesti, prebaciti preko ـ هـ ب ه
saopćiti tudje misli ـ ه عن ه
uništiti, upropastiti; b. (pre)težak, ـ ب ه
prelaziti snage, b. iznad moći
izraziti, izjaviti, izreći, izjasniti se; ـ عن هـ

Abdulmu'min - npp. ~ المُؤْمِن
Abdunnasir - npp. ~ النَّاصِر
Abdunnur - npp. ~ النُّور
Abdu-hu - npp. ~ ه
Abdulhadi - npp. ~ الهَادِي
Abdulvahid - npp. ~ الوَاحِد
Abdulvadd - npp. ~ الوَادّ
Abdulvasi' - npp. ~ الوَاسِع
mršavih obraza ~ الوَجْه
Abdulevehhab - npp. ~ الوَهَّاب
Abdu Ješu' - kr. npp. ~ يَشُوع
Abdu Jegus /ime ar. pjesnika/ ~ يَغُوث
požudan, pohlepan, lakom; عَبِد
šugav, svrabljiv; postidjen; k. odbija
robinja, Crnkinja عَبْدَة جـ ات
Abdetu Musa /npl. u Siriji/ ~ مُوسَى
tak. = snaga, sila, moć; عَبَدَة
izdržljivost, ustrajnost; trajnost, ostanak, život;
debljina, gojaznost; prezrivost, odbojnost, suz-
držljivost, izbjegavanje; kamen za tucanje mirisa
robovski, ropski; ljudski, čovječiji; عَبْدِيّ (ة)
abidijski /iz plemena Abdulkajs/; star /dirhem/
(El-)Abdi - npp. (ال) ~
ropstvo; podjarmljivanje; pokornost; služba عَبْدِيَّة
Abud - npp. عَبُود
Abbud /npp.; npl. u Libanu/ عَبُّود
ropstvo, podjarmljenost; pokornost; عُبُودَة
obožavanje; (o)predanost, privrženost
ropstvo; potčinjenost; obožavanje عُبُودِيَّة
mali rob; sin pustinje; Ubejd - npp. عُبَيْد
Ubejd - npl. ال ~
Ubejdullah - npp. ~ اللَّه
Ubejdan /ime doline u Jemenu; npp./ عُبَيْدَان
robinjica; burag; jež عُبَيْدَة
Ubejda - npp. عُبَيْدَةُ ـ ذ
crna svilena tkanina /za žene/; dodatna عُبَيْدِيَّة
pletenica (prepletena crnom svilom)
ubejdije /ogranak murdžita/ ال ~
svetište, hram مُتَعَبَّد
pobožan, religiozan; odan; pokoran مُتَعَبِّد
obredi hadža /u Mekki/ مُتَعَبَّدَات
porobljen مُسْتَعْبَد
svetište, hram; مَعْبَد جـ مَعَابِد
Ma'bed /čuveni pjevač/
porobljen; utrt, prokrčen, izgrađen, مُعَبَّد

عبار
izdržljive deve na putovanju
عَبَّار
k. mnogo prolazi; izdržljiv na putovanju /dromedar/ / tumač (snova); ladjar
عَبَّارَة
skela /na rijeci/; most
عِبَارَة جـ ات
tumačenje, komentar, objašnjenje; izraz; riječ; izreka, fraza; rečenica; dikcija; stil; varijanta; sinonim; govor, dijalekt; mat. = član, formula; stavka, klauzula
(هو) ـ عَنْ
(to) znači, predstavlja, se sastoji od, isto što i
ـ مَأْثُورَة
izreka, aforizam, maksima
بِـ ~ أَبْسَطَ
prosttije rečeno
بِـ ~ أُخْرَى
drugim riječima
بِـ ~ أَدَقَّ
tačnije rečeno
الـ ~ دَخَلَتْ عَلَيْهِ بِالتُّرْكِيِّ
/On nije ništa razumio/
عِبَارَاتُ الْمُجَامَلَة
kurtoazni izrazi
عَبَر
vrućina u očima (k. izaziva suzenje)
عَبْر
prijelaz (gaženje, plivanje, vožnja) preko; strana, obala
عَبْرَ
preko; s one strane; kroz
ـ الْمُحِيطَات
prekooceanski
عَبْر
(mnogo)brojan; jak, snažan; jako posjećen /skup/
ـ ل هـ
iskusan, vješt u, dobar za
~ أَسْفَارٍ
izdržljiv na putovanju
عَبِر
k. lije suze, plače; tužan; suzan; s puno perja /strijela/
عُبْر
vrućina (u očima) što izaziva suze; orao / velik broj, mnoštvo, gomila, masa (ljudi); brzi oblaci
ـ ـ مب
(mnogo)brojan; jak, snažan; ostala bez djeteta /žena/; ostavljeni neostriženi jednu godinu /ovnovi/
~ أَسْفَارٍ
izdržljiv na putovanjima
عِبْر
strana; obala
ـ
(mnogo)brojan; jako posjećen /skup/; jak, snažan
~ أَسْفَارٍ
izdržljiv na putovanjima
ـ ل هـ
iskusan, vješt u, dobar za
عَبْرَانُ م عَبْرَى جـ عَبَارَى
suznih očiju, rasplakan, tužan; suzno /oko/
٥ عِبْرَانِيّ ← ابت
عَبَرَة
vrućina (u očima): suze
عَبْرَة جـ عَبَرَات ، عِبَر
suza; sjeta, tuga, žalost; objašnjenje; obala; /vrsta jela/

الـ ~
Abra /hist. = npl. u Jemenu/
عُبْرَة
školjka: brojna skupina; vrućina u očima
عِبْرَة جـ عِبَر
opomena; uzor, primjer, pouka, lekcija; značenje, smisao; značaj; razmatranje; čudo; obala
الـ ~ ب (فى)
mjerodavno (odlučujuće) je
لاَ عِبْرَةَ بِهِ (هُنَا بِأَنْ)
ništa ne znači, nije važno što
عِبْرِيّ
poprečan
عُبْرِيّ
krupan obalni lotos
عِبْرِيّ
primjeran, egzemplaran; 0 → ABC
٥ عِبْرِيَّة ← ابت
عَبُور جـ عَبَائِرُ ـ م
dvizica, dviska /jednogodišnja ovca ili koza/
ـ جـ عُبْر
neobrezan, neosunećen
عُبُور
prijelaz, prijevoz, prebacivanje; prolaz; tranzit
عُبُورِيّ
tranzitna /trgovina/
عَبِير جـ عُبْر
(mnogo)brojan; s puno perja /strijela/
ـ
miomiris, aroma; šafran; ambra
عُبَيْرَاءُ
/vrsta biljke/
عَوْبَر
mladunče pantera (geparda, risa)
مُسْتَعْبَرَة
(od muža) neomiljena, necijenjena /žena/
مَعَابِيرُ
drvo za vezanje sidra /na brodu/
مَعْبَر جـ مَعَابِرُ
prijelaz; prijevoz; gaz, brod; pločnik; prolaz, (pokriven) hodnik; tranzitoran glas - gr.
مُعَبَّر (ة)
protumačen, objašnjen; savršen /lûk/
ـ عن هـ ب هـ
nazvan, označen, imenovan
مُعَبِّر
k. tumači itd.; značajan, izražajan /npr. ples/; interpretator; tumač (snova)
مُعْبَر
puna perja /strijela/; kosmat /dromedar/; guste vune; godinama neostriženi (jarac); skoro zreo, a još neobrezan /dječak/
مَعْبَر جـ مَعَابِرُ
skela; čamac; most, ponton
مُعْبَرَة
deva k. tri godine nije radjala
مَعْبَرَة جـ مَعَابِرُ
skela (riječna)
مُعْتَبَر
poštovan, cijenjen, uvažen; znatan; važeći; (pažljivo) razmotren; važan, značajan
مُعْتَبَر
k. na osnovu jedne zaključuje o drugoj stvari (tj. po analogiji)
٥ عِبْرَانِيّ
hebrejski, jevrejski /Jevrej
٥ ـ (ة)
hebrejski jezik
* عَبْرَب
sumak, ruj /bot. Rhus coriaria/
عَبْرَبِيّ (ة)
sa sumakom priredjeno /jelo/
٥ عَبَرْتَا عبرب
Aberta /npl. u Iraku/
٥ عَبَرْتِيّ عبرد
abertijski /iz Aberte u Iraku/
الـ ~
Aberti - npp.
* (عبرد) عُبَارِد ـ ـ ـ
bijele puti; nježna i

عُبَرِد ـ ـ (ة)
bijela; nježna i vitka /djevojka, grana/
عُبْرُد ـ ـ
bijela; nježna i vitka /djevojka, grana/; tanka i slaba /trava/
عُبْرُود
nježna i vitka /djevojka, grana/; drhtavo /salo/; mlitav
٥ (عبرط) مَعْبُرُوطُ ← ابت
٥ عَبْرُوق جـ عَبَارِقُ
koprena, rubac, šal; Abruk - npp.
٥ عِبْرِيّ
hebrejski, jevrejski / Jevrej; tak. → 'br
٥ عَبْرِين
Ibrin /npl. u Libanu/
٥ عِبْرِيَّة
hebrejski jezik: Jevrejka
* عَبَسَ ـ عَبْس ، عُبُوس
smrknuti se, namrštiti se, namrgoditi se; b. smrknut(o), namršten(o), namrgodjen(o) čovjek, lice/; mrko (strogo) gledati
ـ فِى وَجْهِهِ
mrko (ljutito) pogledati
ـ هـ
namrštiti, namrgoditi /lice/
ـ
/ime 80. poglavlja Q./
عَبِسَ ـ عَبَس
nalijepivši se osušiti se balega po nogama i repu /deve/
ـ على ، فى هـ
sasušiti se /prljavština, na licu, ruci/
عَبَّسَ
b. namršteno /lice/
ـ هـ
namrštiti /lice/
أَعْبَسَ
uprljati se, ukaljati se, zamazati se; i. po nogama i repu osušene balege /deva/; b. pokrivena sasušenom nečisti /odjeća/
تَعَبَّسَ
(na)mrštiti se, (na)mrgoditi se, smrknuti se /čovjek/
عَابِس
namršten, namrgodjen, smrknut, mračan, strog / lav
عَبَّاس
namršten / lav / od k. bježe drugi/; (c. art) Abbas - npp.
العَبَّاسَةُ
Abbasa /npp.; npl. u Egiptu odn. Siriji/
عَبَّاسِيّ جـ ون
abasovićki, abasidski / Abasović, Abasid; pjesnik abasovićkog perioda; somina /bot. Ephedra/; c. art. = Abbasi - npp.
العَبَّاسِيَّةُ
Abbasija /obl. u Iraku; npl. u Libiji, Alžiru, Libanu; gradska četvrt u Kairu/
ـ
Abasovići, Abasidi, Abasije
عَبَس
sasušena balega /po nogama i repu - deve/; mokrenje po sebi (ili u postelju)
عَبْس
mrštenje; majčina dušica, timijan /bot. Thymus vulgaris/
ـ
Abs /ar. pleme u Nedždu/

عبس

عَبْسِيّ absijski / Absović; c. art.: Absi - npp.
عَبْس vrlo /int. uz ǧibs/
عَبْوَس veliko mnoštvo
عَبُوس namrgodjen; (zlo)koban, sudbonosan / lav
عُبُوس namrštenost, namrgodjenost; mračnost; ozbiljnost; strogost
عُبُوسَة namrštenost; mrštenje čela; mrk pogled; strog izraz (lica)
عَوَابِسُ vukovi podvijenih repova
عَوْبَس ـ ـه Avbes /ime mliječne deve/
* عُبْسُر ـ ـس snažna; brza /deva/
عبسر عُبْسُور ـ ـس jaka; hitra /deva/
عبش ه عَبْسَقَانُ Absekan /npl. u Afganistanu/
ه (ال) ~ عَبْسَقَانِيّ Absekani - npp.
* عَبَشَ ـُ عَبْش ه هـ popraviti; (s)urediti; obrezati, osunetiti
Δ عَبَّشَ i. neurednu kosu (vanjštinu)
أَعْبَشَ هـ popraviti, obnoviti
تَعَبَّشَ ه ب هـ potvoriti, okriviti, oklevetati
عَبْش neznanje; tupoglavost; dobra (korisna) stvar
عَبَش neukost, primitivnost; glupavost
عَبَشَة ، عَبْشَة nemar(nost)
عُبْشَة neznanje; blesavost
Δ (عبشم) تَعَبْشَمَ i. odnos (vezu) s plemenom Abdu-šems
عَبْشَمِيّ abšemijski /tj. iz plemena Abdu-šems
الـ~ Abšemi - npp.
عبط * عَبَطَ ـِ عَبْط ه هـ zaklati /mladu, zdravu i debelu životinju/; izazvati krvarenje /vimena/; uzdignuti, uskovitlati /prašinu/; (o)oklevetati, ogovarati; grditi; snaći, zadesiti /nesreću/; (o)kaljati, vrijedjati, krnjiti, umanjivati /čast i sl./; smesti, zbrisati /zemlju - vjetar/; (us)kopati /zemlju/ gdje ranije nije kopano; nesumce (nasreću, nerazumno) raditi; zagrliti, obujmiti; goniti /konja/ tako da se počne znojiti; probiti /zemlju - biljka/; rastrgnuti
ـ هـ على ه izmisliti /laž/ protiv
ـ نَفْسَهُ فى هـ dragovoljno poći u /rat/
ـ (pro)razderati se, napuknuti, rascijepiti se
عَبَّطَ ه zagrliti, obujmiti
أَعْبَطَ ه pokositi zdravog i u cvijetu mladosti /smrt/
إِنْعَبَطَ b. slabouman; b. nerazuman
إِعْتَبَطَ ه هـ zdravog i mladog ugrabiti /smrt/; (mladu, zdravu i debelu) zaklati /životinju/; oklevetati; smesti, zbrisati /zemlju - vjetar/; na ranije nedirnutom mjestu kopati /zemlju/; grditi, koriti; kaljati, vrijedjati, krnjiti, umanjivati /čast, ugled i sl./; nasilno ubiti; smatrati nerazumnim; nasumce (nerazborito) raditi
ـ هـ على ه skovati /laž/ protiv
ـ b. ranjen; oslabiti, smršati
إِعْتِبَاط neplanski (nerazuman) rad
إِعْتِبَاطًا nasumce, nasreću, nerazborito
إِعْتِبَاطِيّ bezrazložan, neopravdan
عَبَاطَة slaboumnost, glupost, nerazboritost, nerazumnost
عَبْط čista izmišljotina
عَبْطَةً zdrav i mlad, u cvijetu mladosti, u naponu snage /umrijeti/
عُبْطَة svježina
عَبِيط ج عِبَاط ، عُبُط životinja zaklana
mlada, zdrava i debela
ـ ج عُبَطَاءُ glup, blesav, slabouman; nerazuman, nerazborit; naprsla, ispucala /koža/; svježe / glupak; ludjak
عَوْبَط ج عَوَابِطُ nesreća; pučina
مَعْبُوط od zvijeri nedirnuto, zdravo /meso/; zdrava zaklana (ovca)
* عَبْعَبَ dati se u bijeg, b. poražena /vojska/; labavo visjeti /odjeća/
عبعب ـ هـ napuniti; staviti pod pazuho
تَعَبْعَبَ napuniti se
ـ هـ dokrajčiti; nositi pod pazuhom(u njedrima)
عَبْعَاب visok, stasit, krupan, naočit
عَبْعَب visok, krupan, lijep /
mladenačka svježina (nježnost, ljupkost); punačak mladić; mekan ogrtač (od devine kostrijeti); široka haljina; hram idola; gorostas, dugajlija; mužjak gazele; Ab'ab /ime idola/
* عَبِقَ ـَ عَبَق ، عَبَاقَة ، عَبَاقِيَة ب هـ upiti se u; prionuti za; b. odan, pohlepan, požudan za; uzmirisati se; b. pun, napuniti se /dimom i sl./
عبق ـ فى هـ ostati u
ـ من هـ (ra)širiti se od /miris/
عَبَّقَ هـ (ra)širiti /miris/; ispuniti /sobu - miris - dim, para/
تَعَبَّقَ ispuniti se, b. pun /mirisa/; b. potišten, osjećati tjeskobu u /prsima/
إِنْعَبَقَ b. pune brige (bola) /grudi/; nakupiti se; b. zauzeto /vrijeme/
إِعْبَنْقَى b. prepreden, prefrigan, podmukao; b. zloban, opak, zao zločest
عَابِق mirišljav, mirisan
عَبَاقَاءُ ـ ـس k. je stalno uz (uvijek prati)
عَبَاقَة (mio)miris; manilska konoplja
عَبَاقِيَة (mio)miris; ožiljak na licu; trnovito drvo...
ـ ـ ذ prepredenjak; vješt kradljivac
ـ ـ ـس trajan /trag/
عَبَق (mio)miris, aroma
عَبِق (ة) mirišljav; namirisan
ـ لَبِق otmjen; duhovit, oštrouman
عَبِقَة لَبِقَة kojoj pristaje svaka odjeća ili miris /žena/
عَبَقَّانُ : رِبِقَّانُ opak, zločest
عَبَقَّانَة ـ ـس : ـ رِبِقَّانَة opak, zločest
عَبَقَة ostatak; malo masla
عَبْقَة tjeskobnost, potištenost; malo masla
عَبِيق mirisan, mirišljav
مُعَبَّق pun, zasićen /mirisom i sl./; teška /glava/; tjeskoban, potišten
مَعْبُوق zasićen; teška /glava/; tjeskoban
* عَبْقَرَ svjetlucati se, bljeskati se /fatamorgana/
عَبَاقِرِيّ šareni skupocjeni ćilimi
عبقر عَبْقَر boravište demona (džina); zemlja čuda, začarano carstvo
ـ / ة / klice /u zemlji/; (punačka, jedra) djeca velikaša
ـ ـ ـه jedra lijepa žena
Δ عَبْقَر، عَبْقَرّ grad, tuča
عَبْقَرَة svjetlucanje (fatamorgane) / jedra i lijepa; svijetle puti /žena/
عَبْقَرِيّ lijep; izvrstan, (iz)vanredan; velik; snažan, jak; vrlo nadaren, darovit, talentiran, neobično sposoban, genijalan; savršen
ـ čista laž / šareni skupocijeni ćilimi
ـ ج ون ، عَبَاقِرَة genij(alan čovjek)
عَبْقَرِيَّة darovitost, nadarenost, talentiranost, izuzetna sposobnost, genijalnost; velikodušnost; darežljivost; raskošna odjeća
عبقس * (عبقس) تَعَبْقَسَ b. u vezi (doći u vezu) s Abdulkajs-plemenom
عَبَاقِيسُ ostaci, tragovi
عَبْقَس nesreća; /vrsta životinjice/
عَبْقَسِيّ abkasijski /tj. iz plemena Abdulkajs/
عَبْقُوس /vrsta životinjice/
* عَبْقَص (ة) /četveronožna životinjica/

عبقص

عُبْقُوص /četveronožna životinjica/
عبك * عَبَكَ ـُ عَبْك هـ ب هـ (iz, po, s)miješati
عَبَك kamelot /vunena tkanina/; kaliko /pamučno platno/
عَبَكَة komad(ić); zalogaj, mrv(ic)a, ništa /c. neg./; malo masla; prionuli ostatak masnoće /u mješini/; prljavština (balega, mokraća, znoj i dr.) prionula za vunu (runo); sačuvani uzao sagnjilog užeta; omražen zlobnik
عبل * عَبَلَ ـُ عَبْل هـ usukati /uže/
عَبَلَتْهُ عُبُولُ smrt ga ugrabila
عَبَلَ prolistati /biljka/
ـ ب هـ oteći s, odnijeti
ـ عُبُول b. debeo, krupan, velik, ogroman
ـ ـِ عَبْل ه هـ oljuštiti lišće sa /drveta/; odrezati, odsjeći; odbiti, odgurnuti; zadržati; napraviti dug i širok šiljak na /strijeli/
عَبُلَ ـُ عَبَالَة b. debeo, krupan, velik
عَبِلَ ـَ عَبَل b. debeo, krupan, velik, oljuštiti lišće sa /drveta/
عَبَّلَ هـ
أَعْبَلَ odebljati, povećati se; pobijeljeti; tek izlistati; i. uvijeno lišće; izgubiti lišće
أَعْبَلُ مـ عَبْلَاءُ debeo i jak
ـ جـ أَعْبِلَة granit; bijela stijena; debelo uže
عَابِل جـ عُبَّل debeo, krupan; velik, ogroman
عَبَال / ة / divlje ruže
عَبَالَة ، عَبَالَة teret, težina tijela
عَبَل جـ أَعْبَال (uvijeno, opalo, sitno, prvo) lišće; plodovi biljke „arta“
عَبْل ، عَبَل metljika, tamariska /bot. Tamarix articulata/
عَبْل (ة) عَبِل جـ عِبَال debeo, krupan, velik, ogroman; f. = savršeno gradjena /žena/
عَبْلَاءُ جـ عِبَال tak. = (bijela) tvrda stijena
العَبَلَاتُ Abelat /ogranak Temim - plemena
عَبْلَةُ Abla /npp.; npl. u Siriji/
عَبَلِيّ ، عَبْلِيّ ab(e)lijski /iz plemena Abelat/
عُبُولُ ـ مـ smrt
عَبُول جـ عُبُل ـ مـ ostala bez djeteta ili djece /žena/
عَبِيلَة debela, krupna
مُعَبَّل k. ima strijele sa dugim i širokim šiljcima
مُعْبَل tek prolistalo /drvo „arta“/
مِعْبَلَة جـ مَعَابِل dugačak i širok šiljak /strijele/
ه عِبِّلِين Ibillin /npl. u Palestini/
عبم * عَبَمَ ـُ عَبَام ، عَبَامَة b. glup i surov

عَبَام mucav; brbljav(ac); glup(ak); neotesan(ac); kukavica; siromah
ـ (ة) mucavost; neotesanost; glupavost
عُبَام obilna /voda/
عَبَامَاءُ blesav, šašav, glupav
عِبَمّ visok, krupan, gorostasan
* عَبَنَ ـُ عَبْن b. debelo (krupno) i grubo /tijelo/
أَعْبَنَ uzeti sebi krupnog dromedara
عبن
عَبَنّ (ة) debeo, krupan, velik
عُبُن debeli, lijepi ljudi
عُبْنَة snaga /deve/
عَبَنَّى جـ عُبْن مـ عَبَنَّاة جـ عَبَنَّيَات debeo, krupan; izdržljiv
عبنبل
* عَبَنْبَل krupan; jak
عبنجر
* عَبَنْجَر debeo i velik
عبنق
* (عبنق) عَبَنْقَاءُ oštrih kandži /orlica/
عبنقس
عَبَنْقَاة oštrih kandži /orlica/
* عَبَنْقَس zloćudan, opak; loš i mlitav; visok i nježan; od roditelja čije su majke strankinje (Perzijanke)
عبنك
عَبَنْقَسَاءُ ـ سـ živahan, čio, bodar
عبهر
* عَبَنَّك čvrst, jedar, jak, snažan
* (عبهر) عُبَاهِر debeo, krupan; visok; nježan, ljubak
عَبْهَر ـ سـ (ة) جـ عَبَاهِرُ pretio, korpulentan, stasit; nježan, dražestan; debeo u sredini ili rukohvatu /lûk/; f. tak. = tanke bijele kože; lijepog tijela i naravi /žena/
ـ sunovrat, ovčica, narcis /bot. Narcissus poeticus/; jasmin /bot. Jasminum officinale/; strator /bot. Amaranthus tricolor/; stiraks, diviza, ambra /bot. Styrax officinalis/
* عَبْهَلَ ه (pre, u)koriti; prepustiti same sebi, ostaviti da same pasu /deve/
عبهل
عَبَاهِلُ deve k. same (slobodno) pasu ili prepuštene same sebi
عَبْهَل جـ عَبَاهِلَة priznat vladar
عِبْهَل prekoravanje, prigovaranje
مُتَعَبْهَل kome ništa nije zabranjeno
مُعَبْهَل čije se sve zapovijedi izvršavaju /vladar/
* (عبو) عَبَا ـُ عَبْو i. svijetlo lice
عبو
ـ هـ pospremiti, složiti, srediti /robu/;
عبا
opremiti, mobilizirati /vojsku za rat/
عَبَّى هـ (po)slagati, sredjivati; tak. → 'by
عَابِيَة جـ ات lijepa /žena/; k. niže(ogrlice)

عَب (sunčeva) svjetlost
عَبًّا težak, dosadan; surov, grub; glup; impotentan
عَبَاة ← عبى
عَبْو (sunčev) sjaj
عِبْو težina, teret /duga i sl./
عَبْوَة (sunčeva) svjetlost
عُبُوَّة جـ ات spremanje, pakovanje; slaganje; metak
~ العَقْد obloga svoda
* عَبَوْثَرَان . . . ← عبثر
عبي
* عَبَّى ه هـ mobilizirati; rasporediti /vojsku/; postaviti /šahovske figure/; nasuti, napuniti /vreću/; naliti, napuniti /pušku/; udjeti konac u /iglu/
أَعْبَى هـ sasvim nasuti, napuniti /vreću/; (na)gusto posaditi /bilje/
تَعَبَّى b. poredan, rasporedjen, postavljen; b. nasut; napunjen, (is)napuniti se
تَعَابَى po jedan čovjek od dviju grupa pripremiti jelo za njih
عَبَاء težak, dosadan; grub; blesav
عَبَاة /vrsta puzave biljke/
Δ عَبَايَة (عَبَاءَة) (prugast, vunen) ogrtač
عَبِيّ dio /zaklane životinje dobitniku u igri mejsir / - / (vrlo) gust /žito, šuma/
* عَبَيْثَرَان . . . ← عبثر
ه عَبَيْه Abejh /npl. u Libanu/
عت * عَتْ /itj. za dozivanje jarađi i sl./
عتب * عَتَبَ ـُ عَتْب ، عَتَبَان ، تَعْتَاب skakati na jednoj nozi; ići na tri noge /deva/
مَا عَتَبْتُ بَابَهُ nisam mu prekoračio praga
عَتَبَ ـُ عَتْب ، عِتَاب ، عِتِّيبَى ه هـ grditi, koriti, ružiti
ـ عَتْب ، عُتْبَان ، مَعْتَب ، مَعْتَبَة ، مَعْتَبَة على ه prigovarati, ne odobravati, b. nezadovoljan s, ljutiti se na
/ عَتَبَان neprestano sijevati
ـ من هـ الى هـ prelaziti iz... (s.. na)
عَتَّبَ preći preko praga; zakasniti, b. spor, oklijevati; stupiti na
ـ هـ izradjivati prag na /vratima/; napraviti /prag/; pritegnuti /hlače, prikupivši i presavivši ih sprijeda/
عَاتَبَ ه vježbati, trenirati /konje/; uzajamno se prekoravati
ـ ه على هـ (iz)grditi, - ružiti zbog
أَعْتَبَ ه zadovoljiti, umiriti, ugoditi;

ponovo podariti naklonost
poći malo pa se vratiti ـ
udaljiti se, otići od ـ عن ه هـ
ponovo se slomiti /tek zarasla kost/ أَعْتَبَ
jedan drugog prekoravati تَعَتَّبَ
ne odmicati se od praga تُعُتِّبَ هـ
stupiti preko praga ـ بَابَهُ
b. prigovoreno, ـ ب هـ (على ه فى هـ)
b. izružen zbog
prekoravati se, jedan drugom تَعَاتَبَ
prigovarati, koriti se uzajamno
ići pravo prema (cilju) إِعْتَتَبَ
odvratiti se od; ـ عن، من ه هـ
okaniti se, proći se, ostaviti
poći (ići) pravo uz /planinu/ ـ من هـ
(ostavivši lakši) poći težim putem ـ الطَّرِيقَ
zadovoljiti, umiriti, ugoditi; moliti إِسْتَعْتَبَ ه
da se zadovolji (da opet bude naklonjen)
uzrok prigovora; razlog prepirke أُعْتُوبَة جـ أَعَاتِيبُ
uzajamno prekoravanje (prigovaranje) تَعَاتُب
عَتَاب ← أُمّ ~
korenje, ruženje, grdjenje; prijekor, عِتَاب
prigovor, grdnja; žalba; okrivljavanje
tak. = hromost, šepavost عَتْب
razmak između srednjeg prsta عَتَب
i prstenjaka (odn. kažiprsta); neravnina /tla/;
neprijatnost; poteškoća; zlo, nesreća; nedosta-
tak, mana; podvlaka; poluga; greda, nosač; prag
priječnica /mosta/ ـ عَلَوِيّ
k. voli da prigovara, k. stalno ruži (grdi) عَتْب
k. neprestano ruži, عَتْبَان جـ عَتَابَى
k. voli da prigovara
prag; prečka /na ljestvama/; عَتَبَة جـ عَتَب
stupanj, stepen; podnožna klu-
pica; supruga; neugodnost; poteškoća
naboj, nadvoj الـ ~ العُلْيَا
grozote smrti عَتَبَاتُ الْمَوْتِ
zavoj, okuka /doline/ عُتْبَة
Utba - npp. عُتْبَةُ ـ سـ
zadovoljenje; milost, (blago)naklonost عُتْبَى
El-Utba - npp. الـ ~ ـ ذ
put عُتُوب
na k. ne djeluje korenje ـ
Atib /ar. pleme/ عَتِيب ـ هـ
loše, ozloglašeno /selo/ عَتِيبَة

Utejba /ar. pleme u Arabiji/ عُتَيْبَةُ
(uzajamno) prekoravanje; مُعَاتَبَة
prijekor, prigovor, grdnja; žalba
grdnja, prijekor, prigovor; žalba; مَعْتَبَة ، مَعْتَبَة
optužba, okrivljavanje, terećenje
izgrdjen, izružen, prekoren; pokudan, k. za- مَعْتُوب
služuje prijekor, kome (čemu) treba prigovoriti
stalno /kome/ govoriti * (عتت) عَتَّ ـُ عَتّ ه
dosadjivati (navaljivati na) k. s /pitanjima/ ـ ه ب هـ
(iz)grditi, - ružiti, (pre)koriti ـ ه بالْكَلَامِ
svadjati se, prepirati se s; neprestano /kome/ عَاتَّ ه
govoriti; tražiti od k. da ponavlja (zakletvu)
jedno te isto govoriti, تَعَتَّتَ : فِى كَلَامِه
iste riječi ponavljati عتت عت
osornost, grubost, okrutnost عَتَت
b. pripremljen, * عَتُدَ ـُ عَتَاد ، عَتَادَة
pripravan, spreman, gotov عتد
(pri)spremiti, pripraviti عَتَّدَ هـ
(pri)spremiti, pripraviti أَعْتَدَ هـ
pažljivo izvršiti, brižljivo uraditi تَعَتَّدَ فى هـ
priprema(nje), priprava; spremnost, gotovost عَتَاد
(ratna) oprema, materijal, ـ جـ أَعْتُد ، أَعْتِدَة ، عُتُد
municija; (drveni) čanak; velika čaša
za trku opremljen; عَتَد ، عَتِد ـ سـ
savršeno gradjen; snažan /konj/
pribor, alat, potrepštine عُتْدَة جـ عُتُد
lotos; bagrem; عَتُود جـ أَعْتِدَة ، عِدَّان
odraslo (jednogodišnje) jare
mjesto puno lavova عَتْوَد
/vrsta životinja/; Itved /ime doline u Hidžazu/ عَتْوَد
pripremljen, gotov, pripravan; tajan, stalan, عَتِيد
postojan; silan, moćan, velik; veličanstven, im-
pozantan; svečan; (pre)časni, poštovani; budući
kutija /za ženske عَتِيدَة جـ عَتَائِدُ
kozmetičke predmete/
postrojenje; uredjaj; tvorevine مَعْتَد جـ مَعَاتِدُ
brodogradilište ـ بَحْرِي
javna mreža ـ عُمُومِيّ
elektrana, električna centrala ـ كَهْرَبِيّ
brodsko postrojenje ـ لِلسُّفُنِ
hidraulićko postrojenje (uredjaj) ـ مَائِيّ
hidroelektrana ـ مَائِيّ مَرْكَزِيّ
mašinsko postrojenje ـ مَكَنِيّ
udruženje brodovlasnika; ـ مِلَاحِيّ
brodarsko društvo

postrojenje za dobijanje ulja ~ إِسْتِنْبَاط الزُّيُوت
postrojenje za proizvodnju, tvornica ~ الإِنْتَاج
rashladni uredjaj ~ التَّبْرِيد
sušionica ~ التَّجْفِيف
valjaonica (žice) ~ تَدْحِيَة (السِّلْك)
turbinsko postrojenje ~ التُّرْبِينَات
uredjaj za taloženje (pročišćavanje) ~ التَّرْوِيق
postrojenje (uredjaj) za ~ التَّصْفِيَة
pročišćavanje (filtriranje)
postrojenje za izradu, tvornica ~ التَّصْنِيع
postrojenje za briketiranje ~ تَصْنِيع الْقَوَالِب
naprava za prosijavanje /uglja/ ~ التَّصْوِيل
uredjaj za pročišćavanje ~ التَّطْهِير
uredjaj za punjenje /boca/ ~ التَّعْبِئَة
uredjaj za prevlačenje ~ التَّغْشِيَة
(slojem) - /kadmija i sl./
uredjaj za pretovar (iskrcavanje) ~ التَّفْرِيغ
uredjaj za destilaciju ~ التَّقْطِير
rafinerija ~ التَّكْرِير
klimatizacioni uredjaj ~ تَكْيِيف الْهَوَاء
uredjaj za natapanje (vlaženje) ~ التَّنْدِيَة
uredjaj za pripremanje (dobijanje) ~ التَّنْضِيد
uredjaj za navodnjavanje ~ التَّنْضِيض
uredjaj za pročišćavanje ~ التَّنْقِيَة
betonska mješalica ~ خَلْط الْخَرَسَانَة
štavionica ~ الدِّبَاغَة
valjaonica ~ الدَّرْفَلَة
bojadisaonica ~ الصِّبَاغَة
uredjaj za mljevenje ~ الصَّحْن
brusiona; postrojenje za poliranje ~ الصَّقْل
postrojenje za gofriranje ~ الطَّبْع
uredjaj za ~ الفَرْز (الفَصْل)
razdvajanje (sortiranje)
postrojenje za bijeljenje ~ قَصْر الأَلْوَان
elektroenergetsko ~ قُوًى كَهْرَبِيَّة
postrojenje; p. jake struje
prešaonica ~ الكَبْس
zavarivački uredjaj ~ اللِّحَام
postrojenje za poliranje ~ المَسْح
postrojenje za gofriranje ~ الوَسْم
zaklati * عَتَرَ ـُ تَعْتَار ه
b. čvrst, očvrsnuti ـ عَتْر
obljubiti عتر ـ ه
povijati se, podrhta- ـ عَتْر ، عَتَرَان
vati /koplje/; b. čvrst

تَعَتَّرَ b. beskućnik. skitnica; pokvariti se, izopačiti se
تَعْتُورَ b. dobar ratnik kao da je iz plemena
Utvara (ili tvrditi da potječe iz njega)
عَتَّار hrabar, smion; snažan
/konj/; divlji, neravan /predio/
عَتَر snaga, sila, žestina
عَتْر، عِتْر muški ud, penis
عِتْر tak. = korijen; porijeklo; navika; zaklana
životinja; žrtvena ovca /klana božanstvu u re-
džepu/; idol, božanstvo; držalica (ili prečka, lopate
na koju se odupirao kopač); buncanje, deliri(um)
majoran; kapra /bot. Capparis/; ـ / ة /
/vrsta biljke ili drveta/
عِتْرَة ج عِتَر tak. = djeca, potomstvo; obitelj, po-
rodica, rodbina; roditelji, pretci; stado; komad mo-
šusa; ogrlica (od mirisnih zrna); slatka pljuvačka;
šiljak, vrh /zuba/; prečka /na lopati/; sjaj /zuba/
عُتْوَارَةُ Utvara /ar. pleme/
عِتْوَارَة komad mošusa
ـ ـ ذ zdepast čovjek
عَتْوَرَة žestina /u ratu/
عَتِيرَة žrtvena ovca /prinošena idolu u redžepu/
مُعْتَر zao, opak, loš; raspušten, razuzdan; blesav,
glup; nesretan; debeo, gojazan; velik, krupan
عتر ب ✻ عُتْرُب sumak, ruj /bot. Rhus coriaria/
عترس ✻ عَتْرَسَ ه هـ jako pritisnuti; privući zemlji, prilju-
biti uza zemlju; oteti, istrgnuti; boriti se protiv, o-
pirati se, suprotstavljati se; strogo postupati prema
عَتْرَس، عِتْرِس krupan, razvijen, lav; pijetao
عُتْرُسَان pijevac; lav
عَتْرَسَة sila, nasilje; opiranje,
protivljenje, suprotstavljanje
عَتْرُوس ج عَتَارِسُ jarac
عِتْرِيس žestok, silan, silovit; srdit,
ljutit; plahovit, naprasit; nesreća;
demon; djavo, sotona; tlačitelj, tiran
عترف ✻ عَتْرَفَ ل ه b. osoran, grub, žestok prema
تَعَتْرَفَ praviti se slijep
عُتْرُف pijetao, pijevac
عُتْرُفَان pijevac; /neka biljka/
عَتْرُوف ج عَتَارِفُ odraslo ptiče
عُتْرُوف ج عَتَارِيفُ opak; pokvaren;
snažan; neustrašiv
عِتْرِيفز(ة) ج عَتَارِيفُ zao; poročan; jak; smion;
gord; f. = k. daje malo mlijeka /deva/

Δ عَتَشَ ـ عَتْش هـ (pre)savi(ja)ti
ه عَتَشْجِيّ ج ـة ložač
✻ عَتْعَتَ ه (povicima 'at,'at) dozivati /jare/
عتعت
ـ ب ه goniti /jare/
عَتْعَت، عُتْعُت silan, snažan; stasit; previsok / jare
عَتْعَتَة tak. = ludilo, bezumnost
✻ عَتَفَ ـ عَتْف هـ (iš, po)čupati /kosu/
عتف
عتْف dio /noći/
عتق
عُتُوف čupanje
✻ عَتَقَ ـُ عَتَاقَة b. star, ostarjeti
ـ عَتْق ه هـ (u)gristi, ujesti;
držati u dobrom stanju
ـ b. u dobrom stanju
ـ ـُ عَتْق b. brz, u trci pobjedjivati, druge
prestizati, b. plemenite pasmine /konj/
ـ ـ عَتَاق، عَتْق (عِتْق) b. slobodan,
oslobodjen /rob/
ـ عَتْق b. zrela, punoljetna; b. usidjelica /djevojka/
ـ عَتْق، عِتْق i. opet nježnu, mekanu kožu
(nakon bolesti); b. u dobrom stanju,
napredovati; ostarjeti; b. staro i dobro
/vino/; prestići ostale /konj/; b. darežljiv
ـ على ه b. obavezna, sveta /zakletva/
ـ ه osloboditi, pustiti
عَتُقَ ـُ عَتَاقَة b. star, ostarjeti; b. staro i dobro
/vino/; b. slobodan, oslobodjen
/rob/; i. opet mekanu kožu /iza bolesti/;
b. u dobrom stanju; ostale pretеći /konj/
ـ على ه b. obavezna, sveta za /zakletva/
عَتَّقَ ه هـ pustiti /vino/ da odstoji; osloboditi /roba/;
pustiti (na slobodu); dugo očuvati /haljinu i sl./
ـ ه ب هـ ugrizati, ujedati
أَعْتَقَ ه هـ osloboditi /roba/; pustiti (na slobodu);
ostaviti /vino/ da odstoji; (po)-tjerati /konja/ da
prestigne ostale; popraviti stanje; opraviti, ponovo
kopati i obzidjavati (obljepljivati) - /stari bunar/;
ogradivši prisvojiti /zemljište/; otkočiti /kočnicu/
تَعَتَّقَ ostarjeti; pohabati se, b. iznošen, izlizan
إِنْعَتَقَ b. oslobodjen; osloboditi se
إِعْتَاق oslobadjanje, puštanje na slobodu
إِنْعِتَاق oslobodjenje, sloboda
عَاتِق ج عَوَاتِقُ oslobodjen, pušten (na slobodu),
slobodan; k. oslobadja, pušta na slobodu; odsta-
jalo, staro i izvrsno /vino/; k. prestiže ostale /konj/
ـ starac; odraslo ptiče; staro, dobro vino;

stari luk; velika torba ili mješina; jezičac /vage/
ـ ج عُتْق، عَوَاتِقُ pleća, rame
~ الثُّرَيَّا /ime zvijezde/
~ الجَمَلُون ovjesni stup /potporni stup u
zabatu od sljemena do vjenčanice/
ـ ج عُتَّق ـ هـ djevojče; usidjelica
عَاتِقَة stari luk
عَتَاق oslobodjenje, sloboda
عُتَاق staro dobro vino
عَتَاقَة oslobodjenje, sloboda; starost;
odstajalost /vina/; drevnost
عَتْق oslobodjenje, sloboda;
oslobadjanje, puštanje (na slobodu)
عُتْق sloboda; starost, odstajalost /vina i dr./
عُتُق /vrsta drveta za izradu lukova/
عِتْق sloboda; starost, drevnost;
odstajalost; ljepota, krasota, divota,
izvrsnost; čisto porijeko; plemenistost; čast,
ugled; moć; dobro stanje;/ drvo za izradu lukova/
Δ عُتَقِيّ obućar, krpedžija
عِتْقِيَّة ج عَتَاقِيُّ stara kokoš
عَتِيق (ة) ج عِتَاق čistokrvan, rasni /konj/
ـ ج عُتْق، عُتَقَاءُ oslobodjen, pušten (na
slobodu), slobodan; odstajalo dobro /vino/;
star(-inski, -odrevan), drevan, davni; zastario;
plemenit(a roda); izvrstan, odličan, odabran;
lijep; tanke i svijetle kože; kronična /bolest/
~ الطِّرَازِ (النَّمْطِ) staromodan
ـ oslobodjeni rob; kobac;
muška palma; vino; voda; mlijeko;
loj; mast; c. art. = nadimak halife Ebu Bekra
عَتِيقَة ج عَتَائِقُ tak. = oslobođena robinja
مِعْتَاق : ~ الوَسِيقَة /čovjek/ k., kad zarobi nekoli-
ko deva, osigura ih od prepada i izmakne s njima
مُعَتَّق (ة) star, drevan; odstajao
مُعَتَّقَات starine, antikviteti
مُعَتَّقَة odstajalo izvrsno vino
مَعْتُوق ج مَعَاتِيقُ oslobodjen; slobodan
✻ عَتَكَ ـ عَتْك opetovano napadati (u borbi);
jurnuti da ugrize /konj/
عتك
ـ ب هـ ustrajati u /namjeri/
ـ على ه b. nepokorna /mužu, ocu/;
c. ipf. = pojuriti, nasrnuti na
ـ على ه ب هـ navaliti na... htjevši nanijeti /zlo/
ـ عَتْك، عُتُوك jako ukisnuti /mlijeko, vino/;

od starosti pocrvenjeti /lûk/
ـ الى هـ poći, (s)krenuti prema (u)
ـ ب هـ upiti se u, prionuti za
ـ على هـ prići, pristupiti, primaknuti se
ـ هـ staviti na prsa /ruku/
ـ عُتُوك b. ugledna, b. plemenitog roda /žena/
ـ على هـ sasušiti se na /stegnu deve - mokraća/; usuditi se izvršiti /krivokletstvo/
ـ فى هـ sam ići (putovati) po
ـ هـ lunjajući proći kroz
عَاتِك م (ة) جـ عَوَاتِكُ plemenit, velikodušan; čist, bistar; žuta /žila/; nestalan, nepostojan; svadljiv; tamno /crven, int. uz ahmar/; neoplodjena /palma/; od starosti pocrvenio /luk/; crvena (ili žuta) od parfema /žena/
عَاتِكَةُ Atika - npp.
عَاتِكِيّ atikijski /tj. iz mjesta Mešhed Atike u Siriji/
عَتْك vrijeme
عَتِك (ة) slijepljena /kadifa/; sa slijepljenom vunom /ovca/
عَتْكَة napad, navala
عَتَكِيّ atekijski /iz Al-'Atīka, ogranka ar. plemena Azd/
عَتِيك crven, od starosti pocrvenio; vrlo vruć /dan/
الـ~ (El-)Atik /ogranak ar. plemena Azd/
عتل * عَتَلَ ـُ عَتْل ه هـ (silom) odvući, odgurati; nositi; (o)podignuti; dijeliti /brigu/; voditi /devu/ silovito je vukući za uzdu
عَتَلَ ـَ عَتَل الى هـ b. brz na /zlo/
عَتَّل b. nosač
عَاتَلَ (na)mučiti se s
تَعَتَّلَ maknuti se (s mjesta)
إِنْعَتَلَ b. odvučen, odguran; pomaći se
عَاتِل جـ عُتُل pomoćnik /upravitelja policije/
ـ جـ عَتَلَة najamnik, plaćenik / pl. tak. = pomagači
عَتَّال جـ ـة nosač
عَتَّالَة vitlo za dizalice
عِتَالَة zanimanje nosača; nošenje; plaća (taksa) za nošenje
عَتَل na zlo brz
عُتُلّ proždrljiv; surov, grub; žestok, silan; debeo; tvrd /debelo koplje; dugonja; automat
عَتَلَة جـ ات ، عَتَل gruda, velik grumen (zemlje); (željezna) poluga, ćuskija; luk /perzijski/; svrdlo; toljaga; kolica za prtljag; vitlo; neoplodjena snažna deva
ـ لِلنَّتْع prebacaljka
عِتْوَلّ impotentan; okrutan, surov, grb, neotesan, sirov
عَتِيل جـ عُتُل ، عُتَلَاءُ najamnik, plaćenik; nadničar; sluga
ـ teška, ozbiljna, opasna /bolest/
مِعْتَل jak, snažan /da ponese teret/
* عَتْلَبَ ه izazvati klonulost, zamoriti, iscrpsti
مُعَتْلَب mlohavo /uže/
عتلب
* عَتَمَ ـُ عَتْم musti se naveče /deve/
عتم
ـ ـ عَتْم هـ zakasniti s, kasno uraditi; odgoditi, odlagati; (iš)čupati /kosu/
مَا ـ أَنْ يَفْعَلَ uskoro je učinio
ـ proći prva trećina /noći/; stići u prvoj trećini noći
ـ عن هـ ostaviti, odustati, proći se
عَتَّمَ هـ (za)kasniti s, odgadjati; zamrači(va)ti
ـ putovati (odvesti stoku na pojilo ili vratiti je s pojila) u prvoj trećini noći; potamnjeti /ogledalo/; smračiti se; suzdržati se, odstupiti, oklijevati; lepršati iznad glave /ptica/
ـ عن هـ odustati, okaniti se, napustiti
مَا ـ أَنْ فَعَلَ uskoro je uradio
أَعْتَمَ هـ zakasniti s, (pre)kasno učiniti; odgoditi, odložiti
ـ musti se naveče /deve/; proći prva trećina /noći/; zaći u prvu polovinu noći, naći se (putovati, voditi stoku na vodu ili s vode) u prvoj trećini noći; zakasniti, zadocniti; smračiti se; b. tamna /boja/; večerati
تَعَتَّمَ musti se naveče /deve/
إِسْتَعْتَمَ musti se naveče /deve/
ـ ه odgoditi muzenje, kasno pomusti /ovce i sl./; smatrati da je zakasnio (da je spor)
إِعْتَام tama, tmina
تَعْتِيم zamračenje, zamračivanje
عَاتِم kasan, pozan; taman, mračan; /oblakom, maglom, prašinom i sl./ zastrt
عَاتِمَة جـ ات ، عَوَاتِمُ tak. = k. se naveče muze /deva/
عَتَامَة جـ ات tamnoća, mračnost; neprozirnost; tamno (mračno) mjesto; pokrivnost /boje/
عَتْم mrak, tmina
عَتِم mračan; turoban
عُتْم zelenica, zelenika, komorika, lipovina /bot. Phillyrea latifolia/
ـ ، عُتُم / ة / divlje masline, maslinke /bot. Olea oleaster/
عَتَمَة prva trećina noći; noćna tama; večernji povratak (stoke s paše); doba večernje molitve; sporost; ostaci mlijeka u vimenu /deve i sl./ skupljenog početkom noći
عَتْمَة tama, pomrčina
عِتْمِيَّة večera
عَتُوم kasan, pozan
ـ ـ م k. se samo naveče muze /deva/
عَتُومَة mliječna deva
عَيْتُوم krupan čovjek; spor dromedar
مِعْتَام spor, trom, lijen, k. kasni s
مُعَتِّم ، مُعْتِم taman, mračan; neproziran, neprovidan
عتن
* عَتَنَ ـُ عَتْن ه الى هـ silom otjerati, odvući, baciti u /tamnicu/
أَعْتَنَ على ه dodijavati, navaljivati na /dužnika/
عَاتِن naprasit, surov, nemilostiv, žestok
عِتَان djubre i so za štavljenje
عَتِن k. silovito napada
عَتُون جـ عُتُن osoran, grub, nemilosrdan
مُعَاتَنَة strogost (neobzirnost) prema dužniku
عته
* عَتَهَ ـَ عَتَه ، عَتَاه b. (malo)slabouman
عُتِهَ ـَ عَتْه ، عُتْه ، عُتَاه ، عَتَاهَه ، عَتَاهِيَة b. bezuman, poludjeti b. slabouman, idiot; b. besmislen; izbezumiti se, zapanjiti se, b. zbunjen, smeten
ـ فى ه izuzeti se, okomiti se na, stalno dodijavati (mučiti)
ـ فى هـ odati se čemu, žudjeti za
تَعَتَّهَ izbezumiti se; smesti se, zbuniti se; poludjeti; pretjerano paziti na odjeću ili hranu; dotjerivati se, uljepšavati se, kititi se; zanositi se, oduševljavati se
ـ عن هـ praviti se lud (glup, nepažljiv, nevješt)
إِنْعَتَهَ poludjeti
عَاتِه bezuman, lud, idiotski, besmislen; k. dosadjuje i imitira tudje riječi
عَتَاهَة bezumnost, ludilo, slaboumnost, idiotizam; zabluda; besmislica / ludi; glupi - pl.
ـ ، عَتَاهِيَة zabludjeli /ljudi/
عَتَاهِيَة ، عُتَاهِيَة ludost, bezumlje
ـ ـ س glup; lud
عَتَه (malo) slaboumnost; podjetinjelost /starca/
عُتْه bezumnost, ludilo, idiotizam; besmisao

عَتِيه جـ عُتَهَاءُ k. dosadjuje i oponaša tudji govor
مُعَتَّه bezuman, lud; nezgrapan;
pametan; skladno gradjen
مَعْتُوه جـ مَعَاتِيهُ slabouman, lud;
opsjednut / ludjak, idiot
عتو * (عتو) عَتَا ـُ عُتُوّ، عُتِيّ، عِتِيّ b. uobražen,
uzoholiti se; osiliti se, عتا
b. drzak; b. žestok, silan /vjetar/ عتي
ـ عن هـ ne primati; oglušiti se o,
ne pokoravati se, ne izvršavati
ـ عُتِيّ sasušiti se, očvrsnuti, otvrdnuti /grana i sl./
ـ عُتِيّ، عِتِيّ oronuti /starac/
أَعْتَى (naj)drskiji, - žešći, - zagriženiji
عَاتٍ جـ عُتَاة، عُتِيّ ohol, umišljen, uobražen;
izazovan; drzak; svirep, okrutan, grub;
ljut; žestok, silan; zagrižen; jako mračna /noć/
عُتُوّ oholost, uobraženost; drskost, arogancija
عَتِيّ جـ أَعْتَاء ohol; drzak
عُتِيّ، عِتِيّ oronulost, staračka iznemo-
glost; umišljenost, gordost
* عَتْوَدَ . . . ← عتد
* (عتور) تَعَتْوَرَ ← عتر
* عَتْوَلَ ← عتل
* عَتِيَ ـَ عَتًى b. ohol, uobražen
عتي تَعَتَّى b. neposlušan, ne pokoravati se
عثث Δ عَتَّى (= حَتَّى) do /prp./
عث عَتِيّ، عُتِيّ، عِتِيّ . . . ← عتو
* (عثث) عَثَّ ـُ عَثّ ه dosadjivati, dodijavati,
zadirkivati, smetati; izgristi /tka-
ninu - moljac/; ujesti, pecnuti; zapuhnuti
tako da mu od toga opadnu dlake /zmija/
عَثَّثَ فى هـ modulirati (izvijati) pri /pjevanju/
عَاثَّ فى هـ modulirati (izvijati) pri /pjevanju/
تَعَاثَّ هـ navoditi kao razlog, uzimati za izliku,
izvinjavati se, ispričavati se, izgovarati se čime
إِعْتَثَّ : ـ ه عِرْقُ سُوءٍ /zla ćud ga je
odvratila od dobra/
عُثّ / ة moljci - ent.
عِثّ جـ عِثَاث zmija, otrovnica /od onih k. se
za suše medjusobno proždiru/
عَثَّاءُ zmija
عِثَاث modulacija /pri pjevanju/
عَثَّة جـ عِثَاث slabunjava (mršava) žena;
jadnica, bijednica, prezrena žena
عُثَّة جـ عُثَث، عُثُوث moljac; starica;

glupača; bestidnica; bijednica
عُثَيْثَة moljčić - ent.
ـ تَقْرِمُ جِلْدًا أَمْلَسًا /moljčić k. grize glatku kožu
- fig. za nesposobnog da nešto učini/
مَعْثُوث pun (izgrizen od) moljaca
* عَثَجَ ـِ عَثْج dugo ispijati, pijuckati
عثج عَثِجَ ـَ عَثَج dugo ispijati, pijuckati
إِعْثَوْثَجَ brzati, žuriti
عَثْج grupa putnika; skup(ina) / dio /noći/
عَثَج skupina, grupa; krdo deva (na paši) / dio /noći/
عَثْجَج (veliko) mnoštvo, masa
عثجل عُثْجَة grupa (ljudi)
عَثَوْثَج krupan i brz dromedar
عَثَوْجَج krupan i brz dromedar
* عَثْجَلَ teško ustajati /zbog bolesti, starosti/
عُثَاجِل trbušast, kuljav
عَثْجَل velik, širok /mješina i sl./; trbušast, kuljav
* عَثَرَ ـُ عَثْر، عُثُور على (ب) ه هـ naići na,
(slučajno) naći, zadesiti, otkriti, doznati (za)
ـُ، عَثُرَ ـُ، عَثِرَ ـَ، عَثْر، عُثُور lagati; kucati,
عثر pulzirati /žila/
ـ عَثْر، عِثَار، عَثِير spotaknuti se, posrnuti; pasti
ـ ب ه izazvati da posrne (padne), oboriti
ـ فى هـ zapinjati u /govoru/
ـ به الزَّمَانُ vrijeme je bilo protiv njega
ـ جَدُّهُ sreća ga je ostavila, propao je
عَثَّرَه učiniti da posrne (padne), oboriti; unesrećiti,
upropastiti; poniziti, omalovažiti, potcijeniti
أَعْثَرَه izazvati da posrne (padne),
oboriti; poniziti; unesrećiti
ـ ه على ه uputiti, odvesti do (kod)
ـ ه على هـ upoznati s, obavijestiti o
ـ ب ه عند ه oklevetati, (op)tužiti
تَعَثَّرَ spotaknuti se, posrnuti; zamucati; splesti
se /jezik/; stradati, unesrećiti se; osiromašiti
ـ فى هـ zaplesti se u
ـ بِأَذْيَالِ الْخَيْبَة pretrpjeti neuspjeh
تَعَثْوَرَ spoticati se, posrtati
عَثْيَرَ idući (nogama) dizati prašinu i sl.
عَيْثَرَه vidjevši potjerati /ptice/
عَاثِر k. posrće; zla, slaba /sreća/ - / lažov
~ الجَدّ zlosretan / nesretnik
ـ جـ عَوَاثِر mreža /za lov/
عَاثِرَة tak. = nesreća, udes
عَاثُور جـ عَوَاثِير jama /za hvatanje lavova i sl./

bunar; opasno mjesto, lomivrat;
zlo, nesreća; propast; poteškoća
عَثَّار k. često posrće
عِثَار spoticanje, posrtanje; zlo; nesreća; teškoća
~ الجَدّ neuspjeh; greška; nesreća
عَثَر samo kišom natapan /polje/
ـ laž, neistina; /bot. Buddleia asiatica/
عَثُر Asser /npl. bogatog lavovima/
عَثْر posrtanje; udes, sudbina; smrt
samo kišom natapano /polje/ ـ
عُثْر laž; orao
عَثْرَة جـ عَثَرَات spoticanje; posrtaj; pad; grijeh;
propust, greška; sudbina; smrt; rat, borba
ـ لَا لَعًا لَهَا nepopravljivo zlo
عَثَرِيّ krišom zaljevan; ravnodušan, apatičan
عَثَرِيًّا praznih ruku, bez ičega
عَثُور k. često posreće; k. mnogo
obara; uništavan, isprazan /svijet/
عُثُور posrtanje, spoticanje; naila-
ženje, pronalaženje, otkrivanje
عَثِير slab trag
عِثْير zemlja, prašina; slab trag
عَيْثَر trag; bit, suština; stvar; izgled, oblik
عَيْثَرَة borba
مُتَعَثِّر k. se spotiče; k. natuca
/strani jezik/; mucav /govor/
مُعَثَّر jadan, bijedan; nesretan; beskućnik
* عُثْرُب / ة / /vrsta drveta s jestivim plodom/
عثرب * عَثْعَثَ ه هـ pomicati, tresti; rasuti; upropastiti
عثعث ـ الى هـ (na)osloniti se na
ـ ب هـ ostati, nastaniti se u
عَثْعَث جـ عَثَائِث meki dio bedra; meka zemlja;
prašina; hrbat pješčanog humka bez
bilja; propast / pl. tak. = nesreće, tegobe
عَثْعَثَة tak. = mekana zemlja
عثق * (عثق) أَعْثَقَ da(va)ti bogat prihod /zemlja/
عَثَق sredina /puta/
ـ / ة / šimšir, zelenika, zimzelen, mrčela
/bot. Buxus sempervirens/
عَثَقَة tak. = plodna /zemlja/,rodna /godina/
مُتَعَثِّق nagomilani, izmiješani /oblaci/
مُنْعَثِق nagomilani, izmiješani /oblaci/
* (عثقل) عُثْقُول جـ عَثَاقِيل grozd /banana/
* (عثك) أَعْثَكُ م عَثْكَاءُ جـ عُثْك ljevoruk
ـ (naj)teži
عثقل
عثك

عَثَك ، عُثُك ، عُثُك korijenje, žile /palme/
عَثَكَة žitko blato, glib, kal
عثكل * عَثْكَلَ teško trčati
ـ هـ resama okititi /nosiljku/
تَعَثْكَلَ b. puna grozdova /loza, palma/
عِثْكَال جـ عَثَاكِيلُ grozd /palme/
عُثْكُول (ة) جـ عَثَاكِيلُ grozd /palme/
عُثْكُولَة tak. = ukrasna resa /na nosiljci/
عثل * عَثَلَ ـُ عَثْل nepravilno zarasti /slomljena ruka/
عَثِلَ ـَ عَثَل b. obilan, mnogobrojan; b. debeo, velik
عَثَل crijevnjak, lojava koprena /mrežasto salo oko crijeva ovce/
ـ، عَثِل obilan, mnogobrojan; debeo, velik
عُثْلُول vratni nerv /ispod grive konja/
عَثَوْثَل glup i mlitav
عَثُول جـ عُثُل glup; debela i hrapava (palma)
عِثْوَلّ (ة) kosmat, dlakav; gusta i duga /brada/; debeo, nezgrapan; blesav i trom
عَثْوَلِيّ dlakav, kosmat
عِثْيَل mužjak hijene / k. se ne parfimira niti ukrašava
عثلب * عَثْلَبَ oronuti /starac/
ـ هـ skinuti s drveta /trud za kresanje/ ne znajući hoće li valjati; u pepelu ispeći; na brzinu grubo samljeti; razdvojiti, raščistiti, rasuti; porušiti, oboriti; slabo obaviti /posao/; pohlepno (pro)gutati
تَعَثْلَبَ (تُعُثْلِبَ) oslabiti, izmršati(u bijedi)
مُعَثْلِب zatrpan /jarak oko šatora/; oronuo /starac/; nesiguran
عثلط * (عثلط) عُثَالِط zgrušano i gusto /mlijeko/
عُثَلِط zgrušano i gusto /mlijeko/
عثم ٥ عَثْلِيثُ Aslis /stara tvrdjava na obali Sirije/
٥ عُثَلِّيَةُ Atalija /judejska kraljica/
* عَثَمَ ـُ عَثْم krivo (nepravilno) zarasti /slomljena kost/; ne zaliječivši se otvrdnuti ili krastom se prekriti /rana/
ـ هـ krivo (nepravilno) namjestiti /slomljenu kost/; narijetko prošiti /torbu/
إِعْتَثَمَ هـ narijetko prošiti
ـ ب ه (za)tražiti pomoć od
ـ ب هـ pružiti /ruku/
عَثْمَاءُ nepravilno zarasla /slomljena ruka/
عُثْمَان zmija; zmijče; mladunče droplje (potrka)
عُثْمَانُ Osman - npp.
٥ عُثْمَانْجِكُ Osmandžik /npl. u Turskoj/

٥ عُثْمَانْلِيّ turski konjanik
عُثْمَانِيّ osmanski, osmanlijski, otomanski / Osmanlija
عَثَمْثَم jak dugačak dromedar; lav
عَثَمْثَمَة jaka dugačka deva; lavica
عَيْثَام jelo sa skakavcima
ـ / ة / platani - bot.
عَيْثَم (ة) krupan i dugačak /dromedar/; visoka /žena/
عَيْثَمِيّ divlji magarac
عَيْثُوم ـ سـ mužjak hijene; slon(ica) / krupan /dromedar/
* (عثمر) عُثْمُرَة kožurica /grozdove borbe/
* عَثَنَ ـُ عَثْن ، عُثَان ، عُثُون dimiti se, pušiti se
ـ ب هـ nakaditi se
عثمر ـ فى هـ (is, po)peti se na
عثن ـ ه هـ nakaditi, namirisati
عَثِنَ ـَ عَثَن osjećati dim; b. nakadjen, mirisati
عَثَّنَ (za)dimiti se
ـ على ه izazivati nered medju
ـ هـ nakaditi, namirisati
أَعْثَنَ على ه stvarati dim slabom vatrom
تَعَثَّنَ b. nakadjen, namirisan
عُثَان جـ عَوَاثِنُ dim; prašina
عَثَن dim
ـ جـ أَعْثَان mali idol
عَثَن k. zaudara po dimu /jelo/
عِثْن uzgajač stoke; (obojena) vuna; lišće k. svježe brsiti stoka
عُثْنُون جـ عَثَانِينُ (duga) brada; vrh brade; dužina brade; duge dlake na podbratku /dromedara ili jarca/; kiša u zraku / pl. tak. = prve kapi /kiše/; prvi udarci /vjetra/
عَوَاثِن čupavi lav
مُعَثَّن dugobrad
عثنثج مَعْثُون k. zaudara po dimu /jelo/
عثنج * عَثَنْثَج krupan
عثو * عَثَنَّج ، عَثْنَج težak
عثا عَثَنْجَج krupan i brz dromedar
* (عثو) عَثَا ـُ عُثُوّ činiti zlo, praviti nered (na zemlji); uzoholiti se; b. bezvjeran
أَعْثَى mužjak hijene
ـ مـ عَثْوَاءُ جـ عُثْو crnkast; kosmat; glup
عَاثٍ جـ عُثَاة ، عُثِيّ zlotvor, zločinac
عَثْوَاءُ tak. = hijena; starica

عَثْوَة جـ عُثًى pletenica /pl. fig. = bilje
* عَثَوْثَج ← عثج
* عَثَوْثَل ← عثل
* عَثَوْجَج ← عثج
* (عثور) تَعَثْوَرَ ← عثر
* عِثْوَلّ ← عثل
عثي * عَثَى ـَ، عَثِيَ ـَ، عُثِيّ، عِثِيّ، عَثَيَان zlo raditi, stvarati nered (na zemlji); uznositi se; b. bezvjernik
أَعْثَى ، عَاثٍ ← عثو
عِثْيَان mužjak hijene
* عَثْيَر ، عِثْيَر ← عثر
* عِثْيَل ← عثل
عجب Δ عَجِبَ ـَ عَجْب ه svidjeti se, dopasti se
* عَجِبَ ـَ عَجَب i. debeo korijenrepa /deva/
ـ الى ه هـ (za)voljeti
ـ ب هـ b. ponosan na
ـ ل ، من ه هـ (za)čuditi se
عَجُبَ ـُ . . . i. odozgo sužen zadnji dio tijela /životinja/
عَجَّبَ ه začuditi, iznenaditi; zadiviti; zadovoljiti
أَعْجَبَ činiti čuda; igrati na konopcu
ـ ه začuditi, iznenaditi; zadiviti; ushititi; svidjeti se, dopasti se
مَا ـ ه برأيه Kako on visoko cijeni svoje mišljenje!
لاَ يُعْجِبُهُ الْبَشِيْنُ وَمَنْ زَرَعَهُ Ne možeš mu nikako ugoditi!/
لاَ يُعْجِبُهُ الْعَجَبُ Ništa ga ne može začuditi.
أُعْجِبَ ب ه هـ diviti se; i. visoko mišljenje o; b. ponosan na
ـ بِنَفْسِه b. umišljen, uobraziti se, diviti se samom sebi
تَعَجَّبَ ه ljubavlju ispuniti
ـ من ه هـ (za)čuditi se; diviti se
ـ غَايَةَ التَّعَجُّب jako se začuditi
تَعَاجَبَ koketirati
إِعْتَجَبَ من ه هـ (za)čuditi se, -diviti se
إِسْتَعْجَبَ من ه هـ (za)čuditi se, -diviti se
ـ هـ smatrati divnim
إِسْتِعْجَاب čudjenje, začudjenost
إِسْتِعْجَابِيّ k. označava divljenje
إِعْجَاب (u)divljenje, ushit, zanos, oduševljenje, dopadanje; odobravanje
الـ ~ بالذَّات (بِنَفْسِه) uobraženost, umišljenost, samodopadanje, taština
أَعْجَبُ (naj)čudniji

(od, pro)juriti عَاجَرَ
ispresavijati se, naborati se تَعَجَّرَ
/trbuh od debljine/
(u malo ovoja) omotati sebi إِعْتَجَرَ
turban; šalom se prekriti /žena/
izgubivši nadu ipak roditi /dijete/ ـ ب ه
debeo; pun; kuljav, أَعْجَرُ م عَجْرَاءُ ج عُجْر
trbušast; krupan /dromedar/;
čvornat, kvrgav; grbav; zelen, nezreo, kiseo
tjesteni kolačići عَجَاجِيرُ
vješt (nepobjediv) rvač; عَجَّار
k. jede tjestene kolačiće
koprena, veo; šal عِجَار
glave kostiju; nesreće عَجَارِيُّ (عَجَارٍ)
ispupčenje, izraštaj; čvor; obim, zapremina عَجَر
tak. = zelen, nezreo عَجْر
čvrst, jak; debeo; kvrgav; nedozreo عَجُر، عَجِر
tak. = kvrgav štap عَجْرَاءُ
čvor, uzao, kvrga; tuberkula; عُجْرَة ج عُجَر
nedostatak, mana; nezrelost /voća/
svi njegovi (vidljivi i skriveni) عُجْرُهُ وَبُجْرُهُ
nedostaci i mane; sve njegove
greške; sva njegova žalost i tuga
način omotavanja turbana عِجْرَة
vjetrom stvorena عُجْرُور ج عَجَارِيرُ
brazda u pijesku
laž; nesreća عُجْرِيّ
čovjek krupnih kostiju عَجَوْجَر
vrsta krastavica (lubenica, dinja) عَجُور
divlji krastavac ~ الحِمَار
(zelene) dinje odn. lubenice عَجُورَة / ة /
/bot. kCucumis melo var. chate/
bez djece, potomstva, عَجِير
impotentan /čovjek, konj/
Adžira /mjesto u Egiptu العَجِيرَةُ
poznato po kvalitetnom pamuku/
s turbanom (na glavi); s neravnomjerno مُعَجَّر
usukanom tetivom /luk/; naboran, smežuran
veo, koprena; turban; vreća /od palmina lika/ مِعْجَر
k. je sav imetak razdao siromasima مَعْجُور عَلَيْه
dogola svući, razgolititi, * عَجَرَدَ ه عجرد
svu odjeću skinuti s
dogola se svući, razgolititi se b. go (nag) تَعَجْرَدَ
spolni (muški) ud, penis عُجَارِد
adžaridi /ogranak haridžija/ عَجَارِدَةُ

rikati /bik/; na razne načine jahati; zaobliti se /grudi/
dozivati u pomoć ـ الى
vrvjeti, b. pun, krcat ـ ب ه
(ra)širiti se po /miris/ ـ فى هـ
vičući: „afi'āfi" goniti /devu/ ـ ه
uzdizati, vitlati /prašinu i dr. - vjetar/ عَجَّجَ هـ
ispuniti /kuću - dimom/ ـ هـ من هـ
jako pušući dizati prašinu أَعَجَّ
/vjetar/; jahati na razne načine
ispuniti se /dimom - kuća/ تَعَجَّجَ من هـ
pun prolaznika /put/ عَاجّ : ـ ذَاجّ
vika(nje); rika(nje); šum, bučanje; grmljavina عَجّ
prašina; dim; svjetina, rulja; vihor, vrtlog عَجَاج
plamen ~ النَّار
glup, blesav, šašav ـ
k. viče, riče, grmi, bučan, šuman; عَجَّاج
k. diže prašinu; pun prašine ili dima
/dan/ - / bukavac /zo.Ardea stellaris/
oblak prašine (ili dima); halabuka, عَجَاجَة
vreva; veliko krdo krupnih deva, plamen
vihor, vrtlog عَجَّاجَة
kajgana, omlet عُجَّة
stado /ovaca/ عِجَّة ج عِجَج
vika, buka, šum, bučanje; grmljavina; rika عَجِيج
bez huke i buke (tiho) بِدُون ~ وَضَجِيج
k. uzvitlavaju prašinu /vjetrovi/ مَعَاجِيجُ
u k. vjetar diže prašinu ili dim /dan/ مُعَجّ
bobe grožđ(ic)a * عَجْد، عُجْد عجد
gavran عَجَدَة ج عَجَد عجر
srdit, plahovit, naprasit مُتَعَجِّد
saviti, pogeti /vrat/; * عَجَرَ ـِ عَجْرَ هـ
rasjeći, rascijepiti
tako udariti da stvori oteklinu /štapom/ ـ ه ب هـ
(od, pro)juriti /u strahu i sl./; ـ عَجْر، عَجَرَان
trčeći istodobno dizati prednje noge /magarac/;
trčeći ispružiti rep prema zadnjici /konj/
vratiti svojima /suprotno želji ـ ب ه
nepoznatog jahača - dromedar/
odrediti zabranu protiv ـ على ه هـ
/sudac/; uznemiravati, dodijavati;
ostati, prionuti za /zube - pljuvačka/
navaliti na... sa /sabljom/ ـ على ه ب هـ
b. debeo, gojazan, trbušast; عَجِرَ ـَ عَجَر
b. čvrst, jak /konj/; b. čvorovito,
kvrgavo /drvo/; b. zelen, nezreo /plod/

(naj)prijatniji; k. se (naj)više svidja ـ الى ه
sa gore suženom a ـ م عَجْبَاءُ ج عُجْب
isturenom zadnjicom; debeo /dromedar/
nečuvena stvar, čudo أُعْجُوبَة ج أَعَاجِيبُ
remek-djelo ~ الفَنّ
čud(es)a تَعَاجِيبُ
čudotvorac تَعْجَابَة ـ ذ
čudjenje; divljenje تَعَجُّب
k. se izražava čudjenje تَعَجُّبِيّ
(divljenje), admirativan
izazivanje divljenja; hvaljenje, uznošenje تَعْجِيب
tak. = veliko /čudo/ عَاجِب
čudan, neobičan, izvanredan; عُجَاب
divan; veliko /čudo/
vrlo čudnovat, čudesan عُجَّاب
čudotvorac; igrač na konopcu عَجَائِبِيّ
novi čadorčić /bot. Ipomaea hederacea/ عَجْب
stražnji do; korijen repa; ـ ج عُجُوب
repna kost (repnjača)
ženskar ـ، عُجْب، عِجْب
čudjenje; divljenje; عَجَب ج أَعْجَاب
čudo / čudan
čudo nad čudima ~ العَجَائِب
Čudno (vato)! عَجَبًا
Nije (nikakvo) čudo لاَ عَجَبَ
Kako je čudno! - Kakvoga (li) čuda! يَالَلْعَجَب
tak. = umišljenost, taština, عُجْب
oholost, samodopadanje
tak. = (zadivljujuća) ljepotica; rugoba عَجْبَاءُ
šaljivčina, lakrdijaš Δ عَجَبِيّ
čudo Δ عُجُوبَة
čudan, čudnovat, neobičan; čudesan, عَجِيب
divan, čaroban; veliko /čudo/ - / čudotvorac
čudo, čudna stvar / عَجِيبَة ج عَجَائِبُ
pl. tak. = znamenitost
čudno je pri مِنْ عَجَائِبِ الأَمْرِ أَنْ . . .
tome što (da)
začudjen; zadivljen مُتَعَجِّب
začudjen; zadivljen مُعْجَب
ponosan na ـ ب هـ
uobražen, umišljen, samodopadljiv ـ بِنَفْسِه
divan, zadivljujući, dopadljiv; (za)čudan مُعْجِب
(uz)viknuti, * (عجج) عَجَّ ـَ عَجّ، عَجِيج عجج
(po)vikati; jako (za) puhati te (uz)vitlati عج
prašinu /vjetar/; šumjeti, bučati /more/; grmjeti;

عَجَرَّد (ة) smion, odvažan; go, nag; olinjao /vuk/;
bučan, kreštav; debela i snažna /deva/
عَجْرَد muški ud, penis; Adžred - npp.
– lak, brz; debeo; snažan;
bezlisno, ogoljelo /stablo/
عُجَرَّد Udžerred - npp.
عَجْرُود Adžrud /npl. u Ehiptu/
مُعَجْرَد ، مُعَجْرِد go, nag, svučen,
razgolićen, razodjeven
* (عجرز) عُجْرُوز ج عَجَارِيز vjetrom
izbrazdana pruga u pijesku
عجرز
عجرف
* عَجْرَف b. umišljen, nadut, ohol
تَعَجْرَفَ هـ nepromišljeno se upustiti u
– على ه oholo se ponašati prema;
hvalisati se, razmetati se pred; b. okrutan
prema, prkositi; b. drzak, osoran, arogantan prema
تَعَجْرُف oholost; drskost; osornost;
okrutnost; prkos; nepromišljenost;
svojeglavost, nepažljivost u hodu /dromedara/
عَجَارِف ، عَجَارِيف dogadjaji, zbivanja;
promjene; žestina /kiša/
عَجْرَفَة umišljenost, uobraženost,
nadutost, oholost; ponos; osornost, drskost;
okrutnost, grubost; žurba, prenagljenost, nepro-
mišljenost; smjelost, neustrašivost; cjepidlačenje
عَجْرَفِيّ grub, osoran /govor/
– : ~ السَّيْر svojeglav (nepažljiv) u hodu /dromedar/
عَجْرَفِيَّة žurba, prenagljenost; smjelost, neustrašiv-
ost; svojeglavost, nepažljivost /u hodu dromedara/
عُجْرُوف dugonog mrav ili sl.
– – م starica
– – س laka, brza /deva/
عُجْرُوفَة starica
مُتَعَجْرِف umišljen, uobražen, nadut;
drzak, osoran, arogantan; okrutan
مُعَجْرَف neotesan, surov
* عَجْرَقَب zao, opak; sumnjiv
عجرقب
* عَجْرَمَ brzati, žuriti
عجرم
عَجَارِم mjesto uzla /između butova
i korijena penisa konja i sl./
عُجَارِم muški ud; korijen penisa
– jak, snažan
عَجْرَم snažan; debeo; zdepast, omalen
عَجْرِم ، عُجْرُم ، عِجْرِم / ة / gladiš, zečiji trn
/bot. Ononis/

عُجْرُم tak. = korijen penisa
– (ة) snažan /čovjek, dromedar/
عِجْرِم (ة) omalen, jak, debeo dežme-
kast; niska i opaka /starica/
– /vrsta insekta/
عَجْرَمَة ، عُجْرُمَة ، عِجْرِمَة krdo/ od 50 do 200 deva/
عُجْرُومَة /vrsta drveta, za izradu lukova/
مُعَجْرَم jak, snažan; čvornat, u korijenu debeo /penis/
– grba; kvrgav štap
عجز
عَجَزَ ـ ه prestići, pratečí
* عَجَزَ عَجُزَ ـُ عُجُوز ostarjeti /žena/
– ـ (عَجَزَ ـَ) عَجْز ، عَجَزَان ، عُجُوز ، مَعْجَز ،
مَعْجِز ، مَعْجَزَة ، مَعْجِزَة عن هـ b. slab,
ne moći, ne b. u stanju,
b. nesposoban, b. preslab za; b. prestar /za rad/
– عَنِ الْوَفَاء pasti pod stečaj, bankrotirati
مَا – عَنْ أَنْ ne propustiti (a) da ne
عَجِزَ ـَ (عَجَز) b. nepotpun; podbaciti;
završiti se gubitkom, i . deficit
– عَجَز ، عُجْز b. guzata, i. veliku zadnjicu
/žena/; b. visok /pijesak/
عَجَّزَ ostarjeti; b. deficitan; izgovoriti
(napisati)posljednju stopu stiha
– ه هـ onesposobiti, oslabiti; staviti torbu straga na
/konja i sl./; ometati, priječiti zadržavati; smatrati
slabim,nesposobnim za; dosađivati, dodijavati, uz-
nemiravati, mučiti, praviti smetnje, onemogućavati
عُجِّز i. veliku zadnjicu, b. guzat
عَاجَزَه natjecati se s, nastojati
prestići (pretečí); onesposobiti
otišavši ne moći se više stići
– (naći);oslabiti, iznemoći, postati
nesposoban; s jedne stvari preći na drugu
– الى ه هـ osloniti se na; prikloniti se
– عن هـ odvratiti se od
أَعْجَزَ onesposobiti, oslabiti, onemogućiti;
pobijediti; promaknuti, b. nemoguće za;
smatrati slabim (nesposobnim) za; zadržavati,
priječiti; dodijavati, mučiti, uznemiravati, smetati
– بالْفَصَاحَة b. vanredno rječit
– فِي الْقَوْلِ (الكَلَام) divno (prekrasno) govoriti
تَعَجَّزَ praviti se nemoćan (nesposoban i sl.)
– ه jahati na sapima /deve/
إِسْتَعْجَزَ ه هـ smatrati slabim
(nemoćnim, nesposobnim)

إِعْجَاز krasnorječje, rječitost, elokvencija; neimita-
tivnost (Q), nemogućnost oponašanja /Kur ana/
إِعْجَازَة jastuče za umjetno povećanje zadnjice
أَعْجَز /(naj)nemoćniji, -nesposobniji
– م عَجْزَاء ج عُجْز s velikom zadnjicom guzat;
puna /kesa/; kratkog repa; s bijelim perom
u repu /orao/; s jakim stražnjim dijelom dlana
عَاجِز ج عَجَز ، عَجَزَة ، عَوَاجِز slab, nemoćan,
iscrpljen, nesposoban; impotentan;
iznemogao; oronuo, ostario; propao,
beznadežan; slijep; kratka /haljina/
– تَنَاسُلِيًّا impotentan, spolno nesposoban
– عَنِ الْوَفَاء nesposoban da plati, insolventan
عِجَاز (ة) splet tetiva na balčaku
عِجَازَة tak. = jastuče za vještačko povećanje
zadnjice; ostruga, mamuza /u ptice/
عَجْز slabost, nemoć; nesposobnost; impoten-
cija; invaliditet; nestašica, oskudica /uglja/
– ج أَعْجَاز stražnji dio; zadnjica, stražnjica,
guzica; držak /nožа/ ; hvatište /luka/;
deblo, panj /palme/; sablja; gr. = svrše-
tak, kraj /riječi/; pros. = posljednja riječ stiha;
drugi distih; bolest u zadnjici /životinje/; orao
štekavac, morski orao / orn. Falco heliateus/
– ج عُجُوزَات deficit, manjak; zaostatak
~ عَنِ الْوَفَاء stečaj, bankrot; insolventnost
عَجَز slabost, nemoć, nesposobnost;
starost, oronulost; slijepilo
عَجُز ، عَجِز slab, nesposoban
عَجُز ، – ج أَعْجَاز tri posljednja rebra;
krsta /an. = sacrum/; stražnji dio; zadnjica;
pros. = posljednja riječ stiha; drugi polustih
– الأَسَد /ime zvijezde/
عُجْز ، عَجْز ج أَعْجَاز stražnji dio, zadnjica; drugi
polustih; svršetak kraj /riječi/; posljednja riječ stiha
عَجْزَاء visok duguljast pješčani
brijeg; kratkorepi orao
عَجَزَان slabost, nesposobnost
عَجْزَان (pre)slab; impotentan; lijen
عُجْزَة ، عِجْزَة posljednje dijete /očevo/
عَجُوز ج عَجَائِز ، عُجُز ، عُجْز ـ ذ starac; kralj;
junak; putnik; trgovac; lav; konj;
bik; divlji magarac; vuk; zec; pas;
lisac; mačak; gavran; bijeli strvinar
– – م starica; žena; deva; kobila; krava; magarica;

أَعْجَفَ i. mršavu stoku; (zbog oskudice) držati zatvorenu stoku
ـ بِنَفْسِهِ على ه brižno i (strpljivo) njegovati /bolesnika/
أَعْجَفُ م عَجْفَاءُ ج عِجَاف ، عُجْف mršav; vitak; tanak; zakržaljo /žito/; loša ili nenakisla /zemlja/; koščat
تَعَجُّف teško stanje
تَعْجِيف nezasićenost ; slaba ishrana ; mršavost
عُجَاف vrsta hurmi /datulja/
عِجَاف gorka tikvica /bot. Citrullus colocynthis/ ; vrijeme; sudbina; nesreća
عَجَف mršavost ; koščatost
عَجِف (ة) mršav
عَجِيف ج عَجْفَى mršav
مَعْجُوف mršav; zarđao /mač/
مُنْعَجِف mršav
عجل * عَجِلَ ـَ عَجَل ، عَجَلَة (po)žuriti, (po)hititi, (za)brzati
ـ الى ه هـ požuriti prema ; brzo doći do
ـ ب هـ الى ه هـ odjuriti s, brzo odnijeti u
ـ هـ požuri/va/ti, ubrza/va/ti
عَجَّلَ brzati, žuriti
ـ ب ه هـ ل ه هـ brzo dovesti, donijeti
ـ ل ه iznijeti na brzinu pripremljeno jelo
ـ ه هـ prestići, preteći; požurivati; ubrzavati; podsticati, tjerati, goniti; na brzinu skuhati; brzo uraditi; u dugačkim komadima izraditi /sir/
ـ هـ ل ه odmah u gotovu platiti
ـ هـ ل ه من هـ unaprijed dati (isplatiti)
عَاجَلَ ه هـ utrkivati se, nastojati preateći; brzo uraditi (na brzinu), požurivati; hitjeti da stigne; rano ugraditi /smrt/; brzo dospjeti do
ـ ه ب هـ preduhitriti; požuriti da kazni zbog
ـ ه بِضَرْبَةٍ brzo ga je udario
أَعْجَلَ pobaciti /deva/
ـ ه هـ prestići, preteći; podstaknuti, požurivati, potjerati; na brzinu pojesti
ـ ه عن هـ b. prekratko za /vrijeme/
تَعَجَّلَ فى هـ brzati, žuriti (se) u
ـ ه هـ požurivati, podsticati, tjerati; brzo obavljati, na brzinu (u)raditi; predusresti. preduhitriti, doskočiti; odmah dobiti (primiti); u dugačkim komadima izraditi /sir/; tražiti da unaprijed dadne /plati/
ـ هـ من هـ uzeti predujam od, unaprijed uzeti od
ـ ه عِرْقُ السُّوءِ / zla ćud ga je odvratila od dobra /
أَعْجَس jak u pasu, debelog struka
عَجَاسَاءُ ـ ـ impotentan / dromedar /; krupna / deva /
ـ ج عَجَاسَاءُ tmina ; velik dio noći / pl. tak. = krupne stare deve; zapreke
عَجَاسَى isturenost prsa, a ugetost leđa
ـ ج عَجَاسَى krupna / deva /
عَجْس sredina; sred(iš)nji dio; hvatište /luka/
عَجُس ج أَعْجَاس zadnjica, stražnjica
عُجْس ، عِجْس hvatište /luka /; doba usred (potkraj) noći
عُجْسَة noćna tama ; (posljednji) dio noći
عَجُوس težak oblak; pljusak; posljednji sat noći
عُجُوس bučni hod (prolazak - karavane)
عَجُوس (muško) tele, telac
عَجِيس impotentan /mužjak/
ـ ، عُجَيْس ← سَجِيس
عُجَيْسَ الدَّهْرِ nikada - c. neg.
عَجِيسَاءُ ـ ذ impotentan dromedar
عَجَّيسَى spor hod
عَجَّيسِيّ spor ; lijen
عَيْجُوس sitne usoljene ribe عجسم
مُتَعَجِّس ohol, gord عجعج
مَعْجِس ج مَعَاجِس hvatište /luka /
* (عجسم) عَجْسَمَة lakoća, okretnost, brzina
* عَجْعَجَ kričati, vrišati; rikati; izgovarati g mj. i /na kraju riječi - npr. الرَّاعِجُ mj. الرَّاعِي /
عَجْعَاج bučan, kreštav, kričav, star i čistokrvan, rasni /konj/
عَجْعَجَة ج عَجَاعِج vika, buka, graja, galama, žamor; vriska; rikanje
عجف * عَجَفَ ـُ عُجُوف suzdrža/va/ti se od jela
ـ ـُ عَجْف ه izmršaviti, pustiti da mrša
ـ نَفْسَهُ primorati se da bude strpljiv /blag i sl./
ـ عن ه udaljiti se , b. odvojen od
ـ ـِ عَجْف ، عُجُوف : نَفْسَهُ على ه strpljivo podnositi; strpljivo njegovati /bolesnika/
ـ نَفْسَهُ عن هـ sustegnuti se od /jela radi gosta da bi mu ostalo više/
عَجُفَ ـُ عَجِفَ ـَ عَجَفَ smršati, oslabiti; ostati bez kiše /zemlja/; ne narasti, zakržljati /žito/
عَجَّفَ malo /nedovoljno/ jesti
ـ نَفْسَهُ عن هـ suzdrža/va/ti se od /jela, da bi gostu ostalo više /
hijena; vučica; zečica; štipavac, škorpion; palma, datulja; zemlja; ovaj svijet; onaj (budući) svijet (život); put; pijesak; more; nebo; vruć vjetar, samum; sunce; vatra; pakao; rat; nesreća; smrt; glad; proživljenje; zdravlje; groznica; drhtaj; šepavost; nedostatak; porok; ružna osobina; pokajanje; ljubav; vlast; hilafet; namjesništvo; godina; četa; selo; brod; izba, ćelija; kibla /pravac pri molitvi/; šator; lonac, kotao; sadžak, tronožac; bunar; čanak; luk; sulica, koplje; igla; zastava; šiljak, vršak /sablje/; klin /u balčaku/; štit; tobolac, tulac /za strijele/; nos; desnica; šaka, dlan; uteg; stran(ic)a; zlato; srebro; miris, parfem; mošus, misk; vino; maslo; jelo od morske trave; haljina; ženska košulja; halo, kolut oko sunca; hiljada; vrsta drveta; c. art. = Kaba
ـ star, oronuo; slab, nesposoban; gladan; impotentan
عُجُوز starost, oronulost; slabost
عَجُوزَة starica
عُجُوزَة astrologija
عُجُوزِيّ astrolog
عَجِيز impotentan, k. ne može oploditi /ždrijebac/
عُجَيِّز ـ م omalena starica
عَجِيزَة zadnjica, stražnjica
مِعْجَاز ج مَعَاجِيز put
ـ k. stalno zaostaje, k. je uvijek pozadi; nemaran; lijen
مُعْجِز čudesan
مُعْجِز (ة) ج ات ، مَعَاجِز čudo, mudžiza
مِعْجَز čanak / lijen
Δ مِعْجَزَة pojas, pās, opasač
مَعْجُوز kome dodijavaju pitanjima (molbama)
عجس * عَجَسَ ـِ عَجْس ه عن هـ zadržati, spriječiti, omesti u, odvratiti od
ـ ب ه iz objesti skrenuti s puta s /jahačem - deva/
ـ على هـ zgrabiti, uhvatiti, držati
ـ عَجَسَان šepati /živitinja/
ـ عُجُوس (s velikom bukom) ići (doći, proći) - /karavana/
تَعَجَّسَ zaostati, zakasniti, izaći pred kraj noći
ـ ب ه zadrža(va)ti
ـ ه هـ grditi, prigovarati; pratiti; i.uvijek u vidu; opetovano padati na / zemlju - kiša /, smatrati nerazumnim; stalno tražiti
ـ ه عن هـ priječiti u, odvraćati od

pojedena na brzinu; tele / pl. tak. = stoka
k. se žuri; brz — عَجِيل جـ عِجَال
predjelo, zakuska — عُجَيْل
k. se jako žuri — عَجِّيل
brz hod — عُجَيْلَة
brz hod — عُجَيْلَى ، عُجَّيْلَى
k. se žuri; prenagljen; — مُتَعَجِّل
brzoplet; nagao; preuranjen; k. svojim
donosi još na ispaši pomuzeno mlijeko
ubrzan; hitan, urgentan; preran, — مُسْتَعْجَل
preuranjen; kraći, prijeki /put/
žuran; vanredna /sjednica/; hitna, ekspre- — مُسْتَعْجِل
sna /pošta/; prvorazredan, primaran /zadatak/
kraći put, — مُسْتَعْجِلَة جـ ات ، (مِنَ) الطَّرِيق
kratica, prijeki put, prečac
/vrsta biljke (= 'urūq bīd)/ — مُسْتَعْجِلَة
prijeki putevi, prečaci — مَعَاجِيلُ (~ الطُّرُق)
k. požuruje, ubrzava; — مِعْجَال جـ مَعَاجِيلُ ـ سـ
k. pobacuje (rađa prije vremena);
k. rano rađa /palma/; k. ustane (skoči)
kad joj jahač stavi nogu u stremen
ubrzan; hitan; na brzinu urađen — مُعَجَّل
unaprijed plaćen, frankiran — ~ الرَّسْم
k. požuruje, ubrzava; — مُعَجِّل
k. na paši pomuze deve; k. svojim
donese još na ispaši pomuzeno mlijeko
pobačeno /devče/ — مُعْجَل
k. požuruje, ubrzava — مُعْجِل
k. ima tele /krava/ — ـ ـ مـ
k. je pobacila /deva/ — ـ ـ مـ (ة)
k. skoči čim joj u stremen staviš nogu — مُعَجَّلَة
Adželtun /npr. u Libanu/ — ٥ عَجَلْتُونُ
b. teška, ozbiljna /stvar/ — * (عجلد) تَعَجْلَدَ
gusto, zgrušano mlijeko — عُجَالِد
gusto, zgrušano mlijeko — عُجَلِد
b. velik i čvrst /pješčani hum/ — * عَجْلَزَ
jak, snažan; — عَجْلَز ، عِجْلِز جـ عَجَالِزُ
velik i čvrst /pješčani hum/
pješčani hum (u pustinji) — عِجْلِزَة جـ عَجَالِزُ
/vrsta ribe/ — * عَجْلَس
gusto, zgrušano /mlijeko/ — * (عجلط) عُجَالِط
gusto, zgrušano /mlijeko/ — عُجَلِط
Ajdželuf /ime mrava — * (عجلف) عَيْجَلُوفُ
k. se spominje u Q./
Adžlun /npl. i planina u Palestini/ — ٥ عَجْلُونُ

عجلد
عجلز
عجلط
عجلف

brz; k. brzo izbacuje strijele /luk/
Adžlani - npp. — عَجْلَانِيّ
žurba; brzina; brzo izvršen posao — عَجَلَة
(ili izrađen predmet); phy. = ubrzanje,
akceleracija; gotovo (ili na brzinu pripra-
vljeno) jelo; blato, ilovača; isturena stijena
ubrzanje sile teže — ~ التَّثَاقُل (الجَاذِبِيَّة)
svežanj, zavežljaj /odjeće/ — ـ جـ أَعْجَال ، عِجَال
točak, kolo, — ـ جـ ات ، عَجَل ، أَعْجَال ، عِجَال
kotač; bicikl; kola
tarnica, tarni kotač — إِحْتِكَاكِيَّة
reakciono kolo — ـ إِرْتِدَادِيَّة
zupčasti kotač (točak) — ـ بُتْرُوس
kolo, rotor — ـ دَوَّارَة
kutno (uglovno) ubrzanje — ـ زَاوِيَّة
usporenje - phy. — ـ سَالِبَة
motocikl, motorni kotač — ـ سَيَّارَة
paočnjak, žbičnjak — ـ شِعَابِيَّة
zamašnjak — ـ طَائِرَة
normalna akceleracija — ـ عَمُودِيَّة
pločasti zamašnjak — ـ قُرْصِيَّة
vodenično kolo — ـ مَائِيَّة
zupčanik — ـ مُسَنَّنَة
kupasti zupčanik, stožnik — ـ مُضَرَّسَة
motocikl, motorni kotač — ـ نَارِيَّة
kolo vjetrenjače — ـ هَوَائِيَّة
sklopni (zaustavni) kotač — ~ التَّنْظِيم
kormilo — ~ التَّوْجِيه
lončarsko kolo — ~ الخَزَّاف
kolo, rotor — ~ الدَّوَرَان
bobina, kalem, pojasni bubanj — ~ الشَّرِيط
upravljač, volan; kormilo — ~ القِيَادَة
kotačić na nozi /kauča, stolice i sl./ — ~ المُوبِيلِيَا
na brzinu svršen posao (ili izrađen — عُجْلَة
predmet); (na brzu ruku) pripremljeno jelo
junica; mješina; torba; — عِجْلَة جـ عِجَل ، عِجَال
kolo /za natapanje/; vrsta puzave biljke/
Idžli - npp. — العِجْلِيّ
rana smrt; predjelo, — عَجُول
doručak; mlada deve, devče
brz; k. se mnogo žuri; prenagljen, brzoplet — ـ عُجُل
ostala bez devčeta — ـ جـ عُجُل ، عَجَائِل ، مَعَاجِل
/deva/; ostala bez djeteta; neutješna, očajna /žena/
predjelo; šaka (zgnječenih) — عِجَّوْل جـ عَجَاجِيل
datulja (s maslacem, sirom ili prekrupom)

tražiti brz odgovor od — ـ ه الجَوَاب
žuriti (se), brzati; držati tele — إِسْتَعْجَلَ
prenagliti se u — ـ فِي هـ
požurivati, tjerati, ubrzavati, — ـ ه
podsticati, prestići, preteći
žurba; prenagljenost; požurivanje — إِسْتِعْجَال
glasnik, kurir — إِسْتِعْجَالَة ـ ذ
ubrzan; privremen; prethodan — إِسْتِعْجَالِيّ
još za ispaše malo — إِعْجَالَة جـ ات
pomuzenog mlijeka /doneseno
prije prave muže ili pri povratku s polja/
(naj)brži — أَعْجَل
ubrzavanje, pospješivanje, podstrek — تَعْجِيل
k. se žuri; brz, hitar; — عَاجِل
trenutan, sadašnji; govor; prisutan;
ovozemaljski; na licu mjesta izrečena /presuda/
sad i ubuduće — فِي الـ ~ وَالآجِل
prije ili kasnije — فِي ~ ـه وَآجِلِه
odmah, smjesta — عَاجِلاً
prije ili poslije — ـ أَمْ (أَوْ) آجِلاً
ovozemaljski život; — عَاجِلَة
ovaj svijet brz voz, ekspres
k. se mnogo (stalno) žuri — عَجَّال
predjelo; šaka (zagnječenih) datulja (sa ma- — عُجَّال
slacom, sirom ili prekrupom) na brzinu pojedena
na brzinu svršen posao; — عُجَالَة ، عِجَالَة
brzo izradjen predmet; gotovo (ili na brzu
ruku priredjeno) jelo; nacrt, skica;kratak izvje-
štaj (osvrt, pregled na); laka hrana za put /kao da-
tulje i dr./; već na paši malo pomuzenog mlijeka
odmah, smjesta — عِجَالَةً
/tak. = vrsta puzave biljke/ — عَجَالَة
teletina — Δ عَجَّالِيّ
žurba, hitnja, brzina; na brzinu spremljeno — عَجَل
i izneseno predjelo; ilovača, zemlja, crni mulj
na brzinu, žurno, brzo — عَلَى ~
brz, hitar — عَجُل ، عَجِل
na brzinu svršen posao; brzo izradjena — عُجْل
stvar; gotova (na brzu ruku spremljeno)jelo
tele; Idžl /ar. — عِجْل جـ عِجَال ، عِجَلَة ، عُجُول
pleme u sjevernoj Arabiji/
tuljan, foka - zo. — ~ البَحْر
"adžlan" /osmi mjesec ar. — عَجْلَانُ
lunarne godine = šaban/
ـ مـ عَجْلَى جـ عِجَال ، عَجَالَى ، عُجَالَى

/star ili debeo/; prednjim nogama (jako) udarati
o zemlju /deva/; jedno te isto tvrditi, ponavljati
oslanjati se na /štap/ ـ على هـ
ostarjeti i osijedjeti ـ وخَبَزَ
b. jako debela; i. oteklinu عَجِنَ ـَ عَجَن
na stidnici ili zadnjici /deva/
mijesiti /tijesto/ عَجَّنَ ه
b. tjesten (napravljen od tijesta) ـ
i. otečenu zadnjicu; ostarjevši moći ustati أَعْجَنَ
samo odupirući se na ruke; roditi se glupavo dijete
/nekome/; (uz)jahati debelu devu; uspeti se na brod
zamijesiti se تَعَجَّنَ
b. zamiješen إِنْعَجَنَ
(za)mijesiti /brašno/ إِعْتَجَنَ هـ
zamijesiti tijesto ـ
ispuniti, začepiti; zakitovati; Δ مَعْجَنَ هـ
ožbukati, omaltariti; pastirati
vrlo lijepo, ali s vrlo malo mlijeka /vime/ أَعْجَنُ
k. mijesi; k. se odupire na ruke عَاجِن جـ عُجُن
ustajući, ostario; k. udara prednjim
nogama o zemlju /deva i sl./; mjesilac tijesta
u čijoj se utrobi zametak ـ م
ne može zadržati /deva/
mjesilica tijesta; sredina عَاجِنَة
k. puno mijesti / mjestilac عَجَّان (ة)
tijesta; glupak; luđak; brbljavac
međica, posredak /an. = peri- عِجَان
naeum/; vrat; podbradak; zadnjica
mijesilica (tijesta) عَجَّانَة
čmar, šupak /an. = anus/ عَجَن
jedar, debeo, pretio; عَجِن (ة)
s oteklinom na stidnici /deva/
k. daje malo mlijeka; jako debe- عَجْنَاءُ
la; s oteklinom na stidnici /deva/
tijesto; tjestenina; عَجِين جـ عُجُن
mlitavko, mekušac
komad tijesta; عَجِينَة جـ عَجَائِن
(mekana) masa; otopina; ljepak; vlažna
smjesa; umjetna materija; (veliko) mnoštvo
plastična materija ـ كيميَائيَّة
celuloza ~ الخَشَب
papirna masa ~ الوَرَق
tjesten; plastičan / عَجِينِيّ
pšenica k. daje najbolje brašno
jako debeo /deva/ مُتَعَجِّن (ة)

istražuje, proba itd.
deve /k. grizu kosti/ عَاجِمَات
tak. = zub / pl. tak. = عَاجِمَة جـ عَوَاجِم
deve /k. glođu kosti/
veliki šišmiš; lasta عَجَّام
koštice /datulja i dr./ عُجَام / ة /
nejasnost, skriveni smisao عَجَامَة
Nearapi, barbari, عَجَم جـ أَعْجَام
Perzijanci; c. art. = Perzija
koštice /hurmi i dr./ ـ / ة /
mlade deve ـ، عُجْم جـ عُجُوم
korijen (osnova) repa; trtična kost عَجْم، عُجْم
tak. = (nijema) عَجْمَاءُ جـ عَجْمَاوَات
životinja; pješčara bez drveća
podnevna i popodnevna molitva عَجْمَاوَان
/jer imam u njima ne govori naglas/
jaka, izdržljiva /deva/ عَجَمْجَمَة
koštica; palma /k. nikne عَجَمَة جـ ات
iz koštice/; tvrda stijena
palma; stijena عَجْمَة جـ عَجَمَات
strani naglasak; strani oblik عُجْمَة (عِجْمَة)
/riječi/; nepravilnost (nerazumljivost)
pri govoru arapskim jezikom; barbarizam;
nejasnost; pješčani hum, mnoštvo pijeska
nearapski; strani; perzijski, iranski / nearap, عَجَمِيّ
stranac; Perzijanac; Adžemi /npl. u Siriji/
pametan, razborit عَجْمِيّ
strani jezik; španjolski jezik عَجَمِيَّة
/za Arape nekad u Španiji/; presovane
hurme (datulje); u maslu ukuhan med
za putovanje izdržljiva deva عَجُوم (ة)
nijem, mutav مُسْتَعْجِم
مَعْجَم (ة) ← صُلْبُ الـ ~
nerazumljiv, nejasan; zatvorena /vrata/; مُعْجَم
punktiran sa tačkom (tačkama) /slovo, knjiga, riječ/
riječnik; leksikon ـ جـ مَعَاجِم
debljina, pretilost; snaga, izdržljivost مَعْجَمَة
leksički مُعْجَمِيّ
leksika; leksikologija مُعْجَمِيَّة
* (عجمجم) عَجَمْجَمَة ← عجم
vrsta sitnih datulja * عَجَمْضَى
Adžemejn /npl. u Egiptu/ Δ العَجَمِيْن
(za)mijesiti /tijesto/; raz- * عَجَنَ ـُ عَجْن ه هـ
mekšati; namočiti, nakvasiti; udariti po zadnjici
podupirati se rukama ustajući ـ عجمضي
عجن

staviti tačku na ili ispod * عَجَمَ ـُ عَجْم هـ
/slova/, punktirati /knjigu/; عجم
ne poznavati dobro slova u /knjizi/
zubima iskušati ـ عَجْم، عُجُوم
/tvrdinu drveta/; žvakati; gristi;
zamahujući ispitati /sablju/; iskušati,
istražiti, ispitati, isprobati; naučiti; poznavati;
vidjeti, gledati, promatrati, primjetiti; (iskušava-
jući) udariti /rogom/ u drvo /bik/; učiniti iskusnim
sjeći /sabljom glave/ ـ هـ ب هـ
zapinjati u govoru, عَجُمَ ـُ عُجْمَة
teško izgovarati; nepravilno
(nejasno, nerazumljivo) govoriti (arapski)
punktirati, staviti tačke عَجَّمَ
na (i ispod) slova /knjige/
iskušati, isprobati, istražiti, عَاجَمَ ه هـ
ispitati; iskusiti; naučiti, učiniti iskusnim,
prekaliti; zagrizati /drvo/ da vidi tvrdinu
punktirati, staviti tačke أَعْجَمَ هـ
po slovima /knjige/; zatvoriti /vrata/;
tako raskuhati da se ukažu /koštice datulja/
nepravilno (nerazumljivo) ـ الكَلَامَ
govoriti (arapski)
praviti se da ne zna (pravilno) تَعَاجَمَ
govoriti (arapski); b. sumnjiv, nejasan
b. nerazumljiv, nejasan /govor/ إِنْعَجَمَ على ه
ne moći, b. nesposoban ـ عن هـ
postati nearapski; b. nalik na (oponašati) إِسْتَعْجَمَ
Perzijance; šutjeti, ne moći (odgovoriti; mucati
b. težak, nerazumljiv, nejasan za /govor/ ـ على ه
ne (moći) dati /odgovor/ ـ عن (من) هـ
smatrati nerazumljivim ـ هـ
(zbog pospanosti) ne moći čitati ـ القِرَاءَةَ
k. nepravilno (ne- أَعْجَمُ جـ ون، أَعَاجِمُ، عُجْمَان
razumljivo) govori arapski; nearapski, strani, tu-
đinski / nearap, barbar, stranac, tuđinac; Perzijanac
nijem; k. ne riče ـ م عَجْمَاءُ جـ أَعْجَم، عُجْم
/dromedar/; tih, bešuman /val/; nerazuman
k. slabo govori arapski; أَعْجَمِيّ جـ ون
strani, tuđinski, nearapski;
perzijski / nearap, stranac; Perzijanac
strani naglasak; nearapski oblik /riječi/ أَعْجَمِيَّة
dvosmisleno (nejasno) تَعَاجُم
izražavanje, aludiranje - stl.
k. iskušava, ispituje, عَاجِم جـ عُجَّم

je osjeto bol od ujeda
(pri)spremiti, pripraviti; أَعَدَّ ه هـ (ل ه هـ)
prirediti, zgotoviti; napraviti, izraditi;
preraditi; opremiti, opskrbiti, snabdjeti;
prilagoditi, podesiti, adaptirati za; prebroja(va)ti
ubrajati među ـ ه مع ه
izvršiti pripreme, ـ عُدَّتَهُ ل
spremiti (pripraviti)se za
b. mnogobrojan, umnožiti se; تَعَدَّدَ
učestati; b. mnogostruk; b. gotov,
pripravan, spreman; b. opremljen /vojnik/
(brojčano) prelaziti, ـ على هـ
premašivati, b. više od
b. mnogobrojan; (na)umnožiti se تَعَادَّ
(brojem) prelaziti, premašivati, b. više od ـ على هـ
b. (iz)prebrojen, (iz)prebrojati se; b. gotov, pri- إِعْتَدَّ
pravan, spreman; b. opremljen; b. ohol, uobražen;
izražavati određen zakonski rok do preudaje /žena/
računati s, oslanjati se na, ـ ب ه هـ
pouzdavati se u; opskrbiti se,
snabdjeti se; voditi računa, uzimati u obzir
i. primijetiti, prigovoriti ـ ب هـ على ه
hvalisati se; b. samopouzdan ـ بِنَفْسِه
ubrojati uračunati; smatrati, držati ـ ه هـ
važan, značajan يُعْتَدُّ بِه
s tim ne treba računati, هَذَا شَيْءٌ لاَ يُعْتَدُّ بِه
na to ne treba obraćati pažnju
b. gotov, spreman, pripravan, إِسْتَعَدَّ ل هـ
(pri)spremiti se, pripraviti se za
oponašati pleme Benu Me'add ili تَمَعْدَدَ
tvrditi da potječe od njih; otići, udaljiti se
spremnost, pripravnost, gotovost; إِسْتِعْدَاد جـ ات
(na)sklonost; sposobnost, dar, smisao (za);
predispozicija; tendencija; prijemčivost za,
naklonjenost /bolesti/; prilagođenost, podes-
nost, prikladnost / pl. tak. = udobnost, komfor
nespremnost, nepripravnost غَيْرُ الـ ~
on je spreman za هُوَ عَلَى ~ ل هـ
ona nije pripravna هِيَ عَلَى غَيْرِ ~ ل هـ
pripremni, pripravni إِسْتِعْدَادِيّ
računanje s; uzimanje u obzir; إِعْتِدَاد ب ه هـ
oslanjanje na; pouzdanje, povjerenje u
samopouzdanje; uobraženost الـ ~ بِنَفْسِه
(naj)spremniji, -pripravniji, -opremljeniji أَعَدُّ
spremanje, priprema(nje), إِعْدَاد جـ ات

hranjeno tuđim mlijekom /dijete, devče/
dojenče عُجَيّ (ة) جـ عَجَايَا ، عُجَايَا
* عَجَوْجَر ← عجر عجي
podojiti /dijete/ * عَجِيَ ـَ عَجًى ه
zadovoljiti se i drugom عَجِيَ ـَ عَجًى
hranom osim mlijeka /dijete/
loše djelovati na ishranu /stoke - godina/ أَعْجَى ه
أَعْجَى ، عَجِيّ ، عُجَيّ ← عجو
presovane datulje (hurme) عَجَايَة
nožna tetiva ـ جـ عَجَايَا ، عُجًى ، عُجِيّ
/konja, deve/
tetiva /od koljena do عُجَايَة جـ ات
stopala - konja, deve/ عد
mlijeko /za siroče/ عجَايَة عدب
koža /suha, k. se kuha i jede/ عُجْيَة جـ عُجًى
/itj. za gonjenje mazgi/ * عَدْ
fini pijesak * (عدب) عَدَاب
plemenit, velikodušan; bez mane, savršen عُدَبِيّ
mnoštvo (gomila) pijeska عَدُوب
čvrst, jedar, jak; krupan, * عَدَبَّس جـ عَدَابِس
debeo; zločest, ćudljiv, prgav, svadljiv
dobroćudnost, blagost * عَدْث عدبس عدث
Udsan - npp. عُدْثَان عدد
(iz, na pre) bro- * (عدد) عَدَّ ـُ عَدّ ، تَعْدَاد ه هـ
jati; izračunati; numerirati; brojkom označiti
smatrati, držati, ubrajati, uračunati u ـ ه هـ ه هـ
uzeti za zlo ـ هـ على ه
strogo paziti na, nadzirati, motriti ـ الأَنْفَاسَ على ه
smatrati rijetkom srećom ـ هـ مِنْ شَوَارِدِ الزَّمَانِ
važiti, vrijedjeti عُدَّ
iznositi, dostizati ـ ب هـ
b. ubrajan, smatran ـ من ه هـ
moći se na prste prebrojati ـ بالأَصَابِعِ
bezbrojan, nebrojen لاَ يُعَدُّ
nabrajati; (poprebrojiti; عَدَّدَ ـ تَعْدَاد ، تَعْدِيد ه هـ
hvaliti (zasluge), nabrajati dobra
djela /umrlog/; (u)množiti, povećati
i. više žena, ـ الزَّوْجَاتِ
b. mnogoženac (poligamist)
(pri)spremati, pripravljati za ـ تَعْدِيد هـ ل ه هـ
izvlačiti kocku s; dijeliti, عَادَّ ه هـ
i. udjela u. sudjelovati u, zajednički
koristiti; b. podjednako (ras)podjeljen među
pribrajati, držati se pripada (među) ـ ه فى ه
nakon godinu dana ponovo عَادَتْهُ اللَّسْعَةُ

skupina, grupa مُتَعَجِّنَة
naćve; stroj za miješenje مَعْجَن جـ مَعَاجِن
torte, paštete مُعَجَّنَات
žbuka, malter مَعْجَنَة
naćve مَعْجَنَة جـ مَعَاجِن
pasta; krema; ljepak; مَعْجُون جـ مَعَاجِين
žbuka, malter; masa; smjesa
/s opijumom/; kit; sirup; elektuarij
zubna pasta ~ الأَسْنَان
tjestenine مَعْجُونَات
apotekar; nadriljekar ه مَعْجُونْجِيّ
dežmekasta; lakomislena * (عجنجر) عَجَنْجَرَة
krupan / jedar, * عَجَنَّس جـ عَجَانِس عجنجر
snažan i krupan dromedar; lav عجنس
/ pl. tak = ent. kotrljani, skarabeji عجه
zavaditi, rastaviti * عَجَّهَ بين ه
b. zamršen; praviti se lud (nevješt, da ne zna) تَعَجَّهَ
sirovost, grubost, * (عجهر) عَجْهَرَة
okrutnost, svirepost عجهر
težak * (عجهل) عَجْهَوْل عجهل
/vrsta vodene ptice/ * (عجهم) عُجْهُوم عجهم
b. uz mladu dok je * (عجهن) تَعَجْهَنَ عجن
ne odvedu mladoženji
b. svat ـ ل ه
jež; sluga; kuhar; عُجَاهِن جـ عَجَاهِنَة
svat / nepoznatog roda
djeveruša, jenđibula عُجَاهِنَة
b. zločest, opak, * (عجو) عَجَا ـُ عَجْو عجو
ljut; rikati /dromedar/ عجا
(pre)kasno (po)dojiti; (na)hraniti; ـ ه هـ
podojiti; tuđim mlijekom (drugom
hranom osim mlijeka) nahraniti; zasititi;
otvoriti /usta/; iskriviti /lice/; zadati teškoće
zadovoljiti se i drugom عَجِيَ ـَ عَجًا
hranom osim mlijeka /dijete/
iskriviti /lice/ عَجَّى هـ
hraniti tuđim mlijekom ili drugom عَاجَى ه
hranom osim mlijeka /dijete/; (pre)kasno (po)dojiti
sa zadebljalim dijelom nosa između očiju أَعْجَى
presovane datulje عُجَاوَة
mlijeko /za siroče/ ـ، عجَاوَة
presovane datulje; izvrsne عَجْوَة
medinenske hurme / koštica
mlijeko /za siroče/ عُجْوَة
ostalo bez majke, pa عَجِيّ (ة) جـ عَجَايَا

~ التَّشْغِيل poslužna naprava
~ التَّطْرِيز aparat za vezenje
~ التِّلغْرَاف الْكَاتِبَةُ dalekopisni stroj, teleprinter
~ التَّلْمِيع uređaj za poliranje /žice/
~ التِّلِيفُون telefonski aparat
~ الحَائِط zidni aparat
~ الحِصَان konjska oprema
~ الحَلاَقَة brijači pribor
~ الخَرْط tokarski stroj
~ السَّاعَة satni mehanizam
~ السَّنْبَكَة bušilo, perforator
~ القِيَاس mjerni instrument
~ اللِّحَام pribor za zavarivanje
~ اللَّفّ aparat za premotavanje /žice/
~ اللَّيّ torzioni aparat /za žicu/
~ النِّدَاء pozivni aparat
عِدَّة zakonski rok (po šerijatu)
u k. se žena ne može preudati nakon
smrti muža ili poslije razvoda od njega
عِدَّة جـ عِدَد izvjestan broj; rok života
/ nekoliko, više, mnogo
عِدَّةَ مَرَّات nekoliko (više) puta
عَدِيد جـ عَوَائِدُ (mnogo)brojan; velik,
ogroman /broj/; (iz)brojan; izračunat;
brojni; ravan, jednak; ubrajan među
~ الأَضْلاَع mnogokutnik (-ugaonik)
~ الأَوْجُه višefazni - phy,
~ التَّكَافُؤ viševalentan - sh.
— broj, količina, mnoštvo; udio; vršnjak;
zujanje tetive /lûka/; brojanje; računanje
عَدِيدَة جـ عَدَائِدُ udio / pl. tak. = razdijeljeni
imetak; naslijeđe, baština
عَدِّيَّة : ـ عُشْرِيَّة algoritam (algorizam)
ـ لَفْظِيَّة numeracija
ـ وَضْعِيَّة notacija
مُتَعَدِّد mnogobrojan; mnogostruk;
različit, raznovrstan / polieder
~ الأُسْطُوَانَات višecilindričan
~ الأَشْكَال raznolik, mnogoobrazan,
multiforman, poliforman
~ الأَصَابِع mnogoprst (šestoprst), polidaktilan
~ الأَضْلاَع mnogokut(an), poligon(alan)
~ الأَلْوَان (više, mnogo)raznobojan, šaren
~ الأَوْجُه višefazna/struja/
~ الجَوَانِب višestran / poliedar

on pripada njima
عِدَادَ الثُّرَيَّا (الْقَمَر)/ / jednom u godini (ili mjesecu)/
عَدَّان ، عِدَّان جـ عَدَادِينُ (pravo) vrijeme,
(najbolje) doba; cvijet /mladosti/
عَدَد جـ أَعْدَاد broj; brojka, cifra;
količina; nekoliko; godine života
ـ أَصْلِيّ glavni broj
ـ أَصَمّ iracionalan broj
ـ أَوَّلِيّ prim - broj
ـ تَرْتِيبِيّ redni broj
ـ خَاصّ posebno izdanje /novina/
ـ دَائِر broj k. se ponavlja /u periodičnom razlomku/
ـ ذَرِّيّ atomski broj
ـ زَوْجِيّ paran broj
ـ صَحِيح cijeli broj; prirodni broj
ـ غَيْرُ أَصَمّ racionalan broj
ـ فَرْدِيّ neparan broj
ـ قَانُونِيّ kvorum
ـ كَسْرِيّ mješovit razlomak
ـ كُلِّيّ ukupan broj, zbir
ـ كَمِّيّ kvantni broj
ـ مُبْهَم apstraktan broj
ـ مُتَوَاصِل tekući broj
ـ مُقَابِل لِلُّوغَارِتْم antilogaritam
ـ مُرَكَّب složeni broj /od 11-19/;
mat. = kompleksan broj
ـ مُرَكَّب مُرَافِق konjugirano kompleksni broj
الأَعْدَادُ الأَرْبَعَةُ الْمُتَنَاسِبَة proporcija
ـ الكَامِلَةُ okrugle cifre
ـ الْمُحَدَّدَةُ الْمُنْفَصِلَةُ diskretni brojevi
ـ الْمُنْتَسِبَةُ složeni brojevi
عَدَد bol od ujeda k. se osjeti nakon godinu dana
عَدَدِيّ broj numerički
عُدَّة spremnost, gotovost, pripravnost
كَانَ عَلَى ~ b. u pripravnosti, b. spreman
عُدَّة bubuljice /po licu/
ـ جـ عُدَد oprema; oruđe; pribor; naprava, sprava;
alat(ka); stroj, mašina, aparat; uređaj
ـ تَلغْرَافِيَّة telegraf(ski aparat)
ـ لِلتَّرْكِيب montažni alat
ـ لِلْمَسْح aparat za premjeravanje zemlje
~ الإِسْتِقْبَال prijemna stanica
~ البَرْشَمَة alatka za spajanje zakivcima
~ التَّخَاطُر signalni aparat
~ التَّشْرِيح pribor za prepariranje

pripravljanje; uređenje; izrada
~ العُدَّة pripremanje, pripravljanje
إِعْدَادَات tak. = oprema; uređaji,
postrojenje, pogon; sredstvo
إِعْدَادِيّ pripremni, pripravni; /svjedodžba/
o srednjoj spremi odn. male mature
تَعْدَاد brojanje, prebrojavanje; popis /stanovništva/;
mil. = smotra; (iz)obračunavanje, kalkulacija
~ الأَنْفُس popis stanovništva
تَعَدُّد mnoštvo, mnogobrojnost; mnogostrukost
~ الأَزْوَاج poliandrija; poligamija
~ الأَزْوَاج الرِّجَال poliandrija, mnogomuštvo
~ الأُصُول poligeneza
~ الآلِهَة mnogoboštvo, politeizam
~ الأَلْوَان višebojnost
~ التُّهَم mnogobrojne optužbe
~ الزَّوْجَات mnogoženstvo, poligamija
تَعْدِيد nabrajanje; naricanje, oplakivanje /umrlog/
~ الأَوْصَاف nabrajanje osobina (atributa)
عَادّ brojač /tak. = sprava/
عَدّ brojanje, prebrojavanje; računanje; broj
عُدّ bubuljice /na licu/
عِدّ جـ أَعْدَاد ogroman broj,
velika količina, mnoštvo, obilje;
stari bunar; vršnjak / trajno tekuća /voda/
عَدَّاد جـ ات brojač; indikator; brojilo;
mjerilo, mjerni instrumenat
~ الإِسْتِهْلاَك brojilo utroška
~ التَّاكْسِي taksimetar
~ الخُطُوَات pedometar
~ السُّرْعَة brzinomjer
~ سُرْعَة الدَّوَرَان tahometar
~ الغَاز plinomjer
~ الكَهْرَبَاء strujomjer
~ المَاء vodomjer, sat za vodu
~ المُدَد mjerilo trajanje, razgovora
~ المَسَافَات taksimetar
~ المُكَالَمَات brojilo razgovora
~ النَّبَضَات sfigmograf
عَدَاد broj; skupina; račun; dar, poklon;
vršnjak; zujanje tetive /luka/; doba smrti;
vraćanje /bolesti - u određenim razmacima/;
osjećaj bola nakon godinu dana /od ujeda/;
bol; napad ludila, bijes, gnjev, razjarenost
هُوَ فِي ~ هِمْ on se ubraja među njih,

عدرج
عدرس
عدس

kišom natopljen ـ(ة)
brz, lagan, okretan / c. neg. = niko * عَدَرَّج
oboriti, srušiti * عَدْرَسَ ه
tak. = otimačina عَدْرَسَة
služiti kod; napasati * عَدَسَ ـ عَدْس ه هـ
/stoku/; siloviti (po,z)gaziti; nagađati, slutiti
teško zarađivati, naporno raditi ـ
povikom: 'adas, goniti /mazgu/ ـ ب ه
otići, ـ عَدْس، عِدَاس، عَدَسَان، عُدُوس فى هـ
(ot)putovati u (po)
ugrabiti /smrt/ ـ ب ه
tjerati (podsticati) da ustane /životinju/ ـ عُدُوس ه
b. jak, izdržljiv عَدِس ـ عَدَس
i. crvene (sočivaste) bubuljice عُدَس
neprestano putovati عَادَس
/itj. k. se gone mazge/ عَدَسْ
mulac, mazgov عَدَس
leća, sočivo, sočivica /bot. Lens esculenta/ ـ / ة /
slatkovina žbot. Hedysarum/; jažorast, ـ مُرّ
barski ševar /bot. Sparganium ramosum/
vodena leć(ic)a, v. sočivica, ~ المَاء
sočivka /bot. Lemna minor/; bradata
sočivica, barska leća /bot. Spirodela polyurrhiza/
Udus - npp. عُدُس
tak. = /phs./ leća, sočivo; povećalo عَدَسَة جـ ات
objektiv ـ، ~ التَّشْئِيَّة
očna leća, očno sočivo ~ العَيْن
sabirna leća ـ لاَمَّة
lornjon ـ لعَيْن وَاحِدَة
teleobjektiv ـ لِلْمَنَاظِرِ الْبَعِيدَة
objektiv ـ مَرْئِيَّة
rasipna leća ـ مُفَرِّقَة
povećalo, lupa ـ مُكَبِّرَة
menisk, konkav-konveksna leća ـ هِلاَلِيَّةُ الشَّكْلِ
oblika leće, sočivast, lentikularan عَدَسِيّ
leća, sočivo; juha od sočicive; عَدَسِيَّة جـ ات
šišmišov izmet /kao lijek/
vrsta grahorice /bot. Vicia calcarata/ عُدَيْس
grahori(ca), vika /bot. Vicia sativa/ عُدَيْسَة
bubuljičav, izasut /sa مَعْدُوس
crvenim sočivastim osipom/
žuriti, brzati; oglašavati se /ptica qatā/ * عَدْعَدَ

عدعد
عدف

(malo)pojesti, okusiti * عَدَفَ ـ عَدْف هـ
dati ـ هـ ل ه
(malo)pojesti, okusiti تَعَدَّفَ (هـ)

sklopno (prekidačko) sredstvo ـ التَّوْصِيل
vojna oprema ـ الجَيْش
ratni provijant ـ الحَرْب
pekarski uređaji ـ الخَبِيز
komfor ـ الرَّاحَة
priključni uređaj ـ الرَّبْط
čajni pribor ـ الشَّاي
radni pribor ـ الشُّغْل
postrojenje za rastjerivanje ـ قَشْعِ الضَّبَاب
magle (razmagljivanje)
pregradna građevina ـ القَنَاطِر
mjerni uređaj ـ القِيَاس
stoni pribor ـالمَائِدَة
pekarski uređaji ـ المَخْبَز
sprava za površinsko mjerenje zemlje ـ المَسَّاح
tvornički uređaji, fabrička postrojenja ـ المَصْنَع
kuhinjsko posuđe ـ المَطْبَخ
gromobran ـ مَنْعِ الصَّوَاعِق
postojenje (na)pojne vode ـ مِيَاه التَّغْذِيَة
montažni alat ـ المِيكَانِيكِيّ
prijenosni uređaj; postrojenje za pretovar ـ النَّقْل
zaštitni uređaji ـ الوِقَايَة
računaljka مِعْدَاد جـ مَعَادِيدُ
automatsko brojilo ـ ذَاتِيُّ الْفِعْلِ
strane /konja/ na koje padaju krajevi sedla مَعَدَّان
opremljen, osedlan مُعَدَّد
narikača مُعَدِّدَة
(iz, od)prebrojan; malobrojan, brojno مَعْدُود
ograničen; nekoliko; malo broj, malo; rijedak
me'addijski /iz plemena Me'add/ مَعَدِّيّ
Mu'ajdi - npp. المُعَيْدِيُّ
* عَدَرَ ـ عَدْر، عَدْرَة، عُدْرَة على
biti smion, odvažan
عدر
(pijukom) kopati ـ هـ
vodom oblikovati; عَدِرَ ـ عَدَر
b. dobro navodnjen (natapan)
oblikovati vodom; b. od kiše إِعْتَدَرَ
nakvašen; padati, liti /kiša/
k. posrće / lažljivac عَادِر
mornar; pomorac; kopač rovova عَدَّار
kilavost /pat. hernia/ Δ عَدَر (<أَدَر)
obilan pljusak عَدْر، عُدْر
/bot. Striga Hermonthica/ عُدَر
smjelost, odvažnost عَدْرَة، عُدْرَة
trnokop, pijuk, kramp Δ مَعْدُور

~ الخَلاَيَا višestaničan, mnogoćelijski
~ الزَّوَايَا višekutan, mnogougaon
~ السُّطُوح poliedar
~ العُمْدَان viševreten(ski)
~ اللُّغَات (više)mnogojezičan, poliglotski
~ المَرَاحِل višestepeni; stupnjevan
~ المَقَاطِع višesložan, polisilabičan
~ النَّوَاحِي mnogostran, raznovrstan, mnogostruk
مُسْتَعِدّ spreman, pripravan, gotov; sklon,
naklonjen, (pre)disponiran, prijemčiv
مُعْتَدّ : ـ بِنَفْسِه nametljiv, drzak; ohol, nadut
مُعْتَدَّة nedavno obudovjela ili puštena žena
مَعَدّ Me'add /npp.; ime grupe ar.
plemena u sjevernoj Arabiji/
مُعَدّ pripremljen, pripravan,
gotov;predviđen, određen za
مُعِدّ (potpuno) spreman za put
مُعَدَّات građa, materijal; pribor; oprema
uređaj(i), naprava; postrojenje
ـ حَرْبِيَّة ratna oprema, naoružanje
ـ صِحِّيَّة sanitarni uređaji
ـ عَسْكَرِيَّة vojna oprema
ـ لاخْتِبَارَات . . . uređaji za ispitivanje...
ـ لِلْمَنَاطِقِ الْحَارَّة tropska oprema
ـ مَكَنِيَّة mašinerija
~ الإِبْطَال uređaj za zaustavljanje
~ الإِرْسَال odašiljač
~ الإِنْتَاج uređaj (postrojenje) za dobijanje
(pripremanje, proizvodnju)
~ التَّثْبِيت izlazni transformator
~ التَّثْبِيط naprava (uređaj) za zaustavljanje
~ التَّجْمِيل kozmetička sredstva
~ التَّحْبِير uređaj za bojenje (uljepšavanje)
~ التَّحْمِيص uređaj za prženje
~ التَّحْمِيل postrojenje za pretovar
~ التَّخْفِيف naprava za zaustavljanje
~ التَّرْدِيد aparatura za reprodukciju /tonfilma/
~ التَّرْنِيح prekretni (nagibni) uređaj
~ التَّسْكِين naprava za zaustavljanje
~ التَّعْبِئَة aparat za punjenje /bačvi i sl./;
postrojenje za pretovar /koksa/
~ التَّعْلِيم nastavna sredstva, učila
~ التَّنْظِيف postrojenje za degoržiranje
/čišćenje od mulja/
~ التَّهْدِئَة uređaj za zaustavljanje

إِعْتَدَفَ هـ uzeti (odrezati) komad /platna/
عُدَاف mala količina, malo /hrane, pića/ / c. neg. = ništa
عَدَف mala količina; trunje
عَدْف malo jela (krme); mali dar
عِدْف grupa ljudi; dio noći; korijen, porijeklo
عَدَف skupina ljudi /od 10-50/
عَدَفَة جـ عَدَف korijen /stabla/
عِدْفَة جـ عِدَف grupa ljudi /od 10-50/; skup, zbor, sastanak; dio, komad; korijen /stabla/; prsluk; porub /odjeće/; krpa, tralja
عِدَفَة porub /haljine i sl./
عَدُوف جـ عُدُف malo hrane (kreme) / c. neg. = ništa
عَدُوفَة mala količina /jela, pića/
عَيْدَف komad, dio
عدق * عَدَقَ ـِ عَدْق هـ skupljati, sabirati; zagnjuriti /ruku, u bazen, bunar/ tražeći
ـ بظَنّه nagađati
عَدَقَ ـَ عَدَق هـ zagnjuriti /ruku/ tražeći /u bazenu i sl./
ـ بظَنّه naslućivati
عَدَّقَ : ـ بظَنّه pretpostavljati
أَعْدَقَ هـ zagnjuriti /rukuć/ tražeći /u bazenu i sl./
عَوْدَقَ zagnjurivši ruku tražeći po bazenu ili bunaru
عَادِق : ~ الرَّأْي k. nasumce radi
عَدَقَة جـ عَدَق čengele /trokraka kuka za vađenje kofe iz bunara/
عَدْوَقَة čengele
عَوْدَق جـ عُدُق čengele; kukasta ogrlica /za psa/
عَوْدَقَة جـ عُدُق čengele; gvožđa / za hvatanje vuka/
عدك * عَدَكَ ـُ عَدْك pucati, raspucavati /vunu/
مِعْدَكَة maljica /za pucanje vune/
عدل * عَدَلَ ـِ عَدْل هـ ispraviti
ـ هـ ب izjednači(va)ti s, jednako postupati prema... kao i prema
ـ skretati, zavijati /put/
ـ ب هـ pridruživati drugog /Bogu/
ـ عَدْل ، عَدَالَة ، عُدُولَة ، مَعْدَلَة ، مَعْدِلَة pravedno postupati, b. pravičan
ـ بين هـ jednako (pravedno) postupati prema; ne praviti nikakvu razliku između
ـ عَدْل ، عُدُول ب هـ عن هـ potaknuti, (b. uzrok) da se odvrati od
ـ عن هـ skrenuti s /puta//; odstupiti, odustati, odvratiti se, odreći se, ostaviti, okaniti se, proći se, sustegnuti se, suzdržati se; odbaciti
ـ ببَصَره الى skrenuti pogled, pogledati prema
ـ عُدُول الى هـ (po)vratiti se do (kod, u)
ـ هـ b. sličan, ravan, jednak, dorastao
ـ هـ فى zajedno s... jahati (na suprotnoj strani) - /nosiljka/
لا يَعْدِلُ هَذَا حَبَّةَ خَرْدَلٍ /To ne vrijedi ni pišljiva boba/
عَدُلَ ـُ عَدَالَة b. pravedan
عَدِلَ ـَ عَدَل b. nepravedan, vršiti nasilje
عَدَّلَ هـ ispraviti; naravnati, staviti u ravnotežu /vagu/; izravnati (po vrijednosti), izjednačiti; popraviti, (s)urediti; prilagoditi, podesiti prema; modulirati /struju, valove/; (iz)promijeniti, modificirati; osuđivati, kritizirati; smatrati (proglasiti vjerodostojnim) /svjedoka/; dobro upraviti /brod/; izreći pravilnu, pravednu /presudu/; rasporediti u dva jednaka tovara /robu/; ublažiti, smanjiti /kaznu/; pros. = metrički uskladiti /pjesmu - pravilnim rasporedom i određenim brojem stopa/
ـ naduti se kao mješina /od pića/; udebljati, ugojiti se
عَادَلَ هـ b. jednak(o težak); izjednači(va)ti se s; odgovarati; neutralizirati
ـ هـ فى jahati zajedno s... na jednoj strani /nosiljke/
ـ b. kriv, iskriviti se, (pre)saviti se, nageti se
ـ هـ على هـ pričvrstiti s obje strane na /devu/
ـ بين هـ هـ izjednačiti s; kolebati se između, oklijevati
ـ بين هـ هـ وبين هـ هـ izjednačavati, ravnopravno postupati između
ـ فى هـ splesti se, smesti se, zbuniti se u
أَعْدَلَ هـ ispraviti; izjednačiti, izravnati s
تَعَدَّلَ (iz)promijeniti se, b. (iz)promijenjen, modificiran; b. podjednak na obje strane, b. u ravnoteži
تَعَادَلَ b. (međusobno) u ravnoteži; b. sukladni, proporcionalni; izravnati se, izjednačiti se; b. nautralan; igrati (završiti se) neriješeno; izjednačiti /sport/
إِنْعَدَلَ b. ispravljen, ispraviti se; izravnati se; ne htjeti se pariti /mužjak/
ـ عن هـ skrenuti s /puta/; odstupiti, odustati, odvratiti se, ostaviti, napustitit, proći se, odreći se, suzdržati se od
إِعْتَدَلَ b. ravnomjeran; b. umjeren; b. sukladan, simetričan, proporcionalan; ispraviti se; uspraviti se, uspravno sjedjeti; b. debeo, gojazan, odebljati; b. metrički usklađena /pjesma - po rasporedu i broju stopa/
إِسْتَعْدَلَ odebljati, ugojiti se, b. pretio
ـ هـ smatrati pravednim; upravljati
إِعْتِدَال pravost; ravnomjernost, simetrija, proporcionalnost, skladnost; umjerenost; ravnodnevnica; poštenje, čestitost; ekvinocij(um)
ـ اللَّيْل وَالنَّهَار ravnodnevnica
اعْتِدَالِيّ ravnodnevnični, ekvinocijalan
أَعْدَل (naj)ravnomjerniji, - ujednačeniji;-pravedniji
تَعَادُل ravnomjernost, simetrija, proporcionalnost, skladnost; ravnoteža; jednakost; ista vrijednost; sp. = neriješen razultat
بال~ neriješeno /igrati utakmicu/
~ الأَصْوَات jednak broj glasova
~ المِيزَانِيَّة balans - com.
تَعْدِيل ispravljanje, ravnanje, izravnavanje; popravak; (s)uređivanje; (iz)promjena, modifikacija; rekonstrukcija /vlade/; el. = modulacija; izjednačenje; pravedna podjela; smanjenje; ublaženje /kazne/; podešavanje, prilagođavanje; neutralizacija
عَادِل mnogobožac, politeist; (c. art) Adil - npp.
ـ (ة) جـ عُدُل ، عُدُول pravedan, pravičan; pošten, čestit
عَادِلَة Adila - npp.
عَادِلِيَّة Adilija /npl. u Siriji/
عَدَالَة pravednost; nepristranost; poštenje, čestitost; neporočnost; pristojnost, uljudnost; pravosuđe
عَدَل ravnoteža, ravnovjesje
عَدْل pravda, pravičnost; nepristranost; ispravnost, poštenje, čestitost; mjera; tačnost, preciznost; pravosuđe; pravedna nagodba; naknada, nagrada; (is)otkupina, krvarina; dužnost; pravednik; gr. = izvođenje, derivacija /riječi/; odstupanje; anomalija; neobavezno djelo; (c. art.) = (El-)Adl - npp.
بال ~ ، (عَدْلاً) pravedno, po pravdi
بال ~ وَالْقِسْطَاس pravično i podjednako
ـ ـ ـ (ة) pravedan, pošten, čestit; nepristrasan; uspravan, okomit
ـ جـ أَعْدَال jednak, ravan, dorastao, ekvivalentan
عَدَل pravičan, pravedan
عِدْل جـ أَعْدَال jednak, ravan; jednako težak;

nedostatnost, nedovoljnost ~ الإتِّسَاع
neiskusnost ~ الإِخْتِبَار
nenadležnost ~ الإِخْتِصَاص
neuplitanje ~ الإِشْتِبَاك
nenapadanje ~ الإِعْتِدَاء
ravnodušnost, indiferentnost ~ الإِكْتِرَاث
nepažnja, neobazrivost ~ الإِلْتِفَات
nepokornost ~ الإِمْتِثَال
nemogućnost ~ الإِمْكَان
nepostojanje erekcije, impotentnost ~ الإِنْتِصَاب
nered, nesređenost ~ الإِنْتِظَام
nebriga, nepažnja, ravnodušnost ~ الإِهْتِمَام
neispunjenje /obećanja/; ~ الإِيفَاء
neplaćanje /duga/
nemogućnost mokrenja ~ التَّبَوُّل
nepristrasnost ~ التَّحَزُّب
nemiješanje ~ التَّدَخُّل
nered; neurednost ~ التَّرْتِيب
nesolidarnost ~ التَّعَاوُن
nejednakost; neravnoteža ~ التَّكَافُؤ
nesimetrija ~ التَّمَاثُل
nesrazmjer; nesklad ~ التَّنَاسُب
nespojenost, razdvojenost ~ التَّوَاصُل
nestabilnost, nepostojanost ~ التَّوَطُّد
nedostatak, oskudica, ~ التَّوْفِير
pomanjkanje, nepostojanje
nemogućnost ~ التَّيَسُّر
nepovjerenje; bezosjećajnost ~ الثِّقَة
neosjetljivost; bezosjećajnost ~ الحَاسِّيَّة
nedolazak, neprisustvovanje, odsutnost ~ الحُضُور
nerađanje /žene/ ~ الحَمْل
neiskusnost ~ الخِبْرَة
protivustavnost ~ الدُّسْتُورِيَّة
nezadovoljstvo ~ الرِّضَى
astigmatizam ~ سَدَاد الْبَصَر
nedopuštanje, nedozvoljavanje ~ السَّمَاح
nerđanje ~ الصَّدَإ
nepodesnost, neprikladnost; ~ الصَّلَاحِيَّة
neovlaštenost, nenadležnost
neposlušnost ~ الطَّاعَة
beskorisnost ~ الفَائِدَة
nesposobnost ~ القَابِلِيَّة
nedjeljivost ~ قَبُول التَّفْرِقَة
bezmjernost, beskonačnost ~ القِيَاس
nedovoljnost; nesposobnost ~ الكِفَايَة

prosječno, u prosjeku بـ ~
korektor izobličenja مُعَدِّل الإِعْوِجَاج
pretvarač frekvencije ~ التَّرَدُّد
polutar, ekvator مُعَدِّل : ~ النَّهَار
zakutci /kuće/ مُعَدَّلَات
izlaz, spas مَعْدُول
izvedena, derivirana /riječ/; popravljen ـ (ة)
Adlun /npr. u Libanu/ ه عَدْلُون
b. nerazuman, glup, lud * عَدُمَ ـُ عَدَامَة
izgubiti, ostati bez, عَدِمَ ـَ عَدَم، عُدْم ه هـ
b. lišen, nemati, nedostajati;
propustiti; izmaći, mašiti, mimoići عدم
ne biti, ne postojati, b. odsutan, ne nalaziti se ـ
iščeznuti, nestati, b. izgubljen; عُدِمَ ـَ . . .
ne biti, ne nalaziti se, ne postojati
b. siromašan, osiromašiti أَعْدَمَ ـ إِعْدَام، عُدْم
nemati, ne posjedovati, ـ ه هـ
ne nalaziti se; b. bez; pogubiti; uništiti
lišiti, oduzeti ـ ه هـ
lišiti života, usmrtiti ـ ه الحَيَاة
ustrijeliti ـ ه رَمْيًا بِالرَّصَاص
ne biti, ne postojati, ne nalaziti se; إِنْعَدَمَ
iščeznuti, izgubiti se, nestati; b. odsutan;
propasti, b. uništien; opasti, spustiti se /voda/
istrošiti se, pohabati se, pokvariti se, إِسْتَعْدَمَ
upropastiti se, b. uništen; b. iznošen, b. pohaban
pogubljenje; uništenje; osiromašenje; إِعْدَام
siromaštvo, neimaština, oskudica, bijeda
strijeljanje ـ رَمْيًا بِالرَّصَاص
usmrćenje ـ بِالْكَهْرَبَاء (كَهْرَبِيّ)
električnom strujom
rubac, šalčić /za glavu/ إِعْدَامِيَّة
nepostojanje, nemanje, إِنْعِدَام
odsutnost, ništavilo; uništenje
nesrazmjera ~ التَّنَاسُب
bezbojnost ~ اللَّوْن
nepostojeći; izgubljen, عَادِم جـ عَوَادِم
propao, nestao, iščezao; nenadoknadiv, nepo-
pravljiv; neutjeriv /dug/; otpadni, bezvrijedan,
beskoristan / otpadak; ispuh; odušna para /turbine/
vrsta svježih datulja /u Medini/ عَدَائِم
nepostojanje, nemanje, عَدَم جـ أَعْدَام
odsutnost, nedostatak, lišenost,
oskudica, ništavnost; ništa, nula; ne-, bez-
nestabilnost ~ الإِتِّزَان

iste vrijednosti; sličan; odgovarajući
polovina, strana /tovara/; ـ جـ أَعْدَال، عُدُول
vreća; kesa; cijena, vrijednost
vjerodostojan, عُدَلَة جـ عَدَلَة ـ ذ
pouzdan /svjedok/
pravosudni; sudski / Adli /='Adlî, npp./ عَدْلِيّ
pravda pravosuđe عَدْلِيَّة
Adeul - npp. عَدَوْل
odstupanje, skretanje; odricanje, عُدُولِي (عن هـ)
otkazivanje; napuštanje, ostavljanje
pravednost, pravičnost عُدُولَة
Adevla /npl. u Bahrejnu/ عَدَوْلَى
adevlijski /tj. iz Adevle عَدَوْلِي
u Bahrejnu/ / mornar
staro /drveće/ / vrsta broda ـ / ة /
ravan, jednak, dorastao, عَدِيل جـ عُدَلَاء
k. sjedi na suprotnoj strani nosiljke
zet /sestrin muž/ ـ
badžanci, pašenozi, pašanci العَدِيلَان
/muževi dviju sestara/
polovina, strana /tovara/; vreća, kesa عَدِيلَة
bisage عَدِيلَتَان
k. je u ravnoteži s, k. drži ravnotežu مُتَعَادِل
izotermički ~ الحَرَارَة
izometrijski ~ القِيَاسَات
zdrav, krepak, jedar, jak, živahan مُسْتَعْدِل
ravan, jednak, dorastao; sličan; مُعَادِل
jednakopravan; jednako vrijedan
izjednačivač, korektor, kompenzator /udara, faze/ ـ
ravnomjernost, proporcionalnost, مُعَادَلَة جـ ات
simetrija; ravnoteža; jednakost; (na)poravnanje, na-
godba; jednaka vrijednost; nostrifikacija; jednadž-
ba, jednačina; paritet; neutralizacija; mat. = formula
skladan, proporcionalan; مُعْتَدِل
srazmjeran; simetričan, ravnomjeran;
prav, ravan; umjeren; blag; debeo, gojazan
s lisom posred čela /konj/ ~ الغُرَّة
izlaz, spas; put, način مَعْدِل جـ مَعَادِل
ponašanja, postupanje, vladanje
skladan; srazmjeran; ravnomjeran; مُعَدَّل
zaravnjen; izmijenjen; simetričan
prosjek; prosječan iznos; norma ـ
prosječna cijena ~ الثَّمَن
prosječna brzina ~ السُّرْعَة
diskontna stopa ~ القَطْع

عَيْدَنَ ← عود
metalizirati Δ مَعْدَنَ هـ
rudarstvo; dobijanje /uglja, تَعْدِين
koksa i sl./; metalurgija
metalurški; mineraloški; تَعْدِينِيّ
rudni, rudonosan /stijenje/
industrija željeza تَعْدِينِيَّاتُ الْحَدِيد
k. boravi, zadržava se; عَادَنَ جـ عَوَادِنُ
k. stalno pase na istom pašnjaku /deva/
(morski) žal; (riječna) obala; عَدَان
razdoblje od sedam godina
(brojni) skup, velika grupa /ljudi/ عَدَانَة جـ ات
izmijenjeno dno /kofe/ ـ جـ عَدَائِنُ
/vrsta biljke/ عَدَن
Aden /npl. na jugu Arabije/ عَدَنُ
Adenu Ebjen /otok u Jemenu/ ~ أَبْيَن
Adenu La'a /npl. u Jemenu/ ~ لَاعَة
(vječni) boravak; Eden, raj عَدْن
Adnan /legendarni praotac sjevernih Arapa/ عَدْنَانُ
plemenit, velikodušan; adenski / عَدَنِيّ
stanovnik Adena; tkalac skupocjene odjeće
skupocjena odjeća عَدَنِيَّات
Adevden /ime ždrijepca; ima zemlje/ عَدَوْدَن
brz; silan, žestok; adevdenijski عَدَوْدَنِيّ
/vrsta biljke/ عُدَيْن
izmijenjeno dno /kofe/ عَدِينَة جـ عَدَائِنُ
عَيْدَان (ة) ← عود
bravo! - vrlo dobro! مَعْدَن، مَعْدِن
rudnik; rudno ležište; مَعْدِن جـ مَعَادِنُ
kovina, metal; mineral, ruda;
izvor; unutrina duše, bit; narav, ćud
ležišna kovina ـ أَبْيَضُ
sirova kovina ـ بِكْر
plemeniti metal ـ ثَمِين (نَبِيل)
bimetal ـ ثُنَائِيّ
crni metali مَعَادِنُ حَدِيدِيَّة
obojeni metali ـ غَيْرُ (لَا) حَدِيدِيَّة
metali, kovine ـ فِلِزِّيَّة
s izmijenjenim dnom /kofa/ مُعَدَّن
rudar; metalac مُعَدِّن
trnokop, pijuk, krampa مِعْدَن
rudni; mineralni; مَعْدَنِيّ
mineraloški; metalni / rudar
mineralogija مَعْدَنِيَّات
* (عده) عَيْدَاه ← عيده

kome nema ravnog ~ الشَّبِيه
neosjetljiv, bezosjećajan, ~ الشُّعُور
bešćutan, apatičan
nemilostiv ~ الشَّفَقَة
bezličan, amorfan ~ الشَّكْل
nerđajući ~ الصَّدَإ
bezventilan ~ الصِّمَامَات
neškodljiv, bezazlen ~ الضَّرَر
besklasan ~ الطَّبَقَات
beskoristan ~ الفَائِدَة
nemoćan; bespomoćan; impotentan ~ القُوَّة
bezbojan ~ اللَّوْن
bez novca, siromašan ~ المَال
kome nema ravnog, neuporediv ~ المِثَال
beskišan ~ المَطَر
neaktivan ~ النَّشَاط
bez premca, neuporediv, jedinstven ~ النَّظْر
bez premca, nema mu ravna, ~ النَّظِير
nenadmašiv, neuporediv, jedinstven
nepropustljiv za /vodu/ ~ النَّفَاذ لـ هـ
neizmjeriv; beznačajan, neznatan ~ الوَزْن
nevjeran ~ الوَفَاء
bušin /bot. Cistus creticus (polymorphus)/ عَيْدَم
siromašan, bez igdje ičeg / siromah مُعْدِم
nepostojeći, izgubljen, nestao, مَعْدُوم
iščezao, propao; uništen, pokvaren
neprocjenjiv, bescjen ~ القِيمَة
star; velik, krupan, debeo * (عدمل) عُدَامِل
star; velik, krupan, debeo عُدَامِلِيّ
star, velik, krupan, عُدْمُل جـ عَدَامِلُ عدمل
debeo / bijeli strvinar
žabac; stara stvar, starudija عُدْمُول جـ عَدَامِيلُ
ostati, * عَدَنَ ـُ عَدْن، عُدُون ب هـ
(pro)boraviti, prebicati, stanovati, عدن
živjeti u; visoko narasti /palma/
ne napustiti, stalno pasti (i debljati) ـ فِي هـ
nastaniti se, naseliti se u ـ هـ
(na, po)đubriti, -gnojiti ـ ـ عَدْن هـ
/zemlju/; izvaditi, iskopati /kamen/;
(sjekirom i sl.) ozlijediti, oštetiti /drvo/
napiti se; odrediti vrijeme javne عَدَّنَ
raspodjele /vode npr./; baviti se rudarstvom
đubriti, gnojiti; iskorištavati, ـ هـ
ekspoloatirati /rudnik/
kopati ـ هـ ب هـ

(spolna) impotencija ~ الكِفَايَة الْجِنْسِيَّة
nesavršenost, polovičnost ~ الكَمَال
neprikladnost, nepodesnost; neumjesnost; ~ اللَّيَاقَة
nepristojnost, neuljudnost; nedostojnost
ravnodušnost, nebriga, indiferentnost ~ المُبَالَاة
nepristranost ~ المُحَابَاة
nemuževnost; nećovječnost ~ المُرُوءَة
nerazumljivost ~ المَفْهُومِيَّة
nemoć; oskudica ~ المَقْدُرَة
neuspjeh ~ النَّجَاح
nečistoća, prljavština ~ النَّقَاء
nepostojanje, odsutnost ~ الوُجُود
neizvršenje /obećanja/; ~ الوَفَاء
neisplaćivanje /duga/
siromašan عَدِم
nepostojanje, nemanje; عُدْم
oskudica, siromaštvo, bijeda
nepostojanje, nemanje, odsutnost, ništavilo عُدُم
bijela, gola, bez bilja عَدْمَاء
/zemlja/; bjeloglava /ovca/
k. se gubi, k. je pred propašću عَدْمَان
nihilist عَدَمِيّ
nepostojanje, nemanje, عَدَمِيَّة
odsutnost, ništavilo; nihilizam
nepostojeći; k. nema, lišen, bez; عَدِيم جـ عُدَمَاء
siromašan; blesav; lud / Adim - npp.
neosjetljiv, bezosjećajan ~ الإِحْسَاس
neodgojen, neuljudan; neobrazovan ~ الأَدَب
ravnodušnost, indiferentan ~ الإِكْتِرَاث
nehajan, nezainteresiran ~ الإِهْتِمَام
stavljen pod skrbništvo; ~ الأَهْلِيَّة
nesposoban; nepodesan
nevažan, beznačajan ~ الأَهَمِّيَّة
invarijantan ~ التَّغَيُّر
nerazborit, nerazuman ~ التَّمْيِيز
k. je bez struje ~ التَّيَّار
beskoristan ~ الجَدْوَى
neživ, beživotan ~ الحَيَاة
bespomoćan, bezazlen, nevješt, ~ الحِيلَة
nespretan, nesnalažljiv, naivan, prostodušan
bezopasan ~ الخَطَر
neustrašiv ~ الخَوْف
bezdiman ~ الدُّخَن
nesavjestan ~ الذِّمَّة
nemilosrdan ~ الرَّحْمَة

* عُدَّة، عِدَّة ← عدد
* عِدَة ← وعد
* (عدو) عَدَا ـُ عَدْو، عُدُوّ، عَدًا، عَدَوَان، عدو عدا
(po)trčati, -juriti; (po)-teći /voda/ تَعْدَاء
ـ فى ظَهْرِه krasti (idući) iza leđa
ـ القَارِصُ فَحَزَرَ /stvar je postala ozbiljna/
ـ عَدْو، عَدَاء، عُدْوَان، عِدْوَان، عُدْوَى nasilno
على ه هـ (neprijateljski, nepravedno)
postupati prema; činiti nepravdu;
vršiti nasilje nad; napadati, navaljivati na
ـ عَدْو، عُدْوَان ه هـ preći, preskočiti; mimoići;
spriječiti u; prelaziti, prevršiti /mjeru/
ـ ه ب هـ poštedjeti, izuzeti od
ـ ه عن هـ odvratiti od
ـ (عن) ه هـ proći pokraj; napustiti,
ostavti; zanemariti, zapustiti
ـ الى ه preći na, zaraziti, inficirati
ـ على ه skočiti (nasrnuti) na
ـ طَوْرَهُ prekoračiti granicu, prevršiti mjeru
مَا ـ مِمَّا بَدَا /Šta sam učinio, pa da
se odvraćaš od mene?/
لاَ يَعْدُو أَنْ . . . ne propustiti da
لاَ يَعْدُو أَنْ يَكُونَ (مُجَرَّدَ . . .) samo je
عَدِيَ ـَ عَدًا ل ه b. neprijatelj, b. protiv, mrziti
عُدِيَ على ه b. tlačen, ugnjetavan, trpjeti
nepravdu (nasilje); b. (o)pokraden
عَدَّى ه هـ prebaciti, prevesti preko /rijeke/;
preći, prevesti se, prebaciti se preko /rijeke/;
zabaviti, zaokupiti; provesti; gr. = učiniti
prelaznim, dati prelazno značenje /glagolu/
ـ ه عن هـ odvratiti od
ـ (عن) ه هـ proći se, okaniti se, ostaviti, odbaciti;
odvratiti pogled od, ne obazirati se na
ـ على هـ proći, proputovati kroz
عَادَى ه هـ postupati neprijateljski prema,
biti (postati) neprijatelj; boriti se protiv (s); zavaditi
se s; raditi protiv (suprotno); skinuti malo ili uzdi-
gnuti dio /kose/; udaljiti, odmaknuti, odstraniti;
presaviti /jastuk/; da bi se /lonac/ nageo prema vatri,
spustiti malo jedan /od tri/ kamen ispod njega
ـ هـ عن هـ odignuti od; skinuti s
ـ بين ه jednu za drugom goniti i
oboriti /dvije životinje u lovu/
ـ بَيْنَ الصَّيْدَيْنِ /jednim udarcem ubiti dvije muhe/
أَعْدَى ه هـ natjerati u trk; prenijeti;
(negativno) utjecati na
ـ ه (ب) هـ nanijeti, učiniti /zlo/
ـ ه على ه pomoći /kome/ protiv/
ـ ه من هـ zaraziti, inficirati
ـ ه على ه nanositi nepravdu, vršiti
nasilje nad, tiranizirati
ـ فى هـ pretjer(iv)ati u /govoru/
تَعَدَّى b. (postati) prelazan /glagol/;
našavši mlijeka nemati potrebe za vinom;
naišavši na pašnjak ne morati kupovati krmu
ـ الى ه هـ preći do (u)
ـ على ه nanositi nepravdu;
činiti nasilje; napadati na
ـ على هـ okrnjiti, uskratiti, (pre)kršiti /pravo/
ـ ل هـ regirati, zahtijevati /objekat/
ـ ه هـ prekoračiti, preći, premašiti;
proći kroz; prestupiti, povrijediti /zakon/;
prebroditi /krizu; uzeti, primiti /miraz/
ـ هـ الى هـ prešavši preko osvrnuti se i na;
ne ograničiti se samo na... nego
obuhvatiti i; protezati se preko.... na
تَعَادَى b. neravno /zemljište/
ـ عن ه هـ b. udaljen; odmaknuti se, udaljiti se od
ـ b. međusobno u neprijateljstvu (zavadi);
utrkivati se međusobno; dolazi jedna za
drugom /nesreća; međusobno se zaraziti;
(zarazivši se) jedan za drugim poumirati
ـ ب هـ على ه jedni za drugim pružati /pomoć/
ـ مَا بَيْنَهُمْ zavadili su se
إِنْعَدَى ب هـ b. zaražen, inficiran
ـ من هـ zaraziti se, inficirati se
إِعْتَدَى على ه هـ pokazivati neprijateljstvo
vršiti nasilje nad, nanositi
nepravdu; izvršiti napad na; praviti
izgrede protiv; nezakonito postupati prema
ـ عَلَى حَيَاة ه izvršiti atentat na, pokušati ubiti
ـ عَلَى عِرْضِ ه dirnuti u (napasti na) čast
ـ (عَنْ، فَوْقَ) هـ (pre)kršiti /pravo/
ـ ه هـ preći, prekoračiti, prevršiti; napastvovati
إِسْتَعْدَى ه postati (izjasniti se kao) neprijatelj;
(na)tjerati da (po)trči /konja/; (za)moliti
/suca/ da pozove protivnika (na sud)
ـ ه على ه moliti za pomoć protiv;
huškati, podsticati protiv
إِعْتِدَاء napad(anje), navala, prepad;
agresija; atentat; nasilje, tlačenje,
ugnjetavanje; pritisak, presija
أَعْدَى (naj)veći /neprijatelj/;
k. (naj)više prelazi na /bolest/
تَعَدٍّ ج تَعَدِّيَات prekoračenje, prelaženje; povreda
/zakona/; prijestup, delikt; napad; prestizanje;
gr. = prelaznost /glagola; pros. = vokal lične
zamjenice „hu" k. otpada na kraju rime u pauzi
تَعْدَاء ج تَعَادٍ neravnina, neravno mjesto
تَعْدِيَة prelaženje, prevoženje /preko
rijeke/; gr. = prelaznost; skela
ـ فَوْقَ سِكَّةِ الْحَدِيد željeznički nadvožnjak
عَادٍ ج عُدَاة k. trči / neprijatelj; lav; prijestupnik
ـ ج عَوَادٍ k. napada
عَادِى ظَهْرٍ k. krade idući iza leđa
ـ العَوَادِى najveća zapreka
عَوَادِى الْوُحُوش grabljive zvijeri
ه عَادِيَاءُ ← ابت
عَادِيَان dvije strane /ploče/
عَادِيَة ج ات، عَوَادٍ tak. = /deve/
k. stalno pasu → hamd
ـ ج ات، عَوَادٍ nepravda; zlodjelo; udarac
/sudbine/; nesreća, nezgoda, neprilika; zapreka,
smetnja; borbena grupa (na čelu); neprijateljstvo;
žestina, bijes, srdžba; štetnost, ubitačnost /otrova/;
daljina, udaljenost; predvodnik; želja da se naškodi
(pričini zlo) / pl.r. tak. = brzi konji; deve - predvod-
nice /karavana/; /c. art. = naslov 100. poglavlja Q./
~ الطَّبِيعَة elementarne nepogode
~ (عَوَادِى) الزَّمَان udarci sudbine
عَوَادِى الدَّهْر nedaće (mijene) vremena
عَادِيَة ج عَوَادٍ vinova loza /zasađena
ispod velikog drveća/
عَدَا (فِيمَا، مَا ـ) osim, izuzev
عَدًا sredina, dno /doline rijeke/
عدا ← بَنُو ~
عَدَاء neprijateljstvo; mržnja; prepreka;
daljina; sredina, dno /doline/; runda, krug, kolo
/u trci/; zemljište k. se pruža /puta, planine i sl./
الـ ـ للسَّامِيَة antisemitizam
ـ sličan, jednak, ravan, dorastao
عَدَّاء ج ون (dobar) trkač /i sp./- / vrlo nepravedan
عِدَاء runda, krug, kolo /trke/; Ida' - npp.
ـ / ة / kamene ploče /opeke, daske za
grob/; kameni poklopci /bunara/

odvratiti se, proći se, ـ نَفْسَهُ عن هـ
suspregnuti se od
b. kažnjen; mučiti se, patiti تَعَذَّبَ
(se), stradati, podnositi, trpjeti
spustiti dva kraja turbana da vise pozati إِعْتَذَبَ
smatrati (osjećati) da je إِسْتَعْذَبَ هـ
sladak (ugodan, lijep); tražiti
pitku /vodu/; naslađivati se, uživati u
sustegnuti se, suzdržavati se od; ـ عن هـ
odustati od, ostaviti, proći se
dati pitke vode; vaditi ـ ل ه
(pitku) vodu /iz bunara/
b. sladak; b. ugodan اعْذَوْذَبَ
(naj-)slađi; -pitkiji أَعْذَبُ
vino i pljuvačka; jelo i snošaj الأَعْذَبَان
kažnjavanje; mučenje تَعْذِيب
k. ne jede zbog عَاذِب جـ عُذُوب
prevelike žeđi; k. je pod vedrim
nebom; k. ne jede ni pije /životinja/
kazna; muka, patnja, عَذَاب جـ أَعْذِبَة
stradanje; mučeništvo
vječna kazna ~ عذَبِينَ
kazna gorenja u paklenoj vatri ~ النَّار
mater(n)ica /an. = uterus/; عَذَابَة
stidnica /an. = vulva/
plod metljike, tamariske /bot. عَذْب
Tamarix articulata/; /vrsta drveta/
sladak; pitka /voda/; ـ جـ عِذَاب
ukusan; prijatan, ugodan
slatkorječiv, rječit ~ البَيَان
slatkorječiv, razgovoran, zabavan ~ الحَدِيث
blagorječiv ~ اللِّسَان
slamke, pljeva, trunje; عَذَب / ة / جـ ات
granje; okrajci, vršci, vrhovi; krajevi
/turbana i dr./; viseće krpe; rese, tojte, kite;
remenje; privjesci /na biču/; petlje /za vješanje
vage/; krpe (narikača); posljedak; /vrsta drveta/
prekrivena žabokrečinom /voda/ عَذِب
lijek protiv kašlja i zaduhe; عَذَبَة
/vrsta drveta, smrtonosnog za deve/
žabokrečina ـ، عَذَبَة، عَذِبَة جـ عَذَبَات
tak. = uzdignutije zemljište oko njive; عَذَبَة
trun(ka); ispaša /kraj vode/; odbačeno loše žito
plemenit, velikodušan; عَذَبِيّ، عُذَبِيّ
neporočan, bez mana, savršen

neprijatelji; tuđinci, stranci; grobne ploče عِدًى
adijski /iz plemena Adijj/ عَدِيّ
međusobno u neprijateljstvu; neprijateljski مُتَعَادٍ
prelazan, tranzitivan /glagol/; napadački, مُتَعَدٍّ
agresivan / napadač, agresor; pros. = vokal
zamjenice „hu" odbačen na kraju rime u pauzi
neprelazan, intranzitivan - gr. غَيْرُ ~
neprijateljski; nenaklonjen مُعَاد
antiarapski ـ لِلْعَرَب
neprijateljstvo, mržnja مُعَادَاة
antisemitizam ~ اليَهُود
k. navaljuje; napadački, agresivan; مُعْتَدٍ جـ مُعْتَدُونَ
nasilan, nepravedan / napadač, agresor; atentator
zarazan, infektivan; epidemičan مُعْدٍ
skeledžija مُعَدَّاوِيّ جـ ـة
kome je nanesena nepravda مَعْدُوّ : ـ عَلَيْه
(učinjeno nasilje), potlačen, ugnjetavan
prijelaz; izlaz, spas, izbjegavanje مَعْدًى
neizbježan لا ـ عَنْهُ
Ma'di مَعْدِي : ـ كَرِب (كَرِب، كَرِبُ)
Kerib - npp.
kome j učinjena (nepravda مَعْدِيّ : ـ عَلَيْه
(nasilje), potlačen, ugnjetavan
skela /na rijeci/ مَعْدِيَة جـ مَعَاد
brz; silan, žestok * (عدودن) عَدَوْدَنِيّ
* (عدوق) عَدْوَقَة ← عدق
Adevla /npl. u Bahrejnu/ * (عدول) عَدَوْلَى
adevlijski brodovi عَدَوْلِيَّة
zbog prevelike želji ne jesti * عَذَبَ ـ عَذْب
odustati od, ostaviti, (na)zapustiti ـ عن هـ
napraviti privjesak (kitu) na /biču/ ـ هـ
odvratiti od, spriječiti u ـ ه عن هـ
b. sladak; b. pitka عَذُبَ ـُ عَذُوبَة
/voda/; b. ugodan, prijatan
b. natrunjena, b. prekrivena عَذِبَ ـَ عَذَب
žabokrečinom (algama i sl.) - /voda/
kazniti; mučiti, patiti, kinjiti; عَذَّبَ ه هـ
zadržati; izraditi privjesak (kitu) na
/biču/; strogo ispitati; ošteti, pokvariti
odvraćati od, priječiti u ـ ه عن هـ
imati (naići na) pitku vodu أَعْذَبَ
sustegnuti se, suzdržati s od ـ عن هـ
skinuti nečistoću (žabokrečinu i sl.) ـ هـ
s /vode/; učiniti pitkom /vodu - Bog/
odvratiti od, spriječiti, zadržati u ـ ه هـ عن ه هـ

sličan; jednak, ravan, dorastao ـ
neprijateljstvo; mržnja عَدَاوَة جـ ات
neprijateljski عَدَاوِيّ
neprijateljica عَدَاوِيَة
neprijateljski, antagonistički; nedruželjubiv عَدَائِيّ
ida'ijski /iz plemena Banū 'Idā/ عِدَائِيّ
trčanje, trka عَدْو
neprijatelj عَدُوّ جـ أَعْدَاء، أَعَادٍ
trčanje; nasilje عُدُوّ
tanka kamena ploča عِدْو جـ عِدَاء
/ isti, jednak, ravan
zapreka, smetnja; daljina, عُدَوَاء
udaljenost; suho, tvrdo zemljište;
neprilika; teškoća; neudobnost /sedla i sl./
neudobno /sjedjeti/ عَلَى ~
trčanje / k. brzo trči; k. napada na ljude /vuk/ عَدَوَان
Advan /npp.; f. = ar. pleme/ عَدْوَان
neprijateljstvo, mržnja; عُدْوَان (عِدْوَان)
nepravda, nasilje, tlačenje, ugnjetavanje,
pritisak; agresija; nepravičnost; ofanziva
agresivan, napadački عُدْوَانِيّ
obala, strana; عَدْوَة جـ عَدَوَات
prijelaz; napad; uzvisina
Adva /npl. u Egiptu/ عَدْوَة
neprijateljica عَدُوَّة جـ عَدَايَا
obala, strana; uzvisina; عُدْوَة جـ عِدَاء، عَدَيَات
udaljeno mjesto; biljka slatkog soka
sličan; jednak, ravan ـ، عِدْوَة ـ ـ
uzvisina عِدْوَة جـ عِدَوَات، عِدَاء، عَدَيَات
obala, strana / dalek
slatkog soka /biljka/; عَدَوِيّ
neprijateljski; adevijski /iz pl. Adijj/
zaraza, infekcija; žalba; pomoć عَدْوَى
Adua /npl. u Abesiniji/ ـ
Advi - npp. العَدْوِيّ
nepravda, nasilje, tlačenje, ugnjeta- عُدْوَى
vanje, pritisak; neprijateljski postupak
sa slatkim sokom /biljka/ عُدْوِيّ
ljeti ozelenjelo bilje; عَدَوِيَّة
jagnjad, jarad /od 40 dana/
k. pasu → hamd /deve/ عُدْوِيَّة، عُدَوِيَّة
strana, obala; kraj, predio عَدًى، عِدًى جـ أَعْدَاء
trupa spremna za napad; Adijj /npp.; عَدِيّ
f. = ar. pleme/ / k. neprijateljski postupa
neprijatelji; uzvisine عُدًى

عَذُوب k. ne jede zbog prevelike žeđi;
k. ne jede ni pije; k. je pod vedrim nebom
عُذُوبَة slatkoća, slast; pitkost;
ukusnost; ugodnost, prijatnost
العُذَيْبُ Uzejb /ime bunara/
عِيذَابُ Izab /eg. luka na Crvenom moru/
مَعَاذِيبُ krpe narikača
مِعْذَاب (~ الرِّيق) ـ مـ sa slatkom
pljuvačkom /žena/
مُعَذِّب k. muči, mučan / mučitelj
* عَذَجَ ـِ عَذْج ه هـ grditi, koriti; piti
عذج عَذْج : ـ عَاذِج dobar gutljaj
عذر مِعْذَج ljubomoran; zločest, opak; k. mnogo grdi
* عَذَرَ ـُ عَذْر، عُذْر oboljeti od, snaći
/glavobolja/; b. djevičanski
ـ ه ب هـ pritegnuti dio uzde oko obraza /konju/
ـ ـ عَذْر ه obrezati, osunetiti /dječaka/
ـ عَذْر، عُذْر i. mnogo nedostataka, b. vrlo griješan
ـ عُذْر، عُذُر، عُذْرَى، مَعْذُرَة، مَعْذِرَة ه هـ
izvinuti, ispričati
ـ ه على (عن، فى) هـ oprostiti, opravdati
ـ عَذْرَة obaviti nuždu
عُذَر boljeti grlo, i. glavobolju
عَذَّرَ slabo se opravda(va)ti;
prirediti gozbu /nakon obrezivanja djeteta i izgradnje kuće/; dobiti malje po obrazima /dječak/
ـ فى هـ ne učiniti potrebno,
podbaciti;(ne) moći se opravdati
ـ ه هـ pretjerano izvinjavati, previše
opravdavati; ukloniti tragove /boravišta/; ukaljati, uprljati, zamazati; obilježiti /devu/; pozvati
na gozbu /nakon obrezivanja ili izgradnje kuće/
عَاذَرَ slabo se opravdati
أَعْذَرَ ه zauzdati, staviti (pritegnuti) oglav
/konju/; obrezati, osunetiti /dijete/
ـ ه على، فى هـ izvinuti, ispričati, opravdati u
ـ ه فى هـ udarivši ostaviti masnice po /leđima/
ـ izvinjavati se; i. ispriku, opravdanje;
obaviti nuždu, opoganiti se; b. zamazan,
prljav, nečist; b. vrlo griješan, i. mnogo
nedostataka; b. pravedan, pravično postupati
ـ الى ه dati /Bog/ da se može opravdati
ـ ب ه ranivši ostaviti trag (brazgotinu i sl.) na
ـ فى هـ na učiniti koliko bi trebalo, ne izvršiti
potpuno; revnosno obaviti; (ne) moći se opravdati

ـ ل ه prirediti (pozvati na) gozbu
ـ من نَفْسِه zaslužiti da mu se oprosti
أُعْذِرَ b. u smrtnoj opasnosti /od udarca/
تَعَذَّرَ izbrisati se, nestati /tragovi/; izvinjavati se,
(o)pravdati se; bježati, izmicati; uprljati se,
ukaljati se; b. siromašan; kr. = pričestiti se;
vratiti se, povući se; ostati (držati se) pozadi
ـ الى ه izvinuti se, ispričati se
ـ على ه b. (pre)težak; b. nemoguć(e);
pobjeći od, sustegnuti se od, ne htjeti pomoći
ـ عن هـ zaostati iza, ne b. dorastao
ـ فى هـ opirati se, b. mučan u /bolesti/
ـ من هـ dobiti oprost za
إِعْتَذَرَ ه هـ dva kraja /turbana/ spustiti otraga;
oduzeti djevičanstvo, deflorirati
ـ izbrisati se, izgubiti se /trag/; i . ispriku,
opravdanje; pismeno opravdati nedolazak
ـ الى، ل ه عن، من هـ izvinjavati se, ispriča-
vati se, pravdati se zbog
ـ عن ه هـ tražiti izvinjenje (oprost, opravdanje)...;
žaliti se, tužiti se na; zgodnom isprikom odbiti
إِسْتَعْذَرَ željeti da bude opravdan,
moliti za izvinjenje
ـ الى ه من izvinuti se, opravdati se zbog
ـ من ه moliti da ga izvinu zbog postupka
prema (ako se osveti, učini zlo i sl.)
إِعْتِذَار جـ ات izvinjenje, isprika; opravdanje
إِعْذَار gozba
أَعْذَرُ ل ه ono što ispričava
~ اليَد وَالرِّجْل sakat u ruku i nogu
تَعَذُّر teškoća i nemogućnost
عَاذِر tak. = modrica, ožiljak, brazgotina;
izmet; žila iz k. teče krv nakon menstruacije
عَاذِرَة izmet /k. ima ima menstruaciju
العَاذِرِيَّة azirije /sekta/
عَاذُور grlobolja; zlo; žig oblika; crte /na devi/;
izrezani dio stidnice /pri obrezivanju djevojčice/
عَاذُورَاء grlobolja
عِذَار جـ عُذُر obrazni remen, oglav; obraz;
soluf; malje po obrazima; strana; red /palmi/; du-
guljast trak /pijeska/; neravno tle u ravnici; oštrica
šiljka /koplja i sl./; žig na obrazu /deve/; gozba /pri
obrezivanju, naselju i dr./; stid; odlučnost, volja
عِذَارِيّ Izari - npp.
عُذْر جـ أَعْذَار izvinjenje, isprika, izlika, opravdanje;

عذط

razlog; pobjeda, uspjeh; djevičanstvo; menstruacija
ـ أَقْبَحُ مِنَ ذَنْب Opravdanje gore nego greška
عَذْرَاء جـ عَذْرَاوَات، عَذَارَى، عَذَارِى djevica;
ent. = ličinka, kukuljica, čahura; c. art. = (Blažena)
Djevica /Marija = Merjema/; Djevojka /ast. Vir-
go/; nadimak Medine / pl. Al-'ḏārā, tak. = ast. pet
zvijezda na kraju Mliječnog puta (niže Sirijusa)
ـ neprobušeno (zrno bisera); negažen
(pijesak) neorana /zemlja/; nedirnuta /šuma/
عَذْرَاوِيَّة djevičanstvo
عَذِرَة جـ ات izmet; pljeva; đubrište,
smetljište; dvorište; skup, zbor, društvo
عُذْرَة جـ عُذَر djevičanstvo; lakorina,
kapica na udu /an. = praeputium/; pramen
/kose/; griva na plećima /konja/; žig na obrazu
/životinje/; grlo; grlobolja; znak; zastava; pet zvije-
zda na kraju Mliječnog puta niže Sirijusa ili jedna
od zvijezda u Velikom psu /ast. = Canis Major/
عُذْرَة Uzra /ar. pleme u Jemenu/
عِذْرَة جـ عِذَر izvinjenje, isprika,
opravdanje, izgovor
عُذْرَى isprika, izvinjenje
عُذْرِيّ uzrjski /iz plemena Uzra/; djevičanski,
nevin, čist; platonska /ljubav/ - / Uzri
عَذَوَّر trbušast /magarac/; pohotan, uspaljen;
pohlepan; nestrpljiv; zločest, opak / silni vladar
عَذِير جـ عُذُر k. izvinjava, opravdava / opravdanje;
pomagač, branilac, zagovornik; gozba
عَذِيرَة gozba; masnica, ožiljak,
brazgotina, modrica
مُتَعَذِّر težak; nemoguć
مِعْذَار جـ مَعَاذِير zastor, koprena;
isprika, izvinjenje
مُعَذَّر tak. = obraz /konja/; povodac, jular
مُعَذِّر k. izvinjava; k. obrezuje / obraz
مَعْذَرَة، مَعْذُرَة، مَعْذِرَة، جـ مَعَاذِر izvinjenje,
isprika, opravdanje
مَعْذُور (ة) izvinut, opravdan, oprošten;
oprostiv; slijep; opsjednut od demo-
na; f. tak. = k. ima menstruaciju /žena/
مَعْذُورِيَّة oprostivost; opravdanost
* عَذَطَ ـَ عَذَط، عَذْيَطَ pri snošaju prijevre-
meno izbaciti sjeme (ili izmet)
عَذْط prijevremena ejakulacija /izbacivanje
sjemena (ili izmeta) pri snošaju/ عذط

عِذْوَط ج عُذْيُوط ، عِذْيَوْط ، ج عَذَايِيط k. pri snošaju izbaci izmet ili sjeme prije vremena

عذف

* عَذَفَ ـِ عَذْف ه okusiti, kušati /jelo/

تَعَذَّفَ ه (po)jesti

عَاذِف k. ništa nije okusio(pojeo)

عُذَاف zalogaj / c. neg. = ništa (od jela) / smrtonosan /otrov/

عَذْف kušanje; c. neg. = ništa (od jela)

عَذُوف zalogaj, jelo i piće, hrana; c. neg. = ništa (od jela)

عُذُوف šutnja

عَذُوفَة najmanja količina jela i pića

* (عذفر) تَعَذْفَرَ (raz)ljutiti se

عذفر

غُذَافِر ج عَذَافِرَة lav

عذفط

ـ (ة) krupan i snažan /dromedar, deva/

عَذَوْفَر (ة) velik i jak /dromedar/

* (عذفط) عُذْفُوط /vrsta bijele nježne životinjice/

عذق

* عَذَقَ ـِ عَذْق ه ه (drugobojnom vunom i sl.) obilježiti /ovcu/; odsijecati, kresati grane /palme/

ـ ه الى dovoditi u vezu, pripis(iv)ati

ـ ه بِشَرٍّ (بِقَبِيحٍ) zlim prikaz(iv)ati, ocrniti, žigosati

ـ oba kraja turbana pozadi opustiti; dobiti (imati) proljev, (pro)litati /deva/; dobiti plodove (grozdove) - /biljka iḏhir/; visoko izrasti /biljka sahbar/

ـ عن ه sagnati /deve/ odbijajući pristup njima /mužjak/

عَذَّقَ ه odsijecati, kresati grane /palme/

أَعْذَقَ ه (drugobojnom vunom i dr.) obilježiti /ovcu/

ـ dobiti plodove (grozdove) - /iḏhir/; b. puna grozdova /palma/; i. mnogo palmi (datulja)

إِعْتَذَقَ straga spustiti oba kraja turbana

ـ ه obilježiti /devu, da bi je kasnije lakše izdvojio/

ـ ه ب ه izdvojiti, razlikovati po (u)

عَاذِق ج ـون ، عُذَّاق uzgajač palmi (datulja)

عَذَّاقَة stražnjica, zadnjica

عَذَق / ة / plodovi /biljke „sahbar"/

ـ ج أَعْذُق ، عِذَاق ، عُذُوق palma s hurmama (datuljama); grana s ograncima

~ (بْن) حُبَيْق /vrlo slaba vrsta hurmi /

~ بْن زَيْد (طَاب) vrste hurmi /u Medini/

عَذِق (ة) oštrouman, pronicav; jak, oštar /miris/; lijepe vune /ovca/

عِذْق ج أَعْذَاق ، عُذُوق grozd; grozdasti plod, kita /hurmi/; grana s ograncima; moć, vlast, visok položaj

ـ كَهْل najviša moć (vlast)

عَذْقَانَة jezičava, besramna (jezika)

عَذْقَة ، عِذْقَة biljeg od vune i sl. /druge boje nego što je ovca/

مَعْذُوق : ـ بالشَّرِّ ozloglašen

عذل

* عَذَلَ ـُ عَذْل ه prekoriti, predbaciti, prigovoriti, okriviti; opomenuti

عَذَّلَ ه koriti, predbacivati, prigovarati; kriviti; opominjati

عَاذَلَ : ـ نَفْسَهُ koriti sama sebe

تَعَذَّلَ b. prekoren; koriti samog sebe

تَعَاذَلَ uzajmno se prekoravati; jedan drugom prigovarati (predbacivati)

إِعْتَذَلَ b. prekoren; koriti sama sebe; b. vruć /da/; po drugi put strijeljati (baciti strijelu)

ـ على ه odlučiti, riješiti

تَعْذَال prijekor, prigovor, predbacivanje

عَاذِل ج ـون ، عُذَّال ، عُذَّل ، عَذَلَة koritelj; kritičar

عَاذِلَة ج ـات ، عَوَاذِل koriteljica; kritičarka; biti natapano samo kišom /bilje/

عَذَّال (ة) k. mnogo (stalno) kori, prigovara

عَذَّالَة zadnjica, stražnjica

ـ ـ ذ tak. = k. neprestano kori, prigovara

عَذْل ، عَذَل korenje, prigovaranje, predbacivanje; opominjanje

عُذُل jako vrući /dani/

عُذَالَة ـ سـ k. mnogo kori, prigovara

عَذُول k. mnogo kori, prigovara

عَوَاذِلَة Avazili /ar. pleme u južnoj Arabiji/

مُتَعَذَّلَات vrući dani /u doba Kanopusa/

مُعَذَّل prekoravan (zbog pretjerane darežljivosti); c. art. = Mu'azzel - npp.

مُعْتَذِلَات vrlo vrući /dani/ - / vrući dani /u doba Kanopusa/

* عَذْلَجَ ه ه lijepo (na)hraniti; naliti, napuniti

عذلج

عِذْلَاج udoban /život/

عُذْلُوج lijepo (ot, u)hranjeno dijete

مُعَذْلَج (ة) punačak, uhranjen, nježan, lijep

* عُذْلُط jako gusto, zgrušano /mlijeko/

* (عذلق) تَعَذْلَقَ فى ه ljuljati se, gegati se u /hodu/

Δ عُذْلُوق (ذُعْلُوق) hitar (lak) dječak

عذم

* عَذَمَ ـِ عَذْم ، عِذَام ujedati; silovito žvakati /konj/; (od)braniti se

ـ ه koriti, grditi

عَذِمَ ـَ عَذَم ه (iz)grditi

أَعْذَمَ : ـ ه عَنْ نَفْسِه odbi(ja)ti od sebe

عَذَّام k. mnogo ujeda; k. stalno grdi

ـ ج عُذُم buha

عُذَّام / ة / /bot. Camelopodium/

عَذُوم ج عُذُم k. ujeda /konj/; zajedljiv, k. stalno grdi (prigovara)

* عَذَمْ ذَم mjerenje od oka (đuture); pomor, pošast

عذمهر

* عَذَمْهَر prostran, širok

عذن

* (عذن) أَعْذَنَ ه svojim opiranjem dojaditi (izmučiti)

عُذَانَة stražnjica, zadnjica

عِذَن adenija /bot. Adenija venenata/

عذو

* (عذو) عَذَا ـُ عَذْو b. zdrav, i. zdravu klimu, i. čist zrak, b. ugodan /kraj, mjesto/

عذا

عَذُوَ ـُ عَذَاوَة b. daleko od (nezdrave) vode, i. zdravo podneblje; nemati u sebi (ili u blizini) bilja „ḥamḍ"; b. dobra, plodna /zemlja/

إِسْتَعْذَى smatrati prijatnim, odgovarati, svidati se /mjesto/

عَاذِيَة k. su na pašnjaku gdje nema bilja „ḥamḍ" /deve/

عَذَاء osobina (ili stanje) zemlje → 'aḏāt

عَذَاة zemlja dobra, plodna, daleko od (loše) vode ili ljudi, pod zdravim podnebljem, bez bilja „ḥamḍ" u sebi

عَذَوَان (ة) lak, brz, živahan; lakomislen, nepromišljen

عَذَوِيَّة = عَاذِيَة

عَذِيَّة = عَذَاة

عذي

* عَذَوَّر ← عذر

* عَذِيَ ـَ عَذًى b. dobra, plodna; b. daleko od (loše) vode ili ljudi, pod zdravim podnebljem i nemati u sebi bilja „ḥamḍ"zemlja

إِسْتَعْذَى ← عذو

عَاذٍ zdrav; prijatan /kraj, klima/

عَذٍ ـ عَذِيَة zdrav; prijatan

عَذًى natapanje samo kišom

عَذِيّ zdrav; prijatan

عِذْيٌ ج أَعْذَاء žito natapano samo kišom; zemljište na k. ne raste „ḥamḍ"

عذلط

عذلق

* عَذْيَطَ . . . ← عذط
* عَرَبَ ـِ عَرْب هـ (po)jesti; odvajati, sortirati; analizirati
عَرُبَ ـُ عَرَابَة، عَرَب، عُرُوب، عُرُوبَة، عُرُوبِيَّة pravilno arapski govoriti; b. pravi (čistokrvni) Arap; b. dobar (čist, pravilan) arapski jezik /govor/
عَرِبَ ـَ عَرَب pokvariti se /želudac/; i. pokvaren želudac /čovjek/; zagnojiti se i oteći, ostaviti ožiljak iza sebe /rana/; nabujati /rijeka/; i. mnogo vode /bunar/; b. živahan, aktivan; posvetiti se ovom svijetu; početi pravilno govoriti (izgovarati)
عَرَّبَ ه هـ poarapiti, dati arapski oblik, arabizirati; prevesti na arapski (jezik); okresati /palmu/; nad rubom kopita /konja/ zarezati i žigosati; odvojiti; raščlaniti, analizirati; prouzročiti da se uspali /krava/
ـ هـ على ه označiti ružnim, osuđivati...kod
ـ ه العَرَبُ oboljeti na želucu
ـ المَنْطِقَ čisto (pravilno, arapski) govoriti
ـ ružne (prostačke) riječi govoriti; dati kaparu; mnogo piti bistru vodu; nabaviti arapskog konja; izraditi arapski luk
ـ ب هـ (iz)donijeti /dokaz/
ـ عن ه هـ govoriti u korist, zagovarati; izjasniti se o, izraziti; razjasniti
أَعْرَبَ ه هـ poarapiti, arabizirati, dati arapski oblik; upotrebljavati (čitati, izgovarati, pisati) pune nastavke riječi; (ob)razjasniti; u trk natjerati /konja/; po rzanju prepoznati /arapskog konja/; odvraćati od ružnog i besramnog (govora); obljubiti; krišom podsticati na snošaj; svaki treći ili četvrti dan natapati; raščlaniti
ـ عِتْقَهُ rzanjem pokazati svoje čisto (arapsko) porijeklo /konj/
ـ الكَلَامَ jasno, lijepo i pravilno govoriti
ـ pravilno (čisto) arapski govoriti; ružno (prostački) govoriti; dobiti dijete arapske puti; i. arapske konje (deve); oženiti se umiljatom (veselom) ženom; dati kaparu
ـ ب هـ b. jasan u /govoru/; (iz)donijeti /dokaz/
ـ على ه u trk natjerati /konja/
ـ (عن) هـ jasno izložiti
ـ عن هـ izjasniti se o. izraziti
تَعَرَّبَ poarapiti se, arabizirati se, poprimiti arapske običaje; postati beduin
ـ ل ه omiliti se, nastojati zadobiti ljubav /muža/

إِسْتَعْرَبَ poarapiti se, arabizirati se; prostački i bestidno govoriti; uspaliti se /krava/
إِعْرَاب izražavanje, izjavljivanje, ispoljavanje; gr. = desinencijalna fleksija (deklinacija konjugacija); analiza; sintaksa; snošaj
أَعْرَابِيّ جـ أَعْرَاب، أَعَارِيب nomadski (pustinjski) Arap, Beduin / beduinski
أَعْرَابِيَّة (beduinska) primitivnost
أَعْرَبُ (naj)čistiji /po arapskom jeziku, porijeklu/
أَعْرُب čistokrvni arapski /konji, deve/
تَعْرِيب prijevod na arapski (jezik); arabizacija; primanje tuđica u arapski jezik
عَارِب / ة / čistokrvni, pravi /Arapi/; nabujala /rijeka/; dubok, bogat vodom
عَرَاب (ة) /plod palme → hazam/
عَرَّاب (krsni) kum; izrađivač kesa za vime
عِرَاب čistokrvni arapski /konji, deve/; lijepe, glatke dlake /krave/
عَرَابَةُ ـ ذ Araba - npp.
عَرَابَة جـ ات kesa za vime /ovce, koze/; snošaj
ـ، عِرَابَة bestidan (prostački) govor; snošaj
عَرَّابَة (krsna) kuma
عَرَابِيّ Arabi - npp.
عَرْب besraman govor; živahnost
عَرَب obilna bistra (voda)
ـ، عُرْب جـ أَعْرُب، عُرُوب، عَرْبَان (pravi) Arapi, Beduini; Areb /dio imena više lokaliteta u Siriji/
عَرِب (ة) čistokrvni, pravi /Arapi/; obilna bistra (voda); pun vode /bunar/; pokvarena stomaka /čovjek/; pokvaren /želudac/; umiljata, vedra /žena/
~ العِرْض (od) loših predaka
عِرْب / ة / suha osatka, mišji (divlji) ječam /bot. Hordeum murinum/
عَرْبَان (عَرَبَان) Arban (Areban) - /npl. u Iraku/
عَرْبَانُ مـ عَرْبَاءُ rječit; čistokrvni /Arapi/
عُرْبَان Beduini; 0 → ABC
Δ عُرْبَانَة جـ ات kola
عَرْبَانِيّ : ~ اللِّسَان rječit
الـ~ Arbani - npp
عَرَبَانِيّ stranac k. govori arapski
العِرْبَانِيَّةُ Irbanijja /npl. u Libanu/
عَرَبَاوِيَّات arabizmi
عُرْبُب obilna bistra voda; ožiljak, brazgotina
٥ عَرَبَجِيّ (عَرْبَجِيّ) جـ ـة kočijaš
٥ عَرْبَخَانَة جـ ات šupa za kočiju (kola)

عَرَبْرَب sumak, (bijela) rujevina, ruj /bot. Rhus coriaria/
عَرَبْرَبِيّ (ة) u k. se kuha sa sumakom /lonac/
٥ عَرَبِسْتَانُ Arabistan /stari Huzistan/; Arabija /tur. naziv/
٥ عَرَبْشَاهُ Arebšah /npp.; npl. u Siriji/
Δ عَرَبْفَقِيهُ Arebfakih /abesinski pisac/
٥ عَرَبْكِيرُ Arebkir /pritoka Eufrata; npl. u Turskoj/
عَرْبَةُ Arabija, Arapski poluotok
عَرَبَة brza rijeka; mus. = poluton; c. art. = Areba /predio blizu Medine
ـ جـ ات kola; kočija, fijaker; vagon; vozilo; automobil; kolica /pisaće mašine/; pl. tak. = pontonski most
ـ إِنْزِلَاقِيَّة tačke, civare
ـ إِنْقِلَابِيَّة (إِنْكِفَائِيَّة) prekretna (nagibna) kola
ـ جَانِبِيَّة prikolica
ـ سَطْحِيَّة otvoren teretni vagon
ـ صَغِيرَة kolica /za bolesnika/
ـ قَلَّابَة tačke, civare; prekretna (nagibna) kola
ـ مَطْعَم vagon-restoran
ـ مُسَطَّحَة vagon-platforma
ـ مَقْطُورَة prikolica
ـ مُقْفَلَة pokriveni vagon; kabriolet
ـ مُلْحَقَة prikolica
ـ الأُجْرَة najamna kočija
ـ الإِسْعَاف kola hitne pomoći
~ الأَطْفَال dječija kolica
~ الأَكْل vagon-restoran
~ الإِنْزِلَاق saon(ic)e; bobslej
~ البِضَاعَة (البَضَائِع) teretni vagon
~ التَّحْوِيل ranžirana kola
~ التَّرَامْوَاي tramvajska kola
~ التَّصْفِيَة vagon za pretovar
~ الحَنْطُور dvosjeda kočija; fijaker
~ الرَّشّ kola za poljevanje /ulica/
~ الرُّكَّاب putnički vagon
~ الرُّكُوب kočija, fijaker
~ الزِّبَالَة kola za odvoz smetlja
~ السَّجْن tamnička (zatvorske) kola
~ السَّطْح vagon-platforma
~ سِكَّة الحَدِيد vagon, kola
~ الشَّحْن teretna kola
~ الصَّالُون salonska kola

/munja/; k. se jako povija /koplje/
nos; mekani dio nosa; * (عرتب) عَرْتَبَة
vrh nosne pregrade; prostriž,
jamica ispod nosa /na gornjoj usni/
عرتب
vrh nosa; jamica /pod * (عرتم) عَرْتَمَة
عرتم
nosom na gornjoj usni/
عتن
njemu uz nos (usprkos) عَلَى ~ه
štaviti /kožu, crvenom * عَرْتَنَ هـ
عرث
bojom biljke „'artan"/
عرج
/vrsta / ة / عَرْتَن، عَرْتُن، عَرَتَن، عَرَتُن، عَرْتُن، عَرْتَن
biljke/
/vrsta biljke/ عَرْتُون (= عَرْتَن)
iščupati, izvaditi; (is, pro)trljati * عَرَثَ ـُ عَرْث هـ
metljika, kobrač /bot. Myrica germanica/ عَرَاثًا
b. hrom, šepati * عَرَجَ ـَ عَرَج
(is)popeti ـ ـُ عُرُوج، مَعْرَج على (فى) هـ
se na (po)
uzlaziti, ići uza /stube/ ـ فى هـ
klonuti (spuštati se) عَرُجَ ـُ عَرَج
prema zapadu /sunce/
b. hrom, šepati; spuštati se عَرِجَ ـَ عَرَج
k. zapadu /sunce/; neizravno se
mokriti /zbog remena - dromedar/
/Valja zavijati s vukovima/ يَعْرَجُ فِى حَارَةِ الْعُرْجِ
b. (po, uz)dignut عُرِجَ ب ه
stati, zaustaviti se; ostati, عَرَّجَ
zadržati se; (ustranu) se nageti;
vijugati se /put/; naći se u doba zalaska sunca
skrenuti, svratiti se u; ـ على هـ
osloniti se na, pouzdati se u
skrenuti s (od), odvratiti se od, ـ عن هـ
odustati od, napustiti, ostaviti, proći se
dati da bude hrom (da prošepa); ـ ه هـ
vijugavo isprugati /haljinu/; izraditi
u obliku cik-cak; izvijugati tok /rijeke/;
nageti, naheriti /građevinu/; poduzeti, započeti
stupiti u doba zalaska sunca; أَعْرَجَ
imati (steći) veliko krdo deva
učiniti šepavim; dati veliko krdo deva ـ ه
nageti se, naheriti se; šepati; skrenuti تَعَرَّجَ
s puta; ići (voziti se) u cik-cak liniji
ostati, zadržati se u ـ على هـ
preduzeti, otpočeti ـ هـ
praviti se da šepa, pretvarati se da je hrom تَعَارَجَ
nageti se, b. naheren; saviti se; iskriviti se; إِنْعَرَجَ

arabiziran, k. nije čistog arapskog porijekla ـ (ة)
arabiziran; preveden na arapski مُعَرَّب
prevodilac na arapski (jezik) مُعَرِّب
promjenjljiva na kraju (riječ) مُعْرَب
k. se jasno izražava; k. ima arapske مُعْرِب (ة)
konje; čistokrvni arapski /konj/; c. neg. = niko
Ja'rub /npp., sin Qahṭāna, يَعْرُبُ
praotac jemenskih Arapa/
kapara; avans; zalog ه عُرْبَان جـ عَرَابِينُ
krupan pas عربج * عُرُبَّج
b. zao, opak, loš; عربد * عَرْبَدَ
b. svadljiv; dizati buku (galamu)
zmija; neravno zemljište عِرْبِد
mužjak otrovnice; عَرْبَدّ، عِرْبِدّ
običaj, navika; crvena zmija
zloba, opakost; svadljivost; buka, galama عَرْبَدَة
zao, opak; svadljiv; bučan عِرْبِيد
/ zlobnik; svadljivac; bukač
* عَرْبَرَب ← عرب
zbuniti, smesti; zamrsiti, komplicirati * عَرْبَسَ ه
zbuniti se, b. smeten; zamrsiti se تَعَرْبَسَ
polje, ravan; odmorište, postaja عربس عِرْبِس
dovođenje u zabunu; عَرْبَسَة
zbunjivanje; zbrka, pometnja
nesreća; ravnica, njiva; stanica عَرْبَسِيس
tvrda /zemlja/ عَرْبَسِيَة
zbrkan, zamršen, konfuzan مُعَرْبَس
popeti se, uzverati se na Δ عَرْبَشَ
popeti se, uzverati se na تَعَرْبَشَ الى هـ
zakačiti se za ـ ب، فى هـ
(grčevito) se držati (prihvatiti) za ـ على هـ
debeo عربض * (عربض) عُرَابِض
debeo; jak, snažan; težak; krupan; plećat عِرْبَا ض
zasun, kračun, reza ـ
debeo; širok; snažan; krupan; težak عَرِيض
zaplesti; zamrsiti; sputati * عَرْبَقَ ه هـ
zapetljati noge u عربق تَعَرْبَقَ فى هـ
dati kaparu (zalog) ه عَرْبَنَ ه
ه عُرْبَان ← ابت
kapara; avans; zalog ه عَرْبُون، عُرْبُون جـ عَرَابِينُ
b. čvrsto, tvrdo; * عَرَتَ ـُ (عَرِتَ ـَ) عَرَّت
povijati se /koplje/; sijevnuti;
bljesnuti, zasjati, zablistati عرت
(pro)trljati ـ هـ
k. mnogo sijeva (grana se) - عَرَّات

vagon-cisterna ~ الصِّهْرِيج
kola hitne pomoći ~ الطَّوَارِىء
svadbena kočija ~ العُرْس
kola za odvoz smetlja ~ القُمَامَة
kola za čišćenje ulica ~ كَسْحِ الشَّوَارِع
kola za vodu (poljevanje) ~ المَاء
bolnička kola ~ المُسْتَشْفَى
lafet ~ المَدْفَع
vatrogasna kola ~ المَطَافِىء
vagon-restoran ~ المَطْعَم
(rudarski) vagonet ~ المَنَاجِم
teretna kola ~ النَّقْل
teretna kola; teretni vagon ~ نَقْل الْبَضَائِع
kola za odvoz fekalija ~ نَقْل الْمَوَادّ الْبَرَازِيَّة
mrtvačka kola ~ نَقْل الْمَوْتَى
spavaća kola ~ النَّوْم
ručna kolica; tačke ~ اليَد
El-Arebatu-l-medfune العَرَبَاتُ الْمَدْفُونَةُ
/stari grad u Egiptu/
tak. = duša عَرَبَة جات، عَرَ ب
ه عَرَبُون ← ابت
arapski; čistokrvan, pravi /Arap/ عَرَبِيّ (ة)
rječit ~ اللِّسَان
duguljastog lica (kao Arap) ~ الوَجْه
arapski /govoriti/ بالـ~
Arap; arapski jezik; Beduin; ـ
kolar, kočijaš; c. art.: Arebi - npp.
sedmo nebo عِرْبِيَاءُ
arapska književnost; arabizmi عَرَبِيَّات
arapski jezik; Arapka; عَرَبِيَّة جـ ات
kola; kočija; arapsko porijeklo
umiljata / tj.k. svojom عَرُوب ـ مـ (ة) جـ عُرُب
ljubavlju (muža); k. se mnogo smije,
uvijek nasmijana; nepokorna mužu /žena/
sedmo nebo العَرُوبَاءُ
tak. = petak (الـ) عَرُوبَةُ
arapsko porijeklo; čist arapski jezik; عُرُوبَة
arapski nacionalizam; arabizam; arapski svijet
pravi /Arap/, k. govori عُرُوبِيّ
čistim arapskim jezikom
arapsko porijeklo; arab izam عُرُوبِيَّة
Arib - npp. c. neg. = niko عَرِيب ـ مـ
poarapljena plemena /Kahtanovići مُتَعَرِّبَة
izmiješani sa čistokrvnim Arapima/
Mozarb /arabizirani Španjolac/; arabist مُسْتَعْرِب

dalek, udaljen —
opojan, žilavac, samol عَرِيدَة
/bot. Samolus Valerandi/
s neravnomjerno usukanom tetivom /lûk/ مُعَرَّد
visok /vrh/ مُعَرِّد
عردب tamarida, indijska hurma, * (عردب) عِرْدِيب
rokčić - drvo /bot. Tamarindus indica/
عردس oboriti, srušiti, na tle baciti * عَرْدَسَ ه
عردش zglobovi, zglavci عَرَادِيسُ
عردل (iz, o)glodati * عَرْدَشَ هـ
عردم tvrd, čvrst, jak * عَرْدَل
tromost, opuštenost, mlitavost /u hodu/ عَرْدَلَة
grana s grozdovima * (عردم) عِرْدَام
datulja (hurmi)
vrat; dug i debeo penis عَرْدَم
krupan, debeo; jak, snažan; —
silan; mršav, suhonjav
grub, naprasit, silovit, عُرْدُمَان
plahovit; debelog vrata
tvrdina, čvrstina; jakost; žestina عَرْدَمَة
عرر b. malena, smanjiti se /grba/ * (عرر) عَرَّ ـَ عَرَر
عر ražalostiti, nanijeti zlo; osramotiti, ـ ـُ عَرَّ ه هـ
obešćastiti; nađubriti, pognojiti; doći radi
milodara ništa ne govoreći; pogrdno nazivati
učiniti nažao, rastužiti ـ ه بِشَرٍّ
doći na red /na vodi i sl./ —
opoganiti se /ptica/ ـ عُرَّة
ošugati se, b. svrabljiv; ـ ـُ عَرَّ (عُرَّ ـَ)
gubiti dlake, linjati se /deva/
kriknuti, zakriještati /noj/ ـ ـ عِرَار
dobiti sramotan nadimak ـُ ـُ
đubriti, gnojiti /zemlju/; vrijeđati عَرَّرَ ه
prenijeti /posao/ na ـ هـ ب ه
kričati /noj/ عَارَّ
ostati, (pro)boraviti u, zadrža(va)ti se u ـ فى هـ
uznemiravati; boriti se protiv ـ ه
b. nečist, prljav, zagađen أَعَرّ
ne mogavši zaspati premetati se u postelji تَعَارّ
i govoriti; trgnuti se iza sna govoreći
b. osramoćen إِنْعَرّ
doći radi milodara إِعْتَرّ (ب) ه
ništa ne govoreći
raširiti se među /svrab/ إِسْتَعَرَّ ه
ne htjeti slušati, razbježati se /ovce/ ـ على ه
šugav, svrabljiv; أَعَرُّ م عَرَّاءُ ج عُرّ

krivina, zavoj, okuka, مُنْعَرَج ج ات
skretanje; ugao /ulice/
عرج kriv, savijen; vijugav, krivudav مُنْعَرِج
Ja'ridž /planina u Arabiji/ يَعْرِج
savijeni ostatak palmine grane * عُرْجُد ، عُرْجُدّ
savijeni ostatak palmine عُرْجُود
عرجف grane;prve bobice grožđa
krupna i snažna deva * (عرجف) عُرْجُوف
skupina /zvijeri/; * (عرجل) عَرْجَلَة ج عَرَاجِلُ
krdo /konja/
عرجل grupa /pješaka/ ـ ج عَرَاجِلَة
pokvariti se عرجم * (عرجم) إِعْرَنْجَمَ
snažna deva عرجن عُرْجُوم ـ م
išarati slikama palminih grana (groz- * عَرْجَنَ ه هـ
dova) - /platno/; udariti palminim granjem; crve-
no (šafranom i dr.) obojiti, okniti, krvlju premazati
udariti /štapom/ ـ ه ب هـ
grozd datulja; kita grana عُرْجُون ج عَرَاجِينُ
/navrh muške palme/; savijeni suhi
ostatak /nakon kresanja/; vrsta gljiva; držak
/smokve, ružinog pupoljka/; vrsta bijele biljke/
daleko baciti /kamen/ * عَرَدَ ـُ عَرْد هـ
(iz)narasti /zub, biljka/; ـ عُرُود
عرد b. debeo, zadebljati /predmet/
pobjeći; ojačati, عَرَدَ ـَ عَرَد
oporaviti se /nakon bolesti/
ojačati (iza bolesti); عَرَّدَ
visoko se uzdići /zvijezda/ ili (iz zenita)
početi se spuštati prema zapadu; skrenuti s puta
ne obaviti, ne izvršiti ـ ب هـ
odvratiti se, udaljiti se od ـ عن ه
probosti pogođenu /divljač - strijela/ ـ فى ه
narasti, odebljati /drvo/ أَعْرَدَ
b. natjeran u bijeg تَعَرَّدَ
razdvojen; عَارِد (م ج عَوَارِدُ)
zadebljao, ispupčen
/vrsta biljke/ عَرَاد / ة /
tak. = ženka skakavca; stanje عَرَادَة
balista /ratna sprava عَرَّادَة ج ات
za bacanje kamenja/
magarac; korijen vrata; عَرْد ج أَعْرَاد
(jak, erigiran) penis
tvrd, čvrst ـ (ة) عَرِد ، عُرُدّ
slon; dromedar; junačina; štapina, toljaga عِرْدَاد
navika, običaj عَرِيد

b. kriv, iskrivljen; skretati, vijugati, krivudati /put/
skrenuti s /puta/; odustati, ـ عن هـ
okaniti se, proći se, ostaviti, napustiti
truditi se, nastojati, naprezati se, zalagati se إِعْرَنْجَجَ
gavran; dječko, pub /u kartama/ أَعْرَج
hrom, šepav ـ م عَرْجَاءُ ج عُرْج ، عُرْجَان
nijema zmija k. se ne može أُعَيْرِج ج ات
opčarati i k. napada skačući
iskrivljenost; vijugavost, krivudavost; تَعَرُّج ج ات
zavoj, krivina; (vožnja u) cik-cak(u);
stramputica, zaobilazni put; ostanak, boravak
zavoj, krivina; vijuga; تَعْرِيج ج تَعَارِيجُ
okolišanje, ševrdanje; titranje,
vibracija; ostanak, boravak; brazda, žlijeb
okolišanje i izmotavanje الـ~وَاللَّفُّ
tak. = odsutan عَارِج
hijene - zo. عُرَاج
veliko krdo deva عَرْج ج أَعْرَاج ، عُرُوج
/80 - 90; 150; 500 - 1000/
Ardž /npl. na početku Tihame u Arabiji/ الـ~
hromost, šepavost; (vijugava) rijeka ili dolina عَرَج
k. se neizravno mokri عَرِج
/zbog smetnje od kolana - dromedar/
tak. = hijena - zo. عُرْج
veliko krdo deva /80-1000/ عِرْج ج أَعْرَاج ، عُرُوج
Irdž /dijelovi Sahare الـ~
tak. = hijena - zo. عَرْجَاءُ
šepanje; hromost عَرَجَان
mjesto šepavosti عَرَجَة ، عُرْجَة
zavoj, krivina; nagib; nagetost; عَرْجَة ، عُرْجَة
mjesto (za smještaj konja ـ ، ـ ، عَرِجَة ، عِرْجَة
i sl.), položaj; ostanak; sklonost (prema)
Ardži - npp. العَرْجِيُّ
Arrudž - npp. عَرُّوج
slab, rđav, loš عَرِيج
podne; jedini dnevni obrok; dolazak /deva/ عُرَيْجَاءُ
na pojilo jednom u podne, a sljedeći put u zoru
kriv, savijen; vijugav, krivudav; cik-cak مُتَعَرِّج
vijugavo; u cik-caku مُتَعَرِّجًا
ljestve; stube, stepenice; مِعْرَاج ج مَعَارِيجُ
mjesto uspona, uspon; isl. = Miradž
mjesto uspinjanja; put uspona مَعْرَج ج مَعَارِجُ
vijugavo isprugan /tkanina/; grbav مُعَرَّج
ljestve; stube, stepenice مِعْرَج ج مَعَارِجُ
/pl. c. art. tak. = naslov 70. poglavlja Q./

provoditi se, zabavljati se
odvratiti se, udaljiti se od ـ عن ه
privezati vrat za nogu ـ ـُ عَرْس
/klečećem dromedaru/
b. previše veseo, obijestan; b. čvrst, عَرِسَ ـَ عَرَس
jak, žestok; b. slab, umoran; ne napuštati borbu
b. stalno uz, b. privržen, odan ـ ب ه هـ
stalno trajati među ـ بين ه
ne dati, škrtariti s ـ على هـ
zaostati iza, ustuknuti pred ـ عن ه هـ
začuditi se, zbuniti se, zapanjiti se (zbog) ـ من هـ
odmoriti se malo pred kraj noći عَرَّسَ
/putujući/; postati razuzdan
dovesti kući, obljubiti /mladu △ ـ ب ه
odsjesti, ostati, zadržati se ـ فى هـ
podići pregradni zid u /kući/ ـ هـ
vjenčati s ـ ه ب ه
provesti svadbu; أَعْرَسَ
staviti žrvnjeve jedan na drugi radi
mljevenja; odmoriti se (od puta) pod kraj noći
dovesti svojoj kući, obljubiti /mladu/ ـ ب ه
ukazivati ljubav /ženi/ تَعَرَّسَ ل ه
natjerati da klekne /devu/ إِعْتَرَسَ ه
otići, odvojiti se od ـ عن ه
zaustavljanje, zadržavanje, odmor تَعْرِيس
prodavač devčadi; prodavač užadi عَرَّاس
uže /k. se veže vrat za عِرَاس
nogu klečećeg dromedara/
bračni; svadbeni عَرَائِسِيّ
konopac, uže; عَرْس جـ أَعْرَاس
(središnja šatorska) motka;
pregradni zid /u kući/; devče; veselje, zabava
lav /k. hrabro ostaje na عَرِس
bojištu;začuđen, zapanjen
devče عُرْس جـ أَعْرَاس
odvođenje ـ، (عُرُس) جـ أَعْرَاس، عُرُسَات
mlade kući mladoženje;
svadba, pir, svadbena gozba; brak
zlatni (srebreni) pir الـ ~ الذَّهَبِيُّ (الفِضِّيُّ)
zaručnik, mladoženja; عِرْس جـ أَعْرَاس
muž, suprug
zaručnica, mlada; žena, supruga; lavica ـ هـ
mladenci; supružnici; العِرْسَان
muž i žena; lav i lavica
lasica; tvor; iltis - zo. عِرْسَة جـ عِرَس

Me'arretu-n-Nu'man /npl. i obl. u Siriji/ ~ النُّعْمَان
svrabljiv, šugav; nečist, prljav; مَعْرُور (ة)
pođubrena /palma/; očiran; olinjao /deva/; čije je
mlijeko zlim pogledom urećeno; kome je nane-
seno zlo (nepravda), vrijeđan, tlačen; lišen imetka
me'arrijski /iz Me'arretu-n-Nu'mana/ مَعَرِّي
Me'arri - npp. الـ~
koriti, ružiti; (is)trgnuti, * عَرَزَ ـِ عَرْز ه هـ
potegnuti, iščupati, jako povući
b. čvrst, tvrd; skupiti se, ـ عرز
b. stegnut, skvrčen, zbijen
stisnuvši u časi djelimično pokazati ـ ل
b. tvrd, čvrst, jak, zbijen, skupljen عَرِزَ ـَ عَرَز
(sa)kriti; (po)kvariti عَرَّزَ هـ
b. skupljen, skvrčiti se ـ
prikriveno nabacivati (govoriti) ـ فى هـ
skupiti se, skvrčiti se عَارَزَ
prkositi, ljutiti, suprotstavljati se, protiviti se ـ ه
pokvariti, upropastiti أَعْرَزَ هـ
ـ ه من هـ (اعوز)
b. težak, naporan (za) تَعَزَّزَ على ه
skvrčiti se, skupiti se; b. težak, žestok تَعَارَزَ
skvrčiti se, smežurati se, skupiti se إِسْتَعْرَزَ
b. težak, mučan ـ على ه
koritelj; klevetnik; mučki ubojica عَارِز جـ عُرَّاز
/vrsta biljke/ عَرَز
tvrd, čvrst, jak, debeo * عَرْزَب، عِرْزَبّ
brlog, leglo * (عرزل) عِرْزَال جـ عَرَازِيلُ
/lava i sl./; koliba /pudareva na palmi/; عرزب
šator; rupa /zmije/ ostatak mesa; skriveno عرزل
meso; malo robe; han, svratište; grupa ljudi;
težina (tijela); bijednik, jadnik; otvor (mješine);
grana; jelo za gosta / pl. tak. = lopovi, kradljivci
skupiti se, skvrčiti se, zbiti se; * (عرزم) إِعْرَنْزَمَ
i. debeo vrh nosa; i. ispupčenu عرزم
donju vilicu ispod uha /čovjek/
lav عُرَازِم
lav عِرْزَام
lav / zbijen, jedar, čvrst, jak; Arzem عَرْزَم
lav عِرْزَمّ
ostarjela zmija عَرْزَم
arzemijski, Arzemov عَرْزَمِيّ
velik, debeo /nos; مُعْرَنْزِم
ispupčenje donje vilice ispod uha/
b. veseo, veseliti se, * عَرَسَ ـُ عَرْس

male grbe /deva/; debelih prsa i vrata /magarac/
(naj)gori, -opakiji, -lošiji ـ
ošugan, svrabljiv عَارّ
prljavko; zlokobnik; čovjek عَارُون (ة) ـ ذ
k. druge (svoje) sramoti; bezgrbi dromedar
šuga, svrab; nedostatak; zlo; عَرّ
ludost; đubre; nečist, prljavština
(od sise) rano odbijeno ـ(ة)
/dijete/; šugav, svrabljiv
šuga, svrab; čir /na vratu, nogama, عُرّ
gubicama deve/; linjanje, opadanje dlaka
/u deva/; ptičji izmet; strana, obala; dječak
tak. = djevica عَرَّاءُ
Arari /ime krave/ عَرَار ـ مـ
odmazda عَرَار
volujac /bot. Buphthalmum ـ / ة /
silvester/; prstenak, bijela rada,
žablja trava /bot. Anthemis arvensis/
(od sise) prerano odbijeno /dijete/ ـ(ة)
grijeh, zločin عُرَار
tak. = odmazda; moć, sila, عَرَارَة
vlast, visok položaj; korijen; zloba,
pokvarenost; ženka skakavca / žene k. rađaju
mušku djecu / c. art. = Arara /ime kobile/
svrab, šuga; sićušnost (smanjenje, عَرَر
nestanak) grbe /u deve/; sramota, ljaga, beščašće
nedostatak, mana; žestina; hrabrost /u ratu/ عَرَّة
svrab, šuga; ptičji izmet; brabonjak; عُرَّة
đubre, gnojivo; loj iz grbe /devine/;
čir; linjanje; zlodjelo; ludilo; djevojka;
prostitutka; čovjek k. sramoti /svoje/
svrab, šuga عُرُور
pokvarenjakuša, bludnica; bijela عُرَّى
udovica /tj. žena čiji je muž odsutan/
tuđinac, došlo, uljez /u plemenu/ عَرِير
siromašan; k. šutke očekuje مُعْتَرّ
milodar / gost; siromah
k. rađa loše datulje /palma/ مِعْرَار ـ مـ
nedostatak, mana; grijeh, zločin; مَعَرَّة جـ ات
prijevara; izdajstvo; sramota, ljaga; šteta; krvarina,
otkupnina; (novčani) dug; globa, novčana kazna;
dodijavanje, smetanje; rumen u licu /od srdže/; ast.
(c. art). = sjeverni dio neba iznad Mliječnog puta
borba vojske bez dozvole zapovjednika; ~ الجَيْش
hranjenje vojske žitom bez znanja vlasnika

عِرْسِيّ k. ima boju lasice; boja (za bojenje)
عُرْسِيّ svadbeni
عَرُوس ج عَرَائِسُ ـ ه mlada, nevjesta; supruga; lutka, beba; egipatski lotos /bot. Nymphaea (Castalia) lotus/ - / pl. tak. = nevokalizirani /stihovi/
~ أَحْلَامٍ plod mašte
~ الشِّتَاءِ dažđevnjak - zo.
~ الشِّعْرِ muza - mit.
عَرَائِسُ النِّيلِ nilski lotosi (bijelih cvjetova)
عَرُوس ج عُرُس tak. = mladoženja /c. art. = Arus - npp.
العَرُوسَان mladenci
عَرُوسَة ج عَرَائِسُ mlada, nevjesta; lutka, beba; mandragora - bot.
~ البَحْرِ /vrsta morske ribe/
~ البُرْقُعِ cjevčica na kopreni
~ الجَلْدِ (sramni) stup za bičevanje
~ الفِئْرَانِ lasica - zo.
~ المِيَاهِ rusalka, riječna riba, najada
عَرَائِسُ الإِبِلِ rasne deve
عَرُوسِيّ vrsta palme; c.art. = Arusi - npp.
ـ(ة) svadbeni
العَرُوسِيَّةُ tak. = arusije /ograniak derviškog reda šazilija/
عَرِيس ج عِرْسَان mladoženja, ženik
عَرِّيس (ة) lavlje leglo; guštara, šiprag
عَرِيسَة lasica, nevjestica /zo. Putorius furo/
Δ عُرَيْوِس (ة) lutka, beba
مُعْرَس، مُعَرَّس odmorište (potkraj noći); ljetnikovac
المُعَرَّسُ El-Mu'arres /džamija u Zu-l-Hulejfi blizu Medine/
مُعَرِّس prodavač devčadi
مِعْرَس vješt vodič; prodavač devčadi
ـ k. se često ženi
المَعْرَسَانِيَّاتُ Ma'resanijjat /predio u Arabiji/
عرش * عَرَشَ ـِ عَرْش sagraditi (drvenu) kolibu
ـ ل ه napraviti odrinu /tj. rešetku od letava/ za /lozu/
ـ ه ه udariti u osnovicu vrata; sazidati, sagraditi; podići /krov/; kamenjem obzidati samo najdonji dio /bunara, do visine ljudskog stasa/
ـ عَرْش، عُرُوش na odrinu podignuti /vinovu lozu/
ـ ـ عُرُوش ب ه ostati, boraviti u
عَرِشَ ـَ عَرَش ب ه progoniti, stalno navaljivati na /dužnika/
ـ على ه ne dati, uskratiti
ـ عن ه ه odvratiti se od, napustiti
ـ عَرَش، عَرْش b. začuđen, zapanjiti se; b. obijestan, b. van sebe od radosti; zastavši ne (htjeti) napasti na /divljač - pas/
عُرِشَ ـَ b. zapaljen i održavan da gori /drvo/
عَرَّشَ penjati se uz drvo /vitice loze/, širiti se po odrini /loza/; lebdeći (leteći) krilima praviti sjenu /ptica/
ـ ب ه otvorenih usta i njačući nasrnuti na /magaricu - mužjak/
ـ عن ه zakasniti
ـ ه ه podići na odrinu /lozu/; napraviti krov na /kući/
عُرِّشَ b. zapaljen i održavan da gori
أَعْرَشَ sagraditi kolibu (sjenicu, odrinu i sl.)
ـ ه priječi /stoku/ da slobodno pase
تَعَرَّشَ ب ه odati se; posvetiti se; ostati, naseliti se, nastaniti se u
تَعَرْوَشَ ه (uz)jahati na
ـ ب ه b. odan, posvetiti se; ostati, nastaniti se u
إِعْتَرَشَ napraviti kolibu (sjenicu, odrinu i sl.)
ـ على razgranati se, raširiti se /grane/ po
ـ ع (uz)jahati na
إِعْرَوَّشَ (uz)jahati na
تَعْرِيشَة ج تَعَارِيشُ odrina /rešetka od letava za lozu/; sjenica, hladnjak
عَرْش ج أَعْرَاش، عُرُش، عَرَشَة، عُرُوش prijestolje; hladnjak, sjenica; odrina; rešetka; paviljon; šator; koliba; dvorac; gnijezdo; krov; svod; nebo; stup, potporanj; mrtvačka nosila; dio bunara iznad otvora; drvena obloga bunara pri njegovu dnu /iznad kamene/; grana, splet /= dio noge iznad prstiju/; poglavar, starješina, vođa; gvozdeno drvo /bot. Sideroxylon oxycantha//; moć, vlast, vladavina, sila / ast. = četiri manje zvijezde anđela; kuće (Mekke)
~ الثُّرَيَّا /zvijezde u blizini Vlašića (Plejada)/
~ الجَوْزَاءِ /ime skupine zvijezde/
~ السِّمَاكِ /četiri manje zvijezde ispod Bootesa/
ـ وفَرْش nebo i zemlja
ال ~، العَرْشُ Mekka
عُرْش ج أَعْرَاش، عَرَشَة grana, splet /dio noge iznad prsta/; strana vrata sternomastoidni mišić/; osnovica vrata ili vena u njemu; kočćica u osnovi jezika /veći okrajci tzv. os hyoides/; (veliko) uho; donji kraj grive /u konja/
ـ ه krupna deva
عَرْشَة krov
عُرُوشَات vinove loze, čokoti
عَرِيش ج عُرُش hladnjak, sjenica, koliba /od granja/; kuća /u Mekki/; odrina; nosiljka /na devi, za žene/; staja; prijestolje; kućište; ruda /na kolima/; c. art. = Mekka
ال ~، ~ مِصْرَ tak. = Ariš /npl. u Egiptu/
عَرِيشَة ج عَرَائِشُ nosiljka; vinova loza; sjenica, hladnjak, odrina / pl. c. art.: tak. = Ara'iš /npl. u Maroku, na Atlantiku/
مُتَعَرْوِش sklonjen u hladu /drveta i dr./
مُعَرِّش k. se penje, puže /biljka/
مَعْرُوش : ~ الجَنْبَيْنِ krupnih bokova /dromedar/
Δ عُرْشُق bokeljka, burbonka /bot. Rosa indica/
عرص * عَرَصَ ـِ عَرْص neprestano sijevati na /nebu/; b. stalno u pokretu, nemiran /dromedar/; igrati se, b. nestašna, živahna /djeca/
ـ ل ه b. svodnik
عَرِصَ ـَ عَرَص bljeskati se /munja/; igrati se, zabavljati se, veseliti se, b. veseo, vedar, razdragan, živahan; zaudarati, usmrdjeti se
ـ من ه uščuti se, mirisati po /vlazi/
عَرَّصَ ه ه spustiti leđa /dromedara/; na suncu sušiti /meso/; slabo (napola) ispeći ili skuhati /meso/
ـ ل ه b. svodnik
أَعْرَصَ b. stalno u pokretu /deva/; micati se, tresti se, klimati se
تَعَرَّصَ ب ه ostati, (pro)boraviti, zadržavati se u
إِعْتَرَصَ bljeskati /munja/; trzati se, (za)drhtati /koža/; igrati se, zabavljati se; skakati
أَعْرَصُ (naj)veći svodnik
تَعْرِيص nezakoniti spolni odnosi; svodništvo; rogonjstvo
عَرَّاص olujni oblak; bljeskava munja
ـ blistav; k. se uvija /koplje, mač/
عَرْص (= عَرْس) središnja motka /šatora/
ـ، عَرِص bljeskava /munja/
عَرْصَة ج عَرَصَات، أَعْرَاص، عِرَاص dvorište; trg; prazan prostor; neobrađeno zemljište
العَرْصَتَان /ime dvaju predjela u Medini/
~ العَرَصَات mjesto suđenja na sudnji dan
عَرُوص deva ugodna mirisa pri znojenju

معْرَاص mladak, polumjesec
مُعَرِّص svodnik; rogonja /prevareni muž/; muž bludnice /k. trguje svojom ženom/
– na suncu sušeno; s pepelom izmiješano i nedopečeno; iskomadano /meso/
عرصف * عَرْصَفَ ـَ ه povukavši uzdužno rascijepiti (razderati, rasporiti i sl)
عِرْصَاف ج عَرَاصِيفُ drveni klin /za spajanje određenih dijelova devina sedla/; tetiva; bič / pl.tak. = savitljive kosti /u surli/; vršci leđnih pršljenova /deve/
عَرْصَف (عُرْصُف) ivica, (veliki) dubačac /bot. Ajuga (Teucrium) chamaepitys/
عُرْصُوف klin /na drvetu crtala pluga/
عرصم * (عرصم) عُرَاصِم lav
عِرْصَام lav
عَرْصَم proždrljiv; živahan
عِرْصَمّ lav
– slabunjav, mršav; snažan, jedar
عَرْصُوم bijeda
عُرْصُوم škrt(ac)
عرصن * عَرْصَن /vrsta biljke/
عرض * عَرَضَ ـُ عَرْض doći u Arud /tj. predio oko Mekke i Medine/; (o)brstiti vršike bilja /deva/
– ـَ ه ه napamet (pro)čitati; jesti /trnje - deva/; pobijediti
– ـُ عَرْض ه على ه poprijeko staviti na /motku, sablju/
– ـَ عَرْض ه ه pregledati; izvršiti pregled, održati smotru; dati, prikazati /film/; projicirati; prevariti (pri prodaji); pogoditi (dodirnuti) sa strane; naliti, napuniti /bazen, mješinu/; po širini buta žigosati /devu/; prostrijeti /hasuru/; prelistati; pustiti da prođu (izredaju se) jedan za drugim ispred /u mašti/
– ه ه على ه ه pokazati, iznijeti pred; izložiti; podnijeti; predložiti, sugerirati; podvrgnuti /ispitivanju; dovesti /devu/ do /bazena/
– ه ه ل ه ه izložiti pogledu; pripremiti za; nuditi, izlagati na /prodaju/
– ه ه ل ه من ه dati naime /duga/
– ه عَارِض من ه imati napad /groznice/
– عَرْضَهُ sa strane prići
– عَرَضَ (عُرْضَ) slijediti trag
– ه عَرَضَ الْعَيْنِ lično izvršiti pregled (smotru)
– ه عَلَى السَّوْطِ (iz)bičevati
– ه عَلَى السَّيْفِ sabljom (po)sijeći
– ه عَلَى النَّارِ spaliti
لاَ تَعْرِضْ عَرْضَهُ ne govori loše o njemu
– ne bolujući (naprasno) umrijeti; razboljeti se /deva/; proći nagevši se ustranu; trčati pognute glave i vrata /konj/
– ب ه zamijeniti /svoju robu/ za drugu
– ل ه ه pojaviti se, izbiti, (po)ukazati se (pred); dogoditi se, desiti se, zbiti se; sinuti, naumpasti /misao/; obratiti se, pobrinuti se o (za); baviti se (s), upuštati se, ulaziti u; ispriječiti se pred, suprotstaviti se, (o, za)smetati, priječi
– لَهُ خَاطِرٌ (فِكْرٌ) naumpalo mu je
– لَهُ بِسُوءٍ htjeti nanijeti zlo
– لَهُ عَارِضٌ (من) zapreka mu se isprijećila na putu; imati napad /groznice/
عَرُضَ ـُ عَرَاضَةً ، عَرِضَ b. širok, prostran; raširiti se
عَرِضَ ـَ عَرَض razboljeti se /ovca/
– ل ه pojaviti se, izbiti, ukazati se (pred); b. na dogled, b. u vlasti
عُرِضَ ـَ b. lud, poludjeti
عَرَّضَ postati riječit; nerazgovijetno (nečitko) pisati; stalno jesti jednogodišnju jarad; b. odlučan, hrabar
– ب ه izgrditi; oklevetati
– ب ، ل ه natuknuti; aludirati na; prikriveno (nejasno, dvosmisleno) (od)govoriti
– ل ه ب ه nepotpuno (krivo) objasniti
– ه ه dati (nahraniti) donesenim žitom; dati poklon pri dolasku s puta; žigosati /devu/ po širini buta; (pro)širiti; nedovoljno skuhati /meso/; obrezati, osunetiti /dijete/
– ه ه ل izložiti; staviti na suprot; okrenuti (držati) prema; (ob)razjasniti, iznijeti
– ه من ه ب ه (pro)dati u zamjenu za
– للأَشِعَّةِ ozračiti
– للضَّوْءِ osvijetliti, obasjati, eksponirati
عَارَضَ ه ه odvratiti se od, izbjegavati, kloniti se, udaljavati se od; protiviti se, opirati se, suprotstavljati se; oponirati, proturječiti, protestirati, b. protiv; sta(ja)ti na put(u), sprečavati, ometati; sresti (i pridružiti se) - /sprovodu/; nastojati prevariti (pri prodaji); nastojati prevariti (pri prodaji); nadmetati se s; zajedno učiti; ići koso prema /vjetru/
– ه ه ب ه ه oponašati, ugledati se u, imitirati; uporediti, sravniti, kolacionirati s
– ه فِي السَّيْرِ ići ukorak s
– ići stranom puta; roditi vanbračno dijete; i. kos položaj /zvijezde/; b. u opoziciji
– ب ه trnovitu biljku poprijeko uzeti u /usta - deva/
أَعْرَضَ pojaviti se, izbiti, ukazati se; b. prostran, širok, raširiti se; otići daleko na dugo putovanje; odgovoriti suprotno očekivanju
– ب ه roditi /djecu/ širokih tijela
– عن ه ه odvratiti se, udaljiti se od, odreći se, proći se, kloniti se, izbjegavati; napustiti, ostaviti, odustati, okaniti se
– عن ه الى ه odvrativši se od... obratiti se (dati se na, okrenuti se) prema
– فى ه ići daleko u, b. velikodušan
– ل ه doći na domet (dohvat) - /divljač lovcu/; b. moguć (e);okrenuti stranu (bok) /divljač/
– ه ه (pro)širiti; podnijeti; pružiti, ponuditi; opširno iznijeti (izložiti); izvesti na prodaju; uškopiti, kastrirati /jariće; obrezati
تَعَرَّضَ b. kriv, iskriviti se; propadati, (po)kvariti se; b. širok, (pro)širiti se; b. izložen (na prodaju, uvid)
– الى ، ل ه ه b. suprotan, stajati nasuprot; suprotstaviti se
– ب ه izaći, istupiti s
– على ه napadati, navaljivati na
– فى ه uspinjati se idući čas desno čas lijevo uz /brdo/; ne ići pravo za /povodcem - konj/
– ل ه ه dogoditi se, desiti se; protiviti se, opirati se, suprotstavljati se, b. protiv, proturječiti, oponirati; b. nasuprot, stajati pred; b. izložen, podlijegati pod; (pred)poduzeti, (o)predati se, posvetiti se, obratiti pažnju; umiješati se; upustiti se u /pojedinosti/, opširno govoriti o, povrijediti /čast/; usuditi se dirnuti (prisvojiti)
– ه ه tražiti poklon s putovanja od; skrećući desno i lijevo peti se uz
– ه ب ه nanijeti /štetu/
– (الى ، ل) ه
– (ل) ه i. na dohvatu; tražiti, obratiti se za /dobročinstvo/
– ل ه (u)pokazati se; doprijeti do
تَعَارَضَ suprotstavljati se jedan drugom; b. proturječni, kontradiktorni (međusobno)

عَرْض pregled, smotra, parada, revija; ponuda; izlaganje; izložba; prikazivanje; predlaganje, prijedlog; tok /govora/; događaj; suđenje /na sudnjem danu/; izvještaj; priča
~ حَالٍ جـ عُرُوضُ أَحْوَالٍ podnesak, traženje, molba, peticija, arzuhal
~ الأَزْيَاءِ modna revija
Δ فِي ~ ـكَ Boga radi
عَرْضَ عَيْنٍ pred očima
عَرْض جـ أَعْرَاض، عِرَاض، عُرُوض tak. = brdo, planina; strana; obronak, kosa, podnožje /planine; obala; dolina; prostranstvo; širina; latituda; oblak /k. je zastro vidik/; ogromna vojska; mnoštvo; roj /skakavaca/; red, niz; sfera; nasamarenost (pri prodaji); ludiloo; sat (čas) noći; živahnost / pl.a'rāḍ: tak. = vrhovi /drveća/
بِالـ~ عَرْضًا u širinu, po širini, poprijeko
عَرْض جـ عُرُوض tak. = roba (za razmjenu; pokretna imovina /osim zlata i srebra/
عَرَض جـ أَعْرَاض slučajnost, akcidencija, prolazno; slučajno svojstvo; pohlepa; događaj, slučaj; nesreća; bolest; plijen; slučajni dobitak; poklon, dar; ovosvjetska dobra; roba, pokretnine, /nasuprot novcu/; znak, simptom /bolesti/; vojska / prolazan, privremen
بِالـ~، عَرَضًا slučajno; nehotice, nenamjerno; uzgred, usput
هَاهُوَ عَرَضَ عَيْنٍ evo ga tu pred očima
عُرْض جـ عِرَاض strana /vrata, sablje/; obronak, padina, kosa /brijeg/; podnožje /planine/; sredina; pučina; kraj; glavni dio; vrsta hoda /pohvalna u konja, a ne u deva/
~ النَّاسِ prosti narod
عَنْ~ sa strane, poprijeko /gledati/; nasumce, bez razlike sve /udariti/
فِي ~ الأُفُقِ daleko na obzorju
فِي ~ البَحْرِ na morskoj pučini, usred mora, na otvorenom moru
عُرْضًا sa strane; nasumce, sve bez razlike
عُرْض : ~سَفَرٍ (أَسْفَارٍ) ـ ـ tak. = izdržljiva na putovanju /deva/
عُرُض strana; kraj; granica; očni kut; slučajni dar
عَنْ~ sa strane; nasumice
فِي ~ bilo gdje
ـ širok, prostran

تَعَارُض neslaganje, oprečnost, sukob; proturječnost, kontrast; križanje
تَعَرُّض izloženost; događanje; zapreka, otpor; nepravda; miješanje
تَعْرِيض aluzija; eufemizam - stl. označivanje, iradijacija
ـ لِلإِشْعَاعِ
عَارِض جـ ون izlagač; izvođač, interpretator
ـ جـ عَوَارِضُ strana lica, obraz; strana vrata; zub /očnjak i dr. osim sjekutića/; brijeg, planina; zapreka, smetnja; daska na krovu /nosiljke/; dar, poklon; slučaj, nesreća; privremen poremećaj; abnormalno stanje; napad kriza /bolesti/; umni poremećaj, ludilo; slučajnost, nebitnost, prolazno (svojstvo); c. art. = Arid /obl. u Arabiji/
فِي ~ nasred /puta/
عَارِضًا slučajno
عَارِض (ة) tak. = k. priječ, smeta, zaklanja; k. se događa, k. pregleda; slučajan, nebitan, akcidentalan, privremen, trenutan, prolazan
ـ ـ bolesna deva
عَارِضَة rječitost; vještina, spretnost; muževnost; odlučnost, energičnost; postojanost, nepokolebljivost; razboritost; rešetka, mrežica
ـ جـ ات izvođačica, interpretatorka
ـ خَشَبِيَّة daska; poprečni drveni prag
~ الأَزْيَاءِ manekena
~ الحَدِيدِ željezni prag
ـ جـ عَوَارِضُ strana lica, obraz; zub sa strane; strana; zubi, (desni i dr.) k. se ukazu pri smijehu; (poprečna) greda; dovratnik; gornji prag; potporanj krovišta; el. = anoda; potreba, nužda; događaj, slučaj; bilješka; deva za klanje /zbog bolesti, loma/; poprečna krovna daska / pl. tak. = deve k. jedu → 'iḍāh
عَارِضِيّ slučajan; sporedan, nebitan; pobočan
عُرَاض (ة) širok, prostran
عِرَاض جـ عُرُض polovina, strana, (veći) dio; poprečna crta (žig) na butu /deve/; željezo /za obilježavanje papak deve da bi joj se raspoznavao trag/; glavni dio /hadisa/
عَنْ~ /roditi dijete/ da mu se ne zna otac
عِرَاضًا po njenoj volji /oploditi devu - mužjak/; slučajno, uzgred /b. oplođena - deva/
عُرَاضَات tak. = deve širokih tragova
عُرَاضَة dar /povratnika s puta ili nabavljača žita/; pucnjava (u znak veselja)

ـ مع هـ b. u suprotnosti s, sukobljavati se s, sudariti se s
إِنْعَرَضَ b. izložen, eksponiran; sići s uma, poludjeti
إِعْتَرَضَ stajati poprijeko, b. stavljen preko; dogoditi se
ـ دون ه هـ priječiti, sprečavati, smetati, predstavljati zapreku (smetnju) za
ـ على ه هـ protiviti se, opirati se, suprotstavljati se, b. protiv, oponirati, praviti smetnje, mrsiti planove; na smotri jahati na
ـ على ه من هـ prigovarati, zamjerati, protestirati (zbog, protiv)
ـ فى هـ ne pokoravati se /jularu/
ـ ل ه هـ ispriječiti se pred, suprotstaviti se, zasmetati, priječiti, zakrčiti put; pokazati se pred prišavši sprijeda ubiti /strijelom/
ـ ل ه ب هـ
ـ ه هـ jahati na jogunastom /dromedaru/; kasnije započeti /mjesec/; klevetati, kaljati, vrijeđati, /čast/; (iz)vršiti smotru /vojske/; doći, otići kod; grditi, ogovarati; presmjelo poduzeti; (po)staviti (iz)među /zbog bolesti i sl./
أُعْتُرِضَ عن ه ne moći općiti sa /ženom/
إِسْتَعْرَضَ tražiti što je široko; svima bez razlike davati; manevrirati
ـ ه هـ izvršiti smotru /vojske/; (za)moliti da pokaže; zatražiti da mu se pokaže; (za)moliti da mu otkrije lice /djevojku/; (za)pitati bilo koga od; sve bez razlike (nikog ništa ne pitajući) poubijati; bezobzirno postupati prema; pustiti da prođe ispred; predočiti sebi, dočarati, zamisliti; razmisliti; razmotriti, ispitati; izložiti; (pre)razgledati; prići sa strane (s boka); smatrati širokim
ـ هـ ب هـ međusobno uporediti
أُسْتُعْرِضَ b. raširen; b. strm, naget
ـ بِاللَّحْمِ b. jako debelih bokova /deva/
إِسْتِعْرَاض pregled, revija, smotra, parada; razmatranje, ispitivanje; razgledanje
ـ رِيَاضِيّ fiskulturna smotra, parada
إِسْتِعْرَاضِيّ revijski
إِعْتِرَاض جـ ات opiranje, otpor, opozicija; prigovor; protest; proturazlog; pravo prigovora (priziva); veto; upadica, prekidanje /u govoru/; protuslovlje, kontradikcija, opreka
إِعْرَاض izbjegavanje
فِي ~ protiv volje, nerado

عِرْض جـ أَعْرَاض čast; ugled, dobar glas, renome, reputacija; pohvalno svojstvo, lijepa osobina; dostojanstvo; duša; tijelo; znojno mjesto, pora; miris /tijela/ koža; strana, kraj; vojska; jato skakavaca; velik oblak; bot. = biljke; arāk, atal ili ḥamḍ

فِي ~ـكَ časti ti!

ـ جـ عُرْضَان naseljena dolina /sa selima, vodom i palmama/

ـ(ة) k. nepromišljeno laže

عَرْضَانِيّ širinski; poprečan, transverzalan

Δ عَرْضُحَال جـ ات podnesak, molba, peticija, traženje, arzuhal

عَرْضَة (iz)podnošenje; izlaganje; ponuda; smotra, parada

عُرْضَة namjera, nakana, naum; težnja; cilj, meta; predmet, objekat; (na)sklonost; izlika, isprika, izgovor; zapreka, smetnja; mjesto za temelje; varka pri rvanju

ـ ـ ـ vršnjak, drug

ـ ل هـ dorastao, sposoban; podesan, zgodan, prikladan, k. odgovara; izložen, podložan; odgovoran za

عِرْضَة tak. = način izlaganja itd.

عَرْضَى ، عَرْضِيّ vrsta platna; dio prostorija /kuće/; podnesak, molba

عَرْضِيّ (ة) širinski, latitudinalan; poprečan, transverzalan; vodoravan, horizontalan; bočan, postran, lateralan

عَرْضِيًّا poprijeko

عَرَضِيّ (ة) slučajan, akcidencijalan; nebitan, sporedan; mali, oprostiv /grijeh/

Δ عُرْضِيّ logor /pod šatorima/; vojska, ordija

ـ(ة) k. nesigurno sjedi u sedlu; nepokoran, jogunast /deva/

عِرَضَّى ، عِرِضَّى živahan, žustar, bodar

ـ ، ـ živahnost, bodrost

عِرِضَّى tak. = hod u stranu ili naget

عَرَضِيَّات slučajnosti; nevažni događaji

عُرْضِيَّة prgavost, nepokornost, tvrdoglavost, jogunluk; stl. = svojstvo po k. metonimija (hinajat) postaje aluzijom (ta'rīd)

عَرُوض جـ أَعَارِيض ـ مـ prozodija, metrika, posljednja stopa prvog polustiha; metar /u metrici/; stih; pjesništvo; c. art. = Arud /naziv za Mekku/

ـ جـ عُرُض ـ ذ kraj, predio; granica; put /po obronku brda/; oblak; prepreka /na putu/; jelo, živež; velika količina, mnoštvo; sadržaj, smisao, značenje, središnja motka /šatora/

ـ neukroćena, jogunasta /deva/; sličan, jednak, isti

الـ~ Arud /oblast oko Mekke i Medine/

عَرُوضِيّ prozodijski; metrički / prozodist

عَرِيض جـ عُرْضَان ، عِرْضَان jednogodišnje jare

ـ (ة) جـ عِرَاض širok, prostran; dalek, protegnut; obilan, mnogi; opširan, dug; velika /nada/

ـ أَرِيض jako širok

ـ ـة أَرِيضَة dobra rodilja /žena/

~ البِطَان bogat; bezbrižan

~ الجَاه ugledan, viđen, čuven

~ الوِسَاد pospanac; glupan

عِرِّيض k. se sprema na zlo; nagao, gorljiv, revan, nametljiv, dosadan

عَرِيضَةُ ـ ذ Arida - npp.

عَرِيضَة جـ عَرَائِض molba, peticija, pismeni podnesak /u administraciji/

~ الإِسْتِئْنَاف žalba, priziv

~ الدَّعْوَى optužnica

مُسْتَعْرِض poprečan, transverzalan

مُعَارَض suprotan, oprečan

مُعَارِض ـ ـ k. priječi, opire se, ptotivan; k. kreće desno i lijevo /dromedar/; k. samo njuška tuđe devče, ali ne pušta mlijeka /deva/

ـ لِلْحُكُومَة protudržavni

ـ protivnik, oponent; opozicioner; konkurent, suparnik

مُعَارَضَة protivljenje, suprotstavljanje; opozicija; opreka; protuslovlje, kontradikcija; prosvjed, protest(vovanje); žalba; (el) otpor, rezistencija; rasklašenost, razuzdanost

عَنْ~ da se ne zna ko mu je otac /roditi dijete/

مُعْتَرِض protivnik, suparnik; el. otpor

ـ(ة) poprečan, transverzalan; gr. = umetnuta, uklopljena, parentična /rečenica/; nepredviđen

مِعْرَاض جمعَارِيض strijela /bez perja, deblja u sredini, k. udara pljoštimice, a ne šiljkom/; aluzija; sadržaj, znapčenje

فِي ~ كَلَامِه usput, uzgred /reći/

مَعْرِض جـ مَعَارِض izložba; revija; vrijeme za; mjesto za; prilika za; pozornica; susret; slučaj; povod; uzrok; tržište robova

~ الأَزْيَاء modna revija

~ الجُثَث mrtvačnica

~ الصُّحُف pregled štampe

فِي ~ u obliku; na... način; prilikom, povodom; u toku /govora/

لَسْنَا الآنَ فِي . . . nije sada vrijeme (ovdje mjesto) da mi

مُعَرَّض izložen; nedopečen, neskuhan; poprečno žigosanog buta (ili vrata); na papku obilježena /deva i sl./

ـ لِلْخَطَر ugrožen, izložen opasnosti

ـ جـ مَعَارِض ، مَعَارِيض aludirajući, nejasan

مُعَرِّض obrezivač /dječaka/

مُعْرِض k. se odvraća od; k. od svakog uzima u zajam

ـ ل ه هـ bočno (postrance) okrenut prema gdje bilo

مُعْرِضًا

مَعْرَض svadbena haljina; košulja /u k. se prodaje rob(inja)/

مُعَرَّضَة tak. = djevojčica prije nego što se počne kriti

مُعْرَضَة /zemlja/ k. opasa stoka prolazeći preko nje

مَعْرُوض جـ مَعَارِيض molba, peticija; ponuda; izlaganje, izvještaj / izložen, ponuđen, predložen; sulud, smušen

مَعْرُوضَات ponude; prijedlozi; izloženi predmeti, eksponati

عرضن

* عَرْضَن (ة) k. kleveće, potvara

عَرَضْنَاة ، عَرَضْنَة skretanje na razne strane

عَرَضْنَة ، عَرَضْنَى (ohol) hod (trk) uz naginjanje ustranu

عَرَضْنَة جـ ات tak. = živahnost; (živahna) deva k. skreće ustranu; nezgrapna razdebljala žena; hod u stranu ili naget

عَرَضْنَةً sa strane, poprijeko, krajem oka /pogledati/

(يَعْدُو) العَرَضْنَةَ /trčati/ pretičući ostale

عَرَضْنَى ← عَرَضْنَة

عَرْضُون Ardun - npp.

عُرَيْضِن تصـ عَرَضْنَة

عرط

* عَرَطَ ـُ عَرْط هـ ogovarati, (o)klevetati; brstiti /drvo/ tako da joj počnu zubi ispadati /deva/

إِعْتَرَطَ هـ klevetati /čast/

ـ otići, udaljiti se)

عَرْط tak. = posjekotina (brazgotina, parotina) dok ne poteče krv

عَرُوط جـ عُرُط ـ ـ k. tako brsti drveće da joj počnu ispadati zubi /deva/

عرْيَاط (ة) go, nag
عُرَيْط štipavac, škorpion - ent.
* عَرْطَب vrsta različka /bot. Centaurea centaurium/
عرطب عَرْطَبَة ، عُرْطُبَة cimbal; lutnja, ud; bubanj, doboš
عرطز * عَرْطَزَ odvojiti se od svojih;
عرطس prestati se boriti (protiviti)
عرطل * عَرْطَسَ odvojiti se od plemena
* عَرْطَل krupan; previsok, predugačak;
mlad i lijep, lijep mladić
عَرْطَلِيل dugačak; krupan, debeo
عَرْطَوِيل mlad, lijep, stasit
عَرْطِيل krupan; previsok, predugačak
عرطنث ٥ عَرْطَنَث matiko peruanski
/bot. Piper angustifolium/
عرطنيتا ٥ عَرْطَنِيتَا ، عَرْطَنِيثَا ciklama, klutka, bokalčić,
عرعر menegled, skr(i)ž /bot. Cyclamen europaeum/
* (عرطول) عَرْطَوِيل ← عرطل
* عَرْعَرَ هـ začepiti; otčepiti, izvaditi
čep iz /boce/; iščupati /oko/
تَعَرْعَرَ osvrabati se, ošugati se /deve/
عُرَاعِرُ Ura'ir /npl. ili ime vode u Arabiji odn. Siriji/
عُرَاعِر جـ عَرَاعِرُ plemić; poglavar
debeo, ugojen /deva/ –
عُرَاعِرِيّ ura'irijski /iz mjesta Ura'ir/
عَرْعَار zamor (dječijih glasova)
عَرْعَار doći da se igramo igre → 'ar'arat
عَرْعَار / ة / جـ عَرَاعِرُ smreka, borovica
عَرْعَر / ة / smreka, borovica, kleka, venja
/bot. Juniperus communis/; oštra borovica,
crvena smreka (fenja) /bot. Juniperus oxycedrus/
عُرْعُر zločudnost, opakost; čep
عَرْعَرَة جـ عَرَائِرُ tak. = čep; koža na
glavi; /dječija igra/
عُرْعُرَة جـ عَرَائِرُ čep; vrh /brda, grbe, nosa/; nosna
pregrada; nos; donji dio tijela; stidnica
عرعل * (عرعل) عِرْعَال / ة / جـ عَرَاعِلُ smreka,
عرف borovica /bot. Juniperus communis/
عرافة * عَرَفَ ـُ عِرَافَة على ٥ هـ vladati nad;
vješto voditi poslove
ـ عَرَفَ ٥ podrezati grivu /konju/
b. (pokazati se pitoma /životinja/ –
ـ ـ عِرْفَان ، عِرفَان ، عِرْفَة ، مَعْرِفَة (ب) ٥ هـ
znati, poznavati; (pre)raspozna(va)ti;
spoznati, saznati, uvidjeti; doznati, zapaziti,
iskusiti; priznati; odobravati; utvrditi identitet

ـ ٥ nagraditi; obljubiti
ـ ٥ هـ بين (من) ٥ هـ razlikovati između
ـ ل ٥ هـ obljubiti; b. strpljiv u (prema)
ـ أَلِفَهُ وَيَاءَهُ znati sve od početka do kraja
ـ ٥ هـ حَقَّ الْمَعْرِفَة dobro znati (poznavati)
ـ قَبِيلَهُ مِنْ دَبِيرِه zna on kakva je njegova
poslušnost, a kakva neposlušnost
ـ لَهُ الْجَمِيلَ priznavati (b. zahva-
lan za) dobročinstvo
يَعْرِفُهُ الْقَاصِي وَالدَّانِي svi ga poznaju,
nadaleko je poznat
يَعْرِفُ مَاوَرَاءَ الأَكَمَة on zna šta je na stvari;
zna dobro kako stvari stoje; zna on šta se sprema
يَعْرِفُ مِنْ أَيْنَ يُؤْكَلُ الْكَتِفُ /on to dobro (po)zna;
on se u to izvrsno razumije; on je stručnjak za to/
لاَ أَعْرِفُ شَيْئًا مِنْ أَخْبَارِه ne znam ništa o njemu
لاَ يَعْرِفُ الأَلِفَ مِنَ الْبَاءِ on ne razlikuje
A od B (crno od bijela)
ـ ـ الحَيَّ مِنَ اللَّيِّ /on nema pojma ni o čemu/
ـ ـ قَبَالاً مِنْ دَبَارٍ /on ništa ne zna/
ـ ـ قَبِيلَهُ مِنْ دَبِيرِه /on je potpuni neznalica/
ـ ـ قَطَاتَهُ مِنْ لَطَاتِه on ne zna ništa šta je sprijeda a
šta je straga; on ne razlikuje šta je gore a šta bolje
ـ ـ كُوعَهُ مِنْ بُوعِه /on je pravi neznalica/
ـ ـ هِرًّا مِنْ بِرٍّ /on ne razlikuje zlo od dobra/
مَا ـ قَبَالاً مِنْ دَبَارٍ /on ne zna ništa/
عُرِفَ ب b. poznat kao (pod imenom, po imenu)
ـ ل هـ strpjeti se (zbog)
عَرُفَ ـُ عَرَافَة biti (postati) poglavar
(starješina i sl.); b. vrač
ـ عَرْف ، عَرَافَة jako se namirisati; lijepo mirisati
عَرِفَ ـَ عَرْف prestati (ili mnogo) se parfimirati
عُرِفَ ـَ عَرْف dobiti čir na dlanu
ـ ب ٥ هـ dobiti ime po
عَرَّفَ doći na Arefat /hadžije/
ـ ٥ هـ namirisati, parfimirati; odrediti;
označiti, obilježiti, objasnti, definirati;
gr. = determinirati, upotrijebiti određeni
član uz /imenicu i sl./; tražiti; dobro začiniti
/jelo/; učiniti ugodnim /raj/; kr. = ispovijediti
ـ ٥ هـ ispričati, kazati, saopćiti;
obavijestiti o; upoznati s
ـ ٥ الى (ب) ٥ upozna(va)ti s
ـ ٥ ب ٥ predstaviti
ـ هـ بين ٥ (po)sijati /zlo/ među

أَعْرَفَ i. dugu grivu /konj/; i. lijepu
krijestu /pijevac/; (za)mirisati /jelo/
ـ ٥ ukazavši na grešku oprostiti
ـ ٥ هـ saopćiti, obavijestiti o
تَعَرَّفَ ٥ هـ tražiti; istraživati, ispitivati;
upoznati se s, uputiti se u; identi-
ficirati; znalački (razborito) uraditi
ـ b. određen, i. određeni član
/uza se, imenica i sl./; b. poznat
ـ الى ٥ predstaviti se
ـ الى (ب ، على) ٥ upoznati se s
ـ ٥ هـ (فى) هـ promatrati... u
ـ على ٥ هـ pronaći; identificirati
تَعَارَفَ međusobno s (prepo, upo)znati, pozna-
vati; međusobno spolno općiti; hvalisati se
ـ هـ upoznati, naučiti, iskusiti
Δ إِنْعَرَفَ b. poznat, razglasiti se,
b. objavljen, saopćen, otkriven
إِعْتَرَفَ b. ponizan, poslušan,
pokriti se; kr. = ispovijediti se
ـ الى ، ل ٥ predstaviti se /kome/
ـ ب ٥ هـ (po)ukazati na; prizna(va)ti;
ispovijedati /vjeru/
ـ ل هـ strpjeti se, strpljivo podnositi
ـ لَهُ بِالْجَمِيلِ b. zahvalan za dobro(činstvo)
ـ ٥ هـ znati, poznavati; pitati,
raspitivati se kod; tačnim opisom
(ne videći) dokazati da je vlasnik /izgubljenog/
إِسْتَعْرَفَ هـ znati, poznavati
ـ الى ٥ htjeti se upoznati s;
moliti da bude predstavljen; predsta-
viti se; željeti da se ispovijedi, ispovijediti se
ـ على ٥ prepoznati
إِعْرَوْرَفَ i. dugu grivu /konj/; nadoći
/bujica/; uzburkati se /more/; ispeti se na vrh;
b. gusta, isprepletena /palma/; zapjeniti se /krv/
ـ ل هـ b. spreman na /zlo/
ـ ٥ pogeti se iznad grive /konja/
إِعْتِرَاف جـ ات prizna(va)nje; kr. = ispovijed(anje)
ال ~ بِالْجَمِيلِ zahvalnost (za dobro)
مِنَ الْـ ~ أَنْ . . . mora se priznati da
اعْتِرَافًا ب هـ priznajući
أَعْرَفُ م عَرْفَاءُ جـ عُرْف grivat, s velikom
(gustom) grivom /konj/; sa krijestom /pijetao/;
s dlakama na vratu ili visoke grbe /deva/;

učitelja /stariji učenik/; učitelj, instruktor;
mil. = narednik, vodnik - ir.; desetar, kaplar
dirigent crkvenog kora -kopt. ـ جـ عِرْفَان
k. malo zna, neznalica عُوَيْرِف
običan; općepriznat; مُتَعَارَف (عَلَيْهِ)
otrcan, banalan
priznat, prihvaćen, odobren مُعْتَرَف بِه
ispovjedalac; svetac مُعْتَرِف
lice / pl. tak. = crte مَعْرِف ، مَعْرِف جـ مَعَارِف
lica, lice; ljepota lica; poznanici
poznati predjeli (u k. se može مَعَارِفُ الأَرْض
snalaziti, gdje ima puteva i sl./
određen, definirat; determiniran, مُعَرَّف
s određenim članom /imenica i sl./;
začinjeno /jelo/; nagomilana /hrana/
boravak (mjesto zadržavanja, hadžija) na Arefatu ـ
ispovjednik مُعَرِّف
dio vrata na k. raste مَعْرَفَة جـ مَعَارِفُ
griva /u konja i sl./
znanje, poznavanje; مَعْرِفَة مَعَارِفُ
spoznaja, saznanje; gr. = determinirano
(određeno) ime /s određenim članom/ /
pl. tak. = kultura, prosvjeta, obrazovanje
poznat čovjek; poznanik; poznanica ـ ـ ـ
zahvalnost ~ الجَمِيل
od (strane), pomoću, putem, preko بـ~
bez njegova znanja, عَلَى غَيْرِ ~مِنْهُ
da on za to ne zna (nije znao)
znajući - jur. مَعَ الـ~
(dobro) poznat; čuven; مَعْرُوف جـ مَعَارِيفُ
općepriznat; konvencionalan; dobar, podesan;
pristojan, uljudan; mirisan; sa čirom na dlanu
poznato je da الـ~ أَنْ . . .
dobro; dobročinstvo; ـ
dobrota; ljubaznost; pravičnost; pokornost
Bogu; lijepo ophođenje; umjerena darežlji-
vost; savjet; usluga; zahvalnost; ukazana milost;
dokaz prijateljstva; gr. = aktiv; Ma'ruf - npp.
tratorak, ćuranova * عَرْفَج / ة / جـ عَرَافِجُ
kresta, medvjeđa stopa, matruna /bot.
Acanthus mollis/ - / pl. tak. = besputna pješčara
malabarski cimet /bot. ـ بَرِّيّ
Cinnamomum citriodorum/
umrijeti od * (عرفس) إِعْرَنْفَسَ
studeni, smrznuti se

عرفج
عرفس

obično: jedan za drugim عُرْفًا
tak. = val, talas; عُرْف جـ أَعْرَاف ، عُرَف
dina, pješčani humak; uzvišica; vrh, hrbat;
vrsta palme; drvo četruna, cedrata /bot. Citrus
medica var. cedrata /-/ pl. a'rāf:tak. isl. = zidine
između raja i pakla /naslov 7. poglavlja Q./; kr. =
čistilište, purgatorij; njiva s kanalima za navodnja-
vanje; visoki (oblaci); k. pušu iz visine /vjetrovi/
tak. = poznat; takozvani; podesan, ـ
prikladan, odgovarajući; jednak
griva /konja/; pješčani brežuljak; uzvisina عُرْف
strpljenje عَرْف
tak. = hijena - zo. عَرْفَاءُ
Arefat /brijeg blizu Mekke/ عَرَفَات
vrsta skakavca /ili sl./ عُرُفَّان ، عِرِفَّان
/ k. priznaje; k. upućuje, ukazuje na
Iriffan - npp. عِرْفَانُ
priznanje; znanje, poznavanje; عِرْفَان (عِرِفَّان)
spoznaja, saznanje; uviđanje; dobročinstvo
zahvalnost = (ب) الجَمِيلِ (الْفَضْلِ)
Irfan - npp. عِرْفَانُ ـ مـ
Arefat /brijeg blizu Mekke/ عَرَفَةُ
pitanje, (is)raspitivanje; عَرْفَة
vjetar; miris; čir na dlanu
društvo, kolegij; ceh عُرْفَة
pješčani brijeg; uzvišenje; ـ جـ عُرَف
granica /između dvije stvari/;
isturen obrastao duguljast trak zemlje
starješina ceha ـ ـ ـ ذ
pitanje, (is)raspitivanje عِرْفَة
arefatski عَرَفِيّ
Arfi - npp. عَرْفِيّ
uobičajen; običajno-pravni; عُرْفِيّ
privatan, neslužben, nezvaničan; ratni
/sud, pravo/; vanredan / porez, stanje, zasije-
danje/; općepriznat, očevidan, evidentan; aforisti-
čan; građanski, civilni /brak/; uslovan, uvjetovan
izreka, aforizam; općepriznata istina عُرْفِيَّة
k. (po)zna(je), عَرُوف جـ عُرُف ـ ـ ـ
upućen u, upoznat s; strpljiv
k. zna, poznaje, upućen عَرُوفَة ـ ـ ـ (ب هـ)
k. zna (poznaje), عَرِيف جـ عُرَفَاءُ
upućen, upoznat s; poznat
stručnjak, specijalist, znalac; načelnik, ـ
šef; vođa; seoski starješina (knez); pomoćnik

visok s rošćićem na glavi /zmija/
k. (naj)bolje zna, -upućeniji u; ـ ب ه هـ
k. (naj)bolje određuje /gr./
međusobno (u)poznavanje تَعَارُف
upoznavanje s, upućivanje u; is- تَعَرُّف (الى ، ب)
pitivanje, istraživanje; spoznaja, saznanje, uviđanje
tarifa, taksa تَعْرِفَة جـ ات
carina ـ جُمْرُكِيَّة
upoznavanje, upućivanje, تَعْرِيف جـ ات ، تَعَارِيفُ
objašnjavanje; predstavljanje; objavljivanje, saopće-
nje, izvještavanje; obilježavanje, označavanje, odre-
đivanje; gr. = upotreba s određenim članom, deter-
minacija; definiranje; prikaz(ivanje); tarifa, taksa
tarifa, taksa; lista, spisak, تَعْرِيفَة جـ ات
popis; novčić od pet milima
cjenik ~ الأَثْمَان
k. zna, upućen u, upoznat s; razborit, عَارِف جـ عَرَفَة
oštrouman; poznat; strpljiv / znalac; majstor; sve-
tac; kapetan; tun. = gospodin; gnostik; Arif - npp.
tak. = dobročinstvo; dar, عَارِفَة جـ عَوَارِفُ
poklon; pl. tak. = strpljive deve
iskusan, poštovan čovjek - sir. ـ ـ ـ ذ
vrač; gatalac, predskazivač; عَرَّاف جـ ون
zvjezdoznanac, astrolog; ljekar
vračara; gatara عَرَّافَة جـ ات
vračanje; gatanje, predskaziva- عِرَافَة
nje, proricanje; vladavina, vlast
vonj; (mio)miris; /bot. Panicum عَرْف
satigerum/; /neka druga biljka/
dobročinstvo; poklon; عُرْف جـ أَعْرَاف
darežljivost; priznanje; običaj, navika; pravi
običaj, običajno pravo; općepoznato; mišlje-
nje, shvatanje, ocjena; strpljivost; obični govor,
narječje, dijalekt; vlast, vlada; pritisak (ugnjetava-
nje, nasilje) od strane vlasti; ime pod k. je poznat;
griva /konja/; hober, kresta /pijetla/; hrbat /vala/
uobičajena trgovačka praksa ـ تِجَارِيّ
pol. protokol; diplomatska etikecija ـ سِيَاسِيّ
svi (mnogi) ljudi ~ الأَنَام
pijetlova kresta /tak. bot. = tratorak, ~ الدِّيك
Celosia oristata/ ili = perjanica, rumeni cvijet,
crveni štir, trator /bot. Amarenthus caudatus/
ili bongardija /bot. Bongardia chrysogonum/
šerijatsko običajno pravo ~ الشَّرْع
po shvatanju (mišljenju) فِي~

عرفاس

عرْفَاس ـ ـه deva izdržljiva na putovanju

عَرْفَسِيس ـ ـسـ krupna, snažna /žena, deva/

* عَرْفَصَ هـ (po)privukavši uzduž

razderati (rascijepiti i sl.)

عرفص عرفط عِرْفَاص جـ عَرَافِيصُ bić; konopac /za

povezivanje motki nosiljke/

* (عرفط) إِعْرَنْفَطَ skupiti se, skvrčiti

se, šćućuriti se

عُرْفُط / ة / vrsta mimoze

عُرْفُطِيّ (ة) k. jedu „urfut“ /deve/

مُعْرَنْفِط stvar / nešto

عرق * عَرَقَ ـُ عَرْق ، عُرُوق فى هـ oticći, zaći u;

propasti, potonuti u

ـ هـ podstaviti (podvostručiti) dno /kožne torbe/

ـ عَرْق ، مَعْرَق هـ ه oglodati, skinuti sve s /kosti/;

izmršaviti; preći, prevaliti /put/

عَرُقَ ـَ عَرَاقَة (duboko) se ukorijeniti;

b. plemenitog roda (plemićkog porijekla

عَرِقَ ـَ عَرَق (o)znojiti se; prokapavati /mješina/;

ovlažiti se, (o)podrositi se /zid, zemlja/;

b. lijen, (trom, nemaran), razlijeniti se

ـ الى ه ب هـ (u)činiti /dobro

عُرِقَ ـَ عَرْق b. mršav, smršati

عَرَّقَ ه هـ izazvati znojenje kod; pustiti da se oznoji;

razvodniti, dodati (uliti) malo vode u; smočiti

(prokuhati) u vruću vodu /smokve/; žiličasto išarati

ـ هـ بالرُّخَامِ marmorirati

ـ (daleko, duboko) pustiti korijenje

/drvo/; b. (duboko) ukorijenjen

ـ فى ه هـ ostaviti korijena u (prenijeti svoje

osobine na); crpati vodu napola puneći /posudu/

عَارَقَ ه hvaliti se međusobno svojim

porijeklom, nadmetati se po svom porijeklu s

أَعْرَقَ ه هـ natjerati u trk da se oznoji /konja//;

malo razvodniti /vino/; liti malo vode

u /zdjelu/; dati (da pije) čistog vina

ـ pustiti (daleko) korijenje; poći

(doći, ući) u Irak, b. u Iraku

ـ فى ه هـ nepotpuno naliti /kofu/;

naslijeđem prenijeti svoje osobine na

تَعَرَّقَ daleko pustiti korijenje /drvo/

ـ فى هـ ići polako u /sjeni deve/

ـ ه هـ oglodati /kost/; malo razvodniti

/vino/; uhvativši glavu /protivnika/

pod svoje pazuho oboriti ga; izmršaviti

إِعْتَرَقَ (duboko) pustiti žile /stablo/; ući (otići) u Irak

ـ ه هـ privezati brnjicu ili jular /devi/; oglodati /kost/

إِسْتَعْرَقَ pružiti žile /stablo/; pasti blizu

mora /deve/; izložiti se vrućini da bi se

(o)znojio; doći na šumovito slano tle /deve/

أَعْرَقَ ukorijenjen

ـ (naj)dublje ukorijenjen; u k. ima (naj)više mlijeka

تَعْرِيق valovita šara /na drvetu/

تَعْرِيقَات /rudne/ žile; žilice, šare /drveta, mramora/

Δ عَرَاقٍ ključne kosti, ključnjače

عُرَاق oglodana kost; obilna kiša;

malo (ostatak) vode; bistra voda

~ الغَيْث bilje niklo iza kiše

عِرَاق Irak - npp.

الـ~ Irak /drž. u Aziji/

العِرَاقَان Irak i Huzistan

الـ~ العَرَبِيُّ وَالـ~ العَجَمِيُّ ili Basra i Kufa

عِرَاق جـ أَعْرِقَة ، عُرْق ، عُرُق tak. = obala;

poriječje; dvorište; obronak /brda/; rub

/uha/; meso oko /nokta/; porub /stolnjaka/;

podstava (na dnu) - torbe i sl./; gornji popre-

čni dio /crijeva, iznad pupka/; šupljina /perke/;

ostaci biljke „ḥamḍ“; zbijenost, ravnomjernost

/uboda šava/; način (brzina) hoda; sređenost

عَرَاقَة ukorijenjenost; starost, (staro)drevnost;

čuvenost; zavitak /na kraju ar. slova/

الـ~ فِى النَّسَبِ plemeniti rod

عُرَاقَة obilna kiša; malo (ostatak) vode

عِرَاقِيّ (ة) irački; k. pasu „ḥamḍ“ /deve/;

Iračanin; c. art. = Iraki - npp.

عَرَّاقِيَّة /bijela pamučna/ ptkapa /nošena ispod fesa/

عِرَاقِيَّة جـ ات Iračanka

عَرَق znoj; mem, vlaga /u zidu/; mlijeko;

rakija, liker, votka; vino od grožđica; (voćni) sok;

pekmez (med) od datulja; korpa, pletenka /od pal-

mina lišća i dr./; opeka, kamenja/, kolona /konja/;

jedna trka, kolo, runda; nagrada; korist, dobit(at)

ـ brdski putevi; niz tragova /deva/;

grožđice; novorođena devčad

ـ عَنْبَرِيّ voćni liker

بِـ~ الجَبِين u znoju svoga lica

~ الخِلَال znak prijateljstva; nagrada; poklon

~ القَرْبَة fig. = tegoba, naprezanje, napor

عَرْق جـ عُرَاق ، عِرَاق oglođana kost; utrt put;

košara /od palmina lišća i dr./

عَرَق k. zaudara po znoju

عُرَق k. se mnogo znoji

عِرْق جـ أَعْرَاق ، عِرَاق ، عُرُوق korijen; žila;

tetiva; vena; arterija; stabljika; slamka;

peteljka /lista/; greda; rudna žila (naslaga), sloj,

ležište; duguljast pješčani brijeg; golo slano ze-

mljište; obronak; strma (krševita, nepristupačna)

planina; brežuljak, brdo; tijelo; mala količina /vo-

de/; mlijeko; brojno potomstvo; rasa; porijeklo,

rod; naslijeđena osobina, prirođena sklonost;

arch. = poprečna greda; kakvoća vlakna

ـ c. art. = Irk /naziv nekih većih

dijelova Sahare kao npr. Libijska pustinja i sl. /

- / pl. a'rāq: tak. = sklonosti; preci; pl. 'urūq:

tak. = lisne žilice; /vrsta biljke za bojenje/

ـ سَاكِن جـ عُرُوق سَوَاكِنُ vena

ـ ضَارِب (نَابِض) جـ عُرُوق ضَوَارِبُ arterija,

(نَابِضَة) žila kucavica

ـ ظَالِم bespravna obrada tuđe zemlje

~ الإِبْط pazušna vena /an. = Vena axillaris/

~ الأَنْجُبَار srčenjača, srčenjak, srčanica, srčanik

/bot. Potentilla tormentilla (erecta)/

~ الثَّرَى Adem (Adam) ili Isma'il (Isamael)

~ الحَلَاوَة sapunjača, bjelonoga

/bot. Saponaria officinalis/; egipatska

sapunjača /bot. Gypsophila struthium/

~ الحُمْرَة živa trava, pastirska iglica

/bot. Geranium Robertianum/

~ خَشَب drvena greda, balvan

~ الدَّم /bot. Sanguinaria canadensis/

~ الذَّهَب dugački (duguljasti) biber, star-biber

/bot. Piper longum/; ipekakuana, korijen za

bljuvanje /bot. Psychotria (Uragoga ipecacuanga/

~ الرَّسَان /bot. Helenium autumnale/

~ سُوْء loša (nasljedna) osobina

~ السُّوس sladić, slatki korijen, gospino

bilje /bot. Glycyrrhiza glabra/

~ السُّوس البَرِيّ kukica, orlovi nokti

/bot. Astragalus glycyphyllus/

Δ عِرْقَسُوسِيّ prodavač napitka od sladića

~ اللُّؤْلُؤ (školjka) bisernica, sedef

~ المُسْهِل štavelj, konjsko zelje /bot. Rumex/

~ النَّجِيل svrakonj(a) /bot. Panicum sanguinale/

~ النَّسَا bedreni živac; med. = išijas

لَهُ ـ فِى المَوْت /on će neminovno umrijeti

ke), ometati, priječiti, zadržavati; zaplijeniti - tun.
iskretati riječi ـ عَلَيْهِ الْكَلَامَ
b. zamršen, zbrkati se, تَعَرْقَلَ
komplicirati se; b. otežan, zadržan, spriječen,
puno okolišati; b. ukočen, uzet; i. grč; b. sakat
zbrka, metež; uzetost, paraliza; grč تَعَرْقُل
nesreće; poteškoće; zapreke; prepone عَرَاقِيلُ
podmukaoo, dvoličan, prevrtljiv عِرْقَال
zadržavanje, ometanje, عَرْقَلَة
otežavanje; smetnja, zapreka, teškoća
šepurenje, kočoperenje عَرْقَلَى
žumance, žumanjak عِرْقِيل
/vrsta biljke/ * (عرقن) عُرْقُون
* (عرقو) عَرْقُوَة ← عرق
pričvrstiti prečke na /kofu/ * عَرْقَى ـ عَرْقَاة هـ
imati * عَرَكَ ـُ عُرَاك ، عَرْك ، عُرُوك
menstruaciju /žena/
(sa)strugati /kožu/; (po)tratiti, -trljati; ـ عَرْك ه هـ
protrljati /sebi bok koljenom - dromedar/; istro-
šiti, oštetiti; iznositi, pohabati, izlizati /odjeću/;
popasti, obrstiti; (pasući) ogoliti /zemlju/; (za)-
mijesiti /tijesto/; (iz)miješati /jelo/; (po)vući za
/uho/; (o)pipati da vidi ima li sala u /grbi/; nani-
jeti zlo; smrtviti, izmožditi, pregaziti /rat/; naučiti,
iskusnim (pametnim); rvati se, boriti se s; variti;
okretati /dugme aparata, sprave, mehanizma/
pričinjati /zlo/ ـ ه ب هـ
pustiti /deve/ da slobodno pasu u ـ ه فى هـ
snositi, podnositi ـ هـ بِجَنْبِه
nasumce (po prilici, ـ فى حَدِيثِه
zbrdazdola) govoriti
b. dobar (izdržljiv, عَرِكَ ـَ عَرَك
jak, neustrašiv) borac
boriti se; biti se, tući se; sukobiti se, عَارَكَ ه
sudariti se s; rvati se s; svađati se s, prepirati se s
i. menstruaciju أَعْرَكَ
b. sastrugan, satran تَعَرَّكَ
boriti se međusobno; تَعَارَكَ
sukobiti se međusobno
međusobno se boriti (sukobljavati); إِعْتَرَكَ
tiskati se, gurati se međusobno; krpom se
(po)trati; b. pohaban (iznošen), izlizati se /od-
jeća/; b. umijesen /tijesto/; b. izmiješano /jelo/
tak. = k. ima عَارِك جـ عَوَارِكُ ـ مـ
menstruaciju /žena/

marmoriran; malo razvodnjeno /vino/; mršav
(staro)drevan, prastar, stoljetan ـ فى الْقَدَمِ
k. izaziva znojenje مُعَرِّق
pomiješano s malo vode /vino/; مُعْرَق
prirođeno plemenit (ili opak)
prirođeno plemenit ـ لَهُ فى الْكَرَمِ
k. će neminovno umrijeti ـ لَهُ فى الْمَوْتِ
star; plemićki; punokrvan مُعْرِق
gvožđe za skidanje mesa s kostiju; مِعْرَق جـ مَعَارِقُ
sredstvo (haljinka) za sušenje znoja s tijela
izmršao; malo razvodnjeno /piće/ مَعْرُوق
suhonjav, mršav ~ العِظَامِ
varkom se (po)služiti, lukavo postupiti * عَرْقَبَ
prerezati /devi i sl./ tetivu iznad pete; pomoći ـ ه
/životinji/ da ustane dižući je za stražnje noge
i. prerezane tetive iznad peta تَعَرْقَبَ
/deva i sl./; ići brdskim stazama; عرقب
b. lažljiv (vjeroloman) kao Urkub
odustati, proći se, odvratiti se od ـ عن هـ
poći putem nepoznatim za /neprijatelja/ ـ ل ه
otpozadi uzjahati /konja/ ـ ه
Urkub /poznati lažov i vjerolomnik/ عُرْقُوب
tetiva iznad pete /konja i sl. an. = ـ جـ عَرَاقِيبُ
Tendo Achillis/; okuka, zavoj /doline/; planinska
staza; noga /ptice „qaṭā"; varka, obmana, prijevara
teškoće, komplikacije عَرَاقِيبُ الأُمُورِ
varljiv, lažan /obećanje/ عُرْقُوبِيّ
čvrsto usukati uže/ * عَرْقَدَ هـ عرقد
/bot. Lycium afrum/ عَرْقَد عرقص
Δ عِرْقَسُوس ← عِرْق
skakati /dijete/; gmizati /zmija/ * عَرْقَصَ
kokotac /vrsta عُرْقُص ، عُرَقِص / ة /
djeteline, bot. Melilotus/
kokotac - bot. عُرْقُصَاءُ / ة /
kokotac - bot. عَرَقْصَان / ة /
kokotac - bot. عُرَيْقِصَاءُ / ة /
kokotac - bot. عُرَيْقِصَانَة
/vrsta bijele životinjice/ * (عرقط) عرقوط
/vrsta kukca/ عُرَيْقِطَان
/vrsta kukca/ عُرَيْقِطَة عرقط
skrenuti s pravog puta; * عَرْقَلَ عرقل
odustati od svoje namjere
praviti teškoće; na zlo ـ على ه
tumačiti postupke i riječi
otežavat, komplicirati, praviti smetnje (zapre- ـ ه هـ

glavna vena /an. = vena cephalica/ ~ الوَاهِنَة
/biljka od k. se deblja/ عُرُوق بِيض
broć, crvenac, krap /bot. Rubia tinctorum/ ـ حُمْر
rosopas, rusa, rosnica /bot. Chelido- ـ صُفْر
nium/ ili /bot. Zanthorrhiza apiifolia/
/vrsta biljke od k. se deblja/ ـ مُسْتَعْجِلَة
šupljine kroz k. izbija ~ الأَرْضِ
zemna vlaga; pečurke
grede, brvna ~ الشَّامِ
rosopas /bot. Chelidonium/ ~ الصَّبَّاغِينَ
rotkva, repica /bot. Raphanus/ ~ الفُجْلِ
/Kakav otac, takav sin/ العِرْقُ دَسَّاسٌ
uz, pored, (po)kraj Δ عِرْقَ
znojav, oznojen, عَرْقَان (ة) عَرْقَانُ مـ عَرْقَى
k. se znoji
Arka /npl. u Libanu/ عَرْقَاةُ
bistra voda; malo (ostatak) عَرْقَاة
vode; (drvena) prečka /na kofi/
korijen; stablo; izvor, ـ ، عِرْقَاة
osnova, kapital, glavnica
red /opeka, kamenja u zidu/; عَرَقَة جـ عَرَق
kolona; niz, serija; greda /među dva
reda opeke i sl./; bič; remen /za vezanje zaro-
bljenika/; porub /gajtan na strani, boku šatora/
planinska (brdska) staza; عُرْقَة
komad pečenog hladnog /mesa/
k. se mnogo znoji عُرَقَة ـ سـ
korijen; stablo; izvor, عِرْقَة جـ ات ، عِرَق
osnova, glavnina, kapital
prečka /na kofi/; /pješčani/ humak عَرْقُوَة جـ عَرَاقٍ
tak. = dvije letvice (k. spajaju عَرْقُوَتَان
prednji i stražnji dio sedla)
rakija, votka عَرَقِيّ
rasni عِرْقِيّ
potkapa /ispod fesa i sl./ عَرَقِيَّة جـ ات
vrsta kurik(ovin)e, mašljike ~ الرَّهِبِ
/bot. Evonymus latifolius/
rasizam عِرْقِيَّة
ukorijenjen; star; plemićki; punokrvan /konj/ عَرِيق
(staro)drevan, prastar, stoljetan ـ فى الْقَدَمِ
od davnina čuven ~ المَجْدِ
od starog plemstva, plemenita roda ~ النَّسَبِ
(zubi) kutnjaci; godine عَوَارِق
mršav, izmršao مُعْتَرَق
čvrsto ukorijenjen; žilčasto šaran, isprugan, مُعَرَّق

عِرَاك borba, bitka; tuča; tiskanje, gurnjava, gužva; svađa
عِرَاكًا sve skupa (zajedno, odjednom
عُرَاكَة /mlijeko pomuzeno pred prvo (ili drugo) nakupljanje njegovo u vimenu
عَرَك glas, zvuk, šum, ton
عَرْك struganje, trljanje; miješanje; mijesenje; iskustvo; prekaljenost; praksa; izmet /zvijeri/; zgaženo bilje
عَرِك glas, zvuk, šum, ton
ـ جـ ون iskusan; izmiješan, nagomilan /pijesak/; sudarajući se međusobno /valovi/; snažan (dobar, prekaljen) borac
عَرَكَانِيَّة razvratnica; bludnica; preljubnica; krupna (gruba) žena
ـ (velika) stidnica /žene/
عَرَكْرَك (ة) debeo; snažan; k. koljenom do mesa protrlja sebi kožu na boku /dromedar/; ružna i mršavih bedara
عَرْكَة جـ عَرَكَات borba; rat; tuča; struganje, trljanje; gurnjava, stiska; iskustvo, praksa; put; svrab, šuga
عَرْكَةً jedanput
عَرَكَات više puta
عُرْكَة ـ ـه k. podnosi zlostavljanje, pećenik, mučenik
عَرَكِيّ جـ عَرَك ، عُرُوك ribar
عَرَكِيَّة razvratnica; bludnica; preljubnica; krupna (gruba) žena
عَرُوك جـ عُرُك ـ مـ /deva/ za k. se ne zna je li debela ili da li joj u grbi ima sala /osim opipavanjem grbe/ tj. k. ima malu grbu
عَرِيك nagomilan, međusobno izmiješan /pijesak/
عَرِيكَة جـ عَرَائِك grba /deve/; duša; priroda, narav, ćud; temperament, karakter
مُعَارِك (snažan, izdržljiv, prekaljen) borac
مُعَارَكَة borba; svađa
مُعْتَرَك bojište; poprište; arena
مَعْرَك جـ مَعَارِك bojište
مَعْرَكَة (مَعْرُكَة) جـ مَعَارِك bojno polje; borba, bitka, sukob
ـ إِنْتِخَابِيَّة izborna kampanja
ـ كَلَامِيَّة polemika
مُعْرَوْرَك nagomilan, izmiješan, ispreturan /pijesak/
مَعْرُوك (ة) nagomilan /pijesak/; na k. se tiska stoka /voda/; opasena, ogoljena /zemlja/

عركس
* عَرْكَسَ b. nagomilan, nakupiti se
ـ ـه nagomilati, nakupiti
إِعْرَنْكَسَ nagomilati se, nakupiti
مُعْرَنْكِس (ة) se; b. jako crna /kosa/ gusta, bujna /kosa/; mračna /noć/

عرم
* عَرَمَ ـُ عُرَام (على ه) b. žestok, silovit, pretjeran; b. obijestan, neobuzdan; b. zloban, opak, zločest (prema)
ـ عَرْم ه ـه (po)dojiti /majku/; oglodati /kost/; oguliti /koru - životinja/; (o)brsiti /drvo - deve/; zlostaviti, nanijeti zlo, namučiti; uvezati /knjigu/
عَرُمَ ـُ (عَرِمَ ـَ) عَرَامَة b. žestok, silovit, pretjerivati
ـ على ه b. obijestan, nestašan; b. zločest, opak, nevaljao prema
عَرِمَ ـَ عَرَم tak. = (za)mirisati, z
عَرَّمَ ـه audarati /spaljena kost/ (iz, po, s) miješati; nagomilati, nabacati, naslagati; napuniti, uzvršiti /mjeru/
أَعْرَمَ ه pretvoriti, obijediti, lažno okriviti
تَعَرَّمَ ـه oglodati /kost/; oguliti /koru/; obrstiti /drvo/
ـ b. oglodana /kost/; b. oguljeno, obršteno /drvo/; b. nagomilan, naslagan, nabacan; nadoći, nabujati /rijeka/; b. napunjena, uzvršena /mjera/; b. nadut, uobražen
ـ على ه b. obijestan, nestašan prema
إِنْعَرَمَ b. uvezena /knjiga/
إِعْتَرَمَ b. žestok, plahovit, naprasit; b. nepokoran, azgin /konj/; b. tvrdoglav; b. opak, zločast, zloban; tražiti ko će je podojiti, izmusti sama sebe ili podojivši se izbaciti mlijeko iz usta /žena/
ـ ـه sisati /majčina prsa - dijete/
أَعْرَم stado ovaca i koza; jarac šarenih gubica; šareno jaje
ـ مـ عَرْمَاء جـ عُرْم sa crnobijelim pjegama; šaren, raznobojan; pjegav
ـ جـ عُرْمَان bunar; njiva
ـ جـ عُرْمَان ، عَرَامِين neobrezan, neosunećen
عَارِم جـ عَرَمَة مـ (ة) جـ ات ، عَوَارِم žestok, silovit, naprasit, plahovit, prgav; zločast, opak, zloban; vrlo hladan /dan/; ogroman / pl. 'awarim; tak. = ružne riječi
عَرَّام جـ ون knjigovezac
عُرَام žestina, silovitost, plahovitost, naprasitost, prgavost; zloba, opakost; mnoštvo, ogromnost, sila /vojske/; oglodana

kost; oguljeno (obršteno) drvo; opala kora pasdrijana /= 'ausağ - Rhamnus/; prljavština lonca/
ـ oglodan; oguljen
عَرَم mješavina crne i bijele boje; bijela pjega na gubici; crna pjega na uhu /ovce, koze/; izmiješanost ovaca i koza u stadu; prljavština /na loncu/; meso;hrpa /pšenice/
عَرْم masnoća; ostaci, nečistoća /lonca/; povez /knjige/; prolom oblaka; poplava; bunar; /bot. Carissa edulis/
عَرِم prgav, zločest, grub; neznalica /nasip, brana; c. art. = Arim /ime brane k. su podigli Sabejci u Me'ribu/
عُرْم tak. = jajaqatā-ptice
عَرْمَاءُ tak. = šarena (pjegava) zmija
عَرَمْرَم silna vojska; žestoka kiša
ـ žestok; ogroman; k. teško (slabo) govori (arapski)
عَرَمَة جـ ات ، عَرَم hrpa, gomila; željezna kaciga; pješčani humak; hrpa đubreta; meso; miris kuhanog mesa; brana, nasip; gruda, gromada, grumen; cjepanica, panj
عَرِمَة جـ عَرِم brana, ustava; silna kiša; vinograd
ـ ذ štakor, pacov - zo,
عُرْمَة جـ عُرَم crnobijela boja; hrpa žita; gvozdeni šljem; mnoštvo, sila
عَرْمَى sigurno, zaista
عَرِيم جـ عُرْمَان nesreća; bunar; njiva
مُعَارَمَة svađanje; sijanje razdora, zavađenje
* عَرَمْرَم ← عرم

عرمس
* عَرْمَسَ očvrsnuti /tijelo/
عَرَمَّس odlučan, energičan; pametan, mudar
عِرْمِس جـ عَرَامِس stijena; jedra deva

عرمش
Δ (عرمش) عَرْمُوش جـ عَرَامِيش grozd bez boba

عرماض
* عِرْمَاض b. pokrivena žabokrečinom (algama) - /voda/
عِرْمَاض žabokrečina, alge
عَرْمَض / ة / kraljevo koplje, čapljan /bot. Asphodelus/; patuljasto bilje /kao arāk, sidr i dr./; žabokrečina
ـ ، عِرْمِض trnovito grmlje /= 'iḍāh/
عَرَمُّون Aremun /npl. u Libanu/

عرن
* عَرَنَ ـُ (عَرِنَ ـَ) عِرَان b. udaljen, dalek(o)
ـ ـُ عَرْن ـه tetivom omotati /strijelu/

dobiti napad groznice ـ، عُرِيَ ـَ . . .
tak. = (za)drhtati, (s)tresti se /od straha/ عُرِيَ ـَ
(po)željeti da ima prodanu stvar ـ الى ه
žudjeti, čeznuti za ـ هَوَاهُ الى ه
napraviti zapučke (ilike) na /košulji/; عَرَّى ه
izraditi ručku (držak) na /posudi i sl./
ostaviti, napustiti; أَعْرَى ه ه
napraviti zapučke (ilike) na /košulji/;
izraditi ručku (držak) na /posudi i sl./
moliti za dobročinstvo; إِعْتَرَى ه
zadesiti, snaći, obuzeti; dogoditi se;
naumpasti; izbezumiti; zaluditi
jesti svježe zrele datulje اسْتَعْرَى
zimzelena biljka; /vrsta biljke/ أَعْرُوَان
k. ima napad groznice; tak. → 'ary عَارٍ ج عُرَاة
predio, kraj; susjedstvo; dvorište عَرًا
žestina studeni; dvorište; obala, žal عَرَاة
عَرَاوَة ← عَرَارَة
kraj, strana; skupina, grupa /ljudi/ عِرْو ج أَعْرَاء
bezbrižan, nemaran, nehajan ـ من ه ه
napad groznice; drhtanje; čežnja; povečerje عُرَوَاءُ
s hladnim vjetrom; sjeverac; tiho oglašavanje lava
predio; susjedstvo; dvorište عَرْوَة
Urva - npp. عُرْوَةُ ـ ذ
ručka, držak; petlja; zapučak, ilika; عُرْوَة ج عُرًى
skupocjenost; predgrađe; lav; čovjek k. ne
napušta zemlju; zimzelena biljka; šikara, čestar,
guštara; skupina trnovitog grmlja /='idah/; gor-
koslano bilje /=hamd/ k. se pase u doba suše;
veza /prijateljstva i sl./ / pl. tak. = vojskovođe
najčvršća veza, islam الـ ~ الوُثْقَى
slobodan (čist) sam od toga; أَنَا ـ مِنْهُ
s tim nemam nikakve veze
sve zajedno; potpuno, sasvim بـ ~ ه وَزِرِّه
male usmine /an. = nymphae/ عَرْوَتَان
hladan vjetar عَرِيّ (ة)
zapučak, ilika عُرْيٌ، عِرْيٌ
k. ima napad groznice مَعْرُوّ
عري snaći, zadesiti, pogoditi, * عَرَى ـَ عَرْى ه
obuzeti, desiti se, dogoditi se
b. hladna /noć/ عَرِيَ ـَ عُرًى
b. go, nag, svučen, ـ عُرْيٌ، عُرْيَة (عن، من ه)
neodjeven; skinuti, svući /odjeću/
b. bez, lišen, slobodan od ـ من ه
napustiti, ostaviti; zanemariti; عَرَّى ه ه

leglo, brlog, jazbina, rupa; šumica, gaj; šikara, gu-
štara, čestar; meso; plijen /ulovljena životinja/; glas,
zvuk, šum, moć, sila, vlast, slava; Arin /ogranak
plemena Temim/; c. art. = El-Arin /npl. u Egiptu/
slabouman ـ Δ
leglo, brlog, jazbina, rupa; عَرِينَة ج عَرَائِنُ
krvavac /bot. Jypericum androsaemum/
Urejna /ime ar. plemena/ عُرَيْنَةُ
s klincem pričvršćnim مُعَرًّى
šiljkom za držalicu /koplje/
obojen pomoću → 'irnāt /mješina/ ـ، مَعْرُون
s prepriječenim drvcetom u nosu /deva/ مَعْرُون
/vrsta drveta * عَرَنْتَن، عَرَنْتُن، عَرَنْتِن
k. služi za štavljenje/ عرنتن
Arendždež - npp. * عَرَنْجَج عرنجج
tvrd, čvrst, jak, debeo * عُرُنْد، عُرْنُد عرند
tvrd, čvrst, jak, debeo عَرَنْدَد عرندس
jak, snažan /deva; čvrsta sigurna * عَرَنْدَس
/vlast/ / jaka bujica; ogroman lav
dug(ačak), visok; čvrst, jak * عَرَنْدَل
isturen * (عرنس) عِرْنَاس ج عَرَانِيس
planinski greben; preslica; عرندل
klip /kukuruza/; vitica /loze/; /vrsta ptice/ عرنس
preslica; povjesmo عِرْنَاسَة ج عَرَانِسُ
klip /kukuruza; /vrsta ptice/ عُرْنُوس ج عَرَانِيسُ
kokotac /vrsta djeteline, bot. Melilotus/ * عَرَنْقَص
kokotac - bot. عَرَنْقُصَان عرنقص
gusta, bujna /kosa/ * عَرَنْكَس عرنكس
savršeno građen /konj/ * (عرهل) عُرَاهِل
snažna /deva/ عرهل عَرْهَلٌ
neznatna skupina عُرْهُول ج عَرَاهِيلُ
lav * (عرهم) عُرَاهِم ج عَرَاهِمُ
sočan, mesnat; mekan, ـ (ة) عرهم
nježan; jak, snažan; krupan
lav / silan, jak, snažan عَرْهَم، عِرْهَمٌ
gljiva; palmina grana bez datulja; kiša عُرْهُوم
sočan, mesnat, mekan, nježan; ـ ـه عرهن
silan, jak, snažan; krupan; lijep
velik, krupan /dromedar/ * (عرهن) عُرَاهِن
grozd zelenih datulja; عُرْهُون ج عَرَاهِينُ
(otrovna) gljiva; v(a)rganj /bot. Boletus/
pogoditi, zadesiti, snaći; * (عرو) عَرَا ـُ عَرْو ه ه
obuzeti, spopasti, dočepati se; dogoditi se,
desiti se; doći kod.... moleći dobročinstvo; عرو
napraviti zapučke (ilike) na /košulji/ عرا

naviknuti se na, uvježbati se u ـ عُرُون على ه
popriječiti drvce /= 'irān/ kroz nos /devi/ ـ ـُ عَرْن ه
tak. = od bolesti gubiti dlake عَرِنَ ـَ عَرَن
na stražnjoj nozi; dobiti pukotine po
nogama; očirati se po vratu /konj, deva/
osjećati bol od drvceta /= 'irān/ عُرِنَ ـَ
popriječenog mu u nosu /dromedar/
klincem /= 'irān/ prikovati عَرَّنَ ه
šiljak za držalicu /koplja/
hraniti se (kuhanim) mesom; أَعْرَنَ
i. svrabljive deve; i. devčad ispucalih nogu
dalek عَارِن (ة)
prodavač platanova drveta /=zimaḥ/ عَرَّان
bolest od k. opadaju dlake عِرَان
sa stražnjih nogu; ispucalost nogu; žuljevitost
putišta stražnjih nogu; čiravost vrata /životinja/;
kroz nos /deve/ popriječeno drvce; klinac /k.
pričvršćuje šiljak za kopljište/; osovina vitla;
jazbina /hijene/; udaljenost; borba; rog; dugačka,
prostrana šuma; daleka nastamba / putevi
dalek(i) ـ ـ مب
val, talas; pučina, otvoreno more عُرَانِيَة
bolest nogu; čiravost vrata عَرَن
/u deve i sl./; (kuhano) meso; miris
kuhanog mesa; dim; trag od čorbe na ruci;
zadah masnoće /na ruci/; /vrsta biljke - drveta/
grahorka, slatka djetelina عَرْن
esparzeta /bot. Onobrychis viciaefolia/;
japanski lak /bot. Rhus axycantha/
bolesnih nogu /v. 'irān/; عَرِن (ة)
čirava vrata /deva i sl./
miris kuhanog mesa عِرْن
vrsta platna; korijenje → 'artana ـ / ة /
prostrana ravnica عِرْنَان
/bot. Rhus albida/ عَرْنَة
oboljelost nogu; čiravost عُرْنَة
vrata /životinja, v. 'irān/
tak. = /rvač/ k. sve obara, nesa- عِرْنَة ـ ـه
vladiv; grub; opak, zločest; škrt
nos, nosna kost (ili rskavica), عِرْنِين ج عَرَانِينُ
gornji dio nosa; prvak, vođa poglavar;
plemić, velikaš; najbolji dio; početak
prvi mlazevi kiše iz oblaka عَرَانِينُ السَّحَاب
bolesnih nogu; čirava vrata /životinja, v. 'irān/ عُرُون
dvorište; predgrađe; عَرِين ج عُرُن

k. se naveče ne vraća s paše /deva/ ـ جـ عَزِيب
neženja, bećar; udovac; puštenac; dalek pašnjak ـ
neudata, ledična / عَازِبَة جـ عَوَازِبُ
usidjelica; udovica; puštenica
samostanac, monah, kaluđer عَزَّاب
/bot. Abrus bottae/ عَزْب
neoženjen; usamljen عَزَب جـ أَعْزَاب ، عُزَّاب
/pješčani hum/ / neženja
neudata (žena) ـ مـ (ة)
tak. = imanje, dobro, majur, عَزْبَة جـ عِزَاب
farma, salaš; zakupno dobro
neženstvo, celibat; neudavanje عُزْبَة
imanje, dobro, majur, farma, salaš عِزْبَة جـ عِزَب
(zemlja) daleko od pašnjaka عَزُوبَة
(ili sa oskudnom ispašom)
neženstvo; neudavanje عُزُوبَة
neženstvo; neudavanje عُزُوبِيَّة
neoženjen; k. ode daleko od svojih; k. ode عَزِيب
daleko na pašu /deva, ovca/ - / neženja; udovac
starica عَوْزَب ـ مـ
k. daleko napasa stado مِعْزَاب
k. daleko odvede stado; مِعْزَابَة ـ ذ
(ostao dugo) neoženjen
odveden na dalek pašnjak مُعَزَّب
/deve/ / šejh, emir /u Nedždu/
gost مُعَزِّب
supruga, žena مُعَزَّبَة
robinja; supruga مِعْزَبَة جـ مَعَازِبُ
odbiti, odgurnuti; obljubiti * عَزَجَ ـُ عَزْج ه
(us)prekopati /lopatom/ ـ هـ ب هـ
obljubiti * عَزَدَ ـَ عَزْد ه
izgrditi, izružiti, * عَزَرَ ـَ عَزْر ه هـ
prekoriti, osuditi, prigovarati; ne htjeti
imati ništa s; obljubiti; natovariti; svezavši
konopcem nos /dromedaru/ uliti mu lijek
u usta; upoznati s, poučiti, uputiti u (vjeri);
pomoći; obuzdati, suzbiti, svladati /oholost i sl/
primorati, prisiliti na; obavijestiti ـ ه على هـ
spriječiti u, odvratiti ـ ه عن هـ
od, zabraniti, odbiti od
grditi, ružiti, koriti, osuđivati, عَزَّرَ ه
prigovarati; kažnjavati, isl. = izbatinati
(izbičevati) ispod propisane kazne; pretući;
tovariti; pomagati; cijeniti, poštivati; veličati
čvrsto pritegnuti /vitao/ عَيْزَرَ هـ

k. se zdogovara sa ženom
obal go pješčani hum; c. art.; Urjan - npp. ـ
Urjani - npp. عُرْيَانِيّ
nudizam عُرْيَانِيَّة
datulja s k. je ubran urod; عَرِيَّة جـ عَرَايَا
datulja data drugom da je obere; tak. → 'rw
golotinja, nagost عُرْيَة
goli (otkriveni) dio tijela مَعْرَاة جـ مَعَارٍ
/lice, šake, stopala/- / pl. tak. =
postelje; mjesta gdje ne raste bilje
goli dio tijela مَعْرًى جـ مَعَارٍ
neodjeven, neobučen, razgolićen, obnažen مُعَرًّى
/ golo tijelo; slobodan netovaren dromedar
* (عريط) عِرْيَاط . . . ← عرط
/itj. za tjeranje koza/ * عَزْ
b. neoženjen, neženja, * عَزَبَ ـُ عُزْبَة ، عُزُوبَة
ledičan, ne ženiti se عز
b. pust, nenaseljen; b. skriven; ـ ـُ عُزُوب عزب
povučeno živjeti; nadaleko unaokolo lutati
b. udaljen, dalek(o) od, udaljiti se, otići ـ عن ه هـ
od (iz); izmaći, ne opaziti; napustiti /strpljenje/
muž te žene je odsutan ـ طُهْرُ الْمَرْأَة
zaboraviti se, pasti u zaborav ـ عَنِ الأَذْهَان
ne smije se لاَ يَعْزُبُ عَنِ الْبَال أَنَّ
ispustiti iz vida da...
ništa ne izmiče لاَ يَعْزُبُ عَنْ عِلْمِهِ شَيْءٌ
njegovom znanju
b. dugo odsutan; započeto dugo ne عَزَّبَ
svršiti, zapustiti, zanemariti, okanitit se
prekinuti neženstvo (udajom za); ـ ه
preuzeti (voditi) poslove (kućanstvo)
udaljiti se, b. jako أَعْزَبَ
daleko (od početka); i. deve daleko na
paši; (ot)ići daleko na pašu /ne vraćajući se
naveče - deve/; daleko naići na pašnjak /pastiri/
udaljiti, daleko poslati; ـ ه هـ
ostaviti na paši /ne vrativši ih naveče
- deve/; prouzročiti da ostane neoženjen
ostati dugo neoženjen تَعَزَّبَ
/pa se oženiti/; suzdržati se od snošaja /nakon
vjenčanja/; (s devama) prenočiti na pašnjaku
ne(o)ženjen, ledičan; neže- أَعْزَبُ مـ عَزْبَاءُ جـ عُزْب
nja, bećar; udovac / f. = neudata, ledična; udovica
neoženjen, ledičan; nikad pasen niti gažen عَازِب
bezuman, lud ~ اللُّبِّ

razgolititi, razodjenuti, obnažiti,
otkriti; kopanjem otkriti /rudu/
skinuti, svući /odjeću/ ـ ه (من) هـ
lišiti, ostaviti bez, osloboditi od ـ ه من هـ
(uz)jahati neosedlana konja (konje) عَارَى
b. izložen hladnoći u povečerje; putovati أَعْرَى
kroz pustinju; naseliti se (živjeti) u pustinji
napustiti, otuđiti se, ostaviti (na cjedilu) ـ ه
dati jednogodišnji urod /datulja/ ـ ه هـ
skinuti, svući /odjeću/ s ـ ه (من) هـ
skinuti se, svući se, razodjeti se, تَعَرَّى (من هـ)
razgolititi se, obnažiti se
b. bez, lišen, slobodan od ـ من هـ
إِسْتَعْرَى ← عرو
sam putovati إِعْرَوْرَى
jahati golog /konja/; prekriti /brda - ـ ه هـ
fatamorgana/; (po, u)činiti /ružna djela/
neravan /put/ أَعْرَوْرِيّ
razodijevanje, svlačenje, razgolićavanje; erozija تَعْرِيَة
go, nag; عَارٍ جـ عُرَاة مـ عَارِيَة جـ ات ، عَوَارٍ
nenamještena /soba/
k. je bez, lišen, slobodan od ـ من هـ
nevokaliziran ـ عَنِ الضَّبْط
k. ne odgovara stvarnosti, nestvaran ـ مِنَ الصِّحَّة
bosonog عَارِي الأَقْدَام
gologlav ـ الرَّأْس
gola, bez bilja /zemlja/ عَارِيَةُ الْمَحَاسِر
tak. = davanje na korištenje bez naknade عَارِيَة
bez, lišen, slobodan od عَرٍ من هـ
slobodan prostor, otkriveno عَرَاء جـ أَعْرَاء
mjesto, vedro nebo; pustinja
pod vedrim nebom, na slobod- في الـ~
nom (čistom) zraku; vani, napolju
عَرَاة ← عرو
strana; kraj, predio; dvorište; hladnoća عَرًى
عَرِيّ ← عرو
nehajan čovjek, عُرًى جـ أَعْرَاء
nebriga; uljez, došljak
golotinja, nagost, razgolićenost, neodjevenost عُرْي
go, neosedlan /konj/ ـ جـ أَعْرَاء
go, nag; عُرْيَان جـ ون ، عَرَايَا مـ (ة) جـ ات
živahan, lak, brz, dugonog,
dugačak /konj/; iskren /savjetodavac/
go, golcat ـ طُلُق (مَلْط)
k. ne zna čuvati tajnu, indiskretan; ~ النَّجِيّ

عزج
عزد
عزر

إِعْتِزَار samosavladavanje, odgajanje samog sebe
تَعْزِير grđenje, prekoravanje, prigovaranje, osuđivanje; ublažena kazna /ispod 80 udaraca/
تَعْزِيرَة oštar ukor
عَازِري konjušar; tovarni dromedar
عَازِرِيَة bećarica; razvratnica
عَازُوزُ Azur /npl. u Lbanu/
عَزَارَة prijekor; potištenost, poniženje
عَزَائِرُ šiblje, granje, ostaci drveća
عَزْر grdnja, prijekor, prigovor, osuda; naplata za otavu
عَزْرِيّ neženja, bećar; konjušar
عَزُور zloban, opak, nevaljao
عَزْوَر (ة) zločest, ružne naravi
عَزْوَرَة tak. = brežuljak
عَزِير naplata za otavu
○ عُزَيْر ← ابت
△ عُزَيْرًا /vrsta ptica, orn. iz porodice Mota cillidae/
عَوْزَر planinski čkalj (češljuga) - bot.
عَيَازِرُ šiblje, granje, ostaci drveća
عَيْزَار živahan dječak; čaša; orn. = čaplja, ždral
ـ / ة / /vrsta drveća/
ـ (ة) čvrst, jedar, jak; dobro pritegnut
عَيْزَارِيَّة čaša
○ مَعْزُرُون ← ابت
○ عَزْرَائِيلُ، عِزْرَائِيلُ Azrail /anđeo smrti/
△ (عزرن) تَعَزْرَنَ على (raz)bjesniti se na
△ عَزْرَنَة bjesnilo; naglost, žestina
عزز * (عزز) عَزَّ ـُ b. teško (podnositi); b. žao; boljeti
عز ـُ عَزَّه nadmašiti; pobijediti
ـ عِزَاز، عُزُوز i. uske mliječne kanale /u vimenu - deva/
ـ عِزّ b. poštovan, cijenjen, ugledan
ـ عَزّ، عَزَازَة b. rijedak, nedostižan, teško se moći naći; b. skup, b. skupocjen; b. drag, mio; teći, curiti
ـ عِزّ، عَزَازَة، عِزَّة b. moćan, silan, ojačati; b. težak; b. nemoguć, nesavladiv, nepremostiv; b. slab, oslabiti
ـ وَجَلَّ Svemogući i Uzvišeni /Bog/
عَزُزَ ـُ عَزَازَة i. uske mliječne kanale /u vimenu - deva/
عَزَّزَ ه هـ pojačati, osnažiti, učvrstiti; učiniti moćnim (jakim, snažnim); (pot)pomoći, podupirijeti, podržati, potkrijepiti; uzdizati, veličati; poštivati, cijeniti; učiniti uglednim, proslaviti; omiliti, učiniti obljubljenim; paziti, voljeti
ـ ب ه strogo (grubo) postupati prema
ـ (من) هـ razblatiti, učiniti ljepljivom /zemlju - kiša/
ـ جَانِبَهُ pojačati, osnažit, učvrstiti, učiniti moćnim
عَازَّ ه željeti nadmašiti, nastojati pobijediti, nadmetati se, mjeriti se s /u slavi i sl./; (htjeti) nadmašiti u govorništvu; sam donositi travu /i sl./ i davat /bolesnoj stoci/
أَعَزَّ ه هـ pojačati, osnažiti, učvrstiti; učiniti jakim (moćnim, silnim); poštivati, veličati, uzdizati; omiliti; voljeti, ljubiti; smatrati rijetkim (skupocjenim); davat prednost
ـ هـ على ه uskratiti, radije zadržati za sebe (ne davši drugom)
ـ naići na tvrdo tle; ići po tvrdom tlu; i. uske mliječne kanale /u vimenu - deva/; i. tešku trudnoću, teško se oteliti /krava/; i. nabreklo vime i pokazivati inače da je noseća /ovca/
أُعْزِزَ ب هـ bolno saosjećati s..., b. žao (teško) zbog
تَعَزَّزَ postati moćan (ugledan, poštovan); osnažiti se, pojačati se, učvrstiti se, konsolidirati se; ojačati, ojedrati, očvrsnuti /tijelo, meso/; postati rijedak i skup; i. uske mliječne kanale /vimena - deva/; praviti se da odbija
ـ ب ه oholo se ponašati, b. ohol prema, hvali(sa)ti se pred
إِنْعَزَّ عن kao suviše skupocjeno b. uskraćeno
إِعْتَزَّ postati moćan (cijenjen, slavan); postati važan (značajan) osnažiti se, ojačati
ـ ب ه هـ smatrati se moćnim (uglednim i sl.) zbog; hvaliti se... kao uzrokom svoje moći (ugleda); b. ponosan na; b. ohol zbog; uznositi se, hvaliti se, trijumfirati zbog
ـ على ه nadmašiti, pobijediti
إِسْتَعَزَّ slijepiti se, b. čvrst, ne rasipati se /pijesak, zemlja/
ـ ب ه هـ dati smrt, usmrtiti; omiliti, učiniti obljubljenim
ـ على ه pobijediti, nadvladati; shrvati, svladati /bolest/
ـ بحَقِّي pobijedio me je
أُسْتُعِزَّ b. pobijeđen
ـ ب ه b. skrhan od bola; snašla ga nesreća (bolest, smrt)
ـ هـ smatrati (učiniti) skupocjenim (vrijednim), cijeniti
اعْتِزَاز (ب هـ) ponos, gordost
أَعَزُّ مـ عُزَّى (naj)jači, -moćniji; -draži; -uglediji; -rjeđi
ـ مـ عَزَّاءُ (عُزَّى) moćan
ـ مِنْ بَيْضِ الأَنُوقِ /rjeđi od jajeta lešinara/
أَعْزَاز A'zaz /obl. i npl. u Siriji/
إِعْزَاز pojačavanje; poštovanje; ljubav
تَعِزُّ Taiz, Te'izzz /npl. u Jemenu/
تَعْزِيز ج ات pojačavanje; podupiranje; (pot)pomaganje
عَزّ jak, snažan
عَزًّا بَزًّا svakako
عِزّ moć, sila; snaga, jačina; ugled, upliv, utjecaj; čast, slava, visok položaj; visočanstvo; žestina, sredina, jek; cvijet /mladosti; žestoka kiša; obijest; užitak, naslada; zrelost /čovjeka/
ـ عَزِيز velika moć
~ الضِّيقَة krajnja nevolja
فِي ~ usred, u doba najžešće /zime, borbe/; u gluho doba /noći/
ـ obilna, žestoka /kiša/; silna /bujica/; rijedak
عَزَّاءُ tak. = teška godina; obilan pljusak; teška (ozbiljna i sl.) stvar
عَزَاز tvrdo zemljište
عَزَازَة kratak vodeni tok u dolini
△ عِزَّتْ ـ ذ Izzet - npp.
عَزَز suženost mliječnih kanala /u vimenu deve/; vrdo tle
عَزَّة mlada gazelica
عَزَّةُ Azza - npp.
عِزَّة moć, sila; snaga, jačina; ugled, uticaj, upliv; čast, slava, dostojanstvo, visok položaj; ponos; rijetkost
ـ قَوْمِيَّة nacionalni ponos
~ الجَانِب moć, snaga
~ النَّفْسِ samopoštovanje, osjećaj časti; samoljublje
عِزَّةُ Izzeta - npp.
عَزُوز ـ مـ (deva) s uskim mliječnim kanalima /u vimenu/
عَزُّوز Azzuz - npp.
العُزَّى tak. = Uzza /ženski idol obožavan u

b. odan, privržen
poraziti; potući, pobiti, poubijati, uništiti عَزَّقَ ه
motikom kopati أَعْزَقَ
b. (pre)uskopan إِنْعَزَقَ
stražnjica عَزَّاقَة
plug عَزَاقِيَّة جـ ات
kopanje; jedrenje عَزْق
opak, zločast, pakostan عَزِق جـ عُزُق
tak. = vijači žita (pšenice) عُزُق
kolut, prsten, brtva, umeta عَزَقَة جـ ات
zdjela; kadilo عَزْقَى
pisać, morski lješnik, plod trišlje عَزُوق
/kad nema jezgra, bot. Pistacia vera/
naprasit, osoran, prgav; zločast, opak; škrt عَزُوق
smežuranost (pisaća) عَزُوقَة
nisko /zemljište/ عَزِيق
zao, opak, mučan, prgav مُتَعَزِّق
motika; lopata; مِعْزَق جـ مَعَازِق
vijača /za žito; ručka
motika; lopata; vijača مِعْزَقَة جـ مَعَازِق
dotjerati se, obući Δ (عزقل) تَعَزْقَلَ
praznično (svečano) odijelo
dotjerivanje, svečano (elegantno) عَزْقَلَة
odijevanje; cjepidlačenje, sitničavost
عزل * عَزَلَ ـِ عَزْل ه هـ عن ه هـ otpustiti, smijeniti,
udaljiti s /posla, dužnosti, položaja/; zbaciti,
svrgnuti, udaljiti od, izolirati, izdvojiti iz(među)
smijeniti stražu; dići logor i otići ـ
/ne želeći začeća/ pred samu ـ عن ه
ejakulaciju izvući penis iz vulve
i. menstruaciju عُزِلَ ـَ
b. smijenjen, otpušten ـ به
preseliti se, promijeniti stan عَزَّلَ
otpuštati, smjenjivati, ـ ه هـ (عن ه هـ)
udaljavati, odstranjivati; zatvarati
/dućan/; (pro)čitati, isprazniti; čistiti
ostaviti, napustiti; udaljiti, odstraniti أَعْزَلَ هـ
udaljiti se, odvojiti se, تَعَزَّلَ (عن) ه هـ
povući se, izolirati se
b. otpušten, smijenjen, ـ عن هـ
udaljen s /dužnosti/
udaljiti se međusobno; تَعَازَلَ
odvojiti se jedan od drugog
b. odvojen, udaljen, إِنْعَزَلَ عن ه هـ
odstranjen, izoliran; b. smijenjen,

suzdržavati se od * عَزَفَ ـُ عَزْف : نَفْسَهُ
osjećati odvratnost prema; ـ عَزْف ، عُزُوف عن هـ
odvraćati se od; izbjegavati, kloniti se, ne voljeti
stalno jesti i piti; krkljati, ـ ـ عَزْف
hropiti /dromedar na samrti/
(za)zujati /lük/, ـ عَزْف ، عَزِيف
fijukati, zavijati /vjetar/
(za)svirati na ـ (على) هـ
(po)svirati; zapjevati /kome, pred kim/ ـ هـ ل ه
oglašavati se, žamoriti, ـ عَزِيف
zviždati /demoni u pustinji/
vikati; dozivati pustinjske demone عَزَّفَ
čuti (slušati) šum vjetra (i pjeska) أَعْزَفَ
međusobno recitirati (pjevati) pjesme; تَعَازَفَ
uzajamno se hvalisati; jedan drugom se rugati
b. spreman na /zlo/ إِعْزَوْزَفَ ل هـ
zveket /defa/ تَعْزَاف
svirač, muzikant / šuštav /pijesak/ عَازِف
pijanist ـ عَلَى الْبِيَانُو
iz k. grmi /oblak; šuštav /pijesak/; عَزَّاف
bučna /kiša/ / glazbenik, muzičar
šum, fijuk, zavijanje, hujanje /vjetra/; عَزْف
lupa, zveket /defa/; glasovi /demona/;
šuštanje /pijeska/; svirka, glazba, muzika
divlji golubovi عُزْف
nestalan prijatelj عَزُوف جـ عِزَاف
k. osjeća odvratnost, prema, ـ عن هـ
k. ne voli, k. mrzi, nenaklonjen
prema; k. fijuće, zviždi /vjetar, pijesak/
nestalan prijatelj; k. osjeća odvratnost عَزُوفَة ـ ذ
prema, k. ne voli, mrzi, nenaklonjen
glasovi demona /u pustinji/; fijuk, عَزِيف
zavijanje, hučanje /vjetra/; grmljavina
harfa مِعْزَاف جـ مَعَازِيف
instrument /muzički مِعْزَف جـ مَعَازِف
na žice/; klavir, pijan(in)o
harfa; (muzički) مِعْزَفَة جـ مَعَازِف
instrument; c. art. = Lira - ast.
muzički komad مَعْزُوفَة جـ ات
عزق * عَزَقَ ـُ عَزْق brzo trčati, juriti
ne htjeti saopćiti, sakriti /vijest/ od ـ هـ عن ه
pretući., izubijati, premlatiti ـ ه ضَرْبًا
(us)prekopati; kopati dok ـ ـ عَزْق هـ
ne izbije voda /iz zemlje/; sjeći
prionuti za, držati se; عَزِقَ ـَ عَزَق ب ه

predislamsko doba u plemenu Kurejš
i Benu Kinane; vrsta akcije /=samurat
k. su obožavali u plemenu Gatafan/
moćan, silan, عَزِيز جـ عِزَاز ، أَعِزَّاء ، أَعِزَّة ، عِزَازَة
snažan, jak; slavan, ugledan, poštovan, cijenjen;
skup, vrijedan, skupocjen; rijedak, nedostižan;
nemoguć; težak; drag, mio, voljen, ljubljen
izvrstan ـ مَزِيز
moćan, jak ~ الجَانِب
nedostižan, nedostupan ~ المَنَال
velikodušan; samoljubiv ~ النَّفْس
rijedak, koga je teško naći ~ الوُجُود
prijatelj; vlastodržac, gospodar; vladar ـ
/Egipta/; c. art. = Svemogući /Bog/; Aziz - npp.
El-Aziz Billah /peti fatimovički halifa/ الـ~ بِاللَّه
surma, antimon عُزَيْز
sapi /konja/ عُزَيْزَاء
orlica / Aziza - npp. عَزِيزَة
عَزِيزِيّ ← خَشَب ـ
Azizi - npp. الـ~
sapi /konja/ عُزَيْزَى
Azizijja /obl. u Iraku; npl. u العَزِيزِيَّة
Egiptu i Siriji; gradska četvrt u Halebu/
moćan, silan; ponosan; gord, ohol, مُعْتَزّ (ة)
čvrst, jedar /konj/ / Mu'tezz - npp.
El-Mu'tezz bi-l-lah الـ~ بِاللَّه
/trinaesti abasovički halifa/
c. art. = k. (svima) daje moć مُعِزّ
(slavu i sl.) - /Bog/; Mu'izz - npp.
Mu'izzu-d-devle - npp. ~ الدَّوْلَة
Mu'izz li-dini-l-lah الـ~ لِدِينِ اللَّه
/četvrti fatimovički halifa/
teško bolestan مِعْزَاز : ~ المَرَض
buster, dodatni dinamo - el. مُعَزِّز
ljubav, naklonost, simpatija; pošto- مَعَزَّة
vanje; uzrok (sredstvo postizanja) moći
samopoštovanje ~ النَّفْس
domoljublje, patriotizam ~ الوَطَن
tvrda, očvrsla, poljevena مَعْزُوز (ة)
pljuskom /zemlja/
Mu'izzi - npp. المُعِزِّيّ
عزط * عَزَطَ ـُ عَزْط ه obljubiti
عزعز * عَزْعَزَ ه nadmašiti u govorničkoj vještini
goniti /koze, uzvicima: 'az, 'az ـ ب ه
ne htjeti ići (otići) /koze na povike; 'az, 'az/ تَعَزْعَزَ

otpušten; odvojiti se od stada, zalutati
إِعْتَزَلَ (عن) ه udaljiti se, odvojiti se, povući se, izolirati se, ostaviti, napustiti
ـ عن ه هـ pred izbacivanje sjemena izvući ud iz stidnice /ne želeći začeća/; b. otpušten, smijenjen
إِعْتِزَال udaljavanje, izdvajanje; povučenost, osamljenost
~ الخِدْمَة stupanje u mirovinu
أَعْزَلُ izoliran pješčani hum; dio mesa ostavljen za odsutnog; beskišni oblaci
ـ (naj)zabačenije /mjesto/
ـ (م عَزْلاءُ) جـ أَعْزَال ، عُزْل ، عُزَّل ، عُزْلان ،
مَعَازِيلُ nenaoružan, goloruk; bez koplja; k. ne može letjeti /ptica/; oštećenog kuka; k. obično drži rep postrani /konj/
الأَعْزَلان A'zelani /dvije doline Rayyab i Zam'ān) k. pripadaju plemenima Banū Kulaib i Banū-l-'Adwîyat)
إِنْعِزَال odvojenost, odsječenost, izolacija /itd./
إِنْعِزَالِيّ جـ ون izolacionist
إِنْعِزَالِيَّة izolacionizam
تَعْزِيل izoliranje, izlolacija
عَازِل el. = izolator, nesprovodnik, gr. = izolirajući /jezik/ nevodič, izolacija
ـ جـ عَزَلَة k. odvaja, udaljuje, itd.
عَازِلَة جـ ات ، عَوَازِلُ el. = izolator
عَزَازِيل sotona, đavo
عُزَّال mutezilije /pripadnici isl. sekte/
عِزَال slabost; preseljenje, promjena stana
ـ kućne potepštine, namještaj, pokretnine; stvari, prtljag
عَزَالَان dva bočna repna pera /orla/
عَزَل nenaoružanost, golorukost; stražnjica
عَزْل udaljavanje, odvajanje, odstranjivanje, izolira-nje; izolacija; otpuštanje, smjenjivanje; svrgava-nje; zaštita od /požara/; ostavka; predenje, prelaštvo
عُزْل tak. = slabost
عُزُل جـ أَعْزَال tak. = nenaoružan, goloruk
عَزْلاءُ جـ عَزَالَى ، عَزَالِى (prostrani) otvor /mješine/; zadnjica
عَزَلَة tak. = bočna (karlična) kost /an. Os ilii/
عُزْلَة odvojenost, odsječenost, izoliranost; usamljenost, povučenost
فِى ~ عَنْ odvojen(o) od, posebno
عِزْلَة جـ عِزَل okrug, kotar, srez /dio

- nāhiyat u Jemenu/
مُعْتَزَل جـ ات osamljeno mjesto, samoća
مُعْتَزِلَة mutezilije, muteziliti /pripadnici isl. sekte/
مُعْتَزِلِيّ mutezilijski, mutezilitski
مِعْزَال جـ مَعَازِيلُ nenaoružan, bez koplja; (pastir) k. daleko od ostalih napasa stado; k. se na putovanju izdvaja od ostalih; slab; glup; svojeglav
مَعْزِل جـ مَعَازِلُ odvojeno (usamljeno) mjesto; odvojenost
~ التَّجْفِيف sušnica
ـ ، ـ صِحِّيّ izolator - med.
بِـ~ عَنْ odvojen(o) od, daleko od
مَعْزُول udaljen, dalek; odvojen, izoliran; otpušten, smijenjen
ـ عَنِ الْعَالَمِ odsječen od svijeta
مُنْعَزِل usamljen عزم
Δ عَزْلَبَ ه obljubiti
* عَزَمَ ـ عَزْم ، عُزْم ، عُزْمَان ، عَزَمَة ، عَزِيم ،
عَزِيمَة ، مَعْزَم ، مَعْزِم ، (على) هـ odlučiti (se), riješiti (se) na (da), zaključiti
ـ b. odlučan, energičan, ozbiljan; b. odlu-čen, zaključen, riješen; (op)čarati, vračati
ـ الى هـ otići u
ـ على ه ان (ل) (pre)zaklinjati da
ـ على ه ب هـ (strogo) narediti da
ـ ه على pozvati na /gozbu/
عَزَّمَ vračati, gatati
ـ على ه هـ (op)začarati, općiniti
تَعَزَّمَ (على) هـ odlučiti, zaključiti, riješiti
انْعَزَمَ b. pozvan /na gozbu/
إِعْتَزَمَ (على) هـ odlučiti, zaključiti, riješiti
ـ هـ ići ne skrećući s /puta/
ـ odlučno ići naprijed; b. odlučan
ـ ل هـ strpljivo podnositi
ـ فى عِنَانه jogunasto odjuriti pravo dalje /konj/
تَعْزِيم جـ تَعَازِيمُ čaranje, vračanje
عَازِم جـ عَزَمَة k. odlučuje; odlučan / vjeran prijatelj
ـ جـ عَوَازِمُ odlučen, zaključen / pl. tak. = s odlučnošću izvršene; k. su učvrstile odluku; u k. je izvršena božija odredba /stvari/
عَزَّام čarobnjak, vrač; krotitelj zmija; lav
عَزْم جـ عُزُم drozga presovanih grožđica
ـ جـ عُزُوم odlučnost, riješenost; čvrsta odluka, namjera; moć, energija, sila; strpljivost; phy = moment

~ إِسْتِهْلَاكُ الدَّوَرَان zaletni (potezni) moment
~ الإِنْحِنَاء moment savijanja
~ الإِنْقِلَاب prekretni moment
~ الإِنْكِفَاء prekretni moment
~ البَرْم moment torzija (uvijanja)
~ التَّشْغِيلُ الْفَعَّالُ korisni radni moment
~ التَّصْفِيد kočni moment
~ الدَّوَرَان zakretni moment
~ الدَّوَرَان الإِعْتِبَارِيُّ nazivni moment
~ القُصُور zamašni moment
~ القُوَّة (statički) moment sile
~ الكَمْح kočni moment
~ اللَّيّ zakretni moment
~ اللَّيّ الإِعْتِبَارِيُّ nazivni moment
~ الهُمُود moment tromosti (inercije)
عَزْم : ← أُمّ ~
عَزْمَة جـ عَزَمَات odlučnost, riješenost; čvrsta odluka; volja, namjera; postojanost, čvrstina; strpljivost; strogo naređenje
مَالَهُ ـ وَلَا عَزِيمَةٌ on je vrlo neodlučan (nepostojan)
عُزْمَة جـ عُزَم porodica; rod; pleme
عِزْمَةٌ zadnjica, stražnjica
عَزْمِيّ k. ispunjava svoja obećanja; k. izvršava svoje obaveze / prodavač grožđane drozge; Azmi - npp.
عَزُوم جـ عُزُم ـ م starica; stara ali još jaka deva; zadnjica /
ـ odlučan, ustrajan, uporan
عُزُومَة poziv; gozba, pir
عَزِيم postojanost; brz trk
عَزِيمَة جـ عَزَائِمُ odlučnost, riješenost; čvrsta odluka (namjera); jaka volja; moć, sila, snaga; čaranje, vračanje; poziv
عَزَائِمُ اللَّه Božije odredbe
ـ السُّجُود odlomci (ajeta) kod k. se padne ničice (obavi sedžda)
ـ القُرْآن odlomci Kur'ana od čijeg se čitanja očekuje ozdravljenje
عَوْزَم جـ عَوَازِمُ omalena (žena); starica; stara i još jaka deva
مُعْتَزِم lav
ـ على هـ odlučan, riješen na
مُعَزِّم čarobnjak; krotitelj zmija
مَعْزُوم جـ مَعَازِيمُ zaključen, riješen, odlučan; pozvan / uzvanik, gost
* (عزن) أَعْزَنَ ه (po)dijeliti zajedno s

عزن

العَزُّونِيَّةُ Azzunijja /npl. u Libanu/

عزه

* عَزَهَ ـَ voljeti šalu

عَزِه ، عِزْه جـ ون k. ne voli zabavu (žene); nevaljao, loš; k. pokazuje otvorenu mržnju

عِزْهَاء جـ عَزَاهٍ ← عَزِه

عِزْهَاة جـ عَزَاهٍ ostarjela žena što uzdiše za mladošću

ـ ـ ـ سـ ← عَزِه

عِزْهَى جـ عَزَاهٍ ← عَزِه

عِزْهِيّ جـ عَزَاهِيُّ ← عَزِه

عِنْزَاه . . . ← (عنزه)

عزهل

* (عزهل) عُزَاهِل savršeno građen /konj/

عَزْهَل ، عِزْهِل جـ عَزَاهِلُ klimavi dugajlija; golub; golupče

عِزْهَلّ جـ عَزَاهِلُ prazan

عِزْهِل جـ عَزَاهِلُ tak. = brz, hitar

عُزْهُول جـ عَزَاهِيلُ hitar, lagan; (dromedar) k. slobodno pase

مُعَزْهَل lijepo (u)hranjen

عزو
عزا

* (عزو) عَزَا ـُ عَزَاء utješiti se, strpjeti se, b. strpljiv

ـ عَزْو هـ الى ، ل ه هـ dovoditi u vezu s, svoditi na, pripisivati, zahvaljivati; upisivati u grijeh, okrivljavati zbog

ـ ه الى navesti porijeklo od

ـ الى ، ل ه tvrditi da je potomak (sin)...

تَعَزَّى الى ، ل ه tvrditi da potječe od

ـ ب هـ (vičući) isticati svoje /porijeklo/

إِعْتَزَى الى ، ل tvrditi da je potomak (sin)

إِعْتِزَاء tak. = lozinka /u ratu/

تَعْزُوَة utjeha

تَعْزَى /Milost!/

عَزَاء utjeha; strpljenje; pribranost; navođenje porijekla

عِزَة جـ عِزُون ، عِزًى skupina, grupa /ljudi/

عَزْوَانُ ← بَنُو ـ

عِزْوَة srodstvo, rod, rodbinska veza; porijeklo; strpljivost; utjeha

Δ عَزْوَى /Milost!.../

* عَزُوز ← عزر

* عَزُوق ← عزق

عزي

* عَزَى ـِ عَزْى ه الى tvrditi da je potomak (sin)

ـ هـ الى ، ل ه dovoditi u vezu s, pripisivati

عَزِيَ ـَ عَزَاء ، عَزًى (u)tješiti se, b. utješen; strpljivo podnositi; primati saučešće

عَزَّى ه (u)tješiti; izraziti saučešće; podsticati na strpljivost

تَعَزَّى عن ه هـ (u)tješiti; strpljivo podnositi; tak. → zw

تَعَازَى uzajamno se tješiti; jedan drugom izjaviti saučešće

إِنْعَزَى ب هـ utješiti se

Δ تَعْزَى /Milost!.../

تَعْزِيَة جـ تَعَازٍ tješenje; izjava saučešća

عَزٍ جـ عَزُونَ مـ عَزِيَة جـ ات strpljiv

عَزَاء strpljenje; utjeha; žalost /tj. posjeta radi izjave saučešća/; pokop, pogreb; tak. → 'zw

عَزِيّ strpljiv

عِزْيَة odnos, (rodbinska) veza, srodstvo, rod

مُعَزٍّ tješitelj

Δ يَعْزَى /Milost!.../

ه عُزْيَا ـ ذ Jozna, Jehošna /izraelićanski vjerovjesnik i kralj/

ه عُزَيْر Uzejr; Esra /vjerovjesnik

عسب

* عَسَبَ ـِ عَسْب ه unajmiti /dromedara/ radi oplodnje /deva/; skočiti na, opasati, oploditi /devu - mužjak/

عَسَّبَ هـ oplijeviti; iščupati

أَعْسَبَ odjuriti, pobjeći /vuk/

ـ ه ه iznajmiti /radi oplodnje - dromedara/

إِسْتَعْسَبَ uspaliti se, tražiti mužjaka /kobila i sl./

ـ من ه هـ osjećati odvratnost prema, mrziti

ـ ه ه uzeti u najam /dromedara, radi oplodnje/ od

عَسْب potomstvo, porod; oplodnja /deve; /bot. Abrus bottae/

عَسَب (odavno) neistimaren /konj/

عَسَبَة pukotina, rasjelina, provalija

عَسُوب (vrhovni, ugledni) poglavar, vođa, prvak, starješina

عَسِيب جـ عُسُب ، عُسُب ، عُسْبَان repna kost; dlakavi dio repa; grana, splet /tj. stopalo iznad prsta/; ogooljena palmina grana; najduže krilno pero; pukotina; provalija

عَسِيبَة repna kost

يَعْسُوب جـ يَعَاسِيبُ veliki poglavar (prvak, vođa); trut /mužjak pčele/; vrsta krilatog kukca /leptir ili konjic, konjska smrt, vretence/; vrsta jarebice; zlato; lisa /bijela pjega na čelu/ ili uvojite dlake na boku /konja, gdje ga dotiču noge jahača/

عسبر

ـ ـ مـ (pčelinja) matica

* (عسبر) عِسْبَار vučić; mladunče vuka i hijene; mravojed

عِسْبَارَة سـ vučić; mladunče vuka i hijene

عُسْبُر جـ عَسَابِرُ panter; leopard; mravojed - zo.

ـ ـ سـ (ة) jaka, brza rasna /deva/

عُسْبُرَة tak. = ženka pantera (leoparda)

عُسْبُور (ة) ـ سـ štene od psa i vučice

ـ سـ (ة) snažna, brza, rasna /deva/

Δ عَسْبَق vrsta gorkog drveta za liječenje rana/

عسبل

* عَسْبَلَ ići tamo-amo, komešati se, odlaziti i dolaziti

عسج

* عَسَجَ ـُ عَسْج ، عَسَجَان ، عَسِيج (is)pružiti vrat /idući - deva/

ـ ـ عَسَجَان šepati, hramati

ـ ه بِالْخَوْتَلَة hoće da ga zaskoči skrivajući se iza vučjeg trna /='ausağat, -lav/

عَسِجَ ـَ عَسَج oboljeti jedući vučji trn /deva/

ـ عَسَجَان šepati, hramati

إِعْسَجَّ (od starosti) se pogeti

عَسْجَة dio /noći/

عَوْسَج / ة / جـ عَوَاسِجُ vučji trn, vučac /bot. Lycium arabicum /(europaeum)/; pasdrijen, pasjakovina, pasja lijeska /bot. Rhamnus cathartica/

ـ أَسْوَدُ trušljikovina, krkavina, krušina /bot. Rhamnus frangula/

مِعْسَاج k. idući ispruža vrat /deva/

عسجد

* عَسْجَد zlato; dragulj, biser; krupan dromedar

عَسْجَدِيّ zlatan; zlatne boje

عَسْجَدِيَّة bogato opremljene deve; deve k. nose zlato; poodrasla odbijena devčad; c. art. = Asedžijja /ime kobile/

مُعَسْجَد pozlaćen

عسجر

* عَسْجَرَ ustrajno hoditi (ići)

ـ الى ه هـ oštro (po)gledati

ـ هـ posoliti

عَسْجَر so

عَسْجَرَة tak. = nevaljalost, zloba

عَيْسَجُور ـ مـ jedra deva; brza i jaka deva; ženski demon, furija

عسجم

* عَسْجَمَ brzati, hitjeti

عسد

* عَسَدَ ـِ عَسْد هـ čvrsto usukati /uže/

Δ عَسْد tak. = tigar

عَسْوَدّ vrsta guštera; zmij(urin)a

ـ (ة) jak, silan, žestok

ع

عسْوَدَّة جـ ات، عَسَاوِدُ dugačak bijel crv
* عَسَرَ ـُ عَسْر، عُسْر ه pritešnjavati, dodijavati, عسر
navaljivati na, ne dati mira dužniku
ـ ه على هـ prisiliti, primorati, natjerati na
ـ b. teško, kritično /vijeme;
b. teško podnošljiv, nesnosan, neizdrživ
ـ على ه protiviti se, suprotstavljati se, oponirati,
b. protiv; mučiti /neispražnjeni želudac/
ـ ـ عَسْر ه doći s lijeve strane;
između ostalih izdvojiti /devu/
ـ عَسْر، عَسَرَان podići rep /deva u trku/;
teško se poroditi /žena/
ـ ب هـ (po, uz)dignuti /ruku/
عَسُرَ ـُ عُسْر، عَسَارَة b. težak (teško), b. mučan,
tegoban; b. mučne naravi,
b. prgav, strog, okrutan, grub
عَسِرَ ـَ عَسَر b. ljevak (ljevoruk),
raditi lijevom rukom
ـ عَسَر، عُسْر، عُسُر، مَعْسُور b. težak, mučan,
tegoban; b. škrt
عَسَّرَ ه هـ doći slijeva; oteža(va)ti
ـ ه على هـ primoravati, siliti na
ـ على ه pritešnjavati, praviti teškoće, bacati u
nepriliku, neprijateljski postupati prema
عَاسَرَ ه grubo (surovo, prestrogo) postupati prema
أَعْسَرَ ه dodijavati, stalno navaljivati na /dužnika/
ـ osiromašiti, pasti u bijedu; b. u nevolji; do-
spjeti u škripac; oskudno živjeti; pasti pod stečaj,
bankrotirati, postati insolventan; i. težak porođaj
/žena/; ne zanijeti u prvoj godini zrelosti /deva/
ـ في هـ naići na poteškoće pri (u)
تَعَسَّرَ teško se podnositi, b. nesnosan
ـ على ه b. težak, zamrsiti se, komplici-
rati se; b. nerazumljiv, nejasan
تَعَاسَرَ međusobno se ne slagati,
jedan drugom praviti teškoće
ـ على ه b. težak, mučan, tegoban; b. kom-
pliciran, zamrsiti se; b. nerazumljiv
إِعْتَسَرَ ه siliti, primoravati, zauzdavši je uzjahati
na još neukrećenu (neuvježbanu) - /devu/
ـ من هـ protiv volje /sina/ uzeti od /njegova imetka/
إِسْتَعْسَرَ هـ smatrati teškim (da je
teško); tražiti što je teško u
ـ على ه b. težak, mučan;
zamrsiti se, b. kompliciran

إِعْسَار siromaštvo, bijeda, oskudica, neimaština;
nesposobnost plaćanja, insolventnost;
padanje pod stečaj, bankrot
أَعْسَرُ م عَسْرَاءُ جـ عُسْر، عُسْرَان ljevoruk; težak,
koban /dan/ / ljevak; f. s bijelim perjem u
krilima ili k. s lijeve strane ima više perja /orao/
ـ مُتَنَاوَلاً teško dostižan
ـ يَسَر k. se jednako služi i
desnom i lijevom rukom
ـ م يُسْرَى جـ عُسَر (naj)teži, -kobniji
تَعَسُّر (po)teškoća
عُسَارَى jedan za drugim /doći/
عُسَارَيَات jedan za drugim /doći/;
na sve strane /otići/
عَسَر ljevorukost; teškoća; zlovolja
عَسِر težak, mučan, tegoban;
(zlo)koban /dan/; kritičan; neophodan,
hitan; čangrizav, prgav, teške naravi
~ الإِسَالَة viskozan
~ الهَضْم teško probavljiv
العَسْرُ (العُسْرُ) Asr (Isr) /pleme ili boravište džina/
عُسْر tak. = teškoća; bijeda, oskudica; nevolja,
nužda, neprilika / težak položaj; kriza; insolvencija,
nesposobnost plaćanja; /vrsta igre/; tvrdoća /vode/
~ البَوْل zadržavanje mokraće /pat. retencija urina/
~ النَّفَس zaduha, astma
~ الهَضْم probavna smetnja, dispepsija
عُسُر tak. = neimaština; poteškoća;
nevolja, nužda, neprilika
(ال) عِسْر Isr /pleme ili zemlja džina/
عَسْرَاءُ tak. = (veće vanjsko)
bijelo pero /u krilu ptice/
Δ عَسْرَاوِيّ، عِسْرَاوِيّ ljevoruk
عَسَرَة (veliko vanjsko) bijelo pero u /krilu/
عُسْرَة siromaštvo, bijeda; nevolja,
nužda, neprilika; teškoća
عُسْرَى tak. = neiimaština, oskudica; nužda,
nevolja, potreba, neprilika; poteškoća
عَسِير Asir /brdski predio između Hidžaza
i Jemena; f. = ar. pleme u tom kraju/
ـ ـ (ة) težak, tegoban, mučan; zločest,
prgav, ružne naravi; kritičan; (zlo)koban; k. se
zauzdava i jaše još neukrećen /dromedar/; k. diže
rep u trku; k. ne zanese u prvoj godini zrelosti
~ الذَّوَبَان teško topiv

عُسَيْرَات Usejrat /npl. u Egiptu/
عَوَاسِر živahni vukovi što tresu
glavama i savijaju repove u trku
عَوْسَر rep
عَوْسَرَانَة k. zauzdaju i jašu još neukrećenu /devu/
عَوْسَرَانِيَّة k. diže rep u trku /deva/
عَيْسَرَان /vrsta biljke/
ـ (ة) عَيْسَرَانِيّ zauzdan i jahan dok još
nije ukrećen /dromedar, deva/
مُتَعَسِّر težak, mučan; nerazumljiv
~ الحُصُول nedostižan
~ المُرُور neprohodan
مَعْسَر teškoća; opasnost
مُعْسِر (ة) siromašan; bijedan; u teškom stanju;
nesposoban da plati insolventan
مَعْسَر k. progoni svog dužnika /vjerovnik/
مَعْسَرَة، مَعْسُرَة (po)teškoća; nužda, nevolja,
neprilika; oskudica, bijeda, siromaštvo
مَعْسُور težak, mučan; kritičan; u teškom
stanju (položaju); progonjen od vjerovnika
مَعْسُورَات teškoće; nedaće, nevolje
عسرب * عَسْرَب lav
عسس * (عسس) عَسَّ ـُ عَسّ، عَسَس
noću oblaziti, patrolirati, stražarčiti; sama
pasti /deva/; kasno stići, (za)kasniti /vijest/
ـ ه هـ dati malo da jede; pipati, tražiti (u mraku)
Δ عَسَّسَ هـ (is)cijediti
إِعْتَسَّ tražiti hranu; noću obilaziti
(stražarčiti); privređivati
ـ ه هـ zaći među /deve/ trljajući im vimena
da bi dale mlijeka; nastojati dobiti mlijeka
od /deve/; noću tražiti; slijediti; proći kroz
/mjesto/ i istražiti ga; uhoditi, špijunirati
عَاسّ جـ عُسَّاس، عَسَس، عَسَسَة، عَسِيس
noćni čuvar, patroldžija; tražilac
عَسّ ophodnja, patrola;
budnost; uhođenje, špijunaža
مِنْ ~ ه وَيَسّه /otkle bilo (god hoće)/
عُسّ جـ أَعْسَاس، عِسَاس čaša pehar,
kupa; muški ud
عَسَّاس noćni stražar; uhoda; vuk; sonda
عِسَاس trag
عِسَاسًا nerado, silom /spustiti mlijeko - deva/
عَسَس tak. = ophodnja, patrola
عُسُس lakomi trgovci; velike zdjele

عَسَق zloba, prgavost, uskogrudnost; nepravda;
pomrčina; uvijenost; loš ostatak palmine grane
عُسُق okrutni (prestrogi i sl.) prema
dužnicima; oplođivači
عَسِيقَة jako razvodnjeno vino
* عَسْقَبَ ne moći više plakati /oko/
عسقب عِسْقِبَة ج عِسْقِب ، عَسَاقِبُ samostalan grozdić
عسقد /datulja/ uz veći grozd
عسقف * عُسْقُد visok i glup; glomazan, nezgrapan
عسقل * عَسْقَفَ ne moći zaplakati (i protiv svoje
volje); suzdržavati se od plča
htjeti ipak ne učiniti /dobro/ ـ فى هـ
(mičući se) bljeskati /fatamorgana/ * عَسْقَلَ
fatamorgana; odvojen oblak; عَسْقَل ج عَسَاقِلُ
gomoljika, jelengljiva, trifa /bot. Tuber Micheli/
tjeme, vrh /glave/; luk - bot. عَسْقَلاَن
Askalan /npl. u Palestini/ عَسْقَلاَنُ
askalanski / Askalanac عَسْقَلاَنِيّ
Askalani - npp. الـ~
tak. = tvrdo tle s bijelim kamenjem عَسْقَلَة
jelengljiva / pl. tak. = عُسْقُول (ة) ج عَسَاقِيلُ
fatamorgana; odvojeni oblačci
عسك * عَسِكَ ـَ عَسَكَ ب هـ prionuti za, držati se,
عسكب b. stalno uz, ne napuštati
uvijati se u /hodu/ تَعَسَّكَ فى هـ
grozdić uz veći * (عسكب) عِسْكِبَة
grozd /hurmi/
skupiti se; ulogoriti se, ه عَسْكَرَ
podići logor; zapasti u neprilike
(nevolju); smračiti se /noć/; skupiti vojsku
sabrati, sakupiti ـ ه هـ
skup(ina); velik broj, masa, ه عَسْكَر ج عَسَاكِرُ
množtvo, sila; vojska, armija; trupe, vojnici
Asker Mukrem /npl. u Huzistanu - Iran/ ـ مُكْرَم
policajci عَسَاكِرُ ضَابِطِيَّة
brige عَسَاكِرُ الْهَمّ
Arefat i Mina /dva mjesta kod Mekke/ العَسْكَرَان
skupljanje (dizanje, vrbovanje) vojske; عَسْكَرَة
logorovanje; suša; jad, tjeskoba, tuga
vojni, vojnički; ratni; militaristički عَسْكَرِيّ (ة)
(običan) vojnik, redov; ـ ج ون ، ـة ، عَسَاكِرُ
policajac / c. art. = Askeri - npp.
saobraćajac ~ المُرُور
tak. = vojna služba; عَسْكَرِيَّة
vojska; vojništvo; militarizam

أَعْسَفَ noću tumarati; i. dijete na umoru;
uvijek piti iz pehara
ـ ه poslom preopteretiti; grubo postupati prema
تَعَسَّفَ ه هـ nepravedno postupati prema,
vršiti nasilje nad; nepromišljeno (u)raditi
u (pri); pogoditi u tijelo van zgloba /sablja/
ـ فى الْقَوْلِ (الكَلاَمِ) nepromišljeno
(ili nejasno) govoriti
إِنْعَسَفَ b. (pre)savijen, (pre)saviti se
إِعْتَسَفَ ه هـ nepravedno postupati prema;
vršiti nasilje nad; uzeti u službu (za slugu);
nasumce ići /putem/; nepromišljeno raditi
ـ ه ب هـ (pri)siliti, primorati na
ـ zalutati, zabasati
ـ عن هـ skrenuti s /puta/
إِعْتِسَاف lutanje, tumaranje;
prisila, primoravanje, presija
تَعَاسِيفُ : ← رَاكِب الـ ~
تَعَسُّف lutanje; samovolja; nepravednost;
nasilje, tlačenje, tiranija, ugnjetavanje;
proizvoljna (nepravilna) jezična upotreba
تَعَسُّفِيّ nasilan, tiranski; samovoljan; proizvoljan
عَاسِف ج عَوَاسِفُ ـ ـ k. krklja na samrti /deva/
عَسَّاف (na)silnik, tlačitelj, ugnjetavač,
tiranin, despot; Assaf - npp.
عُسَاف krkljanje na samrti /deve/
عَسْف nepravda; nasilje, tlačenje, ugnje-
tavanje, tiranija, despotizam; smrt
ـ ج عُسُوف pehar, kupa
عَسَفَات krkljanje na samrti /deve/
عَسُوف ـ ـ nepravedan; nasilan; k. tvrdoglavo i
nasumce juri dalje / tlačitelj, nasilnik, tiran, despot
عَسِيف ج عُسَفَاءُ ، عَسَفَة nadničar; najamnik;
poniženi rob
عَسِّيف k. nasumce ide, tumara
مَعَاسِيفُ nepoznati putevi; bespuće
مِعْسَف nepravedan; nasilan / tlačitelj, tiran
* عَسِقَ ـَ عَسَقَ ب ه هـ prionuti za, držati se,
عسق b. stalno uz, ne napuštati,
b. odan, voljeti, žudjeti, b. pohlepan za
ـ على ه uporno tražiti, dodijavati
moleći, navaljivati na s
تَعَسَّقَ ب ه هـ prijanjati za, b. neprestano uz, držati
se, ne ostavljati, b. odan, žudjeti za, b. lakom na
ـ على ه uporno tražiti od, stalno navaljivati na... s

عَسَّة straža, garda
الـ~المَصُونَةُ tjelesna garda
عَسُوس ـ ـ k. (noću) ide u lov; k. mnogo goni
divljač ne jedući /pas/; k. noću traži plijen /lav,
vuk/; k. slobodno prilazi muškarcima /žena/; k. sa-
ma pase /deva/ ili k. daje malo mlijeka ili k. pusti
mlijeko samo kad se udalji od ljudi ili k. kad je di-
gnu radi muže, prvo obilazi naokolo, a onda spusti
mlijeko ili k. je prgava (mučna, zločasta) pri muze-
nju, ili k. se rita na onoga k. je muze, ili k. traži i u
usta uzima kosti te glođe meso s njih; spor, trom
nevaljalac, ništarija; vuk ـ
živahan vuk عَسِيس
traženje; mjesto gdje treba nešto tražiti مَعَسّ
ه عَسَطُوس ، عَسَّطُوس vladar, poglavar;
bambus; /neka druga biljka/
عسطل * (عسطل) عَسْطَلَة zbrkan /govor/
عسعس مُعَسْطَل zbrkan /govor/
* عَسْعَسَ proći; spustiti se, smračiti se
/noć/; noću se šunjati /vuk/;
noću se primaći do zemlje /oblaci/
ـ هـ zamrsiti, komplicirati; micati,
pokretati; (u mraku) tražiti (pipati)
تَعَسْعَسَ noću tražiti plijen /vuk/
ـ هـ (o, po)mirisati
عَسَاعِسُ ježevi
عَسْعَاس vuk k. noću lovi; fatamorgana
ـ lak, lagan
عَسْعَس vuk k. noću traži plijen
عَسْعَسَة tak. = sumrak, suton
عسف * عَسَفَ ـِ عَسْف b. nepravedan,
nasilan, okrutan /vladar/
ـ على ، ل ه raditi za
ـ فى هـ b. nepromišljen u; nerazumno postupati
ـ ه هـ nepravedno (okrutno) postupati
prema, tlačiti, ugnjetavati, tiranizirati; zgra-
biti, ščepati; silovati; uzeti u službu (za slugu);
prelaziti /pustinju/ po bespuću; obilno se svuda
razljevati preko /vjeđa - suze/; dobro se brinuti o
ـ (ب) هـ nasumce ići po /noći/
ـ (عن) هـ zaći, skrenuti s /puta/; nasumce ići
ـ عَسْف ، عُسُوف krljati na samrti /deva/
عَسَّفَ lutati, basati, ići bespućem
ـ ه هـ preopteretiti; hodom izmoriti /devu/;
oprašiti; opahati; očupati, oplijeviti

steći, zaraditi, privrijediti, priskrbiti; ـ عَسْم ، عُسُوم
(pro)liti suze, suziti; zakrmeljiti se;
zažmiriti, sklopiti se, zatvoriti se /oko/
truditi se, nastojati, zalagati se u ـ فى هـ
iznositi, pohabati, izlizati, poderati /odjeću/ ـ هـ
(smjelo) zaći među ـ بنَفْسه وَسَطَ ه
sasušivši se iskriviti se /ruka, noga/; عَسِمَ ـَ عَسَم
i. sasušenu i iskrivljenu ruku ili nogu /čovjek/
liti suze; b. krmeljavo /oko/; أَعْسَمَ
i. zatvorene vjeđe, b. sklopljeno /oko/
izazvati sušenje i iskriv- ـ ه هـ
ljavanje /ruke, noge/; dati
ojagnjiti se (okoziti se, ojariti se) i svaka إِعْتَسَمَ
dobiti od pastira svoje mlado /ovce, koze/
dati što želi; obuti poderane /cipele i sl./; ـ ه هـ
zarađivati, privređivati, pridonositi
tijelo أَعْسَام
sa sasušenom i iskriv- أَعْسَمُ م عَسْمَاءُ ج عُسْم
ljenom rukom ili nogom; tankonog /magarac/
tak. = /bot. Combretum truncatum/ عَسْم / ة /
komadi suhog hljeba عَسَمَة
tak. = zalogaj عَسْمَة
k. dobro (slabo) obavlja svoje عَسَمِيّ
poslove; k. mnogo zarađuje
k. privređuje za svoje عَسُوم ج عُسُم
deva s puno devčadi ـ م
mala količina عُسُوم
komadi suhoga hljeba ـ
ono što (treba da) se želi مَعْسَم
nemaš ti šta da tražiš od (kod) مَالَكَ ـ فى ه هـ
poželjna stvar, ono što مَعْسِم
treba (što se može) tražiti
(iz, po, s) miješati... s * عَسْمَطَ هـ ب هـ
odebljati, ugojiti se * عَسِنَ ـَ عَسَن
ugojiti /hrana životinju/ ـ فى ه
djelovati da se smanji salo, عَسَّنَ ه
da smršaju /deve-suša/
malo se zazelenjeti, أَعْسَنَ
b. slabo obrasla biljem /zemlja/
slabo obrasti zelenilom تَعَسَّنَ
ličiti na /oca/; tražiti tragove ـ ه هـ
malo jesti /deva/ اسْتَعْسَنَ
tragovi; ostaci drvlja; أَعْسَان
panjevi, korijenje; plećke /deva/
on liči na هُوَ عَلَى ~مِنْ ه

عسمط
عسن

/ c. art. = Isl. /mit. pleme džina/
on liči na svog oca هُوَ عَلَى أَعْسَال أَبِيه
malo meda; saće; porijeklo; stanje, prilike عَسَلَة
عَسْلَةُ ← أَبُو ~
meden; boje meda / c. art. = Aseli عَسَلِيّ
znak raspoznavanja Židova ~ اليَهُود
/npr. turban, pojas i dr. boje meda/
pravednik, poštenjačina عَسُول ج عُسُل
k. se jako trese ـ
(drogeristova) peruška, četkica; عَسِيل ج عُسُل
ud, penis /slona, dromedara/
k. dobro pazi stoku ~ مَال
kap; sjeme, sperma عُسَيْلَة
ه عَيْسَلَان ← ابت
s medom pripravljen; zaslađen /duhan/ مُعَسَّل
/bot. Danthonia (Avena) Forskalii/ ـ
košnica مَعْسَلَة ، مَعْسُلَة ج مَعَاسِلُ
medom zaslađen; meden; مَعْسُول
sladak, nježan /riječ/
slatkorječiv ~ الكَلَام
k. ispunjav obećanja ~ المَوَاعِيد عسلج
pustiti mladice /drvo/ * عَسْلَجَ
mladica, izdanak; lavlja stopa عِسْلَاج ج عَسَالِيجُ
/bot. Leontice leontopetalum/
lijep, fin; židak /jelo/ عَسَلَّج
mladica, izdanak; عُسْلُج ج عَسَالِيجُ
lavlja stopa - bot.
nježan /stas/; savršena /mladost/ ـ
mladica; grana; عُسْلُوج ج عَسَالِيجُ
lavlja stopa - bot.
nježan, fin ـ (ة) عسلط
zbrkano govoriti, trabunjati, * عَسْلَطَ
naklapati; (za)lutati, skrenuti (s puta)
zbrkan /govor/ مُعَسْلَط عسلق
lak, hitan, okretan; * (عسلق) عُسَالِق
dugačak, visok; nakazan, ružan
fatamorgana; vuk; zvijer عَسْلَق ج عَسَالِقُ
brz, spretan; visok; izobličen ـ
lak, hitar; visok, dug; ružan; عَسَلَّق
dugovrat / lisac; zvijer
visok; lagan; عِسْلِق ج عَسَالِقُ
okretan; ružan, nakazan
trupkati, ići ravanom * عَسَمَ ـُ عَسَمَان
(ljuljajućim kasom)
željeti, žudjeti za عسم ـِ عَسْم فى هـ

(vojni) logor, tabor, bivak مُعَسْكَر ج ات
koncentracioni logor ~ الإِعْتِقَال
(za)ljuljati se, * عَسَلَ ـُ عَسْل ، عَسَلَان عسل
(uz)bibati se, (za)talasati se
brzati, žuriti u ـ ب هـ
medom zasladiti; dati meda; ـُ عَسْل ه هـ
vaditi /med/; nahraniti (počastiti, opskrbiti) me-
dom; lijepo pohvaliti; učiniti obljubljenim /Bog/
obljubiti ـ عَسْل ه
treskati se mašući ـ عَسْل ، عَسَلَان
glavom u trku /konj, vuk/
jako se tresti, ـ عَسْل ، عَسَلَان ، عُسُول
uvijati /koplje/
okusiti, kušati, probati /jelo/ عَسِلَ ـَ عَسَل من هـ
prionuti za, ـ عَسَل ، عُسُول ب هـ
držati se, b. stalno uz
dati meda da jede; عَسَّلَ ه هـ
medom zasladiti; medom opskrbiti;
učiniti slatkim (kao med), učiniti ugodnim
izrađivati med /pčele/; b. (sladak) ـ
kao med; klimati glavom kunjajući
izrađivati med /pčele/; إِسْتَعْسَلَ
(za)moliti da mu da meda
drijemež; kratak san Δ تَعْسِيلَة
k. se trese, povija عَاسِل (ة) ج عَوَاسِلُ
/koplje/; u k. ima meda /košnica/
pravednik, poštenjačina ـ ج عُسُول
pčelar; vuk ـ ج عُسَّل ، عَوَاسِلُ
pčelar; medar; vuk; c. art. =Assal عَسَّال
košnica / pčele عَسَّالَة
عَسَل ج أَعْسَال ، عُسْل ، عُسُل ، عُسْلَان ،
med; sok svježih datulja; عُسُول
smola mimoze /= 'urfuṭ/; vodeni
mjehur; sperma; lijepa pohvala; propast
melasa, crni sirup; pekmez ـ أَسْوَدُ
bijela smola grma → rimṯ ~ الرِّمْث
melasa, šećerni sirup ~ السُّكَّر
benzoj /vrsta smole/ ~ اللُّبْنَى
pčelinji med ~ النَّحْل
Propao! عَسَلاً
Požuri! عَلَيْكَ العَسَلَ
tak. = brza deva عَسْل ـ م
Teško! عَسْلاً ل ه
k. žestoko i brzo rukom tuče عَسَل
k. dobro pazi /stoku/; sličan عِسْل ج أَعْسَال

sasaparila /bot. Aralia nudicaulus/ ـ بَرِّيَّة
crvena koljenčica (čvornica, ـ حَمْرَاءُ
šušljevak) - /bot. Spergularia rubra/;
pješčanka, mišje uho /bot. Arenaria/
gorčica, lincura, raven, ـ مُرَّة
gencijana /bot. Gentiana//
tetivika /bot. Smilax aspera/ ـ (مَغْرِبِيَّة)
indijska saparina /bot. ـ هِنْدِيَّة
Hemidesmus indicus/
željvinica /bot. Chelone glabra/ ~ الخيلُون
trava po đubrištu; žena od ~ الدَّار
oca slobodnjaka i majke robinje
/bot. Thymelaea/ ~ السَّبَاع
žuti dubačac /bot. Teucrium flavum/ ~ الطَّحَال
divlji šafran /bot. Crocus/ ~ القَلْب
cret, tresetnica, (bijela) tresetna ~ اليَخْضُور
mahovina /bot. Sphagnum/
travni; biljni عُشْبِيّ
čovječuljak, kepec عَشِيب
travan, obrastao (bujnom) travom ـ (ة)
pokrivena bujnom مَعْشَاب ج مَعَاشِيبُ ـ ـ
travom /zemlja/
travan, obrastao travom مُعْشِب
Astarta /feni- ٥ عَشْتَارُوتُ ، عَشْتَرُوتُ ـ ـ
čka boginja/
mlitav (čovjek) * عَشْجَب
pa(da)la je slaba kišica * عَشْجَدَ : ـ ـ تِ السَّمَاءُ
aščija, kuhar ٥ عَشْجِيّ
sabrati, skupiti * عَشَدَ ـ عَشْد ه
uzeti * عَشَرَ ـَ عَشْر (عُشْر) ، عُشُور ٥ ه
desetinu (deseti dio); b. deseti;
izdvojiti jednog od deset(orice)
b. (doći kao) deseti; ـ ـ عَشْر ٥ ه
odvojiti jednog od deset;
upotpuniti (namiriti) na deset (ili dvadeset)
b. u desetom mjesecu ـ ، عَشَّرَ
trudnoće /deva, kobila/
tak. = namiriti deset mjeseci trudnoće /deva/; عَشَّرَ
uzastopno deset puta zanjakati /magarac/ ili za-
graktati /gavran/; b. noseća, izbjegavati mužjaka
uzeti desetinu (deseti dio imetka); ـ ٥ ه
b. deseti; odvojiti jednog od deset(orice);
podijeliti na deset (dijelova); oploditi; podijeliti
na „ašereta“ /na po deset ajeta - musaf/; razbiti
na deset komada /čašu/; iznuriti, iscrpsti /ljubav/

doličan, odgovarajući
njemu prilici (dolikuje da هُوَ ـ ب ه
podesno je da بالـ~ أَنْ . . .
djevojčica pred pubertet مَعْسَاء
podesan, zgodan, مَعْسَاة ب ه ـ ـ
prikladan, dostojan
/ovca/ za k. se ne zna مُعْسِيَة ج ات
ima li ili nema mlijeka; /deva/ kojoj je
nestalo mlijeka, ali se očekuje da će se vratiti
Ušak /npl. u Turskoj/ ٥ عُشَاقُ
b. travna, (za)zelenjeti se, * عَشُبَ ـُ عَشَابَة
prekriti se travom /zemlja/
b. nizak, omalen, krzljav, ružan ـ عَشَابَة ، عُشُوبَة
prekriti se (obrasti) travom, عَشِبَ ـَ عَشَب
(za)zelenjeti se; (o)sasušiti se,
b. suh; pasti travu; ugojiti se od trave
prekriti se travom (zelenilom); عَشَّبَ
skupljati travu (bilje) plijeviti
smatrati travom ـ ه
obrasti travom, (za)zelenjeti se; naići na أَعْشَبَ
travu (pašnjak); pasući travu odebljati
dati ostarjelu devu ـ ٥
pasti travu; od trave se ugojiti /deve/ تَعَشَّبَ
pasti travu; odebljati pasući travu /deve/ إِعْتَشَبَ
tražiti travu, skupljati bilje إِسْتَعْشَبَ
naići na travu (pašnjak); obrasti إِعْشَوْشَبَ
bujnom travom, b. travna /zemlja/
trava, bilje; korov تَعَاشِيبُ
obrastao travom, travan عَاشِب (ة)
k. pase travu; k. se ـ ج عَوَاشِبُ
hrani travom, travojed
travar, biljar; botaničar عَشَّاب
bujna trava (vegetacija) عَشَابَة
odrasli عَشَب
travan, obrastao (bujnom) travom عَشِب (ة)
trava; zelen(ilo); korov; عُشْب / ة / ج أَعْشَاب
bilje; divlja vija (lucerka) /bot. Medicago ciliaris/
morska trava ~ البَحْر
egipatski lanilist /bot. ~ الذِّئْب
Antirrhinum aegyptiacum/
pogrbljena starica; omalena عَشَبَة
ružna žena; ostarjela deva; stara ovca
pogeti starac; omalen čovjek, ـ ـ ذ
čovječuljak, kepec; siromah
travka; biljka عُشْبَة

debeo, ugojen, pretio أَعْسَنُ ج عُسُن
oskudica kiše تَعْسِين
uzak, tijesan; s malim عَاسِن (ة)
zadovoljan (k. malo jede)
loj, salo; debljina; stasitost عَسْن
uz ljepotu kose i bjelinu kože
s malim zadovoljan عَسِن (ة)
loj, salo; pretilina عُسْن ، عُسُن
loj, salo; ugojenost; loš ostatak palmine grane عِسْن
sličan, nalik, jednak ـ
dobar uzgajivač stoke ~ مَال
debeo, ugojen عَسُون ج عُسُن
visok i poget عَوْسَن
ljudi عَيْسَان
nenakisla /trava i sl./ مُعَسَّن ، مُعَسِّن
deve s tragovima sala مُعْسَنَات
zvončić /bot. Campanula edulis/ * عَسْنَب
noj - org. * عَسَنَّج
savršeno lijep * عُسْنُق
* (عسهل) عُسْهُول ج عَسَاهِيلُ ـ ـ
mršava deva
* (عسو) عَسَا ـُ عَسَاء ، عَسْو ، عُسُوّ ،
jako ostarjeti, b. vrlo star عَسْوَة ، عُسِيّ
(o)sasušiti se, otvrdnuti /drvo/; ـ عَسَاء ، عُسُوّ
b. jako tamna, smračiti se /noć/
postati tvrda i žuljevita /ruka/ ـ عُسُوّ
tvrda (kamenita) udubljenja s kišnicom أَعْسَاء
sasušen, suh, uveo; عَاسٍ
debeo, grub, neravan / palme
sitne zelene datulje / ženka skakavca عَسًّا
tak. = vosak عَسْو
sušenje; tvrdina; žuljevitost عُسُوّ
starost عِسْوَة
* (عسود) عِسْوَدّ . . . ← عسد
možda, može biti (da) * عَسَى (أن)
Šta li će on samo reći? مَاذَا عَسَاهُ أَنْ يَقُولَ
Šta zapravo da uradim? مَاذَا ـ أَنْ أَفْعَلَ
Ta šta bi moglo biti? مَا ـ أَنْ يَكُونَ
jako ostarjeti; * عَسِيَ ـَ عَسًى
otvrdnuti, osušiti se
Kako je on pametan (ili podesan)! أَعْسِ بِه
podesan, zgodan, عَسِ ب ه
prikladan, sposoban, dostojan
zgodno je da عَسَى : بالـ~ أَنْ
podesan, sposoban, dostojan, عَسِيّ ج ون

عشب
عشجب
عشجد
عشد
عشر
ع
عسنب
عسنج
عسنق
عسهل
عسو
عسا
عساء
عسي

عشرب
عشرق
عشرم
عشرن
عشز

عشزب
عشزن
عششن
عش

عَشْرٌ خُطَايَ upiši po deset dobrih djela za svaki moj korak /Bog/
عَاشَرَه družiti se s; često (stalno) posjećivati
أَعْشَرَ b. deset (na broju); i. deve k. se napajaju samo svaki deseti dan; b. u desetom mjesecu trudnoće /deva/; proći deset dana (noći); b. na deseti dan zulhidže
ـ ه namiriti (upotpuniti) na deset /broj
تَعَاشَرَ međusobno se družiti (drugovati); posjećivati se (obilaziti se) uzajamno; zajedno živjeti
اعْتَشَرَ družiti se (općiti) međusobno
أَعْشَارِيّ desetičan, decimalan
أَعْشَرُ م عَشْرَاءُ ج عُشْر glup, blesav
أُعْشُور desetljeće, dekada
تَعْشِير tak. = oplodnja - zo.
عَاشِر ج عُشَّر skupljač desetine / Aši - npp.
ـ ج عُشَّر م (ة) ج عَوَاشِر deseti; k. se napaja svaki deseti dan /deva/ - /
pl. 'awāšir: tak. = dugačko perje u krilu
عَاشِرًا deseto - adv.
عَاشِرَة ج عَوَاشِر oznaka za „ašere"
/ pl. tak. = ašereta
عَاشُور deseti dan muharema; (h)ašure /jelo na taj dan/; Ašur - npp.
عَاشُورَاءُ ← عَاشُور
عَاشُورَى ← عَاشُور
عَشَّار ج ـون ubirač desetine
عُشَّار : ـ ريوندَ kaučkovac, guta - drvo /bot. Garcinia morella/
عُشَارَ (عُشَارَ) po deset
عِشَار druženje; posjećivanje
ـ Δ trudna, noseća, ždrebna, steona /deva, kobila, krava/
عُشَارَة deseti dio
عُشَارِيّ (ة) deseterostruk; desetogodišnji; deset lakata dug / barka /na Nilu/
عُشَارَيَات /otići/ razišavši se na sve strane
Δ عَشَائِرِيّ beduinski - sir.
عَشْر ـ م deset
الـ ~ الكَلِمَات Deset (Božjih) zapovijedi
ـ ج أَعْشَار ašere /tj. kur'anski odlomak od oko deset ajeta
عُشَر / ة / ج ات /bot. Asclepias gigan-tea/ ili /bot. Calotropis procera/
عُشْر ج أَعْشَار، عُشُور desetina / deve k. daju pomalo mlijeka /pl. a'šār: tak. = velike perke u krilu; slomljeno /srce/; pl. a'šīru = razbijen na deset komada ili koga može ponijeti samo desetoro /lonac/
~ الجِرَام dekagram
~ اللِّتْر decilitar
~ المِتْر decimetar
عِشْر napajanje /deva/ svaki deseti dan
ـ ج أَعْشَار deseti dio; tbina, komad /čaše i sl./
عُشَرَاءُ ج عُشَرَاوَات، عِشَار، عُشَرَاوَات deva u desetom mjesecu trudnoće; klis /za igru/
عَشَرَة ج ات ـ ذ deset(-orica, -ero)
عَشْرَة ج عَشَرَات deset; desetica, desetka / pl. tak. = dekade
~ أَضْعَاف deset puta
الـ ~ رِجَال decemviri
~ أَعْوَام desetljeće, dekada
عَشَرَات na desetke
عِشْرَة druženje, općenje, saobraćanje; zajednica; zabava; gozba
عِشْرُون dvadeset; c. art. = dvadeseti
عُشْرِيّ /mlijeko/ od deve k. brsti drvo - 'ušar
عُشَرِيّ desetičan, decimalan
Δ عِشْرِيّ društven, druževan
Δ عَشُور društven, druževan
عَشُورَى ← عَاشُور
عَشِير krik hijene
ـ ج أَعْشَرَاء desetina
ـ ج عُشَرَاء drug; prijatelj; rođak; muž; pleme
ـ ـ م supruga, žena
عَشِيرَة ج ات، عَشَائِر pleme; rod(bina); porodica, obitelj, familija; koljeno, generacija / pl. d. tak. = Beduini - sir; gazele k. su nedavno rodile
العَشَائِرُ السَّبْعَة El-Aša'iru-s-seb'a /obl. u Iraku/
العُشَيْرَة Ušejra /tvrđava u Hidžazu/
عُوَيْشِرَاء klis /za igru/
مُعَاشِر drug, prijatelj, kompanjon
مُعَاشَرَة druženje, općenje, saobraćanje; poznanstvo
مِعْشَار deseti dio
ـ م k. daje puno mlijeka /pred porođaj - deva/
مَعْشَر ج مَعَاشِر skup, zbor, sastanak; društvo, skupina, grupa, zajednica; ljudi; džini
مَعْشَر po deset
مُعَشَّر čije su deve u desetom mjesecu trudnoće ili k. su se već porodile
مُعْشِر ـ م k. je potpuno završila doba trudnoće /žena/
مُعَشَّرَة ždrebna, noseća /kobila/
* (عشرب) عُشَارِب smion; odlučan / lav
عَشْرَب ، عَشَرَّب odvažan; grub, hrapav; k. juri; odlučan; prodorna strijela; lav
* عَشْرَقَ (za)zelenjeti se /biljka, zemlja/
عَشْرَق divlja sena, kasija /bot. Cassia tora/
عِشْرِق bahorica, čarobajka /bot. Circaea lutetiana/
* (عشرم) عُشَارِم lav
عَشْرَم hrapav, grub; jak, silan
عَشَرَّم lav / odvažan; odlučan, energičan, prodoran
* عَشْرَنَ ه هـ namiriti (popuniti) na dvadeset
* عَشَزَ ـ عَشَزَان gegati se; šepesati
ـ على هـ podupirati se, oslanjati se na /štap/
عَشْز debljina
عَشَوَّز čvrst, jedar; jak, snažan; krupan, debeo
عَشْوَز ج عَشَاوِز čvrst; jak; krupan; tvrd /put, zemlja/
* عَشْزَب ، عَشَزَّب snažan, jak / krupan i snažan lav
* عَشْزَنَ فى هـ /opirati se, protiviti se
عَشَوْزَن ج عَشَازِن، عَشَاوِز težak, zamršen; jedar, čvrst, jak; tvrd; debeo; neravan; neophodan
* (عشش) عَشَّ ـُ عَشّ ه هـ potražiti; skupiti, sabrati; zaraditi, privrijediti; zakrpiti; potisnuti iz prebivališta; udariti
ـ المَعْرُوفَ malo udijeliti (dati) i.
ـ rijetke grančice tankih peteljki /palma/; b. stalno u gnijezdu /ptica/
ـ ب ه protiv volje odsjesti (ostati) kod
ـ ـ عَشَاشَة، عُشُوشَة، عَشَش b. mršav, smršati
عَشَّشَ sagraditi gnijezdo, ugnijezditi se /ptica/; i. rijetke grančice tankih peteljki /palma/; (sa)sušiti se; upljesniviti se /hljeb/
ـ هـ pustiti da se sasuši i upljesnivi /hljeb/
أَعَشَّ poplašiti iz legla /gazelu/; učiniti (dati) da smrša
ـ ه عن هـ odvratiti od
ـ (ب) ه potisnuti iz prebivališta
ـ naići na tvrdo slabo obraslo tle
ـ ب ه protiv volje odsjesti (ostati) kod
إِنْعَشَّ b. zakrpljen
إِعْتَشَّ (sa)graditi sebi gnijezdo, (u)gnijezditi se /ptica/; slabo se

ljubavnica; /vrsta biljke/
zaljubljenost عَاشِقِيَّة
k. silno ljubi, jako zaljubljen عَشَّاق
٥ عُشَّاق ← ابت
lastina usta /bot. Delichos عَشَق / ة /
lablab ili Lablab vulgaris/; misvak - drvo
/bot. Salvadora persica/; hladolež, slak
/bot. Calystegia (Convolvulus) stegium/
privržen jednoj ženki /dromedar/ عُشُق
(strastven) ljubav; zaljubljenost عِشْق
cvjećar عَشُوق ، عَشِيق جـ عُشُق
tak. = dragi; zaljubljeni; ljubavnik عَشِيق
k. silno ljubi, strasno zaljubljen عِشِّيق
draga, ljubljena; zaljubljena; ljubavnica عَشِيقَة
(žarka) ljubav; zaljubljenost مَعْشَق
ljubljen; dragi; zaljubljeni; ljubavnik مَعْشُوق
ljubljena, draga; zaljubljena; ljubavnica مَعْشُوقَة
Aškabad /npl. u Turkestanu, SSSR/ ٥ عَشْقَابَادُ
Aškut /npl. u Libanu/ ٥ عَشْقُوتُ
عشم
početi debljati * عَشَمَ ـُ عَشْم
b. pohlepan, lakom عَشِمَ ـَ عَشَم ، عَشَمَة
(o, sa)sušiti se, b. suh ـ ـَ عَشَم ، عُشُوم
uliti nadu Δ عَشَّمَ ه
(o, sa)sušiti se; nadati se; تَعَشَّمَ
b. pohlepan, lakom
odlučiti, riješiti ـ ب هـ
dvobojan; أَعْشَمُ م عَشْمَاءُ جـ عُشْم
(zbog prašine) sasušeno /drvo/; na k. je usljed
prašine sasušeno drveće /zemlja/; jako star, oronuo
/vrsta drveta/ عَاشِم جـ عُشُم
pohlepa, požuda; عَشَم
lakomost, gramzivost; nada
suh, bajat, pljesniv /hljeb/ ـ
/vrsta drveta/ عَشِم جـ عُشُم
Ašma /npl. u Egiptu/ Δ عَشْمَا
tak. = pretežno sasušeno drvo عَشْمَاءُ
ašmavijski /iz Ašme u Egiptu/; عَشْمَاوِيّ
c. art. = Ašmavi - npp.
požuda, pohlepa; komad suhog hljeba عَشَمَة
suhonjav; oronuo, iznemogao ـ جـ عَشَم ـ ـه
/starac/; poget i sitnog koraka
suh, bajat, pljesniv /hljeb/ عَيْشَم
/vrsta trnovitog drveta/; عَيْشُوم / ة /
sušena kiselica
عشن
nagađati, slutiti * عَشَنَ ـُ عَشْن

strasno se uzajamno voljeti, b. zaljub- تَعَاشَقَ
ljeni jedno u drugo; b. čvrsto međusobno
spojeni (uklopljeni, užlijebljeni, jedan u drugi)
zupčani predložnik (međuprijenosnik), تَعَاشِيق
točkovni prijenos; ozupčenje, zupčanici;
spajanje; prigon; pogon; vođenje; uređaj
koturni (valjčani) hodni mehanizam ـ إِنْزِلَاقِيَّة
mehanizam za izjednačenje ـ تَفَاضُلِيَّة
pužni prigon (prijenosnih) ـ حَلَزُونِيَّة
prstenasto vođenje ـ حَلْقِيَّة
unutarnji zupčanici ـ دَاخِلِيَّة
pužni prigon (prijenosnik) ـ دُودِيَّة
planetni prigon (prijenosnik) ـ طَفَافِيَّة
paralelno spajanje ـ عَلَى التَّوَازِي
planetni prigon (prijenosnik) ـ كَوْكَبِيَّة
prigon, prijenosnik ~ الإِدَارَة
pokretački uređaj ~ التَّحْرِيك
redukcioni prigon ~ التَّخْفِيض
turbinski prigon (predložnik, prijenosnik) ~ التُّرْبِين
zaustavljački uređaj ~ التَّعْوِيق
mijenjač obrtaja ~ تَغْيِير السُّرْعَة
upravljački uređaj (prijenosnik) ~ التَّوَجِّيه
uređaj za dizanje ~ الرَّفْع
povratni (zupčani) ~ عَكْس الْحَرَكَة
prigon (prijenosnik)
povratni (zupčani) ~ قَلْب الْحَرَكَة
prigon, obostrani prjenosnik
prijenosni prigon, ~ نَقْل الْحَرَكَة
transmisioni uređaj
čvrsto spajanje, (s)uklapanje; užljeblji- تَعْشِيق
vanje; uključivanje, ukopčavanje; sprega
frikcioni pogon ـ إِحْتِكَاكِيّ
fazna sprega ~ الأَطْوَار
kaskadno sklapanje ـ تَعَاقُبِيّ
tarni pogon تَعْشِيقَة : ـ إِحْتِكَاكِيَّة
zubac, šip ~ ذَيْل الْحَمَام
elastična spojka ـ مَرِنَة
piljci, kamenčići /za igru/; Ašik - npp. عَاشِق
zaljubljeni; ljubavnik; ـ جـ ون ، عُشَّاق
dragi; ljubitelj, poklonik
/vrsta krilatog kukca/ ~ الأَبْكَار
šip i utor - tch. ـ وَمَعْشُوق
zaljubljena; draga; ـ جـ عَوَاشِق ـ م
ljubavnica; koščica
zaljubljena; draga; عَاشِقَة جـ ات ، عَوَاشِق

opskrbiti, ponijeti (uzeti) malo hrane /i dr./
učiniti (dati) da izmrša; pustiti ـ هـ
da se sasuši i pljesnivi /hljeb/
mali dar عَشّ
visok i suhonjav; mršav; tankih ـ (ة)
(kostiju) ruku i nogu; slab(unjav); oskudan
gnijezdo ـ ، عُشّ جـ أَعْشَاش ، عِشَاش ، عِشَشَة ، عُشُوش
vrganj; muhara; klobučnica /bot. Pileatus/ ~ الغُرَاب
mravinjak ~ النَّمْل
(Hajde,) to se tebe ne tiče لَيْسَ بِعُشِّكَ (فَادْرُجِي)
palma sa rijetkim grančicama tankih عَشَّة
petlji ili razdvojenih grana ili male krošnje
s rijetkim granama; kržljavo drvo tankih grana;
zemlja s malo drveća; neravno (krševito) tle
koliba; hladnjak; عُشَّة جـ عُشَش ، أَعْشَاش
kokošinjac, ćumez, kafez
koliba, hladnjak عِشَّة جـ عِشَش ، أَعْشَاش
slab /za putovanje ili oplodnju - dromedar/ عَشُوش
k. se žuri, k. hiti, k. brza مُعَاشّ جـ ون
traženje مَعَشّ
mjesto gniježđenja مُعَشَّش
neravno tle مَعَشَّة جـ مَعَاشّ
malen, beznačajan /dar/ مَعْشُوش
عشط
izvući, iščupati * عَشَطَ ـ عَشْط هـ
عشف
ne voljeti, gaditi se /jelo/ * (عشف) أَعْشَفَ هـ
ne prijati /jelo/ pa oboljeti zbog njega ـ عن هـ
b. odobravan, hvaljen od ـ ل ه
b. poznato za يُعْشَفُ ل ه
suho drvo عُشُوف
k. neće da jede njemu مُعْشِف
ponuđeno neprijatno jelo; k. neće da jede
ječma i sl. /deva tek dovedena iz pustinje/
strastveno voljeti عَشِقَ ـَ عَشَق ، عِشْق ، مَعْشَق
(ljubiti), b. zaljubljen, zaljubiti se u
b. jako uspaljena /deva/; ـ
b. zaslijepljen zbog ljubavi
b. privržen, odan; prionuti ـ ب ه هـ
voljeti drugog pored ـ على ه
b. uklopljen u; b. spojen s عُشِقَ ـَ
(dobro) uklopiti, Δ عَشَّقَ هـ
užlijebiti; spojiti, sastaviti
praviti se zaljubljen; b. uklopljen تَعَشَّقَ
jedan u drugi, b. spojeni međusobno
strastveno ljubiti; zaljubiti se u; udvarati se ـ ه

عَشَّنَ nagađati, slutiti
أَعْشَنَ nagađati, slutiti
تَعَشَّنَ، إِعْتَشَنَ ه pobrati datulje s najdonjih grana /palme/
إِعْتَشَنَ ه tak. = bez razloga napasti
– nagađati, naslućivati
عَشَّان divlje palme
عُشَان brzvrijedne datulje /ostale iza berbe na najdonjim granama/
عُشَانَة loše datulje; osnovica palmine grane
عشنج * (عَشَنَّج (عَشْنَج) naboranog lica; ružan
عشنزر * عَشَنْزَر (ة) čvrst, jedar, jak; velik, krupan; opak, zao
عشنزن عَشَنْزَرَة tak. = (opaka) hijena - zo.
عشنط * عَشَنْزَن čvrst, jedar
* (عشنط) تَعَشْنَطَ ه pričapiti se za /u svađi/
عَشَنَّط ج ون ، عَشَانِطُ، عَشَانِطَة jako visok; punačak; naočit, lijep(o građen, razvijen)
عَشْنَط visok
عشنق * (عشنق) عُشَانِق (ة) ج عَشَانِقَة visok, stasit
* (عَشَنَّق) (ة) ج عَشَانِقُ، عَشَانِيقُ visok, stasit; dugovrat
عشو عشا عَشْنَقَة visina, duljina
* (عشو) عَشَا ـُ عَشْو raditi kao slijep; oslijepiti; slabo vidjeti; ne vidjeti noću; b. veče; večerati
– عن ه odvratiti se, otići od
– (الى) ه (noću) doći kod; tražiti dobročinstvo od
– ه noću napasati /deve/; noću (ot)ići, doći kod
– عَشْو، عُشُوّ (الى) ه noću ići (poći) prema /vatri/
– عَشْو، عَشْي ه dati da večera
عَشِيَ ـَ عَشًا i. slab vid; noću ne vidjeti; oslijepjeti, b. slijep; večerati; noću pasti /deve/
– عَلَى ه nanijeti nepravdu, krivo kome učiniti
– ه pojesti /večeru/
عَشَّى ه dati da večera; noću napasati /deve/; zaslijepiti; vatrom (svjetlošću) zasljepljujući ih loviti noću /ptice/
– noću ne vidjeti; praviti se da ne vidi noću
– عن ه blago postupati prema, b. (sa)milostiv prema
أَعْشَى ه dati da večera; darivati; oslijepiti; učiniti da slabo vidi (ili da noću ne vidi)
– praviti se da ne vidi noću
تَعَشَّى večerati; noću pasti /deve/

تَعَاشَى praviti se da (noću) ne vidi, da slabo vidi, da je slijep
– عن ه praviti se da ne zna
إِعْتَشَى ići (poći) početkom noći
– (ب) ه ugledavši noću u daljini poći prema /vatri/
إِسْتَعْشَى ه ه upravljati se noću prema svjetlu /vatre/; smatrati nepravednim (krivim, nasilnim)
أَعْشَى م عَشْوَاءُ ج عُشْي slabog vida; k. ne vidi noću; slijep; nerazuman, neplanski / c. art. = A'ša - npp.
عَاشِيَة ج عَوَاشٍ k. noću pase /stoka/
عَشٍ slabog vida; k. noću ne vidi; slijep
عَشًا slabost vida; onoćno sljepilo
عَشَاء slabost vida; (noćna) sljepoća
– ج أَعْشِيَة večera
ال ~ الأَخِيرُ Posljednja večera - kr.
ال ~ الرَّبَّانِيُّ (السِّرِّيُّ) Tajna večera - kr.
عَشَّاء kome je glavni objed večera
عِشَاء početak noći, povečerje, veče; isl. = noćna molitva, jacija
العِشَاءَان zalazak sunca i povečerje
عَشَاوَة slabost vida; (noćno) sljepilo, danja sljepoća /pat. niktalopija/
عِشْو čaša mlijeka pri večernjem povratku stoke
عَشْوَاءُ ج عُشْي tak. = (noću) slijepa deva; tama, pomrčina; zabuna, pometnja, zbrka, nered / datulje; palme
عُشْوَان datulje; palme /k. kasno donesu ploda/
عَشْوَة tmina, mrak; prva četvrtina noći; večera; neizvjesnost; opasnost; nevolja, neprilika
عُشْوَة، عِشْوَة vatra viđena noću u daljini; neizvjesnost, opasnost; neprilika
عَشَوِيّ večernji
عَشِيّ početak noći, povečerje; veče; oblak
– (ة) k. dugo noću pase
عِشْي večera
عَشْيَان k. večera
عَشِيَّة ج ات ، عَشِيّ، عَشَايَا početak noći, povečerje; veče / oblak
بَيْنَ ~ وَضُحَاهَا za jedan dan; preko noći, odjednom, začas
عَشِيَّةَ uoči, pred
– أَمْسِ juče naveče
مُتَعَشًّى mjesto večeravanja

* عَشَوَّز ← عشز
* عَشَوْزَن ← عشزن
ه عَشِيّ ج ـة aščija, kuhar
عصب * عَصَبَ ـِ عَصْب saviti, smotati /glavu turbanom/; previti, povezati /ranu/; (pri)svezati, pričvrstiti; povezati bedra /devi da bolje pusti mlijeko/; uzeti, (po)zgrabiti, ščepati; povezati razmakle grane /drveta/; podvezati /testikule jarcu da bi otpale/; sve pritisnuti (snaći), svima b. teško zbog; prionuti za /glavu - prašina/; ne napuštati, nikud ne izlaziti iz /kuće/; držati se, ne ostavljati; presti /pamuk/
– (ب) ه osušiti se u /ustima - pljuvačka/
– ب ه ه prista(ja)ti uz, (pri)združiti se (s), povezati se s; okupiti se oko, okružiti, opkoliti
لا تُعْصَبُ سَلَمَاتُهُ /on se ne da pokoriti ili poniziti/
– عَصْب، عِصَاب (على) ه oteti, dočepati se, ugrabiti
– ه ب ه staviti u dužnost, propisati
– عَصْب، عُصُوب uprljati se, b. nečisti /zubi/; zarumenjeti se /obzorje/
عَصِبَ ـَ عَصَب b. žilavo /meso/
– ب ه ه (o)kupiti se oko, opkoliti, okružiti
عَصَّبَ ه ه omotati, obaviti (turbanom); povezati, previti /ranu/; privezati, pričvrstiti; glađu izmuriti; upropastiti, uništiti; za vođu izabrati, staviti na čelo
– ه ب ه udariti (raniti) u glavu /sabljom/
– obrazovati savez (stranku)
أَعْصَبَ brzo koračati /deva/
– ه ه čvrsto (po)svezati; pustiti (dati) da (po)sveže
تَعَصَّبَ turbanom omotati glavu; povezati glavu; postati vođa (poglavar i sl.), stati na čelo; obrazovati stranku (savez, koaliciju i sl.)
– ب ه zadovoljiti se, b. zadovoljan s
– على ه ه boriti se, udružiti se, urotiti se protiv
– فى ه ogorčeno (fanatično) braniti, b. uporan, tvrdoglav, fanatičan u
– ل ، مع ه pristajati uz, udružiti se, stvoriti savez s
– ل ه ه upornо (fanatično) se držati (uz)
إِنْعَصَبَ b. tvrd, čvrst, jak; b. težak, zamrsiti se, komplicirati se
إِعْتَصَبَ obrazovati savez (stranku, trupu), okupiti se, (s)ujediniti se; i. omotan turban,

previjena /rana/; tanka /sablja/; jako gladan; –
pros. = /stopa/ u k. je izbačen vokal „l“ od „mu-
fā'alatun“/ pa se ta zamijeni stopom mafā'īlun/
jedar, zdepast ~ الخَلْق
jak, snažan; jedar, čvrst يَعْصُوب
عصج ćelav * (عصج) أَعْصَجُ
عصد (pre)saviti, smotati; * عَصَدَ ـِ عَصْدٌ ه هـ
pripremiti, miješati /kašu/; obljubiti
primorati, prisiliti ـ ه على هـ
skrenuti od cilja /strijela/ –
umrijeti ـ عُصُود
(na samrti) prema svom ـ هـ
grebenu poviti /vrat - deva/
umrijeti عَصِدَ ـَ عَصَد
(u)štirkati /konac i sl./ عَصَّدَ هـ
smotati /uže/; miješati /kašu/ أَعْصَدَ هـ
(radi oplodnje) iznajmiti /magarca/ ـ ه ه
b. uštirkan تَعَصَّدَ
uz povike se boriti عَصْوَدَ
tući se uzvikujući تَعَصْوَدَ
žedne /deve/ عَصَاوِيدُ
k. u borbi ne napuštaju svoje suparnike ~ الحَرْب
iskrivljen govor ~ الكَلَام
jedna odmah iza druge /deve/ عَصَاوِيد
muško sjeme, sperma عَصْد
vreva, halabuka; metež, عُصْوَاد ، عِصْوَاد
komešanje /u borbi, svađi/
tak. = gustina /pomrčine/; teško (ozbiljno) عِصْوَاد
stanje, neprilika, nevolja; kavga, svađa, prepirka
težak, mučan, zamoran, ـ ـ ـ
dosadan; zločesta, opaka /žena/
dug /dan/ عَصَوَّد
vlastito mišljenje (nahođenje) عِصْوَدّ
savijen عَصِيد
kaša /od brašna, عَصِيدَة ج عَصَائِدُ
masla i meda/; štirka
mješalica /za kašu/ مِعْصَد ج مَعَاصِدُ
عصر izažeti, iscijediti /rublje, čir/; * عَصَرَ ـِ عَصْرٌ ه هـ
presovati, izmuljati, /grožđe/; izazvati
znojenje u /konja - trka/; stisnuti, zbiti; zadržati,
zapriječiti; dati poklon; isušiti /granje - vruć vjetar/
odvratiti od, spriječiti u ـ ه هـ عن ه هـ
prijeći ـ عُصْر
pokisnuti, b. kišom natapan عَصُرَ ـُ . . .
stupiti u pubertet; dobiti menstruaciju عَصَّرَ

nervus vagus ال ~ التَّائِهُ (المُبْهَمُ)
turban; ogrtač; pamučni konac (pređa); عَصْب
suha pljuvačka (u ustima); crveni oblačak
(u doba suše); tjelesna jedrina; hladolež - bot.;
pros. = izbacivanje vokala iza „l“ u stopi „mufa'a-
la tun“ pa nastaje mufā'altun k. zamijeni mafāilun
žilavo /meso/ عَصِب
vrsta kozlinca /bot. Astragalus ornacantha/ عُصَب
hladolež, slak - bot. عُصْب
vikač, bukač; kavgadži- ه عُصْبُجِيّ ج ـة
ja, siledžija, izgrednik
težak; jako vruć /dan/ عَصَبْصَب
živac, nerv; tetiva, žila; عَصَبَة ج ات
savez, liga, udruženje; četa, skupina,
grupa, trupa; banda; rodbina (po ocu)
hladolež, slak - bot. عَصْبَة
crna vala (veo, koprena ـ ج عَصَبَات
- za žene); zavoj, povez
savez, liga; udruženje; عُصْبَة ج عُصَب
četa, trupa, skupina, grupa; banda;
stado, krdo; jato; klika; povez, zavoj
liga naroda ~ الأُمَم
način omotavanja turbana عِصْبَة
rodoljub, zaštitnik svojih عَصَبِيّ
živčani, nervni; žilav; ـ (ة)
nervozan; (po ocu); srodan
nervozan ~ المِزَاج
nervoza عَصَبِيَّة
srodstvo (po ocu); strančarstvo; (domo)- ـ ج ات
rodoljublje, patriotizam; fanatizam; bigotizam;
upornost, tvrdokornost; zelotizam; pristranost
mršave zadnjice i bedara; عَصُوب ـ مـ
malih bokova /žena/; k. ne spušta mlijeka
dok joj ne svežu stegna (ili nozdrve) - deva
jako vruć /dan/; težak, kritičan عَصِيب ـ سـ
/bravija jetra (ili pluća) pečena ـ ج أَعْصِبَة ، عُصُب
zajedno s okolnim dijelovima/
fanatičan; zanesen, مُتَعَصِّب
oduševljen, ushićen / fanatik, zanesenjak;
entuzijast; bigot, bogomoljac, pobožnjak
k. je obustavio rad / štrajkaš مُعْتَصِب
povezan, zavijen; k. nosi turban; مُعَصَّب
krunisan; osiromašio; izgladnio (pa se
opasuje zbog gladi) / gospodar, prvak, poglavar
pismo, knjiga مَعْصُوب

omotati sebi turban (oko glave); povezati bedra
/devi, da bolje da mlijeka/; krunisati se, b. kru-
nisan; napustiti posao, obustaviti rad, štrajkovati
zadovoljiti se, b. zadovoljan s; ـ ب هـ
obaviti turban oko /glave/
nageti se na /čelo - kruna/ ـ على هـ
obrazovati savez (stranku i sl.), إِعْصَوْصَبَ
ujediniti se; (o)skupiti se, sabrati se,
zbiti se; brzo koračati /dev/; b. težak, žes-
tok, zamrsiti se, pogoršati se; b. vruć /dan/
obustava rada, štrajk; إِعْتِصَاب ج ات
isključivanje s rada, sprečavanje rada
/radnicima zatvaranjem radionica od strane
poslodavaca/; prijestup, (pre)kršenje zakona
generalni štrajk ـ عَامّ
fanatizam; regionalizam; تَعَصُّب
pretjerana ljubav prema svemu svojem;
plemenska (rasna) svijest; pristranost; upornost,
tvrdoglavost; revnost, zanos, ushit, entuzijazam
vjerski fanatizam; bigotizam, ـ دِينِيّ
pobožnjaštvo, bogomoljstvo
rasizam ـ عُنْصُرِيّ
fanatizam ـ مَذْهَبِيّ
šovinizam ـ وَطَنِيّ
rođak (po ocu) عَاصِب
kome se pljuvačka suši u ustima; –
suha zbog sušenja pljuvačke /usta/
izrađivač (prodavač) konca (pređe); عَصَّاب
vrsta gronice /bot. Lepidum latifolium/
nervoza; grbač, grbaštica عُصَاب
/bot. Lepidium latifolium/
povez, zavoj; turban; uže za عِصَاب
povezivanje bedara /deve, da bi bolje
pustila mlijeko/; držak; pregršt, šaka
savez, liga, udruženje; عِصَابَة ج ات
četa; banda; trupa, grupa;
partizanski odred; krdo, stado; jato /10-40/
razbojnička banda; kidnaperi ~ الخَطْف
zavoj, povez; rubac, ـ ج عَصَائِبُ
šal, ma(h)rama; turban; zastava;
osjećanje časti; crven oblak u doba suše
demagogija عِصَابِيَّة
hladolež, slak /bot. Convolvulus sepium/ عَصَب
živci, nervi; tetive, ـ / ة / ج أَعْصَاب
žile; najbolji ljudi

ع

Me'asir /dio imena dvaju mjesta u Libanu/ مَعَاصِرُ
savremen, moderan / savremenik مُعَاصِر
savremenost مُعَاصَرَة
pribježište, utočište; مُعْتَصَر
život; starost; darežljivost
tak. = k. hoće da obavi nuždu مُعْتَصِر
presa, muljača مِعْصَار جـ مَعَاصِيرُ
mjesto cijeđenja مَعْصَر جـ مَعَاصِرُ
(muljanja, presovanja); darežljivost
pribježište, utočište, azil مُعَصَّر
iscijeđen, izažet, presovan –
kišni oblak مُعْصِر جـ ات ـ مـ
zrela, punoljetna, – جـ مَعَاصِرُ، مَعَاصِيرُ ـ مـ
k. je na udaju /djevojka/
muljača, presa مِعْصَر جـ مَعَاصِرُ
mjesto cijeđenja (muljanja) مَعْصَرَة
muljača, presa مِعْصَرَة جـ مَعَاصِرُ
ulje (za lampu) Δ مَعْصَرِيّ
jesti (u.žinati) popodne * (عصرن) تَعَصْرَنَ
عصرن
popodnevno jelo (užina) عَصْرُونِيَّة
عصص
otvrdnuti, * (عصص) عَصَّ ـَ عَصّ، عَصَص
عص
stvrdnuti se, b. tvrd, očvrsnuti, b. čvrst
pritiskati, upirati u – على هـ
pritijesniti, progoniti, عَصَّصَ على ه
navaljivati na, dodijavati /dužniku/
tak. = porijeklo, rod, loza عَصّ
trtična kost /an. = os caudalis/ عُصَص، عُصُص
boriti se; stvrdnuti se, * عَصْعَصَ
očvrsnuti; boljeti /trtična kost/
عصعص
عَصْعَص، عُصْعَص، عُصْعُص، عَصَائِصُ
trtična kost
tak. = nitkov, ništarija; jedar, zbijen, čvrst عُصْعُص
borba; bol u trtičnjači عَصْعَصَة
trtična kost عَصْعُوص، عُصْعُوص، عَصَاعِيصُ
mršav, suhonjav, koščat مَعْصُوص
عصف
požeti prije vremena, * عَصَفَ ـُ عَصْف هـ
nezrelo /žito/
žestoko puhati /vjetar/; – ـِ عَصْف، عُصُوف
brzati, žuriti; nageti se, saviti se; uzbuditi se
brzo nositi /jahača - deva/; – ب ه هـ
uništiti, iskorijeniti /rat i sl./; odnijeti vjetar
izdržavati, zarađivati, privređivati za /porodicu/ – ه
žestoko puhati /vjetar/; izvlatati, أَعْصَفَ
izlistati; sazreti za žetvu /žito/; propasti,
stradati; zaći (skrenuti) s puta; brzo proći,

mošt, šira; darežljivost
želučani sok – مَعِدِيَّة
enzim, ferment – هَضْمِيَّة
jednog popodneva عَصَارِي : – يَوْمٍ
pribježište, utočište, azil; vrijeme, doba; عَصَر
popodne, predvečerje; prah; dešak /mirisa/
cijeđenje, izažimanje; presovanje; muljanje عَصْر
vrije- – جـ أَعْصَار، أَعْصُر، أَعَاصِرُ، عُصُر، عُصُور
me, doba; period, epoha, razdoblje; stoljeće, vijek
pliocen الـ ~ الأَجَدُّ
ledeno doba الـ ~ الجَلِيدِيُّ
sadašnjost الـ ~ الحَاضِرُ
kameno doba الـ ~ الحَجَرِيُّ
neolit الـ ~ الحَجَرِيُّ الْحَدِيثُ
paleolit الـ ~ الحَجَرِيُّ الْقَدِيمُ
ledeno doba ~ الجَلِيد
mladost, cvijet mladosti ~ الشَّبَاب
viteško doba ~ الفُرُوسِيَّة
preporod; Renesansa ~ النَّهْضَة
srednji vijek العُصُورُ الْوُسْطَى
tak. = popodne, عَصْر جـ أَعْصُر، عُصُور
predvečerje; jutro; dan; noć; rod;
porodica, obitelj; porijeklo; dar, poklon;
kiša; (tak. f.) popodnevna molitva, ikindija
kasno, dockan, pozno عَصْرًا
jutro i veče; dan i noć; jutarnja i العَصْرَان
popodnevna molitva /sabah i ikindija/
utočište; doba; pravi čas, zgodno vrijeme عُصْر
vrijeme, doba عُصُر، عِصْر
dešak /mirisa/; vijavica; prašina; miris عَصَرَة
pribježište, utočište, azil; عُصْرَة
blisko srodstvo; sprečavanje udaje kćeri;
prašina; naknada, nagrada /za poklon/; toliko
pokislo /odijelo/ da se skoro može izažimati
savremen, moderan; današnji, عَصْرِيّ جـ ون
sadašnji; najnoviji / savremenik
popodne, predvečerje; عَصْرِيَّة
savremenost; modernizam
k. prigrabi dio sinove imovine عَصُور
sok, ekstrakt; pekmez; mošt; عَصِير
rod; porodica; porijekloo; najbolji dio
pankreatin الـ ~ البَنْكَرْيَاسِيُّ
voćni sok ~ الفَاكِهَة
iscijeđen, izažet –
sok, ekstrakt; pekmez; mošt عَصِيرَة جـ عَصَائِرُ

(i b. zatvorena u kući); postati zrela,
punoljetna, zadjevojčiti se /približivši se dva-
desetoj godini života - djevojka/; isklasati /žito/
cijediti, izažimati; muljati, presovati – هـ
b. savremenik, živjeti u istom stoljeću عَاصَرَ ه
(kad i); skloniti se, potražiti utočište kod
naći se (zadesiti se, zaći u) popodne; zaći u أَعْصَرَ
pubertet, dobiti menstruaciju (te b. zadržavana u
kući); zadjevojčiti se, postati zrela, punoljetna /pri-
bliživši se dvadesetoj godini života - djevojka/; iza-
zvati vijavicu /vjetar/; b. skoro da izlije kišu /oblak/
i. kiše أُعْصِرَ
b. iscijeđen, izažeti se; zamrsiti تَعَصَّرَ
se, komplicirati se; (za)plakati
(za)tražiti utočište kod – ب ه
b. savremenici, živjeti u istom vijeku s تَعَاصَرَ
stisnuti ruke među- – (بِأَيْدِيهِمْ)
sobno (jedan drugom)
b. iscijeđen, izažet; إِنْعَصَرَ
b. zamršen, komplicirati se
tražiti, uzeti nazad, povratiti /poklon/; إِعْتَصَرَ ه هـ
iscijediti, izažeti; spresovati; naborati /čelo
- razmišljajući/; priječiti, zadržavati, ometati
/vodom/ protjerati /u grlu zastalu hranu/ – هـ ب هـ
iznuditi, izvući od – هـ من ه
uzeti nagradu za poklon; obaviti nuždu –
pribjeći, skloniti se, potražiti utočište kod – ب ه
b. škrt, škrtariti prema – على ه
uzeti dio (od) – من هـ
vijavica, vihor, ciklon, إِعْصَار جـ أَعَاصِيرُ، أَعَاصِيرُ
orkan, uragan, tornado
srodstvo; ljubav أَعْصَر
عَاصِر جـ ون، عَصِرَة مـ (ة) جـ ات، عَوَاصِرُ
k. cijedi, izažima; škrt;
k. prigrabi dio sinove imovine; nevaljao / pl.
'awāšir: tak. = tri kamena za presovanje grožđa
cjedilac, muljač عَصَّار
sok; ekstrakt; pekmez; mošt, šira عُصَار
(uzvitlana, gusta) prašina; عِصَار
prdež; kršilac zakletvi; vrijeme
za tren عَلَى ~ مِنَ الدَّهْرِ (الزَّمَنِ)
presa; muljača; gnječilo; عَصَّارَة جـ ات
sprava za izažimanje
centrifuga – مُطَرِّدِيَّة
sok; ekstrakt; pekmez; عُصَارَة جـ ات

projuriti; kružiti žedne oko bunara /deve/
uništiti, iskorijeniti /rat/ ـ ب ه
brzat u /hodu/ ـ في هـ
zaređivati, privređivati za /svoju čeljad/ إِعْتَصَفَ ه
izvlatati, izlistati /žito/ إِسْتَعْصَفَ
žestok, silan, olujan عَاصِف (ة) جـ عَوَاصِف
/vjetar/; vjetrovit /dan/; naget,
savijen; k. skreće od cilja /strijela/
tak. = žestok vjetar, عَاصِفَة جـ عَوَاصِفُ
oluja, bura, orkan
oluja s gradom ـ بَرَدِيَّة
/bura u čaši vode/ ـ في فِنْجَان
burno odobravanje, bura oduševljenja ـ مِنَ الْهُتَافِ
nevrijeme s grmljavinom ـ نَوْئِيَّة
pljeva; (prazna) slama عُصَافَة
silno puhanje /vjetra/ عَصْف
prašina; pljeva; ـ / ة / جـ عُصُوف
vlati; listići /na klasu/
miris /vina/ عَصْفَة
tak. = udar /vjetra/ ـ جـ عَصَفَات
žestok, olujan /vjetar/; brz عَصُوف جـ عُصُف ـ سـ
silan /vjetar/ عَصِيف
vlat; list /na klasu/ عَصِيفَة
anemometar /mjerilo brzine vjetra/ مِعْصَاف
žestok /vjetar/; puno žita ili slame /mjesto/ مُعْصِف
žuto obojiti /šafranovom bojom/ * عَصْفَرَ هـ عصفر
žuto obojiti /šafranovom bojom/; تَعَصْفَرَ
b. iskrivljen, iskriviti se /vrat/
divlji šafran, šafranika, srpac عُصْفُر / ة /
/bot. Carthamus tinctorius/
ptičica; vrabac; skakavac; عُصْفُور جـ عَصَافِير
kralj, vladar; poglavar, gospodar; dijete, sin; knjiga;
spojna letva /nosiljke, sedla/; drveni klin /sedla/;
brodski čavao (ekser); ispupčenje čeone kosti /konja/; mjesto izrastanja čeonog uvojka; uzani produžetak lise /tj. pjege na čelu konja/; dio mozga;
srčana vena; gizdelin, kicoš, fićfirić / pl. tak. = rasne
deve; vršci leđnih pršljenova /deve/; /vrsta drveta/
(domaći) vrabac ـ دُورِيّ
kanarinac ـ كَنَارِيّ
cvrčak, popac ـ مُغَنٍّ
grmuša, volić - orn. ~ التِّين
lasta(vica) ~ الجَنَّة
javanski vrabac ~ الرُّزّ
čvorak - orn. ~ الزَّيْتُون

popić sivi /orn. Prunella modularis/ ~ الشَّوْك
/Jedan ـ فِي الْيَدِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفٍ عَلَى الشَّجَرَةِ
vrabac u ruci bolji je nego hiljada na drvetu/
vrabica; (drveni) klin, kočić, عُصْفُورَة
zaglavica; svežanj užadi; konopac
mašina za kaneliranje tkanine ~ تَسْدِيَة النَّسِيجِ
dvogrb /dromedar/ عُصْفُورِيّ
vrapci عُصْفُورِيَّات
ludnica - sir.; kicošenje, gizdelinstvo; عُصْفُورِيَّة
c. art. = Usfurijja /npl. u Libanu/
žuti šeboj /bot. عُصَيْفِرَة ، عُصَيْفِيرَة
Cheiranthus cheiri/
skakavac / * (عصقل) عُصْقُول جـ عَصَاقِيل
pl. tak. = vijavice
vika, galama, buka * (عصقي) عَصَاقِيَاءُ
vika, galama, buka عَصَاقِيَة عصقل
pomokriti se * عَصَلَ ـُ عَصْل عصقي
(pre)saviti ـ هـ عصل
b. savijen, saviti se, عَصِلَ ـَ عَصَل
b. iskrivljen, iskriviti se; i. iskrivljenu
repnu kost /konj/; b. jak, ojačati /zub deve/
saviti se, iskriviti se /strijela عَصَّلَ
i dr. pri bacanju/; zakasniti
savijati ـ هـ
b. jak, ojačati, b. čvrsto ukorijenjen /zub/ أَعْصَلَ
uzeti (držati) štap اِعْصَأَلَّ
savijen očnjak; iskrivljena أَعْصَلُ
strijela ili ona s malo perja
savijen, kriv; zamršen; ـ مـ عَصْلَاءُ جـ عُصْل
suhonjav, mršav; krivonog; odan, privržen
tak. = čvrsta strijela عَاصِل
iskrivljenost; povijenost repne عَصَل
kosti /konja/; vijugav pješčani trak
oleander /bot. Nerium oleander/ ـ / ة /
crijevo ـ ، عِصْل جـ أَعْصَال
savijen, iskrivljen عَصِل (ة) جـ عِصَال
niksica /bot. Scilla/ عُصْلَاءُ
kukast štap /za savijanje مِعْصَال جـ مَعَاصِيلُ
grana/; palica /za polo/
iskrivljena pri bacanju /strijela/ مُعَصَّل
grub /osoran, nemilostiv/ prema dužniku مِعْصَل
palica /za polo/; مِعْصِيل جـ مَعَاصِيلُ
kukast štap /za savijanje grana/
b. ljutit, plahovit, naprasit; * عَصْلَبَ
b. žilav, čvrst, jedar, snažan عصلب

عصلج
عصلد
عصم

snažan: jedar; krupan عَصْلَب ، عُصْلُب
tak. = visok i klimav عُصْلُب
jak; čvrst; krupan عَصْلَبِيّ ، عُصْلُبِيّ
snažan; jedar; krupan عُصْلُوب
krivonog * عَصْلَج
tvrd, čvrst, jak * عَصْلَد
tvrd, čvrst, jak عُصْلُود
odvratiti; * عَصَمَ ـِ عَصْم ه هـ (عن ، من ه هـ)
zadržati, spriječiti; odbraniti, zaštititi, sačuvati;
čuvati neporočnost (nevinost); od gladi sačuvati
/jelo/; dati pismenu preporuku (popratno pismo);
med. = učiniti imunim (otpornim prema); zatvoriti, konstipirati /želudac/; remenom stegnuti, zavezati /otvor mješine i dr./; prionuti za /prašina/
zaređivati (za život), privređivati ـ
potražiti utočište, skloniti se kod (u) ـ الى ه
b. putast (na prednjoj nozi), عَصِمَ ـَ عَصَم
b. putonogast /konj, koza, gazela i sl./
braniti, štiti, čuvati; (remenom) أَعْصَمَ ه هـ
zavezati; pružiti utočište; učvrstiti
sedlo za... da ne padne s njega
(po)tražiti utočište u (kod); držati se, ـ ب ه هـ
prihvatiti se za; uhvatiti se za grivu /konja/,
držati se za uzdu /dromedara/; b. stalno uz
čuvati se, štiti se, braniti ـ من ه هـ
se od, suzdržavati se od
b. sačuvan, zaštićen, odbranjen إِنْعَصَمَ
podvući surmu, nasurmiti se إِعْتَصَمَ
/žena; b. nevin, neporočan
potražiti utočište u (kod); držati se, (pri)- ـ ب ه هـ
uhvatiti se za; b. uvijek uz (s), ne ostavljati nikada
zastupati /mišljenje/; pripadati /stranci/ ـ مع هـ
čuvati se, štiti se, ـ من ه هـ
braniti se od, suzdržavati se
b. hladnokrvan; smiriti se ـ بِرَبَاطَةِ الْجَأْشِ
naoružati se strpljenjem ـ بِالصَّبْرِ
ušutjeti se ـ بِالصَّمْتِ
nastojati se zaštititi إِسْتَعْصَمَ
tražiti utočište u (kod); držati se ـ ب ه هـ
(za); prihvatiti se za; rukovoditi se
čuvati se, štititi se, braniti se; ـ من هـ
suzdržavati se; odupirati se /iskušenju/
strpjeti se ـ بِالصَّبْرِ
ušutjeti se ـ بِالصَّمْتِ
držanje; pridržavanje; إِعْتِصَام

ع

čuvanje; nepogrešivost
putast (na prednjoj nozi); putonogast; crvenih nogu i kljuna ili s bijelim perom u krilu /gavran/; (iz)vanredan, izvrstan أَعْصَمُ م عَصْمَاءُ ج عُصْم
zaštitnik, branilac; Asim - npp. عَاصِم
glavni grad, metropola, prijestolnica / c. art. = nadimak Medine/ عَاصِمَة ج عَوَاصِم
pl. c. art. = Avasim /Provincija antiohija/
suha šljiva عَاصِمِيَّة
Asimijja /npl. u Iraku/ العَاصِمِيَّة
kožna ogrlica /psa/ عِصَام، عِصَام ج أَعْصِمَة
tak. = surma, kolirij; vršak repa; remen عِصَام ج أَعْصِمَة، عِصَام، عُصْم
/na mješini, kofi/; kolan /na nosiljci/; držak, ručka; naramenica; savez; Islam - npp.
Isamud(d)din - npp. ~ الدِّين
k. se uzdigao vlastitim sposobnostima / talenat; skorojević عِصَامِيّ
uspon vlastitom vrijednošću; darovitost, nadarenost, talentiranost عِصَامِيَّة
putonogost /bijela pjega na prednjoj nozi, gazele i sl./ عَصَم
ćuvanje, zaštita, sprečavanje عَصْم
bijela pjega na prednjoj nozi عُصْم ج أَعْصَام
ostatak, trag ـ، عُصُم
tak. = divokoza عَصْمَاءُ
putonogost عُصْمَة
(kožna, pseća) ogrlica ـ ج أَعْصَام
sprečavanje; čuvanje, odbrana, zaštita; čistota, neporočnost, nevinost, vrlina, krepost, očuvanost; suzdržljivost; nepodmitljivost; bezgriješnost; nepogrešivost; imunitet عِصْمَة
nevinost; nepogrešivost ـ عَن الْخَطَإِ
bračna veza ~ النِّكَاح
on je pod zaštitom (pokroviteljstvom); on je u vlasti; on je slobodan (čist) od, on je bez, on nema.... هُوَ فِي ~ مِن
ona je udata za njega هِيَ فِي ~ ه
(kožna, pseća) ogrlica ـ ج عِصَم، عِصَمَة، أَعْصُم، أَعْصَام
proždrljiv, nezasitan عَصُوم ـ ـ
ostatak, trag; na stegnu /deve/ sasušena عَصِيم
prljavština i mokrać/a; znoj; crne dlake ispod kostrijeti /dromedara/; lišće; smola, katran
proždrljiv, nenasitan عَيْصَام

popašan, izjelica, nezasitan; k. mnogo jede, dugo spava i srdita je kada se probudi /žena/ عَيْصُوم ـ ـ
El-Musta'simbi--lah /posljednji abasovićki halifa u Bagdadu/ مُسْتَعْصِم : ال ~ بِاللَّه
utočište, azil, zaklon مُعْتَصَم
M'tesim - npp. المُعْتَصِم
El-Mu'tesim-bi-l-lah /osmi abasovićki halifa/ ـ بِاللَّه
utočište, zaklon مَعْصَم ج مَعَاصِم
zapešće, ručni zglob, korijen šake, područje; ruka مِعْصَم ج مَعَاصِم
sačuvan; zaštićen; مَعْصُوم
nevin; bezgriješan; nepogrešiv; nepovrediv, neprikosnoven / Ma'sum - npp.
bezgriješan, nepogrešiv ـ عَن الْخَطَإِ
nepogrešiv ـ مِنَ الزَّلَلِ
zatvoren, konstipiran - med. ~ البَطْن
nevinost; djetinjstvo مَعْصُومِيَّة
/ich. Sciaena gibba/ * (عصمد) عصمودى
kolo za natapanje ili njegova kofa * (عصمر) عُصْمُور ج عَصَامِير
عصمر
pritješnjavati, navaljivati, cijediti /dužnika/; b. težak, zamršen * (عصن) أَعْصَنَ
عصن
slabost عصنص * (عصنص) عَصَنْصَى
b. tvrd, otvrdnuti; (po) letjeti * (عصو) عَصَا ـُ عَصْو
عصو عصا
štapom udariti; pobijediti /u tuči štapovima/; ـ ه هـ
povezati, previti /ranu/; (o)skupiti, sabrati; dati štap
uzeti štap عَصِيَ ـَ عَصًا
kao štapom udariti /sabljom/ ـ ب هـ
dati /štap/ عَصَّى ه هـ
tući se štapovima s عَاصَى ه
pustiti mladice /loza/ أَعْصَى
uzeti kao štap; usjeći sebi štap sa /drveta/ إِعْتَصَى هـ
kao štapom rukovati /sabljom/ ـ ب هـ
oslanjati se na /štap/ ـ على هـ
štap; (maršalska) palica; žezlo, sceptar; bedrena kost; muški ud; veo, koprena; mus. = tinac, taktina crtica; sloga, sklad; islamska zajednica; c. art. = Asa /ime kobile/ - / pl. 'išiyy: عَصًا ج عِصِيّ، عُصِيّ، أَعْصٍ، أَعْصَاء ـ م
tak. = kosti u krilu /ptice/; c. art. = ime zviježđa
biljarski štap, tak, ke ~ البِلْيَرْدُو
poluga, ćuskija ~ التَّحَكُّم
regulacioni štap, kontrolna šipka ~ التَّشْغِيل

motka prijenosa ~ التَّنْظِيم
pastirski štap; troskot ~ الرَّاعِي
/bot. Polygonum aviculare/; zmijino grožđe, broćina, vrbica /bot. Polygonum amphibium/
čarobna palica ~ سَاحِر
vodomjer /šmrka/ ~ سَبْرِ الْفَوْر
žezlo, sceptar ~ السُّلْطَة
prutilo ~ السَّنَارَة
vlačna motka (šipka) ـ شَدَّادَة
štap, palica, prut ~ الشُّوم
žarač, ožeg ~ العَبْد
maršalska palica ~ المَارِشَالِيَّة
/jedno je proizašlo iz drugog/ إِنَّ الـ ~ مِنَ الْعُصَيَّة
/ne može učiniti ono što želi/ لَيْسَ فِي الـ ~ سَبْرٌ
štap عَصَاة
štap عَصَابَة ج ات
štapić; bacil; c. art. = Usajja /ime kobile/ عُصَيَّة ج ات
* عَصْوَدَ . . . ← عصد
عصي
* عَصَى ـ عَصْى، عُصْيَان، مَعْصِيَة ه هـ
ne (po)slušati, otkazati poslušnost; opirati se, protiviti se, suprotstaviti s; (po)buniti se, dići se protiv, ustati protiv; ići uz (protiv) /vjetra/
/riječi su mu zapele na usnama/ عَصَاهُ الْكَلَامُ عِنْدَ شَفَتَيْه
otkazati pokornost عَصَى مَقَادَتَهُ على ه
nijednom riječi ne protivi مَا يَعْصِيهِ أَمَةً (وَشْمَةً)
(po)letjeti; neprestano krvariti /žila/ عَصَى
kao štap upotrijebiti /koplje/ ـ ب هـ
pobuniti se, ustati protiv ـ على ه
podići, potpiriti, podbuniti عَصَّى ه
pobuniti se protiv عَاصَى (على) ه
b. težak, zamršen, komplicirati se; b. neizlječiva /bolest/ تَعَصَّى
ne pokoravati se, opirati se, protiviti se, ne slušati ـ على ه
opirati se, protiviti se, (po)buniti se protiv تَعَاصَى
b. teško, nemoguće; zamrsiti se; b. nepristupačan (za) ـ على ه
odbijati, ne htjeti /učiniti/ ـ عن هـ
b. tvrda, otvrdnuti /koštica/; b. težak, zamrsiti se إِعْتَصَى
ne (po)slušati, ne pokazivati se; smatrati teškim إِسْتَعْصَى ه هـ

uzajamno se pomagati; zajedno sarađivati تَعَاضَدَ
na ruke (u naručje) uzeti إِعْتَضَدَ ه هـ
ojačati, osnažiti se ـ
(za)tražiti pomoć od ـ ب ه
okresati /drvo/; odrezati, إِسْتَعْضَدَ هـ
ustrgnuti, uzabrati /plod/
k. ima tanku أَعْضَدُ م عَضْدَاءُ ج عُضْد
(mršavu, kratku) mišiicu (nadlakticu);
k. ima jednu nadlakticu kraću od druge
uzajamno (pot)pomaganje; تَعَاضُد
međusobna saradnja
uzajaman; kooperativan تَعَاضُدِيّ
pomaganje, podupiranje; pomoć, podrška تَعْضِيد
/magarac/ k. sa strane sagoni magaricu; عَاضِد
k. ide pored životinje; k. pograbivši devu
za nadlakticu primora je da klekne /dromedar/
El-Adid li-dini-l-lah ال ~ لِدِينِ اللّٰه
/posljednji fatimovići halifa/
k. padne desno ili ـ ج عَوَاضِدُ
lijevo od cilja /strijela/
dva reda palmi s obje strane rijeke عَاضِدَان
k. prilazi bazenu samo kad nije عَضَادَ ـ مـ
zauzet ili k. se odvaja od ostalih /deva/
nizak, omalen, jak, zdepast; ـ، عَضَادٍ ـ سـ
k. ima jaku (debelu) mišicu
velika narukcvica na mišici; عِضَاد
kosir; žig na nadlaktici /u deva/
strana; nerazdvojni drug عِضَادَة ج عَضَائِدُ
(pratilac); pomagač; potporanj, stup; alhidada
dovratnik ~ البَاب
dovratnici; dva teljiga عِضَادَتَان
velikih (snažnih) عَضَادِيّ، عُضَادِيّ، عِضَادِيّ
mišica odn. nadlaktica
okresano drvo; ograda, zid; bolest u nadlak- عَضَد
tici /deve/; snaga, sila, moć; streseno lišće za stoku
pomoć, podrška; عَضْد ج أَعْضَاد
pomagač, pomoćnik
mišica; nadlaktica; عَضُد ج أَعْضَاد، أَعْضُد
strana; ograda, (ob)zid / pl.
a'ḍād: tak. = međe, granice /njiva/
Adudu(d)devle - npp. ~ الدَّوْلَة
Adudu(d)din - npp. ~ الدِّين
mišica, nadlaktica عَضَد، عُضُد
k. boli mišica; kratka عَضِد (ة)
/mišica; k. sa strane sagoni magarice

k. nikoga nema; bespomoćan, slab; kratkih
prednjih nogu /dromedar/; slomljenog roga
/ovan, jarac/; razrezanog uha /deva, ovca/
/ (preko četvrtine) razrezano /uho/; pros. =
stopa mufta'ilun izvedena od mufā'alatun
k. mnogo vrijeđa, grdi, napada عَضَّاب
čovjek oštra jezika; lakouman عَضْب
dječak; volić (s izraslim rogovima); pros. =
skraćivanje stope mufā'alatun u mufta'ilun
/u wāfiru/; c. art. = ime Muhamedove sablje
oštar /mač, jezik/; lakomislen, nepromišljen ـ
/tak. = ime Muhamedove deve/ العَضْبَاءُ
/vrsta biljke/ عَضَبَة
žensko tele عَضْبَة
slab; nepomičan, مَعْضُوب
nepokretan, uzet, paraliziran
k. ne može da (pro)govori ~ اللِّسَان
b. smion kao lav /pas/ عضبر * عَضْبَرَ
žrvanj, mlinski kamen; عِضْبَارَة
kamena ploča /za lupanje rublja/
stijena (za razbijanje kamenja); vuk عَضَوْبَر
krupan, gorostasan ـ
vučica عضبل عَضَوْبَرَة
tvrd, čvrst, jak عضشج * عَضْبَل
čvrst, jak, jedar; krupan * (عضشج) عُضَاشِج
pomoći, podupriječi, * عَضَدَ ـُ عَضْد ه هـ
podržati; pogoditi (udariti, raniti)
u mišicu; stresti devama lišće sa /drveta/; عضد
nažuljati, ozlijediti /devu - sedlo/; po dvije
/jahaće životinje/ zajedno svezati za nadlaktice;
zgrabivši za nadlakticu oboriti /deva drugu/
privezati /za mišicu/ ـ ه فى هـ
kosirom okresati /drvo/; odsjeći, -uzeti ـ ـ عَضْد هـ
ići pored /konja i sl./ ـ عُضُود ه
i. bolove u nadlaktici /deva/ عَضِدَ ـَ عَضَد
osjećati bol u mišici /čovjek/ عُضِدَ ـَ
desno-lijevo skretati, pasti desno ili lijevo عَضَّدَ
od cilja /strijela/; za dužinu mišice prodrijeti u
zemlju /kiša/; iz sredine (početi) sazrijevati /datulja/
pomagati, podupirati, pdržavati ـ ه
(pot)pomoći; sarađivati s عَاضَدَ ه
desno i lijevo skretati odn. أَعْضَدَ
pasti desno ili lijevo od cilja /strijela/;
prodrijeti u zemlju na dubinu od mišice /kiša/
na ruke (u naručje) uzeti تَعَضَّدَ هـ

b. težak, mučan; b. opasna, ـ (على ه)
neizlječiva /bolest/; otkazati poslušnost;
(pre)zastati, ne raditi više, ne funkcionirati /sprava/
protiviti se, opirati se, suprotstavljati se; ـ
(po)buniti se protiv; zatajiti /puška i sl./
izbjegavati, izmicati se od ـ عن هـ
nije mogao (pro)govoriti; ـ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
riječi su mu zapinjale u grlu
nepokornost; (po)teškoća; neizlječi- إِسْتِعْصَاء
vost; zatajivanje /puške/, zastoj /sprave/
neposlušan, nepokoran; عَاصٍ ج عَاصُونَ، عُصَاة
buntovan; griješan; nepristupačan
/ buntovnik, pobunjenik, ustanik,
odmetnik; mladunče k. ne ide za majkom
k. stalno krvari /žila/ ـ ج عَوَاصٍ
Oront /rijeka u siriji/ العَاصِي
nepokoran; buntovan / pobunjenik, عَصَّاء ج ـ ون
ustanik; odmetnik; otpadnik, apostat
neposlušan; buntovan; عَصِيّ ج ـ ون، أَعْصِيَاءُ
nepristupačan; pobunjenik,
odmetnik; otpadnik, apostat
k. ne može da (pro)govori ~ النُّطْق
neposlušnost; otpor, opiranje, protivljenje, عِصْيَان
suprotstavljanje; (po)buna, revolt, ustanak; grijeh
težak, zamršen; neizlječiv; مُتَعَصٍ
neotklonjiv; zastario, ukorijenjen
težak, zamršen; neizlječiv; مُسْتَعْصٍ
neotklonjiv; zastario, ukorijenjen
neposlušnost; pobuna; grijeh مَعْصِيَة ج مَعَاصٍ
oboriti, onesposobiti, * عَضَبَ ـِ عَضْب ه هـ عضب
učiniti nepokretnim /bolest/;
odrezati, odsjeći; razrezati uho /devi, ovci/
udariti /štapom/; (pro)ubosti /kopljem/ ـ ه ب هـ
odvratiti od, spriječiti u ـ ه عن هـ
vrijeđati, uvrijediti ـ ه بلسانه
odvratiti se od, odustati od ـ عن هـ
i. oštar jezik, عَضُبَ ـُ عُضُوب، عُضُوبَة
b. zajedljiv; b. oštar
i. razrezano uho /deva/; عَضِبَ ـَ عَضَب
i. slomljen rog /ovan/
odbijati, sprečavati, zadržavati, ometati عَاضَبَ ه
razrezati uho /devi, ovci/ أَعْضَبَ ه
prebiti se, prelomiti se /rog/ اِنْعَضَبَ
k. nema brata, أَعْضَبُ م عَضْبَاءُ ج عُضْب
kome je umro brat; k. nema pomagača,

/magarac/; primaknut obzidu bazena
/knjiga/ k. je napisao Adudu(d)din El-Idži عَضُدِيّ
red palmi; niska palma /čije se عَضِيد جـ عِضْدَان
grane mogu dokučiti/; okresano drvo
red palmi عَضِيدَة
tak. = palme na obalama rijeka عَوَاضِدُ
pomaganje, potpora, podrška مُعَاضَدَة
El-Mu'tedid bi-l-lāh مُعْتَضِد : ال ~ بِاللّٰه
/16. abasovićki halifa; vladar u Sevilji/
velika narukvica na mišici; مِعْضَاد
kosir; mesarski nož; amulet
žigosan na nadlaktici /deva/; مُعَضَّد (ة)
sa šarama na gornjem dijelu rukava;
s prugama oblika mišice; išaran sa strana /odjeća/
pomagač, pomoćnik مُعَضِّد
k. je počela zreti sa strane /datulja/ ـ(ة)
narukvica na mišici; مِعْضَد جـ مَعَاضِدُ
kosir; emulet; mač
kesa /za novac/ مِعْضَدَة
okresan; posječen po mišici مَعْضُود
cikorija, cigura, vodopija, يَعْضِيد
ženetrga /bot. Chondrilla juncea/
otvoreno kazati * عَضَرَ ـُ عَضْر ب هـ عضر
tak. = k. sprečava عَاضِر
Aḍr /ar. pleme u Jemenu/ العَضْرُ ـ مـ
vijest, novost عَضْرَة
(velika) studen; grad; * (عضرس) عُضَارِس عضرس
snijeg; pitka hladna voda; lišće
orošeno jutarnjom rosom; trava po
kamenju u vodi; divlji magarac; /vrsta biljke/
jaka hladnoća; krupa, tuča; عَضْرَس جـ عَضَارِس
snijeg; pitka studena voda; jutrom orošeno
lišće; trava po kamenju u vodi; divlji magarac
/vrsta biljke/ ـ، عِضْرِس
tak. = bijeli sljez عِضْرِس / ة /
/bot. Althea officinalis/
* (عضرط) عُضَارِط جـ عَضَارِطُ، عَضَارِطَة عضرط
nadničar; najamnik; nevaljalac, nitkov, hulja
međica /an. = perinaeum/; عُضَارِطِيّ
zadnjica; mlitava stidnica
zadnjica; međica; crta عَضْرَط، عِضْرِط
između polnog uda i čmara
nadničar; najamnik; nevaljalac عُضْرُط، عَضَارِطُ
tak. = pokvarenjak, ništarija; korijen repa عِضْرِط
nadničar; najamnik; nitkov, عُضْرُوط جـ عَضَارِيطُ

hulja; jednjak /an. = oesophagus/ عضرف
- / pl. tak. = beskućnici, skitnice عضرفط
gušterčić * (عضرف) عُضَيْرِف، عُضَيْرِيف
* (عضرفط) عَضْرَفُوط جـ ات، عَضَارِفُ
gušter; životinja na k. jašu džini; عضز
/vrsta bijele nježne životinjice/
(s, za)priječiti; (sa)žvakati Δ عَضَزَ ـِ عَضْز هـ
ugristi, * (عضض) عَضَّ ـَ عَضّ، عَضِيض
ujesti (ب، على) ه هـ
b. težak za /rat/; namučiti, ـ ه
zadati jade, ožalostiti; nažuljati /sedlo/; عضض
raniti /oružje/; učiniti iskusnim (okretnim) عض
gristi sebi prste /u srdžbi i sl./ ـ بَنَانَهُ
ljuto se (po)kajati ـ بَنَانَ النَّدَم
trpio je mnoge ـ تْهُ أَنْيَابُ (نُيُوبُ) الدَّهْرِ
udarce sudbine
trpio je oskudicu ـ تْهُ الْفَاقَةُ بَنَابِهَا
pretrpio je težak udarac sudbine ـ هُ الدَّهْرُ بِنَابِهِ
sudba ga je teško pogodila ـ ه الزَّمَانُ
vrijeđati; klevetati ـ ه بِلِسَانِه
/i. razgolićen glavić/ ـ ه الْقَمَرُ
obuzelo ga kajanje, grizla ga savjest ـ ه النَّدَمُ
gristi se za prste ـ بِالْخَمْسِ
dobro poznavati ـ بِنَاجِذ هـ
stisnuti zube ـ بِالنَّوَاجِذ
grčevito se držati (za) ـ بِالنَّوَاجِذ على ه
(gristi se za jezik tj.) podnositi, trpjeti ـ عَلَى شَبْرَه
stupiti u doba puberteta ـ عَلَى نَاجِذَه
stisnuti zube, strpjeti se ـ عَلَى نَاجِذَيْه
b. zagriženi neprijatelj ـ عَلَى يَدِه غَيْظًا
(po)kajati se ـ عَلَى يَدَيْه
i. priljubljenu tetivu uz hvatište /luk/; ـ
b. lukav, prepreden, previjan, podmukao
bili su moćni vladari ـ مُلْكُهُمْ
držati se, prihvatiti se za, ـ عَضِيض (ب) ه هـ
prionuti za, b. stalno uz, ne napuštati
(stalno, jako) ujedati, ugrizati, izujedati عَضَّضَ هـ
gristi se za usne ـ شَفَتَيْه
stalno držati /kupicu/ na /zatiljku i sl./ ـ هـ هـ
vaditi vodu iz dubokog bunara; ـ
(na)hraniti /deve/ 'udd-om
ugrizati se, ujedati se عَاضَّ
b. dubok i pun /bunar/; i. puno niskog أَعَضّ
trnja /zemlja/; i. deve k. brste nisko trnje
pustiti (dati)(da (u)zagrize; udariti /mačem/ ـ ه ه هـ

udariti /sabljom/ po ـ هـ ب هـ
međusobno se ujedati تَعَاضَّ
b. ugrizen, ujeden إِنْعَضَّ
datulje /crne, jako slatke, iz Hedžera/ تَعْضُوض / ة /
tak. = s pretijesnom stidnicom /žena/ تَعْضُوضَة
k. ujeda, grize عَاضّ
(deva) k. brsti nisko trnje /= 'iḍḍ/ ـ (ة) عَوَاضّ
ugrizanje, ujed(anje); fig. = عَضّ
udarci /sudbine/; nedaće /rata/
ječam; pšenica; djetelina; عُضّ
sijeno; zdrobljene koštice datulja;
tijesto /za deve/; debla, panjevi, klade
nisko (sitno) (ـ) عِضّ / ة / جـ أَعْضَاض
trnovito drveće; glog /bot. Crataegus/
tak. = vršnjak; عِضّ جـ أَعْضَاض، عُضُوض
nadzornik, upravitelj; nesreća
zao, opak, rđav, zloban; prgav; ـ
škrt; silan, žestok; jak, snažan; odlučan,
energičan; lukav, prepreden, promućuran
dobar pješak ~ سَفَر
/Zejdu bnu l-Harisi-n-Nemiri i العِضَّان
Dagfelu bnu Hanzalete-z-Zehli/
zalogaj; komad عَضَاض
trnovito drveće, trnje ـ
debelo /drvo/ ـ
k. (mnogo, žestoko) ujeda عَضَّان
nosna hrskavica عُضَاض، عُضَّاض
ugrizanje, ujedanje عِضَا ض
k. strpljivo podnosi životne nedaće ~ عَيْش
nježan, blag; debeo, ugojen /dromedar/ عُضَاضِيّ
ujed, ugriz عَضَّة جـ ات
komad, zalogaj; عَضُوض جـ عِضَاض، عُضُض
nesreća; despot, tiran /vladar/
k. (žestoko) ujeda; tiranska, ـ سـ
despotska, nasilnička /vladavina/;
dubok; pun vode /bunar/; pretijesne
stidnice /žena/; teško /vrijeme/; pohotna /žena/
(jako) ujedanje; vršnjak عَضِيض
mjesto ugriza; oslonac; boravište, مَعَضّ
prebivalište, mjesto za naseljavanje
čije deve brste trnovito grmlje; مُعِضّ (ة)
obrasla niskim trnjem /zemlja/
žutenica, zvečka, kostriječ /bot. Chon- يَعْضِيض
drilla juncea/; lavlji zub, goločej /bot. Leontoton/
za vrijeme snošaja Δ عَضَطَ ـِ عَضْط

عضنك

krupan čovjek * عَضَنَّك
žena jedrih, velikih butova i zadnjice ـ ـ مـ
silan, žestok, jak, debeo ـ (ة)
tak. = žena s velikom stidnicom عَضَنَّكَة
brsti trnje * عَضَهَ ـَ عَضْه
عضه
(na)sjeći /trnja/, kresati ـ هـ
lagati; vračati, gatati ـ عَضْه ، عِضْهَة ، عَضِيهَة
ogovarati, klevetati; grditi, koriti, ružiti ـ ه
lagati; klevetati; oboljeti عَضِهَ ـَ عَضَه
brsteći trnje; brstiti trnje /deva/
sjeći /trnje, kresati عَضَّهَ هـ
izlagivati se; ogovarati; i. deve أَعْضَهَ
k. brste trnje; b. obrasla trnjem /zemlja/
čarobnjak, vrač, gatar عَاضِه
k. brsti trnje; obolio jedući trnje ـ ـ سـ (ة)
/dromedar/; smrtonosnog ujeda /zmija/
tak. = laž, neistina; عَاضِهَة جـ عَوَاضِهُ
čarobnica, vračara, gatara
trnovito عِضَاه / ة / (جـ عِضَوَات ، عِضُونَ)
drveće, drača; vrsta akacije; glog
k. brsti trnje /deva/ عِضَاهِيّ
k. brsti trnje /deva/; puna عَضِه (ة)
trnovitog drveća /zemlja i sl./
trnovito drvo; laž; عِضَه (عِضَة) جـ عِضُونَ
čaranje, vračanje, gatanje
k. brsti trnje /deva/ عِضَهِيّ
k. brsti trnje /deva/ Δ عَضَوِيّ (ة)
obrasla trnjem /zemlja/ عَضِيه (ة)
laž, neistina; kleveta, عَضِيهَة جـ عَضَائِهُ
ogovaranje, objeda, potvora
/žena/ k. traži da joj se gata مُسْتَعْضِهَة
začepiti /bocu/ * عَضْهَلَ هـ
عضهل
(po)razdijeliti; * (عضو) عَضَا ـُ عَضْو ه هـ
عضو
(od)razdvojiti; isjeći, iskomadati /ovcu/
عضا
dijeliti, razdvojiti; عَضَّى ه هـ
sijeći, komadati /ovcu/
članstvo Δ أَعْضَائِيَّة
dioba تَعْضِيَة
dobrostojeći, imućan عَاضٍ
dio, komad; عِضَة جـ عِضُونَ
skupina, grupa, partija
blagostanje عُضُوّ
ud; organ; član عُضْو (عِضْو) جـ أَعْضَاء
redovni član ـ أَسَاسِيّ (أَصْلِيّ)
rotor ـ دَائِر

mišić opuštač /an. = extensor/ ـ بَاسِطَة
mišić - krojač - an. ـ خِيَاطِيَّة
deltasti mišić ـ دَالِيَّة
dvoglavi mišić /an. = biceps/ ـ ذَاتُ الرَّأْسَيْنِ
mišić - opuštač ـ رَاخِيَة
mišić savijač ـ عَاصِرَة (قَابِضَة)
(pregibač) - /an. = flexor/
nesreća, nezgoda عُضْلَة جـ عُضَل ، عُضْل
mišićni, muskularni; عَضَلِيّ
mišićav, muskulozan; snažan, jak
opak, zao; tjesnogrud عِضْلِيّ
mišić, muskul عَضِيلَة جـ عَضَائِل
k. se iskrivi pri bacanju /strijela/ مُعَضَّل
k. teško rodi /žena/; ـ ، مُعْضِل ـ مـ
k. teško snese jaje /kokoš/
tak. = težak, zamršen, zagonetan, مُعْضِل (ة)
problematičan, nerazumljiv, zbunjujući;
dugotrajna, neizlječiva, hronična /bolest/
kojoj zbog teška porođaja umre dijete مُعْضَلَة
teško pitanje, problem; ـ ، مُعْضِلَة جـ مَعَاضِل
zagonetka; poteškoća; dilema
granato, krošnjato; مُعْضَلّ
gusto, isprepleteno /drvo/
korijen repa, repna * (عضم) عِضَام
kost /dromedara, konja/
عضم
divokoze Δ عَضْم
(zupčasta, drvena) ـ جـ أَعْضِمَة ، عِضَام ، عُضُم
vijalica /za pšenicu/; repna kost,
korijen repa /konja, deve i sl./; pruga (trak,
sloj) na planini drukčije boje od okoline;
odgrnjača /daska na plugu na k. je lemeš/
hvatište luka ـ جـ عِضَام
jedra deva عَضُوم ـ مـ
Udajm /pritoka Tigrisa/ عُضَيْم
prožđrljiv; k. ujeda عَيْضُوم
عضمر
škrt; tjesnogrud * عَضَمَّر
عضمز
kolo za natapanje, dolap; kofa عُضْمُور
lav * عَضَمَّز
silan, žestok, jak; velik, krupan; škrt ـ (ة)
jedar, čvrsto građen ~ الخَلْق
tak. = starica; lukava žena jakih عَضَمَّزَة
vilica; opaka, omalena žena ružnog lica
starica; krupna i gojazna عَيْضَمُوز
deva; velika i duguljasta deva;
jedra i snažna deva; ogromna dugačka stijena

isprazniti crijeva
pri spolnom aktu ispustiti izmet Δ عَضَظَ
grist, ujedati * عَضْعَضَ
silovit, žestok, jak, snažan عَضْعَض
عضعض
jedar, čvrst, jak; * (عضفج) عُضَافِج
عضفج
krupan, debeo, ugojen
gušter; * (عضفط) عُضْفُوط جـ عَضَافِيط
عضفط
životinja na k. jašu džini
عضل
عَيْضَفُوط ← عُضْفُوط
udariti po stegnu /i sl./ * عَضَلَ ـُ عَضْل ه
(iz)umoriti se, b. iscrpljen ـ
dodijati, b. težak ـ ب ه
pritijesniti, namučiti; grubo postupati, ـ على ه
b. strog (oštar) prema; priječiti, ometati, zadržavati
praviti smetnje u, otežavati ـ عن هـ
učiniti ـ ـُ (عَضِلَ ـَ) عَضْل ، عِضْل ، عِضْلَان ه
udovcem
(silom) onemogućiti /udaju - ženi/ ـ ه عن
tak. = b. mišićav, عَضِلَ ـَ عَضَل
muskulozan, razviti se
namučiti, napatiti; عَضَّلَ ه هـ
otežati, učiniti nesnosnim
(silom) spriječiti /udaju - ženi/ ـ ه عن هـ
umoriti se, b. iscrpljen; b. tijesan, suziti se ـ
teško roditi /žena i sl./, teško snijeti ـ ب ه هـ
/jaje - kokoš/; b. prenaseljen, prepun
b. pretijesan, premalen za ـ ب (عن) هـ
smetati, sprečavati ـ على ه
dodijati, zamoriti, iscrpsti; zbuniti أَعْضَلَ ه
/ljekare - bolest/; skrhati, svladati
b. (postati) neizlječiva, kronična /bolest/ ـ
b. težak, mučan, zamršen; ـ ب ه
b. zagonetan, problematičan; b. nerješiv,
nesavladiv; teško roditi; teško snijeti /kokoš/
smesti /bolest - ljekare/ تَعَضَّلَ ه
b. jako granato, isprepleteno, gusto /drvo/ إِعْضَالّ
težak /posao i sl./; važan; čvrst /savez ـ سـ عُضَال
i sl./; dugotrajna, neizlječiva, kronična /bolest/
mišići, muskuli عَضَل / ة /
štakor, pacov ـ جـ عِضْلَان
mišićav, muskulozan; عَضُل ، عَضِل
jedar; trnovit, težak
vrlo ružan / prepredenjak عِضْل
mišić, muskul; komad mesa; عَضَلَة جـ ات
stegno; /bot. vrsta drveta/

ne udavši se ostati kod roditelja /djevojka/
b. bez /nakita/ Δ ـ (‹تَعَطَّلَ›) من هـ
namirisati se, b. parfimiran اسْتَعْطَرَ
(naj)mirisaviji أَعْطَرُ
mirisan, mirisav, aromatičan; عَاطِر جـ عُطُر
ugodnog tjelesnog mirisa; k. voli mirise;
k. se mnogo parfimira; velika (pohvala)
velika (najveća) pohvala ~ الثَّنَاء
trgovac mirisima (i začinima); عَطَّار
parfimer, drogerist;
Attar - npp. عَطَّار
k. se mnogo parfimira; f. = izvrsna, ـ (ة)
k. se lako može prodati /deva/
trgovina mirisima (parfe- عِطَارَة
mima); parfimerijska roba
(mio)miris, parfem, aroma عَطَر
mirisan, aromatičan; sjajan, vanredan عَطِر (ة)
(mio)miris, عِطْر جـ أَعْطَار ، عُطُور ، عُطُورَات
parfem, aroma; esencija; (eterično)
ulje; aromatičan začin; mirisna tvar
ružino ulje, đuljag ~ الوَرْد
tak. = iglica, kačik, zdravac, žeravac ـ
/bot. Geranium/; živa trava, pastirska iglica
/bot. Geranium Robertianum/; smrdljevak,
pelargonija, rozetla /bot. Pelargonium radula/
mirisav, parfimiran, aromatičan عِطْرِيّ
miris, parfem عِطْرِيَّة جـ ات
k. se mnogo parfimira; lijepa /deva/ مُعْطَار ـ ـه
k. se namirisava; rasna /deva/ مُعْطَارَة
namirisan; mirisav مُعَطَّر (ة)
jaka i lijepa /deva/ مُعْطَر ـ ـه
rasna /deva/ مُعْطَرَة جـ ات
prodavač mirisa (parfema) مُعْطِر
k. se mnogo parfimira; ـ ـ ـه
crvena i s mirisavim znojem /deva/ عطرد
učiniti da bude kao obećanje * عَطْرَدَ هـ ل ه
(ili priprema za nedaće sudbine)
Merkur /planet/; عُطَارِد ، عُطَارِدُ
cink; živa; Utarid - npp.
visok; dug; dalek; brz; عَطَرَّد
plemenit; darežljiv; oštar, šiljat
obećanje; priprema (za nedaće sudbine) عُطْرُود
kihnuti, kihati; * عَطَسَ ـُ عَطْس ، عُطَاس
(o)svanuti; umrijeti عطس
(jutro) je svanulo ـ أَنْفُ الصَّبَاحِ

pokvariti, oštetiti; upropastiti, uništiti أَعْطَبَ هـ
(po)kvariti, oštetiti se تَعَطَّبَ
propasti, stradati, إِنْعَطَبَ
b. uništen, razoren; b. oštećen
propasti, stradati; uništiti se, إِعْتَطَبَ
razoriti se; oštetiti se; pokvariti se;
sagnjiti; b. iscrpljen, klonuti, malaksati
u krpi nositi /vatru/ ـ هـ
(naj)mekši; s (naj)mekšom vunom /ovan/ أَعْطَبُ
oštećenje, kvar تَعَطُّب
uništavanje, razaranje; kvarenje, oštećivanje تَعْطِيب
pokvaren, oštećen, ruiniran; uništen, razoren عَاطِب
propast, razorenje; šteta; oštećenje, kvar, عَطَب
neispravnost; trulost, gnjilost; zgnječenost
mekoća /pamuka/ عَطْب
pamuk عُطْب (عُطُب) / ة /
pramen pamuka; (pamučna عُطْبَة
zapaljena) krpa /za nošenje žeravice/
ponor; dolina /između dva vala/; nesreća عَوْطَب
opasno (pogibeljno) مَعْطَب جـ مَعَاطِبُ
mjesto; opasnost
namirisano, začinjeno /piće/; مُعَطَّب
oštećen, pokvaren; zgnječen
siromašan; mirisav; k. oskudno مُعْطِب
opskrbljuje svoje, štedljiv, škrt
pokvaren, oštećen, ruiniran; zgnječen; مَعْطُوب
uništen, razoren; (sa)gnjio, (is)truo عطبر
Atbara /npl. u Sudanu; * (عطبر) عَطْبَرَةُ
pritoka bijelog Nila/ عطبل
lijepa, mlada, punačka * عُطْبُل جـ عَطَابِلُ ـ ـه
dugovrata žena; dugovrata gazela
visok dugovrat čovjek عُطْبُول جـ عَطَابِيلُ
dugovrata gazela; stasita žena ـ ـ ـه
lijepa, mlada, punačka dugovrata žena ـ (ة)
lijepa, mlada, punačka dugovrata žena عَيْطَبُول ـ ـه
teškoća, napornost; * عَطْد
strogost, oštrina, žestina عطد
težak, naporan; dug; cio /dan, godina/; عَطَوَّد
dalek /put/; visok, plemenit; darežljiv;
brz /hod/; oštar, šiljat / otvoren (jasan) put عطر
(uz)mirisati (se); * عَطَرَ ـَ عَطْر
namirisati se, parfimirati se
namirisati, parfimirati; aromatizirati عَطَّرَ هـ ب هـ
namirisati se, تَعَطَّرَ
parfimirati se; b. namirisan; b. usidjelica,

počasni član ـ فَخْرِيّ
aktivni član ـ عَامِل
dopisni član /akademije/ ـ مُرَاسِل
sidro, kotva; rotor ~ الإِسْتِنْتَاج
ozibnik; nakretnica ~
tučak, pestić - bot. ~ التَّأْنِيث
prašnik - bot. ~ التَّذْكِير
žarilo, grijač ~ التَّسْخِين
kolektor, komutator ~ التَّوْحِيد
spojni elemenat ~ التَّوْصِيل
kotva; rotor ~ التَّوْلِيد
član partije, partijac ~ الحِزْب
počasni član ~ الشَّرَف
član suda slijeva od ~ اليَسَار
predsjedavajućeg suca
član suda zdesna od ~ اليَمِين
predsjedavajućeg suca
spolni organi أَعْضَاء دَقِيقَة (مُخْجِلَة)
spolni organi ~ التَّنَاسُل
dišni organi, o, za disanje ~ التَّنَفُّس
govorni organi ~ الكَلَام
porotnici ~ لَجْنَة التَّحْلِيف
članica ~ عُضْو جـ عُضْوَات ـ ـه
عَضَوِيّ ← عضه
organski; tjelesni عُضْوِيّ
anorganski لا ـ ، غَيْر ~
članstvo عُضْوِيَّة
organizam ـ جـ ات
* عَضَوْبَر ← عضبر
b. organski povezan * (عضون) تَعَضْوَنَ عضون
organska povezanost تَعَضْوُن عطب
organski povezan مُتَعَضْوِن
* عِضْيَل ← عضل
b. mekan, * عَطَبَ ـُ عَطْب ، عُطُوب
nježan, fin /pamuk/
uništiti; oštetiti; povrijediti; pokvariti Δ ـ ه هـ
propasti, (na)stradati; b. uništen, عَطِبَ ـَ عَطَب
razoren, ruiniran; b. iscrpljen, malaksati, klo-
nuti; pokvariti se, oštetiti se; sagnjiti, istrunuti
strašno se rasrditi, planuti, razbjesniti se na ـ على ه
propupati /loza/; kvriti se; عَطَّبَ
gnjiti, trunuti; b. zgnječen
variti da se popravi /vino/; ـ ه هـ
začiniti, staviti mirisa u /piće/; pokvariti,
oštetiti; upropastiti, uništiti; razoriti, ruinirati

/umro je/ ـ تْ به اللُّجَمُ
kihati عَطَّسَ
izazvati kihanje kod (u) ـ ه
osvit; jutro عَاطِس
k. kiše (kihne); k. dođe sprijeda /gazela/ ـ (ة)
burmut عَاطُوس
Attas - npp. العَطَّاس
kihanje; zora; jutro عُطَاس
kihanje عَطْسَة ج عَطَسَات
on liči na njega هُوَ ـهُ
burmut عَطُوس
nos مَعْطِس (مَعْطِس) ج مَعَاطِسُ
ponižen, pokunjenog nosa مُعَطَّس
k. izaziva kihanje مُعَطِّس
pobijediti u podnošenju žeđi * عَطَشَ ـُ . . . ه عطش
b. žedan, ožednjeti عَطِشَ ـَ عَطَش
žeđati, žudjeti, čeznuti za ـ الى هـ
izazvati žeđ u, pustiti da ožedni عَطَّشَ ه
„ǧ“ izgovarati kao „g“ ـ الجيمَ
natjcati se s... u podnošenju žeđi عَاطَشَ ه
i. žednu stoku أَعْطَشَ
ostaviti žedna; zadugo ne voditi na pojilo /deve/ ـ ه
(nastojati) podnositi žeđ تَعَطَّشَ
željeti, čeznuti za ـ الى هـ
nadmetati se međusobno u podnošenju žeđi تَعَطَّشَ
tak. = izgovor „ǧ“ glasom „g“ عَاطِش
žedan /k. će ožednjeti/ عَطَّاش
Attaš - npp. عُطَاش
žeđ; želja, čežnja, žudnja عَطَش
žedan; bezvodan, suh; s malo vode عَطْش، عَطِش (ة)
tanka u pâsu /žena/ عَطْشَةُ الْوِشَاحِ
عَطْشَانُ ج عِطَاش، عَطْشَى، عَطَاشَى، عُطَاشَ
žedan; bezvodan, suh, isušen /tle/ م (ة) ج ات، عَطْشَى، عِطَاش
željan, k. čezne, žudi za ـ الى ه هـ
jako žedan ـ نَطْشَان
Atišan /ime sablje Ibnu ‘Abdi-l-Muṭṭaliba/ ـ
silna žeđ عَطْشَة
Atša - npp. عَطْشَةُ
malo žedan عُطَيْش، عُطَيْشَانُ
žedan; željan مُتَعَطِّش
k. često žedni; jako žedan; čije su deve žedne مِعْطَاش ـ ـ
doba žeđi; razdoblje مَعْطَش ج مَعَاطِشُ

između dva napajanja /deva/
zadržana od napajanja /deva i sl./; nenavodnjeno, nezaljeveno /žito/ مُعَطَّش
bezvodno (suho) zemljište مَعْطَشَة ج مَعَاطِشُ
ložač ه عَطَشْجِيّ ج ـة
(nepotpuno) razderati; * (عطط) عَطَّ ـُ عَطّ ه هـ
poderati /platno/; pobijediti
oboriti na /zemlju/ ـ ه الى هـ عطط
(pro)derati /platno, ali ne razdvojivši ga/ عَطَّطَ ـ تَعْطَاط هـ عط
(po, pro)razderati se تَعَطَّطَ
b. (po, pro)razderan; presavivši se naprsnuti /granu i sl./ إِنْعَطَّ
(po, pro)razderati; proći, probiti se između إِعْتَطَّ ه هـ
visok, dugačak أَعَطُّ
velik junak; lav عَطَّاط
otrgnute trake platna عُطُط
dugačak, visok; jak, silan, žestok عَطَوَّط
brz odlazak ـ
(po, pro)razderan, istrgan, pocijepan عَطِيط
proderotina مَعَطّ
uzvikivati (‘iṭ‘iṭ) - /u borbi, pobijedivši/ * عَطْعَطَ
vikati (‘āṭ,‘āṭ) na /vuka/ ـ ب ه عطعط
zbrkano govoriti ـ الكَلَامَ
jednogodišnje jare (ili jagnje); jarac; magare عُطْعُط
tak. = vreva, galama, (hala)buka, žamor, graja عَطْعَطَة عطف
nageti se * عَطَفَ ـِ عَطْف، عُطُوف الى ه هـ
prema; ustranu visjeti
pobuditi naklonost (saosjećanje), izazvati zanimanje (interes) ـ ب ه هـ على ه هـ
prema (za); umilostiviti, učiniti blagim /srce/ prema
odvratiti, odgovoriti od ـ ب ه عن هـ
b. sklon, naklonjen, odan; osjećati naklonost (ljubav, simpatiju), pokazivati nježnost prema; osjećati samilost (sućut) prema, smilovati se na; okrenuti se protiv, napasti, nasmuti, navaliti na ـ على ه
odbiti se; odvratiti se, udaljiti se od ـ عن ه هـ
nageti, naheriti; presaviti /jastuk i dr./; povukavši /uzdu/ skrenuti /konja/ ustranu; izazvati sklonost kod, umilostiviti ـ ه هـ
veznikom (po)vezati za /dvije riječi/ ـ هـ على هـ
odvratiti od ـ ه عن هـ
i. duge trepavice عَطَفَ ـَ عَطَف
naginjati, (pre)savi(ja)ti عَطَّفَ ه هـ

učiniti naklonjenim (milostivim) ـ ه هـ على ه هـ
prema, uliti simpatiju (ljubav)
prema; pobuditi zanimanje za
ogrnuti (kao ogrtačem) ـ ه هـ
naginjati se, (pre)savijati se تَعَطَّفَ
(blago) izvoljeti, b. milostiv /da učini/ ـ ب هـ
b. naklonjen; saosjećati s; smilovati se na ـ على ه
ogrnuti se, obući ـ (ب) هـ
/ogrnuti se plaštem moći tj. b. svemogućnost/ ـ بالْعِزّ
/b. s obje strane kraljevskog porjekla/ ـ تْ عَلَيْهِ الأَمْلَاكُ
jedan za drugog saosjećati; تَعَاطَفَ
b. međusobno naklonjeni; uzajamno se razumijevati; gr. = vezati se međusobno /veznici/
oholo hoditi, uvijati se idući ـ فى مِشْيَته
b. savijen, naget; odvratiti se; okrenuti se; nageti se, (pre)saviti se إِنْعَطَفَ
skrenuti prema; svratiti kod ـ الى ه هـ
b. naklonjen, osjećati simpatiju prema; b. (sa)milostiv prema ـ الى ، على ه
opasati se /sabljom/; objesiti preko ramena ili o vratu /lûk/ إِعْتَطَفَ
ogrnuti se, obući ـ (ب) هـ
tražiti naklonost (simpatiju, ljubav); nastojati pridobiti, privući; preklinjati; umilostiviti إِسْتَعْطَفَ ه
izmoliti od ـ هـ من ه
nastojati pridobiti (privući) ـ خَاطِرَهُ
preklinjanje; pridobijanje; pomirljivost إِسْتِعْطَاف
naginjanje, savijanje, skretanje; (na)sklonost, simpatija; saosjećanje, samilost, sućut إِنْعِطَاف
ogrtač, plašt; šesti konj u trci عَاطِف
naget; naklonjen; milostiv, dobrostiv; samilostan, saosjećajan, sućutan; gr. = sastavni /veznik/ ـ (ة) عُطُف، عَطِفَة
k. povije vrat ležeći /gazela/ ـ ـ م
naklonjenost, simpatija; saosjećanje; dobrota; nježnost; osjećanje; raspoloženje عَاطِفَة ج ات، عَوَاطِفُ
domoljublje, patriotizam ـ وَطَنِيَّة
osjećajan, čuvstven, nježan, sentimentalan عَاطِفِيّ
osjećajnost, čuvstvenost, sentimentalnost; sentimentalizam عَاطِفِيَّة
zamka عَاطُوف ج عَوَاطِيفُ
k. se vrtati u borbu nakon bijega; zaštitnik poraženih; /strelica u mejsiru/ عَطَّاف ج ون

ع

k. se sama odvoji ustranu od ostalih
عطاف جـ أعْطِفَة ، عُطُف ogrtač, plašt; sablja, mač
عطافة luk
عَطَف uzdužna trepavica
ـ / ة / puzavice, povijuške - bot.
عَطْف naginjanje, savijanje, skretanje;
naklonost, simpatija; saosjećanje; gr. =
vezivanje /riječi/; zavoj, okuka, krivina;
ugao; sredina /puta/; vrh luka; poklon, dar
~ البَيَان (التَّفْسِير) apozicija - gr.
عِطْف جـ أعْطَاف ، عِطَاف ، عُطُوف bok, strana;
pregib /tijela/; pazuho; sredina /puta/; kraj /luka/
عَطْفَة puzavica, povijuša - bot.;
lastina usta /bot. Delichos lablab/
ili hladolež, slak /bot. Convolvulus sepium/
عَطْفَة جـ عَطَفَات zavoj, okuka, krivina; ulčica;
čikma; pokrajnja ulica; potporanj; pritka /za lozu/;
amuletna ogrlica /za pridobijanje naklonosti mužu/
عِطْفَة vitica, hvataljka, grana /loze/;
hladolež, slak /bot. Convolvulus sepium
عَطْفَى savijen /lûk/
عَطُوف جـ عُطُف zamka; ogrtač
ـ ـ ـ k. štiti poražene; blag, (sa)milostiv,
dobrostiv; k. voli muža /žena/; k. se pri-
vikne na umjetno, ispunjeno devče /deva/;
s presavijenim krajevima /lûk/; /strelica u mej-
siru/ k. se presavije nad ostale (izađe prije ostalih)
i dobije ili za k. nema dobitka ili k. se neprestano
izvlači ili k. se sama izdvoji ustranu od ostalih
عُطُوفَة naklonost; dobrohotnost; milost /titula/
عَطِيف ـ م blaga, skromna, poslušna /žena/
عَطِيفَة جـ عَطَائِف lûk
عَوَاطِفِيّ sentmentalist
مُسْتَعْطِف k. preklinje; nježan
مِعْطَاف /konj/ k. unazad zabacuje sedlo
مَعْطِف جـ مَعَاطِف vrat; pregib; nabor
مِعْطَف جـ مَعَاطِف ogrtač, plašt,
mantil; sablja, mač
مَعْطُوف (veznikom) vezana za /drugu riječ/
ـ عَلَيْه za k. je vezana druga /riječ/
المَعْطُوفَان dvije međusobno (veznikom) vezane riječi
مَعْطُوفَة jako savijen lûk
مُنْعَطَف (مُنْعَطِف) جـ ات zavoj, okuka, krivina;
uličica; čikma, ćor-sokak, slijepa ulica
عطل * عَطَلَ ـُ عَطَالَة b. besposlen; b. nezaposlen;
ne raditi, b. zatvoren /radnja, ured/
ـ من هـ b. lišen, b. bez, nemati
ـ عُطُول b. bez (ne nositi) nakita /žena/
عَطِلَ ـَ عَطَل b. besposlen; b. nezaposlen; ne raditi,
b. zatvoren; nemati nakita na sebi /žena/; b. krupan,
korpulentan; pokvariti se, ni za što više ne valjati
ـ من هـ b. bez, b. lišen, nemati, oskudijevati u
عَطَّلَ b. bez pastira /deve/
Δ ـ على ه (na)škoditi, nanijeti gubitke
ـ ه هـ zanemariti, zapustiti;
ostaviti bez nadzora (zaštite); lišiti nakita /ženu/;
skinuti tetivu s /luka/; ostaviti bez pastira /deve/;
prestati vaditi vodu iz /bunara/; ostariti bez starje-
šine /i sl./, prepustiti sama sebi; ostaviti neobra-
đene /njive/; ostaviti bez posla (nezaposlena);
(s)priječiti, zadrža(va)ti, kočiti; prekinuti, obusta-
viti, prestati s; privremeno zabraniti /novine i sl./;
odgoditi, odložiti; (ras)pustiti na /ferije/; zaustaviti,
isključiti /motor/; zatvoriti; usporiti; oduzeti ime-
tak; isprazniti; oštetiti, pokvariti, onesposobiti;
razoriti, uništiti, opustošiti; uz kamate posuditi
تَعَطَّلَ b. nezaposlen, ostati bez posla; b. besposlen,
dokon, lijen, razlijeniti se, besposličiti, dangubiti;
b. obustavljen, prekinut; prestati raditi (fnkcioni-
rati), (za)stati, zaustaviti se /stroj/; b. spriječen, zadr-
žan; pretrpjeti gubitak, b. oštećen; pokvariti se; za-
kazati, zatajiti /sprava/; b. stavljen van snage, ne va-
žiti više /propis/; b. odgođen, odložen; b. na ugaru,
neobrađena /njiva/; b. uzaludan, beskoristan; b. bez
nakita /žena/; b. iznajmljen uz kamate; b. paralizi-
ran; osušivši se uginuti /biljka/; pasti u zaborav
ـ من هـ b. lišen, ostati bez
ـ دُولاب الأعْمَال poslovi su stali
ـ عَن العَمَل b. nezaposlen
ـ من السَّيْر skrenuti s pravca /kursa - brod/
إسْتَعْطَلَ nemati nakita na sebi /žena/
Δ ـ ه هـ nalaziti (smatrati) da je
oštećen, pokvaren; vjerovati da je
izgubljen; napustiti, zanemariti /bolesnika/
إعْطَالَّ b. granato, isprepleteno, gusto, bujno /drvo/
تَعَطُّل zastoj, prekid; kvar
ـ (عَن العَمَل) nezaposlenost
تَعْطِيل sprečavanje, zadržavanje, kočenje;
obustava, prekid; odgoda; zatvaranje;
isključenje /motora/; privremena zabrana
izlaženja /novine/; raspust, ferije; zastoj; šteta,
kvar; gubitak; razorenje, uništenje; shvatanje o liše-
nosti boga svih atributa; ateizam; kamate, interes
عَاطِل nezaposlen; dokon, besposlen; bez funkcije
/organ/; bez imetka; neobrazovan, neuk; beznadež-
no bolestan; pokvaren, oštećen, neupotrebljiv; bez-
vrijedan, beskoristan, ništavan, isprazan; loš, rđav
ـ من هـ bez, lišen, slobodan od, k. nema
ـ بِصُورَة جُزْئِيَّة djelimično bez posla
ـ بِصُورَة كُلِّيَّة potpuno bez posla
ـ جُزْئِيّ djelimčno nezaposlen
ـ كَامِل potpuno nezaposlen
ـ ـ م (ة) جـ ات ، عُطَّل ، عَوَاطِل bez nakita
/žena/
عَطَالَة nezaposlenost; besposlenost; raspust, ferije
عَطَل nenošenje nakita; lišenost;
nezaposlenost; besposlenost
ـ جـ أعْطَال vrst; pojava, lik, vanjština,
spoljašnost; otkriveni dio (dijelovi) tijela;
tijelo; osoba; grana s grozdovima datulja;
greška, kvar /na kabelu/; poremećaj, smetnja
عَطِل (ة) lijep(og tijela) - /dromedar, deva/;
k. daje puno mlijeka /deva, ovca/; k. daje
mlijeko preko cijele godine /deva/ - / f. = (kofa)
prekinutog remena (i zato neupotrebljavana)
عُطْل šteta, gubitak; uzetost;
neispravnost, kvar; paraliza
ـ وَضَرَر izdaci i gubici
~ المَال kamate na (posuđeni) novac
ـ جـ أعْطَال من هـ lišen, bez,
k. nema, slobodan od
ـ ، عُطُل جـ أعْطَال bez imetka; neobrazovn, neuk
عُطُل جـ أعْطَال ـ ـ tak. = bez nakita /žena/;
nenaoružan; bez tetive /luk/; bez uzde
/konj/; bez konca /igla/; nežigosan /konj, deva/
عَطْلاَءُ k. ne nosi nakit /žena/
عَطْلاَن oštećen, pokvaren;
bezvrijedan, beskoristan; besposlen
عُطْلَة جـ عُطَل nezaposlenost; dokolica,
besposlenost; odmor; praznik; raspust, ferije
ـ عَن الشُّغْل nezaposlenost
ـ قَضَائِيَّة sudski praznici
~ الأُسْبُوع vikend
~ الصَّيْف ljetni raspust (odmor)
~ العِيد blagdan, praznik

عَطِيل grana muške palme
Δ ـ ukočen, uzet, paraliziran; impotentan
ه عُطَيْلُ ← ابت
عَوَاطِلُ tak. = raspust, ferije / novokalizirani /stihovi/
Δ عَوَاطِلِيّ besposličar, danguba, dokoličar, ljenčina
عَيْطَل ـ ـة dugovrat, visok, lijep; dugačak; gladak
مُتَعَطَّل nezaposlen
مِعْطَال ـ ـة nezaposlen; dokon, besposlen; k. obično ne nosi nakit /žena/
مَعْطَل ج مَعَاطِلُ dio tijela na k. se stavlja nakit
مُعَطَّل (ة) nezaposlen; besposlen; zapušten, zanemaren, neupotrebljavan; prepušten sam sebi; neobrađen; neproduktivan, ležeći /kapital/; pokvaren, oštećen; zaustavljen, isključen /motor/; bez pastira /deve/; napušten /bunar/; zatvoren; nedostupan
مُعَطِّل ج ـة nevjernik; slobodoumnjak; bezbožnik, ateist
* عَطَلَّس dugačak, visok — عطلس
عَطْلَسَة lutanje; zbrkan govor
* (عطم) إِعْتَطَمَ propasti, stradati — عطم
عَاطِم nastradao, propao
عُطْم iščupana vuna
عُطُوم bjelolist, maljavica, rutavica /bot. Filago germanica/
عَطِيم ج عُطُم propao, nastradao
* (عطمر) عَطْمُورُ Atmur /pustinja u Arabiji/ — عطمر
* (عطمس) عُطْمُوس ـ ـة ljepotica; jedra, stasita žena - nerodnica — عطمس
عَيْطَمُوس ج عَطَامِيسُ، عَطَامِسُ ـ ـة ljepotica; savršeno građena žena (deva); puna visoka žena - nerodnica; stara deva — عطن
* عَطَنَ ـُ عَطْن ه razmekša(va)ti /kožu u soli, zrnešu /bot. Pegamum harmala) ili balegi, prije štavljenja, da bi spale dlake s nje/; močiti, macerirati /lan, konoplju/
ـ عُطُون nakon napajanja poleći pored vode /deve/; pošto se napila b. puštena (da se odmara); ne napojivši se prvi put b. ponovo dotjerana na pojilo /deva/; (sa)gnjiti, raspasti se
عَطِنَ ـَ عَطَن štaveći se /koža/ pokvariti se i usmrdjeti; b. namočena i zakopana /koža/ da se razmekša i lakše skinu dlake s nje; zaudarati; upljesniviti se
عَطَّنَ ه ه pustiti da se odmori /stoka/; /u soli i dr./ razmekšati /kožu da se lakše odstrane dlake s nje pred štavljenje/; močiti /lan i sl./; macerirati napojivši se polijegati /deve/; gnjiti, trunuti, raspadati se, pljesniviti se
ـ ل ه pripremiti odmorište (tor) kod vode za /deve/
أَعْطَنَ i. deve polegle pored vode nakon pojenja
ـ فِي الْعُشْبِ jako pokisnuti na paši /tako da bi se deve tu mogle napojiti/
ـ ه ostaviti da polegnu pored vode /deve/
إِنْعَطَنَ (ostavljena dugo u štavilu) pokvariti se i usmrdjeti /koža/ ili ne pokvarivši se i. razmekšale dlake (vunu, runo)
تَعْطِين močenje /lana i dr./
عَاطِن ج عُطَّان، عَطَنَة، عُطُون، مـ (ة) ج ات، عُطُون، عَوَاطِنُ k. leži pored vode nakon pojenja /deva/ - / pl. m. = k. se zadržavaju na odmorištima uz vodu /ljudi/
عَاطِنَةُ Atina /luka u Jemenu/
عِطَان sredstva za razmekšavanje kože /da se lakšže s nje skinu dlake prije štavljenja, kao so, zrneš li balega/; štavilo, trijeslo(vina), tanin
عَطَن smrad; truljenje; plijesan
ـ ج أَعْطَان odmorište (tor) pored vode /za deve, ovce/; zavičaj, otadžbina
عَطِن (ة) smrdljiv; truo, gnjio; pljesniv
عَطْنَة smrad; gnjiljenje, raspadanje
عَطَنَة napajanje i puštanje deva da polegnu pored vode; mjesto pripremanja kože za štavljenje
عَطِين smrdljiv; posuta solju /i dr./ da se razmekša te da se lakše skinu dlake s nje /koža/
عَطِينَة ـ ـة k. zaudara; pokuđen
مُتَعَطَّن vlažan
مَعْطَن، مَعْطِن ج مَعَاطِنُ odmorište (tor) pored vode /za deve/
* (عطو) عَطَا ـُ عَطْو ه ه nadmašiti u davanju (uzimanju); dosegnuti, dokučiti
ـ ه الى ه ه podignuti prema — عطو
ـ (الى) ه uzeti, primiti, dobiti — عطا
ـ فِي الْحَمْضِ /tuđe uzimati/ — عطي
عَطَّى ه požurivati, nabrzavati, tjerati; služiti, posluživati, raditi za
عَاطَى ه ه služiti, raditi za; uzeti, primiti
ـ ه ه da(va)ti; darovati, pokloniti
أَعْطَى (ل) ه + ه da(va)ti, dolivati, priuštiti, pružiti, iznijeti, odobriti; darovati, pokloniti
ـ أَقْوَالَهُ dati iskaz, iskazati - jur.
ـ دُرُوسًا davati časove, podučavati, instruirati
ـ ذَقَنَهُ بِيَد . . . pustiti da njime ravna
ـ صَوْتَهُ فِي جَانِبِ glasati za
ـ ه عَنْ ظَهْرِ يَدٍ besplatno dati, pokloniti
ـ ه فُرْصَةً pružiti priliku
Δ ـ ه قَرَارِيطَ /ružno govoriti/
ـ ه قِلْدَ أَمْرِهِ povjeriti k. svoju stvar
ـ قَوْلَهُ učiniti ponudu /na dražbi/
ـ ه قِيَادَهُ (مَقَادَتَهُ) prepustiti vodstvo, potčiniti se
أَعْطَتْهُ الدُّنْيَا بُرَتَهَا /i. uspjeha (sreće) u životu/
أَعْطِ الْقَوْسَ بَارِيَهَا /povjeri stvar onom k. se u nju razumije/
ـ مَا لِقَيْصَرَ لِقَيْصَرِ Daj caru carevo!
يُعْطِي الْهِبْدَانَ وَالرَّيْدَانَ /on daje i onom k. zna i onom k. ne pozna (tj. svakome)/
مَا أَعْطَاهُ لِلْمَالِ /Kako je on darežljiv/
أَعْطَى (بِيَدِهِ) pokoriti se, poslušati, potčiniti se, povinovati se; predati se; b. miran, poslušan, krotak /dromedar/
أُعْطِيَ dobiti
تَعَطَّى (po)žuriti (se); vršiti transakcije /banka/
ـ ه (za)moliti dar (milostinju) od, prosjačiti
ـ ه poduzeti, pdouhvatiti se, dati se na, (poza)baviti se, upustiti se, latiti se
تَعَاطَى nadmetati se u davanju; uzimati; podići se na nožne prste nastojeći nešto dohvatiti; podržavati uzajamno odnose (veze)
ـ فِي ه (u)miješati se u
ـ بِالْقِمَارِ hazardirati, kockati se
ـ ه ه uzimati, primati; preuzati, primiti se /zadatka/; posvetiti se, odati se; poduzimati, baviti se, zanimati se, upuštati se u; obavljati, vršiti, prakticirati; piti /vino/; pušiti /opijum/; raditi za, služiti, posluživati; (do)davati jedan drugom; svađati se oko; nadmetati se ko će prije uzeti
ـ الأَسْبَابَ privređivati, zarađivati
Δ إِنْعَطَى b. dat, dodijeljen, odobren
إِسْتَعْطَى ه moliti da mu da (dar, milostinju od), prosjačiti
إِسْتِعْطَاء prosjačenje
إِعْطَاء ج ات davanje, dodjeljivanje, odobravanje; ponuda
~ البَال pažnja
أَعْطَى (naj)darežljiviji

أعطي

ع

تَعَظَّلَ priljubiti se pri parenju
ـ على ه okupiti se i navaliti na
ـ فى هـ slijediti, ići po /tragu/
تَعَاظَلَ pareći se međusobno se priljubiti /psi i dr./
إِعْتَظَلَ priljubiti se uzajamno pri parenju /skakavci/
إِعْظَأَلَّ b. granato, krošnjavo /drvo/
عَاظِل priljubljeni i nepomični
pri parenju /skakavci/
عِظَال umetanje tuđih stihova u svoje
عُظَالَى (يَوْمُ الـ ~) (dan) kad su po dvojica-trojica
istodobno jahala na jednom konju /ili sl./
عُظُل ، عُظْل (pasivni) pederasti
عَظْلَى priljubljeni i nepomični
pri parenju /skakavci/
مُعَاظَلَة ponavljanje (u govoru)
مُعْظِل gusto obrastao drvećem
مُعْظَئِلّ tak. = gusto obrastao drvećem
* (عظلم) تَعَظْلَمَ jako se smračiti,
b. vrlo mračna /noć/ عظلم
عِظْلَام tamna prašina
عِظْلِم (عَظْلَم) (žuti) katanac, žuta rezeda
/bot. Reseda luteola/; vrbovnik, sač, sinj /bot.
Isatis tincetoria/; indigo; pomrčina; tamna noć
عَظْلَمَة tmina, mrak, tama
* عَظَمَ ـُ عَظْم ه dati kostiju da jede /psu/ عظم
ـ عَظْمَة ه udariti u kost /čovjeka/
عَظُمَ ـُ عِظَم ، عَظَامَة b. velik, ogroman, silan
ـ على ه b. značajan, važan za;
b. težak, mučan, vrlo neprijatan;
duboko se dojmiti; b. opasan, ozbiljan za
Δ عُظَمَ b. velik, ogroman
عَظَّمَ nakvasiti zemlju za
visinu ruke do lakta /kiša/
ـ ه هـ učiniti ogromnim (silnim), povećati;
smatrati (prikazivati) velikim (važnim,
ozbiljnim i sl.); veličati, slaviti, hvaliti,
uzdizati, uznositi; poštivati, cijeniti, uva-
žavati; isjeći, iskomadati /ovcu/; pretjerivati
أَعْظَمَ b. velik; b. važan
ـ ه هـ smatrati velikim (ogromnim); držati
važnim (ozbiljnim, značajnim), pridavati važnost;
(po)uveća(va)ti; veličati, slaviti, uznositi, uzdizati,
hvaliti; poštivati, cijeniti, uvažavati; pretjerivati;
osjećati kao teško (mučno i sl.); plašiti, prepadati
ـ ه هـ dati da jede /kosti - psu/

عَظْب nastanjen u pustari odn. bezvodnom kraju
عَظُّوب debeo, gojazan
عِظِّيب velik, krupan
~ الخُلُق zao, opak, loš
مُعَظِّب vrijedan uzgajač deva; عظر
prilježan, marljiv, radin
* عَظَرَ ـَ عَظْر هـ naliti, napuniti; mrziti,
osjećati odvratnost prema
أَعْظَرَه pokvariti (preopteretiti) želudac /piće/
عِظَار napunjenost želuca pićem
عِظَارَة napunjenost, pretrpanost, preopterećenost
عَظَارِيّ skakavci (mužjaci)
عِظْر mala otrovnica
عَظْرَة (deva) k. (ni)je zanijela (noseća)
عَظُور ج عُظُر pićem prepunjenog želuca - adj.
عِظِّير ، عِظْير kratak, (o)nizak, omalen;
عظرم snažan, jak; debeo; skvrčen,
skupljen, smežuran, suhonjav; zao, opak
* عِظْرِم lavov izmet
* (عظظ) عِظْيُوط k. pri snošaju ispusti izmet
(vjetar) ili sjeme prije vremena ili nikako
عِظْيُوطَة ženka skočimiša
* (عظظ) عَظَّ ـُ عَظّ ه namučiti
ـ ه ب هـ oboriti, baciti na /zemlju/ عظظ
عَاظَّ žestoko (ogorčeno) se boriti عظ
ـ ه ujedati; svađati se s
أَعَظَّ ružno ogovarati
ـ ه učiniti hrabrim borcem
عَظَّة žestina, ogorčenost (u borbi)
* عَظْعَظَ zatreperivši skrenuti
عظعظ /bačena strijela/; uzmaknuti; pobje/i,
izvući se iz borbe /plašljivac/; odustati od
lova; mahati repom; dahćući ići /životinja/
ـ فى هـ (is)peti se na (uz)
ـ ه pokolebati, odvratiti, uznemiriti
عَظْعَاظ treperenje i skretanje (strijele)
* عَظَلَ ـُ عَظْل pariti se /psi, skakavci/
عَظَلَ ـَ عَظْل pariti se /psi, i dr./ عظل
عَظَّلَ pariti se /psi, i dr./
ـ على ه okupivši se nasrnuti na
عَاظَلَ ـ عِظَال : ـ فِى الْقَافِيَة tuđe stihove
umetnuti u svoje
ـ ـ عِظَال ، مُعَاظَلَة pariti /psi i dr./
ـ ه هـ hvaliti se jedan drugom; biti (stajati, ležati) na
ـ (ب) الْكَلَام ponavljati u govoru

تَعَاط vršenje, obavljanje...
تَعَاطِى الأَسْبَاب privređivanje
عَاط k. uzima; k. diže glavu da brsti lišće /gazela/
ـ بِغَيْرِ أَنْوَاط /k. (hoće da) uzme što ne treba; k. pri-
svaja tuđe; k. hoće da zna ono što mu ne koristi/
عَطًا dar, poklon; ponuda, ofert; vojnička plaća
عَطَاء ج أَعْطِيَة ، أَعْطِيَات dar, poklon;
vojnička plaća
ـ ج ات ponuda
ـ Ata' - npp.
ال ~ الأَدْنَى najniža ponuda
~ اللّه Ata'ullah - npp.
عَطَاءَة dar, poklon
عَطَاوَة dar, poklon
عَطْو ، عَطُوّ ، عُطْو ، عِطْو (gazela) k. se
ispruža brsteći lišće
عَطْوَى naručan, lagan /luk/
عَطَوِيّ obilan židak izmet
عَطَوِيَّة atavije /ogranak haridžija/
عُطَيّ mali dar
عَطِيَّةُ ـ ذ Atijja - npp.
عَطِيَّة ج ات ، عَطَايَا dar, poklon; vojnička plaća
مُسْتَعْطٍ prosjak
مُعَاطَاة vršenje, obavljanje...; naizmjenično izigra-
vanje udaranja drugoga sabljom /zabranjeno/
مُعْطٍ darovalac, donator; davalac
مِعْطَاء ج مَعَاط ، مَعَاطِيّ ـ سـ neobično darežljiv
مُعْطًى ج مُعْطَيَات tak. = dar, poklon;
data (poznata) veličina; podatak
مُعْطِيَة podesan (lûk)
* عَطَوَّد ← عطد
* عَطَوَّد ← عطط
ه عُطَيْل Otelo /glavni junak istoi-
mene Šekspirove tragedije/
* (عظأ) عَظَاء / ة / gušteri عظأ
* عَظَبَ ـُ عَظْب ، عُظُوب (sa)sušiti se /koža/; عظب
otvrdnuti, očvrsnuti, b. žuljevita /ruka/
ـ على هـ strpljivo obavljati (podnositi),
b. ustrajan u; brinuti se o
ـ ـ عَظْب brzo trticom mahati /ptica/
عَظِبَ ـَ عَظَب b. debeo, odebljati
ـ على ه هـ ustrajno izvršavati; strpljivo podnositi
عَظَّبَ ه على هـ naviknuti, priučiti na
ـ ه عن هـ omesti, spriječiti, onemogućiti ostvarenja
عَاظِب naseljen u pustinji ili sušnom predjelu

تَعَظَّمَ b. ohol, uobražen, uzoholiti se, veličati samog sebe; uznositi se, hvalisati se; b. veličan, uzdizan, slavljen; b. smatran velikim (ogromnim i sl.); povećavati se, rasti; okoštati, pretvoriti se u kost, osificirati se

تَعَاظَمَ smatrati se velikim; postati važan (ozbiljan); poveća(va)ti se; b. gord, umišljen, uzoholiti se, veličati sama sebe, hvastati se, uznositi se; b. veličan, uznošen, slavljen; b. smatran ogromnim (silnim i sl.); posta(ja)ti velik, (na)rasti

ـ فى مِشْيَتِهِ oholo hoditi

ـ ه هـ b. težak (za); moći se uporediti (mjeriti) s; b. ravan (po veličini)

لا يَتَعَاظَمُهُ شَأْنُ الْعَدُوِّ on ne precjenjuje značaj neprijatelja

إِسْتَعْظَمَ b. ohol, uzoholiti se; uznositi se, veličati sama sebe

ـ ه هـ smatrati velikim (ogromnim i sl); držati važnim (ozbiljnim i sl.); čuditi se veličini; uzeti najveći dio; odbacivati, ne odobravati

إِعْظَامَة jastuče za umjetno povećavanje zadnjice

أَعْظَمُ جـ أَعَاظِمُ مـ عُظْمَى (naj)veći; -značajniji, -važniji; f. tak. = velik; svjetski /rat/

ـ إِدْرَاكًا ل ه k. (naj)bolje shvata

أَعَاظِمُ النَّاسِ najugledniji ljudi

تَعَاظُم razmetanje, hvalisanje

تَعَظُّم okoštavanje, osifikacija

تَعْظِيم veličanje; uzdizanje, slavljenje; poštivanje, uvažavanje; mil. = odavanje počasti, pozdrav

عُظَام، عُظَّام (ة) golem, ogroman, vrlo velik

عُظَامَة، عُظَّامَة، عِظَامَة jastuče za umjetno povećavanje zadnjice

عُظَّامَة tak. = veličina, sila, moć; ponos; oholost, uobraženost

عِظَامِيّ k. se ističe samo svojim porijeklom; uglednog roda, od stare loze, plemićkog porijekla; plemić(ki), aristrokat(ski)

عَظَم sredina /puta/

عَظْم drveni dio /devina sedla/; odgrnjača, daska /pluga/; vijalica /za žito/; hvatište /luka/; c. art. = Azm - npp.

ـ جـ أَعْظَام najveći (glvni) dio

ـ جـ أَعْظُم komad mesa deve /zaklane za diobu u mejsiru/

ـ جـ أَعْظُم، عِظَام، عِظَامَة / ة / kost(i)

ـ رُكَابِيّ stremenjača /koščica u unutarnjem uhu/

ـ فَخْذِيّ bedrenjača, butna kost

ـ لَأْمِيّ podjezična kost /an. = os hyoideum/

ـ وَجْنِيّ jagodnjača, jagodična kost /an. = os malare/

~ البَال kitov us

~ الزَّنْد السُّفْلَى lakatna kost /an. = ulna/

~ السَّاق cjevanica /an. = tibia/

~ العَضُد nadlaktica /an. = humerus/

~ الفَخْذ bedrenjača, butna kost /an. =femur/

~ القَيْطَس kitov us

~ الكُعْبُرَة žbica, palčenica, palčana kost /an. = radius/

~ المَكُّوك kost putišta /između gležnja i kopita konja/

~ وَضَّاح /bijela kost k. su djeca u igri bacala po noći, a pobjeđuje prvi nalaznik/

~ اليَدَس kobilica, jadac /prsna kost peradi/

عُظْم جـ أَعْظَام veličina; sila, moć; najveći dio; važnost, značaj; količina; obim; debljina; oholost

عِظَم، عِظْم veličina; sila, moć; sjaj; važnost, značaj; ogromnost

عَظَمَة جـ ات veličina; veličanstvo, visočanstvo; uzvišenost; sila, moć; sjaj; ponos, gordost, umišljenost; najdeblji dio /jezika/; gornji (deblji) do (nad) podlaktice / pl. tak. = velikaši, prvaci, vođe, glavari

عَظْمَة جـ عَظَمَات kost; koščica, koska; komad kosti

عَظَمَة pohotna za velikim penisom /žena/

عُظْمَة jastuče za umjetno povećavanje zadnjice; obim, debljina

عَظَمُوت veličina, sila, moć; ponos, gordost, oholost

عَظْمِيّ bjelkasto-siv golub

ـ (ة) koštan; koštunjav

عَظِيم جـ عِظَام، عُظُم، عُظَمَاءُ velik, ogroman, golem, silan; veličanstven; divan, krasan, sjajan; moćan, jak; važan, značajan; slavan; ozbiljan, opasan; težak, mučan; strašan, grozan, užasan

Δ ـ (vrlo) dobro, uredu

~ الأَخْلَاق velikodušan

~ الأَهَمِّيَّة od ogromne važnosti

~ النَّفْس velikodušan; krupan

عَظِيمًا izvrsno, sjajno, divno!

عُظَمَاءُ المَمْلَكَة velikani kraljevstva

عُظْم kosćanica, koska

~ وَضَّاح /bijela kost, k. su djeca noću bacala, a pobjednik je ko je prvi nađe/

عَظِيمَة جـ عَظَائِم tak. = velika (važna) stvar; važan događaj; koban slučaj, velika nesreća; zločin / pl. tak. = velika djela

ـ مِنَ القَوْل uvredljiv govor

مُتَعَاظِم ohol, uobražen; arogantan

مُتَعَظِّم hvalisav, razmetljiv

مُعَظَّم slavljen; poštovan, cijenjen, uvažen; uzvišen; prekrasan; košćat / c. art. = Mu azzam - npp./

مُعْظَم جـ مَعَاظِم najveći (glavni) dio; većina; maksimum

فى ~ ه najvećim dijelom, većinom, najviše

مُعْظَمَة koban događaj, strašna nesreća

مَعْظُوم tak. = kome su slomili jezičnu kost /da ne može dojiti - devče/

مَعْظُومَة pohotna za velikim penisom /žena/

* عِظَة ← وعظ

عظو عظا عظي

* (عظو) عَظَا ـُ عَظْو ه (na)škoditi, nanijeti zlo; ogovarati, oklevetati; odvraćati od dobra; prijevarom otrovati

* عَظَى ـ عَظْي ه škoditi, nanositi zlo

عَظِيَ ـَ عَظًى propasti, stradati; naduti se

عَظ jeduci → 'unžuwān /dromedar/ nadut zbog jedenja → 'unzuwān-a /dromedar/

عَظَايَة (عِظَايَة) جـ ات، عَظَايَا gušter

عَظْيَان nadut zbog jedenja - 'unzuwān-a /dromedar/

* عُظَيْب ← عظب

* عُظَيْر ← عظر

* عُظَيْوط ← عظط

* (ععى) عَاعَى ععي goniti stoku vičući „'ā"

ه عَفَارِمْ عاعي عفارم Aferim! - Bravo!

عفت

* عَفَتَ ـ عَفْت savivši (nepotpuno) prelomiti

ـ (فى) كَلَامَه slabo arapski govoriti

أَعْفَتُ مـ عَفْتَاءُ جـ عُفْت ljevoruk; glup; kome se pri sjedenju često otkriju sramotni dijelovi tijela

عَفَّات k. natuca arapski

عَفْت natucanje arapskim jezikom

عَفْتَان، عِفَتَّان jak, snažan, čvrst, jedar, izdržljiv

عِفَتَّانِيّ vrlo jak, jedar, izdržljiv

عَفِيتَة جـ عَفَائِت kaša

عفث

* (عفث) أَعْفَثُ k. se često razgolićuje

عفج

* عَفَجَ ـ عَفْج ه obljubiti; spolno općiti s

ـ ه ب هـ udariti /štapom/

عَفَجَ ـَ عَفَج i. lojem obložena crijeva
تَعَفَّجَ فى هـ iskriviti se, isheriti se u /hodu - deva/
اِعْفَنْجَجَ brzati, žuriti; b. neupućen, nevješt
أَعْفَجُ مـ عَفْجَاءُ جـ عُفْج debelih (širokih) crijeva
عَفْج ، عَفَج ، عَفِج ، عِفْج جـ أَعْفَاج ، عِفَجَة
/dvanaestopalačno/crijevo
عَفِج (ة) tak. = lojem obloženih crijeva
عَفِجَة tak. = bazen, korito /uz čatrnju/
عَفَنْجَج ← ابت
مِعْفَاج جـ مَعَافِيجُ štap; bat, kladivac,
maljić; pratljača
مِعْفَج جـ مَعَافِجُ blesav, glupav
مِعْفَجَة štap; maljica; pratljača
عفد
* عَفَدَ ـِ عَفْد ه skočiti na, opasati /ženku/
ـِ عَفْد ، عَفَدَان (s mjesta) sastav-
ljenih nogu skočiti
إِعْتَفَدَ zaključati se u kući da bi umro od
gladi samo da ne bi morao prosjačiti
ـ هـ vjerovati
عَفْد tak. = golubovi, grlice i sl
عفر
* عَفَرَ ـِ عَفْر ه هـ baciti na tle, udariti (tresnuti)
o zemlju; prekoriti, izgrditi, izružiti; oploditi,
oprašiti /palmu/; prvi put zaliti /žito/; (u)zaprašiti
ـ ه هـ ب (فى) هـ valjati u, posuti, uprljati
/prašinom/; istrljati /zemljom - posudu/
عَفِرَ ـَ عَفَر i. prašnjavu boju, b. siv, pepeljast, lu-
gast; b. uprašen, prašnjav; otkazati noge pri trčanju
عَفَّرَ izmiješati crne i bijele brave;
zamijeniti crne brave bijelim
ـ فى هـ posipati sise prašinom /žena
pri odbijanju djeteta od dojenja/
ـ ه هـ (iz)bijeliti; postepeno odbijati
/od dojenja - mladunče/; na suncu u pijesku
sušiti /meso/; pobirčiti, paljetkovati, pobirati os-
tatke (sa zemlje, iz prašine) - /žita, grožđa/; poniziti,
osramotiti, postiditi; završiti oplodnjom /palmi/;
(u)zaprašiti, prašinom prekriti; dezinficirati
ـ هـ ب هـ posuti
ـ ه هـ فى هـ baciti na zemlju, valjati u prašini
ـ ه ل هـ oboriti u prašinu na /nos/
عُفِّرَ b. ponižen, prezren, pasti u bijedu
عَافَرَ boriti se; lijepo se brinuti
o stoci; dobro obavljati poslove
تَعَفَّرَ (u)zaprašiti se, prekriti se prašinom;
odebljati, ugojiti se; b. paljetkovan,
pabirčiti se /klasje, maslin i sl./
تَعَافَرَ pobijeljeti, b. bijel
إِنْعَفَرَ b. (u)zaprašen, prašnjav, uprašiti se;
b. pabirčen, paljetkovati se /klasje,
masline i sl./; dosegnuti dno /noge u vodi/
ـ فى هـ valjati se u prašini
إِعْتَفَرَ b. jak, moćan; (u)zaprašiti se; b. paljet-
kovan, pabirčiti se /klasje, masline i sl./
ـ ه baciti na zemlju; navaliti,
nasmut na; rastrgnuti /lav/
ـ هـ فى هـ vući po /zemlji - haljinu/
إِسْتَعْفَرَ (u)zaprašiti se; b. prašnjav;
b. prašnjave boje, siv, pepeljast, lugast;
b. (postati) kao vrag (prepreden, podmukao i sl.)
أَعْفَرُ (crvenkasto-bijel) mužjak gazele; crven pijesak
ـ مـ عَفْرَاءُ جـ عُفْر boje prašine; siv, pepeljast,
lugast; bijel; bjelkast; crvenkstobijel; bjelkast;
crvenkasto-bijel; bijelih rogova /gazela/; uprav-
ljeno lukavstvom i podmuklošću /kraljevstvo/
تَعْفِير posipanje; prašenje; pabirčenje,
poljetkovanje; dezinfekcija
عَافِر uprašen, prašnjav
عَافُور : ~ شَرّ poteškoća; nesreća
عَفَار oprašivanje, oplodnja /palmi/;
nemasna, nezačinjena pšenična kaša
~ شَرّ teškoća; nedaća, nevolja
ـ / ة / crvena vrba /bot. Salix rubra/;
/drvo dobro za paljenje kremenom/
عَفَّار oprašivač palmi; k. paljet-
kuje, pabirči /klasje i dr./
عُفَار prašina
عَفَارَة tak. = zloba, opakost; paljetkovanje,
pabirčenje; ostaci iza žetve (berbe)
عَفَّارَة جـ ات prskalica, pulverizator
عُفَارِيّ dobar, izvrstan
عُفَارِيَات /posjedi po okrajcima
doline Al-'Aqīq u Arabiji/
عُفَارِيَة ـ سـ zao, opak, zloban, zločest;
prepreden, lukav; snažan, jak /
sf. d. = Ufarija /crven brjeg u Arabiji/
عَفَر جـ أَعْفَار prašina; zemlja;
površina (lice) zemlje; prvo zaljevanje
/žita/; djevičina pređa /paučina ljeti u zraku/
لا عَفَرَ فيه ، لا عَفْرَ لَهُ jasan, očevidan
عَفْر جـ أَعْفَار prašina, zemlja; nejasnost /u govoru/
عَفْر tržište bez prometa (prođe); rijetka posjeta;
daljina; dugo vrijeme; sedma, osma i deveta
noć /lunarnog mjeseca/; mjesec (i više) dana
ـ جـ أَعْفَار ، عِفَار prasac, krmak;
vepar; prase, svinjče
ـ hrabar, odvažan; jak, silan
عُفُر vrijeme; mjesec (i više) dana
عِفْر جـ أَعْفَار ، عِفَار prasac, krmak; prase, svinjče
ـ opak, zao; smion, srčan; silan, snažan; strašan
عِفْر (ة) naopak, zločast, nevaljao
عَفْرَاءُ tak. = bijela negažena zemlja;
trinaesta noć /lunarnog mjeseca/
عِفْرَاة vratno perje /pijetla/; kosa na tjemenu
عَفَرَّة vrućina; hladnoća; žestina
عَفْرَة ، عُفْرَة vratno perje /pijevca/;
kosa na tjemenu; griva /dlake na zatiljku,
u lava/; perčin /dlake iznad čela, u konaj/
عُفْرَة tak. = boja prašine, siva
(pepeljasta, lugasta) boja; početak,
žestina /žege/; bjeličasta li crvenkastobijala boja
عُفُرَّة žestina (početak) - /žege,
studeni/; svjetina, rulja, masa
عَفْرَى ، عَفْرًى kosa na tjemenu ili zatiljku;
griva /lava/; perčin /dlake nad
čelom konja/; (pijevčevo) vratno perje
عِفْرِيّ ، عِفْرًى opak, zao, zloban, podmukao
عِفْرِيَة kosa na potiljku ili tjemenu; perčin /dlake
nad čelom konja/; (pijetlovo) vratno perje
ـ جـ عَفَارِيَة opak, zao, zloban,
podmukao, prepreden, previjan
ـ نِفْرِيَة jako opak /i sl./
عَفِير na suncu u pijesku osušeno meso
ـ (u)zaprašen, prašnjav; suh; nezačinjen /hljeb/
عُفَيْر Ufejr /npp.; ime magarca/
عَفِيرَة loptica balege /k. uvalja kotrljan/
عُفَيْرَة Ufejra - npp.
مَعَافِر Me'afir /npp.; pleme iz Jemena;
npl. ili obl. u Jemenu/
مُعَافِر pratilac karavane živeći od
njenih ostataka; Mu'afir - npp.
مَعَافِرِيّ (ة) me'afirijski (tkanina iz Mu'arifa)
مُعَافِرِيّ pratilac karavane živeći od njenih ostataka
مُعَفَّر uprašen, prašnjav; opaljetkovan, opabirčen
مُعَفِّر pabirčar, klasober
مَعْفُور (ة) uprašen, prašnjav

عفشج
* عَفْشَج dugačak, visok; krupan, debeo
* (عفشل) عِفْشَال nemoćan, mlitav
عَفْشَل težak, nepodnošljiv, dosadan
عفشل
عَفْشَلِيل težak, dosadan, nesnosan; trom, lijen; grub, nezgrapan
– grub ogrtač /s puno devine kostrijeti/; mužjak hijene
ـ ـ م mlitava starica; hijena - zo
عفص
* عَفَصَ ـِ عَفْص ه هـ pobijediti u rvanju, oboriti; iščupati, istrgnuti; (pre)saviti; iskriviti, izvrnuti; kožni poklopac pričvrstiti na /bocu/; obljubiti
ـ هـ من ه dobiti, naplatiti od
عَفَّصَ هـ šiškom obojiti /platno/
عَافَصَ ه rvati se; boriti se, tući se s
أَعْفَصَ هـ napraviti kožni poklopac za /bocu/; šiške nasuti u /tintu/
إِعْتَفَصَ هـ من ه dobiti, naplatiti /dug/ od
عِفَاص torba; (kožni) poklopac /za bocu/
عَفَص iskrivljenost nosa
عَفْص / ة / (hrastove) šiške; šišarski (šiškani) hrast /bot. Quercus lusitanica (infectoria)/; istočni klek, obična tuja /bot. Thuja orientalis/
عَفَص opor, trpak; gorak
عَفْصَة šiška; hrast; tuja - bot.
عَفْصِيّ ukusa ili boje (hrastove) šiške / prodavač šiški; kobac, škanjac, kraguj - orn.
عُفُوصَة oporost, trpkost; gorčina
مِعْفَاص ـ ـ jako zločesta /djevojka/
مُعَفَّص šiškama obojen /platno/
عفضج
* عُفْضِجَ b. debeo, ugojiti se
عُفَاضِج krupan; debeo; mlitav
عِفْضَاج velik; gojazan; mlohav; opuštenog trbuha, kuljav
عَفْضَج krupan; debeo; mlitav; tvrd, čvrst, jak
عَفْضَجَة gojaznost; kuljavost
عفط
* عَفَطَ ـِ عَفْط usnama pucketati
ـ ب ه pucketajući usnama dozivti odn. goniti /ovce - pastir/; (iz)grditi
ـ فى هـ zamuckivati u /govoru/; slabo govoriti arapski
ـ عَفْط ، عَفَطَان ، عَفِيط prnuti /koza/
ـ عَفْط ، عَفِيط kihnuti /ovca/
أَعْفَط glup, blesav
عَافِطَة tak. = ovca; pastirica
مَالَهُ ـ وَلَا نَافِطَةٌ /on nema ni ovce

عفرنس
* عَفَرْنَس lav
– debela vrata /deva/
ه عَفْرُودِيتُ Afrodita /grč. boginja ljepote/
* عَفَزَ ـِ عَفْز ه šaliti se s; natjerati da klekne /devu/
عَافَزَ ه šaliti se s
عَفَاز / ة / orasi
عَفَازَة tak. = podstava /kacige i sl. za zaštitu glave/
ـ، عَفَازَة brežuljak
عُفَازَة plod pamuka
عفزر
عَفْز orasi
عفس
* عَفْزَر brz gonič; bukač, galamdžija
* عَفَسَ ـِ عَفْس ه هـ zadržati, spriječiti; držati zatvorenu /stoku/ bez hrane; žestoko goniti /deve/; svakodnevno nositi /haljinu i sl./; gnječiti; pritisnuti (na tle), valjati u prašini; (štavilom) trljati /kožu/ /nogom/ udariti u stražnjicu
ـ ه ب هـ odvratiti od, omesti u
ـ ه عن هـ nasojati oboriti, rvati se s; šaliti se s;
عَافَسَ ه zabavljati se s; obavljati, vršiti, brinuti se o
تَعَافَسَ (međusobno) se rvati (boriti)
إِنْعَفَسَ b. uvaljan u /prašini/, sav se uprašiti; smočiti se, zaroniti, potonuti u /vodu/
إِعْتَفَسَ rvati se (boriti se) međusobno; (po)tresti se
عَفَّاس ptica ronac; sandala
Δ عِفَاس pokvarenost, izopačenost
الـ ـ م c. art. = Ifas /ime deve/
عِيفَس kratak, nizak, omalen
مَعْفَس zglob, zglavak
مُعَفَّس čvrst, izdržljiv /tkanina/
* عَفَشَ ـِ عَفْش هـ skupiti, sabrati, nagomilati
عَفَّشَ (هـ) (besposlice) skupljati, sabirati, gomilati; jesti mnogo raznih jela
Δ ـ b. gusta; b. raščupana /kosa/
أَعْفَشُ م عَفْشَاءُ ج عُفْش slabog vida; krmeljiv
عُفَاش s gustom bradom
عَفَّاشَة prljava žena
عُفَاشَة besposlice, otpaci, starež
ـ مِنَ النَّاسِ ljudski ološ
Δ عَفْش besposlica, otpaci, starež / komordžija; prtljag
~ المُسَافِر puni prtljag
~ المَنْزِل namještaj, pokućstvo
ـ نَفْش starudije; prnje, tralje
عَفْشَة besposlice; starež; prtljag
Δ عِفش nečist, prljav, neopran

عفرت
* (عفرت) تَعَفْرَتَ postati (ponašati se) kao đavo; b. opak, podmukao; b. lukav
عَفْرَتَة (o)pakost, zloba; vragolija, obješenjaštvo
عِفْرِيت ج عَفَارِيتُ vrag, đavo, zloduh, demon, ifrit; neodgojeno dijete; vragolan, nestaško, nemirko; džoker /igraća karta/
~ العُلْبَة čovječac u kutiji
ـ (ة) zao, opak; podmukao, prepreden, lukav; smion, odvažan; silan, strašan; moćan; vješt, spretan
ـ نِفْرِيت vrlo opak (zao i sl.)
عِفْرِيتَة tak. = ženski demon; vještica; dizalica, vitao; radna bluza
عفرج
* عَفْرَج metlica, nevenka /bot. Xeranthemum/
عفرجع
* عَفْرَجَع zločest, zao, opak, prgav
عفرس
* عَفْرَسَ ه oboriti, srušiti; pobijediti
عَفَارِيس nojevi
عِفْرَاس lav
عَفْرَس brz, k. druge pretiče
عِفْرِس lav
عَفْرَسِيّ prepreden
عُفْرُوس lav
عِفْرِيس lav; c. art. Ifris - npp.
عفرعر
* (عفرفر) عَفَرْفَرَة ـ ذ zlobnik; lav
* عِفْرْن lav
عَفْرَنَاة lavica; ženski demon; f. 'afarnā
عِفْرْنَاة mjesto puno lavova
عَفَرْنَى lav
ـ ج عَفَرْنَوْنَ ـ ـ ، م عَفَرْنَاة ، ج عَفَرْنَيَات silan, jak, snažan
عُفْرُنِيَة kosa na tjemenu
ـ ـ ـ opak, zao; odvratan, mrzak, omražen
عفرين
* عَفْرِينُ Afrin /obl., npl. i rijeka u Siriji/
عِفْرِين ج عَفَارِينُ vrag, đavo, zloduh
عِفْرِينُ Ifirrin /npl. (mjesto puno lavova)/
عِفْرِين odlučan, energičan; snalažljiv, promućuran, lukav, prepreden; samosvojan; moćan/ lav; /vrsta gmizavca ili gukca/

ni koze tj. ništa/
mucav(ac); k. natuca arapski عَفَّاط
pastirica عَفَّاطَة
mucav(ac) عفاطِيّ
poprdljiv عَفَط
kihanje /ovce/ عَفْطَة
mucav(ac) عفْطِيّ
zadnjica مَعْفَطَة
(s)pomiješati s drugim * عَفْطَلَ هـ
عفطل
jesti plod akacije /bot. Acacia Seyal = ṭalḥ/ عَفْعَفَ
عفف
plod akacije /bot. Acacia Seyal/ عَفْعَف
عف
nakupiti se (ostati) * (عفف) عَفَّ ـِ عَفّ
u vimenu /mlijeko/
b. suzdržljiv; ـ عَفّ، عَفَاف، عَفَافَة، عِفَّة
b. čedan, nevin, neporočan, čist,
krepostan, pošten, častan, skroman
suzdržavati se, sustezati ـ عن هـ
se, čuvati se (poroka i sl.)
napojiti preostalim (nakupljenim) mlije- عَفَّفَ ه
kom u vimenu; učiniti čednim (skromnim i sl.)
i. nakupljeno (ili ostatak) أَعَفّ
mlijeka u vimenu /ovca/
učiniti suzdržljivim ـ ه
(neporočnim, kreposnim i sl.)
b. čedan, nevin, čist, neporočan, krepostan, تَعَفَّفَ
skroman; nastojati skromno (pošteno, nepo-
ročno) živjeti; popiti ostatak mlijeka iz vimena
plašiti se; stidjeti se ـ عن هـ
suzdržavati se, čuvati se (svega ružnog) ـ فى هـ
(iz)liječiti se تَعَافّ
po drugi put pomusti /devu/ ـ ه
pasući jezikom probirati /suhu travu - deva/ إِعْتَفّ هـ
suzdržavati se, čuvati se ـ عن هـ
pasući jezikom probirati إِسْتَعَفّ هـ
/suhu travu - deva/
suzdržavati se ـ عن هـ
(naj)čedniji, -skormniji, أَعَفّ
-kreposniji; -pristojniji, -uljudniji
krepostan, neporočan, čist, عَفّ (ة) ج ـ ون، عَفَفَة
nevin, čedan, čestit, pošten, častan; skroman,
umjeren, suzdržljiv; pristojan, uljudan, učtiv
krepost, neporočnost, čistota, عَفَاف (ة)
nevinost, čednost, poštenje, čestitost, časnost;
skromnost, suzdržljivost; pristojnost, uljudnost
lijek عِفَاف

nakupljeno ili preostalo mlijeko عُفَافَة
u vimenu; mala količina, malo; c. art. =
Ufafa /ime vode plemena Bānu Numair/
Affan - npp. عَفَّان، عَفَّانُ
pravi čas, (pravo) vrijeme عِفَّان
ostatak mlijeka u vimenu; starica; ribica عُفَّة
nevinost, čednost, krepost, čistota, عِفَّة
poštenje, čestitost, neporočnost;
skromnost, suzdržljivost, umjerenost
nevin, čedan, čist, عَفِيف ج أَعِفَّاءُ، أَعِفَّة
krepostan, pošten, čestit, častan, neporočan;
skroman, umjeren, suzdržljiv /c. art.: Afif - npp.)
čedan, čestit ~ الإِزَار
nesebičan; nepodmitljiv ~ النَّفْس
čedna, čestita, itd. عَفِيفَة ج عَفَائِف
(žena) dobrotvorka
čedan, nevin, čist, krepostan, neporočan, مُتَعَفِّف
čestit, pošten, častan; skroman, umjeren, suzdržljiv
b. odsutan, otići, nestati; često se * عَفَقَ ـِ عَفْق
vraćati; besposlen ići tamo-amo; odjuriti, othitjeti;
malo odspavati pa se probuditi i opet zaspati; عفق
odlaziti često do vode /deve/; prnuti /magarac/
obljubiti; više puta skočiti, ـ ه هـ
opasati /ženku/; udariti u, šibati /vjetar/;
slabo (površno) uraditi; skupiti, sabrati
izudarati /bičem/ ـ ه ب هـ
nagoniti /divljač/ prema ـ ه على ه هـ
odvraćati od, priječiti u ـ ه عن هـ
često musti /devu/ ـ عَفْق، عَفَاق، عِفَاق
b. puštene da slobodno pasu /deve/ ـ عَفْق، عُفُوق
sagnuti, (pri)satjerati, عَفَّقَ ه على ه
sabrati jedne uz druge /ovce/
laskati, varati, obmanjivati; عَافَقَ ه
provaljivati među /ovce - vuk/
odlaziti (i dolaziti, vraćati se), ići tamo i nazad أَعْفَقَ
potražiti utočišta kod, تَعَفَّقَ ب ه هـ
skloniti se u (na)
skrenuti, vratiti se od إِنْعَفَقَ عن هـ
žuriti, b. hitar, okretan u ـ فى هـ
saviti se إِعْتَفَقَ
boriti se, udarati /sabljom/ ـ ب هـ
baciti se, nasrnuti na /plijen - lav/ ـ ه
stidnica /an. = vulva/ عَفَّاق
tak. = vraćanje, uzmicanje; Ifak - npp. عِفَاق
stražnjica; svjetina عَفَّاقَة

intervali manji od dijatonskih - mus. عَفَق
poprdljivi na skupovima; vukovi k. ne عُفُق
spavaju i ne daju drugima da spavaju
odsutnost; igra... عَفْقَة
tak. = vraćanje, uzmicanje عُفُوق
/vrsta biljke/ عَيْفَقَان
k. često posjećuje معْفَاق : ~ الزِّيَارَة
tak. = skretanje, vraćanje مُنْعَفَق
pokvariti narav, zlim učiniti * عَفْقَسَ ه عفقس
b. zločast, opak, prgav إِعْفَنْقَسَ
عَفَنْقَس ← ابت
krupnog lica /čovjek/ * عَفْقَل عفقل
zbrkano * عَفَكَ ـِ عَفْك : ~ الكَلَامَ عفك
(nevezano) govoriti, trabunjati
b. jako glup عَفَكَ ـَ عَفَك
jako glup; nevješt; أَعْفَكُ م عَفْكَاءُ ج عُفْك
ljevoruk; k. nevezano govori
Afk /obl. u Iraku/ عَفْك
jako glup عَفِك
tak. = jogunasta deva عَفْكَاءُ
jako glup عَفِيك
blesav, šašav * عَفْكَل عفكل
opipavanjem između stražnjih * عَفَلَ عفل
nogu /jarca i sl./ utvrditi debljinu
liječiti (ili smatrati da ima) kilu (bruh) عَفَّلَ ه
na stidnici ili zadebljanje na međici /žena/
i. kilu (bruh) na stidnici; عَفِلَ ـَ عَفَل
i. zadebljanje na međici (perinaeum-u)
tak. = k. oblači kraću odjeću preko duže عَافِل
k. ima bruh na stidnici عَفَال ـ م
/pogrdan naziv za ženu/
salo među stražnjim nogama /bika, jarca/ عَفْل
ili oko muda /ovna/; mjesto opipavanja /ovna/
radi utvrđivanja debljine; međica /an. = prinaeum/
bruh u stidnici; oteklina na عَفَل
međici /žene/; zadebljanje u čmaru
/čovjeka/; dražica, sekilj /an. = clitoris/
k. se posuvrati pri smijehu /usana/; k. ima عَفْلَاءُ
bruh na stidnici (ili zadebljanje u plodnici) - /žena/
Aflan /brijeg u Nedžadu/ عَفْلَانُ
kilavost (bruh) stidnica عَفَلَة
(iz, po, s) miješati s * عَفْلَطَ هـ ب هـ
glupav, blentav عَفَلَّط، عِفْلِط
blesav, budalast عِفْلِيط عفلط
krupan i mlitav * عَفْلَق عفلق

عفلق

ـ، عَفَلَّق velika, mlitava stidnica
ـ، ـ ـ مـ glupa, zla i jezičava žena
عُفْلُوق blesav, tupoglav
عفن
* عَفَنَ ـِ عَفْن هـ prouzročiti kvarenje, zaudaranje /mesa/
ـ في هـ (us)peti se na
عَفِنَ ـَ عَفَن، عُفُونَة istrunuti, sagnjiti, b. truo, gnjio; pokvariti se; raspasti se; upljesniviti se, b. pljesniv; usmrdjeti se, zaudarati
عَفَّنَ هـ izazvati kvarenje (zaudaranje) - /mesa/
Δ ـ trunuti, gnjiti, raspadati se; pljesniviti; kvariti se
أَعْفَنَ i. izbrušenu kožicu
ـ هـ smatrati da se pokvarilo (usmrdjelo) - /meso/
تَعَفَّنَ istrunuti, sagnjiti, raspasti se, pokvariti se
تَعَفُّن truljenje, gnjiljenje, raspadanje, kvarenje; gljivica vrenja
عَفَن gnjilost, trulost, pokvarenost; pljesnivost
~ الحسب drvojed, rastočina /bot. Merulius distruens/
عَفِن truo, (sa)gnjio; raspao; pokvaren; pljesniv; smrdljiv; med. = septičan
عفنة trulost; smrad
عَفَنِيّ gnojan
عُفُونَة trulost; pokvarenost; pljesnivost
عَفِين truo; pljesniv; pokvaren; smrdljiv
مُتَعَفِّن truo; pokvaren; pljesniv; smrdljiv
مُعَفَّن sagnjio; pokvaren; pljesniv; smrdljiv
مَعْفُون struo; pokvaren; pljesniv; smrdljiv
عفنج
* (عفنج) عَفَنْجَج neupućen, nevješt; glup (i krupan); brz; star
عَفَنْجِيج prgav; naprasit, plahovit, ljutit; odvratan
عفنجل
* عَفَنْجَل dosadan; brbljav, klepetav
عفنش
* عَفَنْشَ b. velika (duga, gusta) - /brada/
عُفَانِش : ~ اللِّحْيَة velike (duge, guste) brade - gen. sg.
عَفَنَّش starac
~ العَيْنَيْن krupnih obrva
~ اللِّحْيَة velike (duge, guste) brade - gen. - sg.
عفنشل
* عَفَنْشَل težak, dosadan, nesnosan
عفنط
* عَفَنَّط dabbetu-l-erd /tj. životinja/ k. će se pojaviti pred sudnji dan/
عفنقس
ـ zao, opak, zložast, nevaljao
* عَفَنْقَس zločest, zao, loš, opak; čije su babe /po ocu i po majci/ kao i žena nearapke

عفنك
* عَفَنَّك jako glup
عفه
* عَفَهَ ـَ عُفُوه (na)zbiti se, natiskati se
عفهم
عُفَاهِيَة ـ ـ velik, krupan
* (عفهم) عُفَاهِم udobnost života; brz trk; početak, cvijet /mladosti/
ـ ـ مـ jaka izdržljiva deva
ـ udoban /život/
* (عفهن) عُفَاهِن ـ مـ snažna izdržljiva deva
عفهن
عفو عفا
* (عفو) عَفَا ـُ عَفَاء، عَفْو، عُفُوّ zamesti, b. zameten, izgubiti se, nestati, b. izbrisan /trag/; propasti, umrijeti
ـ أَثَرُهُ netragom nestati; propasti, umrijeti
ـ عَفْو ه هـ zamesti, izbrisati, uništiti /trag/; zavijati tragove /boravišta - vjetar i dr./; ostrići; umnožiti, povećati /broj/; ostaviti, (na, pro)pustiti; pustiti da naraste duga /kosa/; napasati se u blizini na /pašnjaku - deve/; doći tražeći dobročinstvo od; ostaviti pjene na dnu /lonca/; da(va)ti oprostiti /grijeh/
ـ عن (ل) ه (عن) هـ
ـ sva se (za)zelenjeti, b. gusto obrasla /zemlja/; b. gust; b. obilan; b. dugačak; b. debeo /konac/; b. mnogobrojan; b. rijedak, malobrojan; b. bistra /voda/; b. izbrisan, nestati, izgubiti se /trag/; (po)ukazati se, pojaviti se; b. skriven, (sa)kriti se
ـ على ه في هـ nadmašiti u /znanju/
ـ عن ه oprostiti (grijeh), poštedjeti, izuzeti
ـ عن هـ suzdržati se, sustegnuti se od; odustati od
عُفِيَ عَنْهُ /Neka mu Bog oprosti!/
عَفَّى ه هـ uništiti /bolest/; izraditi debeo /konac/
ـ (على) هـ izbrisati (tragove)
ـ i. guste, duge dlake /k. mu prekrivaju zadnjicu - dromedar/
ـ على هـ (s)urediti, popraviti
ـ عَلَى مَا كَانَ مِنْهُ popravio je svoje ranije ponašanje
ـ عَلَيْهِمُ الْخَبَالُ nesreća ih je zbrisala tj. svi su pomrli
ـ عَلَيْهِ الزَّمَنُ vrijeme ga je uništilo...
عَافَى ه هـ izliječiti, povratiti zdravlje; sanirati
ـ ه هـ عن (من) ه sačuvati, zaštititi odbraniti, zakloniti od; izbaviti, osloboditi od; izuzeti iz
عَافَاكَ (فُوفِيتَ) bravo, odlično, izvrsno
عُوفِيَ ozdraviti, oporaviti se
أَعْفَى b. imućan, obogatiti se; razdijeliti višak imovine; ozdraviti

عفاوة

ـ ه هـ zdravim očuvati; izliječiti; pustiti da narastu duge dlake /dromedaru/; pustiti /bradu/; dopustiti, dozvoliti; otpustiti, smijeniti; (obilno) nadariti
ـ ه ب هـ podmiriti, potpuno isplatiti /dug/
ـ ه عن، من هـ osloboditi od, izvinuti zbog
ـ ه من ه هـ sačuvati, zakloniti, zaštiti od
تَعَفَّى izbrisati se, zamesti se, izgubiti se, nestati, propasti; b. debeo, zadebljati /konac/
تَعَافَى ozdraviti, izliječiti se
ـ هـ ostaviti, napustiti
إِعْتَفَى ه هـ doći kod... tražeći dobročinstvo od; pasući usnama probirati /suho bilje - deva/
إِسْتَعْفَى ه هـ (za)moliti da mu oprosti (za oprošte-nje); pasući usnama probirati /suho bilje - deva/
ـ ه من هـ moliti da bude oslobođen od (izvinut zbog)
Δ ـ من هـ dati otkaz; moliti da bude razriješen; moliti za /izlaz/
إِسْتِعْفَاء جـ ات traže oprosta; izvinjenje, isprika; ostavka, otkaz
إِعْفَاء oslobođenje, izbavljenje; opraštanje; otpuštanje, smjenjivanje, razrješenje
أَعْفَى (naj)podesniji, -lakši
عَافٍ جـ عُفِيّ zameten, izbrisan, zatrt, nestao, iščezao, izgubljen
ـ جـ عُفَاة، عَافِيَة، عُفِيّ k. oprašta; k. dolazi na vodu; k. traži pašnjak za svoje; molitelj dobročinstva; posjetilac, gost; naknada /npr. meso k. se stavi u posuđeni lonac prilikom njegova vraćanja/; debeo dječak
ـ مـ عَافِيَة جـ ات، عَوَافٍ dugokos; obilan; mnogobrojan; pl. d. tak. = k. dolaze da jedu meso /hijene/; gosti
عَافِيَةُ اللَّحْمِ mesnata /deva/
عَافِيَة جـ ات، عَوَافٍ tak. = zdravlje; životna snaga, vitalnost
ـ ـ سـ k. traži sredstva za život /čovjek, životinja/
عَفًا magare; ničija zemlja
عِفًا magare
عَفَاء brisanje; nestajanje, propast; tragovi kuća; prašina; bijela pjega na zjenici; kiša
عِفَاء / ة / duga bujna kosa; devina kostrijet; gusto nojevo perje
عَفَاوَة pjena /u loncu/
عُفَاوَة ostatak /juhe/ na dnu lonca;

ع

prigovarati, zamjerati (zbog) ـ على ه
provjeravati, ponovo se raspitivati ـ عن هـ
(po)kajati se zbog ـ من هـ
međusobno se smjenjivati, تَعَاقَبَ
ići (dolaziti) jedan za drugim; prolaziti
/vrijeme/; uzastopno dolaziti na vodu; b. kažnjen
naizmjenično jahati na; ـ على ه هـ
jedan za drugim navaliti na;
redom prilaziti; utjecati, djelovati na
smjenjivati se u ـ فى هـ
slijediti, doći iza; spriječiti, zadržati, إِعْتَقَبَ ه هـ
zatvoriti, uhapsiti; (do potpune isplate) zadržati
/robu/; iskusiti kao posljedicu; uzvratiti, nagraditi
sjahati da bi on uzjahao ـ ه منَ الرُّكُوبِ
Od toga je na kraju ـ منْهُ نَدَامَةً
imao samo kajanje
udružiti se protiv ـ على ه
slijediti trag; iskusiti kao إِسْتَعْقَبَ ه هـ
posljedicu; doživjeti /dobro/ poslije;
dovesti poslije do, imati kao ishod (po-
sljedicu); nastojati otkriti čiju sramotu (grešku)
slijed, tok, izmjena, sukcesija; kaskada تَعَاقُب
naizmjenično, alternativno; jedan za drugim بالـ~
uzastopno, redom, sukcesivno بالـ~، عَلَى الـ~
tokom stoljeća, vijekovima عَلَى ~العُصُورِ
tokom vremena مَعَ ~الأَيَّامِ
kaskadni; tandem - /npr. stroj/ تَعَاقُبِيّ
proganjanje; kazna; تَعَقُّب جـ ات
traganje; slijeđenje
naknada štete تَعْقِبَة
progonjenje; tumačenje, تَعْقِيب جـ ات
komentarisanje; revizija /presude/
kapavac, gonoreja, triper Δ تَعْقِيبَة
/custos paginae/ ـ جـ تَعَاقِيبُ
zamjenik; nasljednik; عَاقِب
namjesnik; posljednji muž
k. posljednji dolazi ـ(ة)
/tak. = nadimak Muhammad-ov/
jedan za drugim على الـ~
tak. = potomak, dijete, sin; jato عَاقِبَة ـ سـ
/ptica/ k. slijeću i uzlijeću uzastopno
ishod, kraj; posljedica ـ جـ عَوَاقِبُ
(crni) orao; عُقَاب جـ أَعْقُب، عِقْبَان، عَقَابِينُ
uzvisina, brežuljak; isturena stijena na
padini brijega; izbočeni kamen /u bunaru

oženiti se, uzeti /ženu/ ـ على ه
nakon njenog prvog muža
i. stabljiku i grančice sve عَقِبَ ـَ عَقَب
tanje, a lišće sve žuće /biljka/
osjećati (žaliti se na) bol u peti عُقِبَ ـَ عَقْب
slijediti, dolaziti odmah iza; donijeti do- عَقَّبَ ه هـ
šavši iza; progoniti; smjenjivati /vojske/; (izvadivši
istureni kamen) zaravnati /bunar/; drugim slojem
kamenja obzidati /bunar/; sjedjeti nakon /molitve/;
obaviti neobaveznu molitvu, klanjati „nafilu"
zavlačiti s vraćanjem /duga/ ـ ه هـ
pojaviti se; osvrnuti se; i. požutjele ـ
plodove /biljka 'arfaf/; iste godine po
drugi put upasti u neprijateljsku zemlju
kritikovati, kritizirati; tumačiti, komenta- ـ على ه هـ
risati; drukčije presuditi nakon /presude prvog suca/
stalno se truditi oko, ـ فى هـ
nastojati, zalagati se u; ponavljati; nakon
/molitve/ ostati na mjestu očekujući sljedeću
عَاقَبَ ـ عِقَاب، مُعَاقَبَة (ل) ه ب (على) هـ
kazniti zbog
slijediti, dolaziti odmah iza; ـ مُعَاقَبَة (عِقَاب) ه
nagoniti /konja/ da trči jednu trku odmah iza druge
smjenjivati se s... u; ـ ه فى ه هـ
naizmjenično jahati na
naizmjence pasti bilje s kiselim ـ
i ono sa slatkim sokom /deve/
zamjenjivati /upotrebljavajući ـ بين هـ و هـ
(u riječima) čas... čas.../ /sad ovu sad
onu varijantu/ /npr. جَدَثَ mj. جَدَفَ /
zamijeniti, naslijediti; slijediti, dolaziti أَعْقَبَ ه هـ
odmah iza; smjenjivati se s... u jahanju; nagraditi;
povremeno obuzimati /ludilo i sl./; izazvati, prou-
zročiti; i. sina (potomka), roditi; s juhom kao nak-
nadom vratiti /posuđeni lonac/; učiniti da dođe iza
umrijevši ostaviti potomstvo;
popraviti se; lijepo se završiti; zazele- ـ
njeti se nakon što je bila ogoljela /zemlja/
uzajamno zamjenjivati, upotre- ـ بين هـ
bljavati jedan namjesto drugog
b. smijenjen; b. zamijenjen; promijeniti se أُعْقِبَ
b. za petama, ići u stopu za, تَعَقَّبَ ه هـ
progoniti; s leđa nekog pitati o;
tragati za; opetovano razmišljati o; utvrditi
da i. dobar ishod (rezultat); pažljivo izučavati

pjena /u loncu/; najbolji dio
prva (najbolja) juha; pjena /u loncu/ عِفَاوَة
brisanje, zametanje, uklanjanje; oprost; عَفْو
pomilovanje, amnestija; isprika, izvinjenje;
višak; obilje; najbolji dio; dobročinstvo; pošteda,
izuzimanje; poklon; dobra ispaša pustopoljina
opća amnestija ـ شَامِل (عَامّ)
Oprosti(te)! - Pardon! - Molim! عَفْواً
/kao odgovor na: Hvala!/; drage volje,
dobro, sam od sebe, spontano; uzgred
spontano; ne razmišlja- عَفْوَ الْخَاطِرِ
jući mnogo; bez po muke
magare عَفْو، عُفْو، عِفْو جـ عِفَاء، عَفْوَة
k. mnogo prašta, premilostiv عُفُوّ (ة)
pjena /u loncu/; oprost; عَفْوَة
krvarina, otkupnina; žensko magare
pjena /u loncu/; kosa /na glavi čovjeka/ عُفْوَة
pjena /u loncu/; najbolji dio; kosa /na glavi/ عِفْوَة
spontan; stihijski; nagonski, instinktivan Δ عَفَوِيّ
spontanost; stihijnost Δ عَفَوِيَّة
zdrav; jak, snažan, krepak Δ عَفِيّ
k. se oporavlja, rekonvalescent(an) مُتَعَافٍ
oslobođenje, izbavljenje, izuzimanje; مُعَافَاة
oporavljanje, ozdravljenje; zdravlje
oslobođen, slobodan; مُعَافًى
izuzet; oporavljen, zdrav
molilac; prosjak مُعْتَفٍ
drug. k. ne nastoji isko- مُعْفٍ
ristiti darežljivost drugog
nejahan, k. se ne jaše /deva/ مُعْفًى
neoporezovan, oslobođen od takse ـ منَ الضَّرِيبَة
pustiti /kosu/ da duga izraste * عَفَى ـ عَفَّى هـ
zamijeniti, * عَقَبَ ـُ عَاقِبَة، عَقْب، عُقُوب ه هـ
naslijediti; zauzeti, doći na /mjesto/
udariti (pogoditi) u petu; ـ عَقْب ه هـ
žilom omotati /luk, strijelu/; žiloom (pri)zavezati;
slijedit, ići (doći) odmah iza; nastaviti, produžiti;
nanositi zlo; uzeti (primiti) onoliko imetka od
drugog u zamjenu koliko je taj bio uzeo od njega
počiniti preljub s ـ ه فى ه
nastojati steći imetak i dr.; pasući ـ
prelaziti /s jednog mjesta na drugo - deve/
poslije učiniti /npr. posijati ـ ب هـ
nakon jedne trke opet trčati /konj/ ـ ـُ عَقْب
pojaviti se nakon crne /sijeda kosa/ ـ ـُ عُقُوب

عفي
عقب

zbija; k. silazi u bunar da odstrani stršeći kamen
nesalomiva /volja/ لاَ ~ لَهَا
vješt gonič (stoke); zastupnik halife, معْقَب
koprena, veo; naušnica, menđušta
dnevni i noćni anđeli; slavljenje مُعَقِّبَات
Boga iza molitve /po 33 puta riječima:
سُبْحَانَ اللّه ، أَلْحَمْدُ لِلّه i اَللّهُ أَكْبَرُ uz
brojanice/; deve k. stoje iza onih natiskanih oko pojila postepeno ih smjenjujući
Jakub; Jakob /npp.; vjerovjesnik/ يَعْقُوبُ
mužjak jarebice يَعْقُوب جـ يَعَاقِيبُ
jakobitski يَعْقُوبِيّ
jakobit ـ جـ ـة ، يَعَاقِبَة
nesreće, nedaće * (عقبس) عَقَابِيسُ
ići uzastopce za * (عقبل) تَعَقْبَلَ ه
k. uzastopno prati عُقَبِلَة
nesreća; ostatak; عُقْبُول جـ عَقَابِيلُ
otava; bubuljica na usni
nevolja; trag عُقْبُولَة جـ عَقَابِيلُ
/bolesti/; prištić na usni
napraviti uzao na, (za)svezati; * عَقَدَ ـ عَقْد هـ
sklopiti /ugovor/; zaključiti, uzeti /zajam/; položiti /zakletvu/; u lučnom obliku sagraditi, napraviti svod, presvoditi; sazidati /most/; sazvati, zakazati /sastanak/; održati /sjednicu/; staviti /krunu na glavu/; namrštiti /čelo/; prekrstiti /ruke/; skupiti /obrve/; sastaviti, spojiti; napisati /odlomak/; uspostaviti, organizirati /tržište/; podići, pobosti /zastavu/
uprijeti /oči/ u ـ هـ ب ه هـ
ugovoriti s; zdogovoriti se, utanačiti ـ ه على هـ
polagati /nadu/ u ـ هـ على ه هـ
(za)jamčiti, garantirati ـ هـ ل ه
povjeriti, predati /vlast/ ـ هـ ل ه فى هـ
zagipsati; omalteriti, ـ هـ بِالْجَصّ
ožbukati; okrećiti
/spremiti se za odlazak (posao)/ ـ حُبُكَ النِّطَاق
sjesti ـ حَبْوَتَهُ
sastaviti ruke ـ الخَنَاصِرَ
pamtiti, voditi računa; ـ الخَنَاصِرَ (الخِنْصِرَ)
stavljati na prvo mjesto, uzdizati iznad svega
podići zajam ـ دَيْنًا
sklopiti brak, vjenčati se ـ زَوَاجًا
ukuhati ـ الطَّبْخَ
stvoriti odluku, ـ العَزْمَ (العَزِيمَةَ) على ه
čvrsto odlučiti

mah, put; dan putovanja, dvije parasange (ferseha)
/poteškoća, neprilika/ ~ الضَّبُع
rastojanje između dizanja i spuštanja ptice ~ الطَّائِر
zvijezda u konjukciji s ~ القَمَر
mjesecom samo jedanput godišnje
poslije, iza عَلَى ~
jedanput عُقْبَةً
trag, ostatak /ljepote/; talog عَقْبَة جـ عَقَب
jedanput mjesečno عَقْبَةَ الْقَمَر
kraj, svršetak; ishod, posljedica, rezultat; عُقْبَى
kazna; nagrada; drugi svijet, vječni život
dostojan nasljednik (u dobročinstvu) عَقُوب
gundelija /bot. Gundelia Tournefortii/ عَقُّوب
kazna; kaznena mjera, sankcija عُقُوبَة جـ ات
novčana kazna, globa ~ مَالِيَّة
kazneni عُقُوبِيّ
k. (neposredno) slijedi, عَقِيب
sljedeći / nasljednik; sljedbenik
iza, poslije, nakon فى ~ عَقِيبَ
orlić; mišar - orn. عُقَيِّب ، عُقَيْب
Ukajba /npl. u Libanu/ عُقَيْبَةُ
tak. = /deve/ k. s pojila odlaze عَوَاقِبُ
na odmorište i vraćaju se na pojilo
uzastopan, sukcesivan; naizmjeničan; neprekidan, neprestan مُتَعَاقِب
kažnjen; progonjen مُعَاقَب
kažnjiv ـ عَلَيْه
sljedeći; naizmjeničan; مُعَاقِب
k. kažnjava / osvetnik; sljedbenik
kažnjavanje; proganjanje مُعَاقَبَة جـ ات
/ pl. tak. = sankcije
/deva/ k. naizmjence pase مُعَاقَبَة
bilje sa slatkim i kiselim sokom
k. naizmjenično rađa mušku معْقَاب ـ ه
i žensku djecu (mladunčad)
s potpeticom /obuća/; مُعَقَّب (ة)
kojoj je pri dnu označena prva riječ
iduće stranice /tj. k. ima cusos paginae/;
uzastopno stavljena u tobolac /strijela pri igri mejsir/; k. izađe iz mejhane kad uđe ugledniji od njega
k. slijedi, dolazi (odmah) iza; k. se vraća; مُعَقِّب
k. se neprestano trudi; k. nastoji povratiti otetu imovinu; k. neprestano ratuje (vrši upade); k. stalno odlazi na put ne ostajući sa svojim pri povratku; k. stalno traži (odgađa) vraćanje duga; k. (od)su-

što dere kožne kofe/; guta na stražnoj
nozi /konja i sl./; žlijeb, jarak /do bazena/;
končić /u rupici prstena naušnica/; c. art. = naziv
Muhammad-ove zastave; Orao /ast. = Aquila/
orao zlataš ـ ذَهَبِيّ
orao štekavac /orn. Haliaetus albicilla/ ـ مَنْسُورِيّ
morski orao ـ البَحْرِ
dvije daske za razapinjanje kože عُقَابَان
kažnjavanje; kazna عِقَاب جـ ات
orlovski عُقَابِيّ
kazneni عِقَابِيّ
žila /za tetivu luka/ عَقَب جـ أَعْقَاب
sljedeći / odgovor عَقْب
(u) trku /odmah nakon prve/ ـ جـ عِقَاب
peta; stražnji (donji) dio; (ـ) عَقِب جـ أَعْقَاب
kraj, konac, svršetak; šarka,
baglama; kundak; panj /nakovnja/
potomak; sin; unuk ـ ـ ذ
isl. = sjedenje na petama /pri molitvi/ ~ الشَّيْطَان
odmah iza بـ (على ، فى) ~
pod krajem, koncem /mjeseca/ عَلَى (فى) ~
Odakle dolaziš? مِنْ أَيْنَ ~ كَ
On još nije posve ozdravio هُوَ فى ~ المَرَضِ
odmah poslije عَقِبَ (عَقْبَ)
nazad, natrag عَلَى عَاقِبَيْه (أَعْقَابِهِمْ)
odmah nakon; pod فِى أَعْقَابِ
kraj, krajem, koncem
kraj, svršetak; عُقْب ، عُقُب جـ أَعْقَاب
ishod, rezultat, posljedica; trag,
znak, ostatak; opušak, čik; odrezak, talon
konac, kraj, svršetak عُقْبَان
grab, surov, okrutan, svirep عِقَبَّان
žila /za tetivu luka i dr./ عَقَبَة جـ عَقَب
(pre)zapreka, smetnja; (po)teškoća ـ جـ ات
težak, strm uspon; brdska ـ جـ ات ، عِقَاب
staza; planinski prijevoj (prijelaz)
Akaba /ime mjesta: između Mekke i Mine; الـ~
jordanska luka na Crvenom moru; mjesto u
Švajcarskoj, gdje se čuva uspomena na Arape/
Ukba - npp. عُقْبَةُ ـ ذ
red, smjena; naknada, zamjena; عُقْبَة جـ عَقَب
trag, ostatak, znak /ljepote/; zaslada
/slatko jelo na kraju/; posljednji živi pripadnik /plemena/; dan i noć; nešto juhe u loncu
/kao naknada pri njegovu vraćanju posudiocu/;

عقبس
عقبل
عقد
ع

dublirati /tkaninu/ ـ الفَتْلَ
potražiti utočište kod ـ عُنُقَهُ الى ه
čvrsto odlučiti ـ قَلْبَهُ على هـ
zavezati jezik, ušutkati ـ لِسَانَهُ
osigurati, zajamčiti; ـ لِوَاءَ . . . ل ه
utemeljiti, osnovati; oživiti,
izazvati, prouzročiti; odrediti za vođu
namrgoditi se; naljutiti se ـ نَاصِيَتَهُ
obrazovati kordon oko ـ نِطَاقًا حَوْلَ ه هـ
i. namjeru, naumiti, odlučiti, riješiti ـ النِّيَّةَ على هـ
računati; podignuti svod; početi se zametati, pre- ـ
tvarati u plod /cvijet/; b. gust, zgusnuti se, stisnu-
ti se /med i sl./; b. zatvoren, konstipiran /želudac/
staviti na čelo, odrediti ـ ل ه على ه
za zapovjednika /i sl./
oženiti se ـ عَلَى الْمَرْأَةِ
teško govoriti, zamuckivati; b. kao عَقِدَ ـَ عَقَدَ
svezan /jezik/; b. vlažan od kiše /pijesak/;
b. priljubljena uz mužjaka /kuja pri parenju/
uzdigao je zastavu عُقِدَ لَهُ لِوَاءُ الْمَجْدِ (النَّصْرِ)
slave (pobjede)
u oblasti kulture ـ أَلْوِيَةُ الثَّقَافَةِ
nastala je stagnacija
zaručila se s عُقِدَتْ خِطْبَتُهَا على ه
čvrsto (više puta) svezati; zamrsiti, عَقَّدَ هـ
zapetljati; fig. = zamrsiti, zbrkati, otežati, kompli-
cirati; nagomilati; ukuhati, kuhanjem zgusnuti;
položiti /zakletvu/; sagraditi svodove na /kući/
ugovoriti s ـ ه على هـ
zbrkano (nejasno) govoriti ـ (فِي) الْكَلَامِ
zdogovoriti se s... o عَاقَدَ ه على هـ
uhukati, kuhanjem zgusnuti /pekmez i sl./ أَعْقَدَ هـ
b. (s)vezan; b. čvrst, učvrstiti se تَعَقَّدَ
/prijeteljstvo i sl./; zamrsiti se, komplicirati
se, postati nejasno; nagomilati se; izgledati kao
svod /oblaci, duga/; pretvoriti se u kvrgu /rana/;
b. neravno, valovito /tle/; b. gust, zgusnuti se
/pekmez i sl./; ch. = b. vezan; uvući se u gornjem
dijelu obloge, a isturiti se u donjem /bunar/
teško govoriti, mucati ـ لِسَانُهُ
b. međusobno (po)vezani; تَعَاقَدَ
međusobno se zdogovoriti, sklopiti ugovor;
b. međusobno sljubljeni /psi, pri parenju/
b. zgusnut, gust, zgusnuti se, pretvarati se إِنْعَقَدَ
u zametak /cvijet/; b. (s)zavezan; b. zamršen, kom-

pliciran; b. presvođen; b. sazvan; sastati se, skupiti
se; održavati se; zasijedati; zametnuti se /plod/
b. zajamčen, osiguran, ـ ل ه
prenesen na, predat, povjeren
ostati besplodan لَمْ يَنْعَقِدْ لَهُ زَهْرٌ وَلَا ثَمَرٌ
(bez rezultata)
napraviti uzao, svezati; إِعْتَقَدَ هـ
nanizati ogrlicu od; skupljati, sabirati; steći,
zaraditi; (na)pribaviti, kupiti; (za)dobiti /brata/
vjerovati, b. uvjeren, ubijeđen u ـ (ب) هـ
b. čvrst, učvrstiti se; ـ
očvrsnuti, stvrdnuti se, b. tvrd
b. uspaljen /prasac/; إِسْتَعْقَدَ
b. lakovjeran; b. praznovjeran
vjerovati u ـ ب هـ
(čvrsto) vjerovanje, uvjerenje, إِعْتِقَاد جـ ات
ubjeđenje, pouzdanje; vjera; načelo vjere,
dogma; princip; doktrina, učenje; mišljenje
vjerovanje u ال ~ بِالْقَضَاءِ وَ الْقَدَرِ
sudbinu, fatalizam
uvjeren sam da... فِي ~ ى أَنَّ
dogmatski, dogma- إِعْتِقَادِيّ جـ ون
tičan / dogmatičar
pas, vuk (podavijenog repa); jarac أَعْقَدُ
vezanog jezika, k. teško govori, ـ مـ عَقْدَاءُ جـ عُقْد
mucav; čvornat, čvorovit, kvrgav; zamršen, zbr-
kan, težak, nejasan, kompliciran; vrlo /int. uz la'im/
(naj)kvrgaviji; (naj)zamrše- ـ
niji, -teži, -kompliciraniji
zasijedanje, sjednica, sesija; saziv; održavanje; إِنْعِقَاد
sastanak; veza, povezivanje; sklapanje, zaključenje
zdogovor, nagodba, saglasnost; تَعَاقُد
savez; ugovor, kontakt
zamršenost, kompliciranost; تَعَقُّد
zbrkanost, nejasnost
zamršavanje, otežavanje; komplicira- تَعْقِيد جـ ات
nost; nejasnost / pl. tak. = zamršena (teška) pitanja
dvosmislenost تَعْقِيدَة
okolina /bunara/; عَاقِد جـ عَقَدَة
bilježnik; zapovjednik
k. vezuje ـ
uvijenog repa; k. je zanijela /deva/; ـ جـ عَوَاقِدُ
k. je savila vrat ili ga spustila na zadnjicu /gazela/
/uvijajući vrat = fig. oholo, uobraženo/ عَاقِدًا عُنُقَهُ
čarobnice, vračare عَاقِدَات

gajtanar, pozamentar, عَقَّاد
trgovac kratkom robom; bilježnik
ogrlica /na djetetu/ عِقَاد
gajtanarstvo, pozamenterija, عِقَادَة
trgovina kratkom robom
ideološki عَقَائِدِيّ
zavezanost jezika, teškoća u (iz)govoru, عَقَد
mucavost; uvijenost repa; vrsta datulja
gomile pijeska ـ / ة /
(za)vezivanje; spajanje, sastavljanje; عَقْد
zaključivanje, sklapanje; sazivanje; stl.
= tretakanje proze u stihove, versifikacija
luk, svod, ـ جـ أَعْقَاد، عُقُود (، عُقُودَات)
konsola
uzao, čvor; ugovor, ـ جـ عُقُود
kontrakt; spis, isprava, akt,
dokumenat, uvjerenje; desetica; desetljeće,
desetogodišnjica, dekada; krug; plodni zametak
hiljadugodišnjica, tisućljeće, milenij(um) ـ أَلْفِيّ
privatan ugovor ـ عُرْفِيّ
kr. = vjenčanje ~ الإِكْلِيل
kupoprodajni ugovor ~ الإِبْتِيَاع
davanje pod zakup; najamni ugovor ~ الإِيجَار
kupoprodajni ugovor ~ البَيْع
cesiona isprava (tj. o ustupanju) ~ التَّنَازُل
ugovor o nabavci (isporuci) ~ التَّوْرِيد
ugovor o službi ~ الخِدْمَة
bračni ugovor; vjenčani list ~ الزَّوَاج
zaključenje financijskih poslova ~ صَفَقَات مَالِيَّة
ugovor o radu ~ العَمَل
sklapanje braka ~ القِرَان
dokument o pravu vlasništva ~ المِلْكِيَّة
darovnica ~ الهِبَة
kao svezanog jezika, k. teško govori, عَقِد
mucav; omalen a izdržljiv /dromedar/;
čvornat; težak; gusta, neprohodna /šuma/
kao svezanog jezika, k. teško govori ~ اللِّسَان
nagomilani pijesak; /vrsta drveta/ ـ / ة /
ogrlica, đerdan عِقْد جـ عُقُود
zvijezda (alfa) u Ribama ~ الخَيْطَيْن
tak. = robinja; ovca uvijenog repa عَقْدَاءُ
vrsta datulja عَقْدَان
Ukdan /nadimak ar. pjesnika Ferezdeka/ عُقْدَانُ
tak. korijen jezika عَقَدَة
Ukda /npl. u Prziji/ عُقْدَةُ

broju deva poodsjecati nožne tetive
b. izranjena, nažuljana /od sedla, إِنْعَقَرَ
leđa deve/; i. sabljom presječene noge /konj
i sl./; b. dugo držan u okovima; b. zaljubljen
b. ranjena, nažuljana /sedlom - إِعْتَقَرَ
leđa i sl./; pustiti vino iz mješine
promatrajući let /ptica/ ne moći ga protumačiti ـ ه
(za)vijati /vuk/ اِسْتَعْقَرَ
/vrsta drveta/ أَعْقَار
polomljenih zuba /deva/ أَعْقَرُ م عَقْرَاءُ ج عُقْر
(naj)neplodniji; -razorniji ـ
k. nema djece /čovjek/; عَاقِر ج عُقَّر
k. ubija / teška nesreća
nerodnica /žena/; neplodna ـ ج عُقَّر، عَوَاقِرُ ـ م
/zemlja/; kojoj nema ravne /žena/; velika pješčara
targok /bot. Anacyclus pyrethrum/ ـ قَرْحَا
k. ranjava leđa /sedlo/ عَاقُور
Akura /npl. u Libanu/ العَاقُورَةُ
Akuri - npp. العَاقُورِيُّ
nekretnine, nepokretni imetak; عَقَار ج ات
imanje, posjed, dobro; pokućstvo,
namještaj; zemlja; palme; crvena boja
k. čini neplodnom /stoku/ ـ
korijen, ljekovita biljka; عَقَّار ج عَقَاقِيرُ
lijek; droga; ub(oj)ica; drveće
namještaj; najbolja imovina (stoka, عُقَار
ispaša); crvena haljina; vino; zaostatak
/vrsta biljke/ عُقَّار
k. čini neplodnom /stoku/ ـ
neplodnost, sterilitet عَقَارَة
nepokretan; k. se odnosi عَقَارِيّ
na nekretnine; k. se sastoji od nekretnina;
zemljišni /posjed/; hipotekarna /banka/
drogist; travar, biljar; ljekarnik, apotekar عَقَاقِيرِيّ
nesreća عَقَر
neplodnost; rana na leđima /od sedla/; عَقْر
sredina kuće; glavni (sastavni) dio; stan,
naselje, boravište; palata; ruševan dvorac;
visoka građevina; bijeli oblak; oblak što prekrije
sunce; nevidljiv oblak što grmi iz daljine; ugri-
zanje, ujedanje; međuprostor; razmak između
nogu stola; c. art. = Akr /npl. u Irakuu/ - / bijel
zakržljalog perja /ptica/ عَقَر
k. premara svoje deve /i sl. te im عُقَّر
pucaju nožne tetive/; k. ranjava leđa /sedlo/

k. (čvrsto) vjeruje, uvjeren, ubijeđen / vjernik مُعْتَقِد
konac, vrpca /za amulet/ مِعْقَاد ج مَعَاقِيدُ
uzao, čvor; zglob, članak; svod, مَعْقِد ج مَعَاقِدُ
luk; kapitel; spojno mjesto / pl. tak. = ugovori
bitva /stup za vezivanje broda ـ لِلرَّسْوِ
on je na sličnom هُوَ مِنِّي مَعْقِدَ الإِزَارِ
položaju kao i ja
uzlat, čvorovit, kvrgav; zamršen, kompliciran, مُعَقَّد
složen, težak; zbrkan, nejasan / Mu'akkad - npp.
čarobnjak, vrač, gatar مُعَقِّد
(žlijezda) gušterača, pankreas مِعْقَد
pankreatski مَعْقَدِيّ
(s)zavezan; zaključen, sklopljen; مَعْقُود (ة)
presvođen, lučan, svodovit;
gust, zgrušan; čvrstih leđa /deva/
kao zavezanog jezika, mucav ~ اللِّسَانِ
(na vatri zgusnut) med; يَعْقِيد
s medom pripravljeno jelo
b. nerodnica, * عَقَرَ ـِ عُقَار، عَقْر، عُقْر
ne rađati /žena, deva/ عقر
raniti; zaklati; ubiti; nožnu tetivu ـ عَقْر ه هـ
prerezati; sabljom (stražnje) noge posjeći;
odsjeći vršak /palme/; nažuljati leđa /sedlo/;
jesti /magarac/; uništiti /pašnjak/; ugristi, ujesti
zadržati, spriječiti (da ode); naići na /divljač/ ـ ب ه
b. nerodnica, ne rađati عَقُرَ ـُ عَقَارَة، عُقَارَة، عُقْر
/žena, deva/; b. neplodno /polje/
b. bezuspješan, uzaludan ـ عُقْر
zapanjiti se, preneraziti se, عَقِرَ ـَ عَقَر
zaprepastiti se, od straha se ukočiti
(ostati kao ukopan, ne moći se maknuti)
ne moći roditi, b. nerodnica عُقِرَ ـَ
jako izraniti /leđa, nažuljati - sedlo/; عَقَّرَ
prerezivati nožne tetive /deva/; (za)klati
nadmetati se s... u ismijavanju عَاقَرَ ه هـ
(pogrdama); natjecati se s ... u prorezi-
vanju nožnih tetiva; odati se, mnogo piti /vino/
i. mnogo zemlje أَعْقَرَ
učiniti neplodnim, dati da ـ ه هـ
bude nerodnica; neobrađeno (na ugaru)
ostaviti /polje/; zapanjiti, preneraziti; nahraniti
visoko izrasti /biljka/; naslagati se تَعَقَّرَ
/devino salo/; i. velik posjed; dugo padati
/kiša/; nažuljati se, b. izranjena /leđa, od sedla/
međusobno se natjecati ko će većem تَعَاقَرَ

uzao; (morski) čvor, nautična milja; عُقْدَة ج عُقَد
petlja; zaobljenje; palac /dužinska mjera/;
zglob, članak; frž; kvrga, čvoruga; žlijezda, guta;
ud /psa/; zadebljanje; šumovit i travan predio;
stečeni imetak; posjed, imanje, dobro; plantaža,
farma; pokrajinska vlada (uprava); teškoća, pro-
blem; zagonetka; vezanost jezika, mucavost; za-
plet /u drami i sl./; obaveza; žutikovina, žutokorka,
žuti šib, šimširika, kiselica /bot. Berberis vulgaris/
podvezani uzao ـ أُفُقِيَّة
gordijski čvor الـ ـ الجُورْدِيَّةُ
uzao k. se razveže povlače- ـ سَائِبَة
njem jednog kraja konopca
podvezani čvor ـ شِرَاعِيَّة
petlja, omča ـ مُنْزَلِقَة
(čvor) vjetrolovka ـ مُنْفَرِجَة
(duhovni, psihički) kompleks ـ نَفْسِيَّة
prekratan čvor ~ التَّقْصِير
/vrsta momarskog uzla/ ~ الشَّاغُول
ribarski čvor ~ العَرَكِيّ
/najteže pitanje/ ~ العُقَد
zgusnut عَقُود
(za, s)vezan; gust, zgusnut; obavzan; ukuhan عَقِيد
po prirodi plemenit (opak) ~ الكَرَمِ (اللُّؤْمِ)
saveznik; ugovarač, kontrahent; ـ ج عُقَدَاءُ
vođa, zapovjednik; (pot)pukovnik
vojskovođa ~ العَسْكَرِ
kurkuma, žutnjak, žuti isiot ـ هِنْدِيّ
(ingver) /bot. Curcuma longa/
robinja ـ ـ م
vjerovanje; uvjerenje, عَقِيدَة ج عَقَائِدُ
ubjeđenje, kredo; učenje; vjera;
dogma; doktrina; princip; pl. tak. = ideologija
diteizam, dvoboštvo ـ ثُنَائِيَّة
praznovjerje ـ خُرَافِيَّة
duboko uvjerenje ـ رَاسِخَة
po mom uvjerenju فِي ـ ي
ugovarač, ugovorna strana مُتَعَاقِد
(dvije) ugovorne strane المُتَعَاقِدَانِ
ugovarač مُعَاقِد
vjerovan مُعْتَقِد
vjeruje se da الـ ~ أَنَّ
vjerovanje; uvjerenje, ـ ج ات
ubjeđenje, vjera, kredo, princip,
učenje, dogma; mišljenje, ideja, rasuđivanje

ع

عُقْر bez djece /čovjek/
– neplodnost, sterilnost; odšteta za silovanje; miraz; vađenje srčike s vrha palme
– جـ أَعْقَار sredina (glavni dio) kuće; najljepše mjesto u kući; stan, prebivalište; najbolja ispaša (krma, trava); najljepši stih(ovi) pjesme; središte vatre; mjesto odakle se pije iz bazena; dvorac; stidnica /žene/
فِي ~ الدَّار usred kuće; u samoj kući
فِي ~ دَارِه u njegovoj vlastitoj kući
فِي ~ دِيَارِهِمْ u samoj njihovoj zemlji; na njihovoj vlstitoj zemlji
عُقُر / ة / sredina vatre; žeravica
عَقْرَاءُ tak. = pješčani bražuljak
عَقْرَة neplodnost, sterilnost
– جـ عَقَرَات ugriz, ujed
عَقْرَةُ Akra /obl. i npl. u Iraku/
عَقِرَة k. pije iz bazena samo sa za to određenog mjesta /deva/
عُقَرَة – سـ k. premara deve i sl. /tako da im od toga pucaju nožne tetive/; k. ranjava leđa /sedlo/; k. ima bolesnu maternicu /žena/
– amulet /protiv trudnoće što ga nosi žena oko bokova/
عُقْرَة neplodnost, sterilnost
عَقْرَى ranjavanje; sječenje noge / k. menstruira; k. nema djece
عُقْرَى nekretnine; imanje, posjed
عَقُور جـ عُقُر k. ranjava, ujeda /životinja/; k. tišti, žulja /sedlo/
عَقِير جـ عَقْرَى م (ة) جـ عَقَائِرُ k. nema djece /čovjek/; ranjen; prerezanih tetiva ispod koljena; odrezana /noga/; odrezanog vrha /palma/; zapanjen, preneražen, zaprepašten, prestravljen; c. art.; Akir /ime pustinje/
العُقَيْرُ Ukajr /npl. u Bahrejnu; palmov gaj u Jemami/
عَقِير جـ عَقَاقِيرُ ljekovita biljka; drveće
عَقِيرَة glas; ubijen velikaš; divljač
العُقَيْرَةُ Ukajra /npl. u Arabiji/
مِعْقَار k. ranjava leđa /sedlo/
مَعْقَر جـ مَعَاقِرُ nekretnine, nepokretna imovina
مُعَقِّر k. ranjava leđa /sedlo/
مُعْقِر imućan / veleposjednik
مِعْقَر k. premara deve /te im se kidaju nožne tetive/; k. ranjava leđa /sedlo/

مَعْقَرَة puna štipavaca (škorpiona) /zemlja/
عقرب
* عَقْرَبَ هـ uvijati, kovrčati
تَعَقْرَبَ uviti se, b. kovrčav; ne ispunjavati obećanja
عَقْرَب جـ عَقَارِبُ – م (ذ) štipavac, škorpion, akrep; uvojak, kofrča; žalac; kazaljka; remen; žestina /zime/; c. art. = Škorpion /zviježđe/ / pl. tak. = klevete, nedaće; nabijanje (natucanje) na nos
~ الثَّوَانِي kazaljka za sekunde
~ الدَّقَائِق kazaljka za minute
~ السَّاعَات kazaljka za sate
عَقْرَبَاءُ – م ženka štipavca; Akreb' /npl. u Jemami - Arabija/
عَقْرَبَان štipavčac /bot. Scorpiurus sulcata/
عُقْرُبَان štipavac; uholaža; jelanak, jezičac, volovski (jelenski) jezik /bot. Scolopendrium vulgare/
عَقْرَبَة ženka škorpiona; pametna robinja; kuka (na sedlu); c. art. = Akreba /pješčara ili voda u Arabiji/
مُعَقْرَب (ة) kovrčav; savijen, kriv; jak, jedar, čvrst
مُعَقْرَب (ة) pun štipavaca (škorpiona)
عقرطل
* عَقْرَطَل، عِقْرِطْل slonica
* عُقُرُّق žabac
٥ عَقَرْقُوفُ Akarkuf /ruševine naselja blizu Bagdada/
عقرق
عقز
* عَقَزَ – عَقْز vrvjeti, miljeti /mravi/
* عَقَشَ – عَقْش هـ savi(ja)ti; skupljati, sabirati
عَقَش، عَقْش vitice, vršci lozinih grana plod → arāk-a; /vrsta biljke/
* عَقَصَ – عَقْص هـ splesti; skupiti na zatiljku /kosu/; zamrsiti, spetljati /fig./; ujesti, pecnuti
عَقِصَ – عَقَص i. nazad povijene rogove /jarac/; i. nunazad okrenute sjekutiće;
عقص
i. iskrivljene prste; b. škrt; b. zao, opak
– على ٥ uzjoguniti se protiv, ne htjeti se pokoravati /konj i sl./
عَقَّصَ ٥ هـ ujesti, pecnuti; zamrsiti; zbrkati; plesti
أَعْقَصُ م عَقْصَاءُ جـ عُقْص iskrivljenih prstiju; unatrag okrenutih sjekutića; nazad povijenih rogova
عَاقُوص žaoka, žalac
عِقَاص جـ عُقُص upletnjak, zeh /vrapca i sl. za vezanje pletenica/; ovčija crijeva
عَقَص povijenost rogova unazad; pros. = dvostruka promjena stope /tj. 'aḏb i naqš/ mufā'alatun fā'alatu k. zamjenjuje maf'ūlu /u metruwāfir/
عَقْص ugriz, ubod /insekta/

عَقَص besputna brežuljkasta pješčara; otvor buraga
– škrt; zločast, loš
عَقَصَة، عَقِصَة gomilasta prostrana pješčara
عَقْصَة ujed, ubod /kukca/
عُقْصَة جـ عُقَص uvoj /roga/
عِقْصَة جـ عِقَص، عِقَاص pletenica; uvojak, kofrča
عَقِيص škrt / crijeva, drob
عَقِيصَة جـ عَقَائِصُ، عِقَاص pletenica; uvojak, kofrča; kosa
عَيْقَص škrt, tvrdica
مُعَاقَصَة nadmetanje; borba, bitka
مُعْقَاص – م ovca povijenih rogova
مِعْقَص جـ مَعَاقِصُ iskrivljena (savijena) strijela; strijela prelomljenog vrha
مَعْقُوص tak. = žaoka, žalac
* (عقصر) عُقَيْصِير /vrsta životinje/
عقصر
* (عقض) عُقَّيْض crveni (runjavi) noćurak /bot. Epilobium hirsutum/
عقض
عقط
* عَقَطَ – عَقْط omotati (sebi) turban
عقعق
* عَقْعَقَ kriještati /svraka/
– بِصَوْتِه više puta zacvrkutati
عَقْعَاق / ة / svraka - orn.
عَقْعَاقِيَّة crnobijeli grah
عَقْعَق جـ عَقَائِقُ svraka - orn.
عَقْعَقَة kriještanje /svrake/; šušketanje /papira, haljine/
* عَقَفَ – عَقْف هـ (pre)saviti, pogeti; kačkati, kukičati, heklati
عقف
عَقَّفَ هـ (pre)savijati
تَعَقَّفَ (pre)savijati se, pogeti se
انْعَقَفَ b. (pre)savijen, b. poget
أَعْقَفُ م عَقْفَاءُ جـ عُقْف (pre)savijen, iskrivljen, kriv; povinut; orlovski /nos/; (prema ušima) povijenih rogova; prost, sirov, neotesan, grub /čovjek/
– جـ عُقْفَان siromašan, bijedan
عَاقِف جـ عَوَاقِفُ – سـ (od bolesti) iskrivljenih nogu /ovca/
عُقَاف iskrivljenost nogu /bolest ovaca/; kukica; kačkalica, kukača
عُقَّافَة جـ عَقَاقِيفُ kukast štap; kuka
عَقَف /vrsta biljke/
عَقْف tak. = lisac
عَقْفَاءُ željezna kuka; britva; /vrsta biljke/
عُقْفَان predak crvenih mrava

/ubijenog/; internirati; zatvoriti, uhapsiti
zavezati jezik ـ لِسَانَهُ
pristati da primi krvarinu od... za ـ لَهُ دَمَ فُلَانٍ
dati krvarinu (odštetu, ـ عن ه
naknadu) namjesto (za, uime)
razumjeti, shvatiti, ـ ـ عَقْل هـ
pojmiti, uvidjeti; misliti
oploditi se /palma/ ـ الإِبَارَ
podmetanjem noge ـ عَقْل، عُقُول ه
oboriti /pri rvanju/
izmaći visoko se uzveravši /divokoza i sl./; ـ
skratiti se u podne /sjena/; brstiti mana - šib /deva/
pribjeći, potražiti utočište, skloniti se kod ـ الى ه
postati zreo ـ (عَقِلَ ـَ) عَقْل، مَعْقُول
(punoljetan); opametiti se; b. pametan, razu-
man, razuman, razborit; b. svjestan, b. pri svijesti
tak. = i. iskrivljene (prema عَقِلَ ـَ عَقَل
unutra uvijene) noge /deva/
postati zreo /dječak/; b. vrlo عَقَّلَ
pametan; i. nezrele grozdove /loza/
urazumiti, opametiti, (na), ـ ه
po(d)učiti; svezati podavijenu nogu /devi/
zadržati, spriječiti, omesti u ـ ه عن هـ
nadmetati se ko je pametniji; b. isto vrije- عَاقَلَ ه
dna /u pogledu krvarine/ kao i /muškarac - žena/
b. dužan dati zekat /obaveznu godišnju mi- أَعْقَلَ
lostinju/; naći se u slaboj popodnevnoj hladovini
smatrati pametnim i sl. ـ ه
postati punoljetan /dječak/; pokaz(iv)ati تَعَقَّلَ
se pametan; b. razumljiv, shvatljiv
ispreplevši prste ruku i podmetnuvši ـ لَهُ بِكَفَّيْهِ
mu ih pod noge pomoći mu da uzjaše
zadržati, spriječiti; razmišljati; ـ ه هـ
podavivši /nogu/ staviti je na bedro druge; prekrsti-
ti noge preko /sedla/ zaplesti se u /mrežu - divljač/
praviti se pametan تَعَاقَلَ
nadmetati se međusobno ko je pametniji ـ
zajednički dati krvarinu za /ubijenog/ ـ دَمَهُ
zadržati, internirati; zatvoriti, uhapsiti; إِعْتَقَلَ ه هـ
podavijenu nogu svezati /devi/; podmetnuvši
nogu srušiti; staviti između noge i stremena /kop-
lje/; među svoje noge stisnuti noge /ovci, muzu-
ći je/; podaviti i staviti na bedro druge /nogu/;
prebaciti nogu preko unkaša /sedla/; zaplijeniti
zatvoriti, konstipirati /lijek/ ـ بَطْنَهُ

(po, pro)razderati se; previše se izvinjavati
trgnuti, isukati /mač/ ـ هـ
neposlušan, nepokoran أَعَقّ
(naj)neodgojeniji, k. ima (naj)manje poštovanja ـ
عَاقّ جـ ون، أَعِقَّة، عَقَقَة مـ (ة) جـ ات، عَوَاقّ
neposlušan
rupa; duboka jama, brazda; gorka voda عَقّ
nepokoran, neposlušan ـ
gorka /voda/ عُقّ
duboka rupa, brazda عِقّ
ždrebnost عَقَاق
neposlušnost عَقَاق ـ مـ
gorka /voda/ عُقَاق
ždrebnost عِقَاق
k. izlijeva kišu /oblak/ عَقَّاقَة
mladice iz korijena /palme, loze/ عَقَّان
ždrebnost عَقَق
nepokoran, neposlušan عُقَق
k. kidaju veze sa svojima; daleki neprijatelji عُقُق
duboka jama; duguljasta munja عَقَّة
Akka /ogranak jednog ar. plemena/ عَقَّةُ
/igračka/ عُقَّة
dlaka (kosa) zametka (fetusa) عَقَّة جـ عِقَق
ždrebna; k. nije zanijela عَقُوق جـ عُقُق، عِقَاق
/kobila/; neposlušan
neposlušnost /prema roditeljima/ عُقُوق
jaruga, korito, dolina; klisura, عَقِيق جـ أَعِقَّة
kanjon; rijeka; munja; kosa (dlaka) zametka;
c. art. = Akik /dolina blizu Medine; npl./
crvene školjke; karneol; ahat - min. ـ / ة /
kalcedon - min. ـ أَبْيَض
oniks - min. ـ يَمَانِيّ
tak. = dlaka (kosa) zametka; عَقِيقَة جـ عَقَائِق
jagnjeće runo; žrtvena ovca /klana sedmi dan po
rođenju djeteta prilikom šišanja njegove kose/;
platnena traka; mekana datuljina koštica; torba;
dugačka munja; sablja; rijeka; strijela bačena uvis
/iz čega nagađalo hoće li se primiti krvarina ili ne/
karneolove boje / c. art. = Akiki - npp. عَقِيقِيّ
tak. = mladice /palme/ عَوَاقّ
čijem su zametku narasle dlake (kose) مُعَقّ ـ مـ
b. pametniji od * عَقَلَ ـُ عَقْل ه عقل
zatvoriti; konsipirati ـ ـُ عَقْل ه هـ
/želudac - lijek/; užetom svezati podavijenih nogu
/deve/; (is)počešljati /kosu/; dati krvarinu za

(pre, sa)povijenost, svinutost عُقْفَة
petlja; nos /crijepa/ ـ جـ ات
k. naizmjenično /tj. čas iz jedne čas iz عَقُوف
druge sise/ pušta mlazove mlijeka /vime/
povijenog vrška, kukast /trn/ عَقِيف (ة)
/vrsta biljke/ عُقَيْفَاءُ
dugonogi mravi /u grobljima i ruševinama/ عُقَيْفَان
/vrsta biljke/ عَيْقُفَان
ugaona zagrada مَعْقَف
(dvije) zagrade; navodnici مُعَقَّفَان
(dvije) zagrade; navodnici مُعَقَّفَتَان
(pre)savijen; poget /starac/; مَعْقُوف
kukast /križ/; povijenih krajeva /brkovi/
ugaona zagrada ـ
(dvije) ugaone zagrade مَعْقُوفَان
ugaone zagrada مُنْعَقَف
snaći, zadesiti; * عَقْفَرَ (على) ه عقفر
upropastiti, uništiti /nesreća/
(na, po)stradati, b. uništen تَعَقْفَرَ
(upropašten), propasti
sručivši se na k. uništiti ga /nesreće/ إِعْقَنْفَرَ على ه
lukavost, prepredenost عَقْفَرَة
pokvariti (narav) * عَقْفَسَ ه عقفس
b. raspuknut, * (عقق) عَقَّ ـَ عَقَقَ عقق
naprsnuti, (po)razderati se عق
(po)razderati; natjerati ـ ـُ عَقّ هـ
kišu iz /oblaka - vjetar/
b. izvađena puna vode iz bunara /kofa/ ـ
baciti uvis /prema nebu - strijelu/ ـ ب هـ
zaklati žrtvenu životinju u čast /novorođen- ـ عن ه
četa, sedmi dan po rođenju, ili ga ošištati tada/
ne slušati, b. nepokoran /ocu/ ـ عُقُوق، مَعَقَّة
b. ždrebna /kobila/ ـ ـ عَقَاق، عِقَاق، عَقَق
fig. = odrastao je među عُقَّتْ تَمِيمَتُهُ فى
protiviti se /ocu/ عَاقَّ ه
b. nepokoran, buniti se; أَعَقَّ
i. zametak kome je iznikla kosa; pustiti
mladice iz korijena /palma, loza/; zanijeti /kobila/
dati gorak ukus /vodi/ ـ هـ
Kako si neposlušan (imaš malo poštovanja) مَا ـ كَ
b. razderan, raspuknuti, prsnuti, إِنْعَقَّ
rascijepiti se; raširiti se, uzvitlati se /prašina/;
provaliti se /oblak/; bljesnuti kroz oblake
/munja/; b. zavezan /čvor/; b. duboka /dolina/
provaliti se /oblak/; raspuknuti, إِعْتَقَّ

kukast štap معْقَلَة
ma'kilijski /datulje iz Basre/ مَعْقَلِيّ
razumljiv, shvatljiv, pojmljiv; jasan, مَعْقُول
logičan; zatvoren, konstipiran - med.; racionalan, razuman / moć rasuđivanja; zdrav razum
nerazumljiv, neshvatljiv, nepojmljiv; غَيْرُ ~
nejasan; nelogičan, apsurdan, nerazuman
aksiom ـ جـ ات
مَعْقُولات ← علم الـ ~
razumljivost, shvatljivost; pojimanje; مَعْقُولِيَّة
pojam pobuđen u razumu /nekom riječju/
kukast štap معْقَلَة
عقم
b. nerodnice, ne moći * عَقَمَ ـُ عَقْم، عُقْم
roditi /žena/; b. neplodna /materica/
učiniti nerodnicom ـ ـ عَقْم ه هـ
/razdvajati ljude/ ـ الرَّحِمَ
ne rađati, b. neplodna عَقُمَ ـُ عَقْم، عُقْم
ne moći roditi, b. neplodna; šutjeti عَقِمَ ـَ عَقَم
(sa)sušiti se /zglobovi/; عُقِمَ ـَ عَقْم، عُقْم
b. neplodna, ne rađati
učiniti nerodnicom (neplodnom); عَقَّمَ ه هـ
steriliziati; dezinficirati; ušutkati
prepirati se, svađati se; nadmetati se s عَاقَمَ ه
učiniti neplodnom /matericu/ أَعْقَمَ هـ
postati nerodnica; تَعَقَّمَ
b. steriliziran; b. dezinficiran
dobiti, kopati; dolaziti i odlaziti do ـ فى هـ
uzastopno dolaziti do vode Δ تَعَاقَمَ (< تَعَاقَبَ)
iskopavši manji bunar do إِعْتَقَمَ
blizine vode, iskopati njemu u
stranu rupu da isproba ukus vode, pa ako
je pitka, iskopati bunar do kraja, proširivši ga
(često) (do)odlaziti, svraćati se, navraćati se ـ الى هـ
upustiti se u, latiti se ـ فى هـ
dobiti, pobijediti /u hazardnoj igri/ ـ ه
nasilje, tlačenje; sterilizacija; dezinfekcija تَعْقِيم
zao čovjek; morska zmija; vrsta ribe عَقَام
žestok, strašan /rat/; zloćudan, zao, opak; ـ ـ سـ
neizlječiva /bolest/; k. nema djece /čovjek/
žestok, strašan /rat; težak, عُقَام
grozan /dan/; neizlječiva /bolest/
sterilnost; neplodnost; neproduktivnost عَقَم
sterilnost; neplodnost; عَقْم
crveno platno (haljina); šara
sterilnost; neplodnost / عُقْم

pam-ćenje; krvarina; utočište, azil; uporište, utvrda,
tvrđava; crven platneni kroz /nosiljke/; uzdužna šara
Najviši um /tj. Muhammed/ الـ ~ الأَوَّلُ
podsvijest ـ بَاطِن (غَيْرُ وَاعٍ، لاَ شُعُورِيّ)
zdrav razum (smisao, duh) ـ سَلِيم
svijest ـ شُعُورِيّ (ظَاهِر، وَاعٍ)
prazna glava - fig. ـ فَارِغ
svjesnost, budnost ـ مُمَيِّز
iz svoje glave, po svojoj pameti مِنْ عَقْلِه
racionalistički عَقْلَانِيّ
racionalizam عَقْلَانِيَّة
iracionalizam لا ـ
zavezanost jezika, govorna smetnja, afazija عَقْلَة
zatvor; podmetanje noge /pri rvanju/; čarolija عُقْلَة
okovi, lanci; karika; zglob, članak; čvor, ـ جـ عُقَل
frž; kalem, (ra)sadnica; vratilo, rek; trapez; kulisa
vinova loza ~ العِنَب
umni, intelektualan, mentalan, عَقْلِيّ جـ ون
racionalan; duhovni; racionalistički; duševna
/bolest/ - / intelektualac; racionalist; mentalist
duhovni svijet; sve dostupno umu عَقْلِيَّات
umni razvoj; umno ustrojstvo, عَقْلِيَّة جـ ات
mentalitet; duhovni nivo (razina)
jako pametan عَقُول
sredstvo za zatvaranje, ostringent; mana-šib ـ
/bot. Alhagi Maurorum (manniferum)/
razumljiv, shvatljiv / Akil - npp. عَقِيل
Ukajl - npp. عُقَيْل
vođa karavane; prodavač deva عَقِيل
supruga, žena; gospođa, عَقِيلَة جـ عَقَائِل
dama; rasna deva; najbolji dio
biser ~ البَحْر
najbolje osobine عَقَائِلُ الصِّفَات
starješina, poglavar, knez عَقِيلَة ـ ذ
Ukajli - npp. العُقَيْلِيّ
nezrelo (kiselo) voće (grožđe) عُقَيْلَى
عَقَّلَى ← أَخَذَه الـ ~
snažne rasne skupocjene deve /iz Nedžda/ عُقَيْلِيَّة
pametan, razuman, razborit مُتَعَقِّل
(koncentracioni) logor; zatvor, haps مُعْتَقَل جـ ات
utočište; utvrđenje; مَعْقِل جـ مَعَاقِل
utvrđen položaj; bunker; tvrđa(va);
visoka planina; mjesto vezivanja; Ma'kil - npp.
krvarina; globa, novčana مَعْقَلَة جـ مَعَاقِل
kazna; (moralna) obaveza

o ramenu objesiti /pušku/ ـ ب هـ
primiti krvarinu za /ubijenog/ ـ مِنْ دَمِه
zavezao mu se jezik, أُعْتُقِلَ لِسَانُه
nije mogao (pro)govoriti
držati (raz)umnim i sl. إِسْتَعْقَلَ ه
zatvaranje, (u)hapšenje; internacija; إِعْتِقَال جـ ات
zavezanost jezika, smetnja u govoru; grč
krivonog أَعْقَلُ مـ عَقْلَاءُ جـ عُقْل
/prema unutra povijenih nogu
tako da se koljena trljaju međusobno/
(naj)pametniji, ـ مـ عُقْلَى جـ أَعَاقِلُ، عُقَل
-razumniji, -razboritiji
razboritost, mudrost; način mišljenja تَعَقُّل
razborito, mudro, promišljeno بـ ~
transcendentalan تَعَقُّلِيّ
Akil /planina i dolina u Nedždu; pješčara عَاقِل
između Mekke i Medine; voda u Arabiji itd./
obavezan dati krvarinu; ـ جـ عَاقِلَة
kozorog, divojerac
svećenik /u Druza/ ـ جـ عُقَّال
ـ جـ ون، عُقَّال، عُقَلَاءُ مـ عَاقِل (ة) جـ ات،
pametan, razuman, razborit, mudar, عَوَاقِلُ
inteligentan; umno (duševno) zdrav
tak. = umna sposobnost; عَاقِلَة جـ ات، عَوَاقِلُ
rodbina po ocu, krvno srodstvo; frizerica
(morski) val; pučina; عَاقُول جـ عَوَاقِيلُ
zavoj, okuka, krivina; bespuće; zbrka; mana-šib
/bot. Alhagi Maurorum ili Hedysarum alhagi/
/bot. Fagonia cretica/ ~ الغَزَال
grč u nozi; (laka) hromost عُقَّال
/u stražnjim nogama/
biljke: ḥullab, sa'dānat i qu†bat ~ الكَلَاء
zekat /obavezna godišnja عِقَال جـ عُقْل، عُقُل
milostinja u devama ili ovcama/
ugledan čovjek /koga kad bude ~ المِئِينَ
zarobljen, iskupljuju stotinama deva/
konop za vezanje noge /u deva/; ـ جـ عُقُل
povez, vrpca /za kapu tzv. kūfiyat/
mlada jahaća deva ـ ـ مـ
(s, za)vezivanje, sputavanje; pros. = عَقْل
izbacivanje petog suglasnika stope mufā'altun pa
se preko mufā'atun dobije mafā'ilun; Akl - npp.
pamet, (raz)um, razbor, intelekt; ـ جـ عُقُول
inteligencija; mudrost; shvatanje, poimanje,
razumijevanje; mozak, glava; (Sveti) duh; srce;

عكب debeli kepec; buntovnik;
pastorak; tamničar; Ikeb - npp.
عَكُوب prašina
عَكُوب prašina; badelj, zmijina (gujina)
trava, divlji artičok, trn svete Marije /bot.
Silybum marianum/; glavač /bot. Echinops/
عكبر * (عكبر) عَكَابِرُ skočimiši, jerboe
عكبر pčelinji vosak
ه عُكْبَرَاءُ Ukbera' /npl. u Iraku/
عُكْبَرَاوِيّ ukberavijski
عُكْبُرَة nezgrapna žena
ه عُكْبَرَى Ukbera /npl. u Iraku
عُكْبَرِيّ ukberijski
الـ~ Ukberi - npp.
Δ عُكْبُز glavić - an.
* عَكْبَسَ ه privezati vrat za prednje
noge /klečećem dromedaru/
عكبس تَعَكْبَسَ nagomilati se, b. jedan
na drugog nabacani
عُكَابِس nagomilan, nabacan (jedan na
drugog) / krdo /do 1000 deva/
عَكْبَس nagomilan
عُكَبِس krdo /do 1000 deva/
عكبش * عَكْبَشَ هـ (čvrsto) privezati, pričvrstiti
تَعَكْبَشَ فى ه zakačiti se za /trnovitu granu/
عِكْبَاش جـ عَكَابِيشُ k. ima tek iznikle
(male) rogove /gazela/
Δ عَكْث sloga; savez
عكد * عَكَدَ ـِ عَكْد ه b. moguć, omogu-
ćen (za); b. stalno uz
ـ الى ه هـ skloniti se, pribjeći, potražiti utočište u
عَكِدَ ـَ عَكَد b. debeo, ugojiti se
ـ ب ه prionuti za, držati se (uz)
أَعْكَدَ الى ه هـ pribjeći, skloniti se u
إِعْتَكَدَ هـ prionuti za, držati se
إِسْتَعْكَدَ b. ugojen, odebljati; nakupiti se, sliti se
/voda/; (u strahu od grabljivice) šćućuriti se /ptica/
ـ ب هـ priljubiti se uz /drvo,
kamen - gušter u strahu/
عُكَّاد Ukkad /planina u Jemenu/
عَكَد sredina
عَكْد sredina; (krajnji) cilj
عَكِد (ة) debeo, ugojen; (nago-
milano) suho /drvlje/
عَكَدَة جـ عَكَد korijen (repa, jezika);

* عَقَى ـِ عَقْي ه هـ prvi put podojiti /dojenče/;
mrziti; (medovinom) napojiti /dijete/
ـ prvi put se pokakiti /novorođenče/
عُقِيَ، عُقِيَ doći, prispjeti
عَقَّى visoko uzletjeti, kružiti iznad
/ptica/; izaći okrećući se /kofa/
ـ ب هـ uvis baciti /strijelu/
ـ ه (medovinom i dr.) napojiti
/dojenče da izbaci prvi izmet/
أَعْقَى postati gorak; b. vrlo gorak
ـ هـ osjetivši gorčinu ispljunuti; mrziti
إِعْتَقَى raspričati se, govoriti o svemu
i svačemu; tak. → 'aqw
أُعْتُقِيَ doći
أَعْقَى (naj)gorči
عِقْي جـ أَعْقَاء prvi izmet /novoro-
đenčeta prije dojenja/
عِقْيَان čisto ili samorodno zlato
عقين * (عقين) عِقْيَوْن /kr. = mirisno more ispod
božanskog prijestolja/
عَكَّا عكك
عكب * عَكَبَ ـُ عُكُوب (za)sta(ja)ti, zaustaviti se;
عكب (na)tiskati se /deve/; okupiti se,
okružiti (oko); (pro)ključati, (uza)vreti /lonac/
عَكِبَ ـَ عَكَب i. debele usne i bradu
(vilice); i. zbijene nožne prste
عَكَّبَ (za)dimiti se /vatra/
تَعَكَّبَ ه zaokupiti /brige/
إِعْتَكَبَ dignuti se, uzvitlati se /prašina/;
(na)zaprašiti se, ispuniti se prašinom;
okupivši se uzdići prašinu /deve/
ـ هـ uzvitlati, (uz)dizati /prašinu/
أَعْكَب م عَكْبَاءُ جـ عُكْب debelih usana i vilica;
zbijenih (ili međusobno
nasjelih) nožnih prstiju; f. = nezgrapna
أَعْكُب pauci
عَاكِب prašina
ـ جـ عُكُوب mnogobrojan;
okupljen / mnoštvo, masa
عَاكُوب prašina
عُكَاب prašina; div; para /iz lonca/
عِكَاب paukovi
عَكْب prašina; vragolija; zloba
ـ lagan, okretan, hitar, spretan
عُكُب paukovi

nejasne, nerazumljive /riječi/
عَقْمَة crveno platno (haljina)
~ القَمَر mjesečeva mijena (faza)
عُقْمَة sterilnost; neplodnost; neproduktivnost
عِقْمَة crveno platno (haljina); šara
عُقْمِيّ starog plemićkog roda; plemenit
ـ، عِقْمِيّ nerazumljiv, nejasan, čudan
عَقْمِيَّات، عُقْمِيَّات، عِقْمِيَّات nejasno izražavanje
عَقِيم جـ عِقَام، عُقَمَاءُ، عَقْمَى k. nema djece
/čovjek/; neproduktivan /radnik/
ـ ـ ـ جـ عَقَائِمُ، عُقْم، عُقُم k. ne rađa, nerodnica
/žena/; neplodna /zemlja, materija/; beskoristan,
bezvrijedan, ništavan; uzaludan; strašan, žestok
/rat/; bez vjetra i vruć /dan/; k. ne izaziva kišu niti
oplođava bilje /vjetar/; poslije k. nema više nikak-
vih dana /sudnji dan/; pri čijem sticaju ne koristi
srodstvo /vlast/; k. ne uzvraća dobrim /ovaj svijet/
عَقِيمَة جـ عَقَائِمُ neplodna /maternica/
مَعْقِم جـ مَعَاقِمُ kralježak, pršljen; zglob
/u konja/; čvor /na slamki/
مُعَقَّم sterileziran; aseptičan; antifermentativan;
učinjen neškodljivim (bezopasnim)
مُعَقِّم sterilizator; dezinfekcioni aparat
مَعْقُوم sterilan, k. ne može imati djece /muškarac/
مَعْقُومَة neplodna /maternica/
عقنب * (عقنب) عَقَنْبَاة ـ هـ oštrih kandži /orao/
عقنبس * عَقَنْبَس zločast, opak
عقنفس * عَقَنْفَس mučan, prgav, zloćudan, opak
عقنقل * (عقنفص) عَقَنْفَصَة، عُقَنْفِصَة /vrsta
životinjice/
* عَقَنْقَل جـ عَقَاقِلُ prostrana dolina;
veliki pješčani brijeg; čaša; sablja;
utroba, drob /želudac i crijeva - guštera/
* (عقو) عَقَا ـُ عَقْو kopajući bunar
naići na izvor s njegove strane;
uzdignuti se, b. istaknuta /zastava/
ـ فى هـ izaći vrteći se /kofa/
ـ ه هـ (za)mrziti; zadržati, spriječiti
عَاقَى ه (عن هـ) zadržavati, priječiti u
إِعْتَقَى kopajući bunar naići na izvor
s njegove strane; b. zadržan, spriječen
ـ فى كَلَامِه zapinjati u govoru
ـ ه هـ zadržati, spriječiti; izvršiti
عَقَاة جـ عَقًا kuća; dvorište
عَقْوَة جـ عِقَاء okolina (kuće), okućnica; dvorište

عكز

عكزل
عكس

عكدب
عكر

عكرد

عكرش
عكرك
عكركر
عكرم
عكز

عكْز (، عَكِز) škrt; zao, opak
عَكُّوز (عَكْوَز) željezni kalup za sakatu nogu; štap
* (عكزل) عُكْزُولَة ج عَكَازِيلُ mesnati dio (lavlje) šape
* عَكَسَ ـِ عَكْس ه هـ obrnuti poredak glasova u /riječi/ odn. riječi u /govoru, rečenici/; invertirati; (is, pre)okrenuti, (iz)prevrnuti, obrnuti; suprotno učiniti; unazad povući glavu /- konja i sl./; svezati njušku /deve/ za prednju nogu; odbijati, odražavati, reflektirati /svjetlost i dr./; kiselim mlijekom politi /jelo/; saviti /glavu deve/; privukavši na tle zgaziti, pa zatim tresnuti o tle; (moralno) pokvariti
ـ هـ على ه ometati, mrsiti planove
ـ ه عن هـ odvratiti od
ـ ب ه هـ prionuti uz, držati se
عَكْس ـَ عَكَس b. tjesnogrud
Δ عَكَّسَ ه هـ unesrećiti, upropastiti, pokvariti; spriječiti; prepriječiti
عَاكَسَ ه هـ raditi suprotno (protiv), opirati se, proturječiti; obrnuti poredak glasova u /riječi/ odn. riječi u /rečenici/; ometati, remetiti; dosađivati, dodijavati; srditi, ljutiti; mučiti, zadirkivati, bockati, peckati; nametati se, pristajati za /ženom/; usuprot puhati /vjetar/; pograbiti se za kose; boriti se s; mrsiti račune
Δ أَعْكَسَ ه هـ unesrećiti, upropastiti, pokvariti
تَعَكَّسَ فى هـ (kao zmija) uvijati se pri /hodu/
تَعَاكَسَ prevrnuti se, okrenuti se, obrnuti se; odbijati se, odražavati se, reflektirati se /svjetlost i dr./; (međusobno) proturječni (suprotni, oprečni), sukobljavati se /interesi i dr./
ـ فى السَّيْر uvijati se u hodu
إِنْعَكَسَ b. prevrnut, obrnut, (pre)okrenut; b. odbijen, reflektiran; prelamati se /svjetlost/; ogledati se
ـ على ه هـ okrenuti se protiv (prema); pasti nazad na
إِعْتَكَسَ prevrnuti se, (pre)okrenuti se, obrnuti se, prevaliti se; odbijati se, reflektirati se /svjetlost/; naopako ispasti, loše se završiti
ـ فى هـ politi kiselim mlijekom /jelo/
إِنْعِكَاس ج ات odbijanje, odsjev, lom /svjetlosti/; odraz, refleks
إِنْعِكَاسِيّ refleksan /pokret/; refleksiona /prizma/; prekretan,

عِكْر polazna tačka, ishodište, početak, porijeklo, korijen, prvobitno stanje (vjerovanje); običaj, navika; glavni dio zemlje (imetka)
عَكَرَة ج عَكَر krdo /deva, od 50 do preko 500/; korijen jezika; zbrka, metež, pometnja / pl. tak. = iskomadani, rastrgani, gomilasti /oblaci/
عَكْرَة vraćanje u napad
عِكْرَة glavni dio /zemlje/
عَكُورَة nasilno /obljubiti/ zamućen, mutan
مُتَعَكِّر (ب) zamućen, mutan
مُعْتَكَر obilno /jelo, žito
مَعْكَر vraćanje u napad
مُعَكَّر zamućen, mutan; pomućen, poremećen
~ المِزَاج neraspoložen
مُعْكِر posjednik krda deva
Δ مُعَوْكَر zamućen, mutan
Δ عَكْرَتَ baviti se svodništvom
عَكْرَتَة svodništvo
عَكْرُوت svodnik
* عَكْرَدَ b. jak, ojačati; b. debeo, odebljati; vratiti se stadu protiv volje jahača /deva/
عَكْرَد ، عُكْرِد ، عُكْرُد debeo; skoro zreo /dječak/
عُكْرُود debeo; skoro zreo /dječak/
* عِكْرِش vijuk, vlasulja, zdlak, slamica /bot. Festuca altissima/ - /bot. Dectylis repens/
عِكْرِشَة smežurana starica; krupna zečica; c. art. = Ikriša /ime vode u Jemami
* عَكْرَكَ b. lijen, kasniti
تَعَكْرَكَ فى هـ b. spor, zaostajati u
* عَكْرَكَ gusto mlijeko
* عِكْرِم tama, pomrčina
عِكْرِمَةُ ـ ذ Ikrima - npp.
عِكْرِمَة ج عَكَارِمُ golubica; grlica, kumrija
* عَكَزَ ـُ عَكْز ه هـ pobosti u zemlju /koplje/; udariti štapom
ـ ب هـ upravljati se, ravnati se prema
ـ على هـ oslanjati se, opirati se, poštapati se na (o)
عَكَزَ ـَ عَكَز b. smežuran; skvačiti se
عَكَّزَ هـ nasaditi govzdeni šiljak na /koplje/
تَعَكَّزَ هـ uzeti namjesto štapa /luk/
ـ على هـ osloniti se, oprijeti se na
عُكَّاز ج عَكَاكِيز (pastirski) štap; štaka; biskupska palica; željezni šiljak /koplja/; fig. = položaj, služba
عُكَّازَة ج ات (pastirski) štap; štaka; biskupska palica; željezni šiljak /koplja/

عُكْدَة ج عُكَد osnovica srca; perka za tačkanje hljeba
مُسْتَعْكَد trtična kost; rupa /guštera/; korijen (jezika); sila, moć
مَعْكَد ج مَعَاكِدُ mjesto skupljanja vode
مَعْكُود utočište, pribježište
k. ostaje, stalno boravi; stalan, trajan; zatvoren, uhapšen; gotov, pripremljen, pripravljen; moguć
ـ كَ أَنْ تَفْعَلَ كَذَا najviše što možeš učiniti je...
* (عكدب) عَكْدَبَة paukova mreža
* عَكَرَ ـُ عَكْر ، عُكُور ب ه nepokorivši se /jahaču/ vratiti ga njegovim /deva/
ـ على ه هـ (po)vratiti se do
ـ على ه ب هـ vrativši se navaliti na... /kopljem/
عَكِرَ ـَ عَكَر zamutiti se, b. mutan, taman, nečist; b. pun taloga
عَكَّرَ هـ zamutiti; zagaditi, uprljati
ـ (على) هـ pomutiti, poremetiti
ـ خَاطِرَهُ uznemiriti; oneraspoložiti; ražalostiti
ـ عَلَيْهِ صَفْوَهُ pokvariti vedro raspoloženje
أَعْكَرَ b. vrlo mračna /noć/; b. gusta /tmina/; i. krdo deva; ispuniti se salom /grba/
ـ هـ zamutiti
تَعَكَّرَ zamutiti se; smračiti se; uzrujati se; pogoršati se; zagaditi se
تَعَاكَرَ međusobno se izmiješati /u borbi/
إِعْتَكَرَ b. jako gusta /pomrčina/; b. jako mračna /noć/; b. jaka, silno padati, pljuštati /kiša/; donositi prašinu /vjetar/; b. dugotrajna /mladost/; vraćati se u napad /vojska/; vratiti se nakon bježanja; zamutiti se
ـ على هـ (po)vratiti se do
ـ فى هـ izmiješati se u /borbi - vojska/
Δ عَوْكَرَ هـ zamutiti; uprljati
Δ تَعَوْكَرَ zamutiti se; uprljati se
تَعَكُّر mutnoća, zamućenje; zagađenje
تَعْكِير uzmućivanje; poremećaj; priklapanje
عَكَّار k. ustrajno napada / Akkar /npp.; obl. u Libanu; npl. u Siriji/
~ العَتِيقَة Akkaru-l-atika /npl. u Libanu/
Δ عَكَارَة talog; naslaga /u bačvi/; primjesa
عَكَر talog; otpadak; zamućenost; rđa /sablje/
عَكْر tak. = krdo /deva, od 50 do preko pet stotina/
عَكِر mutan; taman; prljav; blatan; poremećen, pomućen

odvraćati od ـ ه عن هـ
dobro preporučiti ـ فِي الإِيصَاءِ
(posavjetovati), izričito narediti
zavlačiti s isplatom عَاكَظَ ه
(odgađati vraćanje) duga
sastati se na zdogovor; i. teško putovanje تَعَكَّظَ
b. težak, zamršen, komplicirati se ـ على ه
nakupiti se, natiskati se u ـ فى هـ
nadmetati se, takmičiti se; تَعَاكَظَ
prepirati se, svađati se; boriti se
Ukaz /tržište između عُكَاظ ـ سـ
Ta'ifa i Nahle u Arabiji/
ukazijski /iz Ukaza/ عُكَاظِيّ
nizak, omalen عَكِظ
nizak, omalen عَكِيظ
عكف
(s)urediti, udesiti; (pre)sa- ✻ عَكَفَ ـُ عَكْف هـ
viti, smotati, iskriviti; (počešljati) splesti kose
zadržati, zaustaviti u ـ ه على هـ
odvratiti od, spriječiti u ـ ه عن هـ
uzgajati (napasati) stoku ـ
zaostati, zakasniti ـ
okružiti, ـ عَكْف ، عُكُوف ب (حول) ه هـ
opkoliti, skupiti se oko; kružiti oko, oblijetati
prionuti za, prihvatiti se, ـ على هـ
držati se (za); odati se, posvetiti se;
b. revnostan, ustrajno (usrdno, marljivo) se baviti
neprestano boraviti, stalno se zadržavati, ـ فى هـ
ostati u; zatvoriti se, povući se, odvojiti se
b. nanizan /biser i sl./ ـ فى النَّظْمِ
odvratiti se od; b. spriječen ـ عُكُوف عن هـ
kovrčati, plesti /koze/; (na)nizati عَكَّفَ هـ
/biser/; držati na okupu /zma/
zadržavati, priječiti u, odvraćati od ـ ه (عن هـ)
b. stalno uz, držati se, prionuti za عَاكَفَ ه هـ
povučeno (usamljen) živjeti تَعَكَّفَ عن ه
ostati, stalno boraviti u; ـ فى هـ
zatvoriti se, povući se u
samotno živjeti; إِنْعَكَفَ
b. savijen, smotan, iskrivljen
ostati u kući, ne izlaziti iz kuće إِعْتَكَفَ
odati se, posvetiti se ـ الى ، على هـ
b. marljiv, ustrajno se baviti ـ على هـ
neprekidno boraviti, ـ فى هـ
ostati u; zatvoriti se, povući se u
tak. isl. = itikaf /stalni boravak jednog إِعْتِكَاف

odbijan, prelomljen, odražen, مُنْعَكِس
reflektiran; preokrenut, obrnut; refleksan
magarac Δ (عكسم) عُكْسُوم
(čvrsto) svezati; ✻ عَكَشَ ـِ عَكْش ه هـ
sabrati, skupiti
عكش
doći do... prije (nego) ـ ه الى ه هـ
(is)presti mrežu /pauk/ ـ
opkoliti, okružiti ـ ب ه
okrenuti se prema (protiv), napasti ـ على ه
b. gusta, bujna, kovrđava, slije- عَكِشَ ـَ عَكَش
pljena ili zamršena kosa/; b. isprepleteno /bilje/
dobro omotati /glavu/ ـ هـ
upljesniviti se /hljeb/ عَكَّشَ
zamrsiti se, slijepiti se /kosa/; تَعَكَّشَ
skupiti se, skvrčiti se, smežurati se;
skupiti nožice predući mrežu /pauk/;
zamrsiti se, zapetljati se, b. kompliciran
pauk; paučina عُكَاش ، عُكَّاش
nespretnost, neokretnost, عَكَاشَة
nesposobnost, bespomoćnost
Ukaša - npp. عُكَاشَةُ ـ ذ
pauk; paučina عُكَاشَة ، عُكَّاشَة
kravica عَكْش ـ مـ
k. sabire; zamršena, slijepljena, عَكِش
kovrčava /kosa/; granat, gust, bujan,
isprepleten /biljka/; nespretan, nesposoban,
nevješt, neokretan, bespomoćan; beskoristan
/vrsta drveta/ عَكِشَة
vijalica, rešeto /za žito/ عَوْكَشَة
zamršena, čupava, slijepljena /kosa/ مُتَعَكِّش
odbiti, odgurnuti ✻ عَكَصَ ـِ عَكْص ه هـ
odvratiti od عكص ـ ه عن هـ
b. zloćudan, čangrizav, prgav, عَكِصَ ـَ عَكَص
svadljiv, mrzovoljast, zao, opak;
b. jogunast, ćudljiv, nepokoran /konj i sl./
škrtariti s... prema تَعَكَّصَ ب هـ على ه
tak. = nabijenost, jedrina tijela عَكَص
opak, zao; zločast, عَكِص (ة)
zloćudan, prgav, čangrizav, svadljiv;
nedruštven; teško progodan /pijesak/
zadržati, spriječiti; ✻ عَكَظَ ـِ عَكْظ ه هـ
istrljati; suzbiti oholost عكظ
odvratiti od ـ ه عن هـ
(po)hvaliti se, ponositi se ـ ب هـ
priječiti, ometati, otežavati عَكَّظَ هـ

obosmjeran, revizioni /stroj/; reverzibilan
tak. = reverzibilnost إِنْعِكَاسِيَّة
protutakt; uzajamnost تَعَاكُس
uzajaman, recipročan تَعَاكُسِيّ
križanje, ukrštanje; prekret تَعْكِيس
abažur; reflektor عَاكِس جـ ات
preklopka, komutator ~ التَّيَّار
reflektor ـ ضَوْئِيّ
abažur; reflektor; štit za oči عَاكِسَة (~ النُّور)
kolektor, komutator عَاكُوس
pauk - ent. عُكَاس
konop /za vezanje devine عِكَاس
njuške za prednju nogu/
repirka i složenje ـ وَمِعْكَاس
odbijanje, odsjev, lom /svjetla/; عَكْس جـ عُكُوس
odraz; odjek; (pre)okretanje; (izprevrtanje, inverzi-
ja, obrtanje; suprotnost, protivnost, oprečnost; su-
protna strana; phs. = kovnverzija /međusobna za-
mjena subjekta i predikata u logici/; mržnja; drža-
nje /životinje/ zatvorene bez hrane; fotografija; stl.
= premetanje dijelova rečenica / suprotan, oprečan
i obratno, vice versa وَالـ ~ بالـ
obratno; naprotiv, بالـ ~ ، عَلَى الـ ~
nasuprot, suprotno
nasuprot tome عَلَى ~ (عَكْسَ) ذَلِكَ
suprotan, oprečan, protivan; obratan, obrnut عَكْسِيّ
(kiselo) mlijeko; svježe mlijeko عَكِيس
s brašnom ili lojem; mladica, sadnica; uže
(kojim se veže njuška deve za njenu prednju nogu)
tamna /noć/; mnogobrojne /deve/ عَكِيسَة
međusobno suprotni (oprečni) مُتَعَاكِس
suprotan, oprečan, protivan; مُعَاكِس
obratan, obrnut; protiv-, protu-,
kontra-, /u složenicama/; unakrstan
suprotno djelovanje; opiranje, مُعَاكَسَة جـ ات
protivljenje, suprotstavljanje; borba protiv,
suzbijanje; ometanje, remećenje; dodijavanje,
smetanje, mučenje; zadirkivanje, bockanje;
progonjenje, pristajanje za; preokretanje, inverzija
nepovoljne vremenske ~ الحَالَة الجَوِّيَّة
prilike, nevrijeme, nepogoda
naboranog zatiljka مُتَعَكِّس
(is, pre)okrenut, obrnut, (iz)prevrnut; مَعْكُوس
odbijen, odražen, reflektiran; suptoran, opre-
čan, obratan, obrnut; zao /udes/; nezdrava /klima/

عكلد
عكلط
عكم

gusto, /zgrušano mlijeko/ ✻ (عكلد) عُكَالِد
gusto, /zgrušano mlijeko/ عُكَلِد
gusto, /zgrušano mlijeko/ ✻ عُكَلِط
natovariti /devu/; (u balu) ✻ عَكَمَ ـِ عَكْم ه هـ
svezati, zamotati, spakovati; na hrpu skupiti
privezati /tovar/ mjesto, za k. ـ ه هـ
odvratiti od, spriječiti ـ ه عن هـ
poći, spremiti se na put u ـ (الى ، ل) هـ
jako se ugojiti, b. vrlo debeo /deva/ ـ
čekati, očekivati ـ الى هـ
navaliti na, napasti ـ على ه
odustati od, propustiti, prestati s ـ عن هـ
b. jako debeo, dobro se ugojiti /deve/ عَكَّمَ
pomoći protiv عَاكَمَ على ه
pomagati pri pakovanju i sl. أَعْكَمَ ه
b. nagomilan; ujednačiti إِعْتَكَمَ
težinu obiju strana tovara
k. tovari; kamilar; mazgar عَكَّام
konop, platno (za عِكَام جـ عُكْم
pakovanje), ambalaža
unutrina slabina; korpa za ženske potrepštine عَكْم
konop, platno /za balu/; عِكْم جـ أَعْكَام
strana (tovara); svežanj
vitao, čekrk /bunara/; ـ جـ عُكُوم
korpa za ženske potrepštine
kut, krajičak /trbuha/ عَكْمَة جـ عُكَم
/pasti/ zajedno عِكْمَى : ~ (عِكْمَيْ) عَيْرٍ
ne oborivši jedan drugog /rvači/
izbjegavanje, izmicanje, spas عَكُوم
(žena) k. naizmjenično ـ ـ مـ
rađa mušku i žensku djecu
dodir golih tijela مُعَاكَمَة
odvraćanje, spas مَعْكَم
čvrst; krupnih zglobova; gojazan, punačak مُعَكَّم
jedar, nabijen مِعْكَم
debela i jedra žena ✻ عُكْمُز ـ مـ (ة)
gojazna i čvrsta žena عُكْمُوز ـ مـ (ة)
عكمز
b. tamna /noć/ ✻ عَكْمَس
عكمس
mračiti se /noć/ تَعَكْمَس
mnogi, mnogobrojan /blizu hiljadu عُكَامِس
- deva/ nagomilan; jako mračna /noć/
mnogobrojan /do 1000 - deva/; عُكَمِس
nagomilan, obilan; vrlo tamna /noć/
magarac Δ عُكْمُوس
veliko krdo deva عكمش ✻ عُكَمِش

žega (bez vjetra) عِكَّة جـ عِكَاك
zdepast, jedar i debeo; tvrd; عَكَوَّك
ravan /tle/ / Akvvek - npp.
zdepast, dežmekast عَكُوكَان
opuštanje dvaju krajeva uz عَكَّى
pridržavanje ostalog dijela /ogrtača/
brašno od divljih datulja /= muql/ عُكَّى
sparina, žega (bez vjetra) عَكِيك جـ عِكَاك
sparan i bez vjetra /dan/ ـ
Ukejka /obl. u Iraku/ عُكَيْكَة
svadljiv; k. slabo trči bez batina /konj/ مِعَكّ
tak. = (u staji) zatvorene /deve/ مَعْكُوكَة
sakupiti, sabrati; satjerati, ✻ عَكَلَ ـُ عَكْل ه هـ
sagnati /deve/; naslagati, nagomilati; zatvoriti, uha-
psiti, (za)držati u tamnici; oboriti, srušiti; konopom
svezati putište za natkoljenicu prednje noge /deve/
umrijeti, preminuti ـ
عكل
b. sumnjiv, nejasan ـ على ه
marljivo se baviti, zalagati ـ فى هـ
se u; iznijeti svoje mišljenje o
nagađati, misliti ـ برأيه
(od ulja) se zamazati, uprljati /lampa/ عَكِلَ ـَ عَكَل
b. sumnjiv, nerazumljiv ـ على ه
b. sumnjiv, neshvatljiv, nejasan أَعْكَلَ على ه
b. povučen, izbjegavati إِعْتَكَلَ
društvo / pobosti se /volovi/
b. sumnjiv, nejasan, nepojmljiv ـ على ه
zbrka, kaos إِعْتِكَال : الضَّرَائِر
(o)nizak, omalen; škrt; عَاكِل جـ عُكُل
čija se slutnja obistini
konop /za vezanje putišta s natkolje- عِكَال
nicom prednje noge - u deve/; okovi
krdo /deva od 50 do iznad 500/(عَكَر) Δ عَكَل
Akl - npp. عَكْل
prost, nizak, عُكْل ، عِكْل جـ أَعْكَال
opak, loš, nevaljao
hrbat (vrh) pješčanog brijega; عَوْكَل
pješčani brežuljak; omalen čovjek s unutra
okrenutim stopalima; ujedljiv zec; vrsta začina
glupača ـ ـ مـ
/dvije zvijezde/ العَوْكَلَان
velika pješčana dina عَوْكَلَة جـ ات
zatvor, tamnica مَعْكَل
onaj čije se nagađanje obistini مُعْكَل
kukast (pastirski) štap مِعْكَل جـ مَعَاكِل

čovjeka u džamiji zadnjih deset dana ramazana/
Akif - npp. عَاكِف
povučen, samotan; ـ جـ ون ، عُكَّف ، عُكُوف
stalno nastanjen
odan, privržen; ـ على هـ
revnostan, marljiv, prilježan
kovrčava /kosa/ عَكِف
savijena, kriva عَكْفَاءُ
mjesto povlačenja مُعْتَكَف
savijen, iskrivljen مُعَكَّف
zadržan, spriječen; مَعْكُوف
spletena, počešljana /kosa/
b. sparan, bez vjetra ✻ (عكك) عَكَّ ـُ عَكّ
i jako vruć /dan/; usljed ugojenosti
عكك
promijeniti boju dlake /deva/; povući se, عك
ostati u kući; b. trajan, stalan, neprestan
okrenuti se protiv, napasti (na) ـ على ه
stalno mučiti /groznica/; zavlačiti ـ ه هـ
(odgađati) s podmirenjem duga; objasniti,
protumačiti; otvoriti, prokrčiti /put/; dva-tri put
zamoliti da opet ispriča; spriječiti, zadržavati; od-
baciti, ne prihvatiti /riječi/; slomiti, stući, zdrobiti
pobijediti, uvjeriti, zbuniti ـ ه ب هـ
/dokazom/; ponavljanjem dosaditi;
udariti, ošinuti /bičem/; stalno pričinjati /zlo/
odvratiti od, omesti u ـ ه عن هـ
vreti od žege; i. jaku groznicu عُكّ
loše postupati, عَاكَّ ه
neprijateljski se odnositi prema
nahuškati protiv ـ ه على ه
(zanijevši) promijenti boju /deva/ أَعَكَّ
sparan, bez vjetra i jako vruć عَكّ (ة)
/dan, noć/; snažan, čvrst /čovjek/
vrlo vruć i sparan /dan/ ـ أَكّ
Ukk /ar. pleme u jemenskoj Tihani/ عُكّ
Akka /npl. u Palestini/ عَكَّا
Akka /npl. u Palestini/ عَكَّاءُ
sparina, žega (bez vjetra) عِكَاك
sparina, žega (bez vjetra) عَكَك
Akka /npl. u Palestini/ عَكَّةُ
sparina, žega (bez vjetra); užaren عَكَّة جـ عِكَاك
pijesak, pržina; napad jake groznice
sparina (bez, vjetra); عُكَّة جـ عُكَك ، عِكَاك
jak napad vrućice; vreo pijesak; mala
mješina, posuda /za maslo/ / vruća /zemlja/

عكمص
عكن

* عُكَمِص nesreća, nedaća
ـ ـ مب debeo, velik
* (عكن) تَعَكَّنَ od debljina se naborati /trbuh/; presaviti se, (nagomilati se) jedno preko drugog
تَعَكَّنَ . . . ← (عَكَّنَ)
Δ عكَان vrat
عَكْنَاءُ naboranog trbuha, kuljava /žena/; debelog vimena /deva, ovca/
عَكَنَان ، عَكْنَان mnogobrojan / brojna skupina; krdo od preko dvjesta deva
عَكْنَة mrazavac, (jesenji) kaćun, gorice /bot. Colchicum autumnale/; kaćunak, kaćunić /bot. Colchicum montanum/
عُكْنَة جـ عُكَن، أعْكَان nabor debelog trbuha /ili pancira/
مُعَكَّنَة naboranog trbuha, kuljava /žena/
Δ (عكنب) عَكَنْبَاة paukova ženka
عكندس
* عَكَنْدَس tvrd, čvrst, jak / znažan lav
عكنكع
* عَكَنْكَع (pustinjski) demon
عكنن
Δ عَكَّنَ ه unesrećiti, upropastiti; ogorčiti, razljutiti, dodijati, oneraspoložiti
تَعَكَّنَ ogorčiti se; rasrditi se
عَكَنَان ← عكن
عَكْنَنَة ogorčenost; nezadovoljstvo
* عَكَّةٌ ← عكك
عكو
عكا
* (عكو) عَكَا ـُ عَكْو هـ zavezati /rep - konju/; začešljati i (u punđu) zavezati /kosu - žena/
ـ ه فِي الْحَدِيد u lance okovati
ـ okrupnjati, odebljati /deve/; (uz)dizati se /dim/
ـ ب هـ opasati se debelo umotavši /tzv. izār/; uviti /rep - gušter/; djelomično ispustiti /izmet/
ـ على ه b. pažljiv (nježan, dobar) prema
عَكَّى على هـ svježom tetivom omotati držak /koplja, sablje/
أعْكَى مـ عَكْوَاءُ جـ عُكْو debeo u slabinama; s debelim korijenom repa
عَاكٍ جـ عُكَاة k. rado pije samo mlijeko / prodavač bičeva /od dvostruko usukane tetive/
عَكْوَاءُ tak. = (crna) ovca bijelog repa
~ الذَّنَب kvrgavog repa /deva/
عَكْوَانِيّ krupan, debeo, gojazan /dromedar/
عَكْوَة ، عُكْوَة جـ عُكًا korijen repa (ili jezika); (debe) čvor; debljina, najdeblji (glavni) dio; sredina; bič /od dvostruke tetive/; opasač; rupica na bradi
عُكْوَة tak. = vreteno

عَكَيّ čisto mlijeko; mješina /za mlijeko/
مِعْكَاء krupan, debeo; mnogobrojan
* عَكَوْكَع kratak, nizak, omalen
عكوكع
* عَكَى ـِ عَكْي umrijeti
ـ ب هـ opasati se debelo umotavši /tzv. izar/; ostati, zadržati se, (pro)boraviti u
عَكَّى umrijeti; dizati se /dim/
عكي
أعْكَى umrijeti
ـ ه هـ čvrsto svezati
عَاكٍ جـ عُكَاة umrli; mrtav; k. (stalno) boravi; tak. → 'kw
عَكِيّ kaša od divljih datulja /= muql/; tak. → 'kw
مُعَكٍّ k. jaše na sapima /zapravo uz korijen repa/
* عل /'al, itj. za gonjenje ovaca i sl./
علام
* عل ← علو
* عَلَامَ (‹عَلَى مَا ›) zašto, čemu
ه عَلَايَا Alaja /npl. u Turskoj/
علب
* عَلَبَ ـُ عَلْب otvrdnuti, b. tvrd; b. žilav; zaudarati, usmrdjeti se /meso; b. izlomljena /oštrica mača/
ـ عَلْب ، عُلُوب هـ uvezati; zaparati; obilježiti, označiti
ـ ـ عَلْب svježom tetivom omotati balčak /sablje/
عَلِبَ ـَ عَلَب otvrdnuti, b. čvrst, žilav; odebljavši odrvenjeti /biljka/; zaudarati, usmrdjeti se /meso/; otupjeti /sablja/; i. bolove s obje strane vrata /deva/
عَلَّبَ هـ urezivati, parati; obilježavati, označavati; (svježom) tetivom balčak obavijati /u sablje/; stavljati u kutije; konzervirati
إسْتَعْلَبَ otvrdnuti; usmjrdjeti se /meso/
ـ هـ zbog tvrdine (i sl.) ne voljeti /biljku - stoka/
عَلْبَى od starosti imati isturene vratne bočne mišiće
ـ ه presjeći (probušiti) bočni vratni mišć (provukavši tu konac)
إعْلَنْبَى ispružiti se; b. spreman na zlo; nakostriješiti se /mačka, pijevac i sl./
أعْلَبُ s otečenim stranama vrata (usljed bolesti)
تَعْلِيب : ~ اللُّحُوم konzerviranje mesa; mesna konzerva
علاب uzdužan žig postrance na vratu
عَلْب جـ عُلُوب trag, otisak, ožiljak, masnica
ـ ، عَلَب ، عِلْب tvrdo, suho, neplodno zemljište
عَلَب tak. = tvrd, grub, hrapav; star
عِلْب tak. = surov, grub
~ شَرّ sklon zlu

علباء ـ ذ Ilba' - npp.
ـ جـ عَلَابِيُّ ـ مـ (ذ) bočni vratni mišić
عُلْبَة جـ عُلَب ، عِلَاب kutija, škatulja; doza; konzerva; (kožna, drvena) muzlica; etui; oblog, oplata; sanduk; komora; kabina; kućica; keson; ormarić; ležaj, ležište; kanta; kolčak, naglavak; /grudni/ koš; visoka palma
~ البُخَار parna komora
~ البِلْي kuglični ležaj
~ لِلتَّلِيفُون telefonska govornica (kabina)
~ الزَّنْبَرَك opružište
~ السَّجَائِر kutija cigareta (za cigarete), tabakera
~ الصَّفِيح limena kutija, limenka, kantica
~ الصَّوْت zvučnica
~ العَادِم ispušni lonac
~ قَاطِع الدَّائِرَة rasklopni ormarić (za prekidače)
~ الكِبْرِيت kutija šibica (za šibice)
~ اللَّبَن kanta za mlijeko
~ اللَّهَب ložište /parnog kotla/
~ النَّشُوق burmutica
عِلْبَة جـ عِلَب (velik) frž, čvor /na stablu/
عُلْبُوبَة : ~ القَوْم istaknuti (najugledniji) ljudi
عِلْبِيَة malo nečiste vode
عُلُوب tak. = šilj gronjasti /bot. Cyperus glomeratus/
العُلَيْب Uljeb /ime doline/
مُعَلَّب (ة) konzerviran /meso i dr./
ـ ، مُعْلَب (ة) žigosan duž vrata sa strane /deva/
مُعَلِّب izrađivač (kožnih ili drvenih) muzlica
مُعَلَّبَاة ـ ـ kome je probušen vrat pored bočnih mišića
مَعْلُوب jasan /s obje strane obilježen; ugrožen, utrt-put/; izlomljene oštrice /sabalja/; kome je balčak omotan tetivom /mač/
* (علبط) عُلَابِط ogroman, krupan, debeo; širok; plećat
علبط
ـ gusto mlijeko, grušalina; stado /od preko 50 ovaca/; tijelo, težina
عُلَبِط grušalina; stado; težina tijela
ـ (ة) velik; debeo; širok
عُلَبِطَة stado /brava/
* عَلَثَ ـِ عَلْث هـ skupiti, sabrati; uštaviti /biljkom arta i sl/
علث
ـ هـ ب هـ (iz, po)smiješati s
ـ ne ukresati /kresivo/

jak, snažan
عِلْج ج أَعْلاَج، عِلَجَة، عُلُوج، مَعْلُوجَاءُ،
(divlji) magarac; nearap, barbar; مَعْلُوجَى
nevjernik; otpadnik; dužnik, grubijan, prostak
jak, snažan; bradat; dlakav, kosmat –
dobar uzgajač (nadglednik) stoke, pastir ~ مَال
uznemirenost /deve/ عَلَجَان
vrsta bezlisnog trnja – / ة /
grupa drače (akacija, glogova ='iḍāh) عُلْجَان
tak. = vjetrom nanesena
prašina pri dnu stabla عُلْجَانَة
mala količina hrane عُلُوج
izvrsno jelo ~ صِدْق
glomazan, nezgrapan, grub مُسْتَعْلِج : ~ الخَلْق
lječilište مُعَالَج
liječnik /za ljude i životinje/ مُعَالِج
liječenje; popravak; مُعَالَجَة
prerada; obrada; rukovanje; postupak;
rješavanje; prepirka; raspravljanje, diskusija
radioterapija الـ ~ بالرَّادِيُوم
gusto, bujno obrasla /zemlja/ مُعْتَلِج (ة)
dugačak / jezerce * عَلْجَم ج عَلاَجِمُ
bogato vodom
jako crn عُلْجُم علجم
voćnjak s puno datulja; عُلْجُوم ج عَلاَجِيمُ
guštik, čestar; skupina ljudi;
velika (duboka) voda; (morski) vl;
noćna tmina; žabac; noj; patak; ovan; kozorog, divojarac; stari vo; krpelj; /vrsta bijele ptice/
uspaljena gazela; debela magarica; – – م
stara (ili crna ili snažna ili izvrsna) deva
nagomilan /pijesak/ مُعْلَنْجِم
* (علجن) عَلَجَان (ة) ← علج
bestidna žena; jedra deva عَلْجَن – م
jedar dromedar عُلْجُون
b. tvrd, čvrst, jak * عَلَدَ ـَ عَلَد علد
ostati na jednom mjestu tako da
ga niko ne može maknuti odatle عَلْوَدَ
b. težak; b. staložen, miran, ozbiljan إِعْلَوَّدَ
b. krupan, debeo إِعْلَنْدَى
jak, snažan عُلاَدَى
somina, metlina /bot. Ephedra distachya/ عَلْد
vratna žila – ج أَعْلاَد
jak, tvrd, čvrst; k. neće da se makne –
somina, عَلَنْدَاة ج عَلَنْدًى، عُلاَدَى، عَلاَنِدُ

ispitivati, proučavati; rješavati, razmatrati; (o)pipati;
raspravljati, prepirati se s; rvati se, tući se s; cjenjkati se s; nadmetati se, takmičiti se s; iskusiti,
doživjeti; (u vodi) stvrdnjavati, kaliti /čelik i sl./
b. na samrti – الرَّمَقَ الأَخِيرَ
b. na umoru (u smrtnoj agoniji) – سَكَرَاتِ الْمَوْتِ
nagomilati se /pijesak/; jesti (dobiti) تَعَلَّجَ
trnovitog bilja /tzv. 'alagan - deve/
okusiti – ب هـ
liječiti se, podvrći se liječenju تَعَالَجَ
zajednički obavljati; boriti se, tući se –
međusobno; cjenjkati se; svađati se međusobno
međusobno se rvati (boriti); إِعْتَلَجَ
(na)kupiti se, (na)gomilati se /pijesak, brige/;
sukobljavati se /osjećanja/; sudariti se, dizati se
i spuštati, ljuljati se, bibati se, talasati se /valovi/
b. bujno obrasla /zemlja/ –
(o)zabradatiti; otvrdnuti, إِسْتَعْلَجَ
zadebljati /koža/; ojačati; okrupnjati,
odebljati; teško se otvarati /brava/
liječenje /samog sebe/ تَعَالُج
k. brsti ('alafān) trnje /deva/; عَالِج
Alidž /pješčani brežuljci u Arabiji/
liječenje, njegovanje, terapija; popravak, عِلاَج
obnavljanje, restauriranje; postupak
prva pomoć –إِسْعَافِيّ
rentgenoterapija – بالأَشِعَّة السِّينِيَّة
kinezioterapija /liječenje kretanjem/ – بالْحَرَكَة
dijatermija; elektropatija – كَهْرَبِيّ (كَهْرَبَائِيّ)
/liječenjeelektričnom strujom/
hidroterapija (hidropatija, liječenje vodom) – مَائِيّ
pedikiranje ~ الأَقْدَام
hiropodija /njega ruku i nogu/ ~ الأَقْدَام وَالأَيْدِى
ortopedija ~ تَشَوُّهَات الأَعْضَاء
terapeutika, nauka o liječenju ~ المَرَض
lijek, sredstvo – ج ات
psihoterapija – نَفْسِيّ
posljednje sredstvo – نِهَائِيّ
paliativ, sredstvo (lijek) za – وَقْتِيّ
privremeno umirenje (ublaženje)
raspravljanje, prepirka عِلاَجَة
terapeutski, medicinski عِلاَجِيّ
tak. = male (mlade) عَلَج
palme; vrsta trnja bez lišća
marljiv, vrijedan; عَلْج، عَلِج، عُلَج، عُلُج

uporno i ogorčeno se عَلِثَ ـَ عَلَث
boriti (međusobno)
smesti se, smutiti se عَلَّثَ
sb. stalno uz, ne napuštati; – ب ه
neprestano napadati na /ovce - vuk/
miješati s – هـ ب هـ
slabo izraditi تَعَلَّثَ هـ
lažno pripisivati, podmetati – هـ ل ه
držati se, b. odan, privržen – ب هـ
ne ukresati /kresivo/ إِعْتَلَثَ
(iz)miješati; ne pazeći uzeti, – هـ
nevješto izabrati /drvo za kresivo/; nebirajući
drvo od njega napraviti, slabo izraditi /strijelu/
/on ne izbire ženu za sebe/ هُوَ يَعْتَلِثُ الزِّنَادَ
početak bola تَعْلِيث
neupaljivanje عُلاَث (عَلاَث)
/drveta pri ukresivanju/
smjesa; pomiješan maslac عُلاَثَة
ili maslinovo ulje sa sirom
skupljač s raznih strana – – ذ
mješavina, smjesa عَلْث
očinjak /iz pšenice i sl./; smiješana عَلَث
pšenica i ječam; komad drveta k. se ne
upali (pri kresanju kresivom); Ales /npl. u Iraku/
/drveće:'atl.ḥāğ, – (عَلْث) ج أَعْلاَث
ṭarfā';'ikrišyanbūt/
bez probiranja uzeta poputbina أَعْلاَثُ الزَّاد
raznovrsni komadi drveta za kresanje vatre – الشَّجَر
za k. se vjeruje da je rođen od drugog عَلِث
oca; ustrajan, uporan; bezvrijedna /strijela/
dovoljno za uzdržavanje (život) عُلْثَة
zatrovana hrana /za ubijanje grabljivica/ عَلْثَى
hljeb od ječma i pšenice عَلِيث
mješavina ječma i pšenice عَلِيثَة
bezvrijedna /strijela/; za k. مُعْتَلِث
smatraju da je rođen od drugog oca
čija drvca neće da se ~ الزِّنَاد
zapale pri kresanju (kresivom)
nadmašiti u * عَلَجَ ـُ عَلْج ه علج
uznemiriti se /deva/ – عَلَجَان
ojačati عَلِجَ ـَ عَلَج
(na)hraniti trnjem /='alağān/ عَلَّجَ ه
(iz)liječiti; restaurirati, obnoviti; izrađivati, عَالَجَ ه هـ
praviti, pripravljati; obavljati, vršiti, raditi (na), baviti se; obrađivati, rukovati; truditi se, nastojati (oko);

postrance na vratu žigosan /dromedar/ مَعْلُوط
dio vrata /deve/ o k. se vješa pri uzjahivanju; mjesto žigosanja sa strane vrata /deve/ مُعْلَوَّط
gladak, sjajan * (علطبس) عَلْطَبِيس
nasumce juriti, trčeći * عَلْطَسَ علطبس
(za)lutati (skrenuti s puta) علطس
dugajlija, gorostas علطش عِلْطَوْش
živahna, brza deva علطمس ـ ـ ـ
nesređen, zbrkan /govor/ مُعَلْطَس
ljepotica * (علطش) عِلْطَوْش
prožderljiv; velik, * (علطمس) عَلْطَمِيس
krupan, silan, jak / velika ćelava glava
puna stasita djevojka; snažna visoka deva ـ ـ ـ
b. opušten, gegati se * عَلْعَلَ
b. mlitav, klimati se علعل تَعَلْعَلَ
mužjak ševe - orn. عَلْعَال
donji vrh prsne kosti; عَلْعَل ، عُلْعُل
mužjak ševe; muški ud
/vrsta velikog drveta/ عَلْعَلَان
metež, komešanje; borba عُلْعُول
trajno zlo ـ ، ~ شَرّ
(na)hraniti; (u)toviti; * عَلَفَ ـِ عَلْف ه
(po)piti (mnogo) علف
mnogo piti ـ
dobiti mahunaste plodove /akacija/ عَلَفَ
dobro hraniti (toviti) ـ ه
dobiti mahunaste plodove /akacija/ أَعْلَفَ
(na)hraniti, (u)toviti ـ ه
tražiti hrane; b. uhranjen, ugojiti se تَعَلَّفَ
jesti /konj i sl./; uhraniti se, odebljati إِعْتَلَفَ
tražiti hranu /ržući - konj/; odebljati إِسْتَعْلَفَ
trgovac stočnom hranom عَلَّاف ج ـة
Ilaf - npp. عِلَاف
nabavljanje stočne hrane عِلَافَة
veliko sedlo عِلَافِيّ ج ات
stočna hrana, عَلْف ج أَعْلَاف ، عِلَاف ، عُلُوفَة
krma, pića
/vrsta biljke, drveta/ عُلْف ، عِلْف
mahunasti plodovi akacije /= ṭalḥ/ عُلَّف / ة /
tak. = izjelica عِلْف
vojnička hrana عَلَفَة
grub, nezgrapan; krupan, debeo; kosmat; عُلُوف
dlakav; star; smežurana, naborana /devina grba/
velik kosmat starac; krupan konj ـ
starica ـ ـ ـ

k. ima probavnu smetnju (ili trbobolju) /vrsta biljke/ عُلَيْص
(ras)klimati * عَلَضَ ـِ عَلْض هـ علض
/vadeći, kočić i sl./
šakal, čagalj - zo. عِلَّوْض
na vratu poprijeko * عَلَطَ ـُ عَلْط ه علط
žigosati /devu/
pogoditi /strijelom/ ـ ه ب هـ
osramotiti ـ ه بِشَرّ
žigosati - fig. ـ ه بِالْقَوْل
skinuti povodac s, razulariti /devu/; عَلَّطَ ه
poprečno na vratu žigosati /devu/
sramotiti; ružnim spominjati, klevetati ـ ه بِشَرّ
Kako je on pametan (vješt, učen) أَعْلَطَ : مَا ـ هُ
objesiti se na /lûk/ تَعَلَّطَ
(po)svađati se s إِعْتَلَطَ (ب) ه
objesivši se o vrat /devi/ pojahati je; jahati na goloj (neosedlanoj) - /devi/ ili nezauzdanom /konju/; (pri parenju) skočiti na /devu - mužjak/; إِعْلَوَّطَ ه هـ
uhvativši zatvoriti (svezati); držati se, prionuti za ـ (رَأْسَهُ) هـ
nepromišljeno se upustiti u تَعَلْوَطَ ه هـ
privući sebi, prionuti za priljubiti se uz إِعْلِيط
žig na strani vrata /deve/; grana bez lišća ـ / ة /
plodni omot /perikarp, biljke „marh“, bot. Cynanchum vinimale/
rječit; pametan, vješt, učen عَالِط
žig sa strane vrata /deve/; عِلَاط ج أَعْلِطَة ، عُلُط
strana vrata /deve/; crna ogrlica /goluba/; povodac, ular (na vratu); konac; zrake /sunca, zvijezda/; zlo; svađa
žig(osanje) sa strane vrata /deve/; عَلْط ج أَعْلَاط
umjetan crni ukrasni ben (mladež) na licu /žene/
nežigosana; nezaularena, عُلُط ج أَعْلَاط
neosedlana, gola /deva/
bezimene sjajne zvijezde أَعْلَاطُ الْكَوَاكِب
tak. = kratki, niski /magarci/; dugačke /deve/ عُلُط
sa crnom mrljom postrance na vratu /ovca/ عَلْطَاءُ
ogrlica /tak. u grlice i sl./; عُلْطَة ج عُلَط
umjetni ukrasni ben na licu /žene/;
crvenkasto-crna mrlja na licu /jastreba i sl./
tak. = dvije školjke /obješene o vratu djeća-ka/; prednji i stražnji spolni organi /pudenda, žene/ عُلْطَتَان
/vrsta drveta, za lukove/ عِلْيط
mjesto žiga sa strane vrata /deve/ مَعْلَط
razularen /dromedar/ مُعَلَّط

metlina, gulibradina /bot. Ephedra alata/
debeo, velik, krupan; jak / snažan konj عَلَنْدَد
to mi je neophodno مَالِي عَنْهُ ـ
debeo, velik, عَلَنْدَى ، عُلَنْدَى ج عُلَادَى ، عَلَانِدُ
krupan; jak, snažan; gust
(potpuno) odrastao; عَلْوَدّ ، عِلْوَد ، عِلْوَدّ (ة)
debeo; velik; miran, staložen
tak. = nepokorna, k. se mora عِلْوَدَّة
goniti /kobila/; stara /deva/
spas; put, način مُعْلَنْدَد
prožderljiv, popašan * (علذم) عَلْذَمِيّ علذم
b. uznemiren, uzrujati se * عَلَزَ ـِ عَلَز ، عَلَزَان علز
čeznuti za ـ الى هـ
razboljeti se od ـ من هـ
oslabiti, iznuriti, iscrpsti, onesposobiti; أَعْلَزَ ه
namučiti, uznemiriti, uzrujati, zabrinuti
tak. = drhtanje عَلَز
uznemiren, uzrujan عَلِز
bijes, ludilo; trbobolja, kolik; naprasna smrt عِلَّوْز
naći nešto hrane /deve/ * عَلَسَ ـِ عَلْس علس
piti, napiti se /vode; okusiti, pojesti ـ هـ
(za)vikati; pogoršati se /bolest/ عَلَّسَ
nahraniti, dati da (po)jede ـ ه
jelo عُلَاس
pšenica; leća, sočivo; mravi; krpelji عَلَس
hrana, jelo i piće; noćna tama عَلْس
/vrsta biljke/ عَلَسَة
jak, snažan عَلَسِيّ
/vrsta biljke/ ـ
hrana, jelo, životna namirnica عُلُوس
pečenje (s kožicom, عَلِيس ج أَعْلَاس
dobro pečeno, zamašćeno)
iskusan; mužijaku slična /deva/ مُعَلَّس (ة)
tak. = zamašćeno /pečenje/ مَعْلُوس
zbrkan, bez reda /govor/ * (علسط) مُعَلْسَط علسط
pohlepa, lakomost Δ عَلْش
vuk; šakal; /vrsta zvijeri ili životinjice/ عِلَّوْش
pohlepan, lakom ـ
Ulejš - npp. عُلَيْش
opak, zločast, nevaljao Δ عَلَشَّط
izazivati bolove u /želucu/ * عَلَّصَ فى هـ علص
tući se, boriti se s عَالَصَ ه
uzeti (dobiti) malo od إِعْتَلَصَ هـ من هـ
mala količina, malo عُلْصَة
probavna smetnja, trbobolja, kolik / عِلَّوْص

(naj)vredniji, -dragocjeniji; -svojstveniji أَعْلَقُ
veza, povezanost; (o)zavisnost; تَعَلُّق
odnos; pripadnost; svojina; privrženost,
odanost; naklonost, ljubav; razmuljina
vješanje; تَعْلِيق جـ ات ، تَعَالِيقُ
odgađanje, odlaganje; komentar, objašnjenje;
primjedba, napomena, opaska; viseća lampa;
ta'lik /vrsta ar. pisma/; razmuljina; ovješenje
uslovno puštanje /žene/ ~ الطَّلَاق
komentar, objašnjenje; تَعْلِيقَة جـ ات ، تَعَالِيقُ
primjedba, napomena
k. brsti trnje /='iḍah/; عَالِق جـ عَوَالِقُ
k. pase bilje → 'alqā /deva/
dovoljno hrane (za život); predjelo; ispaša; عَلَاق
mala količina, malo, ostatak (mlijeka)
Drži se toga! عَلَاق
vješalica عَلَّاق
/vrsta biljke/ عُلَّاق
veza, odnos, relacija; عَلَاقَة جـ ات ، عَلَائِقُ
prijateljstvo; privrženost, odanost;
čežnja, želja; zanimanje, interes; posao,
zanat; neprijateljstvo, zavada; potomak dijete;
rodbina; supruga, žena; vjenčani dar /ženi/; krva-
rina; dovoljno hrane; sredstva za život; smrt; zlob-
nica; kofa, vedro; vitao, čekrk /na bunaru/; deva
poslana s karavanom da se na njoj donese žito
proizvodni odnosi عَلَاقَاتُ (عَلَائِقُ) الإِنْتَاجِ
linearnost ~ خَطِّيَّة
uzročnost ~ سَبَبِيَّة
prijateljske veze ~ وُدِّيَّة
(biti, stajati) u vezi s (كَانَ) عَلَى ~ بِ هـ
vješalica; kuka; smrt عَلَّاقَة
privrženost, odanost, vjernost, عِلَاقَة جـ عَلَائِقُ
ljubav; remen, švigar /biča/; lanac, verige /za ko-
tao/; peteljka; priimenak, nadimak; viseći plodovi
privržen, odan, vjeran عَلَاقِيَة ـ ـ
nadimak; nogom ـ جـ عَلَاقَى
zapela (divljač) u zamku
(usirena, zgrušana) krv; sve što se zakačuje عَلَق
(lijepi, prijanja); ostatak masnoće u /mješini/;
uže, konop (za vješanje), ličina; remen za vješanje
/mješine/; ilovača (prionula za ruku); sredina puta;
proderotina; vitao, osovina; kofa; vlaga na mješini;
ljubav; zavada; dovoljno hrane s drveća /za stoku/
pijavice - ent. ـ / ة /

u srcu je osjetio ljubav prema njoj ـ حُبُّهَا بِقَلْبِهِ
i. pijavice stavljene na grlo /čovjek/ عُلِقَ ـ
ostavljati neriješeno; odgađati, عَلَّقَ هـ
odlagati, otezati s; zapaliti, raspiriti;
zatvoriti /vrata/; (za)bilježiti, zapisati, notirati
objesiti o, privezati za, ـ هـ ب (على ، من) هـ
pričvrstiti na; staviti u zavisnost, učiniti ovisnim o
napraviti, postaviti /vrata/ na ـ هـ على هـ
napraviti izvod iz ـ هـ من هـ
polagati nadu u ـ الآمَالَ ب (على)
pridavati važnost ـ أَهَمِّيَّةً (خُطُورَةً) على
zapaliti se; planuti, raspiriti se, izbiti /rat/ ـ
komentirati, napisati primjedbe ـ على هـ
dati da jede, nahraniti /životinju/ ـ ل ه
b. naklonjen, zaljubiti se u عُلِّقَ ه
tuđe devče samo njušiti (ili svoje devče عَالَقَ
paziti) ali ne dati mu da je podoji /deva/
nadmetati se s... ko ima skupocjeniju stvar ـ ه
(op)kladiti se s ـ ه ب هـ
staviti (sebi) pijavice; naći nešto أَعْلَقَ
skupocjeno; donijeti nesreću; uhvatiti
divljač u mrežu /lovac/; b. daleko
stavljanjem prsta u grlo izazvati povraćanje ـ على ه
odvratiti nesreću od ـ عن ه
rukom odstraniti ـ (على) ه من هـ
/oteklinu = 'udrat/
napraviti petlju za vješanje na /luku i dr./ ـ هـ
objesiti o, pričvrstiti za, na, ـ هـ ب هـ
privezati za; zabosti u, zakačiti za /nokte/
objesiti, okačiti تَعَلَّقَ هـ
(za)voljeti, (za)ljubiti (se) ـ (ب) ه
visjeti, b. obješten, okačen o, (čvrsto) ـ ب ه هـ
se držati (za); spetljati se, uloviti se u /mrežu -
divljač/; zapeti, zakačiti se za /odjeću - trn/; b. u
vezi s, odnositi se na, ticati se, pripadati uz, (o)za-
visiti od, b. (o)zavistan od; objesiti se o, zakačiti
se za; b. privržen, odan, osjećati naklonost prema
(čvrsto) se držati, prihvatiti se (za) ـ بِأَهْدَابِ
osjećati ljubav prema ـ بِحُبِّهِ
visjeti o dlaci ـ بِشَعَرَةٍ
što se tiče; u pogledu; s obzirom na فِيمَا يَتَعَلَّقُ ب
Utopljenik se za slamku hvata يَتَعَلَّقُ الْغَرِيقُ بِقَشَّةٍ
(za)voljeti, ljubiti إِعْتَلَقَ ه
b. naklonjen, privržen, odan ـ ب ه هـ
obješeni predmeti أَعَالِيقُ

nagrada pudaru (ili dar عَلْفَى
prijatelju) pri dozrijevanju ječma
jako star عَلُوف
životinja u staji hranjena عَلُوفَة جـ عَلَائِفُ
stočna hrana ـ جـ عُلُف
(vojnička) plaća, hrana عُلُوفَة جـ
u staji (ot)hranjen عَلِيف
u staji (ot)hranjena životinja عَلِيفَة جـ عَلَائِفُ
babica, primalja مُعْتَلِفَة
staja, štala مَعْلَف جـ مَعَالِفُ
uhranjen, utovljen, ugojen مُعَلَّف (ة)
jasle; korito, valov مِعْلَف جـ مَعَالِفُ
Ma'luf - npp. مَعْلُوف
uhranjen, utovljen, ugojen ـ (ة)
krupan i blesav (u govoru) ✻ (علفت) عَلْفَتَانِيّ
علفت krupan i blesav (u govoru) عُلْفُوت ، عِلْفَوْت
علفص b. osoran, grubo postupati prema; ✻ عَلْفَصَ ه
prisiliti; (podmećući nogu) uzalud nastojati oboriti
(iz, po)smiješati s Δ عَلْفَطَ هـ ب هـ
žabokrečina /haluge, Δ عَلْفَق
mahovina i sl. na vodi/
علق brsiti lišće s drveća ✻ عَلَقَ ـُ عَلْق
izgrditi, iznužiti, prekoriti; ـ ه
i. skupocjeniju stvar nego
klevetati, ogovarati ـ ه بلسانه
svoje prste dudlati (sisati) - /dijete/ ـ عَلْق ، عُلُوق
brsiti vršike bilja ـ (من) هـ
voljeti, عَلِقَ ـَ عَلَاقَة ، عَلَق ، عُلُوق (ب) ه
ljubiti, b. privržen
/ubiti, usmrtiti/ ـ دَمَهُ
/ostarjeti/ ـ الكِبَرُ مَعَالِقَهُ
doći na svoje mjesto, ـ مَعَالِيقَهُ
zauzeti pravo mjesto
zavoljeti, zaljubiti se u ـ مِنْهُ كُلَّ مَعْلَقٍ
visjeti, b. obješen o; (čvrsto) se ـ عَلَق ب هـ
držati; b. dodat, priložen (uz), b. priključen
slobodno pasti u /dolini -deve/ ـ فى هـ
znati, poznavati ـ عِلْق هـ
(ot, za)početi - c. ipf. ـ
piti vodu iz k. se pripiju ـ عُلُوق
za nju /životinju/ pijavice
zanijeti, zatrudnjeti /žena, ženka/ ـ ب ه
zapeti, zakačiti se za /odjeću - trn/; ـ ب هـ
zapetljati se, uhvatiti se u /mrežu - životinja/
pogled mu je bio prikovan ـ بَصَرُهُ ب ه هـ

علق

عَلْق جـ أَعْلاَق ، عُلُوق proderotina, rupa /na odjeći/; skupocjena stvar; torba; bogato ukrašena haljina; /vrsta drveta za štavljenje/

عَلِق جـ عُلُوق zakačen(o), prionu(l)o

عُلَّقٌ : فُلَقٌ nesreća

عُلُق smrtni slučajevi; poslovi, radovi; mnoštvo

عِلْق جـ ات ، أَعْلاَق skupocjenost, dragocjen predmet; skupocjena haljina, sablja, štit; (staro vino; torba

ـ جـ عُلُوق pasivni pederast

~ شَرّ sklon zlu / nevaljalac, nitkov

~ عِلْم ljubitelj nauke

عَلْقَاة جـ عَلْقَى /vrsta biljke/

عِلْقَاة rod, porodica

عَلَقَة جـ ات pijavica; grudica usirene krvi

Δ عَلْقَة batinanje; tjelesna kazna

عُلْقَة جـ عُلَق veza; odnos; zavisnost; dovoljno (obrok) hrane; drveće kojim se hrane /deve/ zimi; ispaša; malo, nešto; c. neg. = ništa; bogatstvo, (dragocjen) imetak; interes

عِلْقَة (dječja) košuljica; košulja bez rukava; skupocjena haljina; /vrsta drveta za štavljenje/

عَلُوق ـ مـ smrt; nesreća; ženski demon; ispaša (za deve); drveće k. brste noseće deve; mlijeko; sperma mužjaka /deve i sl./; zakačen (prionuo) predmet; žena k. voli samo svog muža; dojilja; deva k. njuši tuđe devče, ali mu ne da da doji; deva k. iako spazi svoje devče, ne spušta mu mlijeka; deva k. ne trpi mužjaka niti je pažljiva prema devčetu

عُلُوق učinjeno obavezno za (u korist); dovoljno sredstava za izdržavanje

عَلِيق جـ عَلاَئِق stočna hrana (pića, krma); obrok hrane; pergament

ـ obješen, zakačen

عُلَّيْق / ة / divlji (mali) slak /bot. Convolvulus althaeodes/; poponac, slak /bot. Convolvulus arvensis/; lastavina, krvnik /bot. Cynanchum acutum/; kupina /bot. Rubus fruticosus/

~ الجَبَل (الخَيْل) /vrsta biljke/

~ العَدَس (الكَلْب) sitna divlja ruža /bot. Rosa rubiginosa/

عَلِيقَة جـ ات deva poslana s karavanom da se na njoj donese žito; zobnica

عُلَّيْقَة tak. = grm; šiprag, čestar, gustiš

عُلَّيْقَى ← عُلَّيْق

عَوْلَق جـ عَوَالِق vuk; glad

ـ مـ ženski demon; uspaljena kuja

عَوَالِق Avalik /obl. u Hadramevtu; c. art. = pleme u Jemami/

مُتَعَلَّق dovoljno sredstava za život

مُتَعَلِّق ب ه هـ k. je u vezi, povezan s, k. se odnosi, tiče; s malim zadovoljan, skroman

ـ بِالْبَلَدِيَّة komunalan

ـ بِحُبِّه privržen, odan

مُتَعَلِّقَات što je ovisno o; što spada u nadležnost / gr. = dodaci, dopune /u rečenici/; popratne okolnosti; pribor, oprema; armatura

مُعَالِق ـ مـ k. samo njuši tuđe devče ne dajući mu da je doji /deva/

مِعْلاَق جـ مَعَالِيق jezik; remen, uzica, konop /i sl. za vješanje/; držač, viljuška /telefona/; utroba /zaklane životinje i to: pluća, jetra, slezena i srce/ / svadljiv

مَعَالِيق vrsta palmi

مُعْلَق جـ مَعَالِق mali krokodil

مُعَلَّق (ب) obješen; viseći /npr. most/; privezan, pričvršćen; povezan s, k. se odnosi (tiče), k. je u vezi s; uslovljen, zavistan, uvjetovan; neriješen; odgođen; com. sospeso /račun/; s pijavicama na sebi; upravljena na /želja/; privržen

ـ عَلَيْه komentarisan, s napomenama

مُعَلِّق komentator

مُعَلَّق جـ مَعَالِق mala muzlica

Δ مَعْلَقَة جـ مَعَالِق (<مِلْعَقَة) kašika, žlica

مَعْلَقَة krvarina

مُعَلَّقَة جـ ات žena s k. muž ne opći, a neće da se razvede od nje; udovica; mu'allaka /jedna od sedam odabranih pjesama iz predislamskog perioda/; oglas, plakat / pl. tak. = pribor

مَعْلُوق tak. = viseći grozd

ـ kome su se pri pijenju vode pripile pijavice za ždrijelo

مُعْلُوق remen, uzica, konop, petlja, vješalica /i sve sl. za vješanje predmeta/

مُنْعَلِق međusobno slijepljena /krv/

* عَلْقَمَ dostići najveći stepen

علقم

gorčine /kolokvinta/; b. gorak

ـ هـ metnuti nešto gorko u /jelo/

عَلْقَم جـ عَلاَقِم gorka (divlja) tikvica /bot. Cirtullus (cucumus) colocynthis/; momordika, divlji krastavac /bot. Momordica elaterium/; gorki plod lotosa /= sidr/; gorka stvar; najgorča voda; fig. = gorčina; muke

عَلْقَمَة gorčina; najgorča voda; gorki plod lotosa; zamućenost vode

عَلْقَمَةُ ـ ذ Alkama - npp.

العَلْقَمِيُّ Alkami - npp.

* (علقن) عَلَقْنَة privržena, odana /duša/

* عَلَكَ ـُ عَلْك هـ žvakati, u ustima prevrtati; glodati, gristi; mijestiti /tijesto/

علقن علك

ـ نَابَيْه zubima (za)škripati

Δ ـ naklapati, trabunjati

عَلَّكَ ه هـ uzgajati /stoku/; dobro upravljati /imanjem/; lijepo uštaviti /kožu/

Δ ـ brbljati, klaparati

إِعْلَنْكَكَ b. gusta i bujna /kosa/

عَالِك جـ عَوَالِك k. žvaće; k. grize žvale (djem) - /konj/; žilav (tvrd) za žvakanje

عَلاَك ، عُلاَك ono što se žvaće /vrsta drveta/

عَلاَّك prodavač mastiksa; brbljavac, naklapalo; šarlatan

عُلاَّك pitospor /bot. Pittosporum abyssinicum/

عَلَك /vrsta drveta/

عَلْك govorljivost, brbljavost; naklapanje, trabunjanje

عَلِك (ة) ljepljiv; tvrd za žvakanje; žilav; savitljiv, elastičan; zelen, taman, pepeljast; k. je blizu vode /zemljište/

عِلْك / ة / جـ أَعْلاَك ، عُلُوك mastiks; žvakaća guma

عَلَكَة lijepa debela deva

عَلَكَة جـ ات podgrušna kesa (deve pri rikanju) / pl. tak. = kutnjaci

عِلْكَة komad mastiksa; guma za žvakanje

عَلُوك pucavac, pucavica, priljepak, pušina, silenka /bot. silene/

عَوْلَك zaplitanje /jezikom/

ـ جـ عَوَالِك vena u rodnici /vulvi/; dražica, sikilj /an. = klitoris/

مِعْلاَك strijeli sličan predmet za bacanje

علكد

* (علكد) عُلاَكِد debeo

عَلْكَد ، عُلْكَد ، عِلْكِد ، عُلْكُد ، عِلْكِد جـ عَلاَكِد debeo

عُلْكَد tak. = grašlina

عِلْكَدّ salo, loj

عَلْكَد debelog (snažnog) vrata i leđa; jak, snažan

علكز
علكس
علكم
علل
عل
علم

عِلْكِد tak. = prepredena starica; nevaljala bijedna dežmekasta starica
ـ ـ ه krestava ili opaka starica
عَلْكَدَة debljina, krupnoća
* عَلْكَز، عِلْكِز debela snažna ljudeskara
* عَلْكَسَ nakupiti se
إِعْلَنْكَسَ b. jako crna /kosa/; micati se, klimati se
ـ في ه skupiti se u
عِلْكِس gusta, bujna /kosa/
عَلَنْكَس ← ابت
مُعَلْكِس mnogi; nakupljen, nagomilan; mračna /noć/; crna ili gusta /kosa/
مُعْلَنْكِس (ة) nagomilan; tamna /noć/; jako crna, gusta /kosa/
* (علكم) عُلاكِم (ة) جـ عَلاكِمُ jak, snažan; velik, krupan
عَلْكَم جـ عَلاكِمُ snažan; velik / krupan čovjek, gorostas
عُلْكُم čvrst, jak
عَلْكَمَة krupnoća, izuzetna veličina (devine grbe)
عُلْكُوم جـ عَلاكِيمُ jak; krupan
مُعَلْكَم snažan; krupan
* (علل) عَلَّ ـُ عَلَّ ه vratiti /deve/ s vode prije nego su se napojile; triput musti devu
ـ ـُ عَلَّ، عَلَل، تَعِلَّة (odmah) se po drugi put napiti
ـ ه ه napojiti, dati da se (odmah) po drugi put napije; ponavljati, opetovati; dobro obojiti /kožu/; zaokupiti /predmet/ i od drugog odvratiti; prečišćavati, rafinirati
ـ ه (ضَرْبًا) po drugi put (stalno (is)tući
عُلَّ ـَ عِلَّة b. bolestan, bolovati; oboljeti, razboljeti se
ـ من ه b. načeto /jelo/
عَلَّلَ ه ه dati više puta da pije; po drugi put (ili uzastopno) brati, trgati /voće/; liječiti; dobro održavati /imetak, stoku/; stalno tući; ponavljati; mijenjati, deklinirati /riječ/; pro-učiti; služiti kao isprika za; prečišćavati, rafinirati
ـ ه ب ه zabaviti, zaokupiti, razonoditi, razgo-voriti, rastresti, utješiti, umiriti, odvratiti pažnju
ـ ه ب ه objašnjavati, motivirati, navoditi uzrok (razlog, izliku) zasnivati, temeljiti na
ـ الآمالَ ب gojiti nadu, uzdati se u, pouzdavati se
ـ النَّفْسَ ب ه tješiti se, zavaravati sam sebe
ـ نَفْسَهُ بآمالٍ uljuljkivati se u nadi
ـ ه بالوُعُودِ obećanjima zadržavati
ـ uzastopno (neprestano)
عَالَلَ ه zaljevati (natapati, navodnjavati) musti devu izjutra, u podne i naveče
أَعَلَّ i. deve k. su se po drugi put napojile
ـ ه ه dati bolest /Bog/; po drugi put napojiti; odvesti /deve/ s pojila prije nego su se napojile; gr. = mijenjati /riječ/
تَعَلَّلَ b. prečišćen, rafinirati se; b. od najboljeg kvaliteta
ـ ب ه ه zabavljati se, šaliti se s; razonoditi se, razgovoriti se, utješiti se; držati se, baviti se, ispričavati se, izgovarati se, izvinjavati se
ـ من ه pridići se nakon /porođaja - žena/
ـ ه izmusti mlijeko nakupljeno nakon prve muže /deve/
تَعَالَّ oporaviti (pridići) se iza porođaja /žena/
ـ ه ه goniti /devu/ dokle god može ići; po drugi put musti, izmusti ostatak mlijeka /devi/; isisati sve mlijeko iz /prsa majke dijete/
Δ إِنْعَلَّ b. bolestan; i. nedostatak; i. radikal(e) „w“ ili „y“ /glagol/
إِعْتَلَّ (odmah) po drugi put piti; oboljeti, razboljeti se, bolovati, b. bolestan; nepotpun; i. nedostatak; gr. = (kao radikal) slabi suglasnik (tj. „w“ ili „y“); b. slab, blag, umjeren /vjetar/
ـ ب ه održati se; baviti se, zanimati se; izvinjavati se, ispričavati se
ـ عن ه ه zaraziti se, oboljeti od
ـ ه ogriješiti se o, pogriješiti
prema; odvratiti od nakane
إِعْتِلاَل oboljenje; posjedovanje slabog radikala /korijenskog suglasnika „w“ ili „y“/
~ الصِّحَّة narušenost zdravlja, slabost
إِعْلاَل promjena ili gubljenje slabih suglasnika „w“ ili „y“
تَعِلَّة جـ ات razonoga, zabava; isprika, izgovor, izvinjenje, izlika, pravdanje
تَعْلِيل جـ ات objašnjenje uzroka (razloga), obrazloženje, motivacija; ispri-čavanje, opravdanje; zabavljanje
عَالَّة جـ عَوَالُّ، عَلَّى dvaput napojene deve
عَلّ جـ أَعْلاَل mršav starac; ogroman jarac; krupan (ili sićušan) krpelj; stalan posjetilac žena
ـ mršav, male, sitan; smežurane kože; star; nevaljao, ništavan, bezvrijedan
عَلَّ možda, može biti
عَلَّنِي، عَلِّي možda ću ja
عِلاَل uzastopno muzenje (zbog obilnog nedolaska mlijeka u vime deve)
عُلاَلَة razonoda, zabava; okrepa; utjeha; uzastopno trčanje; uzastopno (pro)ubadanje; osta-tak /mlijeka i dr./; mlijeko od drugog pomužaja
عَلاَّن (ة) neuk, neznalica
عِلاَّن nepoznat (čovjek)
عَلَل pijenje po drugi put
عِلَّة جـ ات inoča; zabava, razonoda
عِلَّة جـ ات، عِلَل، أَعْلاَل isprika, izvinjenje, izlika; uzrok; razlok; povod, motiv; bolest; slabost; nedostatak, mana, greška; nepotpunost; defektivnost; pros. = promjena na kraju stope /dodavanjem ili oduzimanjem suglasnika/ - / pl. r. tak. = razna stanja, okolnosti, prilike
الـ~ الأُولَى prauzrok
الـ~ الغَائِيَّة konačni uzrok; teleologija
~ العِلَل osnovni uzrok, prauzrok; dublji razlog
عَلَى عِلاَّته onako kako jest (kako je bilo
عَلُول جـ عُلُل laka hrana za bolesnika
عَلِيل جـ أَعِلاَّءُ م (ة) جـ ات، عَلاَئِلُ bolestan; slab; svježe, prohladan /vjetar/; blag, prijatan / bolesnik
عِلِّيَّة uzročnost, kauzalitet; tak. → ‘lw
مُعْتَلّ bolestan; slab /suglasnik, w ili y/; defektna /riječ/; sa slabim suglasnikom u korijenu /glagol i sl./
مُعَلّ bolestan, slab
مُعَلَّل prouzročen / posljedica
مَعْلُول bolestan, slab; defektivan; u vjetovan, uslovljen; k. se javlja kao posljedica; mnogostruko, uzastopno /darivanje/ - / posljedica
مَعْلُولاً ← ابت
يَعْلُول جـ يَعَالِيلُ vodeni mjehur(ić); bijeli gomi-lasti oblak (kumulus); uzastopno padanje kiše; (bijela) bara iza bujice; dvogrbi dromedar / dobro bojom natopljeno (ili više puta obojeno platno)
* عَلَمَ ـُ عَلْمًا ه u znanju nadmašiti
ـ ـُ عَلْمًا ه obilježiti, označiti
ـ ـَ عَلْمًا ه rascijepiti, označiti
عَلِمَ ـَ عَلَم i. napuklu gornju usnu

znanstvenik, naučnik; alim; vrač, gatalac
egiptolog ـ بالآثار المصرية
zoolog ـ بالحيوان
on je upućen u tvoju stvar (هو) ـ بجدة أمرك
matematičar ـ رياضي
prirodoslovac; fizičar ـ طبيعي
astronom; astrolog ـ فلكي
elektrofizičar ـ كهربائي
jezičar, lingvist, filolog ـ لغوي
teoretičar ـ نظري
/k. zna gdje da sebi pribavi što mu treba/ ـ بمنبت القصيص
psiholog ـ نفساني
sociolog ~ الإجتماع
fonetičar ~ الأصوات اللغوية
povjesničar, historičar ~ التأريخ
poznavalav nevidljivog (i vidljivog) svijeta /tj. Bog/ ~ الغيب (والشهادة)
jezičar, filolog, lingvist ~ اللغة
orijentalist ~ المشرقيات
egiptolog ~ المصريات
učenjaci pristalice teorije o prirodnom odabiranju علماء الإصطفاء
genealozi ـ الأنساب
fizičari ـ الطبيعيات
svjetovni, laički عالماني
učena žena, naučnica; pjevačica; igračica عالمة ج عوالم
svjetski; međunarodni, internacionalan; kosmopolitski; univerzalan عالمي
internacionalnost, kosmopolitizam عالمية
učenost; naziv diplome na Ezheru /u Egiptu/ ili Velikoj „džamiji"/ u Tunisu/; islam عالمية
znak u knjizi /dokle se pročitalo/; džude; biljeg, meta; cilj Δ علام
علام (على ما
vrlo učen; k. dobro (po)zna; sveznajući علام
poznavalac svega skrivenog (nevidljivog) - /tj. Bog/ ~ الغيوب
kobac, jastreb; tak. mj. riječi → gulūm علام
jako učen علام
kobac, jastreb; jezgro lotosove koštice; kna, hena /bot. Lawsonia inermis/ ـ
znak, biljeg, obilježje, simbol, signatura; signal; puto- علامة ج ات، علام، علائم

k. (naj)bolje zna, (naj)učeniji, -upućeniji (u) أعلم ج أعالم
s raspuklom gornjom usnom ـ م علماء ج علم
putokaz; znak أعلومة ج أعاليم
vrlo učen تعلامة ـ ـ
učenje, izobrazba, studij تعلم
jako učen تعلمة ـ ـ
poduka, instruiranje; nastava; obrazovanje; učenje, doktrina; vježba, trening تعليم ج ات، تعاليم
dopisna škola الـ ~ بالمراسلة
tak. = smjernice, direktive; upute, instrukcije; obavijesti, informacije; propisi تعليمات
instruktor ه تعليمجي ج ـة
nastavni; obrazovni; didaktički تعليمي
svijet; svemir, vasona, univerzum, kosmos; generacija; ljudi; narod; publika; mikrokosmos عالم ج ون، عالم. عوالم
Istok, Orijent الـ ~ الشرقي
čovjek, kao svijet u malom; mikrokosmos الـ ~ الصغير
vidljivi svijet الـ ~ الصوري
Zapad, Okcident الـ ~ الغربي
makrokosmos الـ ~ الكبير
duhovni (nevidljivi) svijet ~ الأرواح
vidljivi svijet ~ الأسباب
književno polje, publicistika, književnost ~ التأليف
svijet očitovanja /božije/ moći ~ الجبروت
životinjski svijet, carstvo životinja ~ الحيوان
svijet mašte, zemlja snova ~ الخيال
vidljivi svijet ~ الشهادة
svijet (doba) dječaštva ~ الصباوة
žurnalistika; novinari ~ الصحافة
dječiji svijet, doba djetinjstva ~ الطفولية
nevidljivi (skriveni) svijet ~ الغيب
idealni (zamišljeni) svijet ~ المثال
mineralno carstvo ~ المعادن
razumna bića ~ المعقول
svijet misli ~ المعنى
svijet (božije) vladavine ~ الملكوت
biljni svijet, carstvo bilja ~ النبات
ovaj (postojeći) svijet ~ الوجود
k. (po)zna, upućen u, upoznat s; učen عالم ج ون، علام، علماء
znalac; (na)učenjak, ـ

znati, poznavati; shvatati, razumijevati, poimati; b. upoznat s, b. upućen u, b. obaviješten o; (do)saznati, čuti o (za); primijetiti, opaziti ـ علم (ب) ه
razlikovati od ـ ه من ه
znati za se, b. pri svijesti ـ بنفسه
sigurno znati ـ علم اليقين
/Zna kako je pravilno da postupi/ يعلم من أين تؤكل الكتف
stavljeno mu je na znanje علم له
(na, po), pod)učiti, upoznati s, uputiti u, instruirati; obučavati, obrazovati, izgrađivati, školovati, odgajati علم ـ تعليم، علام ه (ب) ه
/Uputiti kako će ispravno postupiti/ ـ ه من أين تؤكل الكتف
staviti na se znak raspoznavanja /u ratu/ ـ نفسه
b. učitelj (mu'allim) ـ
obilježavati, označivati, markirati; potpisati (se na) ـ على ه
natjecati se u znanju (nauci) s عالم ه
označiti, obilježiti /konja pramenom vune; platno nekim znakom; naći da obiluje vodom /bunar - pri kopanju/ أعلم ه ه
(iz)obavijestiti o, saopćiti, informirati o, upoznati s ـ ه (ب) ه
obilježiti se znakom raspoznavanja /ratnik/ ـ نفسه
/Obavještavaš me o onom što sam sam uradio/ أتعلمني بضب وأنا حرشته
objaviti أعلم ب ه
potpisati (se na) ـ على ه
(na)učiti, upoznati se s, upućivati se u, studirati, izučavati تعلم ه
b. (postati) učen, b. upućen u, dobro znati (poznavati), shvatati; b. obrazovan, načitan ـ
zajedno (na)učiti, (sa)znati تعالم ه
praviti se da zna, izdavati se za učenjaka ـ
teći /voda/; sijevati iznad brda /munja/ إعتلم
znati, poznavati, b. upućen u, b. upoznat s; b. obaviješten o, doznati ـ ه
željeti doznati... od, raspitivati se o, obavještavati se, informirati se o إستعلم ه (عن) ه
raspitivanje, informacija إستعلام ج ات
obavijest, informacija; dojava, oglas إعلام ج ات
/potvrda šerijatskog suda o smrti i prenošenju vlasništva/ ـ شرعي

~ الآلات mehanika
~ الإلاهيَّات teologija; metafizika
~ الألسُن jezikoslovlje, lingvistika
~ الإلْقَاء govornička vještina, elokucija
~ الأمْرَاض pateologija, nauka o bolestima
~ الأمْوَاه السَّاكِنَة hidrologija
~ الأنْسَاب genealogija, rodoslovlje
~ الأنْسَاب الرِّيَاضِيَّة nauka o logaritmima
~ الإنْسَان antropologija
~ الأنْسِجَة histologija, nauka o tkivima
~ الأوْبِئَة epidemiologija
~ البَدِيع tropika, poetika; stilistika; retorika
~ البَرْدِيَّات papirologija
~ البَصَرِيَّات optika, nauka o svjetlosti
~ البَلاغَة stilistika; retorika
~ البَيَان tropika /nauka o figurativnom izražavanju pomoću (tropa); komparacije, metafore, metonimije, sinegdohe i alegorije/
~ التَّأْرِيخ historiografija
~ التَّأْرِيخ الطَّبِيعِيّ prirodopis
~ التَّحَجُّر paleontologija /nauka o okaminama životinja i biljaka/
~ تَحْضِير الأدْوِيَة farmakopeja, spravljanje lijekova
~ التَّحْلِيل الطَّيْفِيّ spektroskopija
~ التَّرْبِيَة pedagogija, nauka o odgoju (vaspitanju)
~ تَرْتِيب الأمْرَاض noselogija, nauka o bolestima
~ التَّشْرِيح anatomija /nauka o građi tijela/
~ التَّعْدِين rudarstvo, petrografija, mineralogija
~ تَقْوِيم البُلْدَان geografija, zemljopis
~ تَوَازُن السَّوَائِل hidrostatika
~ تَوَازُن القُوَى statika
~ تَوَازُن المَوَائِع hidrostatika
~ التَّوْحِيد isl. teologija /učenje o monoteizmu/
~ الجَبْر وَالمُقَابَلَة algebra
~ الجَرَاثِيم bakteriologija; mikrobiologija
~ الجَفْر proricanje, gatanje
~ الجَمَال estetika
~ الجُمْجُمَة kraniologija
~ الجَوِّيَّات meteorologija
~ الحَرَكَات الحَرْبِيَّة vojna taktika
~ الحَرَكَة القَسْرِيَّة kinematika
~ الحَرَكَة وَالقُوَى mehanika
~ الحَرَكَة (المُجَرَّدَة) kinematika
~ الحَرَكِيَّات kinetika

menitost; vlastito ime; znak; putokaz; međaš; epoleta; rasječena gornja usna ili pukotina na njoj
ـ مُثَلَّث trobojnica
~ الدِّين Alemud(d)in - npp.
~ الوُصُول potvrda prijema
ـ جـ أعْلَام، عِلاَم brijeg, brdo, (dugačka, visoka) planina
عَلْم svijet; stvorenja, bića
Δ عِلْم جـ أعْلاَم izvještaj; potvrda; sudski poziv
~ التَّسْلِيم obavijest o isporuci
~ الخَبَر priznanica, potvrda, namira
~ الطَّلَب poziv na sud
~ الوُصُول potvrda prijema
ـ جـ عُلُوم znanje, poznavanje; spoznaja, saznanje; učenost, erudicija; znanost, nauka; teorija / pl. tak. = prirodne nauke
ـ أدَبِيّ moralka, etika
الـ~الأوَّل logika
ـ بالحَشَرَات entomologija
ـ رِيَاضِيّ matematika
ـ سَابِق znanje unaprijed, ranije saznanje
~ الآثَار arheologija
~ الآثَار المِصْرِيَّة egiptologija
~ الإجْتِمَاع sociologija
~ الأجْنَاس (البَشَرِيَّة) etnografija
~ الأجِنَّة embriologija
~ الأحَافِير paleontologija
~ الأحْيَاء biologija
~ الأحْيَاء المَائِيَّة hidrobiologija
~ الإخْتِمَار zimologija; zimotehnika
~الأخْلاَق moralka, etika
~ الآدَاب filologija; književnost, literatura
~ الأدَب filologija; književnost, literatura
~ الأدْوَار muzikologija
~ الأدْوِيَة farmakologija
~ الأرْصَاد الجَوِّيَّة meteorologija
~ الأرْض geologija
~ الأسْلُوب stilistika
~ الإشْتِقَاق etimologija
~ الأصْدَاف konhologija, nauka o školjkama
~ الأصْوَات fonetika, nauka o glasovima
~ الأعْصَاب neurologija
~ الإقْتِصَاد السِّيَاسِيّ politička ekonomija
~ الأقْرَبَاذِين farmaceutika, farmakologija, nauka o lijekovima

kaz; marka; zastava; međaš; simptom; pojava, fenomen; bod, tačka, poen, ocjena; šablona /za slova i sl./; rodoslov, genealogija; fino brašno
ـ تِجَارِيَّة (مُسَجَّلَة) (trgovački) zaštitni znak
ـ مُمَيِّزَة obilježje
ـ مُوسِيقِيَّة mus. = nota
~ الإخْتِبَار ispitni znak
~ الإرْشَاد orijentir
~ الإسْتِدْرَاك znak ispravka
~ الإسْتِغْرَاب uskličnik
~ الإسْتِفْهَام upitnik
~ الإقْتِبَاس navodni znak
~ الإنْتِهَاء znak svršetka
~ التَّأثُّر uzvičnik
~ التَّخْصِيص navodni znak
~ التَّسَاوِي znak jednakosti
~ التَّعَجُّب uskličnik, uzvičnik
~ التَّكَامُل znak integrala - mat.
~ التَّنْصِيص navodni znak
~ التَّوْضِيح dvotačka; znak navoda
~ التَّوْقِيت oznaka takta - mus.
~ الجِذْر znak korijena - mat.
~ الجَزْم znak /o/ da iza krajnjeg konsonanta riječi nema vokala
~ الحُدُود stača, obalna oznaka; pogranični znak
~ الحَذْف tačkice /znak prekinute misli/; apostrof
~ الحَرَكَة prometni (saobračajni) znak
~ الحَصْر zagrada
~ الرَّفْع povisilica - mus.
~ زَائِد / + / znak zbrajanja, više, plus
~ سَالِب (السَّلْب، نَاقِص) / ـ / znak oduzimanja, manje, minus / - /
~ الطَّرِيق putokaz
~ النِّدَاء pozivni znak
عَلاَمَات مُمَيِّزَة znaci raspoznavanja - mil.
ـ التَّرْقِيم (التَّوْقِيت) znaci interpunkcije
ـ الحُدُود pogranični znakovi
عَلاَئِم السَّمَاء (nebeska) duga
عَلاَّمَة jako učen; dobro upućen u (obavijeći) / erudit; istaknuti učenjak; genealog
عُلاَّمَة znak; dokaz
عُلاَمِيّ lagan, aktivan; oštrouman
عَلَم جـ أعْلاَم obod, porub, ivica, bordura; zastava; poglavica, starješina; istaknuta ličnost, velikan, korifej; glavna ličnost; zna-

~ الهَوَاء aerologija
~ الهَيْأَة astronomija
~ الوِرَاثَة genetika
~ وَصْف البِقَاع (المَنَاحِي) topografija
~ الوَظَائِف (وَظَائِف الأَعْضَاء) fiziologija
~ الوِلَادَة porodiljstvo, akušerstvo, primaljstvo
~ اليَقِين sigurno znanje
العُلُوم البَشَرِيَّة humanističke nauke
ـ الخَفِيَّة okultne znanosti
ـ العَرَبِيَّة arapska filologija /gramatika, stilistika, poetika, retorika/
ـ المَغْنَطِيسِيَّة hipnotizam
وَالعِلْمُ عِنْدَ اللّه sam(o) Bog zna
عِلْم وَعَمَل teorija i praksa
بِدُون عِلْمه bez njegova znanja
عَلَى غَيْر عِلْم مِنْهُ a da on ne zna
عَنْ عِلْم znajući; sa znanjem; svjesno
كَانَ عَلَى عِلْم ب هـ b. upoznat s, znati
لِيَكُنْ فِي عِلْمه neka zna (ima na umu)
هُوَ عَلَى عِلْم بِه njemu je to poznato
عِلْمًا وَعَمَلًا teoretski i praktično
عَلْمَاءُ pancir (-košulja), oklop
Δ عَلْمَاء = عَلَى المَاء na vodi
عِلْمَانِيّ svjetovni, laički; građanski / svjetovnjak, laik
عَلَمَة، عُلْمَة pukotina na gornjoj usni
عِلْمِيّ znanstven, naučni; teoretski, prirodoslovno-matematički
العَلْمَيْن El-Alemejn /npl. u Egiptu/
عَلَمِيَّة svojstvo, priroda, značenje vlastitog imena
عَلِيم ج عُلَمَاءُ k. zna, upućen u, upoznat s; učen, mudar, pametan; sveznajući /Bog/ / znalac
عُلَيْم :~ الرِّيح vjetrokaz, pijetao /na krovu/
العُلَيْمِيّ Ulejmi - npp.
عَيْلَام ج عَيَالِيم mužjak hijene
عَيْلَم ج عَيَالِم mužjak hijene; žabac; more; bunar bogat vodom; mit. = voda na k. je zemlja
~ المَاء voda pod slojem stijena
ـ nježan
مُتَعَالِم ب هـ poznat, čuven po
مُتَعَلِّم ج ون k. uči; obrazovan / učenik; šegrt, naučnik; obrazovan čovjek / pl. tak. = intelektualci, inteligencija
مَعْلَم ج مَعَالِم znak, biljeg, obilježje; putokaz; premjerna motka; trag; mjesto (gdje se smatra da

~ العَلَامَات semiologija, nauka o znacima
~ العِلَل etiologija - med.
~ الغَرَائِز fiziologija
~ الغَرَائِز المَرَضِيَّة patofiziologija
~ الغَيْب okultizam; divinacija, proricanje, gatanje
~ الفِرَاسَة fiziognomika
~ فِرَاسَة الدِّمَاغ frenologija
~ فِرَاسَة اليَد hiromatntija
~ الفَرَائِض isl. = nasljedno pravo
~ الفُرُوع isl. = izvedene teološke znanosti
~ الفَلَك astronomija
~ الفِيزِيَاء fizika
~ القَذَائِف balistika
~ قِرَاءَة الكَفّ hiromantija, čitanje iz dlana
~ الكِتَابَات الأَثَرِيَّة paleografija
~ الكَلَام dogmatička (skolastička) teologija
~ الكَلَام المَنْطُوق fonetika
~ الكَهْرَبَاء الحَرَكِيَّة elektrodinamika
~ اللُّغَة leksikologija; jezikolslovlje, filologija; lingvistika
~ المَائِيَّات hidraulika
~ مَخَارِج الحُرُوف fonetika
~ المَرْئِيَّات optika
~ المَسَاحَة mensuracija, topografija
~ المَسْكُوكَات numizmatika
~ المَطْمُورَات paleontologija
~ المَعَادِن mineralogija
~ المَعَانِي stilistika, retorika
~ المَعْقُولَات metafizika; aksiomatika
~ المَغْنَطِيس magnetika
~ مُقَارَنَة اللُّغَات komparativna lingvistika
~ المُنَاخِيَّات klimatologija
~ المَنَاظِر (المَنْظُورَات) perspektiva
~ المُنَاظَرَة kontroverza, dijalektika
~ المَنْطِق logika
~ المَوَائِع hidrologija
~ النَّبَات (النَّبَاتَان) botanika
~ النُّجُوم astronomija
~ النَّحْو gramatika; sintaksa
~ نِسْبَة الأَعْدَاد nauka o logaritmima
~ النَّظَر وَالإِسْتِدْلَال /dogmatička teologija/
~ النَّفْس psihologija
~ الهِجَاء pravopis, ortografija
~ الهُرْمُونَات endokrinologija
~ الهَنْدَسَة geometrija

~ حَرَكِيَّات السَّوَائِل hidrodinamika
~ الحِسَاب aritmetika
~ حِسَاب الجُمَل izračunavanje datuma po brojnoj vrijednosti slova
~ الحَشَرَات entomologija, nauka o kukcima (instektima)
~ الحَفْرِيَّات paleontologija
~ الحُقُوق pravna znanost, jurisprudencija
~ الحَيَاة biologija
~ الحَيَاة الإِجْتِمَاعِيَّة socijalna biologija
~ الحَيَوَان zoologija, nauka o životinjama
~ الخَطّ kaligrafija
~ الدَّلَالَة semasiologija, semantika
~ الذَّرَّات atomistika
~ الرَّقْص koreografija
~ الرَّمْل geomantija
~ الرِّيَاضِيَّات matematika
~ الزِّرَاعَة agronomija
~ السُّكُون statika
~ السُّلَالَات البَشَرِيَّة etnologija
~ سَلْك الهَوَاء aeronautika; aerostatika
~ السُّلُوك etikecija, bonton
~ السَّمَاع (السَّمْعِيَّات) akustika
~ السَّوَائِل hidraulika
~ السِّيمِيَاء magija
~ الشَّرِيعَة pravna nuka, jurisprudencija
~ الشَّعْب folkloristika
~ الصِّحَّة higijena
~ الصُّخُور petrografija
~ الصَّرْف morfologija - gr.
~ الصَّوْتِيَّات nauka o zvuku, akustika, fonika
~ الصَّيْدَلَة nauka o lijekovima, farmakologija
~ الضَّوْء optika
~ الطِّبّ medicina
~ طَبَقَات الأَرْض geologija
~ طَبَقَات الهَوَاء aerologija
~ الطَّبِيعَة fizika; prirodopis
~ طَبِيعَة الأَرْض geofizika
~ الطَّبِيعَة الحَيَوِيَّة biofizika
~ الطُّفَيْلِيَّات parazitologija
~ الطَّوَالِع horoskopija; astrolgija
~ الطَّيَرَان zrako(vazduho)plovstvo, avijacija
~ الطُّيُور ornitologija, nauka o pticama
~ الظَّوَاهِر الجَوِّيَّة meteorologija
~ العَقْلِيَّات metafizika

علنكز
علنكس
عله

čvrst snažan čovjek * عَلَنْكَز
gusta, bujna /kosa/ * عَلَنْكَس (‹علكس›)
zapanjiti se, b. preneražen; * عَلَهَ ـَ عَلَه
(u strahu) juriti tamo-amo; b. pijan,
pripit; b. živahan, vatren /konj/; gladovati, ogladnjeti, b. gladan; b. izgrđen, prekoren; b. zao, zloban, nevaljao, pokvaren, loš
ženka noja عَالِه ـ ـِ
lakomislena /žena ـ ـ ـ
Alejh /obl. i npl. u Libanu/ عَالَيْه
tak. = zlo; pohlepa; žalost عَلَه
k. zbunjeno hoda; sklon zlu عَلِه
potkošulja /pojačana devizno kostrijeti, عَلَّهَاءُ
nošena ispod pancira, za zaštitu od uboda/
noj. - orn. عَلْهَانُ
gladan; začuđen; ـ ـِ عَلْهَى جـ عِلاَّه ، عَلاَّهَى
preplašen; tužan; živahan, vatren
dugorogi jarac; (divlji) * عَلْهَب
bivo; dugajlija, gorostas علهب
star - adj. علهج ـ (ة)
visoka žena عَلْهَبَة
razmekšati u vatri /kožu * عَلْهَجَ هـ
da bi se mogla jesti/
/vrsta drveta/ عَلْهَج
slab (polukrvan) konj; uljez / glup; nevaljao مُعَلْهَج
dobro (u)hraniti /dijete/ علهد * عَلْهَدَ ه
veliki krpelj; jelo od krvi i علهز * عِلْهِز
kostrijeti /u doba gladi/; /vrsta biljke/
stara deva s ostatkom snage ـ ـ ـِ
nedopečeno (polusirovo) meso مُعَلْهَز
dobro (u)hranjen; mršava /ovca/ ـ (ة)
sa žestinom raditi (postupati) * عَلْهَسَ هـ
علهس grubo postupiti prema; iskopati * عَلْهَصَ ه هـ
علهص /oko/; nastojati otčepiti (izvaditi čep iz) - /boce/
osorno postupati prema; ـ ب ه
tlačiti, ugnjetavati, mučiti
dobiti, postići od ـ من ه
čep /boce/ عَلْهَاص
nedopečeno, polusirovo /meso/ مُعَلْهَص
علهض grubo postupati prema; nastojati * عَلْهَضَ ه هـ
علهم otčepiti (izvaditi čep iz) - /boce/; iščupati /oko/
nasilno postupati prema ـ ب ه
dobiti, postići od ـ من ه
velik, krupan /deva/ * (علهم) عُلاَهِم
velik, krupan /deva/ إِلْهَمّ ، إِلَّهْم

otvoreno postupiti prema
b. otvoreni neprijatelj ـ هـ (بـ) الْعَدَاوَة
objaviti, proglasiti, objelodaniti, أَعْلَنَ ه هـ
obnarodovati, proklamirati; najaviti;
reklamirati; javiti o smrti; otvoreno postupiti
otvoreno reći (izjaviti) ـ هـ الى ه
otkriti, pokazati ـ ه (ب) هـ
objaviti /rat/ ـ هـ على ه هـ
na sud pozvati ـ الى ه
oglasiti; odavati, otkrivati, svjedočiti o ـ عن هـ
b. poznat; pročuti se, razglasiti se إِعْتَلَنَ
b. poznat; b. očit, jasan; b. objavljen, إِسْتَعْلَنَ
otkriven; pročuti se, razglasiti se
nastojati razjasniti; iznijeti na vidjelo ـ هـ
عَلْوَنَ ← ابت
objavljivanje, proglas, إِعْلاَن جـ ات
proklamacija; (ob)razjašnjenje; oglas;
plakat; inserat; reklama; otkrovenje, revelacija
poziv ~ حُضُور
izglasavanje nepovjerenja ~ عَدَم الثِّقَة
sudski poziv ~ المَحْكَمَة
očit, jasan; javan, otvoren عَالِن
Allan - npp. عَلاَّن
glup(ak), neznalica ـ (ة)
otvoren postupak عِلاَن
k. otvoreno radi; javan, općepoznat عَلاَنِيّ جـ ون
javan, otvoren عِلاَنِيّ
otvorenost, neprikrivenost, javnost عَلاَنِيَة
otvoreno, javno عَلاَنِيَةً
k. otvoreno postupa عَلاَنِيَة جـ عَلاَنُون ـ ـ ـ
otvorenost, javnost عَلَن
otvoreno, javno عَلَنًا
očevidan, jasan; otvoren, javan عَلِن
indiskretan, k. otkriva tajne عُلَنَة
očit; javan; općepoznat عَلَنِيّ
javnost عَلَنِيَّة
Δ عُلْوَان ← علون
očevidan; otvoren, javan عَلِين
pozvan na sud مُعْلَن : ـ إِلَيْه
najavljivač, konferansje, مُعْلِن
voditelj; oglašivač, inserant
* (علند) عَلَنْدَد ، عَلَنْدَاة . . . ← علد
snažav lav * عَلَنْدَس
علند jak; tvrd, čvrst, silan ـ (ة)
علندس tvrd, čvrst, jak, silan * عَلَنْكَد
علنكد

se nešto nalazi); osobitost, znamenitost / pl. tak. =
karakteristike; crte /lica/; obrisi, konture; posljedice
podučen; obrazovan; مُعَلَّم
razborit, inteligentan; vješt
obilježen, označen; obojen ـ عَلَيْه
k. uči, podučava / učitelj; مُعَلِّم جـ ون
mu'allim; majstor; izrađivač; vlasnik; šef
privatni učitelj ـ خَاصّ (خُصُوصِيّ)
ispovjednik ~ الإِعْتِرَاف
učitelj plesa ~ الرَّقْص
učitelj mačevanja ~ الشِّيش
konjanik obilježen مُعْلَم
znakom hrabrih; (zlatni) dinar
enciklopedija مَعْلَمَة جـ ات
učiteljica مُعَلِّمَة جـ ات
učiteljski مُعَلِّمِيّ
zvanje učitelja (majstora itd.); remek djelo مُعَلِّمِيَّة
poznat; utvrđen, određen / مَعْلُوم
sigurno, nesumnjivo, razumije se / gr.
= aktiv, radno stanje; mat. = poznata veličina
poznato je (zna se) da مِنَ الـ ~ أَنَّ . . .
stalan prihod (dohodak), plata; ـ جـ مَعَالِيم
honorar; taksa, porez; trošak; iznos, suma
porez na stoku ~ الحَيَوَانَات
troškovi izdržavanja ~ الشُّؤُون
prijenosne pristojbe مَعَالِيم النَّقْل
znanje; činjenice; podaci; navodi, مَعْلُومَات
vijesti, obavještenje, informacije
znanje, obavještenost, مَعْلُومِيَّة
upućenost, poznavanje
Alma /npl. u Siriji odn. Libanu/ ه عَلْمَا
علمد * (علمد) عِلْمَاد (ة) جـ عَلاَمِيد ، عَلاَمِدَة
preslica
zastavnik, ه عَلَمْدَار جـ عَلَمْدَارِيَّة
bajraktar, alemdar
علمص čudo, čudna stvar * عُلَمِص
علمض naporan, zamoran /hod/ عِلْمِيض
علن težak, dosadan, nesnosan * (علمض) عُلاَمِض
b. poznat, pročuti se, * عَلَنَ ـُ عَلْن
razglasiti se; b. javan; b. očevidan, jasan
objaviti, razglasiti ـ هـ
عَلُنَ ـُ عَلاَنِيَة ، عُلُون ← عَلَنَ
عَلَنَ ـَ عَلَن ← عَلَنَ
otkriti, pokazati عَلَّنَ هـ الى ه
saopćiti, otkriti, pokazati, عَالَنَ ه (ب) هـ

علو
علا

* (علو) عَلاَ ـُ عُلُوّ b. visok(o), stršiti; (uz)dizati se; poodmaći /dan/; odjeknuti, začuti /glas/; b. uzvišen /Bog/
ـ ب ه هـ podignuti; uzdizati, uznositi, slaviti; (po)uspeti se na
ـ على هـ sjesti na; pojaviti se na
ـ عن ه هـ odvraćati se od, ne moći vidjeti (gledati)
ـ فى هـ uzoholiti se, osiliti se na (u); istaknuti se, odlikovati se u
ـ بالأَمْر i. najvišu vlast, b. neograničeni gospodar
ـ صَوْتُهُ začu se njegov glas; glasno je poviknuo
ـ نَجْمُكَ /Sretan bio!/
ـ نَجْمُهُ بين هـ /istaknuti, proslaviti, pročuti se među/
عَلَتْ به السِّنُّ zašao je u godine
عَلاَ (ب) هـ (is, us)popeti se na
ـ (على) ه (nad)savladati, pobijediti
ـ (عن) ه هـ b. viši od (nego); b. na većoj visini nego; dignuti se (iz)nad; preći, prekoračiti, premašiti
ـ (ل) هـ b. dorastao, moći
ـ ه هـ (uz)jahati na; prekriti /rđa/; obuzeti /umor i sl./; ukazati se, izbiti; obaviti, (iz)vršiti
ـ ه ب هـ (odozgo) udariti, ubosti /mačem/
ـ ه ظَهْرًا b. na teret, b. teško (neprijatno, nezgodno i sl.)
أُعْلُ به Nadživio ga (Poživio još dugo iza njega)!
عَلِيَ ـَ عَلاَء b. visok(o), uzdizati se, stršiti; b. uzvišen
ـ فى هـ isticati se, odlikovati se (u)
عَلَّى ه هـ (po)dizati; uzvisiti, dati visok položaj; nasloviti, napisati naslov na /knjizi/; popeti se na; ponovo na vitao namotati /uže/
ـ هـ عن ه هـ skinuti; stovariti s /konja - teret/
عَالَى uspeti se (otići, doći) u Aliju /obl. u Nedždu/
ـ ب هـ على ه opteretiti, nametnuti, obavezati
ـ عن ه ići, gubiti se, nositi se (ispred)
ـ ه هـ uzdizati, uznositi; povisiti /glas/; podignuti; objaviti /vijest o smrti/; izraditi dvije stvari iste visine; nadmetati se (mjeriti se) s po visini (položaju, ugledu)
ـ هـ ب ه pustiti da se ispne na
ـ (ب) هـ (is)popeti se na
عُولِيَ فى هـ isturiti se, nabreknuti
أَعْلَى doći u Aliju /obl. u Nedždu/

ـ عن ه هـ sjahati s; ustati, dignuti se s; gubiti se od, nositi se ispred
ـ من هـ povisiti, dignuti /glas/
ـ ه هـ uzvisiti; (uz)dignuti; (po)uzjahati (na); ispeti se na
ـ شَأْنَهُ podvući, naglasiti, istaknuti; poduprijeti - fig.
ـ شَأْنَهُ (كَلِمَتَهُ) podići ugled
تَعَلَّى b. visok; (uz)dignuti se; postepeno se (uz)dizati, uspinjati se; ponositi se; b. gord, b. ohol, uzoholiti se; b. moćan; nedopušteno napasti
ـ من هـ oporaviti se, ozdraviti; pridići se /porodilja/
تَعَالَى b. visok; b. uzvišen; b. ohol, uzoholiti se; uzdizati se; odjeknut, začuti se /glas/; poodmaći /dan/; doći
ـ عن هـ držati se daleko od
ـ من هـ ozdraviti; oporaviti se, pridignuti se /porodilja/
ـ عَنْ قُبُولِ iz ponosa (zbog oholosti)... ne htjeti primiti
تَعَالَ Dođi! - Hodi ovamo! - Hajde!
تَعَالَى هـ (is)popeti se na
إِعْتَلَى b. visok; (uz)dizati se; poodmaći /dan/; istaći se
ـ هـ (is)popeti se na; stupiti na /prijesto/; sjesti, zauzeti /mjesto/; zauzimati visok položaj; (pre)svladati
إِسْتَعْلَى (uz)dizati se; poodmaći /dan/; b. ohol; ponositi se
ـ على ه nadmašiti, i. prednost nad
ـ على هـ prisvojiti
ـ هـ svladati, pobijediti; (is)popeti se na; smatrati (vrlo) visokim, previsokim
إِسْتَعْلَتِ الْكَلِمَةُ لِسَانِى Ta mi se riječ stalno nametala (natentala)
إِعْلَوْلَى هـ (is, us)popeti se na
إِسْتِعْلاَء (nad)premoć, superiornost; visok položaj
إِعْتِلاَء stupanje /na prijesto/; nastup /službe/; uspinjanje, uspon
إِعْلاَء (po, uz)dizanje
ـ شَأْن podizanje ugleda; potpomaganje, podupiranje
أَعْلَى ج أَعَالٍ vrh(unac); c. art. = naslov 87. poglavlja Q. / nebo; pl. tak. = gornji tok rijeke
ـ (م عُلْيَا) ج أَعَالٍ ، عُلًى (naj)viši; (naj)gornji; (naj)jači /glas/; vrhovni

~ العَطَاء / c. gen. = najviša ponuda
~ دَرَجَةَ فى النِّهَايَةِ الْكُبْرَى apsolutni maksimum
~ بِهِمْ عَيْنًا (naj)bolje poznaje njihove prilike (ili najviše ih cijeni)
بـ~صَوْتٍ najjačim glasom
مِنْ~ odozgo
أَعْلاَهُ gore
أَعْلاَهُمْ فَوْقًا fig. = najbolji od njih u vjeri
تَعَالٍ visina; uzvišenost; ponos; oholost
تَعْلِيَة (po, uz)dizanje; povisivanje /glasa/; skidanje zakačene kofe s ispupčenja u bunaru
ـ فى السِّعْرِ veća ponuda
عَالٍ م عَالِيَة visok; viši; uzvišen; jak /glas/; prvorazredan, prvoklasan, izvrstan, odličan, izvanredan; čuven, poznat
عَالِى التَّرَدُّدِ visokofrekventna /struja/
ـ التَّكَافُؤِ visokovalentan
ـ السُّرْعَةِ brzohodan /stroj/
ـ الصَّوْتِ glasan
ـ الكَعْبِ plemenit; ugledan, slavan, čuven; sposoban
ـ المَنَاف visok
ـ النِّسْبَةِ الْمِئَوِيَّةِ visokopostotan
ـ الهِمَّةِ ambiciozan; poduzmljiv, odlučan, energičan, aktivan; velikodušan
عَالِيه gornji, gorenavedeni
بِعَالِيه gore (-spomenut)
مِنْ عَالٍ odozgo
عَالِيَةُ الدَّمِ /žena/ čija krv ostane na površini vode
عَالِيّ alijski / Alijevac /iz Alije ili Avalije, obl. u Arabiji/
عَالِيَة ج ات ، عَوَالٍ (naj)gornji dio, vrh, vršak; gornji dio koplja /do šiljka/; gornji tok /rijeke/; c. art. = Alija /obl. u Arabiji, visoravan između Nedžda prema Tihami/; pl. tak. = koplja; pl. d. c. art. = Avali /sela u okolini Medine/
عَالِيَةُ Alija /obl. u Siriji/
عَلُ gornji dio
مِنْ عَلُ (عَلٍ) odozgo; s visoka /gledati - fig./
مِنْ عَلاَ odozgo
العُلاَ Ula /oaza u sjevernom Hidžazu/
عَلاَء visina; visok položaj; slava; plemstvo; c. art. = Alā' - npp.
~ الدِّين Alaud(d)in - npp.; Aladin
عَلاَة ج عَلَوَات ، عَلاً nakovanj; visoka deva;

ع

kamena ploča /za sir/; vrsta muzlice
visina; prekomjernost; obilje عَلاَوَة
(naj)gornji dio, vrhunac ـعُلاَوَة
gornja struja vjetra /iznad divljači/ عُلاَوَةُ الرِّيح
tjeme; gornji dio عِلاَوَة جـ عَلاَوَى، عَلاَوِيُّ
vrata; dodatak; višak; apendiks
osim عِلاَوَةً على هـ
uzvisina, vis عَلاَيَة
(naj)gornji dio, vrh; gornji sprat (kat) عَلْو
odozgo مِنْ ~
silom, nasilno عَلْواً
visina; uzvišenost; عُلُوّ
veličina; jačina /glasa/; oholost
sposobnost, darovitost talenat; slava ~ الكَعْب
prevlast ~ الكَلِمَة
visina tona ~ النَّغْمَة
ambicija ~ الهِمَّة
(naj)gornji dio, vrh(unac); gornji sprat عُلْو، عِلْو
visina; vrh; nebo; plemenito djelo عَلْوَاءُ
gornji; nebeski; nadzemni; عَلَوِيّ جـ ون، ـة
vanredan, izvrstan; alevijski, alijevićki
/država u Marroku; ili iz Alije u Arabiji/;
nusajrijski /k. se odnosi na sektu u Siriji/
- / Alijević, Alevit; Nusajrija, Nusajrit
vanjski planet; gornji; عُلْوِيّ
nebeski; svevišnji, božanski;
ulvijski /iz obl. Alije odn. Avalija/; anđeo
عَلَى ← ابت
visok; uzvišen; prvorazredan, عَلِيّ جـ ون، عِلْيَة
izvrstan, odličan; plemenit; čuven
/ Alija, Ali - npp. / pl. tak. = velikaši
preuzvišen ~ الأَعْلَى
Alibaba - npp. ـبَابَا
Ali-l-garbi /obl. u Iraku/ ـالغَرْبِيُّ
narodne vođe, عِلْيَةُ القَوْمِ (النَّاسِ)
prvaci, vodeće ličnosti
uzvišenje, vis عَلْي
visina; visok položaj; slava; plemstvo عُلًى
najugledniji ljudi عُلِيّ
najugledniji ljudi عِلِّي
visina; uzvišenost; veličina عِلِيّ
visok, uzvišen /pl. tak. = عَلِيّ جـ ون
sedmo nebo; najviša mjesta raja; velikaši;
stanovnici visoravni (planina); anđeli; blaženi
tak. = najviši vrh; visoko mjesto عُلْيَا

visoko mjesto; vrh(unac); nebo; raj; عَلْيَاءُ
uzvišenost; plemenito djelo; važna stvar
visok(a rasta), krupan / عَلْيَان ـ ـة
mužjak hijene; pokućstvo; Aljan - npp.
naslov /knjige/ عُلْيَان
Ulejjan /ime mužjaka/ عُلَيَّانُ
jak (visok, zvonak, jasan) glas عَلِيَان
mužjak hijene; namještaj; عِلْيَان
snažan (zvonak, jasan) glas
visoka deva ـ ـه
velik, krupan; dugačak, visok ـ
tak. = snažna (tovarna) deva عَلِيَّة
soba na spratu, čardak; عُلِّيَّة، عِلِّيَّة جـ عَلاَلِيُّ
mansarda / najugledniji ljudi
blagovaonica zadnje العِلِّيَّةُ الصَّهْيُونِيَّةُ
(tajne) večere, cenakulum - kr.
عَلِيَّة ← علل
tak. = ono što prekriva عَلِيَّة
(površinu); najbolje, najodabranije
visok, uzvišen; k. jako odjekuje مُتَعَالٍ
okretan; snažan; k. otima; مُسْتَعْلٍ
k. muze (stojeći devi) s lijeva ili držeći muzlicu u
lijevoj ruci, a muzući desnom; gr. = velariziran
/jedan od kosonanata :h, ġ, q, te ṣ, ḍ, ṭ, ẓ/
El-Musta'li-billah المُسْتَعْلِي بِاللَّه
/deveti fatimovići halifa/
snažna deva مُسْتَعْلِيَة
vješt; moćan, jak; nemaran; nesposoban / lav مُعْتَلٍ
jaka deva مُعْتَلِيَة
k. pri muzenju prilazi (stoji) s lijeve strane مُعَلٍّ
/kravi i sl./; k. muze desnom rukom držeći muz-
licu lijevom; k. pomaže pri muži držeći muzlicu
El-Mu'alli /ime konja/ المُعَلِّي
gornji dio; uzvišeno svojstvo; مَعْلاَة جـ مَعَالٍ
zasluga; sticanje visokog položaja;
veličina, čast, ugled, plemstvo; veliko djelo
uzvišene stvari; najvažniji poslovi مَعَالِي الأُمُور
Njegova ekselencija ministar ـ الوَزِير
odozgo مِنْ مَعَالٍ
visok; uzvišen; k. donosi مُعَلًّى
najveći dobitak /sedma strijela u igri
mejsir/ / prvo mjesto; Mu'alla - npp.
Ju'ajla - npp. يُعَيْلَى
* عَلْوَدَ . . . ← علد
* عِلَّوْز ← علز

* عَلَّوْش ← علش
* عَلَّوْص ← علص
* عَلَّوْض ← علض
* (علوط) تَعَلْوَطَ ← علط
adresirati; napisati naslov * عَلْوَنَ هـ
adresa; naslov عُلْوَان
(is, po, us)peti se na * عَلَى ـ عَلْي هـ
1) na; عَلَى
na njegov račun ـ حِسَابِه
na konju ـ ظَهْرِ الفَرَس
na brzinu ـ عَجَلٍ
na dvije milje udaljenosti ـ مِيلَيْن
na ovaj način, ovako ـ هَذِه الطَّرِيقَة
na njegovoj desnoj strani, njemu zdesna ـ يَمِينِه
2) nad, iznad: ـ
kružiti (iz)nad حَامَ ـ
davati prednost nad, uzdizati iznad فَضَّلَهُ ـ
3) kod, u ـ
ući kod (u) دَخَلَ ـ
4) pokraj, pored, kraj, uz ـ
sjedio je kraj vatre (uz vatru) جَلَسَ عَلَى النَّار
5) oko: ~
okretati se oko sebe دَارَ ـ
6) protiv: ـ
dignuti se protiv خَرَجَ ـ
7) usprkos, i pored, pri, uz; mada, premda ـ
uza svu njihovu raznolikost ـ إِخْتِلاَفِ أَنْوَاعِهَا
usprkos njegova siromaštva ـ فَقْرِه
(premda je bio siromah)
i pored njegove starosti ـ كِبَرِ سِنِّه
(mada je bio star)
8) po, prema, shodno, u skladu s: ـ
po njegovoj želji; po svojoj volji ـ إِرَادَتِه
po njegovoj zapovijedi ـ أَمْرِه
po svom običaju ـ عَادَتِه
po mjeri ـ القِيَاس
prema onom što je rekao ـ مَا قَالَ
9) u: ـ
u svakom slučaju ـ أَيِّ حَال
u neprekidnom nizu ـ التَّوَالِي
u prisutnosti svjedoka ـ رُؤُوسِ الأَشْهَاد
u zoru ـ السَّحَر
u svjetlu ـ ضَوْءِ . . .
u doba ـ عَهْدِ . . . .
10) za vrijeme, preko, u toku: ـ

علون
علي

uzeti, prihvatiti; i. na umu; koristiti se ـ الى هـ
prići, pristupti; dati se na, ـ الى ، ل
latiti se, poduzeti; pribjeći
(za)čuditi se ـ من هـ
i. prignječenu unutrinu grbe عَمِدَ ـَ عَمَد
od jahanja /deva/; raskvasivši se postati
ljepljiva /zemlja/; ražalostiti se, zaboljeti;
oteći /usljed istiskanja prije sazrijevanja - čir/
držati se, ne napuštati, prionuti za ـ ب ه هـ
(raz)ljutiti se na ـ على ه
(za)čuditi se; oteći ـ من ه هـ
/zadnjica/ usljed jahanja
poduprijeti, podbočiti; zagatiti, عَمَّدَ ه هـ
napraviti branu na /bujici/; krstiti /dijete/
podstaknuti da odluči ـ ه على هـ
poduprijeti, podbočiti; prouzročiti da أَعْمَدَ ه هـ
može sjesti samo podbočivši se na jastuke
b. kršten, krstiti se تَعَمَّدَ
uzeti na nišan (za cilj); (čvrsto) naumiti, ـ ه هـ
odlučiti; namjerno učiniti; prići, poći prema
ukrštavati se, križati se تَعَامَدَ
b. poduprt; b. oslonjen na; b. kršten إِنْعَمَدَ
krstiti se, b. kršten إِعْتَمَدَ
temeljiti se, zasnivati se na; ـ على هـ
upotrijebiti za podlogu (kao osnovu);
ravnati se, rukovoditi se, upravljati se
prema; potvrditi, sankcionirati; autorizirati
odupirati se, ـ (على) ه هـ (ب ،فى) هـ
oslanjati se na, uzdati se, pouzdavati se u
upotrijebiti, koristiti se; ـ هـ
primijeniti; potvrditi; dati na kredit
doznačiti (odobriti) kredit za ـ هـ ل هـ
jahati cijelu noć ـ لَيْلَتَهُ
oslonac, pouzdanje, povjerenje; إِعْتِمَاد جـ ات
potvrda, sankcioniranje; doznaka sredstava,
kredit, akreditiv; krštenje; f. tak. = I'timad - npp.
fond; kredit ـ مَالِيّ
samopouzdanje ال ـ عَلَى الذَّات (النَّفْس)
dugoročni kredit ـ ات ذَاتُ الآجَالِ الطَّوِيلَة
oslanjajući se na; إِعْتِمَادًا عَلَى هـ
na osnovu (temelju)
pouzdanost إِعْتِمَادِيَّة
ukršten, u obliku slova „T" تَعَامُدِي
namjera, nakana, naum; predumišljaj تَعَمُّد
namjereno, hotimično بِـ ـ تَعَمُّدًا

zašto, čemu, radi čega, zbog čega ـ مَا = عَلَامَ
* عُلَّيْص ← علص
* عُلَّيْط ← علط
* عُلَّيْق . . . ← علق
Mir bio s njim! * عم = عَلَيْهِ السَّلَامُ
/eulogija za Muhameda/
* عمْ ← (أَنْعَمَ) وعم، نعم
* عَمَّا ← أَمَا
* عَمَّا (عَنْ مَا
Ammatur /npl. u Libanu/ ٥ عَمَّا طُورُ
Emanuel - npp. ٥ عَمَا نُوئِيلُ
Emaus - /npl. u Palestini/ ٥ عَمَّاوُسُ
عمت
* عَمْبَر ← عنبر
potčiniti, savladati; * عَمَتَ ـ عَمْت ه هـ
odvratiti od, spriječiti u; izbatinati nasumce uda-
rajući; sklupčati /vunu za prednje/; usukati /uže/
u klupko motati /vunu/ عَمَّتَ
pametan, oštrouman, dosjetljiv; smion عَمِيت
smotuljci, klupčad /vune za predenje/ ـ / ة /
razborit, pronicav, عَمِّيت جـ عَمَامِيتُ
duhovit; pijan; slabunjav; neznalica;
smeten, nesamostalan / pametan čuvar
smotuljak, عَمِيتَة جـ عَمَائِتُ ، أَعْمِتَة ، عُمُت
klupko /vune/
ovan velikih rogova i gustog * (عمثل) عَمَيْثَل
عمثل
runa; plemenit gospodar; lav
spor; mlitav; spuštene (duge) odjeće; omalen; ـ
jak; krupan; širok; živahan, revan; dugorep
krupna deva عَمَيْثَلَة
kočoperenje /vukući skute za sobom/ عَمَيْثَلِيَّة
plivati, brzati, juriti; vijugati * عَمَجَ ـ عَمْج
/rijeka/; uvijati se pužući /zmija/
vijugati /bujice/; uvijati se idući /zmija/ تَعَمَّجَ
عمج
zmija عَمَج ، عُمَّج
iskrivljena, herava /deva/ عَمْجَة ، عُمْجَة
plivač عَمُوج
k. krivuda idući /konj/; k. se uvija leteći /strijela/ ـ
عمجر
zmija عَوْمَج
عمد
srkanje * (عمجر) عَمْجَرَة
poduprijeti, podbočiti, * عَمَدَ ـ عَمْد ه هـ
na stup(ove) osloniti; baciti, oboriti; iscrpsti,
iznuriti, (iz)namučiti; ražalostiti, zaboljeti;
batinom udariti; kr. = (po)krstiti /dijete/
uputiti se, poći prema (do, kod); ـ (الى ، ل) ه هـ
naumiti, namjeravati; odlučiti (se, na); težiti za

preko praznika ـ العِيد
11) od: ـ
od toga (otada) je prošla godina مَضَى عَامٌ ـ ذَلِكَ
12) s: ـ
pismo sa svim svojim الخَطُّ ـ أَنْوَاعِه
vrstama /tj. sve vste pisma/
Mir s vama! السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
13) o: ـ
govor(je) o njemu (tome) الكَلَامُ عَلَيْه
14) idiomi: ـ
smjesta, trenutno ـ أَثَر
potpuno, sasvim, apsolutno ـ الإِطْلَاق
shodno, u skladu s, prema, po ـ حَسَب
iznenada, neočekivano ـ حِين غَفْلَة
posebno, naročito ـ الخُصُوص
usprkos ـ الرَّغْم
kao primjer ـ سَبِيل الْمَثَل
naslijepo, nasumce ـ العَمْيَاء
večernjiv vozom ـ قِطَار الْمَسَاء
polako ـ مَهَل
onako kako... ـ النَّحْو الَّذِى . . .
Boga radi ـ وَجْه اللَّه
uoči - prp. ـ وَشْك
pomoću, preko, posredstvom ـ يَد
daj (donesi) mi ga! عَلَيَّ بِه
uzmi, drži (se) عَلَيْكَ بِ
strpi se! ـ بِالصَّبْر
bravo! - dobro je! - tako je! ـ نُور
ovamo ga nama!; moramo ga imati! عَلَيْنَا بِه
on je dužan, treba da عَلَيْه أَنْ . . .
on ma dug, zadužen je ـ دَيْن
dugovanje i potraživanje ـ وَلَه
on mi duguje, dužan mi je ـ لِى . . .
b. u pravu, b. prav, i. pravo كَانَ عَلَى حَقّ
budi bez brige; ne brini se لَا عَلَيْكَ
nemaj brige za, ne vodi مَا عَلَيْكَ مِنْ
brigu o, ne brini se za
što nam je stalo; šta nas briga; pustimo to! مَا عَلَيْنَا
ništa mu nije stalo do مَا عَلَيْه أَنْ . . .
toga da; on se malo brine za
on se sastoji iz dva dijela; هُوَ عَلَى قِسْمَيْن
on se dijeli na dva dijela (na dvoje)
stim da; pod uvjetom (uslovom, عَلَى أَنْ . . .
pretpostavkom) da; iako, mada, premda
dok; ipak; kao; svakako; nasuprot; međutim ـ أَنَّ

sidreni potporanj ـ مُصَبَّن
puna osovina ـ مُصْمَت
poprečna osovina ـ مُعَارِض
vijačno vreteno ـ مُقَلْوَظ
savitljiva (preklopna) osovina ـ مُقَوَّس
motka za pritezanje /tereta/ ـ مُكَثَّف
pogonska osovina ~ الإِدَارَة
leđa ~ البَطْن
Bunzenov element (članak) ~ بُنْزَن
zatezni potporanj ~ التَّثْبِيت
kočna osovina ~ تَصْفِيد الْمِكْمَاح
vreteno ubacivanja ~ التَّصْوِيب
vreteno ubacivanja, poluga mjenjača brzine ~ تَغْيِير السُّرْعَة
živin stup ~ التَّفْرِيغ الزِّئْبَقِيّ
razdjelno vreteno ~ التَّقْسِيم
okno za provjetravanje /rudnika/ ~ التَّهْوِيَة
vodiva (skretna, upravljačka, pogonska) osovina ~ التَّوْجِيه
izvodno uporište ~ التَّوْزِيع
pognska motka, ojnica kretača ~ التَّوْصِيل
krajnja (ili pogonska) osovina ~ الجَرّ
grebensasto vratilo ~ الحَدَبَات
šatorska motka ~ الخَيْمَة
Daniellov element (članak) ~ دَانِيَال
osovina sklopnog kotača (točka za ubacivanje) ~ الدَّرْج
krmena statva ~ الدَّفَّة
protučlanak - ch. ~ الدَّلِيل
rotorska osovina ~ الدَّوَرَان
ugaoni stup ~ الزَّاوِيَة
odrivna osovina; dvojni stup ~ الزَّخّ
aorta - an. ~ السَّحْر
pogonska osovina, p. vreteno ~ السَّوَاقَة
nametak za destilaciju ~ الشَّطْر
jezgra /elektrode/ ~ الشَّفْط
(prve) blistave jutarnje zrake ~ الصُّبْح
okomita motka križa; ast. = zvijezda epsilon u repu Delfina ~ الصَّلِيب
Voltin stup (članak, element) ~ فُولْتَا
dubina gledanja ~ القَشْط
kočna osovina ~ قَمْع الْمِكْمَاح
prednja osovina ~ القِيَادَة
grebenasto vratilo ~ الكَامَات
kardansko vratilo; pogonska osovina ~ الكَرْدَان

starješine; područje seoskog starješine
stupac, kolona; špalta عَمُود جـ أَعْمِدَة
stup, potporanj; toljaga, kijača; vratilo; motka; jarbol; željezna šipka; kolac; okomica, vertikala; krvna žila u trbuhu /od prsne kosti do ispod pupka/; krvna žila k. napaja jetru; bunarski stup /na k. je vitaao/; nojeva noga; vodoravna poluga /vage/; noga /kreveta i sl/; osovina; vreteno; pravac, smjer, maršuta; uzdužna sredina /jezika, srca/; osnovica, temelj, baza; žlijeb (ili ispupčenje) na sječivu /sablje/; ispupčenje sredinom šiljka /koplja i sl./; uska visoka planina; stup prašine i dr. /k. diže vijavica/; (duži) šator na motkama; ch. = ćelija, članak, element; akumulator; svjetlost /jutra/; tekst; starješina, poglavica, vođa, šef; glava /porodice/; glasonoša/ jako žalostan ـ جـ أَعْمِدَة ، عَمَد ، عُمُد ، عِمْدَان
primarni element (članak) ـ إِبْتِدَائِيّ
iskopni element (članak) ـ إِسْتِضَافِيّ
prekretljiv element (članak) ـ انْعِكَاسِيّ
prednja osovina ـ أَمَامِيّ
zatezni stup ـ إِنْتِهَائِيّ
slobodna osovina ـ تَابِع
odrivna osovina ـ تَضَاغُطِيّ
vratilo diferencijala ـ تَفَاضُلِيّ
sekundarni element (članak) ـ ثَانَوِيّ
suhi (galvanski) članak ـ جَافّ
krajnja (ili pogonska) osovina ـ جَرَّار
nosiva osovina ـ حَمَّال
stražnja (ili krajnja) osovina ـ خَلْفِيّ
stražnja (ili krajnja) osovina ـ رَافِل
vlažni element (članak) ـ رَطْب
zatezni stup ـ سَانِد
kičma, hrptenica ـ شَوْكِيّ
krajnji (dodatni) članak ـ طَرَفَانِيّ
poprečna osovina ـ عَرْضِيّ
stropni prigon; tavanična prenosnica ـ عَلَوِيّ
etalonski članak ـ عِيَارِيّ
kičma, kralježnica ـ فَقَرِيّ
alkalni element (članak) ـ قَلْوِيّ
standardni element (članak) ـ قِيَاسِيّ
elektroda ـ كَهْرَبَائِيّ
savitljiva (preklopna) osovina ـ مَثْنِيّ
koljenčasta osovina ـ مِرْفَقِيّ
čunjasti (konični) zatik ـ مَسْلُوب
slobodna osovina ـ مَسُوق

namjeran, hotimičan; sračunat تَعَمُّدِيّ
krštenje تَعْمِيد
tak. = duga /noć/ عَامِد (ة)
stup, potporanj, nosač - tch.; jarbol, katarka; okomica, vertikala; držak, koplje /zastave/; el. = članak, element; vođa عَامُود جـ عَوَامِيد
volan, upravljač ~ القِيَادَة
Herkulovi stupovi /tj. Gibraltarski moreuz/ عَوَامِيدُ هَرْكُولَ
krštenje عِمَاد
stup; motka /šatora/; oslonac; pouzdanje; glasnik, kurir ـ جـ عَمَد ، عُمُد
Imadu(d)devle - npp. ~ الدَّوْلَة
Imadu(d)din - npp. ~ الدِّين
visoke zgrade ـ / ة /
tak. = zvanje (dužnost) seoskog starješine; zvanje (dužnost) dekana; dekanat; krštenje عِمَادَة
vodič; kurir ـ ـ م
Imadi - npp. العِمَادِيّ
Imadijja /obl. i npl. u Iraku/ العِمَادِيَّة
namjera, naum, nakan; predumšljaj; odluka; Amd /npl. u Hadremevtu/ عَمْد
namjerno, hotimično; s predumišljajem عَنْ ~عَمْداً
sa znanjem i hotimično عَمْداً عَلَى عَيْنٍ، عَمْدَ عَيْنٍ (عَيْنَيْنِ)
ranjava oteklina na leđima عَمَد
kišom nakvašen; kome je grba u unutrini prignječena /dromedar/; skrhana pod teškim teretom /deva/ عَمِد (ة)
fig. = darežljiv, veliki dobrotvor ~ الثَّرَى
u punoj mladenačkoj snazi عُمُدّ (ة)
grana عِمْد جـ أَعْمَاد
glasnik, kurir; vođa عُمْدَان
dugačak, visok عُمُدَّان (ة)
u punoj mladenačkoj snazi عُمُدَّانِيّ (ة)
stup, potporanj; oslonac; osnova, temelj, baza; glavni predmet; glavni dio rečenice /subjekt, predikat/; namjera, cilj; pravilo; uzor, model, primjer عُمْدَة
vodič, glasnik; seoski starješina; gradski vijećnik; gradonačelnik; stručnjak, vještak ـ جـ عُمَد ـ ذ
mjesto oticanja i sasušivanja devine grbe عِمْدَة
namjeran, hotimičan عَمْدِيّ
zvanje (dužnost) seoskog عُمْدِيَّة

đena, naseljena) - /zmlja/; održavati u naprednom
stanju; potaknuti (pomoći) da obavi → ‘umrat
dati za cijeli život; dati da se nastani u ـ ه ه
obaviti → ‘umrat ـ
učiniti bogatim (bezbrižnim); ـ على ه
prirediti svadbu kod /ženine rodbine/
obaviti → ‘umrat; b. naseljen, napredan, تَعَمَّرَ
obrađen; b. sagrađen; tvrditi da je iz plemena
Banū ‘Amri-bni-l-Ḥāriṯ; b. kao halifa Omer
obaviti - ‘umrat إِعْتَمَرَ
omotati glavu /turbanom/ ـ ب هـ
boraviti u ـ فى هـ
posjećivati; sjedjeti u ـ هـ
kolonizirati, pretvoriti u koloniju إِسْتَعْمَرَ هـ
naseliti, nastaniti u ـ ه فى هـ
komešati se i žamoriti /ljudi/ عَوْمَرَ
skupljati i zadržavati ـ ه
naseljavanje; kolonizacija; إِسْتِعْمَار
kolonijalizam; imperijalizam
imperijalist إِسْتِعْمَارِيّ
kolonizacioni; kolonijalni; imperijalistički / ـ (ة)
tak. = imperijalizam اِسْتِعْمَارِيَّة
(naj)naseljeniji; -obrađeniji; أَعْمَرُ
-kultiviraniji; -napredniji; -dugovječniji
zidanje, građenje, izgradnja; تَعْمِير
opravak, popravak, obnova,
repariranje; punjenje /puške, lule, lampe/
nabijanje, punjenje /puške i dr./ تَعْمِيرَة جـ ات
stanovnik; ukućanin; posjetilac; عَامِر جـ عُمَّار
seljak; porodica; obožavalac; domaći
duh (džin); mladunče hijene / Amir - npp.
dva Amira /tj. Ibnu Mālik i Ibnu-ṭ-Tufail/ العَامِرَان
obrađen, kultiviran; napredan, cvatući, ـ (ة)
bujan; izvrstan, odličan, izvanredan; dugo-
vječan; bujne, pune /grudi/; seljački; kraljevski
naseljen, nastanjen; pun, ـ ب ه هـ
krcat, napunjen, potpuno zauzet,
zaposjednut; bogato (opskrbljen, snabdjeven)
s punim džepom ~ الجَيْب
zmija ـ (ة) : ~ البَيْت جـ عَوَامِرُ البُيُوت
- pokućarka
tak. = obrađena zemlja عَامِرَة
stanovnica ـ جـ عَوَامِرُ
Amirović /potomak jemenske عَامِرِيّ
porodice k. je vladala u Španiji/

poduprt, oslonjen; na motkama مُعَمَّد
razapet /šator/; u obliku stup(ov)a
/šara/; od ljubavi slomljen / krštenik
podupirač; krstitelj مُعَمِّد
pun mladenačke snage مُعْمَد (ة)
krstitelj مَعْمَدَان (مُعْمِدَان)
krstitelj مَعْمَدَانِيّ (مُعْمِدَانِيّ)
poduprt; slomljen od ljubavi; kršten مَعْمُود
krstitelj مَعْمُودَانِيّ عمدر
krštenje; krstionica مَعْمُودِيَّة عمر
nježni mlad bogataš * (عمدر) عَمَيْدَر
učiniti naprednom /kuću - Bog/ * عَمَرَ ـُ عِمَارَة
stanovati, živjeti u, obitavati, ـ عَمْر ه هـ
prebivati u; posjećivati, dolaziti u; sazidati,
sagraditi, napraviti; poživjeti, očuvati živog
(na životu), dati dug život /Bog/; oživiti, is-
puniti životom, oduševiti; (is)napuniti /grudi/
moliti /Boga/ da /mu/ da dug život ـ ه ه
b. naseljen, nastanjen; b. posjećivan; ـ ب ه هـ
ostati, zadržati se, proboraviti
napredovati, lijepo se ـ ـُ عَمَارَة
razvijati, cvjetati - fig.
obožavati, služiti, moliti se /Bogu/ ـ عَمَارَة ، عَمْر ه
dugo (po)živjeti ـ عَمَارَة ، عَمْر ، عُمْر
držati se, ne napuštati, ـ عَمَارَة ، عُمْرَان ، عُمُور هـ
(za)stalno ostati u (na)
dati za cijeli život ـ ه هـ
napredovati, lijepo se عَمُرَ ـُ (عَمِرَ ـَ) عَمَارَة
razvijati, cvjetati - fig.
tak. = dugo (po)živjeti عَمِرَ ـَ عَمَارَة ، عَمَر ، عَمْر
dugo (po)živjeti عَمَّرَ
poživiti, dati dug život, (dugo) očuvati ـ ه هـ
živog (na životu); učiniti naprednim; održavati u
naprednom stanju; obnoviti, (o)popraviti, reparirati,
izvršiti remont; dobro ispresti, lijepo izatkati; opskr-
biti, sazidati, napraviti; obrađivati /zemlju/; naseliti,
nastaniti, kolonizirati; uljem napuniti /lampu/; na-
biti, napuniti /pušku, lulu/; naviti /sat/; (is)puniti,
popuniti /dormular/; zauzeti, utrošiti /vrijeme/
/Bogom/ preklinjati ـ ه ه
dati za cijeli život; doživotno ostaviti u ـ ه هـ
odrediti sebi rok... ـ نَفْسَهُ
dugo živjeti, b. dugovječan عُمِّرَ
sagraditi, sazidati; naseliti, nastaniti; أَعْمَرَ ه هـ
posjetiti, (na)svratiti (se); naći da je napredna (obra-

kotur za vođenje papira ~ لَفّ الْوَرَق
vijčana (propelerska) osovina ~ اللَّوْلَب
motorna (pogonska) osovina ~ المُحَرِّك
pogonska motka; koljenčasta ~ المِرْفَق
osovina, k. vratilo; vratilo ručice
prijenosna osovina ~ المُقَدِّمَة
klipna (stopna) osovina ~ المِكْبَس
regulatorska motka ~ المُنَظِّم
prava rodoslovna linija ~ النَّسَب
transmisijsko vratilo ~ نَقْل الْحَرَكَة
gorivi članak Element) ~ الوَقُود
na leđima; fig. = s naporom عَلَى ~البَطْن
akumulatorska baterija أَعْمِدَة الإِخْتِزَان
okomit, uspravan, vertikalan; عَمُودِيّ
k. okomito uzliječe; k. je u obliku stupa;
pravokutan (-ugaon), ortogonalan / okomica
subnormala تَحْتَ الـ~
ordinata - mat. عَمُودِيَّة
zvanje (dužnost, odn. عُمُودِيَّة
područje) seoskog starješine
stup, potporanj, oslonac; عَمِيد جـ عُمَدَاء
vođa, (po)glavar, poglavica; starješina; namjesnik;
vrhovni komesar; šef; generalni rezident; dekan;
rektor; direktor /više škole/; ir. = (komandujući)
general; eg. = major (-ađutant); kapetan treće klase;
kapetan korvete; bolesnik k. se mora oslanjati na
jastuke pri sjedenju; mjesto /bola/; Amid - npp.
vrhovni komesar الـ ~السَّامِي
šef diplomatskog kora, doajen ~ الهَيْأَة السِّيَاسِيَّة
vrlo tužan; slomljen od ljubavi ـ (ة)
Amidi - npp. العَمِيدِيُّ
ukrštene /prizme/ مُتَعَامِد
namjeran, hotimičan مُتَعَمِّد
pouzdan; odobren; primljen; مُعْتَمَد
opunomoćen; akreditiran; autentičan
oslonac; opunomoćenik; zastupnik; ـ
predstavnik, delegat, izaslanik; komesar
vrhovni komesar الـ ~السَّامِي
diplomatski predstavnik الـ ~السِّيَاسِيّ
k. se oslanja na; k. se temelji na; مُعْتَمِد على هـ
k. zavisi od / Mu’temid - npp.
El-Mu’temid ale-l-lah /petnaesti الـ ~ عَلَى اللَّه
abasovićki halifa odn. posljednji sultan u Sevilji/
Mu’temidu-l-mulk - npp. ~ المُلْك
predstavništvo; poslanstvo مُعْتَمِدِيَّة جـ ات

الـ~ Amiri - npp.
العَامِرِيَّةُ Admirijja /npl. u Siriji odn. Libanu
ه عَامُورَة ← ابت
عَمَار obrađena zemlja; cvijeće i zelenilo /u sobi gozbe/; znakovi života; kultura; sloga, ljubav; Živio! /pozdrav/; dar
عَمَّار obrađivač, ratar, zemljoradnik; krčitelj /zemlje/; zidar, graditelj; građevinar, arhitekt; majstor; Ammār - npp.
–(ة) k. čvrsto vjeruje, pobožan; postojan; ozbiljan; blag (u govoru)
عُمَار punjenje /baruta/
عِمَار obrađivanje, kultiviranje; naseljena zemlja
عَمَارَة جـ عَمَائِرُ pokrivka za glavu /turban, kruna i sl/; (manje) pleme; flota, eskadra, brodovlje; pozdrav; cvijet kojim se pozdravljao vladar; na šator prišiveno šareno platno
الـ~ Amara - npl.
عَمَّارَةُ Ammara - npp.
عُمَارَة plaća (naknada) za obradu; baobab /bot. Adansonia digitata/
الـ~ Umara - npp. /obl. (liwā') u Iraku/
عُمَارَةُ ـ ذ Umara - npp.
عِمَارَة جـ ات، عَمَائِرُ građenje, zidanje, izgradnja; građevinarstvo, arhitektura; zgrada, građevina; vakuf, zaklada, zadužbina; obrađivanje, kultiviranje, kultura; pleme; flota; (muška) prsa; četvrti stepen srodstva; obožavanje
ـ بَحْرِيَّة brodogradnja
عَمَارِيَّة جـ ات nosiljka /u k. bi, pošavši u borbu, poveli djevojku/
عَمَر šal za glavu /žene/; kraj rukava; vjera, religija; Amer /brdo kod Mekke/
عَمْر جـ أَعْمَار život; uzrast, dob; vjera, religija
عَمْرًا polako
عَمْرَ اللّٰه، عَمْرَكَ اللّٰهَ Tako ti Boga!
لَعَمْرُ اللّٰه Boga mi!
لَعَمْرِي Vjere (Života) mi!
عَمْر جـ عُمُور desni; gornji kult
naušnice; kolut u nosu
عَمْرَان (dvije) resice /an. = uvulae/; tak. → 'Amr
عَمْر / ة / vrsta palmi; visoko drveće
عَمِر dugovječan
عُمَر Omer - npp.
العُمَرَان Ebu Bekr i Omer /prva dvojica halifa/

عُمْر جـ أَعْمَار život; dob, uzrast; četrdeset godina; džamija; crkva; hram; dugo vrijeme
~ كَ كَمْ سَنَةً Koliko imaš godina?
~ هُ أَرْبَعُونَ سَنَةً Njemu je četrdeset godina
عُمْرَان osamdeset godina
عُمْر جـ عُمُور desni - an.
عُمُر جـ أَعْمَار (dug) život
عَمَرَات podbradak, podvojak
عُمْرَان zgrada, građevina; naseljenost; blagostanje, procvat, napredak, život; kultura
عِمْرَانُ Imran /Musaov, odn. Merjemin otac/
عُمْرَانِيّ kulturni
عِمْرَانِيّ hebrejski / Imrani - npp.
عَمْرَة pokrivka za glavu (turban, čalma i sl.); opravka, remont, repariranje; zrno /drukčije od ostalih u ogrlici i sl./
عَمْرَتَان dvije koščice u korijenu jezika
عُمْرَة جـ عُمَر، عُمُرَات mali hadž, umra /tj. hodočašće u Mekku u svako doba osim u doba redovnog hadža/; posjeta; svadba kod ženine rodbine
عُمْرَةُ Umra - npp.
عَمْرو جـ عَمْرُون، أَعْمُر، عُمُور Amr - npp.
العَمْرَان Amru-bnu-Džabir i Bedru-bnu-Amr
ه عَمْرَوَيْه Amrevejh - npp.
عَمْرَوِيَّة amrevije /pripadnici ogranka mu'tezilija, sljedbenici Amri-bni-Ubejda/
عَمْرِيّ Amrov; amrijski /vrsta datulja
عُمْرَى darivanje na doživotno korišćenje
العُمَرِيّ Umeri - npp.
عُمْرِيّ staro /drvo/ / drevni lotos
عَمُور Amur /planina u južnom Alžiru/
– prenaseljen, prenapučen
عَمُورِيَّةُ Amurija /nekadašnji bizantijski grad u Maloj Aziji/
عَمِير naseljen; obrađen; hrapav i gust /tkanina/
عُمَيْر Umejr /npp.; c. art. = npl. u Arabiji/
عَمِيرَة جـ عَمَائِرُ košnica; ogranak plemena
عُمَيْرَةُ šaka, ruka
ـ ـ ذ Umejra - npp.
عُمَيْرَان، عُمَيْرَتَان dvije koščice u korijenu jezika
عُمَيْمِرَتَان dvije koščice u korijenu jezika
عَوْمَرَة komešanje i vreva; prepirka; zlo
مُسْتَعْمِر konolijalni; imperijalistički / naseljenik, kolonist; strani osvajač; imperijalist; kolonizator
مُسْتَعْمَرَة جـ ات naseobina; kolonija

~ التَّاج krunska kolonija
~ الكَاب Kap-kolonija
~ سَكَنِيَّة naselje
ـ سِيَاسِيَّة kolonija
ـ مُسْتَقِلَّة dominion
مُعْتَمِر posjetilac; hodočasnik /u Mekku van doba hadža/; s turbanom na glavi
مِعْمَار zidar, majstor; građevinar, arhitekt
مِعْمَارِيّ جـ ـة zidar; arhitekt
–(ة) građevinski; arhitektonski
مَعْمَر naseljena i obrađena zemlja bogata vodom / Ma'mer - npp.
~ صِدْق ugodno i pitomo mjesto
مُعَمَّر جـ ون dugovječan; dugogodišnji / senior - sp.
مُعَمِّر جـ ون nasljednik, koloniist
مَعْمَرِيَّة ma'merije /pripadnici ogranka mu'tezilija/
مَعْمُور naseljeni dio svijeta; svijet; kr. = ekumena
–(ة) naseljen; obrađen; nastanjena duhovima (džinima) - /kuća/
مَعْمُورَة naseljeni dio svijeta; svijet, zemlja
الـ~ Ma'mura /npl. u Turskoj = Mamure odn. Aydincik/
يَعْمَر Ja'mer - npp.
اليَعْمَرِيَّةُ Ja'merija /ime vode u Arabiji/
يَعْمُور جـ يَعَامِيرُ jare; jagnje
اليَعَامِيرُ Je'amir - npl.
يَعْمُورَة /vrsta drveta/
عمرد
* عَمَرَّد جـ عَمَارِدُ opaki vuk; brz silovit hod
– dug(ačak); jak, snažan; rasna i izdržljiva na putovanju /deva/; zločast, opak, prgav; podmukao, prepreden; brz, hitar
عُمْرُود (jako) dug(ačak)
عمرس
* عمرس visok nepristupačan brijeg
عَمَرَّس snažan, jak; čvrst; težak /dan/; brz; opak, svadljiv, prgav; naporan, usiljen /hod/
عُمْرُوس جـ عَمَارِيسُ، عَمَارِسُ jedar punačak dječak; jagnje; Umrus - npp.
عمرط
* عَمْرَطَ هـ uzeti
عَمَرَّط جـ عَمَارِطُ lagan, hitar, okretan; smion, odvažan; prepreden; snažan
عُمْرُط، عِمْرِط visok
عُمْرُوط جـ عَمَارِيطُ، عَمَارِطَة lopov, kradljivac; lupež, nitkov, nevaljalac; probisvijet, protuha; puki siromah

عَمْرِيط razbojnik; lupež
مُتَعَمْرِط k. pokupi sve što nađe /lopov/
مُعَمْرِط k. odnese sve na što naiđe /kradljivac/
عمس * عَمَسَ ـُ عَمْس b. izbrisan, nečitljiv
ـ ه praviti se da ne zna; (pri)skrivati, (za)tajiti
عَمُسَ ـُ عَمْس، عَمَاسَة، عُمُوس b. mračan, tmuran, sumoran /dan/
عَمِسَ ـَ عَمَس b. mračan, tmuran, sumoran /dan/
عَمَّسَ potajno zlo raditi
عَامَسَ ه otkriti (odati) tajnu; prišapnuti; potajno raditi protiv, b. prekriveni neprijatelj
أَعْمَسَ ه (pri)skrivati, tajiti
تَعَمَّسَ ه b. nesiguran, ne pouzdavati se u
تَعَامَسَ على ه ostavljati u nedoumici (neizvjesnosti, sumnji)
ـ عن (فى) ه praviti se nevješt (da ne zna), pretvarati se da ga se ne tiče
عَمَاس ج عُمْس، عُمُس teška (zampršena) stvar; silan lav; nesreća; žestok /rat/
ـ sumoran, tmuran /dan/; mračna, tamna /noć/; žestok, strašan /rat/
عُمَامِس zbunjen, smeten, smušen
Δ عَمَس (<حَمَس) ćvrstina, nepokolebljivost; neustrašivost
عَمْس nejasna, zamršena stvar
عَمَوَاس (عِمْوَاس) Amevas (Imvas) /npl. u Palestini/
عَمُوس ج عُمُس zamršena stvar; snažan lav
ـ zbunjen, smeten, smušen
عَمِيس ج عُمُس zamršena stvar; strahovit rat
عُمَيْس Umejs - npp.
عَمِيسَة lažna zakletva
عَمِيسِيَّة krivokletstvo
مُعَامِس (ة) smušeni neznalica; k. je u mladosti očuvala svoju nevinost /žena/
مُعَمَّس težak, zamršen, nejasan
عمش * عَمَشَ ـُ عَمْش ه nehotice (štapom) udariti; obrezati, osunetiti
عَمِشَ ـَ عَمَش slabo vidjeti; suziti; b. krmeljivo /oko/; i. slab vid; oporaviti se
ـ فى ه djelovati, ostaviti utisak na, dojmiti se
عَمَّشَ ه izliječiti slab vid (krmeljivost, suženje); povratiti zdravlje /Bog/
ـ عن ه zanemariti, zapustiti
أَعْمَشَ ه popraviti, obnoviti

تَعَامَشَ (عن) ه zanemariti, zapustiti
إِسْتَعْمَشَ ه smatrat glupakom (neznalicom)
أَعْمَش م عَمْشَاء ج عُمْش slabog vida, krmeljiv
عَمَاش krmeljina
عَمَش slabost vida (sa suženjem); krmeljivost
عَمْش korisna (podesna) stvar
عُمْشُوش ج عَمَاشِيش grozd bez boba
ه عَمْشِيت Amšit /npl. u Libanu/
ه عَمْشِيتِيّ amšitski / Amšiti - npp.
Δ عَمَصَ napraviti, prirediti /jelo 'āmis/
Δ عَمِصَ ـَ عَمَص slabo vidjeti; b. krmeljiv
عَمَّصَ (za)gnojiti se /oči/
أَعْمَص م عَمْصَاء ج عُمْص zagnojenih očiju
عَامِص tanko izrezano sirovo meso u sirćetu ili samo opaljeno
عَامِيص natanko rezano i sirovo jedeno meso
عَمَاص težak, tmuran, sumoran /dan/
عُمَاص gnoj iz očiju
عَمْص /vrsta jela/
عَمِص k. voli kiselo /ili natanko izrezano sirovo meso u sirćetu/
يَعْمِيصَا rabarbara, ravend /bot. Rheum ribes/
عمضج * (عمضج) عُمَاضِج jedar, jak
عَمْضَج čvrst, snažan
عمط * عَمَطَ ـُ عَمْط ه kaljati, klevetati /čast/; b. nezahvalan za
عَمِطَ ـَ عَمَط ه ne b. zahvalan za
إِعْتَمَطَ ه ه grditi, klevetati, kaljati
عمعم * عَمْعَمَ prikupiti mnogo vojske
تَعَمْعَمَ povećati se, umnožiti se
عَمَاعِم raštrkane skupine ljudi
عمق * عَمُقَ ـُ عُمْق، عَمَاقَة b. dubok
ـ، عَمِقَ ـَ b. dug /put/; b. daleko /mjesto/
عَمَّقَ ه izdubiti, duboko iskopati; niže sagraditi /ulicu/
ـ النَّظَرَ فى ه zadubiti se u, temeljito ispitivati
أَعْمَقَ ه duboko iskopati /bunar/; učiniti da prodre duboko
مَا ـ هُ ala je (kako je samo) dubok!
تَعَمَّقَ فى ه udubiti se u; b. preopširan u /govoru/
ـ فى الدَّرْس temeljito (iz)poučiti
إِعْتَمَقَ ه duboko iskopati /bunar/
إِسْتَعْمَقَ ه naći (smatrati) da je vrlo dubok (predubok)
أَعْمَق (naj)dublji

تَعْمِيق dubljenje, (iz)produbljivanje
عَامِق tak. = k. brsti drveće → 'imqā /deva/
عَمَاقَة dubina
عَمَاقِيَة /vrsta biljke, drveta/
عَمَق pravo; zasluga
عَمْق nezrele datulje razastrte da se suše na suncu; c. art. = Amk /ravnica zapadno od Haleba/
ـ، عُمْق ج أَعْمَاق dubina; ponor, bezdan /mora/; dno; kraj /pustinje/
عُمْقًا u dubinu
الأَعْمَاق A'mak /npl. u Siriji/
مِنْ أَعْمَاق الْقَلْب (النَّفْس) iz dubine srca (duše)
عُمُق ج أَعْمَاق dubina
عَمَقَة talog masnoće /u posudi/
عُمْقِيّ: ~ الكَلَامِ (pre)opširan u govoru
عَمْقَى ـ م /vrsta biljke, drveta/
Δ عُمْقِيَّة، عُمُوق dubina
عُمَيْق Umejk /ime močvare odn. sela u Libanu/
عَمِيق ج عِمَاق، عُمُق، عِمَق، م (ة) ج
عَمَائِق dubok; dug; dalek
~ الغَوْر dubok; nedokučiv
مُتَعَمِّق k. se udubljuje, ide do kraja, temeljit
عمكس * (عمكس) عُمْكُوس magarac
عمل * عَمِلَ ـَ عَمَل ه (u)raditi, (u)činiti; izvoditi; prakticirati; izraditi, napraviti, načiniti; pripremiti, pripraviti, zgotoviti; izvršiti, obaviti, izvesti, ispuniti
ـ ه ل ه izdati, isplatiti /novac/
ـ أَعْمَالَهُ ponašati se kao i on, ugledati se u
ـ تَرْتِيبَات poduzeti mjere
ـ جَدَّ طَاقَتَه učiniti sve moguće
ـ جَهْدَهُ uraditi sve što može
ـ حَاشِيَةً (كَنَارًا) ل ه (ob)porubiti
ـ حِسَابًا ل ه računati s, uzeti u obzir; računati u; voditi računa, brinuti se o
ـ رُوحَهُ praviti se, pretvarati se
ـ سَبِيكَةً legirati
ـ مِنَ الزِّبِيبَة خَمَّارَةً /Praviti od muhe medvjeda/
ـ بِهِ الْعُمَلِينَ (العِمْلِينَ، العِمِلِّينَ) previše namučiti (dodijati i sl.)
ـ عَمَلِيَّةً جِرَاحِيَّةً izvršiti operaciju
إِعْمَلِ الْمَعْرُوفَ budi tako dobar! - molim te; izvoli!
عَمِلَ dugo (neprestano) trajati /sijevanje/; b. živahna /deva/; vladati se, ponašati se

عمس
عمكس
عمل
ع
عمضج
عمط
عمعم
عمق
عمش

semantički regens - gr. ـ مَعْنَوِيّ
klorno vapno (kreč) ~ التَّبْيِيض
regens oznake stanja - gr. ~ الحَال
klorno vapno (kreč) ~ القَصْر
u nastupu gnjeva الْغَضَب~تَحْتَ
gornji dio /koplja ispod šiljka/ ـ (ة) جـ عَوَامِلُ
radnica; službenica, عَامِلَة جـ ات ، عَوَامِلُ
namještenica, činovnica; gornji dio /koplja/
telefonistica التَّلفُون~
Amila /m. = npp.; عَامِلَةُ ـ سـ
f. = ime plemena u Jemenu/
Amili - npp. العَامِلِيُّ
služba - ʻāmil-a عَامِلِيَّة
radiša; radnik / upravo sada; vrlo rado عَمَّال
k. stalno radi; živahna /deva/ ـ (ة)
nadnica, plaća; provizija; mešetarina; عَمَالَة
pokrajina, provincija; okrug, departman;
perfektura; djelatnost; pogon; rasnost /deve/
nadnica, plaća; provizija; mešetarina عُمَالَة ، عِمَالَة
tak. = namjesništvo, položaj (dužnost, عِمَالَة
zvanje) guvernera (prefekta, predstojnika i sl.)
laburist عُمَّالِيّ جـ ون
radnički; laburistički ـ (ة)
rad, posao; djelovanje, عَمَل جـ أَعْمَال
praksa, djelatnost, aktivnost; pogon; postupak,
akcija, djelo, čin, akt; zanimanje, bavljenje; obavljanje, vršenje, izvođenje; obrt, zanat; izrađivanje,
pravljenje, izrada, proizvođenje, pripravljanje; mil.
= operacija; izrađevina, proizvod, fabrikat; tvorevina; važenje; gr. = reakcija; utjecaj, upliv; gnoj
mjera opreza ـ إِحْتِيَاطِيّ
prekovremeni rad ـ إِضَافِيّ
rad po komadu (akordu) الـ~ بِالْقِطْعِ
prisilni rad ~ السُّخْرَة
ručni rad ~ اليَد
Šta sad da se (u)radi? مَا الـ~ الآنَ
izvršavajući; prema, عَمَلاً ب هـ
saglasno, shodno; stvarno
četiri računske radnje (operacije) الأَعْمَالُ الأَرْبَعَةُ
tabelarni slog ـ المَجْدُولَةُ
slavna djela, podvizi ـ المَجِيدَةُ
/Djela se prosuđuju prema namjerama/ ـ بِالنِّيَّات
trgovanje i أَعْمَالُ التِّجَارَةِ وَالإِجَارَةِ
iznajmljivanje
rudarstvo ـ التَّعْدِين

namjesnika (guvernera)
izraditi, napraviti, načiniti od ـ هـ من هـ
upotreba, uporaba; korišćenje, إِسْتِعْمَال
poluživanje; primjena; običaj, praksa
poslovne veze, تَعَامُل جـ ات
trgovački odnosi; promet /na berzi/;
transakcije; prodaja; saradnja; ch. = reakcija
izvještačenost, neprirodnost; spori تَعَمُّل
korak /u četiri posljednja obilaženja Kabe/
djelatan, aktivan; praktičan; radnički عَامِل (ة)
izrađivač; radnik; ـ ون ، عُمَّال ، عَمَلَة
službenik, namještenik, činovnik; poslužitelj;
upravitelj (imanja); poreznik; prikupljač zekata;
agent; namjesnik, guverner, prefekt; počinitelj
pomoćni radnik ـ إِضَافِيّ
rudar ـ تَعْدِينِيّ
poljoprivredni radnik ـ زِرَاعِيّ
nekvalificirani radnik ـ غَيْرُ فَنِّيّ
umjetnički obrtnik ـ فَنَّان
kvalificirani radnik ـ فَنِّيّ
mehaničar ـ فَنِّيّ مَكَنِيّ
organiziran radnik ـ نِقَابِيّ
signalist ~ الإِشَارَات
zakivčar, zakivač ~ البَرْشَمَة
radnik na pruzi ~ الخُطُوط
čuvar pruge ~ الدَّرِيسَة
strojoslagar ~ رَصَّف (صَفّ) مَكَنِيّ لِلْحُرُوف
radiooperator; radiotehničar ~ اللاَّسِلْكِيّ
zavarivač ~ اللِّحَام
rudar ~ المَنَاجِم
skretničar ~ المُنَاوَرَة
nadničar ~ المُيَاوَمَة
čistač (ulica) ~ النَّظَافَة
staklopuhač ~ نَفْخِ الزُّجَاجِ
lučki radnici, dokeri عُمَّالُ الأَرْصِفَة
grnčari, lončari ـ القُلَلِ وَالْفَخَّار
tekstilni radnici, tekstilci ـ النَّسِيجِ وَالْفَتَالَة
činilac, faktor; uzrok, عَامِل جـ عَوَامِلُ
povod, razlog; sredstvo; mat. = množitelj,
multiplikator; gr. = regens /riječ k. izaziva
promjenu druge/ - / pl. tak. = noge; goveda
za rad /oranje, vršidbu/; gornji dio /koplja/
faktor - mat. ـ رِيَاضِيّ
gormalni regens - gr. ـ لَفْظِيّ
katalizator ـ مُسَاعِد

postupati prema, raditi shodno ـ ب هـ
revnosno skupljati /milostinju/ ـ على هـ
raditi na; truditi se, nastojati oko; ـ عَلَى (ل) ه هـ
baviti se; planirati; spletkariti, intrigirati protiv
utjecati, djelovati na; obrađivati; ـ فى هـ
gr. = izazivati promjenu, reagirati;
raditi, zanimati se, djelovati u, b. aktivan u
b. (čiji) namjesnik u ـ ل ه على هـ
brzati (mašući ušima - deva) ـ تْ بِأُذُنَيْهَا
b. na snazi, važiti, vrijediti عُمِلَ بِه
/k. ničemu ne vrijedi/ لاَ بِه يُعْمَلُ وَلاَ عَلَيْهِ يُعَوَّلُ
(za)gnojiti se /rana/ عَمَّلَ
platiti zaradu (nadnicu) ـ ه
imenovati guvernerom /pokrajine/ ـ ه على ه هـ
i. posla (veze) s; b. u poslovnom عَامَلَ ه
(trgovačkom) odnosu s; saobraćati, opho-
diti se s; postupati prema; primjenjivati na
uzvraćati na isti način; ـ ه بِالْمِثْلِ
vraćati milo za drago
/postupati čas lijepo ـ ه بِالْهِوَاءِ وَاللِّوَاءِ
(ljubazno) čas ružno (osorno)/
/obećavati ne izvršavajući; ـ ه مُعَامَلَةَ الْعَلُوقِ
iznevjeriti čija očekivanja/
dati da radi, zaposliti; staviti u pokret أَعْمَلَ ه هـ
(pogon); upotrijebiti, iskoristiti; isplatiti zaradu;
ubosti prednjim dijelom /koplja/; potjerati /deve/
gr. = učiniti da izazove promjenu (kod) ـ هـ من هـ
udarati (sjeći) sabljom po ـ السَّيْفَ فى هـ
razmišljati ـ الفِكْرَ
ulagati trud, nastojati, ـ الهِمَّةَ فى هـ
brinuti se, starati se o
(mnogo) se truditi, تَعَمَّلَ فى (ل ، مِنْ أَجْلِ) هـ
nastojati, zalagati se u (pri, zbog)
i. uzajamne (poslovne trgovačke) veze, me- تَعَامَلَ
đusobno poslovati, sarađivati; uzajamno postupati
upotrebljavati, služiti se ـ ب هـ
b. učinjen, izvršen إِنْعَمَلَ
upotrebljavati se, koristiti se, إِعْتَمَلَ
b. upotrebljen, iskorišten; b. zaposlen
raditi za sebe ـ لِنَفْسِه
upotrijebiti, iskoristiti, rabiti; إِسْتَعْمَلَ ه هـ
primijeniti; nositi /odjeću/; staviti
na čelo; zamoliti, -poraditi, dati da uradi
(napravi); sazidati /opekama/; unajmiti (na rad)
uzeti (postaviti) za ـ ه على ه هـ

konstanta faze ~ الطَّوْرِ
faktor snage ~ القُوَّة
koeficijent vuče (trakcije) ~ القَطْرِ
faktor smetnje ~ الوُغُول
Mu'ameletejn /npl. u Libanu/ Δ المُعَامَلَتَيْن
postupak; ophođenje, saobraćanje; مُعَامَلَة جـ ات
odnos, veza; ponašanje, vladanje; novac;
posao; transakcija; poslovanje; trgovanje; pl.
tak. = isl. = pravni odnosi /jur. negatia iuridica/
uzajamnost; vraćanje milo za drago ال ~ بالمِثْل
trgovanje novcem (valutom) مُعَامَلَات مَالِيَّة
pribor za kafu مَعَامِيلُ
radionica; laboratorij(a); مَعْمَل جـ مَعَامِلُ
pogon; postrojenje; tvornica;
fabrika; zavod; institut; uređaj / utrt /put/
kemijski laboratorij ـ كيمياوِيّ
tvornica oružja ـ لصُنْع الأَسْلِحَة
pirotehnički laboratorij ـ لَفَائِيّ
istraživački laboratorij ~ الأَبْحَاث
zavod za ispitivanje ~ الإِخْتِبَارَات
mljekara ~ الأَلْبَان
istraživački laboratorij ~ البَحْث
sušionica /voća/ ~ التَّجْفِيف
postrojenje za duboko ~ التَّجْمِيد
hlađenje /mlijeka/
laboratorij(a) ~ التَّحْلِيل
piv(ov)ara ~ تَخْمِير الْبِيرَة
postrojenje za duboko ~ التَّصْقِيع
smrzavanje /mlijeka/
zavod za sterilizaciju /mlijeka/ ~ التَّعْقِيم
inkubator ~ التَّفْرِيخ
destilerija škroba ~ تَقْطِير النَّشَا
rafinerija ~ التَّكْرِير
el. centrala ~ تَوْلِيد القُوَّة الكَهْرَبِيَّة
postrojenje za gašenje kreča ~ طَفْيِ الْجِير
tvornica mirisa (parfema) ~ العُطُور
predionica ~ الغَزْل
inkubator ~ الفِرَاخ
mljekara /tvornica/ ~ اللَّبَن
uređaj za doziranje ~ المُعَايَرَة
tekstilna fabrika ~ النَّسِيج
gnojav, zagnojen; k. ima učac (gangrenu) مُعَمَّل
kolač s bademom مَعْمُول
izrađen; upotrebljiv; umjetan; gr. = regi- ـ (ة)
ran; pomiješan s mlijekom i medom /piće/

korisnik مُسْتَعْمِل
noćna posuda مُسْتَعْمَلَة
koeficijent; konstanta; indeks, مُعَامِل
eksponent; faktor; modul; broj; stepen
redukcioni faktor, koeficijent redukcije ~ الإِخْتِزَال
koeficijent restitucije ~ الإِسْتِرْدَاد
modul (koeficijent) rastezanja ~ الإِسْتِطَالَة
faktor iskorišćenja ~ الإِسْتِغْلَال
faktor punjenja ~ الإِسْتِفَادَة
sigurnosni faktor; ~ الإِسْتِئْمَان
koeficijent sigurnosti
koeficijent priguše- ~ الإِضْمِحْلَال
nja; faktor gušenja
faktor izobličenja (distorzije) ~ الإِعْوِجَاج
stepen (broj) veze (sprege) ~ الإِقْرَان
modul elastičnosti ~ الإِمْتِرَان
koeficijent apsorpcije ~ الإِمْتِصَاص
sigurnosni faktor; koeficijent sigurnosti ~ الأَمْن
konstanta rasprostiranja ~ الإِنْتِشَار
faktor refleksije; pogreška prilagođenja ~ الإِنْعِكَاس
indeks (eksponent) loma ~ الإِنْكِسَار
tjemeni faktor ~ الأَوْج
faktor intermodulacije ~ التَّأْدِيم التَّدَاخُلِيّ
induktancija; induktivitet ~ التَّحْضِيض
šum smetnje ~ التَّدَاخُل
faktor propustljivosti التَّرَاسُل
stupanj intermodulacje ~ التَّشْكِيل الدَّاخِلِيّ
faktor izobličenja (distorzije) ~ التَّشْوِيه
stupanj nejednakosti ~ التَّغَايُر الدَّوْرِيّ
koeficijent povećanja; faktor pojačavanja ~ التَّكْبِير
faktor pojačavanja ~ تَكْبِير الْفُولْتِيَّة
napona (voltaže)
kvalitet kruga ~ التَّكَيُّف
koeficijent istezanja ~ التَّمَدُّد
koeficijent korelacije ~ التَّنَاسُب
koeficijent vuče (trakcije) ~ الجَرّ
faktor šuma ~ الجَلَبَة
vrijednost kvaliteta; selektivnost ~ الجَوْدَة
induktancija; induktivitet ~ الحَثّ
faktor zasjenjenja (zakriljenja) ~ الحَجْب
faktor opterećenja ~ الحِمْل
temperaturni faktor (koeficijent) ~ دَرَجَة الحَرَارَة
faktor čujnosti ~ السَّمَاع
koeficijent naboja ~ الشَّحْنَة
faktor oblika ~ الشَّكْل

češljanje, grebenanje ـ التَّمْشِيط
dobra djela, dobročinstva ـ الخَيْر
nasilja ـ العَنْف
radin; brza, živahna /deva/; عَمِل (ة)
neprekidno /sijevanje/
krađa; prijevara; عَمْلَة جـ عَمَلَات ، عَمَائِلُ
zlodjelo; izdaja
na djelu, in flagranti بـ ~ ه
djelo, rad, postupak, posao, akcija, djelatnost عَمَلَة
nadnica, plaća; moneta; عُمْلَة
novčanica; novčić; valuta; novac; deviza
nekonvertibilna valuta ـ سَهْلَة
čvrsta valuta ـ صَعْبَة
sitan novac, sitnina ـ صَغِيرَة
moneta u opticaju ~ التَّدَاوُل
papirna novčanica, banknota = الوَرَق (وَرَقِيَّة)
nadnica, plaća; način rada عِمْلَة
(izrade); izrađevina, djelo; zloba
radni; pragmatičan; praktičan; عَمَلِيّ
primijenjen; realna /politika/ / praktičar
praktično, u praksi عَمَلِيًّا
عُمَلَين . . . ← عَمِلَ بِه ال ~ . . .
rad, posao, djelovanje, postupak, عَمَلِيَّة جـ ات
akcija, aktivnost, djelatnost; vršenje, praksa,
izvođenje, obavljanje; radnja; postupak; opera-
cija; zahvat; izrada, pravljenje, proizvodnja; proces
terminski posao ـ آجِلَة (بِمِيعَاد)
kirurški zahvat, operacija ـ جِرَاحِيَّة
carski rez ـ قَيْصَرِيَّة
esterifikacija ~ الأَسْتَرَة (الكُحُولَة)
čišćenje /materice/ ~ التَّكْحِيت (الكَحْت)
greblicom (kiretom)
transfuzija krvi ~ نَقْل الدَّم
radiša عَمُول
k. mnogo radi; k. privređuje ـ ـ ـ
nadnica, plaća; mešetarina, عُمُولَة
provizija; naknada, obeštećenje
komisionar; trgovački عَمِيل جـ عُمَلَاءُ
zastupnik; posrednik, mešetar; agent; poslov-
ni prijatelj; kupac, mušterija; klijent; pacijent
žena - kupac عَمِيلَة
erg. /phy. = jedinica rada/ عُمَيْلَة جـ ات
upotrebljen, rabljen; مُسْتَعْمَل
upotrebljiv, uporabljiv
kormilar ~ المَرْكَب

ع

عملس
عملش
عملص
عملط
عملق
عمم عم
عمن

ـ به — važeći, k. je na snazi, k. se upotrebljava
يَعْمَل جـ يَعَامِلُ — rasni, jak, brz dromedar
يَعْمَلَة جـ ات — rasna, jaka, brza deva
* عَمْلَسَ فى هـ — brzati u /hodu/
عَمَلَّس — dromedar; opaki vuk; ljuti hrt / c. art. = Amelles - npp.
ـ ـ مـ — deva
ـ — neumoran, izdržljiv /u hodu/; brz; smion, neustrašiv
عُمْلُوسَة — čvrst lûk k. brzo izbacuje strijele
* (عملش) عُمْلُوش — grozd bez boba
* (عملص) عِمْلِيص — težak, zamoran
* عَمَلَّط ، عُمَلَّط — otporan, izdržljiv (na putovanju)
* عَمْلَقَ — pokakiti se i pomokriti se /dijete/
ـ فى هـ — (u)zadubiti se, upustiti se, zavesti se u
عِمْلَاق جـ عَمَالِيقُ ، عَمَالِقَة — div, gorostas, gigant; titan; pustolov, avanturist; varalica, laskavac; Amalik /pripadnik izumrlog naroda, k. je nekad bio na jugu Palestine/
ـ — ogroman, divovski, gorostasan, gigantski, titanski
* (عمم) عَمَّ ـُ عَمّ ه — uzeti svakog u obzir
ـ الجَمِيعَ بِالْعَطِيَّة — svima dati poklon
ـ عُمُوم — v. (sve)opći, (sve)obuhvatan, posvuda raširen, univerzalan, zajednički; b. dug(ačak); (za)vladati /tišina/
ـ تْ بِهِ الْبَلْوَى — postala je to (sve) opća potreba (nevolja)
ـ ه هـ — proširiti se na čitav, sve obuhvatiti, protezati se na sve, uključivati cijeli, -svih se ticati; sve prekriti /prašina/
ـ المَطَرُ الأَرْضَ — kiša je pala po cijeloj zemlji
ـ عُمُومَة — postati stric (amidža)
عُمَّ ـَ عَمّ — i. turban na /glavi/; b. (iz)produžen
عَمَّمَ — zapjeniti se, b. pjenušav /mlijeko/; uzvršiti (do vrha napuniti) mjeru
ـ ه هـ — staviti /kome/ turban; uopćiti, generalizirati; učiniti (sve)općim, općepristupačnim, posvuda zavesti, raširiti, popularizirati
ـ ه هـ — povjeriti, zadužiti, obavezati
عُمِّمَ — b. omotana turbanom /glava/; b. izabran za starješinu (glavara, vođu i sl.)
أَعَمَّ (أُعِمَّ) — i. plemenite (ugledne, slavne) stričeve
تَعَمَّمَ — obući (nositi) turban; postati (sve)opći (univerzalan); popularizirati se, svuda se raširiti

ـ ب هـ — po vrhu se prekriti /biljem - brdo/
ـ ه — stricem (amidžom) nazivati
إِعْتَمَّ — obući (nositi) turban; zapjeniti se /mlijeko/; potpuno izrasti i procvjetati /biljka/; b. visok, odrasti /dromedar/; i. izrasle sve zube /goveče/
ـ ب هـ — b. obrasli /biljem/ po vrhovima /bregovi/
إِسْتَعَمَّ — omotati (sebi) turban
ـ ه — uzeti (priznavati) za strica
أَعَمُّ — (naj)općenitiji
ـ مـ عَمَّاءُ جـ عُمّ — debeo; velik; visok
ـ — (veliko) mnoštvo
تَعْمِيم — uopćavanje, generalizacija; širenje posvuda, objavljivanje; popularizacija
~ الكَهْرَبَاءِ — elektrifikacija
~ المَعْنَى — proširenje (ekstenzija) značenja
عَامّ (ة) — (sve) opći, univerzalan; (svuda) raširen; generalni; javni; vrhovni; (sve)narodni
الـ ~ العَرَبِيُّ — svearapski
الـ ~ وَالْخَاصُّ — narod i plemstvo; laici i svećenstvo; svi narodni slojevi, svi (ljudi), svako
عَامَّة جـ عَوَامُّ — tak. = općenitost, univerzalnost; množina, mnoštvo, masa; (prosti) narod; puk, svjetina; publika; splav; sudnji dan
~ الشَّعْبِ — proletarijat
~ النَّاسِ — prosti narod
عَامَّةً — uopće
ـ (كَافَّةً) — svi skupa
عَامَّةُ الْيَوْمِ — cijeli dan, vazdan
لِعَامَّةِ الإِتِّحَادِ — svesavezni
عَامِّيّ — narodni, pučki; vulgaran; običan; javan / običan čovjek, č. iz naroda, pučanin
عَامِّيَّة — narodni jezik, običan govor; vulgarizam
عَمّ — (veliko) mnoštvo; visoke palme; sva trava i sl.
ـ جـ أَعْمَام ، عُمُومَة ، أَعَمُّ ، أَعْمُونَ ، أَعْمُمُونَ — stric, amidža; punac, tast; svekar; očuh; c. art. = El-Amm /nadimak čovjeka/
الـ ~ تُومْ — Čiča Toma
الـ ~ سَامْ — Ujka Sam /tj. Amerikanac/
عَمِّي خُذْنِي مَعَكَ — čičak, repuk /bot. Arctium tomentosum/
عَمَّ = عَمَّا (< عَنْ مَا)
عُمّ — tak. = visoke palme
عِمَامَة جـ عِمَام ، عَمَائِمُ — turban, čalma; kaciga, šljem; splav; suša, oskudica, glad; sudnji dan
عُمَّانُ — Oman /sultanat na jugoistoku Arabije/

عَمَم — množina, mnoštvo; općenitost; krupnoća, ogromnost; puk, masa, svjetina; savršenstvo, potpunost, cjelovitost
ـ — potpun, savršen; (sve)opći; dug(ačak)
عُمُم — savršenstvo, potpunost, cjelovitost
عَمَّة جـ ات — tetka (po ocu)
عِمَّة — način omotavanja turbana
عُمُوم — općenitost; cjelina, cjelokupnost, sveukupnost; javnost; publika / sav, cio
عَلَى الـ ~ ، عُمُومًا — uopće
فِى ~ الْقُطْرِ — u cijeloj zemlji
عُمُومَة — rodbinski odnos strica
عُمُومِيّ — (sve)opći, univerzalan; generalni; javni; plenaran; državni
عُمُومِيَّات — pitanja od opće važnosti
عُمُومِيَّة — rodbinski odnos strica; općenitost; ekumenicitet
Δ عَمَوِيّ — stričev, amidžin
عَمِّيّ جـ ون — Ammija / ammijjski /iz plemena k. potječe od Murrat b. Mālik b. Hanžalata/
عُمِّيّ — (čovjek) iz naroda, pučanin
عَمِيم — najbolji, elita; suha osatka /bot. Horeum murinum/
ـ جـ عُمُم — (sve) opći, univerzalan; sveobuhvatan; obilan, pun; skupljen; potpun, savršen; visok, stasit, potpuno (iz)odrastao
~ النَّفْعِ — općekoristan
عُمِّيَّة ، عَمِّيَّة — oholost, uobraženost
مُعْتَمّ — pri muži pjenušavo /mlijeko/
مُعَمّ ، مُعِمّ — k. ima mnogo stričeva; k. ima ugledne (plemenite) stričeve
مَعَمّ — prema svakom dobar
مُعَمَّم — narodni vođa
ـ (ة) — k. nosi turban; izabran za vođu i sl.; bijele glave /konj, ovca/; bijelog perčina /konj/
يَعْمُوم — visok, dugačak /biljka/
* عَمَنَ ـِ (عَمِنَ ـَ) عَمْن ب هـ — ostati, zadržati se, boraviti, prebivati
عَمَّنَ — otići u Oman; živjeti u Omanu
أَعْمَنَ — otputovati (poći) u Oman; ostati (naseliti se, živjeti) u Omanu
عَمَّانُ — Amman /npl. u Jordanu
عُمَانُ — Oman /sultanat na jugoistoku Arabije/
عُمَانِيّ — omanski
عَمَّنْ < عَنْ مَنْ

عَمُون جـ عُمُن stanovnik, žitelj
ه عَمُونُ ← ابت
عَمُّونُ Ammun - npp.
عَمِينَة ravnica, râvan
عمه * عَمَهَ ـَ عَمَهَان، عُمُوه، عُمُوهِيَة (za)lutati;
b. zbunjen, smesti se; b. u zabludi
عَمِهَ ـَ عَمَه (za)basati; zbuniti se, b. smeten;
b. u zabludi; b. besputno /mjesto/
عَمَّهَ :ـفِي ظُلْمِه bez razloga činiti nepravdu
تَعَامَهَ (za)bludnjeti; zbuniti se, smesti se
أَعْمَهُ م عَمْهَاءُ جـ عُمْه zbunjen; zabludio;
besputan, bez putokaza
عَامِه جـ عُمَّه zalutao; smeten
عَمَه zabludjelost; smetenost, zbunjenost
عَمِه جـ ون zabasao; zbunjen
عُمَّهَى : الـ~ neznano kuda /oticći - deve/
عُمَّيْهَى : الـ~ u nepoznatom pravcu /oticći - deve/
عمهج * (عمهج) عُمَاهِج grušalina
ohol; umišljen; zelen i bujan; ـ
savršeno građen; k. se lako pije /piće/
عَمْهَج جـ عَمَاهِجُ dug, visok; brz
عُمْهُوج dug(ačak), visok; punačak,
pretio, gojazan, debeo
عمو * عَمْو جـ أَعْمَاء zabluda; poniznost, skrušenost
عَمَوِيّ ← عمم
عمي ه عَمُونُ Amon /staroegipatsko božanstvo/
* عَمَى ـِ عَمْي (iz)liti /oblak/; izbacivati pjenu
trunje i sl. /valovi/; doći po najvećoj vrućini
ـ ب ه ričući izbacivati pjenu
sebi po glavi /dromedar/
عَمِيَ ـَ عَمَايَة zabludjeti, zalutati
ـ عَمًى b. slijep, oslijepjeti;
b. zaslijepljen; b. neznalica
ـ على ه b. nejasan, zamršen; b. sumnjiv
ـ عن ه ه izgubiti se /vijest/ o; skrenuti s
ـ عن، عند ه ne vidjeti, ne primjećivati (zapažati)
عَمَّى zagonetno (dvomisleno) govoriti
ـ ه ه oslijepiti; zaslijepiti; učiniti nejasnim (tajanstvenim, zagonetnim); držati da je slijep; smatrati zaslijepljenim; zavesti; (pri)skrivati, kamuflirati
عُمِّيَتْ عَلَيْه mrači mu se pred očima; umire
أَعْمَى doći po najvećoj (podnevnoj) žezi
ـ ه oslijepiti; zaslijepiti;
naći da je slijep (zaslijepljen)
ما ـ ه Kako je on zaslijepljen (glup)!

تَعَمَّى b. slijep; oslijepjeti;
b. neznalica; b. nejasan, zagonetan
تَعَامَى praviti se slijep (da ne vidi, ne zna)
ـ عن ه zatvarati oči pred, nastojati da ne vidi
Δ إِعْتَمَى (< إِعْتَامَ) (iz)odabrati odlučiti, naumiti
إِعْمَايَّ (إِعْمَايَ) b. slijep, oslijepjeti
أَعْمَوِيّ sljepački; luđački
أَعْمَى م عَمْيَاءُ جـ عُمْي، عُمْيَان، أَعْمَاء،
عُمَاة slijep; besputan; mračna /noć/
slijepac / pl. a'ma' : tak. = neznalice; pustare
ـ وَيُبْرْجِسُ فِي النَّحْلِ /Ne niči gdje te ne siju!/
الأَعْمَيَان bujica i požar (ili noć
ili uspaljeni dromedar)
أَعْمَاء عَامِيَة zaslijepljeni, ludi
تَعَامٍ tak = zaslijepljenost
تَعْمِيَة zaslijepljivanje; prikrivanje, kamuflaža
عَامٍ k. ne vidi svoj put
Δ عَامِيّ (< عَامِّيّ) ← عمم
عَامِيَة jako plačljiva (žena)
عَمٍ جـ عَمُون م عَمِيَة جـ ات slijep; neuk
عَمِي الْقَلْب neznalica; lud
عَمَاء gusti (crni, kišni, visoki, tanki, bijeli)
oblaci ili oni k. su izlili svoju kišu
ـ sljepilo; zaslijepljenost,
zabluda; neznanje; prepirka
عَمَاءَة zaslijepljenost, zabluda; tvrdoglavost
عَمَاوَة zaslijepljenost, zabluda; tvrdoglavost
عَمَايَة sljepoća; zaslijepljenost; zabludjelost;
svojeglavost; saznanje; polutama
عَمَايَةُ Amaja /ime planine u Bahrejnu ili Nedždu/
عَمَوِيّ sljepački; luđački; tak. → 'mm
عَمًى sljepilo; nesmotrenost, nepromišljenost; stas, visina, dužina; prašina
~ الأَلْوَان sljepilo za boje (daltonizam)
ـ نِصْفِيّ polovično sljepilo (hemianopsija)
ـ لَوْنِيّ sljepilo za boje (daltonizam)
ـ لَيْلِيّ noćno sljepilo
ـ ـ مب besputan; nejasan
عُمْيِ ـ تص أَعْمَى slijep
عُمًّى ـ جـ (k. su) na samrti (umoru)
عِمِّيَّا upornost; svadljivost; buna; rat;
/b. ubijen/ da mu se ne zna ubojica
عَمْيَانُ slijep
عَمْيَانِيّ slijep
عَلَى الـ~ naslijepo, nasumce

عَمِيَّة، عُمِيَّة zaslijepljenost, zabluda;
upornost; svadljivost
عُمِّيَّة، عِمِّيَّة zaslijepljenost, zabluda;
neznanje; tak. → 'mm
عَلَى الْـ~ nasliepo, nasumce
مُعْتَمٍ lav
مَعْمَاة جـ مَعَامٍ mjesto gdje se zaluta;
besputna pustara
مَعْمِيَة جـ مَعَامٍ bespuće
مُعَمًّى nejasan, zagonetan, tajanstven
ـ جـ مُعَمَّيَات zagonetka; nerazumljiv govor
* عَمَيْثَل . . . ← عمثل
* عَمَيْدَر ← عمدر
* (عمينس) عُمَيْنِسُ Umjanis /ime
idola plemena Havlān/
عمينس
عَنْ : 1) od:
إِلَيْكَ عَنِّي dalje od mene!
ـ خَوْفٍ od straha
ـ حَدَّثَ (رَوَى) prenositi, tradirati od
ـ 2) iz:
ـ بُعْد iz daljine
ـ جَهْلٍ iz neznanja
رَمَى ـ قَوْسٍ strijeljati iz luka
سَافَرَ ـ الْمَدِينَة otputovati iz grada
غَائِب ـ odsutan iz
ـ 3) nego, od:
أَفْضَلُ ـ ه فِي هـ bolji nego on
(od njega) u (po)
ـ 4) prema, po:
ـ أَمْرِه po njegovoj zapovijedi
ـ إِذْنِكَ po tvom odobrenju
ـ 5) nad, iznad:
إِرْتَفَعَ ـ سَطْحِ الْبَحْرِ dizati se iznad
morske površine
تَعَالَى ـ b. visoko (iz)nad; (b. daleko od)
ـ 6) (na)mjesto
جَزَاكَ اللَّهُ عَنِّي Bog te nagradio mjesto mene!
ـ 7) o:
تَكَلَّمَ ـ govoriti o
ـ 8) u:
تُوُفِّيَ ـ سَبْعِينَ عَامًا umro je u
sedamdesetoj godini
مَنَعَهُ ـ priječiti u
ـ 9) do:
قُتِلُوا عَنْ آخِرِهِمْ poubijani su do posljednjeg

ع

/bot. Gomphrena globosa/; kabina, kajuta;
spremište, magazin, depo; radionica; pogon,
odjeljenje; tvornička hala; baraka; hangar; bolni-
čka soba; spavaonica (u internatu); žestina /zime/
hangar ~ الطَّيَّارَات
spavaonica ~ النَّوْم
mošusna sljezika /bot. ٥ عَنْبَرْبُول
Hibiscus abelmeschus/
kičica, kitica /bot. ٥ عَنْبَرْبُوي
Amberboa moschata/
američki stiraks, američko عَنْبَر سَائِل
amber-drvo /bot. Liquidambar styraciflua/
cinija /bot. Gaillardia ـ كَشْمِيرِيّ
(Zinnia) grandiflora/
kaliko, cic /pamučna tkanina/ ٥ عَنْبَرْكِيس
(El-)Anber - npp. العَنْبَر
tak. = žestina /zime/; čistoća عَنْبَرَة
porijekla (loze); luk /u loncu/
Anbera /npl. u Jemenu/ عَنْبَرَةُ
liker; dobar vodič; Anberi - npp. عَنْبَرِيّ
od ambre; ambrom namirisan; ـ
anberijski /iz ogranka plemena Temim/
izaći * عَنْبَسَ عنبس
lav عُنَابِس
lav / pl. c. art. Anabis عَنْبَس ج عَنَابِسُ
/nadimak šestorice sinova
Umayyat b. 'Abdi-l-Šams Al-Akbara/
lav عَنْبَسَةُ ـ ذ
Unejbis /npl. u Egiptu/ عُنَيْبِس
unejbisijski /iz Unejbisa/ عُنَيْبِسِيّ
/ Unejbisi - npp.
dežmekast * عُنْبُط عنبط
zdepast عُنْبُطَة ـ سـ
debela tetiva; * (عنبل) عُنَابِل ج عَنَابِلُ
krupan čovjek
tvrd, čvrst ـ عنبل
dražica, sikilj (an. = klitoris) عُنْبُل
izduljenost dražice (klitorisa) عَنْبَلَة
drveni tučak; pratljača; dražica عُنْبُلَة
(klitoris); žena s dugačkom dražicom
debeli Crnac (Abesinac) عَنْبَلِيّ
zapasti u nevolju, b. u nepri- * عَنِتَ ـَ عَنَت عنت
lici (teškom položaju); (na)postradati, propasti;
pokvariti se, b. pokvaren; ponovo se slomiti
/tek zaliječena kost/; (po)zgriješiti; odati se bludu

grožđe; grozdovi; عِنَب / ة / ج أَعْنَاب
(vinova) loza, trs, čokot /bot. Vitis vinifera/
vinoboja, grozdoboja, krmez ~ أَمْرِيكَا
/bot. Phytolacca decandra/
vranino oko, krstac, Petrov krst (križ) ~ الثَّعْلَب
/bot. Paris incompleta (quadrifolia)/
pomoćnica, pupator ~ الثَّعْلَب (الذِّئْب)
/bot. Solanum nigrum/
divlja tikva /bot. Brynia dioica/ ~ الحَيَّة
mečije grožđe /= Arbutus ~ الدُّبّ
(Arctostaphylos) uva ursi/
tak. = medvjetka /bot. ~ الذِّئْب
Arctostaphylos uva-ursi/
/bot. Cocooloba uvifera/ ~ شَاطِىء الْبَحْر
mahunica /bot. Empetrum nigrum/ ~ الغُرَاب
/bot. Gaultheria procumbens/ ~ القَطَا
šip(ur)ak, divlja ruža /bot. Rosa canina/ ~ الكَلْب
grožđice, ribizle /bot. Ribes rubrum/ ~ النَّصَارَى
suho grožđe, grožđice, rozine ـ مُجَفَّف
mirišljavac, muškat ـ مِسْكِيّ
/bot. Adoxa moscatellina/
mangovo drvo, mangovac Δ عَنْبَا
grožđe عِنَبَاء
živahan, hitar, lak; spor, težak; star عَنَبَان
mužjak gazele ـ ج عُنْبَان
obilje (masa) vode; početak عُنْب ، عُنُب
bujice; prvak, vođa; /vrsta biljke/
mangovo drvo, mangovac عَنْبَة
papaja /bot. Carica papaya/ ـ هِنْدِيَّة
boba /grožđe/; bubuljica عِنَبَة ج ات
(med. stafiloma); vino
grožđani عِنَبِيّ
žilnica (sudovnjača) oko /an. = horioidea/ عَنَبِيَّة
debeo; dugačak, visok مُعَنَّب
* عُنْب . . . ← عنب
grub, okrutan, surov * (عنبج) عُنَابِج
glup; mlitav; težak; kuljav, trbušast عُنْبُج
blesav; mlohav; težak; debelotrb عُنْبُوج عنبج
ambrom namirisati * عَنْبَرَ ه هـ عنبر
ambra, amber; ulješura, عَنْبَر ج عَنَابِرُ
uljarka, glavata, vrvanj, pot /zo. = Physeter
macrocepha-lus/; štit od ulješurine kože; šafran;
kasija, gazija /bot. Acacia Farnesiana/; kičica,
kitica /bot. Amberboa moschata/; različak,
modrac /bot. Centaurea cyanos/; crveno smilje

10) s (sa): ـ
s pravom ـ حَقٍّ
sa zadovoljstvom (rado) ـ رِضًى
njemu s desne strane (zdesna) ـ يَمِينِهِ
11) za: ـ
za mjesec... /plaća/ ـ شَهْرٍ . . .
nesposoban za ـ عَاجِز ـ
12) od strane: ـ
od strane odbrambene komisije ـ لَجْنَة الدِّفَاع
13) zbog: ـ
zbog obećanja ـ مَوْعِدَةٍ
14) idiomi ـ
na temelju iskustva i znanja ـ خُبْرَةٍ وَمَعْرِفَةٍ
bez sumnje ـ شَكٍّ
od sveg srca ـ صَمِيمِ الْقَلْب
bez traženja, ne tražeći ـ طَلَب
napamet ـ ظَهْرِ قَلْب
svjesno ـ عِلْمٍ وَبَصِيرَةٍ
uskoro (poslije kratkog vremena) ـ قَرِيب
namjerno ـ قَصْدٍ
uskoro ـ قَلِيلٍ
na tvoju riječ; po tvojim riječima ـ قَوْلِكَ
Prestani! - Dosta! ـ لَكَ يَا . . .
darežljivo ـ كَرَمٍ وَسَخَاءٍ
besplatno, gratis ـ لاَشَيْءٍ
protiv svoje volje, nerado ـ نَفْسِه
s lijeve strane, s lijeva; ـ يَسَارٍ
lijevo, na lijevoj strani
umro je ostavivši مَاتَ ـ وَلَدٍ صَغِيرٍ
malo dijete iza sebe
Annaja /npl. u Libanu/ ٥ عَنَّايَا
dobiti grozdove /loza/ * عَنَّبَ عنب
nosat, velikog nosa (~الأَنْف) أَعْنَبُ
k. ima grožđa /čovjek/ عَانِب
prodavač grožđa عَنَّاب
crn brežuljak; okrugao brijeg; dražica, عُنَاب
klitoris /ili dio k. se od njega odrezuje/
nosat, velikog nosa ـ
oskoruša, kudija /bot. عُنَّاب / ة /
Sorbus domestica/; čičimak, žižula, jujub
/bot. Zizyphus sativus odn. Jujuba vulgaris/
kostrika, šimširika, veprina(c) ـ بَرِّيّ
/bot. Ruscus aculeatus/
Annaba /fr. Bône, npl. u Alžiru/ عَنَّابَةُ
čičimak (jujobove) boje عُنَّابِيّ

siliti na nešto teško — عَنَّتَ ه هـ
(neprijatno), grubo postupati prema;
upropastiti; ponovo slomiti /kost/
(us)popeti se na (uz) — ـ فى هـ
(pri)siliti na nešto teško — أَعْنَتَ ه هـ
(neprijatno); pitanjem htjeti zbuniti
(dovesti u nepriliku); upropastiti, uništiti;
grubim postupkom pogoršati /lom kosti/; nasil-
nim gonjenjem prouzročiti šepanje /konja i sL/;
ponovo slomiti /tek zaraslu kost/; uzrujati, dosaditi
naškoditi bolesniku /liječnik/ — ـ
praviti smetnje, dovoditi u nepriliku; — تَعَنَّتَ
dodijavati, dosađivati; srditi, uznemiravati;
grubo (surovo) postupati prema; zbuniti, smesti
b. uporan; zainaditi se, b. tvrdoglav — ـ
previše zahtijevati od — ـ على ه
(po)svađati se s — ـ مع ه
nastojati zbuniti — ـ (على) ه فى السُّؤَالِ
(teškim) pitanjima
dobro izrasti, b. dug /rog/ — عَنْتَتَ
odvratiti se od, kloniti se — ـ عن ه هـ
teškoća, neprilika, nevolja; mučenje, prisi- — إِعْنَات
ljavanje; pros. = neuobičajeno preuzimanje obave-
ze da se pored rawiyy-a rimuje i glas ispred njega
upornost, tvrdoglavost; svadljivost, — تَعَنُّت
čangrizavost; dodijavanje, gnjavljenje
usidjelica — عَانِت ـ مـ
nevolja, neprilika, bijeda, muka; — عَنَت
grijeh; (po)greška; preljub; zloba; proga-
njanje; pretjerano zahtijevanje; svadljivost,
čangrizavost, zanovijetanje, prigovaranje
ponovo slomljena /tek zarasla kost/ — عَنَت
šiljat brijeg u pustinji; strm, nepri- — عَنْتُوت
stupačan brežuljak; sijeno; početak
strm, teškog uspona /brežuljak/ — عَنُوت
uporan, tvrdoglav; svadljiv, čangrizav, za- — مُتَعَنِّت
novijetalo; ukorijenjen, okorio; k. previše zahtijeva
/bot. Alternanthera — Δ (عنتب) عَنْتَاب
achyranthoides/
Entebe /npl. u Ugandi/ — ه عَنْتَبَةُ
* عَنْتَتَ . . . ← عنت
zujati /muha/; izlagati se — * عَنْتَرَ عنتر
opasnostima; b. hrabar u borbi
(pro)ubosti /kopljem/ — ـ ه ب هـ
Antar /ar. pjesnik/ — عَنْتَر
ibis - orn. (eg.); junačina — ـ
plave muhe — ـ، عُنْتُر، عُنْتُر / ة /
tak. = zujanje; hrabrost — عَنْتَرَة
Antara /ar. pjesnik/ — عَنْتَرَةُ ـ ذ
prsluk; anterija; steznik; — عَنْتَرِيّ جـ عَنَاتِرَة
c. art. = Anteri - npp.
(narodni) pripovjedač romana o Antaru — ـ جـ ـة
Antarov roman (ciklus) — عَنْتَرِيَّة
prsluk; anterija; steznik — ـ جـ عَنَاتِرَة عنترس
hrabar kao Antar(a) — مُعَنْتَر
nesreća; krupna jedra deva — * (عنترس) عَنْتَرِيس
hrabar, smion — ـ
rastrgati, razderati, iskomadati — * عَنْتَلَ هـ
k. u komade (is)trgaju plijen /hijene/ — عَنَاتِل
tvrd, čvrst, jak — عُنْتُل عنتل
ohol, gord / uobraženjak — عَنْتِيل عنته
k. mnogo pretjeruje — * عُنْتُه عنث
k. mnogo pretjeruje — عُنْتُهِيّ
* (عنث) عَنْثَة، عُنْثَة، عِنْثَة جـ عِنَاث
(pocrnjelo, istruhlo) sijeno
(pocrnjelo, istruhlo) sijeno — عَنْثُوَة، عُنْثُوَة جـ عَنَاثِيّ
mlitav, debeo, krupan — * (عنثج) عُنَاثِج عنثج
tromav, gojazan, velik — عَنْثَج عنثل
muško mladunče hijene — * عَنْثَل
* (عنثو) عَنْثُوَة . . . ← عنث
privezati uže za /kofu/ — * عَنَجَ ـُ عَنْج
povlačenjem uzde (s)priječiti da — ـ ـُ عَنْج ه هـ
klekne /deva/; pri dresiranju privezati
/devi/ jular za nadlakticu; vježbati, dresirati
privlačiti, pritezati, — ـ ـ عَنْج هـ
saviti prednji dio /sandale/ — عنج
osjećati bol(ove) u kičmi; — أَعْنَجَ
urediti svoje poslove
potezati uzdu (ne davši da klekne) - /dromedar/ — ـ ه
uže, konop /za kofu/; — عِنَاج جـ أَعْنِجَة، عُنُج
bol u kičmi; povezanost; stvar, posao; onaj
od k. zavisi; osnova; jular /vezan za nos deve/
njegova stvar zavisi od tebe — ~ هُ إِلَيْكَ
tvoj posao ovisi o njemu — هُوَ ~ أَمْرِكَ
nepromišljen /govor/ — لا عِنَاجَ لَهُ
dresiranje /deva/; težak dromedar; — عَنَج
skupina ljudi /=ganağ/
vodena (barska) metvica, — عُنْجُج (عُنْجَج)
konjski bosiljak /bot. Mentha aquatica/
velik, ogroman — عَنَجْنَج

izvrsni, brzi ili dugački, — عُنْجُوج جـ عَنَاجِيج
dugovrati konji ili dromedari
rana mladost, — عَنَاجِيجُ الشَّبَاب
početak (cvijet) mladosti
k. se upušta u (brine, zalaže za) posao — مِعْنَج
* عُنْجُج . . . ← عنج
pretvoriti se u grožđice /grožđe/ — * عَنْجَدَ
mlječika /bot. Euphorbia/; — عَنْجَد عنجد
sjemenke grožđica; grožđice
(slabe ili crne) grožđice; — ـ، عُنْجَد، عُنْجُد
bobe ili sjemenke grožđa
srdit, plahovit, naprasit — مُعَنْجِد
(usnama) mljasnuti, — * عَنْجَرَ عنجر
smoknuti (posuvrativši ih)
tak. = drska žena — عَنْجَرَة
futrola /za bocu — عُنْجُورَة
Undžura - npp. — عُنْجُورَةُ ـ ذ
jezičava ili zla /žena/ — * عَنْجَرَد ـ مـ عنجرد
oronuo ili smežuran starac — * عُنْجُش عنجش
suhonjav; omelen — * عَنْجَف، عُنْجُف عنجف
košćat; onizak — عُنْجُوف
suhonjav starac — * عُنْجُل عنجل
/vrsta životinjice/ — عُنْجُول عنجنج
عَنْجِيل ← مَرَضُ الـ ~ عنجه
* عَنَجْنَج ← عنج
velik — * عَنَجْنَج
uzoholiti se; hvali- — * (عنجه) تَعَنْجَهَ
sati se, razmetati se
grub — عُنْجَه، عُنْجُه
tak. = krupna ježeva ženka — عُنْجُه ـ مـ
oholost — عُنْجُهَانِيَة، عُنْجُهَانِيَّة
krupna ježeva ženka — عُنْجُهَة
ohol, uobražen — عُنْجُهِيّ (ة)
tak. = uobraženost; hvalisavost; glupost; — عُنْجُهِيَّة
neznanje; primitivnost, prostota, grubost
Anhuri - npp. — Δ عَنْحُورِيّ
prelaziti granicu — * عَنَدَ ـُ عَنْد، عُنُود عند
(mjeru), pretjerivati
odvojiti se od, poći drugim — ـ عُنُود عن ه
putem nego; zaostati iza
tvrdoglavo se — ـ ـُ (عَنَدَ ـُ) عُنُود، عَنَدَ ـَ عَنَد
opirati, protiviti se, suprotstavljati se;
b. (tvrdo) svojeglav, uporan; b. neposlušan;
neprestano krvariti /vena/; sama pasti /deva/
skrenuti s /puta/; proći se, — ـ عن هـ

ع

odustati od, okaniti se
عَانَدَ ه هـ (uporno) se protiviti, opirati, suprotstavljati; buniti se protiv; oponašati, imitirati; nadmetati se s; držati se. ne napuštati
أَعْنَدَ neprekidno krvariti /vena/
ـ فِي قَيْئِهِ uzastopno povraćati (bljuvati)
ـ ه uporno ići za; oponašati; suprotstavljati se
تَعَانَدَ jedan drugom se opirati, suprotstavljati se međusobno
إِسْتَعْنَدَ istrgnuti uzdu, b. jogunast, nepokoran /konj i sl./
ـ ه هـ poći prema; uporno progoniti; spopasti /povraćanje/; piti iz otvora /mješine, izvrativši na naizvan/; udarati po ljudima /štapom/
ـ الذِّكْرَ javno vršiti blud (preljub)
تَعَنُّد (svoje) tvrdoglavost; upornost; nepokornost
عَانِد ج عُنَّد ، عَنَدَة ، عَوَانِدُ (svoje)tvrdoglav; svojevoljan; uporan, prkosan, buntovan; nepokoran, neposlušan; k. skreće s puta /dromedar/; k. teče ustranu /krv/; čas desno čas lijevo /ubadanje/
عَانِدَة : ~ الطَّرِيق odvojak puta, pokrajnja staza
عِنَاد svojeglavost; upornost; neposlušnost; otpor, opiranje, protivljenje, suprotstavljanje, oponiranje; prkos, inad
عِنَادِيَّة inadije /pripadnici sekte/
عَنَد suprotstavljanje; tvrdoglavost
عَنْد ، عَنَد ، عِنْد strana, kraj
عَنَد čas desno čas lijevo /ubadanje/
عِنْد strana; srce; smisao
عِنْدَ kod, u, pored, uz, kraj, pri, pokraj
ـ ذَلِكَ pri tom, tada
ـ الظُّهْر u podne
ـ غُرُوبِ الشَّمْسِ pri zalasku sunca
ـ اللُّزُوم u slučaju potrebe, u nuždi, kad ustreba
Δ عِنْدَكَ Stoj! Stani!
عِنْدَ نَفْسِهِ po njegovom mišljenju
عِنْدَهُ . . . kod (kraj, pored, uz) njega
عِنْدَهَا tak. = pri tom, tada; kod tih riječi, rekavši to
عِنْدَهُ مَالٌ كَثِيرٌ on ima velik imetak
عِنْدِي كَذَا Ja tako mislim
إِلَى عِنْدِهِ (k) njemu, kod njega
عَلَى عِنْدِهِ protiv njega
كَانَتْ عِنْدَهُ bila je njegova žena
مِنْ عِنْدِهِ od njega
(أَنْفَقَ) مِنْ عِنْدِهِ (trošiti) svoj novac

لِي عِنْدَهُ . . . On mi duguje...
لَيْسَ عِنْدِي سَاعَةٌ Nemam (uza se) sata
مَا عِنْدَكَ Šta ti misliš?
مُلُوكُ الأَرْضِ عِنْدَ اللّٰهِ تُرَابٌ Kraljevi zemlje prema (u poređenju s Bogom) Bogu su prašina
عِنْدَمَا čim; kad
عِنْدَئِذٍ tada;, onda, u to (ono) vrijeme; zatim, potom
عُنْدَد star
ـ ، عُنْدُد varka, izbjegavanje, izlaz, spas
عَنَدِيّ svadljiv
عِنْدِيّ subjektivan
عِنْدِيَّات vlastiti dodatak u tuđem tekstu; lična uobraženja
من ~ ه po njegovom vlastitom mišljenju
عِنْدِيَّة indije /pristalice vjerovanja o objektivnom postojanju ideja/; tvrrdnja samo na osnovu vlastitog mišljenja; subjektivizam
عَنُود ج عُنُد ـ ـ سـ svojeglav; prkosan; k. skreće s puta; k. pase postrance /deva/; težak za uspinjanje; pun kiše /oblak/; k. se odvaja od ostalih; /strijela u igri mejsir/ k. dobija izavši drukčije (na drugu stranu) od ostalih
عَنِيد ج عُنُد tvrdoglav, uporan; svojevoljan; prkosan, buntovan, nepokoran
عُوَيْنِد Uvejnid /npl. u Nedždu/
مُعَانِد svojeglav, uporan; prkosan; neposlušan
مُعَانَدَة tvrdoglavost, upornost; protivljenje, suprotstavljanje; prkos, inad
عندأ
* (عندأ) عِنْدَأْو smion, odvažan
عِنْدَأْوَة prijevara, varka, lukavstvo; izmotavanje; prgavost; grubost; teškoća, nesreća
ـ ـ سـ smion, neustrašiv
عندب
* (عندب) مُعَنْدَب srdit, ljutit
عندر
٥ عَنْدَبِيل slavuj
عندق
* عُنْدَد . . . ← عند
* عَنْدَرَ pljuštati, liti /kiša/
* (عندق) عُنْدُقَة donji dio trbuha
٥ عِنْدَقْتُ Indakt /npl. u Libanu/
٥ عَنْدَلَ pjevati, biglisati /slavuj/
عندل
* ـ b. žilav, čvrst /dromedar/
عُنَادِلَان muda, jajca /an. = testiculus/
عَنْدَل krupne glave /dromedar/
ـ ـ سـ (ة) brz; dugačak; f. r. velikih grudi /žena/
٥ عَنْدَلِيل ← ابت

٥ عَنْدَلِيب ج عَنَادِلُ slavuj
٥ عَنْدَلِيل /vrsta ptice/
* عَنْدَم zmajevo (varzilovo) drvo /bot. Pterocarpus draco/; bakam, varzilo /bot. Caesalpinia echinata/
عندم
عَنْدَمِيّ (intentzivno) crven
* (عند) عَنْدَى ب ه podsticati, podbadati, huškati
عنذ
عَانِذَة korijen (osnovica) brade ili uha
عنز
عَنْذَيَان ـ سـ zla, zločasta, opaka /žena/
* عَنَزَ ـُ عَنْزَ ه ubosti sulicom
ـ عن ه odvojiti se od
عَنَّزَ b. sličan kozi; ponašati se kao koza; puhati u gajde (diple); i. naduven trbuh
عُنَّزَ b. mršav u (licu)
أَعْنَزَ ه هـ odvojiti, odstraniti
تَعَنَّزَ (iz)odvajati se od (kloniti se) ljudi
إِعْتَنَزَ عن ه odvojiti se ustranu od
إِسْتَعْنَزَ عن ه odvojiti se ustranu od
عَنْز ج أَعْنُز ، عِنَاز ، عُنُوز ـ مـ (jednogodišnja) koza; divokoza; gazela; orlica; (bijela) roda; sokolica; droplja /orn. = Otis tarda/; ženka jastreba; /vrsta ogromne ribe/; crn brežuljak; sprud, polica, podvodna stijena; c. art.: Anz /ime žene odn. kobile; ogranak plemena Hevazin/
~ الماء crna roda, ibis - orn.
عَنَز /vrsta životinja u pustinji slična lasici/
عَنَزَة ج ات ، عَنَز sulica, kratko koplje; oštrica, sječivo /sjekire/; (mitska) životinjica u pustinji
عَنَزَةُ Aneza - npp.
عَنْزَة ج عَنَزَات koza; gazela
عَنَزَى Aneza /ar. pleme u Siriji/
العَنَزِيُّ Anezi - npp.
عَنُوز unesrećen
عَنِيز unesrećen
عُنَيْزَةُ Unejza /npp.; npl. u Nedždu/
مُعْتَنِز k. se odvaja (živi odvojeno) od ljudi
مُعَنَّز male glave /čovjek/
~ اللِّحْيَة s bradom kao u jarca
~ الوَجْه mršavog (koščatog) lica
عنزب
* عُنْزُب (jestivi) ruj
عنزع
٥ عَنْزَرُوت očni balzam; sarkokola, ljepak od mesa; mirisna djetelina /bot. Trifolium odoratum/
* عُنْزُع vlasnača, sušica, livadarka, metlušica /bot. Poa sinaica/

عُنْزَيْعَة = عُنْزَع

عنزف

/bot. Felicia Schimperi/ * (عنزف) عِنْزِيف

عنزق

ljuljati se na ljuljački * عَنْزَقَ ه

ljuljati se na ljuljački تَعَنْزَقَ

عنزه

ljuljačka عُنْزُوقَة

oholost, uobraženost * (عنزه) عِنْزَاه

k. izbjegava žene i zabavu عُنْزُهَانِيّ

k. se kloni žena i razonode عِنْزَهْو

koga ne privlače žene niti veselje عَنْزَهْوَة ـ ـه

uobraženost, oholost عُنْزُوهَة

k. se susteže, nećka, odvraća عِنْزَوْهَة ـ ـه

عنس

ostati * عَنَسَ ـُ (عَنِسَ ـَ) عِنَاس ، عُنُوس

usidjelac (neženja); ostati usidjelica (neudata)

(pre)savi(ja)ti ـ ـ عَنْس هـ

tak. = svaki čas se عَنِسَ ـَ عَنَس

ogledati (u ogledalu)

(s)priječiti da se uda, عَنَّسَ ه

ostaviti dugo neudatu /djevojku/

ostati (dugo) neudata, usidjelica ـ ، عُنِّسَ

b. usidjelica, ostati (dugo) neudata; أَعْنَسَ

početi izbijati po /licu, glavi - sijede vlasi/;

trgovati ogledalima; držati dugo neudatu kćer

(iz)promijeniti, preinačiti ـ هـ

i. dugačke i guste dlake /devin rep/ إِعْنَوْنَسَ

عَانِس جـ ون ، عُنَّس ، عُنْس ، عُنُوس ، عَوَانِس

usidjelac, neženja; lijep debeo dromedar

usidjelica; ـ ـ مـ (ة) جـ عَوَانِسُ

lijepa debela deva

ogledalo, zrcalo عِنَاس جـ عُنُس

Ans /pleme u Jemenu/ عَنْس ـ مـ

snažna jedra deva; ـ جـ عِنَاس ، عُنُوس ـ مـ

orlica; stijena

ansijski / Ansijevac /iz plemena Ans/ عَنْسِيّ

Ansi - npp. الـ ـ

usidjelica مُعَنَّسَة جـ ات ، مَعَانِس

usidjelica مُعْنِسَة

عنسل

jedra brza deva * عَنْسَل ـ مـ

عنش

uznemiriti, uzrujati; razljutiti; * عَنَشَ ـُ عَنْش ه هـ

uzdom privući; goniti, tjerati /devu i sl./; saviti

(boreći se) pograbiti za vrat, uhva- عَانَشَ ه

titi oko vrata; nadmetati se (u slavi) s

sa svih strana sakupiti /imetak/ تَعَنَّشَ

(u borbi) uhvatiti se međusobno تَعَانَشَ

oko vratova, uhvatiti se u koštac

(u borbi) pograbiti oko vrata; إِعْتَنَشَ ه

nanositi nepravdu, tlačiti, mučiti

k. ima šest prsta أَعْنَشُ مـ عَنْشَاءُ جـ عُنْش

/na ruci ili nozi/

tak. = borben عَنَاش

dug, visok; lak, brz عَنَشْنَش

ostatak /imetka/ - / c. neg. = ništa عُنْشُوش

عنشج

visoka deva عِنْوَاش ـ مـ

عنشط

dug /vrat/ مَعْنُوش (ة)

smežuranog lica, ružan * عَنْشَج

* (عنشش) عُنْشُوش ← عنش

(raz)ljutiti se, b. srdit * عَنْشَطَ

/u svađi/ pričapiti se za, prigrabiti تَعَنْشَطَ ه

zločudan, zao * عَنْشَط جـ عَنَاشِطَة

visok ـ ـ مـ (ة)

zločast, opak; visok عَنَشَّط

عنص

* عَنَشْنَش ← عنش

i. sasvim proriđeđenu kosu * (عنص) أَعْنَصَ

ostatak, malo; krdo, stado عِنْصَاة جـ عَنَاصٍ

usiljen, naporan /hod/ عَنَصْنَص

ostatak; stado عِنْصُوَة ، عُنْصُوة ، عِنْصُوَة جـ عَنَاصٍ

tak. = preostao čuperak عُنْصُوَة جـ عَنَاصٍ

dlaka sa strane /glave/

ostatak; stado عِنْصِيَة جـ عَنَاصٍ

عنصر

porijeklo, rod, rasa; * عُنْصُر (عُنْصَر) جـ عَنَاصِرُ

plemstvo; težnja, namjera, briga;

potreba, nužda; nesreća; tvar, (pra)materija,

početo, element; osnovni (sastavni) dio;

supstanca; priroda, bit, suština; baza, osnova,

temelj; princip; narav, ćud, temperament

četiri praelementa /kako se العَنَاصِرُ الأَرْبَعَةُ

mislilo: vatra, zrak, voda, zemlja/

skrobut, mirisava vitina عَنْصَرَة

/bot. Clematis flammula/; c. art. kr. =

Duhovi; Sveta Trojica; praznik sjenica /u Jevreja/

Ansari - npp. عَنْصَرِيّ

prost, elementaran; narodni, عُنْصُرِيّ

nacionalan; etnički; rasni; rasistički

narodnost, nacionalnost; rasizam, عُنْصُرِيَّة

rasna teorija; početo, element

/bot. Felicia Schimperi/ * (عنصف) عَنْصِيف

morski luk /bot. * عُنْصَل ، عُنْصُل جـ عَنَاصِلُ

Urginea (Scilla) maritima/

tak. = zlatoglav(ka), žuti čapljan (šap), عُنْصُل

kozja bradica /bot. Asphodeline lutea/

عنصف

morski luk عُنْصَلَاءُ ، عُنْصُلَاءُ

عنصل

napravljeno od morskog عُنْصُلَانِيّ

luka (divlje prase) - /sirće/

/bot. Iris sisyrinchium/ عُنْصُيْل

* عَنَصْنَص ← عنص

* (عنصو) عِنْصَاة ، عَنْصُوَة ، عِنْصِيَة . . .

← عنص

عنط

dobiti dijete duguljastog tijela * (عنط) أَعْنَطَ

izduljenost (i ljepota dugog) vrata عَنَط

dug(-ačak, -uljast) / ibrik عَنَطْنَط

početak mladosti عِنْطِيَان

pelin /bot. Artemisia absinthium/ ه عُنْطُس

* (عنط) عَنْطَى ← ابت

عنظب

skakavac * (عنظب) عُنْظَاب ، عِنْظَاب

skakavac عُنْظَابَة

skakavac عُنْظَب ، عُنْظُب جـ عَنَاظِبُ

skakavac عُنْظُبَاءُ

skakavac عُنْظُبَان

skakavac عُنْظُوب

ženka skakavca عُنْظُوبَة

meketati (kao koza); uzoholiti se * عَنْظَرَ

عنظر

trčati * عَنْظَلَ

عنظل

paukova mreža عَنْظَل

عنظي

rugati se, ismija- * عَنْظَى ـ عَنْظِيَة ب ه

vati; psovati, grditi

bestidnik, razvratnik; podrugljivac; عُنْظُوَان

smutljivac; podstrekač; hvalisavac; prisluš-

kivač; trovač; nevaljalac; c. art. = Unzuvan

/vrsta kiselog bilja/ ـ / ة /

tak. = ženka skakavca عُنْظُوَانَة جـ ات

bezobraznik, bezočnik; zlobnik; podstre- عِنْظِيَان

kač; prisluškivač; podrugljivac; početak mladosti

„hemze“ izgovarati kao „‘ain“; * عَنْعَنَ

عنعن

uzdisati, jecati; prenositi, tradirati,

pričati po kazivanju, navoditi izvor

(porijeklo); hvalisati se svojim porijeklom

izgovor „hemzeta“ kao „‘ain“; عَنْعَنَة جـ ات

uzdisanje, jecanje; neprekidni niz tradicije

(hadisa); predanje, tradicija, navođenje pori-

jekla (izvora); hvalisanje svojim porijeklom

عنف

Δ عَنَفَ ـَ (عَنِفَ ـَ) عَنْف ، عِنْف ، ب ه

grubo postupati prema

* عَنُفَ ـُ عُنْف ، عَنَافَة ب (على) ه

b. surov, svirep, grubo postupati prema

oštro prekoriti, izružiti, izgrditi عَنَّفَ ه

b. grub, surovo ـ (ب ، على) ه

ع

عنفج
عنفس
عنفش

(nasilno) postupati prema
grubo postupati, b. svirep, nasilan prema أَعْنَفَ ه
zgrabiti, šćepati ـ هـ
zgrabiti, šćepati; neupućen se إِعْتَنَفَ ه هـ
prihvatiti; ne znati; b. nepovoljan za, ne
odgovarati, ne prijati; ne voljeti, mrziti; (o)pâsti
prvu travu s /pašnjaka/; otići, izaći sa, napustiti
(ot, za)početi, Δ ـ (إِئْتَنَفَ) هـ
(po)preduzeti, latiti se
posredno, indirektno اعْتِنَافًا : إِعْتِنَافًا
surov, grub; oštar, žestok, أَعْنَفُ
silovit, plahovit; strog
(naj)grublji; -strožiji; -ogorčeniji ـ
oštar prijekor تَعْنِيف
grubost, surovost, svirepost; عُنْف
strogost; sila, nasilje; naglost,
žestina, silovitost; ogorčenost; početak
nasilno; najprije عُنْفًا
jedan za drugim ـ عُنْفًا
grub, surov, nemilosrdan عَنِف
grubost; strogost; žestina; nasilje; mržnja عُنْف
silom عُنْفًا
grubost, neravnost, عُنُف
hrapavost; debljina; tvrdina
surovost, svirepost, okrutnost, nasilnost عُنْف
lopatica /mlinskog kotača/; krilce عَنَفَة جـ ات
/ventilatora/; razmak /među dva reda žita/
parna turbina عَنَفَات بُخَارِيَّة
započinjanje, početkom; mržnja عُنْفَة ، عُنُفَة
nasilno, silom عُنْفَةً
kao početak; iznova, opet ـ، عُنُفَةً
početak; svježina; cvijet /mladosti/ عُنْفُوَّ
početak; svježina; cvijet /mladosti/; gorčđa- عُنْفُوَان
ni sok (k. se sam izlučuje); maligan, žestina /vina/
sasušen komad čkalja (= našiyy) عُنْفُوَة
početak; svježina; cvijet /mladosti/ عُنْفُوَّة
nasilan عُنْفِيّ
okrutan, surov, grub, svirep; عَنِيف جـ عُنُف
naprasit, silovit, žestok; naporan,
usiljen, zamoran, težak /hod i dr./; nasilna
/smrt/; ogorčena /borba/; k. slabo jaše; surov
(prema konju i sl.) pri jahanju; drastična mjera
k. skreće s pravca /put/ مُعْتَنَف ، مُعْتَنِف
tak. = surov, strog, مُعْتَنِف (ة)
žestok; k. su u zemlji k. im

ne odgovara /deve/; posredan, indirektan
uzrok (razlog, povod) grubosti i sl. مَعْنَفَة
/deva/ nezgrapna i ✻ (عنفج) عَنْفَجِيج ـ مـ
plahovita; krupna i stara; s velikim razmakom
između stidnice i ćmara tj. s velikom međicom
nevaljao, opak; omalen, nizak ✻ عَنْفَس
b. lijepa (duga i gusta) /brada/ ✻ عَنْفَش
s dugom (gustom) bradom عُنَافِش : ~ اللِّحْيَة
s dugom (gustom) bradom عِنْفَاش : ~ اللِّحْيَة
s dugom (gustom) bradom عَنْفَشِيّ : ~ اللِّحْيَة
s dugom (gustom) bradom عَنْفَشِيش : ~ اللِّحْيَة
b. bezobrazan, drsko se ponašati ✻ عَنْفَصَ
b. drzak, bezobrazan; hvalisati se; تَعَنْفَصَ
b. uobražen; lakomislen, nepromišljen
bestidna žena; razvratna i opaka عِنْفِص ـ مـ
žena; sitna živahna žena; omalena i
uobražena žena; žensko lisičino mladunče عنفص
zao, zločast, opak, zloćudan عنفط
smrdljiva; brbljiva /žena/ عِنْفِصَة
ris - zo. ✻ عُنْفُط جـ عَنَافِط
opak, zločast, prgav ـ
prostriž /žljebić ispod nosa između brkova/ عُنْفُطَة
b. lagan, malen, sitan; ✻ عَنْفَقَ عنفق
b. rijedak, malobrojan
lak, lagan; malen, sitan; malobrojan, rijedak عَنْفَق
čuperak brade ispod usne عَنْفَقَة جـ عَنَافِق
glup, blesav; dosadan, ✻ عَنْفَك ـ سـ عنفك
težak, nesnosan
vrsta četvrtaste loze ✻ (عنفل) عَنْفَلُول
/bot. Vitis quadrangularis/
udariti po vratu; staviti عنفل ✻ عَنَقَ ـُ عَنْق ه
ogrlicu na vrat /psu/ عنق
zavući se u rupu /skočimiš, zec/; ـ . . . .
isticati se osvijetljen suncem /oblak/
b. dugovrat عَنِقَ ـَ عَنَق
pograbiti (stegnuti) za vrat; obmanuti, عَنَّقَ ه
prevariti; izdati; rasipati /prašinu - vjetar/
b. dugačak /datuljin cvat/; nabreknuti /zrijuće ـ
datulje/; b. isturena /zadnjica/ visoko uzdizati glavu
nasmuti na (šćepavši za vrat) ـ على ه
(privukavši uza se) عَانَقَ ه هـ
(ob)zagrliti; prihvatiti se /posla/
brzati dugim koracima /deve/ ـ
(ispružena vrata) brzati dugim korakom أَعْنَقَ
/konj/; b. visok, isklasati /žito/; b. daleko,

udaljen; zaći /zvijezda/; razgoniti prašinu /vjetar/
(po)žuriti prema (da) ـ الى (ل) ه هـ
staviti ogrlicu /psu/ ـ ه
ući u rupu /skočimiš/; تَعَنَّقَ
zavući glavu i vrat u rupu /zec/
zavući se u /rupu - skočimiš/ ـ (ب) هـ
zagrliti se (međusobno) تَعَانَقَ
zagrliti; prigrliti, primiti /vjeru i dr./; إِعْتَنَقَ ه هـ
marljivo se latiti; čvrsto se držati
zagrliti se; pograbiti se za vratove ـ
/u borbi/; ch. = spojiti se, sjediniti se
A'nek - npp.; c. art. = أَعْنَق
El-A'nek /ime ždrijepca/
dugovrat; s bijelom pjegom ـ مـ عَنْقَاء مـ عُنْق
na vratu /pas/; dugačak i visok /brijeg/
a'nekijski /konj, أَعْنَقِيّ (ة)
potomak ždrijepca El-A'neka/
ravnica تَعْنُوق ، تُعْنُوق جـ تَعَانِيق
rupa (skočimiša) عَانِقَاء
nesreća; obmana, laž; zlo; عَنَاق
razočarenje; zekat za dvije godine;
tvrdo neravno vulkansko zemljište
(tek rođeno) ـ جـ أَعْنُق ، عُنُوق ، عُنُق
žensko jare; jagnje
ris /zo. Lynx caracal/ ـ، ~الأَرْض
srednja zvijezda (zeta) الـ~
u repu Velikog medvjeda; Anak
/ime konja; adski putokaz u pustinji Dehna/
tak. = zvijezda gama الـ ~عَنَاقُ الأَرْض
u repu Andromede
koze poslije deva = fig. العُنُوقُ بَعْدَ النُّوق
oskudica poslije izobilja; pad nakon uspona
grljenje, zagrljaj عِنَاق
razočarenje عَنَاقَة
(mlada) koza ـ جـ عِنَاق
dugovratost; ubrzanje (dugim koracima) عَنَق
vrat, šija; vrat, عُنُق (عُنْق ، عُنَق) جـ أَعْنَاق
grlić /uski dio materice, an. = cervix/; najniži
dio /želuca preživača/; peteljka /lista/; držak /ploda/;
stabljika; deblo, stablo; glav(ic)a, jabuka - arch.; ko-
mad, dio; odvojak /rijeke/; pramen /vatre/; skupi-
na, grupa; prvi dio, početak / prvaci, vođe, glavari
vratarnik /želučani izlaz, an. = pylorus/ ~ البَوَّاب
crvenkasto-plava boja ~ الحَمَام
zvijezda alfa u Zmiji /ast. Serpens/ ~ الحَيَّة

~ الدَّهْر davno doba; rano razdoblje
~ الشُّجَاع zvijezda alfa u vratu Hiḍre /ast. Hydra/
عَلَى ~ الدَّهْر u staro doba, nekad
فِي ~ ه fig. =- njemu na vratu; dužan je odgovoran je za, na njegovoj je odgovornosti
لَهُ ـ فِي الْخَيْر on je prvi u dobru
هُمْ ـ إِلَيْكَ oni te (željno) očekuju
هُمْ ـ عَلَيْه oni su (se udružili) svi protiv njega
عُنُقًا عُنُقًا u grupama /doći/
أَعْنَاقُ الرِّيح vjetrom uzvitlana prašina
عَنْقَاءُ tak. = nesreća; vrh
ـ، ـ مُغْرِب (ة) ، ~ مُغْرِب feniks /bajoslovna ptica/; grifon /lav s orlujskim krilima i glavom/
عَنِيق vrat, šija
ـ k. grli; zagrljen
مُعَانَقَة grljenje, zagrljaj
مُعَانِقَة tak. bot. = list k. osnovicom djelimično obuhvata stabljiku svoje biljke
مُعْتَنَق ishodište visokih i drugih pješčanih trakova iz fatamorgane
مِعْنَاق ج مَعَانِيقُ ـ ـ lijepog vrata; k. brzo (i lijepo) koračа; k. žuri; f. = k. se često jagnji /ovca/
مُعَنَّق lijepog vrata
مُعْنِق ج مَعَانِيقُ tvrdo uzdignuto zemljište usred ravnice / pl. tak. = Me'anik /planine u Nedždu/
ـ (ة) ج ون ، مَعَانِيقُ dugog vrata; k. brza, juri; visok; dalek; k. leži ispred drugih /dio pješčara/
مُعَنَّقَات dugi pješčani trakovi
مَعْنَقَة vijugavo stijenje
Δ مُعَنَّقَة sušićna (hektična) groznica; /vrsta crva/
مِعْنَقَة ج مَعَانِقُ ogrlica; mali uzdignut izdužen pješčani trak ispred pješčare
مِعْنَقِيّ ج مَعَانِقُ vrsta ar. konja
* عُنْقُب /vrsta biljke/ عنقب
* (عنقت) عُنْقُوت /trnovita biljka/ عنقت
* عَنْقَدَ početi dobijati grozdove /loza/ عنقد
تَعَنْقَدَ visjeti u grozdovima; nagomilati se
تَعَنْقُد tak. = ispupčenje, izbočina
عُنْقَاد ج عَنَاقِيدُ grozd
عَنْقَد /vrsta ribe/
عُنْقُود ج عَنَاقِيدُ grozd; roj /pčela/
عُنْقُودِيّ grozdast
عُنَيْقِيد grozdić
* عَنْقَر magarčev polni ud عنقر
عُنْقَر ، عُنْقُر / ة / majoran; korijen ili izdanak /trske/;

palmina srčika; porijeklo, rod; djeca nižih plemića
عُنْقُرَة tak. = ženka kopca - orn.
* (عنقرط) عَنْقَرِيط /vrsta ribe/
* عَنْقَر (slatki) mažuran; nesreća, otrov عنقرط
عُنْقُرَان mažuran - bot. عنقز
عَنْقَرَة zastava عنقس
* عَنْقَس stasita plemkinja عنقش
ـ podmukao, zloban, opak, prepreden, lukav
* عَنْقَشَ ب ه trgovati putujući; objesiti se o, zakačiti se za, prionuti za
تَعَنْقَشَ ب ه b. čvrsto omotan oko
عِنْقَاش putujući trgovac
ـ nevaljao; prezren / nitkov
عَنْقَش mršavost
* (عنقفر) عَنْقَفِير ـ ـ brbljavica, jezikara; stara deva unazad zavraćene عنقفر
عنقل glave; štipavac, škorpion; nesreća
* عَنْقَلَ ه zbuniti, smesti
تَعَنْقَلَ zaplesti se, smesti se
عَنْقَل crijeva, utroba, drob
* عَنَكَ ـُ عَنْك ، عُنُوك b. nagomilan i visok عنك
te neprohodan /pijesak/; teško gaziti kroz pješčaru; zgrušati se /mlijeko/; b. nepokorna i prkosna /ženaž; nalijetati i uzmicati /konj/
ـ فِي ه otići, otputovati u
ـ ه zatvoriti /vrata/
عَنَّكَ ه grubo postupati prema; dovoditi u nepriliku, stvarati teškoće
أَعْنَكَ zaći (zapasti, zaglibiti se) u dubok pijesak; trgovati vratima
ـ ه zatvoriti /vrata/
تَعَنَّكَ visoko se nagomilavši b. neprohodan /pijesak/
إِعْتَنَكَ zapavši u pijesak ne moći se izvući iz njega
إِسْتَعْنَكَ zaglibivši se u pijesku ne moći ići dalje
عَانِك ـ ـ debela žena; nagomilan neprohodan (pijesak)
ـ ل ه revan, priležan, marljiv, ustrajan u
عَنَك korijen, porijeklo
عَنْك ، عُنْك ، عِنْك ج أَعْنَاك ، عُنُوك najveći (glavni) dio; prva trećina (dio) noći; vrijeme; korijen, porijeklo; vrata
عَنِيك ج عُنُك visoko nagomilan
معْنَك ج مَعَانِكُ neprohodan pijesak reza, kračun; brava

* عَنْكَب ـ ـ omalen, nizak
ـ ج عَنَاكِبُ ، عَنَاكِيبُ ، أَعْكُب ، عِكَاب ، عُكُب ـ ـ pauk
~ الأَذْرُع križ od žbica
عَنْكَبَاة ženka pauka
عَنْكَبَة ženka pauka
عَنْكَبُوت (عَنْكَبُوة) ج ات ، عَنَاكِبُ ، pauk; ženka pauka; c. art.
عَنَاكِيبُ ـ ـ = naslov 29. poglavlja Q.
عُنَيْكِبِيت mali pauk
مُعَنْكَب : ~القَرْن uvijenog roga /jarac/
* عَنْكَد /vrsta morske ribe/
ـ tvrd, čvrst; glup, blesav عنكد
* عَنْكَرَ ispuniti se salom /devina grba/ عنكر
عَنْكَرَة tak. = krupna deva عنكش
* عَنْكَشَ uvehnuti, osušiti se; b. kovrčava /kosa/
تَعَنْكَشَ skupiti se, slijepiti se, zamrsiti se, kovrčati se /kosa/; vehnuti
عَنْكَش k. ne mari za parfem i nakit
عَنْكَشَة zamrsivanje, sljepljivanje, kovrčanje /kose/
* عَنْكَل tvrd, čvrst, jak
* عَنَّمَ ه crveno obojiti /jagodice prsta/ عنكل
أَعْنَمَ brstiti planinski tulipan /= 'anam/ عنم
عَنَم / ة / planinski tulipan /bot. Tulipa montana/; vitice loze; ogranci sirijskog bagrema /= harrub/; trnje od akacije /bot. Acacia gummifera = talh/; plod od vučca /bot. Lycium halimifolium = 'ausaf/; vrsta guštera
عَنَمَة ، عَنْمَة tak. = pukotina na usni
عَنَمِيّ lijepog rumenog lica
عَيْنُوم žabac - zo.
* (عنن) عَنَّ ـُ عَنّ ، عَنَن ، عُنُون ه ه izgrditi; ispsovati; prikačiti uzdu na /žvale, džem/; zauzdati, uzdom zadržati /konja/; napisati naslov (na); adresirati, nasloviti; zatvoriti /devu/ عنن عن
ـ عن ه odvratiti se, otići, okaniti se, proći se
ـ فِي ه javljati se na /nebu - zvijezde/
ـ ل ukazati se, pojaviti se, iskrsnuti, ispriječiti se (is)pred; stvoriti se kod /mišljenje/; naumpasti
Δ ـ عَنِين (<أَنَّ) jecati; uzdisati
عُنَّ (عُنِنَ) عن ه /od suca/ b. proglašen impotentnim; čarolijom postati impotentan
عَنَّنَ ه ه prikačiti uzdu za /žvale (đem)/; napisati naslov (adresu) na; uzdom upravljati /konjem/; (sa strana glave)

naići na bujno obraslu zemlju أَعْنَى
(za)držati u zarobljeništvu; poniziti, ـ ه هـ
pokoriti; proizvesti, prekriti se /biljem - zemlja/
b. namazan (namazati se) تَعَنَّى
smjesom balege i mokraće
إِعْتَنَى ← عنى
smjesa balege i mokraće تَعْنِيَة
za mazanje /šugavih deva/
tekuća krv عَان
zarobljenik, sužanj ـ جـ عُنَاة
pokoran, ponizan; bijedan, jadan; zarobljen ـ
zarobljenica; žena / عَانِيَة جـ ات ، عَوَانٍ
pl. d. tak. = radnice; noge
strana, kraj; obala; mnoštvo / pl. عَنًا جـ أَعْنَاء
tak. = grupe /ljudi/ iz raznih plemena
strana, kraj; obala; mnoštvo عِنْو جـ أَعْنَاء
sila, nasilje; pokornost, poslušnost; عَنْوَة
zarobljeništvo; ljubav; tak. → 'nw
silom, nasilno عَنْوَةً
ponizan, pokoran; zarobljen عَنِيّ (ة)
tak. = mješavina balege i mo- عَنِيَّة
kraće /za mazanje šugavih deva/
cjedilo, cjediljka مِعْنَاة
naslov; adresa مُعَنًى
držan zatvoren (u zarobljeništvu) ـ
* (عنوش) عِنْوَاش ← عنش
napisati (dati) naslov, nasloviti; * عَنْوَنَ هـ
adresirati; nazvati; staviti cedulju (etiketu) na
Unvan - npp. عُنْوَان
naslov, عُنْوَان (عِنْوَان) جـ ات ، عَنَاوِينُ
natpis, zaglavlje; adresa; naziv;
uzor, primjer; znak, simbol عُنْوَانًا على (ل) هـ
u znak * عَنَى ـِ عَنَايَة ، عِنَايَة ، عُنِيّ ه
zaokupiti, zabrinuti, uznemiriti
sačuvati, zakloniti, zaštititi, odbraniti ـ عِنَايَة ب ه
značiti; (pri)spadati; ـ عِنَايَة ، عَنْي ه هـ
ticati se, zanimati, interesirati
znači; to jest يَعْنِي
i. na umu, podrazumijevati, misliti; ـ ه هـ ب هـ
ukazivati, aludirati na; htjeti, namjeravati, naumiti
prekriti se /zelenilom - zemlja/ ـ عَنْي ب هـ
goditi, prijati, koristiti, dobro djelovati ـ فى ه
na, primati se /hrana/; b. zarobljen kod
dogoditi se, desiti se ـ ل ه
otkriti, pokazati Δ ـ هـ (عَنَا)

عنون
عني
عناية

skretanje عَنَّة
drsko suprotstavljanje, ـ ، عَنَّة ، عِنَّة
nepotrebno upetljavanje (miješanje)
tak. = impotencija; obilje, عُنَّة
mnoštvo /trave i sl./; umor
zabran, tor; konop, uže; ـ جـ عُنَن ، عِنَان
sadžak, tronožac /za kotao/; svežanj krmnog
bilja /trske i sl./; sjenica, hladnjka /od granja/
عُنْوَان . . . ← عنون
k. prednjači u hodu عَنُون جـ عُنُن
/konj i sl./; k. se drsko protivi
k. nam se stalno suprotstavlja عَنُون
(stvara teškoće) /ovaj svijet/
عُنْيَان ← عني
k. ne može da zadrži prdež عَنِين
impotentan / f. = frigidna /žena/ عَنِّين (ة)
tak. = impotencija عَنِينَة ، عِنِينَة
impotentnost عَنِّينِيَّة
impotentan; k. ne mari za ženama مُعَنّ
dobar govornik مِعَنّ
k. se u svašta upetljava; vitak, tanan ـ (ة)
vitak, tankovijast مُعَنَّن (ة) (~ الخَلْق)
tak. = lud, bezuman مَعْنُونٌ
zatvoren u zabran /dromedar/ Δ مُعَنًّى (‹مُعَنَّن›)
/vrsta bilja/ * عِنْه / ة / عنه
dugačak, visok * (عنهج) عُنَاهِج جـ عَنَاهِجُ
b. zarobljen * (عنو) عَنَا ـُ عَنًا فى ه عنهج
ticati se, zanimati, interesirati; ـ عَنَاء ، عُنُوّ ه هـ
fig. = na srcu ležati, zaokupljati; uznemi- عنو عنا
ravati; b. od važnosti za; pokazati, otkriti
zadesiti, snaći; prekriti se /biljem - ـ ب ه هـ
zemlja/; propuštati /vodu - mješina/
b. težak (za) ـ على ه
b. poslušan, pokoriti se; ـ ل ه هـ
prišavši (o)ponjušiti /pas/
napisati (dati) naslov, nasloviti; adresirati ـ عَنْو ه
goditi /jelo/ ـ فى ه
dati ـ ل ه ب هـ
uzeti; oteti ـ عَنْوَة هـ
b. zarobljen; pasti u ropstvo, عَنِيَ ـَ عَنًا (فى ه)
živjeti kao zarobljenik kod; tak. → 'ny
zarobiti, držati kao zarobljenika; عَنَّى ه
namazati smjesom balege i mokraće /devu/
spustiti, utišati /glas/ ـ ب هـ
b. sličan; tak. - 'ny عَانَى هـ

splesti /kosu - žena/; zatvoriti u tamnicu
(od suca) b. proglašen ipotentnim; عُنِنَ عن ه
usljed čaranja postati impotentan
nalaziti se nasuprot, pokazati se ispred, عَانَّ ه
doći u susret; oprijeti se, suprotstaviti se
uzdom zaustaviti konja /i sl./ أَعَنَّ
izgrditi; zatvoriti /devu/; uzdom zadržati ـ ه هـ
/konja/; prikačiti uzdu za /žvale, đem/
okrenuti prema ـ هـ ل هـ
(od suca) b. proglašen impo- أُعِنَّ (أُعْنِنَ) عن ه
tentnim; čarolijom postati impotentan
latiti se, pozabaviti se, obratiti pažnju ـ بِعُنَّة
kloniti se žena /radi izvršenja osvete/ تَعَنَّنَ
b. obaviješten o إِعْتَنَّ هـ
pojaviti se pred ـ ل ه
vrhovi /drveća/; strane, dijelovi, أَعْنَان
krajevi; narav, priroda, ćud /sotone/
impotentnost; odbojnost prema ženama تَعْنِين (ة)
dugačko uže / k. se عَانّ جـ عُنُن
drsko opire (miješa)
oblaci ـ / ة /
način /govora i sl./ عَنّ
možda Δ عَنَّ
da - cj. Δ ـ (‹أَنَّ›)
vidljivi dio /neba/, obzor, عَنَان
vidik, horizont; okolina /kuće/
Anan - npp. ـ ـ م
(kišni) oblaci ـ / ة /
k. mnogo jeca, uzdiše Δ عَنَّان (‹أَنَّان›)
k. prednjači ـ عَلَى آنُف . . .
spor da učini dobro ـ عَنِ الْخَيْرِ
prvo pojavljivanje عَنَان
/nečega ispred nas/; Inan - npp.
uzda; jedno trčanje, ophod, ـ جـ أَعِنَّة ، عُنُن
runda /na trkama/; kičmena
moždina /an. medulla spinalis/
dva lateralna dijela kičmene moždine العَنَانَان
tak. = impotentnost عَنَانَة
anija /pripadnik sekte/ عَنَانِيّ
To je najviše عُنَانَاكَ : عُنَانَاكَ أَنْ تَفْعَلَ كَذَا
što možeš učiniti
prvo pojavljivanje; عَنَن جـ أَعْنَان
vidljivi dio neba; nepokornost, supro-
tstavljanje; apatija prema ženama, impo-
tencija; isprečavanje smrti; predio, strana; zlo

kom imenovati; opunomoćiti; sklopiti, zaključiti
/ugovor/ s; smatrati se obaveznim prema k. u...
jamčiti, garantirati za ـ ل ه
b. poljeven prvom عُهِدَ ب هـ
proljetnom kišom /mjesto/
tražiti od... da obeća عَاهَدَ ه الى هـ
obećati ـ ه ب (على) هـ
ugovoriti s; zdogovoriti se ـ ه على هـ
s... o; obavezati se prema
zajamčiti, garantirati; أَعْهَدَ ه من هـ
pružiti sigurnost (od)
zalagati se za, brinuti se o, تَعَهَّدَ هـ
paziti na, nadgledati, nadzirati, obilaziti, posje-
ćivati, održavati, čuvati; ponovo se upoznati s;
uobičajiti; zajamčiti; na prošlost podsjećati
obavezati se, preuzeti ـ ب هـ (ل ه)
na se; obećati; zakleti se
međusobno se zdogovoriti; تَعَاهَدَ
uzajamno sklopiti ugovor
brinuti se o, nadzirati, obilaziti; ـ هـ
čuvati; obnoviti poznanstvo s
voditi brigu o, nadgledati, paziti na, إِعْتَهَدَ هـ
obilaziti, održavati; ponovo se upoznati s
sklopiti ugovor إِسْتَعْهَدَ هـ
smatrati se odgovornim za ـ ه من نَفْسِه
tražiti da se pismeno obaveže ـ من ه
(da potpiše ugovor); tražiti da dadne obećanje
tak. = osiguranje إِسْتِعْهَاد
ugovor, sporazum, pakt; تَعَاهُد
(uzajamna) saglasnost
ugovorni; federativan تَعَاهُدِيّ
zalaganje, briga, nadzor, obilaženje, تَعَهُّد
čuvanje, održavanje; preuzimanje (na sebe)
obaveza; obećanje ـ جـ ات
prva proljetna kiša عِهَادَة
prva proljetna kiša; عَهْد جـ عِهَاد ، عُهُود
uzastopna kiša
obećanje; obaveza; odgovornost; ـ جـ عُهُود
ugovor, sporazum, pakt; održavanje, ispunjava-
nje /obećanja/; jamstvo, garancija; obećanje zaštite;
povjeravanje; nalog; propis; zaštita; zakletva, prise-
ga, zavjet; sigurnost; vjernost; ljubav; prijateljstvo;
oporuka, testament; znanje, poznavanje; poznan-
stvo; poznat (uobičajen, stari) način; vrijeme, doba;
razdoblje, era, period, epoha; dekret o postavljenju

nastojanje, trud, zalaganje مُعَانَاة
brižan, zabrinut; pažljiv مُعْتَنٍ
značenje, smisao مَعْنَاة
k. se odnosi na značenje, semantički; مَعْنَوِيّ
zamišljen, spiritualan; mislen, apstraktan; idejni,
duhovni; moralan; kulturan; umni, mentalan;
nestvaran, nematerijalan; jur. = pravno /lice/
duh, moral /vojska i sl./ مَعْنَوِيَّة
značenje, smisao; مَعْنًى جـ مَعَانٍ
predodžba, predstava; pojam; misao, ideja;
(figurativan) izraz; (retorska) figura / pl. tak.
= svojstva, osobine; odlike, prednosti
po značenju i po obliku مَعْنًى وَمَبْنًى
beznačajan; bezizražajan لا مَعْنَى لَهُ
i tome slično وَمَا فِي مَعْنَاهُ
značenje, smisao مَعْنِيّ
sklepan (loš) stih (ili pjesma) مُعَنًّى
značenje, smisao مَعْنِيَّة
✻ (عنين) عُنْيَان ← عنى
✻ عَهْ /'ah, itj. za gonjenje deva u staju/
ne znati ✻ عَهِبَ ـَ عَهْب (ب) هـ
(do)voditi u zabludu عَوْهَبَ ه عنين
početak; doba عِهْبَاء عه
početak; doba عِهْبِيّ عهب
k. (do)voditi u zabludu عِيهَاب
slab; dosadan, težak / vuneni gunj عَيْهَب
zapanjen, zbunjen ✻ (عهت) مُتَعَهِّت
zmija; Avhedž ✻ (عهج) عَوْهَج جـ عَوَاهِج
/ime dromedara/ - / pl. tak. = Avahidž /ar. pleme/
mlada deva; gazela sa dvije crne عهت
pruge po stegnima; dugonoga ženka noja عهج
dugovrata /gazela, deva i dr./ ـ ـ هـ
/vrsta drveta/ Δ عُهْخُع (عُهْعُخ)
znati, poznavati, ✻ عَهِدَ ـَ عَهْد (ب) هـ
b. upoznat s عهد
koliko mi je poznato فِيمَا أَعْهَدُ
čuvati, paziti na; održati, ispuniti عَهِدَ . . . ه هـ
/obećanje/; očitovati (vjerovati)
jedinstvo /Boga/; pretpostavljati
sresti (se s), naći se s, ـ ه هـ
vidjeti (se s), posjetiti... u
odati (ukazati) poštovanje ـ الحُرْمَةَ
povjeriti, staviti u dužnost; ـ الى ه ب (فى) هـ
oporučiti, (oporukom) ostaviti; obavezati;
prepustiti; narediti, propisati, naložiti nasljedni-

b. umoran, sustati عَنِيَ ـَ عَنَاء
goditi, dobro djelovati na ـ عَنِيَ فى ه
/jelo/; b. zarobljen kod
brinuti se, b. zabrinut zbog ـ، عُنِيَ ب هـ
zatvoriti; namučiti; uzrujati; عَنَّى ه هـ
preopteretiti; zabrinuti; ražalostiti; zamoriti;
nasloviti; adresirati, nazvati; tak. → 'nw
(po)brinuti se o; rukovoditi, عَانَى ه هـ
upravljati, ravnati; paziti, nastojati, truditi se
oko; b. jako zaokupljen, zauzet; obuzeti, snaći,
zaokupiti; podnijeti, pretrpjeti, izdržati, preživjeti
umoriti; uznemiriti, uzrujati; أَعْنَى ه هـ
aludirati na; značiti; tak. → 'nw
umoriti se, sustati, b. umoran; tak. → 'nw تَعَنَّى
ići pravo k cilju u ـ فى هـ
(strpljivo) podnositi; privremeno ـ ه هـ
obuzimati /groznica/; truditi se,
nastojati oko, zalagati se u (pri)
nadmećući se međusobno تَعَانَى
marljivo nastojati oko
desiti se, dogoditi se, zbiti se إِعْتَنَى
njegovati /bolesnika/; brinuti se o, ـ ب ه هـ
paziti na; b. zaokupljen, zauzet; b. zabrinut zbog;
truditi se, nastojati oko, zalagati se u; opaziti
brinuti se, obraćati pažnju; Δ إِسْتَعْنَى ب ، فى هـ
paziti; baviti se, vršiti; miješati se u
razumjeti, shvatiti, pojmiti تَمَعْنَى هـ
briga, pažnja, zanimanje, interesiranje إِعْتِنَاء
k. se (naj)više brine o أَعْنَى ب هـ
muka, napor; dizenterija; تَعَنٍّ
naponi (med. = tenesmus)
bijedan, jadan, nesretan; عَانٍ
brižan, uzrujan; velik, težak
zabrinut, uznemiren عَنٍ مـ عَنِيَة
(u)zamor; muka, patnja; عَنَاء
nevolja, teškoća, neprijatnost,
nevolja, jad, briga; trud, napor, naprezanje
briga, pažnja; njega عِنَايَة
Božija providnost الـ ~ الإِلَاهِيَّةُ ، ~ اللّٰه
naslov; adresa Δ عُنْوَان
(u)zamor عَنْيَة
عَنِيَّة ← عنو
namisao, namjera, nakana; عِنْيَة
predumišljaj; svrha, cilj
s predumišljajem; namjerno, hotimično بِالـ ~

preljubnik; razvratnik, bludnik عَهِر
pederastija عَهْر : ~ الخَلْوَة
bludnik, razvratnik عَهُور
zloduh, demon; neman هَيْهَر
jak, snažan /deva/ –
zloduh, demon; عَيْهَرَان ج عَيَاهِرُ
snažan dromedar
tak. = ženski demon; عَيْهَرَة
bestidna i lakoumna žena
bordel, javna kuća مَعْهَر
(povicima 'ah, 'ah) عهعه * عَهْعَهَ ب ه
goniti u staju /deve/ عهق
dovesti u zabludu * (عهق) عَوْهَقَ ه
rasni rasplodni dromedar; crn dromedar; عَوْهَق
crnkast bik; gavran; brdska lasta; azurna (ili pepeljasta) boja; drvo za lûkove /bot. Chadara tenax/
dug(ačak), visok /pepeljasti noj/ – ـ ـ
/dvije zvijezde/ العَوْهَقَان
zabluda عَيْهَاق
krupan crn dromedar; crnkast vo; (krupan) عَيْهَق
gavran; živahnost; ćiopa /crna brdska lasta/
čilost, vedrina; om. عَيْهَقَة
borba, bitka * (عهك) عَوْهَكَة
bitka; rvanje; vikanje عَيْهَكَة
pustiti da same pasu /deve/ * (عهل) عَيْهَلَ
vrhovni gospodar, suveren, car عَاهِل
(žena) bez muža – ج عَوَاهِلُ ـ مـ
(nezavisna, samostalna)
brza deva; jaka rasna deva عَيْهَال ـ مـ
nepostojan; dromedar; (lakomislen) čovjek عَيْهَل
visoka žena; hitra deva; snažna ـ ـ مـ
plemenita deva; žestok vjetar
starica; nestalna (lakoumna) žena; عَيْهَلَة
(brza) deva; snažna rasna deva
Ajhela - npp. عَيْهَلَةُ ـ ذ
brza deva; jaka čitokrvna deva عَيْهُول ـ مـ
brzati, žuriti * (عهم) عَيْهَمَ
brz, hitar عهم عُيَاهِم
brza deva عيهم عُيَاهِمَة
brz hitar عَيْهَام
hitra deva عَيْهَامَة
slon عَيْهَم
brza deva ـ ـ مـ
brz; jak, silan, žestok; sladovodan /izvor/ –
k. (početkom noći) zaspi nasred puta عَيْهَمَان

saveznik; ugovornik عَهِيد
(pra)star, (staro)drevan; vrlo dugo /vrijeme/ –(ة)
jamstvo, garancija عُهَيْدَى
ugovorna strana, kontrahent مُتَعَاهِد
ugovarač; poduzetnik; مُتَعَهِّد ج ـون
nabavljač, liferant
nabavljač, opskrbnik, ~ التَّوْرِيدَات
snabdjevač, liferant
impresario ـ فَنِّيّ
ugovoritelj; poduzetnik مُسْتَعْهِد
ugovornik, ugovorna strana; mu'ahid مُعَاهِد
/nemusliman u isl. državi k. plaća glavarinu/
ugovor, pakt, sporazum; saglasnost; مُعَاهَدَة ج ـات
konvencija; savez, liga, alijansa; konfederacija
ugovor o stanovanju ~ الإِقَامَة
sporazum o ~ الأَمَانِ وَالتَّحْكِيم
sigurnosti i arbitraži
ugovor o dobrosu- ~ حُسْنِ الْجِوَارِ
sjedskim odnosima
mirovni ugovor ~ السَّلَامِ (الصُّلْح)
pakt o nenapadanju ~ عَدَمِ الإِعْتِدَاء
pakt o prijateljstvu ~ الوَلَاء
mjesto stalnog vraćanja مَعْهَد ج مَعَاهِدُ
/nomada/; staro (poznato, uobičajeno) mjesto;
sastajalište; sastanak; zavod, institut; seminar
popravni dom ـ إِصْلَاحِيّ
visoka škola ـ عَالٍ
tehnikum ـ فَنِّيّ
boravište isposnika ~ النُّسْك
orošena kišicom /zemlja/ مُعَهَّد (ة)
poznat; zajamčen; kišom nakvašen مَعْهُود (ة)
zadužen, kome je povjereno ـ إِلَيْه ب هـ
* عَهَرَ ـَ عَهْر، عِهْر، عَهَارَة، عُهُور، عُهُورَة
izvršiti preljub sa; odati الى ه
se bludu, razvratno živjeti عهر
b. razvratnik; baviti se prostitucijom عَهِرَ ـَ عَهَر
počiniti preljub sa ـ الى ه
izvršiti preljub sa عَاهَرَه
b. bestidna i lakomislena /žena/ عَيْهَر
b. razvratan; b. besramna i lakoumna /žena/ تَعَيْهَر
preljubnik; razvratnik, bludnik عَاهِر ج عُهَّار
preljubnica; razvratnica, ـ (ة) ج ـات ، عَوَاهِرُ ـ مـ
bludnica, prostitutka
pederast ~ الخَلْوَة
preljubništvo; blud, razvrat, prostitucija عَهَارَة

/na dužnost/; vlada(vina); mjesto stalnog
vraćanja /nomada/; nalazište; prednost. čast,
poštovanje; gr. = određenost, determinacija
Novi zavjet الـ ~ الجَدِيد
Stari zavjet الـ ~ العَتِيق (القَدِيم)
Reformacija ~ الإِصْلَاحِ الدِّينِيّ
/vrsta odlikovanja ~ الأَمَانِ (المُرَصَّع)
k. je davao tuniski bej/
ledeno doba ~ الجَلِيد
kameno doba, paleolit ~ الظِّرَان
azoik ~ اللَّاحَيَاة
koliko mi znamo o ~ نَاب ه هـ
/To ti je prošlo ~ كَ بِالْفَالِيَاتِ قَدِيمٌ
i nije više važno/
način na k. su (bili) navikli kod njega ~ هُمْ بِه
znam da je on... ~ ى بِه أَنَّهُ
Tako mi boga! عَلَيَّ ~ اللّٰه
Kada si vidio...? مَتَى ~ كَ ب ه هـ
/pita se o nečem prošlom مَتَى ~ كَ بِأَسْفَلِ فِيكَ
onoga k. ništa ne zna o tome/
doskora, donedavno إِلَى ~ قَرِيبٍ
u doba; za života; za vlade عَلَى (فِي) ~
onako kako su ga poznavali كَـ ~ هِمْ بِه
odskora; skoro, nedavno مِنْ ~ غَيْرِ بَعِيدٍ (قَرِيبٍ)
odavno مُنْذُ ~ بَعِيدٍ
on ne (po)zna; لَا عَهْدَ لَهُ ب هـ
on nije doživio (iskusio)
u to doba, tada عَهْدَئِذٍ
k. voli položaje (rukovo- عَهِد
đenje); zaokupljen poslovima
jamstvo, garancija عِهْدَان
prva proljetna kiša; osojno mjesto عَهْدَة ج عِهَاد
jamstvo, garancija; obaveza; عُهْدَة
pismeni ugovor; obaveza plaćanja;
odgovornost; globa, novčana kazna; posao,
zanimanje, služba, položaj; područje vlasti; pot-
pisani svjedoci; slabost /uma/; ružnoća /rukopisa/
/Pošto čuo po to i prodao/ وَالْ ~ عَلَى الرَّاوِي
on je za to odgovoran ~ هُ عَلَيْه
na njegovu odgovornost (rizik) عَلَى ~ ه
na njegov teret; njemu فِي ~ ه
povjeren; pod njegovom zaštitom
kupoprodaja je neopoziva لَا عُهْدَةَ
uzastopna kiša عِهْدَة
ugovorni, kontraktualan عَهْدِيّ

عَوَج iskrivljenost, savijenost; neravnina
عُوج Udž - npp.
عُوج tak. = noge; dani
عِوَج iskrivljenost, krivina; izvijanje; (po, pre)savijenost; neispravnost, nepravilnost; odstupanje; neiskrenost, podmuklost
عَوْجَاءُ tak. = lûk; c. art. = Avdža' /ime kobile; ime brijega; ime rijeke/
عُوجَة izmirna, mirha /bot. Commiphora myrrha/
عُوَيْجَاءُ (<عُوَيْجَة) crnačka proha, sorgo, dura, sirak, metlaš /bot. Sorghum vulgare/
مَعَاج odmorište pored puta
مُعَوَّج iskrivljen, savijen
مُعْوَجّ kriv; savijen; neiskren, podmukao
مُعَوَّجَة retorta
عود عاد * (عود) عَادَ ـُ عَوْدًا ه هـ odvratiti, odbiti, otjerati; uobičajiti; navikuti se (da)
ـ عَوْد، عَوْدَة، مَعَاد (ه هـ) postati, pretvoriti se u
ـ الى ه هـ spadati; (za)dopasti; (moći) se svesti na; ponovo početi
ـ الى، ل ه هـ (po)vratiti se, doći nazad do (kod, u); pripadati, b. svojstveno
ـ ب ه هـ (po)vratiti se s, dovesti natrag, donijeti nazad
ـ ب هـ الى ه هـ dovoditi u vezu s; svoditi na
ـ على ه هـ odnositi se, ticati se, b. u vezi
ـ على ه ب هـ (sa sobom) donijeti /korist/; nanijeti /štetu/
ـ على ه من ه zadesiti, poteći za k. /zlo/
ـ عن هـ ostaviti, (na)pustiti, odstupiti, odustati od, okaniti se, proći se
ـ إِلَى جَادَّةِ الصَّوَاب vratiti se na pravi put; uraazumiti se, opametiti se, poći opet putem istine (pravim putem)
ـ إِلَى رَأْسِ أَمْرِه iznova (sve od početka) otpočeti
ـ إِلَى عِتْرِه vratiti se svojim starim navikama
ـ إِلَى نِصَابِه b. ponovo uspostavljen, povratiti se /mir/
ـ إِلَى نَفْسِه doći sebi, osvijestiti se promotriti samog sebe
ـ إِلَى وَعْيِه doći sebi, osvijestiti se
ـ بِصَفْقَةِ الْمَغْبُون vratiti se praznih ruku; izgubiti igru (partiju)
ـ جَذَعًا ponovo otpočeti /rat/

مَعَاث put, pravac; izlaz, spas
مَالَكَ عَنْهُ ـ to ne možeš izbjeći
عوج عاج * (عوج) عَاجَ ـُ عَوْجًا، مَعَاج stati, zaustaviti se; okrenuti glavu
ـ الى، على هـ skrenuti, svratiti u
ـ ب هـ ostati, zadržati se u; ne obazirati se, ne obraćati pažnju na
ـ عن هـ odustati od, okaniti se
ـ ه هـ uzdom ustranu skrenuti /konja/; preći preko, proći kroz /pustinju/
ـ عوج، عياج الى ه skrenuti, navratiti kod
عَوِج ـَ عَوَج b. kriv, (pre)savijen; iskriviti se; b. zamršen, težak; b. zao, nevaljao, (na)opak, loš
عَوَّجَ ه هـ iskriviti; saviti; zakrenuti; slonovom kosti obložiti
ـ ه عن هـ odvratiti, odbiti od
ـ شدْقَيْه (is)kriviti usne (krajeve usta)
ـ فَمَهُ على ه kreveljiti se, (is)ceriti se (na)
تَعَوَّجَ iskriviti se, saviti se; ustranu skrenuti
ـ فى عِطْفَيْه desno i lijevo se povijati /konj/
إِنْعَاجَ على ه naginjati prema, b. naklonjen
إِنْعَوَجَ b. iskrivljen, savijen
إِعْوَجَّ iskriviti se, (po)saviti se
ـ على ه iskrenuti se protiv, ružno postupati prema
أَعْوَجُ A'vedž /ime konja/
ـ مـ عَوْجَاءُ جـ عُوج kriv, iskrivljen; (po, pre)savijen; zaobilazan, sporedan /put/; indirektan; f. tak. = k. navraća da podoji dijete /žena/; povijena od mršavosti /deva/; / pl. tak. = uvijenih stražnjih nogu /pohvalno kod konja/
إِعْوِجَاج iskrivljenost, svijenost; krivina; neravnina /tla/; izobličenje, deformacija, distorzija
~ العظَام rahitis, engleska bolest
أَعْوَجِيّ جـ ات a'vedžijski /konj, potomak ždrijepca A'vedža/
تَعْوِيج على ه tak. = svraćanje, zadržavanje kod
عَاج / ة / slonova kost, bjelokost; Adž - npp.; komjačevina; kost ivorin
ـ إِصْطِنَاعِيّ
ـ ـ مـ mirna (poslušna) deva
عَاجَة komad bjelokosti
عَاجِيّ od slonove kosti
عَائِج (ة) tak. = pokorna, mirna /deva/
عَوَّاج prodavač (vlasnik) bjelokosti
عَوَّاجَة ـ ـ سـ bogalj, sakat, invalid

عَيْهَمِيّ velik, krupan, ogroman; visok; dug(ačak)
عَيْهُوم جـ عَيَاهِيم /korijen drveta/; crvena (ili glatka) koža
عهن * عَهَنَ ـُ عَهْن (po)trajati; b. postojan, stalan, trajan; b. gotov, spreman
ـ الى ه obavezati, povjeriti, narediti, preporučiti
ـ ب هـ ostati, zadržati se; (pro)boraviti, živjeti u
ـ فى هـ zalagati se, truditi se, b. marljiv, revnostan u
ـ من هـ otići, izaći iz
ـ هـ ل ه brzo izvršiti (ispuniti)
ـ ـُ عُهُون (o)sasušiti se /palmina grana/
ـ ـِ عَهْن (pre)saviti se, napola se prelomiti, napuknuti /grana/
عَهِنَ ـَ عَهَن b. spreman, gotov, pripravan
ـ هـ ل ه brzo izvršiti (ispuniti)
عَاهِن جـ عَوَاهِن palmina grana; ud; jelo / pl. tak. = vene u materici /deve/
ـ siromašan; naslijeđen odn. novostečen /imetak/; gotov, spreman, prisutan; žuran; stalan, trajan; mlitav, lijen
~ المَال k. ima gotov novac
عَاهِنَة جـ عَوَاهِن palmina grana
عِهَان korijen (držak, osnova) datuljina grozda
عِهْن جـ عُهُون (obojena) vuna
~ مَالٍ dobar ekonom (nadzornik imanja, uzgajač stoke)
عُهْنَة povijenost ili polovična prelomljenost ili napuklost /grane/
عِهْنَة pramen (obojene) vune; /vrsta drveta/
Δ ـ (إِحْنَة) mržnja; bijes /vrsta mirisne biljke/
عَهُون /vrsta mirisne biljke/
عَيْهُون
Δ (عهه) عَهَّ bestidan, drzak; uobražen; hvalisav
* (عهو) أَعْهَى i. oboljelu stoku
عِهْو جـ أَعْهَاء čistokrvan lijep i snažan dromedar; magare
عهو عوث عاث * عَوْبَط ← عبط
* (عوث) عَاثَ ـُ عَوْث ه عن هـ zbunivši odvratiti od
عَوَّثَ ه zadržavati, ometati u
ـ ه عن هـ zbunjujući odvraćati od
تَعَوَّثَ zbuniti se, b. smeten
عُوثِيَّة u brašnu pečeni skakavci
عَوِيثَة kolač od tušca (portulaka) s uljem

ـ سَالِمًا غَانِمًا vratiti se živ i zdrav s uspjehom
ـ السَّهْمُ إِلَى النَّزْعَةِ /stvar je vraćena
njenom vlasniku/
ـ عَلَى عَقِبَيْهِ (جـ عَادُو عَلَى أَعْقَابِهِمْ)
(po)vratiti se istim putem
ـ فَاتَ ići (hodati) tamo-amo
ـ يَقُولُ . . . opet je rekao
ـ تْ إِلَى عِتْرِهَا لَمِيسُ /fig. = opet je
postao onaj stari/
ـ تِ الْمِيَاهُ إِلَى مَجَارِيهَا /sve je opet kako je
prije bilo, sve s vratilo na staro; sve je
opet normalno; sve se sleglo (smirilo, stišalo)
لاَ يَعُودُ يُحِسُّ بِالْبَرْدِ On više ne osjeća hladnoću.
(Nije mu više hladno)
لَمْ يَعُدْ يَسْتَطِيعُ صَبْرًا nije više mogao trpjeti
مَاعَادَ رَجَعَ nije se više povratio
ـعُوَادَة، عَوْد، عِيَاد، عِيَادَة ه obilaziti,
posjećivati /bolesnika/
ـ عَوْد، عِيَاد هـ drugi put učiniti,
ponoviti, opetovati
ـ عيد proslavljati, svetkovati, praznovati
عَوَّدَ ostarjeti; omatoriti; jesti ono što se i ranije jelo
ـ ه (على) ه هـ navinuti, naučiti na (protiv)
عَيَّدَ proslavljati, svetkovati, praznovati
Δ ـ على ه čestitati praznik
عاوَدَ (po)vraćati se; vratiti se s puta
ـ ه هـ vraćati se, ponovo obuzimati
/groznica/; navraćati se na, započinjati;
uobičajiti, imati (poprimiti) naviku; ponoviti
ـ ه ب هـ ponavljati /pitanje/
ـ الجُلُوسَ ponovo sjesti
عَاوَدَتْهُ ذِكْرَى ponovo se sjetio
عَايَدَ čestitati praznik
أَعَادَ ه هـ ponoviti; povratiti; dovesti; donijeti;
poslati natrag; obnoviti, ponovo uspostaviti;
oživjeti, evocirati /uspomenu/; uobičajiti; opo-
našati; navikom postati sposoban; prepisati
ـ هـ أَثَرًا بَعْدَ عَيْنٍ /potpuno uništiti/
ـ الإِنْشَاءَ rekonstruirati
ـ ه إِلَى حَالَةٍ أَصْلِيَّةٍ vratiti u prvobitno
stanje; rehabilitirati
ـ هـ إِلَى نِصَابِهِ ponovo (s)urediti, (is)popraviti
ـ البِنَاءَ ponovo sagraditi
ـ التَّكْوِينَ ponovo stvoriti
ـ التَّوَازُنَ بَيْنَ uspostaviti ravnotežu između

ـ هـ جَذَعًا iznova otpočeti; vratiti u početno stanje
ـ الطَّبْعَ ponovo štampati
ـ عَقْلَهُ إِلَى رَأْسِهِ opametiti, urazumiti
ـ القَوْلَ وَبَدَأَهُ govoreći neprestano se vraćati na
ـ النَّسْخَ (načisto) prepisati
ـ النَّظَرَ فِي هـ ponovo pregledati, preispi-
tati, revidirati; obnoviti /parnicu/
ـ وَعْيَهُ الى ه povratiti svijest, osvijestiti
مَا يُعِيدُ وَمَا يُبْدِئُ /on mi ništa ne kaže;
sasma je nespretan (nesposoban i sl)/
أَعِدْ Ponovi! - Opet! - Još!
تَعَوَّدَ ه obilaziti, posjećivati /bolesnika/
ـ (على) هـ naučiti se, naviknuti se na,
uobičajiti, b. vičan, iskusan u
تَعَيَّدَ mašući rukama grditi svoje inoče /žena/
ـ على ه dugo uprijeti oči u... da bi
ga bolje urekao (pogledom)
تَعَاوَدَ فِي هـ (sve) iznova jedan drugog
(jedni druge) napadati u /ratu/
تَعَايَدَ uzajamno čestitati praznik
إِنْعَادَ b. (po)vraćen
إِعْتَادَ ه هـ naviknuti se, naučiti se na,
i. naviku, uobičajiti; posjećivati
ـ vraćati se
ـ على هـ priviknuti se na
إِسْتَعَادَ ه هـ uobičajiti; ponoviti; zamoliti da se
vrati, pozvati nazad; (ponovo) dobiti
natrag; ponovo osvojiti; ponovo se
podsjetiti (dozvati u sjećanje); uspostaviti
ـ ه هـ zamoliti da ponovi
ـ هـ (من) ه zatražiti od... nazad,
zahtijevati od... da vrati
ـ هـ إِلَى الأَذْهَانِ dozvati u pamet
ـ جَلْسَتَهُ ponovo sjesti (na svoje mjesto)
ـ سُكُوتَهُ ponovo ušutjeti
ـ عَافِيَتَهُ ozdraviti
عَيْدَنَ visoko izrasti /palma/
إِسْتِعَادَة vraćanje, ponovno dobijanje
(postizanje, osvajanje)
إِعَادَة vraćanje; ponavljanje, opetovanje; ponov-
no (ot, za)počinjanje; obnavljanje; čistopis
~ الإِعْتِبَارِ rehabilitacija
~ الإِنْتِخَابِ ponovni izbori
~ الإِنْشَاءِ obnova, ponovna
izgradnja, rekonstrukcija

~ البِنَاءِ ponovno zidanje,
rekonstrukcija; restauracija
~ التَّسْلِيحِ ponovno naoružavanje
~ التَّصْدِيرِ reeksport
~ التَّعْمِيرِ ponovna izgradnja, obnova /grada i sl./
~ التَّقْضِيبِ obnavljanje /turbije/
~ التَّكْوِينِ ponovno obrazovanje
(formiranje, stvaranje)
~ التَّنْظِيمِ reorganizacija
~ الحُقُوقِ rehabilitacija
~ الشِّرَاءِ ponovna kupovina
~ الطَّبْعِ preštampavanje; novo izdanje
~ اللَّفِّ ponovno namotavanje, premotavanje
~ النَّظَرِ في هـ ponovni pregled,
preispitivanje, revizija
إِعْتِيَاد navika, običaj; poprimanje navike
إِعْتِيَادِيّ običan, uobičajen; standardan;
redovan, regularan; normalan
إِعْتِيَادِيًّا obično
غَيْرُ~ neobičan; neuobičajen
أَعْوَدُ على ه (naj)korisniji (za)
تَعَوُّد (pri)navikavanje, sticanje
navike; običaj, navika
تَعْوِيد على ه privikavanje, priučavanje na
عَادَ، عَادُ Ad /izumrlo ar. pleme
u južnoj Arabiji/; čovjek
عَاد da li; ne; dok
رَقَدْتُ وَ ـ أَبَاكَ سَاهِرٌ /c. acc., npr.: spavao sam
dok je tvoj otac bio budan/
عَادَة جـ ات، عَاد، عَوَائِدُ، عِيد običaj, navika,
adet; praksa; moral; menstruacija
ـ سِرِّيَّة onanija, masturbacija
ـ شَهْرِيَّة menstruacija, mjesečno pranje
ـ مَرْعِيَّة ustaljen (postojeći) običaj
عَلَى (فِي، كَـ) ~ ه po njegovom
(svom) običaju
فِي الـ~، عَادَةً obično - adj.
فَوْقَ الـ~ neuobičajen; vanredan
عَادِيّ (ة) običan, uobičajen; redovan,
pravilan, regularan; normalan; opći; adski
/iz ar. plemena Ad/; star (odrevan), antički
غَيْرُ~ vanredan; neuobičajen
ـ جـ ات starina; antikvitet
عَائِد جـ ون مـ (ة) جـ ات، عَوَائِدُ، عُوَّد
k. se vraća; k. pripada, vlastit; postignut

obratnom poštom بـ ~ الْبَرِيد
treba da se vratiš لَكَ الـ ~
svirača na lutnji (udu) Δ عُودِيَّة
kuhar, aščija, prčvar Δ عُوَيْدَاتِيّ
ponavljanje; vraćanje; عِيَاد
obilaženje bolesnika; navikavanje
posjeta (bolesniku), vizita; عِيَادَة جـ ات
(ljekarska) praksa; oridinacija
poliklinika; ambulanta ـ خَارِجِيَّة
klinički عِيَادِيّ
praznik, blagdan, svetac; bajram; عِيد جـ أَعْيَاد
godišnjica; /vrsta planinskog drveta/;
c. art. = El-Id /ime rasplodnog dromedara/
imedan ـ إِسْمِيّ
pedesetogodišnjica ـ خَمْسِينِيّ
godišnjica ـ سَنَوِيّ
Uskrs, Vaskrs الـ~ الشَّرِيفُ
Ramazanski bajram الـ~ الصَّغِيرُ
srebrena svadba ـ فِضِّيّ (لِلزَّوَاجِ)
isl. = Kurban-bajram; الـ~ الكَبِيرُ
kr. = Uskrs, Vaskrs
stogodišnjica ـ مِئَوِيّ
Spasovo ~ الأَرْبَعِينَ
Kurban-bajram ~ الأَضْحَى
Blagovijest ~ البِشَارَة
Preobraženje ~ التَّجَلِّي
Tjelovo, Brašančevo ~ الجَسَد
Svisveti ~ جَمِيعِ القِدِّيسِينَ
Duhovi ~ الخَمْسِينَ
Bogojavljenje ~ الدَّنْح
praznik sv. Petra i Pavla ~ الرُّسُل
Pepelnica ~ الرَّمَاد
Cvijetnica ~ الشَّعَانِينَ
Spasovo ~ الصُّعُود
Uzašašće Blažene ~ صُعُودِ العَذْرَاءِ
Djevice (Marije)
Spasovo, Spasovdan ~ صُعُودِ المَسِيحِ
Bogojavljenje ~ الظُّهُور
Duhovi - kr. ~ العَنْصَرَة
Bogojavljenje ~ الغِطَاس
Ramazanski bajram ~ الفِطْر
Tjelovo, Brašančevo ~ القُرْبَان
Uskrs, Vaskrs ~ القِيَامَة
/isl. = praznik u Kairu pri ~ الكِسْوَة
polasku plašta za Kabu, u Mekku/

bilje /bot. Glycyrrhiza/
storaks الـ ~ الرَّطْبُ
smrduša /bot. Anagyris foetida/ ـ مُنْتِن
gvajak-drvo /bot. Guajacum officinale/ ~ الأَنْبِيَاء
aloj, alojevo (mirisno, rajsko) drvo, alam- ~ البَخُور
bak, kalambak /bot. / Aloexylon agallochum/
/bot. Calycotome spinosa/ ~ البَرْق
šibica, žigica ~ الثِّقَاب
vučac /bot. Lucium/ ~ الخَضَض
zmijevica /bot. Ophioxylon serepentinum/ ~ الحَيَّة
živa ograda, vučac /bot. ~ الخَوْلَان
Lucium halimifolium/
božikovina, česmina, الخَيْر
zelenika /bot. Ilex aquifolium/
korijen smrdljive vitine ~ الرِّقَّة
/bot. Ferula assa foetida/
žutikovina, žutokor(k)a, žuti šib, ~ الرِّيح
žuta šiba, divlji šimšir, šimširika,
kiselica /bot. Berberis vulgaris/; peonija,
(ženski) božur /bot. Paeonia officinalis/
targok, povratič, popadija /bot. ~ السَّعُوط
Pyrethrum (Tanactum) parthenium/
peonija, (ženski) božur ~ الصَّلِيب
rebrac, (stolisnik) kihavica /bot. ~ العُطَاس
Ptarmica vulgaris odn. Achillea ptarmica/
/vrsta drveta/ ~ العَقْرَب
morgruša /bot. Cakile maritima/ ~ القَاقُلَّة
aloj(evo drvo) القَاقُلِّي
targok, povratič, popadija ~ القَرْح
/bot. Pyretrum parthenium/
šećerna trska ~ القَصَب
aloj(evo drvo) ~ القَمَارِيّ
sumporača, šibica ~ الكِبْرِيت
vodena vrba /bot. Salix aquatica/ ~ المَاء
gvajak-drvo /bot. Guajacum officinale/ ~ المَرَابِط
aloj(evo drvo) ~ النَّدّ
klinčac, karanfil - bot. ~ نُوَار
aloj(evo drvo) ~ الهِنْدِيّ
idirot, šaša, tamišvarka ~ الوَرَج
/bot. Acorus calamus/
/Muhamedov mimber i štap/ العُودَان
/nadimak Mutenebijeva oca/ عِيدَانُ السِّفَاء
povratak; ponavljanje; navika; plot, ograda عَوْدَة
/od dudova/; stara deva; proživljenje, preporod
u nepovrat, zauvijek إِلَى غَيْرِ ~

/dobitak, zasluga/; /lična zamjenica k. se
odnosi na prethodno spomenutu riječ
dobit(ak), prihod, prinos; ـ جـ ات
proširenje, dogradnja
čista dobit ~ الأَرْبَاح
kamata od novca ~ الرِّبْح
povratnik ـ جـ ون
posjetilac /bolesnika/ ـ جـ عُوَّاد، عَوْد، عُود
tak. = Aida - npp. عَائِدَة
dobročinstvo; nagrada; poklon; عَائِدَة جـ عَوَائِد
korist; profit, dobitak, prihod; upotreba;
običaj; sućut / pl. tak. = porez, pristojba
gradske takse عَوَائِدُ بَلَدِيَّة
carina ـ جُمْرُكِيَّة
zemljarina ~ الأَمْلَاك
cestarina ~ التَّبْلِيط
carina ~ الجُمْرُك
posrednička provizija ~ الدَّلَالَة
lučke (peronske) pristojbe ~ الرَّصِيف
kućarina ~ المَبَانِي
pripadnost عَائِدِيَّة
dobročinstvo, dobrota عَوَاد
ono što se voli ـ، عُوَاد، عِوَاد
Vrati se! عَوَاد
svirač na lutnji, lutnjar; Avvad - npp. عَوَّاد
k. se stalno vraća ـ(ة)
svirač na lutnji عَوَّادَة
obilazak bolesnika; vraćanje, povratak; عُوَادَة
(podgrijano) jelo /tj. od k. se već jednom jelo/
treba da se vratiš لَكَ الـ ~
vraćanje, povratak; ponavljanje, opetovanje; عَوْد
posjećivanje; ponovno započinjanje; stari put
recidivizam /vraćanje zločinu/ ~ إِلَى الإِجْرَام
عَوْدًا إِلَى (عَلَى) بَدْءٍ، عَوْدًا، وَبَدْءً، عَوْدَهُ
ponovo, iz početka عَلَى بَدْئِهِ
/učiniti/; na početak /vratiti se/
treba da se vratiš لَكَ الْعَوْدُ
star; عَوْد (ة) جـ عِوَد، عِوَدَة، عِيدَة، عُود
mator; kriza /bolesti/ جـ أَعْوَاد
drvo; grana; šipka; stab- ـ جـ أَعْوَاد، أَعْوُد، عِيدَان
ljika; vlat; motka, štap; cijev; lula; alojevo drvo;
tijelo; stas; mus. = lutnja, ud; sila, snaga; otpor
poljski karanfil /bot. الـ ~ الأَحْمَر
Armeria mauritanica/
konjeda, sladić, gospino ـ حُلْو

~ القدّيسين Svisveti
~ المَظَلَّة Praznik sjenica, Šuma-bajram
~ المَغْطَس Sveta tri kralja; Bogojavljenje
~ الميلاد Božić; rođendan
~ النَّحْر praznik žrtava, isl. Kurban-bajram
~ النَّهْضَة /praznik narodnog ustanka u Iraku, 9. šabana/
العيدان tak. = dva Bajrama
عَيْدَان / ة / visoka palma
عيديّ praznični, blagdanski, svečan
عيديَّة جـ ات praznični poklon
~ رَأْس السَّنَة novogodišnji poklon
~ الميلاد (الميلاد المَسيح) božićni poklon
مُتَعَوِّد naviknut, vičan, iskusan, vješt
مُتَعَيِّد ljut(it), srdit; nasilan
مَعَاد vraćanje, povratak; mjesto povratka; odredište; sastajalište; hodočašće, hadž(iluk); mjesto žalosti (za umrlim); onaj svijet, budući život; c. art. = Mekka; Me'ad /npl. u Libanu/
مُعَاد : ~ تَصْدِيرُه ponovo poslan, reeksportiran
مَعَادَة جـ مَعَاوِدُ mjesto žalosti (za umrlim)
مُعَاوِد junak, heroj
~ (ة) ustrajan, uporan; naviknut, vičan, vješt
مُعَاوَدَة vraćanje; običaj, navika
مُعَايَدَة جـ ات čestitanje, razmjena čestitiki; praznično posjećivanje
مُعْتَاد običan, uobičajen; navikao, vičan
~ عَلَى الإجْرَام recidivist, okorjeli zločinac
مُعَوِّد ~ ـه star, mator
مُعِيد جـ ون proživitelj mrtvih /Bog/; repetitor; asistent; lav; referent; dobar rasplodni dromedar
~ الدَّفَقَات transformator impulsa
~ (ة) okretan; iskusan, upućen; k. se stalno vraća (u osvajanje); sposoban, kadar; uvježban /konj/
* عَوْدَقَ . . . ← عدق
عوذ عاذ * (عوذ) عَاذَ ـُ عَوْذ ، عِيَاذ ، مَعَاذ ، مَعَاذَة ب هـ ه prionuti za, b. priljubljen uz; nastojati zaštiti; b. stalno uz /dijete i sl./
~ ب ه من ه هـ tražiti utočište (zaštitu, pomoć) od... protiv, pribjeći, uticati se
أَعُوذُ بِاللَّه Utičem se Bogu! Bože me sačuvaj (zakloni)!
~ عِيَاذ nedavno se poroditi /gazela i sl./
عَوَّذَ ه (za)moliti (-željeti) zaštiti (pomoć, spas) od /Boga/ za; zaštiti, zakloniti, sačuvati; objesiti kome amulet (hamajliju); opčiniti, opčarati
~ ه ب من ه هـ nagovoriti (uputiti i sl.) da zatraži utočište (zaaštitu, pomoć, spas) kod... od (protiv)
أَعَاذَ nedavno se poroditi /gazela i sl./
~ ه هـ . . . moliti zaštitu (pomoć, spas) od... za; zaštititi, zakloniti, sačuvati; prepustiti Božijoj zaštiti; moliti Boga da (sa)čuva
أَعْوَذَ nedavno se poroditi /gazela i sl./
~ ه govoriti: Sačuvaj me Bože...
~ / أَعُوذُ بِاللَّه pribjeći, tražiti utočište (spas, pomoć) kod... od (protiv)
تَعَوَّذَ ب ه من ه هـ tražti utočište jedan kod drugoga; oslanjati se jedan na drugoga
إِسْتَعَاذَ ب ه من ه هـ tražiti utočište (zaštitu, pomoć, spas) od (kod)... od (protiv)
~ بالصَّمْت pribjeći šutnji
تَعْوِيذ جـ تَعَاوِيذُ hamajlija, amulet, talisman, zapis; čarolija, vračanje
عَائِذ جـ عُوذ ، عُوذَات ، عُوذَان ~ ـه k. se nedavno porodila /žena, deva, kobila
~ جـ عُوَّذ ـه (ة) جـ ات ، عَوَائِذُ k. traži utočište (zaštitu, pomoć, spas) / c. art.: A'iz /obl. u Egiptu/
العَوَائِذُ tak. = Orion - ast.
عَوَاذ neodobravanje
عَوَاذًا nerado - adv.
~ منْهُ protiv njegove volje
عَوْذ traženje utočišta (zaštite, pomoći, spasa)
~ باللَّه منْكَ Sačuvao me Bog od tebe!
عَوَذ utočište, pribježište, azil; zaklon, zaštita; odbojnost
~ opalo lišće; ološ
عُوَّذ tak. = bilje oko korijenja trnova ili drveća odn. ispod kamenja; ptice sklonjene u planini; meso priljubljeno uz kost
عُوذَة جـ عُوَذ zapis, hamajlija, amulet, talisman; čaranje, vračanje
عِيَاذ traženje utočišta (zaštite) / ptice što traže zaklon u planini
الـ ~ باللَّه ، عِيَاذَ اللَّه Bože sačuvaj!
مَعَاذ جـ ات utočište, pribježište, azil; zaštita, zaklon, spas; traženje utočišta (zaštite, pomoći); čarolija, vračanje
مَعَاذَ (وَجْه) اللَّه Bože sačuvaj (zakloni)!
مُعَاذ tak. = Mu'az - npp.
مَعَاذَة جـ ات utočište, zaklon, zaštita; traženje utočišta (zaštite i sl.)
مَعَاذَةَ (وَجْه) اللَّه Bože zakloni!
مُعَوَّذ mjesto ulara /na konju/; ispasište oko kuća /za deve/
~ ـه deve stalno u pokretu
~ ، مُعَوِّذ bilje oko korijena trnja ili na (stoci) nedostupnom mjestu
المُعَوِّذَتَان dva posljednja poglavlja Q. k. počinju riječima: قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ . . .
عور عار * (عور) عَارَ ـُ عَوْر ه هـ oćoraviti /čovjeka/; oslijepiti /oko/; uzeti, odnijeti; uništiti, upropastiti; zasuti, zatrpati /bunar/
~ b. zasut, zatrpan /bunar i sl./
عَوِرَ ـَ عَوَر b. ćorav, jednook; oćoravjeti /čovjek, oko/; b. pokvaren; b. opasno, puno jaruga i zasjeda /mjesto/
عَوَّرَ ه هـ oćoraviti; zasuti, zatrpati /bunar/; odbiti (molbu); ne htjeti da napoji; izložiti propasti /pastir ovce/; pokvariti, oštetiti; osakatiti; upropastiti; procjenjivati; ispitivati, mjeriti /mjere, utege/
~ ـه هـ على prigovarati, predbacivati zbog
~ ـه عن هـ odvratiti, odbiti od; lišiti čega
~ عن ه odbijati od, braniti
عَاوَرَ هـ procjenjivati, ispitivati, mjeriti /mjere, utege/; promatrati
~ ـه هـ posuditi, pozajmiti /nekome nešto/; smjenjivati se s, raditi naizmjenično s
أَعَارَ هـ zasuti, zatrpati /bunar i sl./; iskrenuti, izvratiti /kopito - konj/
~ ـه (من) هـ posuditi, pozajmiti
~ أُذُنًا صَاغِيَةً (po)saslušati
~ ـه هـ إِلْتِفَاتًا pokloniti pažnju, obazrijeti se na
~ اهْتِمَامًا pokazivati zanimanje
~ أَهَمِّيَّةً (ل) pridavati važnost, smatrati značajnim
أَعِرْنِي سَمْعَكَ Poslušaj me!
لاَ أَعَارَهُ أَدْنَى اهْتِمَامٍ Nije mi poklonio ni najmanje pažnje.
لَمْ أُعِرْهُ جَانِبَ اهْتِمَامٍ Nisam mu posvetio nikakvu pažnju
أَعْوَرَ ه oćoraviti
~ (ل) ه pojaviti se, ukazati se; otkriti se, izložiti se udarcu /u borbi/; doći na dohvat /divljač/
~ b. izjarugano, puno zasjeda,

zajmoprimac مُسْتَعِير
/vrsta ptice/ ~ الحُسْن
iznajmljen, uzet u zajam; mršav; مُعَار
iščupanog repa; debeo /konj/
zanemaren, zapušten, nenadziran, مُعْوِر
bez čuvara; opasan, strašan, jezovit;
nevaljao, pokvaren, opak; moguć; očit, jasan
zajmodavac مُعِير
يَسْتَعْوِر ← ابت
عوروز عور ✻
عوز عاز
trebati, nedostajati; ✻ (عوز) عَازَ ـُ عَوْز ه
(iz)promaknuti; pobjeći
osiromašiti, b. siromah; b. rijedak; عَوِزَ ـَ عَوَز
ne postojati; b. zamršen, težak
b. siromašan, osiromašiti; b. nemoguć(e) أَعْوَزَ
trebati, nedostajati; ne moći postići ـ ه
(dobiti, nabaviti, ostvariti); baciti u bijedu
primorati, prisiliti na ـ ه الى هـ
nedostajati; trebati إِعْتَازَ ه
(za)pasti u nevolju (bijedu) إِعْوَزَّ
potreba; oskudica, nedostatak, siromaštvo إِعْوَاز
kome je أَعْوَزُ م عَوْزَاءُ جـ عُوز
potrebno; siromašan
nužda; neimaština عَازَة
u slučaju potrebe عِنْدَ الْـ~
k. ima (osjeća) potrebu Δ عَاوِز
Šta ti je potrebno? Šta hoćeš? Δ أَنْتَ ـ أَيْه
kome je potrebno; siromašan عَائِز
potreba, nužda; nestašica, pomanjkanje عَوْز
bobe, jagode /grožđa/ ـ / ة /
potreba; bijeda, nevolja عَوَز
kome je potrebno; siromašan عَوِز
jako siromašan ـ لَوِز
siromah / siro- مُعْوَز ، مُعْوِز جـ ون
mašan; kome treba
poderana odjeća; مِعْوَز (ة) جـ مَعَاوِز ، مَعَاوِزَة
iznošeno odijelo za zaštitu
novijeg / pl. d. tak. = potrebe
✻ عَوْزَب ← عزب
✻ عَوْزَر ← عزر
عوس عاس ✻ (عوس) عَاسَ ـُ عَوْس ه هـ
opis(iv)ati;
poboljša(va)ti
noću obilaziti, tumarati, ـ عَوْس ، عَوَسَان
šunjati se naokolo /čovjek, vuk/;
nastojati da šta ulovi (pojede) po noći /vuk/

data (odn.) uzeta u zajam
posuđivanje; predmet عَارِيَة جـ عَوَارٍ
dat (ili uzet) u zajam
pozajmljivanje; stvar عَارِيَّة جـ عَوَارِيُّ
data (odn. uzeta) u zajam
trun /u oku/; krmeljina; عَائِر
jačmir (na donjem kapku)
s trunom u oku /čovjek/; utrunjeno /oko/; ـ (ة)
za k. se ne zna ko ga je bacio /kamen, strijela/
mnoštvo, masa عَائِرَة جـ عَوَائِرُ
obilje, velika količina ~ عَيْنَيْن
pukotina; proderotina, عَوَار ، عُوَار ، عِوَار
progorjelina; nedostatak, mana, defekt
trun (u oku); lastavica; عُوَّار جـ عَوَاوِيرُ (عَوَاوِرُ)
slabić; plašljivac, kukavica;
k. ne vidi svoj put; napušten bunar
vrsta drveta عُوَّارَى
ćoravost, jednookost; slabost; عَوَر
(is)pokvarenost, nevaljalost
pokvaren, nemoralan, razvratan; عَوِر (ة)
zapušten, zanemaren, nenadziran,
bez čuvara; k. ima otvor (pukotinu i sl.)
tak. = ružna riječ; عَوْرَاءُ جـ عُورَان
ružan postupak (čin)
urušen /bunar/ عُورَان ـ مب
nezaštićeni dio /granice/; عَوْرَة جـ ات ، عَوَرَات
slabo mjesto; slabost, nepotpunost, nedostatak,
greška, porok, sramota; izlaz i zalaz /sunca/; prazna
i izložena krađljivcima /kuća/; pukotina, rasjelina;
ponor, provalija, jaruga; golotinja, spolni organi;
pudenda /dijelovi tijela koje treba pokriti: isl. za
muškarce: od pupka do ispod koljena, a za žene:
sve osim lica, šaka i stopala do članaka/; sve čega
se treba stidjeti; jedan od tri perioda tj. pred zoru, u
podne i početkom noći /kada se roditelji povlače, te
djeca samo uz dozvolu mogu ući kod njih/; žena
divlji krastavac /bot. Ecballium elaterium/ عَوْرَوْر
gavran عُوَيْر
posuđivanje; stvar data (ili uzeta) u zajam عِيَارَة
perika ~ الشَّعْر
mnoštvo, obilje عَيْرَة : ~ عَيْنَيْن
umjetni, lažni /zubi, kose/ عِيرَة
posuđen, pozajmljen; مُسْتَعَار
izmišljen, vještački, lažan; prenesen,
figurativan, metaforičan; maskirano /lice/

opasno /mjesto/; otkriti se, i. na
sebi mjesto izloženo udarcu (ubodu)
b. izbrisan; b. oštećen, pokvaren; b. ozli- تَعَوَّرَ
jeđen, povrijeđen; b. osakaćen, unakažen
uzeti, primiti /zajam/; ـ هـ
smjenjivati se u, naizmjenično
obavljati (uzimati); jedni drugim posuđivati
međusobno pozajmljivati; تَعَاوَرَ ه هـ
smjenjivati se uzajamno u; naizmjenice
uzimati; jedna za drugom snalaziti /bolesti/;
jedno za drugim pogađati (obuzimati, spopadati);
sad s ove sad s one strane puhati preko /vjetrovi/
naizmjenično uzimati, إِعْتَوَرَ ه هـ
smjenjivati se (međusobno) u; jedni
drugim posuđivati; jedno za drugim snalaziti
(obuzimati, pogađati); opirati se, suprotstavljati
se; oblikovati, formirati; djelovati, utjecati na
oćoravjeti, b. jednook; oslijepjeti /jedno oko/ إِعْوَرَّ
uzeti, primiti, zatražiti /zajam/; u prenese- إِسْتَعَارَ هـ
nom smislu (figurativno, metaforički) upotrijebiti
posuditi, (po)uzajmiti, uzeti u zajam ـ (من) ه هـ
od; uzimati, odnositi /mladost - fig./
osamiti se, b. sam, usamljen إِسْتَعْوَرَ
oslijepjeti /jedno oko/ إِعْوَارَّ
posuđivanje, (uzimanje u) إِسْتِعَارَة
zajam; stil. = metafora
prenesen, slikovit, figurativan, إِسْتِعَارِيّ
metaforičan; umjetan, vještački, lažan
pozajmljivanje, (davanje u) zajam إِعَارَة
posudbena /npr. knjižnica/ إِعَارِيّ (ة)
sumnja, podozrenje إِعْوَار
gavran; gnjida أَعْوَرُ جـ أَعَاوِرُ
slab vodič; (put) bez ـ جـ عُور ، عُورَان ، عِيرَان
putokaza; slijepo crijevo /an. = caecum/; izbrisano
pismo / pl. ʿīrān tak. = raspršeni rojevi skakavaca
/pet ćoravih pjesnika iz plemena Kajs/ عُورَانُ قَيْس
ćorav, jednook; slijepo /crijevo/; ـ (م عَوْرَاءُ)
razrok, šašiok; nejasan, zakučast; loš,
ružan; slab, plašljiv; glup; bezvodna
(pustinja); k. nema pravog brata; k. nije
ispunjena želja, k. nije našao što je tražio
topla /noć/ عَوْرَاءُ الْقَرّ
smjenjivanje; uzajamno posuđivanje تَعَاوُر
عَار ← عير
(davanje u) zajam; stvar عَارَة

ع

kompenzacija; protuusluga; zamjena;
nadomjestak, supstitut / pl. tak. = represalije
naknada štete ـ عَنِ الأَضْرَار
otpremnina تَعْوِيضَاتُ التَّسْرِيح
retna reparacija ـ الحَرْب
naknadan تَعْوِيضِيّ
dato u zamjenu (kao naknada, odšteta) عَائِض
c. neg. عَوْضُ، عَوْضِ، عَوْضَ العَائِضِينَ
= nikada
naknada, odšteta, عِوَض جـ أَعْوَاض
protuusluga; zamjena; protuvrijednost, ekvivalent; nadomjestak, supstitut; dato u zamjenu
u naknadu, عِوَضَ، عِوَضًا عَنْ (مِنْ) ه هـ
u zamjenu; (na)mjesto
mjesto da... عِوَضًا عَنْ أَنْ . . .
bez naknade; besplatno بِلاَ عِوَضٍ
penis عُوَيْضَان
naknada, zamjena; Ijad /='Iyāḍ - npp./ عِيَاض
odšteta, naknada, مُعَاوَضَة جـ ات
kompenzacija, zamjena
stvar data u naknadu مَعُوضَة
(zamjenu); zamjena, naknada
b. dug /vrat/; * (عوط) عَاطَ ـُ عَوْط
godinama ne zanijeti /žena, deva/
b. dug /vrat; godinama تَعَوَّطَ عوط
ne zanijeti /žena, deva/ عاط
b. zamršen, težak; godinama إِعْتَاطَ
ne zanijeti /žena, deva/
عَائِط جـ عَوَائِطُ، عُوط، عيط، عُيَّط ـ مـ
k. (godinama عِيطَات، عُوطَط، عُوطُط
ili na vrijeme nije zanijela)
/žena, deva, iako nije nerodnica/
(dugogodišnje) عُوطَط، عُوطُط، عُوطَة
nerađanje /žene, deve/
dobre, mlade deve عيط
* عَوْطَب ← عطب
goniti stado (vičući: 'āi) * (عوع) عَوْعَى
tjerati stado (uzvicima: 'ā'i) عَاعَى
vika, graja, žamor عَوْعَاءُ عوع
galama, vreva, buka عَوْعَاة عاعي
lavež; urlikanje عَوْعَو (ة)
kružiti (lepršati) * (عوف) عَافَ ـُ عَوْف عوف عاف
iznad /ptica/; b. stalno uz bilje → 'auf
osloboditi, riješiti; izuzeti, عَوَّفَ ه هـ
poštedjeti, (šutke) preći preko

nevolja, potreba; snaga, sila, moć; عَوْص
pokret, gibanje; duša; sperma (lisca)
tak. = nužda, nevolja, potreba عَوْصَاءُ
k. ne pušta mlijeka i pored عَوُوص ـ مـ
natjerivanja /ovca, koza/
teškoća, nevolja; snaga; عَوِيص
duša; pokret; sperma (lisca)
dijelovi oko nosa ~ الأَنْف
nerazumljiv, nejasan, zamršen; čudan, neobi- ـ (ة)
čan; velik, strašan /nesreća/; brz, letimičan /pogled/
Uvejs /ime dviju dolina عُوَيْص
između Mekke i Medine/
nevolja, nužda, potreba, teškoća عَيْصَاءُ
strog, plahovit; مُعْتَاص (ة)
nepokoran, jogunast /deva/
* (عوض) عَاضَ ـُ عَوْض، عِوَض، عِيَاض
dati u naknadu (zamjenu), ه (عن، من) هـ
naknaditi, kompenzirati, otštetiti
nadomjestiti ـ هـ ب هـ عوض
Bog ti to naknadio! ـ كَ اللَّهُ مِنْهُ عاض
naknaditi, dati (u) عَوَّضَ ه عَن، من هـ
zamjenu za, kompenzirati, otštetiti
Neka ti Bog naknadi! أَللَّهُ يُعَوِّضُ عَلَيْكَ
uzeti sebi u naknadu عَوَّضَ لِذَاتِه
nenadoknadiv لاَ يُعَوَّضُ
naknaditi, dati (u) zamjenu عَاوَضَ ه من هـ
dati u naknadu (zamjenu); أَعَاضَ ه من هـ
odštetiti; nadomjestiti, nadoknaditi
dobiti (uzeti) u تَعَوَّضَ هـ عن، من هـ
naknadu (zamjenu) za
naknaditi sebi, uzeti kao odštetu za ـ ب هـ من هـ
nakon oskudice povratiti تَعَاوَضَ
imetak i ranije blagostanje
tražiti naknadu (nagradu) od إِعْتَاضَ ه
primiti kao nakandu, ـ هـ عن، من هـ
uzeti u zamjenu za
zamijeniti, nadomjestiti ـ ب ه هـ عن ه هـ
tražiti naknadu (zamjenu) za إِسْتَعَاضَ ه
uzeti kao naknadu za; ـ ب هـ (عن، من) هـ
zamijeniti; na(do)knaditi; b. oštećen
dobiti naknadu za ـ من هـ
naknada; zamjena; rekuperacija, إِسْتِعَاضَة
ponovno dobijanje /izgubljene topline/
naknada; zamjena إِعْتِيَاض
naknada, odšteta, indemnitet, تَعْوِيض جـ ات

dobro upravljati /imetkom/; ـ عَوْس، عِيَاسَة
izdržavati (is)prehranjivati /porodicu/
mučiti se zbog, nastojati zaraditi za /obitelj/ ـ على ه
i. upale obraze ili uvučene عَوِسَ ـَ عَوَس
krajeve usta (smijući se)
brusač, glačalac /noževa/ أَعْوَسُ
kome upadnu obrazi ـ مـ عَوْسَاءُ جـ عُوس
(usni kutovi) pri smijehu; pl. tak. = bijeli ovnovi
dobar upravitelj /imovine/ عَائِس
noćna straža (patrola) عَوَّاس
noseća (ženka kotrljana) عُوَاسَاءُ
gutljaj عُوَاسَة
tak. = nožić, perorez عَوْس
bijeli /ovan/ عُوسِيّ
nožić, perorez عُوَيْسِيَّة
* عَوْسَج ← عسج
Δ (عوش) مَعُوشَة ← مَعِيشَة عيش
b. teško shvatljiv, * (عوص) عَاصَ ـَ عِيَاص عوص عاص
nerazumljiv, nejasan /govor/
b. težak, nemoguć ـ على ه
b. teško shvatljiv, عَوِصَ ـَ عَوَص
b. nerazumljiv, nejasan /govor/
b. težak, zamršen, nemoguć ـ على ه
nerazumljivo govoriti; spjevati nera- عَوَّصَ
zumljivu pjesmu (stih); čudno postupati
nastojati oboriti, rvati se, boriti se s عَاوَصَ ه
nerazumljivo govoriti أَعْوَصَ ـ عَوَص، عِيَاص
zbuniti, smesti (dokazima) ـ ب، على ه
b. nejasan u /govoru/ ـ فى
ne zanijeti /deva/ إِعْتَاصَ
b. neshvatljiv; b. zamršen, težak (za) ـ على ه
A'ves /npl. blizu Medine/ الأَعْوَص
A'ves odn. A'vesajn / ـ، الأَعْوَصَيْنِ
dolina u obl. plemena Bahile/
nerazumljiv, أَعْوَصُ مـ عَوْصَاءُ جـ عُوص
nejasan; zamršen, težak; čudan,
neobičan; neravan /put/; velika /nesreća/
poteškoća إِعْتِيَاص
As /dolina između Mekke عَاص
i Medine; c. art.; = npp./
nužda, nevolja, potreba عَائِص
k. godinama nije zanijela ـ جـ عُوص ـ مـ
/ovca/; nerodnica /žena/
sperma (lisca) عَوَاص
teškoća, nemogućnost عَوَص

تَعَوَّفَ noću obilaziti tražeći plijen /lav/
عَاف ravnica /s mekanim tlom/
عُوَاف (ة) noćni ulov /lava/; iznenadan dobitak
عَوْف stanje; sreća, udes; uzgoj, napasanje /deva/; gost; muški ud, penis; lav; vuk; pijetao; neka ptica; /mirisna biljka/; dobar domaćin; Auf /npp.; ime idola/
عَوْفِيّ odan, privržen
عوق عاق
* (عوق) عَاقَ ـُ عَوْق ه عن هـ odvraćati od; priječiti, ometi u; zadržavati, usporavati, odgađati
ـ دُونَ هـ spriječiti da postigne
مَا ـ تْ وَلاَ لاَقَتْ عِنْدَه ne b.voljena od /muža/
عَوَّقَ ه عن هـ zadržavati, sprečavati u; odvraćati od, usporavat; odgađati
أَعَاقَ ه عن هـ odvratiti od, zadržati, spriječiti u; odgoditi
أَعْوَقَ ب ه nemati, nedostajati
تَعَوَّقَ b. spriječen, zadržan; b. odgođen; zakasniti
ـ ه عن هـ zadržati, spriječiti u, odvratiti od
إِنْعَاقَ b. zadržan, spriječen
إِعْتَاقَ ه عن هـ odvratiti od; omesti, spriječiti, zadržati
ـ عِنْدَ ه b. zadržan (kao zarobljenik) kod
إِعَاقَة zadržavanje, ometanje, usporavanje, odvraćanje, sprečavanje, zapreka
تَعْوِيق odvraćanje; zadržavanje, usporavanje sprečavanje, prekid, zastoj, obustava
ـ إِمْتِرَانِيّ histereza elastičnosti
عَاق ← ابت
عَاقَة zadržavanje, ometanje; zatezanje, odgađanje
عَائِق grančica, čelebijin perčin /bot. Delphinium Ajacis/; vrsta žavornjaka (kokotića) /bot. Delphinium grandiflorum/
ـ جـ عَوَائِقُ، عُوَّق zapreka, smetnja
ـ (ة) vješt, okretan, spretan
Δ ـ جـ عُيَّاق kicoš, fićfirić, gizdelin
Δ عَائِقَة جـ ات vlasnica javne kuće
ـ جـ عَوَائِقُ zapreka, smetnaj
عُوَاق klokot /u utrobi pri trčanju/; zvuk, glas
عَوَّاقَة vagon s kočnicom
عَوْق، عُوق جـ أَعْوَاق zapreka, smetnja; ništarija; čovjek k. priječi druge u dobročinstvu; zavoj, okuka, zaokret
عَوَق glad
عَوِق، عُوَق، عُوَّق، عَوِق plašljiv; spor, trom, lijen
عُوَّق tak. = čovjek k. priječi druge u dobročinstvu
عُوق tak. = Uk - npp.
عَوْقَة، عُوَقَة ـ ذ čovjek k. priječi druge u dobročinstvu
عُوَقَة ـ سـ plašljiv; spor, trom, lijen
عَوِيق klokotanje /u utrobi konja i sl. pri trčanju/
عَيَاقَة ← عيق
عَيَّق، عَيِّق (čovjek) k. priječi druge u dobročinstvu
العَيُّوقُ Kapela /ast. Capella/
عَيُّوق lijep; uljudan, fin
مُعَاوَقَة reaktancija, jalovi otpor
مُعْوِق olakšan; gladan
مُعَوِّق usporavač
مُعَوِّقَات zapreke, smetnje
يَعُوقُ Je'uk /idol Nuhova (Nojeva) naroda/
* (عوك) عَاكَ ـُ عَوْك vratiti se svojim /žena/
ـ على ه prići, doći do; (opet) se okrenuti protiv, navaliti, nasrnuti, napasti na
ـ عَوْك، مَعَاك هـ zarađivati
عوك عاك
ـ ب ه potražiti utočišta kod
ـ على هـ nadati se
تَعَاوَكَ boriti se, tući se (međusobno)
إِعْتَوَكَ tiskati se, gurati jedan drugog
عَائِك k. dobro zarađuje
عَوْك kretanje, micanje
عَوِيكَة borba, bitka
مَعَاك utočište; običaj, navika; pravac; sekta; mogućnost, vjerojatnost
مَعْوَكَة borba, bitka
* عَوْكَرَ . . . ← عكر
* (عوكش) عَوْكَشَة ← عكش
* عَوْكَل ← عكل
* (عول) عَالَ ـُ عَوْل skrenuti s pravog puta; prevagnuti, nageti se na jednu
عول عال
stranu /vaga/; b. težak, zamršen, zbrkan; osiromašiti; b. previše zatraženo /poreza/
ـ (عِيلَ) صَبْرُهُ njegovo strpljenje bilo je pri kraju (na izmaku)
ـ ه هـ zaokupiti, uznemiriti, zabrinuti; nepravedno više tražiti; podignuti /rep - deva/
ـ عَوْل، عِيَالَة i. brojnu porodicu, i. mnogo čeljadi
ـ عَوْل، عُؤُول، عِيَالَة ه izdržavati, ishranjivati; brinuti se o /siročetu/; njegovati /bolesnika/
عِيل tak. = pasti u bijedu; b. pobijeđen
عَوَّلَ jaukati, jadikovati, vapiti, lelekati; zavijati /pas/; od granja napraviti zaklon protiv kiše
ـ الى ه فى هـ obratiti se na... u, potražiti utočište (pomoć) od... u
ـ ب، على ه هـ osloniti se na, pouzdati se u; (po)vjerovati u
ـ على ه هـ odlučiti (se na), riješiti (se na); naumiti, nakaniti (se na); bestidno (izazivački) se ponašati prema
أَعَالَ osiromašiti, b. siromašan; i. mnogobrojnu obitelj (čeljad); b. pohlepan, lakom
ـ ه هـ izdržavati, prehranjivati; tražiti više nego što treba
أَعْوَلَ i. mnogo čeljadi; jaukati, jadikovati, ridati, vapiti, lelekati; zavijati; zujati /luk/; b. pohlepan
ـ على ه izazovno se vladati prema; plakati, naricati za
إِعْتَوَلَ jaukati, ridati, kukati
إِعَالَة izdržavanje, prehranjivanje; opskrba, snabdijevanje; siromaštvo, bijeda
أَعْوَلُ (naj)nesnosniji
تَعْوِيل jaukanje, ridanje, kukanje / oslonac
عَالَ : مَالَهُ ـ وَلاَ مَالٌ on nigdje ništa nema
الـ~ Al /npl. u Siriji/
عَالَة zaklon od granja (protiv kiše); kišobran; nojeva ženka; breme, teret, snetnja, teškoća; (iz)uzdržavanje /obitelji/; tak. → 'yl
كَانَ عَالَةً على zavisiti od
عَائِل hranitelj
ـ (ة) جـ عَالَة، عُيَّل، عَيْلَى k. skreće s pravog puta; naget na jednu stranu; siromašan, ubog; k. nadmašuje druge
عَائِلَة جـ ات، عَوَائِلُ obitelj, porodica, familija; žena
ـ فَرْعِيَّة subfamilija
عَائِلِيّ (ة) /obiteljski, porodični, familijarni; kućni, domaći
عَوَّال جـ عَوَاوِيلُ jadikovanje, ridanje, kukanje, vapaj, lelek
عَوْل jadikovanje, jaukanje, lelekanje, kuknjava; (is)hrana; teška stvar; hranilac; pomagač; nepravednost
ـ ل، عَوْلَ teško!
عَوَل oslonac; pouzda(va)nje; dozivanje u pomoć
عَوْلَة jadikovanje, ridanje, vapaj,

uzeti u pomoć, poslužiti se, ـ (ب) هـ على هـ
pomoći se, upotrijebiti, koristiti se
traženje pomoći; služenje, إِسْتِعَانَة
pomaganje (čime), korišćenje, upotreba; stl.
= uklapanje cijelog tuđeg stiha među svoje
pomoć, (pot)pomaganje, podupiranje, إِعَانَة جـ ات
podrška; saradnja; potpora, subvencija; doprinos
stipendija ـ دِرَاسِيَّة
k. (naj)bolje pomaže أَعْوَنُ
uzajamno (pot)pomaganje); تَعَاوُن
saradnja; zadruga, kooperacija
radna zadruga ~ العُمَّال
zadružni, kooperativni تَعَاوُنِيّ (ة)
saradnički, pomagački
duh saradnje تَعَاوُنِيَّة
Ana /npl. u Iraku/ عَانَةُ
magarica; stado divljih عَانَة جـ ات ، عُون
magaraca; zajednica, rukovodstvo; grupa
zvijezda ispod Jarca i Vodenjaka; Venerin bri-
jeg, pubes /dio trbuha iznad polnog uda/; bruce
anijski /iz mjesta Ane u Iraku/ عَانِيّ (ة)
anijsko vino عَانِيَّة
udata žena; kišom عَوَان جـ عُون ـ هـ
natapana zemlja
sredovječna /žena; krava i sl./; srednji; ـ ـ ـ
neprekidan, ogorčen, krvav /rat/; visoka
/palma/; k. (ne) treba ponoviti /udarac/
visoka palma; pješčani crv عَوَانَة
klevetnik; uhoda, agent, špijun عَوَانِيّ جـ ـة
pomoć, potpora, podrška; saradnja; Avn عَوْن
pomoćnik; pomagač; ـ جـ أَعْوَان ، عَوْن
poslužitelj; sluga; tjelesni stražar;
pandur; policajac, milicioner
ovrhovoditelj ~ التَّنْفِيذ ، مُنَفِّذ
saobraćajci أَعْوَانُ الْمُرُور
vatrogasci ـ المَطَافِيء
pomoćnica; poslužiteljica; služavka عَوْن ـ هـ
rad po nalogu; prinudan ili besplatan rad عَوْنَة
pomagači عَوِين
velika modra djetelina, عُوَيْنَة
djeteljnjak /bot. Psoralea bituminosa/
u punoj dobi i snazi مُتَعَاوِن
krupna starija žena مُتَعَاوِنَة
od k. (treba da) se traži pomoć مُسْتَعَان
k. traži pomoć مُسْتَعِين

prošle godine, lani أَلْعَامَ الأَوَّلَ ، عَام الأَوَّل (أَوَّل)
Sretna ti Nova Godina! كُلَّ ~ وَأَنْتَ بِخَيْر
te godine /gen. sg./ عَامَئِذ
zavoj turbana; glava /konjanika عَامَة جـ عَام
viđena u daljini/; splav; snop /žita/
godišnji; jednogodišnja /biljka/ عَامِيّ (ة)
A'im /ime idola/ العَائِم
k. pliva; ploveći عَائِم (ة) جـ عُوَّم
plivajući عَائِمًا
dobar plivač; konj. k. kao da pliva u trku عَوَّام
Avvam - npp. الـ~
glava (konjanika viđena u daljini) عُوَّام
splav; plutača, boja; عَوَّامَة جـ ات
plovak; ponton; pluto
plivanje; plutanje; plovidba عَوْم
plivajući عَوْمًا
tak. = dugočasne, tegobne /godine/ عُوَّم
plivanje عَوْمَة
zmija; vodeni kukac عُومَة جـ عُوَم
godinica عُوَيْم
lađa, brod مُسْتَعَام
jednogodišnji ugovor مُعَاوَمَة
teška, sušna, nerodna /godina/ مُعِيم
* عَوْمَج ← عمج
* عَوْمَر ← عمر
b. sredovječna /žena/ * (عون) عَانَ ـُ عَوْن
srednje dobi /krava, ـ عُوُون
k. se već drugi put otelila/ عون
b. sredovječna /žena/; عَوَّنَ عان
mnogo se pariti /magarac/
učestvovati u čijem udjelu ـ ه
(pot)pomoći, ـ ه على (فى) ه هـ
podupriječi, podržati
(pot)pomagati, podupirati, عَاوَنَ ه على (فى) ه هـ
podržavati; sarađivati s
pomoći; davati أَعَانَ ه على (فى) ه هـ
(novčanu) pomoć
osloboditi od, izbaviti iz ـ ه من ه هـ
obrijati bruce /dlake iznad polnog uda/ Δ تَعَيَّنَ
međusobno se (pot)pomagati, تَعَاوَنَ
(uzajamno) sarađivati
zajednički raditi (na) ـ على هـ
pomagati jedan drugom, إِعْتَوَنَ ، إِعْتَانَ
sarađivati međusobno
tražiti pomoć od... protiv إِسْتَعَانَ (ب) ه على ه

lelek, kukanjava; poputbina
jaukanje, ridanje, kukanje; poputbina; عَوِيل
nametnik, parazit; fitilj (rukotvorina)
slab; k. živi na tuđi račun ـ
jauk, vapaj, lelek Δ عَوِيلَة
izdržavanje, ishrana عِيَالَة
nametnik, parazit, čankoliz ـ ـ ـ
obitelj, porodica; عَيِّل جـ عَالَة ، عِيَال ، عَيَايِلُ
malo dijete
k. živi na teret (račun), ـ على ه هـ
zavisan od, potpuno upućen na
krampa, trnokop, pijuk مِعْوَال
siromašan مَعُول
oslonac, pouzdanje مُعَوَّل
k. je odlučio, riješen na مُعَوِّل على هـ
oplakivan مُعْوَل عَلَيْه
pohlepan, lakom مُعْوَل
krampa, trnokop, pijuk; مِعْوَل جـ مَعَاوِل
motika; budak; (negativan) element
destruktivni i مَعَاوِلُ الإِفْسَادِ وَالتَّقْوِيض
razorni elementi
hranilac مُعِيل
siromašan, ubog ـ
Eol /grč. bog vjetra/ ه عُولُس
Uliks /kralj Itake = Odisej/ ه عُولِس
* عَوْلَك ← علك
plivati; plutati; ploviti; * (عوم) عَامَ ـُ عَوْم عوم عام
gaziti, ići kroz /pustinju/; kružiti /zvijezde/
pustiti da pliva; porinuti u more عَوَّمَ هـ
/brod/; splavom spuštati /drva/; izvući
/potonuli brod/; (po)preplaviti; napuniti /mjeru/
naslagati žitne snopove; jedne ـ
godine dobro, a druge slabo roditi /loza/;
samo svake druge godine rađati /datulja/
rađati samo preko godine عَاوَمَ
/datulja/; navršiti godinu /palma/
sklopiti s... ugovor na ـ ه هـ
godinu; uzeti u najam na godinu
promijeniti se, ostarjeti أَعَامَ
proći godina; b. u početku godine أَعْوَمَ
teška, sušna, nerodna /godina/ أَعْوَمُ
godina; dan عَام جـ أَعْوَام
sušna godina ~ العُهُود
/godina sredinom petog vijeka n. e. ~ الفِيل
kada su Abesinci na slonovima napali Hidžaz/

Mu'avija /umejevički halifa/ مُعَاوِيَةُ ـ ذ
kujica; štence مُعَيَّة، مُعَيْوِيَة، مُعَيِّيَة
عيب عاب * (عيب) عَابَ ـ عَيْب ه هـ (هـ على ه)
pogrešno (nepotpuno) učiniti, pokvariti;
izopačiti, izobličiti, oštetiti; i. primijetiti, prigo-
voriti, izgrditi, prekoriti; pripisati grešku (manu);
osuditi, žigosati; postiditi; osramotiti; obešćastiti
okriviti za (zbog) ـ ه ب هـ
grditi, vrijeđati, sramotiti, klevetati ـ فِي حَقِّه
b. nepotpun, neispravan; b. pogrešan; ـ
b. loš, pokvaren, oštećen; i. nedostatak
(manu); zgrušati se mlijeko u /mješini/
oštetiti, okrnjiti, pokvariti; عَيَّبَ ه هـ
grditi; okrivljavati; smatrati greškom
(porokom, manom); žigosati; posramiti
i. više nedostataka Δ ـ على ه
(grešaka, poroka), b. gori nego;
postiditi vlastitim odlikama; rugati se
jedan drugog grditi (okrivljavati i sl.) عَايَبَ ه
osuđivati, prigovarati, zamjerati; تَعَيَّبَ ه هـ
smatrati nepotpunim (pogrešnim,
krivim i sl.); oštetiti, okrnjiti, pokvariti
uzajamno se prekora- تَعَايَبَ
vati; jedan drugog grditi
b. nepotpun, krnjav, Δإِنْعَابَ
oštećen, pokvaren, pogrešan
smatrati nepotpunim (lošim, إِسْتَعَابَ
pokvarenim, oštećenim i sl.)
nedostatak, mana; عَاب
slabost; porok; sramota, ljaga
k. grdi, prigovara itd.; nepotpun, عَائِب
neispravan, pogrešan; pokvaren; poročan;
sramotan; zgrušano, prosireno /mlijeko/
k. mnogo grdi (prigovara, عَيَّاب (ة)
okrivljuje, osuđuje i sl.)
drnda /luk za pucanje vune/ عِيَاب
k. stalno grdi (prigovara, kritizira i sl.) عَيَّابَة ـ ـه
grđenje, prigovaranje, zamjeranje i sl. عَيْب
vrijeđanje; sramoćenje, ـ فِي حَقِّه
grđenje; klevetanje
nedostatak, mana, greška, ـ جـ عُيُوب
slabost; porok; sramota, ljaga
Sram te bilo! ـ عَلَيْكَ
Kakva sramota! يَا عَيْبَ الشُّومِ
(u narodnom govoru =) Izvinite!

/stoka, žito/; sakat, onesposobljen
unesrećen; bolestan; sakat; unakažen مَعُوَّه
uzrok bolesti مَعْوَهَة
obolio, pogođen od pošasti /stoka, žito/ مَعِيه
obolio, zaražen /stoka, žito/; مَعْيُوه (ة)
sakat, onesposobljen, unakažen
* عَوْهَبَ ← عهب
* عَوْهَجَ . . . ← عهج
* عَوْهَقَ . . . ← عهق
* (عهك) عَوْهَكَة ← عهك
عوي عواء * (عوى) ـ عُوَاء، عَوَّة، عَوِيَّة، عَيّ
viti, zavijati, urlikati /vuk i sl./;
dostići zrelo doba (ili trideset godina)
(od)braniti od klevete ـ عن ه
pokazati samilost prema ـ ل ه
/kaže se za onog مَا يَعْوِي وَمَا يَنْبَحُ
k. se smatra slabim/
skretati, upravljati, عَوَى . . . هـ
savijati; plesti; sukati
pozivati (podsticati) na /pobunu/ ـ ه الى ه
odvraćati od ـ ه عن هـ
omotati /turban/ ـ عَيَّة هـ
zavijati, urlikati /vuk i sl./ عَوَّى
odbijati klevetu od ـ عن ه
(sa)uvijati, plesti, sukati ـ هـ
oponašanjem laveža dražiti /pse/; lajati na عَاوَى ه
urlikati jedni na druge تَعَاوَى
vičući sjatiti se na ـ على ه
b. savijen, saviti se, okrenuti se إِنْعَوَى
zavijati, urlikati إِعْتَوَى
zakrenuti, saviti; isplesti ـ هـ
izazivati /pse/ da (za)laju; إِسْتَعْوَى ه
poticati na pobunu; tražiti pomoć od
(za)moliti da uvije, splete, usuče /kosu, uže/ ـ ه هـ
/Nema on ni عَاوٍ: مَالَهُ ـ وَلاَ نَابِحٌ
kučeta ni mačeta tj. ništa/
pas (k. mnogo laje); zadnjica عَوَّاء
Bootes /ast. = 13. stanica Mjeseca/ الـ ـ، ـ البَرْد
stara deva ـ ـ هـ
zavijanje, urlikanje /vuka i sl./; rikanje /devčeta/ عُوَاء
buka, vika, žamor, vreva; عَوَّة
glas; stražnjica; kameni putokaz
zadnjica, stražnjica عُوَّة
zavijanje, urlikanje عَوِيّ (ة)
kuja; lisičino štene مُعَاوِيَة

Muste'in bi-l-lah /12. abasovički halifa/ الـ ـ بِاللّه
M'an /npl. u Jordanu مَعَان
na jugu Sirijske pustinje/
pomoć, potpora مَعَانَة
Me'ani - npp. المَعَانِيُّ
pomagač; pomoćnik; asistent; مُعَاوِن
pobočnik, ađutant; saradnik
bolničar ـ الإِسْعَاف
pomaganje; saradnja مُعَاوَنَة
samopomoć; samousluga ـ ذَاتِيَّة
k. mnogo (dobro) pomaže / مِعْوَان جـ مَعَاوِين
(dobar) pomagač; pomoć(no sredstvo)
pomoć, podrška مَعُون
pomoć, potpora; zaštita مَعُونَة
pomoć مَعْوُنَة
pomoćnik; asistent; مُعِين جـ ون
Mu'in - npp. / koristan
Mu'inu(d)din - npp. ـ الدِّين
doživjeti pomor عوه عاه * (عوه) عَاهَ ـُ عُوُوه
stoke ili pošast u žitu
od bolesti stradati /žito/; (po)umirati /stoka/ ـ، عِيهَ
unesrećiti, nanijeti štetu (gubitak); عَوَّهَ ه
donijeti bolest, osakatiti, onesposobiti;
(povicima „'auhi") dozivati /magare/
(pred zoru) stati i malo odspavati ـ
/putnici/; b. zadržan; doživjeti
pomor stoke ili pošast u žitu
(na)svratiti se, odsjesti kod ـ على ه
doživjeti pomor stoke أَعَاهَ ـ إِعَاهَة، أَعْوَهَ ـ إِعْوَاه
ili pošast u žitu; stradati od pošasti /žito/
b. osakaćen, onesposobiti se; تَعَوَّهَ
i. pomor u stoci ili zarazu u žitu
kome je od bolesti stradala stoka ili žito أَعْوَهُ
k. je doživio pomor svoje عَاه، عَاهٍ
stoke ili pošast u žitu
(biljna) bolest, pošast, pomor; عَاهَة جـ ات
sakatost; nedostatak, mana
snijet, glavnica /biljna bolest/ ـ الحُبُوب
kome je pomrla stoka عَائِه
ili od pošasti stradalo žito
vika, galama, graja عَائِهَة
„'auhi" /itj. za dozivanje magareta/ عَوَّه
unesrećen; bolestan; sakat, مُتَعَوِّه
onesposobljen; unakažen
obolio, pogođen od pošasti مَعُوه

- Nije važno! To je sitnica (malenkost)
nedostatak, mana, عَيْبَة جـ ات ، عِيَاب ، عَيَب
greška, slabost; porok; sramota, ljaga;
(kožna) torba, kofer; obitelj, čeljad; grebeni /za
pamuk/; pouzdanik, konfident, povjerljivo lice
k. neprestano grdi (prigovara, عُيَبَة ـ سـ
kritikuje i sl.) / pl. 'iyāb: tak. = grudi, srca
nedostatak, mana, porok, ljaga; مَعَاب جـ مَعَايِبُ
razlog za prigovor (osudu i sl.)
nedostatak, greška, slabost, porok مَعَابَة جـ مَعَايِبُ
nepotpun, neispravan, defektan; مَعِيب
pogrešan; pokvaren; poročan; sramotan
koritelj, kudilac, kritičar, prigovarač, مُعَيِّب
zamjeralo; izrađivač (kožnih) torbi i kofera
sramotan, nečastan, nepošten مُعِيب
uzrok pokude (sramote i sl.) مَعْيَبَة
nepotpun, krnjav, neispravan, مَعْيُوب
pokvaren; poročan; sramotan; paraliziran
Ajtant /npl. u Libanu/ ٥ عَيْتَانِيتُ
عيث * (عيث) عَاثَ ـِ عَيْث ، عَيَثَان ، عُيُوث
عاث otštetiti, pokvariti, opustošiti (فى) هـ
rasipati /imetak/; ـ فى ه هـ
bjesnjeti među /ovcama - vuk/
pohlepno i mnogo jesti ـ أَكْلاً
harati među ـ فَسَادًا فى ه
pipajući tražiti /u mraku; slijepac/ عَيَّثَ
zasijecati /grbu/ ـ فى هـ ب هـ
početi /c. ipf./; zavući ruku ـ هـ
u /tobolac/ tražeći strijelu
b. umno poremećen ـ تْ طَيْرُهُ
napivši se ne ugasiti žeđ /deve/ تَعَيَّثَ
lav عَائِث
štetan ـ(ة)
lav عَيَّاث
jako štetan, škodljiv ـ
rasipan / smutljivac عَيْثَان مـ عَيْثَى
ravnica عَيْثَة
Čudan li je! عَيْثَى ل ه
lav عُيُوث
jako štetan ـ
* عَيْثَر عثر
* (عيثم) عَيْثَام . . . ← عثم
عيج عاج osvrtati se, * (عيج) عَاجَ ـِ عَيْج ب هـ
obraćati pažnju; b. zadovoljan s; okoristiti se
korišćenje; korist عَيْج

Δ عَيْجَلُوفُ Ajdželuf /ime mrava k. je
razgovarao sa vjerovjesnikom Sulejmanom/
Δ (عيد) عَادَ ـِ عَيْد ه dolaziti,
obilaziti, posjećivati
عَيَّدَ . . . ← عود
عيد . . . ← عود
٥ العَيْدَرُوس Ajderus - npp.
٥ العَيْدَرُوسِيُّ Ajderusi - npp. عيدشوق
* عَيْدَشُوق /vrsta životinjice/ عيدشون
* عَيْدَشُون /vrsta životinjice/ عيده
٥ عَيْدَمُونُ Ajedemun /npl. u Libanu/
* (عيده) عَيْدَاه zločast, prgav, ljut; ohol
عَيْدَه zao, jogunast, srdit; prkosan, gord
ـ opakost, zloba; uobraženjak; grubijan
عَيْدَهَة opakost, zloba; uobraženost; svirepost, okrutnost
عَيْدَهِيَّة opakost, zloba; grubost, okrutnost; oholost
* عَيْدَهُور ـ مـ brza deva عيدهور
*(عيذ)عَيْذَ ان zločast, opak, zao عيذ
* (عير) عَارَ ـِ عَيْر ići (trčati) tamo i nazad
عير (tamo-amo-); odjuriti; lutati, basati;
عار pročuti se, postati popularan; raširiti se
ـ ب هـ odnijeti
ـ ه izgrditi, prekoriti; uništiti, upropastiti
عَيَّرَ b. prekrivena žabokrečinom /voda/
ـ ه هـ sramotiti; provjeravati mjeriti /vagu, novac/
ـ ه (ب ، على) هـ grditi, koriti, predbacivati, prigovarati zbog
عَايَرَ ه هـ nadmetati se, mjeriti se s,
takmičiti se s; provjeravati, određivati;
mjeriti /vagu, mjere/; ispitivati (čistoću) -
/zlata/; dozirati; normirati; kalibrirati; titrirati
Δ ـ ه koriti, grditi, ružiti
ـ naokolo obilaziti
ـ بين هـ utvrditi razliku između
أَعَارَ ه هـ pustiti da se slobodno istrče /konja/;
utoviti, ugojiti; čupati /dlake iz repa/; tak. → 'wr
أَعْيَرَ هـ u sredini ispupčiti /šiljak strijele i sl./
Δ تَعَيَّرَ هـ من ه posuđivati od
ـ b. provjeren, izmjeren; osramotiti se
تَعَايَرَ uzajamno se grditi (prekoravati i sl.)
إِسْتَعَارَ هـ من هـ izvaditi, uzeti iz
/tobolca, strijelu/; tak. → 'wr/
Δ مَعْيَرَ ه هـ (pre)koriti, predbacivati, prigovarati
أَعْيَرُ k. se (naj)više raširio (pročuo), (naj)popularniji

عَار جـ أَعْيَار sramota, ljaga; nedostatak, mana, greška
ـ عَلَيْكَ Sram te bilo
عَائِر (ة) lutajući; zalutao /zrno, strijela/; smetena
/ovca, ne znajući u k. će stado/; čuven, popularan;
opala /hurma/; /dromedar/; k. napušta deve koje
su sedam mjeseci išle mladim; /deva/ k. se odvoji i prebaci među druge radi oplodnje; tak. → 'wr
عَيَّار جـ ون kradljivac, lopov; bandit; skitnica,
lutalica; besposličar, danguba; lav
ـ جـ ات dizalica, kran; vitlo, čekrk
ـ(ة) lukav, prepreden, oštrouman
~ بِأَوْصَالٍ živahno trčeći tamo-amo /konj/
عِيَار جـ ات mjerilo; standard; kalibar;
čistoća, čista sadržina, finoća /zlata i sl./;
uteg; doza; (baždarska) mjera; kolosijek
ـ إِعْتِيَادِيّ normalni kolosijek
~ سِكَّة الْحَدِيد širina kolosijeka
ـ جـ ات ، أَعْيِرَة (ـ نَارِيّ) hitac, pucanj
عِيَارَة raširenost, čuvenost,
popularnost; tak. → 'wr
عِيَارِيّ normalan; standardan; titrimetrijski
عَيْر جـ أَعْيَار ، عِيَار ، عِيَارَات ، عُيُور ، عُيُورَة
(divlji) magarac; vjeđa, očni kapak; zjenica;
rist /noge/; središnja (ispupčena) kost šake;
središnja žila /lista/; ispupčenje, izbočina; planina; gospodar, prvak, vladar, kralj; srednji ispupčeni dio /šiljka strijele i sl./; kočić; daska sprijeda
na nosiljci; bubanj; pogled; unutrina uha /an. =
tragus/: c. art.; = Ajr /npp. ili ime mjesta/
~ السَّرَاة vrsta goluba
~ قَبَّان mokrica - ent.
الأَعْيَارُ tak. = grupa zvijezda u Kanapusu
عَيِّر živahan, vatren /konj/
عير جـ ات ، عِيَرَات karavan(a)
لاَ فِى الْـ ~ وَلاَ فِى النَّفِيرِ /ni tu ni tamo; nikako,
ni na koji način; nevažan, beznačajan, neznatan
عِيرَان ← أَعْوَرُ ← عور
عَيْرَانَة brza, živahna deva
عَيْرَة (divlja) magarica
عَيَّرَة ، عِيرَة ← عور
عَيْرِيّ : لاَ ـ bez žilica /biljni list/
عُيَيْر (عَيْر) magare
~ وَحْدِه samodopadan; samoživ;
nedruštven; k. sam jede

Ajjuša - npp. عَيُّوشَةُ
opskrbljen za život مُتَعَيِّش
život; životno izdržavanje; مَعَاش
vrijeme privređivanja; sredstva
za život, prihod; ovozemaljski život
mirovina; renta ـ جـ ات
penzija ~ التَّقَاعُد
starosna penzija ~ تَقَاعُد الشَّيْخُوخَة
koegzistencija مُعَايَشَة
život; način života; životno مَعِيشَة جـ مَعَايِش
izdržavanje; sredstva za život; kućanstvo
život na selu ~ الرِّيف
životni مَعِيشِيّ
Je'iš - npp. يَعِيشُ
* عَيْشَم ← عشم
عيص Ajs - npp. ٥ عَيْص
(vladarev) rođak, princ عِيص جـ أَعْيَاص
guštara, čestar, ـ جـ أَعْيَاص، عِيصَان
porijeklo, korijen
/četiri sina Umejjeb. Abdi Šemsa الأَعْيَاصُ
el-Ekbera, i to.; As, El-Is, Ebu-l-As i Ebu-l-is/
tak. = Isan /rudarska obl. u Arabiji العِيصَانُ
nevolja, teškoća, nedaća; potreba عَيْصَاءُ
od k. se teško dobije مَعْيَاص
šiprag, gustik, čestar; tak. → m'š مَعِيص
* (عيضفط) عَيْضَفُوط
* (عيضمز) عَيْضَمُوز ← عضمز
* (عيضم) عَيْضُوم ← عضم
عيط عاط * (عيط) عَاطَ ـِ عِيَاط، عَيْط
godinama
ne zanijeti /žena, deva/
b. dug /vrat/ ـ عَيْط
i. dug vrat, b. dugovrat عَيْطَ ـَ عَيَط
viknuti („ati"); plakati عَيَّطَ
zvati, dozivati ـ على ه
izgrditi, izružiti ـ ل ه
vikati, bučati, galamiti; prepirati se, تَعَيَّطَ
rječkati se; srditi se, ljutiti se; teći, curiti;
izlučivati smolu /drvo/; ispuštati vlagu
/kamen/; b. dugog vrata i uspravna /žena/;
b. dug /vrat/; godinama ne zanijeti /žena, deva/
ispuštati /sok/ ـ ب هـ
godinama ne zanijeti /žena, deva/ اعْتَاطَ
dugovrat; duge glave أَعْيَطُ م عَيْطَاءُ جـ عِيط
i vrata; visok; ohol; prkosan
عَائِط جـ عُوط، عُيَّط، عِيط، عُوطَة، عِيطَات

no zaboravljen
živjeti ni s kim ne saobraćajući ـ وَرَاءَ جَبَلِ قَاف
Živi i daj drugom da živi! عِشْ وَعَيِّشْ
uživati (proživjeti) život ـ حَيَاتَهُ
održa(va)ti na životu, عَيَّشَ ه هـ
pustiti (dati) da živi; oživiti; izdržavati,
prehranjivati; opskrbljivati, snabdijevati
živjeti (zajedno) s; koegzistirati عَايَشَ ه هـ
održati na životu, dati da živi; oživiti; أَعَاشَ ه
izdržavati, ishranjivati; opskrbljivati
životariti; kupiti živeža تَعَيَّشَ
zarađivati za život, ـ ب هـ
privređivati, ishranjivati se
živjeti od ـ من هـ
/On živi od pabiraka/ يَتَعَيَّشُ بِاللَّقَاطِ عَنِ اللَّقَاطِ
skupa živjeti, koegzistirati تَعَايَشَ
privređivati (za život), إِعْتَاشَ
prehranjivati se; živjeti od
(iz)uzdržavanje, (is)prehrana; إِعَاشَة
opskrba, snabdijevanje
koegzistencija تَعَايُش
živ; postojeći; k. dobro (udobno) živi عَائِش جـ ون
Aiša - npp. عَائِشَةُ ـ سـ
hljepčić Δ عُوَيْش
prodavač hljeba; besposličar; skitnica عَيَّاش
Ajašijev عَيَاشِيّ
Ajaši - npp. الـ~
život; način života; životno عَيْش
izdržavanje; hrana; hljeb; žito
Život ima dvije strane. الـ~قَنَان
/na jufkama prženo isjecano meso s mas- ـ بِلَحْمٍ
lacem, začinjeno sezamom, sirćetom i lukom/
divlja (poljska) rotkva ـ وَجُبْن
/bot. Raphanus rashanistrum/
običan hljeb /kao sljedovanje/ ~ الجِرَايَة
vojnički hljeb ~ جِرَايَة الْجُنُود
bukovica /tj. plod bukve/ ~ السُّوَّاح
hljeb druge klase ~ سِنّ
pečurka, vrganj ~ الغُرَاب
majčina utroba عِيشَاء
život; način života عِيشَة
udoban život, ž. u zadovoljstvu ـ رَاضِيَة
samostanski (monaški) život ~ الوَهْبَنَة
Ajšijja /npl. u Libanu/ العَيْشِيَّةُ
Ajjuš - npp. عَيُّوش

sličan (divljem) magarcu; مُسْتَعِير
debeo, ugojen /konj/; tak. → 'wr
k. skreće s puta مُعَار
nedostaci, mane; poroci مَعَايِر
kajarilac /podešavač težine novca/ مُعَاير
provjera, ispitivanje, standardizacija مُعَايَرَة
/mjera i dr./; kalibriranje; korjenje
mjerilo; standard; مِعْيَار جـ مَعَايِير
mjera; norma; kriterij
karat zlata ~ الذَّهَب
životni standard ~ العَيْش
po sredini ispupčen /šiljak strijele i sl./ مُعَيَّر
مُعَيَّر ← إِبْنَةُ ~
(divlji) magarci مَعْيُورَاءُ
Je'ar /planina u Arabiji/ يَعَارُ
'aiza, 'iza /otj. za gonjenje ovaca i sl./ * عَيْزَ، عِيزَ
* عيزر عَيْزَار ← عزر
عيز عيس عاس Δ (عيس) عَاسَ ـِ عَيْس ه oploditi /devu/
(o)sušiti se, b. suho /žito/ أَعْيَسَ
b. crnobijel /deva/ تَعَيَّسَ
crnobijel, sivkast /deva/; أَعْيَس م عَيْسَاءُ جـ عِيس
rasna /deva/; bijela, sijeda /kosa/
tak. = sperma /dromedara/ عَيْس
crnobijela (sivkasta) boja; sijeda kosa عَيَس
tak. = ženka skakavca عَيْسَاءُ
crnobijela (sivkasta) boja عِيسَة
isavije /pripadnici sekte u Maroku/ ٥ عِيسَاوِيَّة
* عَيْسَجُور ← عسجر
/vrsta biljke/ ٥ عَيْسَلَان
niksica /bot. Scilla amoena/ ـ نَجْمِيّ
kršćanin, hrišćanin ٥ عِيسَوِيّ
Isusov; kršćanski, hrišćanski ـ (ة)
kršćanka, hrišćanka ٥ عِيسَوِيَّة
isevije /derviški red/ ـ
Isa; Isus - ٥ عِيسَى ـ ذ
Isusov; kršćanski, hrišćanski ٥ عِيسِيّ
عيش عاش * (عيش) عَاشَ ـِ عَيْش، عِيشَة، عَيْشُوشَة،
živjeti; postojati; مَعَاش، مَعِيش، مَعِيشَة
(moći) trajati, (dugo) se nositi /tkanina i sl./
Živio! - Neka živi! ـ، لِيَعِشْ
živjeti na račun ـ عَالَةً على ه
primitivno živjeti ـ عَلَى الْفِطْرَة
živjeti povučeno ـ فِي زَوَايَا الرِّيف
(u osami, na selu)
živjeti potpu- ـ مُهْمَلاً فِي زَوَايَا النِّسْيَان

k. viče, bučan
mlada deva k. nije mogla zanijeti ـــ مـ
vika, buka; plač عِيَاط
tak. = dobre mlade deve عِيط
/itj. u igri, pijanstvu ili pobjedi i sl./ عِيط
vika, galama, vreva; عَيْطَة
glasno ruženje, vikanje na
Ma'jet /ime doline/ مَعْيَط
* (عيطبل) عَيْطَبُول ← عطبل
* عَيْطَل ← عطل
* (عيطمس) عَيْطَمُوس ← عطمس
odustati od svoje namjere * عَيَّعَ
goniti /ovce/ povicima „'āy" عَيْعَى
* (عيف) عَافَ ـَ عَيْف ، عِيَاف ، عَيَفَان
osjećati odvratnost (antipatiju) ه هـ
prema, ne voljeti, mrziti, gaditi se;
odbaciti, odbiti; ostaviti (na cjedilu)
poprijeko gledati na ـ النَّظَرَ الى ه
dosadilo mu je ـ تْ نَفْسُهُ . . . هـ
plašenjem /ptica/ gatati iz njihova leta ـــ عِيَافَة
(u visini) kružiti iznad /ptica/ ـ عَيْف
i. stoku k. neće da pije vodu أَعَافَ
b. (na)propušten, b. izuzet إِنْعَافَ
opskrbiti se hranom za put إِعْتَافَ
gaditi se, ne voljeti, odbijati, zamrziti ـ هـ
gatalac (predskazivač) iz leta ptica عَائِف
k. osjeća odvratnost, kome se gadi, ـ (ة)
k. ne voli, k. zamrzi; kome je dosadilo
k. kruže iznad leševa /lešinari, strvinari/ عَوَائِف
/igra beduinske djece/ عَيَاف
gatalac iz leta ptica عَيَّاف
odvratnost, gađenje, antipatija عَيْف
kome se gadi (odvratno, عَيْفَان
dosadno), k. ne voli, k. zamrzi
odvratnost, gađenje عَيَفَان
k. osjeća stalnu odvrat- عَيَّفَان ، عَيِّفَان
nost, k. nikako ne podnosi
kruženje iznad; /slučaj da žena podojivši عَيْفَة
(s jednim ili dva povlačenja) izazove da procuri
mlijeko zastalo u prsima žene nakon porođaja/
izvrsna (najbolja) stoka (ili imovina uopće) عِيفَة
kome se gadi, k. osjeća odvratnost, عَيُوف
k. ne voli; k. neće da pije vodu iako
je žedna /deva/; ohol, uobražen
predskazivač iz leta ptica مُتَعَيِّف

odvratan, gadan, mrzak, oduran مَعِيف
* (عيفق) عَيْفَقَان ← عفق
spriječiti, zadržati, * (عيق) عَاقَ ـ عَيْق ه
omesti; odvratiti عيفق عيق عاق
vikati, galamiti; mjaukati عَيَّقَ
kočoperiti se; kinđuriti se; hvalisati se تَعَايَقَ
kicoš, fićfirić, gizdelin عَايِق
vještina, okretnost, spretnost عَيَاقَة
kicoštvo, gizdelinstvo, kinđurenje عِيَاقَة
zapreka; udio vode عَيْق
k. sprečava عَيَّق ، عَيِّق
„īqi" /itj. za gonjenje/ عِيق
dvorište; širok (otvoren) عَيْقَة جـ ات
prostor /uz kuću/; morska obala
kicoš, fićfirić, gizdelin عَيُّوق
Kapela /ast. Capella/ الـ~
kicoški; nacifran, nagizdan, nakinđuren ـ
* (عيقف) عَيْقُفَان ← عقف
ići krećući ramenima * (عيك) عَاكَ ـ عَيَكَان
△ عَيْك / ة / < أَيْك عيك عاك عيل عال
Ajketan /npl. u Arabiji/ العَيْكَتَان
nageti se, prevagnuti /vaga/ * (عيل) عَالَ ـ عَيْل
b. siromašan, osiro- ـ عَيْل ، عَيْلَة ، عُيُول ، مَعِيل
mašiti; i. brojnu porodicu, i. mnogo djece (čeljadi)
ići, putovati, obilaziti ـ عَيْل ، عَيُول ، عُيُول فى هـ
baciti u bijedu; ostaviti ـ عَيْل ، مَعِيل
na cjedilu; izmaći; zavesti
uvijati se, kočoperiti se /u hodu/ ـ فى هـ
i. brojnu obitelj (puno djece); عَيَّلَ
slabo se hraniti; tražiti plijen /zvijer/
izdržavati, prehranjivati; ـ ه
zanemarivati, loše hraniti; primiti u
porodicu; pustiti da slobodno pase /konja/
i. mnogo čeljadi (djece); أَعْيَلَ (أَعَالَ)
b. pohlepan, lakom; b. siromašan
šepiriti se u /hodu/ تَعَيَّلَ فى هـ
siromaštvo, bijeda, oskudica عَالَة
siromašan, عَائِل جـ عَالَة ، عُيَّل ، عِيل ، عَيْلَى
bijedan
porodica, obitelj, familija; neimaština عَائِلَة جـ ات
sveta porodica /kr. = الـ~ المُقَدَّسَة
Isus, Marija i Josip/
porodični, obiteljski, familijarni عَائِلِيّ
k. se uvija (kočoperi) u hodu عَيَّالَ (ة)
opremljena tovarna životinja عِيَال جـ ات

عَيَالَة ← عول
(iz)uzdržavanje; (stočna) hrana, pića, krma عِيَالَة
upućen kome ne treba /govor/ عَيَّل
porodica; dijete; عَيِّل جـ عَيَايِلُ ، عَالَة ، عِيَال
ukućanin, čeljade, član porodice
oni ovise o njemu, هُمْ عِيَالٌ عَلَيْهِ
oni su upućeni na njega
siromaštvo عِيل
mužjak hijene عَيْلَان
obitelj; oskudica; izdržavanje, hranjenje عَيْلَة
tak. = koja plače za umrlim عَيْلَى ـ مـ
hrana, krma, pića مَعَالَة
otac porodice مُعَيَّل
k. ima obitelj (djecu); k. se ـ (ة)
slabo hrani; raspušten, razuzdan
lav; leopard, panter; vuk مُعِيل (جـ عَيَايِيلُ)
siromašan; k. ima puno čeljadi / otac porodice ـ
k. ima mnogo djece (čeljadi), مُعْيِل
k. ima brojnu porodicu
Elam /npp, sin Semov (Samov)/ ه عِيلَامُ
i. veliku * (عيم) عَامَ ـ عَيْم ، عَيْمَة عيم عام
želju za mlijekom
ostati bez mlijeka; i. malo mlijeka /ljudi/ أَعَامَ
ostaviti bez mlijeka ـ ه
uzeti najbolje إِعْتَامَ
dan - sm عَيَام
k. osjeća veliku عَيْمَانُ مـ عَيْمَى جـ عَيَامَى
želju za mlijekom
k. je ostao bez žene i bez deva (stoke) ـ أَيْمَانُ
silna želja za mlijekom; žeđ عَيْمَة
najbolji dio (imovine, stoke) عِيمَة
duga /godina/ مُعِيم
donijeti vijest * (عين) عَانَ ـ عِيَانَة ه عين عان
b. (postati) izviđač ili uhoda (za) ـ على ه
udariti (pogoditi) u ـ عَيْن ه
oko; (pogledom) urediti
teći, curiti; i. mnogo vode ـ عَيْن ، عَيَان ، عَيَنَان
/bunar/; /kopajući/ naići na vodu (izvor)
i. krupne oči /zapravo šarenice/ عَيِنَ ـَ عَيَن ، عَيِنَة
zazelenjeti se, procvasti, obeharati عَيَّنَ
/drveće/; prodavati pa isto po nižoj cijeni
kupovati; davati ili uzimati na kredit (veresiju)
prijaviti, potkazati, ocrniti ـ على ه
doznačiti, odrediti za ـ ل ه ب هـ
napisati slovo „'ain"; probušiti ـ ه هـ

Ajnu-t-temr /npl. ili obl. u Iraku/ ~ التَّمْر
žuta rada, putnjak, popadika ~ الثَّوْر
/bot. Anthemis tinctoria/; ast. =
zvijezda u oku bika /tj. Taurus-a/
Ajnu-Temušent /npl. u Alžiru/ ~ تَمُوشَنْت
Engadi /npl. u Palestini/ ~ جَدْي
mišjakinja, krika, vidac, vidovčica, ~ الجَمَل
mokrica, ptičja trava /bot. Anagallis arvensis/
/vrsta ptice/ ~ حُرّ
živa ~ الحَيَاة (الْحَيَوَان)
Ajnu-l-hassa /oaza u Nedždu/ ~ الخَسَّة
Endor /npl. u Palestini/ ~ دُور
jekviriti, brojanice-očenaš, crveni ~ الدِّيك
grašak /bot. Abrus precatorius/
mušmula - bot. ~ رَان
Ajnu Zehalta /npl. u Libanu/ ~ زَحَلْتَا
Ajnu Zerbe /npl. u Turskoj/ ~ زَرْبَه
rupa /na valjku revolvera/ ~ السَّاقِيَة
kurje oko ~ السَّمَكَة
sunčeva ploča ~ الشَّمْس
Ajnu Šems /npl. u Egiptu/ ~ شَمْس
Ajnu Salih /oaza i u Alžiru/ ~ صَالِح
Ajnu-Safra' /oaza i obl. u Alžiru/ ~ صَفْرَاء
ispravno mišljenje; pravi put ~ الصَّوَاب
Ajnu-l-Areb /npl. i obl. u Siriji/ ~ العَرَب
bot. Vithania somnifera/ ~ الغُرَاب
(bijela) rada, prstenak ~ القِطّ
/bot. Anthemis arvensis/; kamilica, titrica
/bot. Chamomilla officinalis/; veronika, čestoslavica, razgon /bot. Veronica anagaloides/
sumpor ~ القطر
vrata (protok) brane ~ القَنْطَرَة
zao (urokljiv) pogled ~ الكَمَال
izvor, vrelo ~ المَاء
dobar savjet ~ المَلاح
potočnica, visoki spomenak, ~ الهُدْهُد
plavomilje /bot. Mysotis palustris/
mačkovo oko /kvarcni dragulj/ ~ الهِرّ
potpuna izvjesnost ~ اليَقِين
crno grožđe krupnih ~ عُيُونُ الْبَقَر
boba; crne šljive
biserje poezije ~ الشِّعْر
naočari ~ قزاز
/bot. Ochna inermis/ ~ النَّمْر
oko za oko عَيْنٌ بِعَيْنٍ

petlja △ عُوَيْن
okce; monokl. lornjon / △ عُوَيْنَة جـ ات
pl. tak. = očice; naočale
zaštitne naočale عُوَيْنَات لِلْوِقَايَة
jako urokljivog pogleda عَيَّان
viđenje (svojim očima); očigled; vidjelo عِيَان
sam (svojim očima), lično عِيَانًا
lemeš عِيَان جـ أَعْيِنَة ، عُيُن
očit, očevidan, očigledan, jasan ـ
očit; očni; vidni; očevidac /svjedok/ عِيَانِيّ
ajn /= 'ajn, ime 18. slova ar. afabeta/; عَيْن ـ سـ
srednji (drugi) radikal (korijenski suglasnik) trilitere
velikan, prvak; istaknuta (ـ) جـ أَعْيَان
ličnost; ajan; vojskovođa
oko; pogled; ـ جـ أَعْيَان ، أَعْيُن ، أَعْيُنَات ، عُيُون ،
urok; uhoda, izviđač, špijun; عُيُون ـ مـ (ذ)
proderotina; okce, rupica, petlja; pregrada; torba;
ušice /igle/;. pupoljak; prsten /pancira/; zlatnik, dukat, zlatni dinar, kovano zlato; gotovina; gotov novac; sunce; ploča /sunce/; zraka /sunčeva/; kap(lja);
obilje bunarske vode; dugotrajna kiša; južni oblak;
istjecište, ispust, otvor; udubina /na bunaru/; strana;
nagetost, tas, jezičac /vage/; češagija; kožica na luku; kružić na koži; stvar, predmet; tvar, materija,
supstanca; bit, sušina; original; najbolji dio, izbor;
divan poklon; skupocjenost; imovina, imetak; kamata; moć; znanje; zdravlje; nedostatak, mana; jasnost; očevidnost; pojava oblik, izgled; izraz (lica),
fizionomija; čovjek, ljudsko biće, osoba, individua, pojedinac; neko, jedan; rođeni brat; ukućani;
sugrađani; stanovnici; ljudi; grupaa, skupina, četa;
izvidnica, prethodnica; mladi bivo; kopija; isti,
sam; vrsta ptice; kupe, odjel / c. neg. = niko
izvor, vrelo ـ جـ أَعْيُن ، عُيُون
bestidnost i nepokornost ـ بَلْقَاء
/pouzdana vijest ـ ثَاقِبَة
istinita vijest ـ جَلِيَّة
magično oko /radio-aparata/ ـ سِحْرِيَّة
vrata ustave ~ أَبْوَاب الْقَنْطَرَة
fig. = najugledniji čovjek ~ الإِنْسَان
proljetni gorocvijet /bot. Adonis vernalis/ ~ البِرّ
volovsko oko, rada, petrovac, ~ البَقَر
stanarica, žutulja /bot. Chrisanthemum
leucanthemum/; volujac /bot. Buphtalmum
silvester/; šiljevina /bot. Schoenus incanus/

/zrno bisera/; napraviti očice (rupice) na;
uljevanjem vode izazvati stiskanje rupica i
šavova na /mješini/; izdvojiti, specificirati, istaknuti, izuzeti, individualizirati; tačno označiti, obilježiti, markirati; odrediti, utvrditi, ustanoviti, opredijeliti; navesti /uzrok/; u vojsku vrbovati (uzeti)
izazvati, raspiriti /rat/ između ـ هـ بين ه
imenovati, postaviti na /dužnost/ ـ هـ ه (فى هـ)
dati, dodijeliti ـ هـ (ل) ه
locirati ـ المَكَانَ
oročiti ـ المَوْعِدَ
naumiti odrešeni post ـ النِّيَّةَ فِى الصَّوْمِ
vidjeti (gledati) svojim očima; osjećati عَايَنَ ه هـ
uhoditi, špijunirati za ـ ل ه
pogledom (htjeti) ureći أَعَانَ ه
naići na izvor /kopajući/ أَعْيَنَ
Kako on samo može jako ureći pogledom! مَا ~ هُ
(svojim očima) vidjeti, (u)gledati; تَعَيَّنَ هـ
(nastojati) pogledom ureći; b. naročito odan
b. izbušen, šupljikav, rupičav; ـ
istanjiti se /stara mješina/; b. određen;
b. očit, očevidan, očigledan, jasan; b. imenovan, postavljen; uzimati novac unaprijed
b. obavezan, b. dužnost ـ على ه
stupiti u /vojsku/ ـ فى هـ
donijeti vijest (za); nastojati إِعْتَانَ ه هـ
pogledom ureći; kupiti na kredit (veresiju); izabrati najbolji dio; s osmatračnice izviđati; promatrati
tražiti (odabrati) za /boravište i sl./ ـ هـ ل ه
divlji bik أَعْيَنُ
krupnih (crnih) očiju ـ مـ عَيْنَاءُ جـ عِين
/zapravo s takvom šarenicom/; lijepih očiju;
vidljiv, očevidan; šupljikav; k. ima mnogo
sluga; zelena /zemlja/; dobra, lijepa /riječ i sl./
tačna oznaka; obilježavanje; تَعْيِين جـ ات
specifikacija; određivanje, utvrđivanje,
ustanovljenje; imenovanje, postavljenje;
dodjela, davanje; obrok, sljedovanje
tarifna nomenklatura ~ التَّعْرِيفَة
lociranje ~ المَكَان
suha hrana - mil. ـ نَاشِف
tekuća voda; gledalac, promatrač; عَائِن
urokljivac / c. neg. = niko
pastiri i stoka; grupa ljudi k. su vidjeli عَائِنَة
(promatrali) / c. neg. = niko; naočigled

ع

عيه „ihi“ /itj. za zaustavljanje deva/
مَعْيُوه (ة) nastradala /zemlja/
* (عيهب) عيهَاب ... ← عهب
* عَيْهَرَ ... ← عهر
* (عيهق) عَيْهَاق ... ← عهق
* (عيهك) عَيْهَكَة ← عهك
* عَيْهَلَ ... ← عهل
* عَيْهَمَ ... ← عهم
* (عيهن) عَيْهُون ← عهن
ه عِيوَاظُ sluga /u kuhinji i dr./; Ajvaz-dedo /drug Karađoza, u pozorištu sjenki/; Ajvaz - npp.
عيي عي
* عَيِيَ، عَيَّ، عَيّ، عَيَاء ب، عن هـ b. slab, nemoćan, nespsoban; ne moći, ne b. u stanju; ne nalaziti pravog puta; b. bolestan; oboljeti, razboljeti se; iznemoći, oslabiti
ـ من هـ rastužiti se, (ra)žalostiti se zbog
ـ ه dosaditi, dojaditi, dotužiti, dodijati, dozlogrditi
ـ هـ ne znati, ne poznavati, ne b. upoznat s, b. neupućen u
ـ عيَّ فى هـ zamuckivati, zapinjati u /govoru/
ـ لِسَانُهُ بِالْكَلَامِ zapleo mu se jezik
عَيًّا nerazumljivo (nejasno) govoriti; b. slab; b. umoran, sustati; malaksati, iznemoći, klonuti
ـ ه (u)zamoriti; preopteretiti
عَايَا ه zagonetno, neshvatljivo govoriti
أَعْيَا b. umoran, malaksao, iznemogao, klonuo; umoriti se, sustati, malaksati, iznemoći, klonuti
ـ على ه b. težak, zamršen (za)
ـ ه (iz)umoriti, iznuriti, izmožditi, iscrpsti; onesposobiti, učiniti (ostaviti) nemoćnim; prkostiti nastajanju; zakazati, ne ići; ne htjeti (pro)raditi, (funkcionirati) usprkos...
مَا ـ هُ Kako je on slab (iznemogao)
أَعْيَتْهُ الْحِيلَةُ nije se mogao snaći; više nije znao šta da uradi; nije se mogao ničemu dosjetiti
تَعَيَّا ب هـ b. slab, nesposoban, ne moći, ne b. u stanju, b. nedorastao
ـ على ه b. težak, zamršen (za)
تَعَايَا ب هـ b. nemoćan, nesposoban, ne b. u stanju (dorastao)
ـ هـ (على ه) b. težak, zamršen (za)
إِسْتَعْيَا ب هـ b. slab, nesposoban za, ne moći, ne b. u stanju, ne b. dorastao
أَعْيَا ـ ذ A'ja - npp.

nium/; šablon, mustra, proba, primjerak, uzorak; okular; izlazna pupila /mikroskoppa/
ـ عَشْوَائِيَّة proba nasumce
~ الْمُقَارَنَة protuuzorak
ـ ajnje /ogranak šijja/
عُيُون ج عُيُن، عِين urokljiv, zla pogleda
الْعُيُونِيُّ Ujuni - npp.
عُيَيْنَة okce, rupica
الـ~ Ujejna /npl. u Nedždu/
الْعُيَيْنِيُّ Ujejni - npp.
مُتَعَيِّن k. propušta vodu, nova /mješina/ / određen; uvojačen
مَعَان mjesto gdje se neko viđa; boravište, prebivalište, stan; dogled
هُمْ مِنْكَ بِـ~ oni su ti na dogled
الـ~ Me'an /npl. u Siriji/
مُعَايِن promatrač; gledalac; očevidac; promatrač
مُعَايَنَة pregled, revizija; inspekcija; nadzor; promatranje, gledanje; cenzura
مُعْتَان izvidnik /ispred plemena tražeći za njih ispašu i vodu/
مَعْيَان jako urokljivog pogleda
مَعِين površinska ili izvorska /voda/ (zlim pogledom) urečen / izvorska voda
مُعَيَّن (krupnooki ili crnobijeli) bik
ـ ج ات (novčani) iznos, suma
~ الْكِرَاءِ stanarina, kirija
ـ(ة) određen, utvrđen; imenovan, postavljen; sa šarama kao oči /platno/; bijelocrven /skakavac/
مُعَيَّن romb
ـ مُنْحَرِف trapez
Δ مُعَيَّن izvorska voda
مُعَيِّنِيّ rombičan, rombski
مَعْيُون izvorska voda
ـ(ة) površinska /voda/; obilan /izvor/; (zlim pogledom) urečen
ه عَيْنَاب Ajnab /npl. u Libanu/
ه عَيْنَاتَا Ajnata /npl. u Siriji i Libanu/
ه عَيْنْتَاب Ajntab /npl. u Turskoj/
ه عِينْتَاب Entebe /npl. u Ugandi/
* (عينم) عَيْنُوم ← عنم
* (عيه) عَاهَ ـ عَيْه (po)stradati /stoka, imovina/
عيه عاه
عَيَّه ب ه viknuti, doz(i)vati
عَاهَة šteta; zaraza, pomor
عَائِهَة vika, buka, vreva

به عَيْنٌ on je (pogledom) urečen
هُوَ ـ عَلَيْه on ga promatra
عَيْنُهُ (on) sam; lično, osobno; isti
بِعَيْنِه sam, lično; isti; upravo, baš
بِعَيْنِ الإِحْتِقَارِ prezrivo /pogledati/
بِـ~الْجِدّ ozbiljno
بِـ~الرِّضَى sa zadovoljstvom, blagonaklono
بِعَيْنٍ مُجَرَّدَة prostim okom
أَنْتَ عَلَى عَيْنِي /Paziću te kao oči u glavi/
عَلَى عَيْنٍ (عَيْنَيْنِ) dobro promislivši
عَلَى الْعَيْنِ وَالرَّأْسِ vrlo rado; drage volje
Δ عَلَى عَيْنِكَ يَاتَاجِرُ /na očigled, drsko, bestidno/
فِي عَيْنِه قَذَاة To mu je trun u oku
يَاعَيْنِ الْعَمّ Moj dragi! Moja draga!
عَيْنَ عُنَّة upravo sada /vidjeti/; pred očima, blizu
عَيْنَ عُنَّةٍ (عُنَّةَ) samo njemu (isključivo)
عَيْنًا sam, lično, osobno; u naturi /platiti/
ـ بِعَيْنٍ novo za gotovo /prodati/
اَلَّذِي فِيه عَيْنَاكَ tvoja glava
عَيْنَاهُ جَاحِظَتَانِ مِنَ الْفَرَحِ /sav je van sebe od radosti/
ـ فِي قَفَاهُ /stalno se obazirati (bježeći) u strahu/
بِعَيْنَيْ رَأْسِه svojim (vlastitim) očima
عَيَن ukućani, domaći; (su)građani, stanovnici; skupina, grupa
عَيِّن suzan, plačan; plačljiv; šupljikav
عِين tak. = divlje krave, bivolice
عَيْنَاءُ tak. = lijepa riječ; istanjena mješina
عَيْنَات Ajnat /npl. u Hadramevtu/
عَيِّنَة ج ات uzorak, obrazac, mustra, proba
~ الدَّمِ uzorak krvi
عِينَة ج عِين najbolji dio, izbor; lijep izgled; kredit, veresija
عَيْنُون pokus /bot. Globularia alypum/
ـ زَرْقَاءُ mačje capice, mračnice, puljka, gumbek /bot. Globularia vulgaris/
عَيْنِيّ očni, optički; stvaran, realan; tjelesan, materijalan; dat u naturi; nepokretan /imetak/
الـ~ Ajni - npp.
عَيْنِيّ k. služi kao uzorak
عَيْنَيْن (عَيْنَيْن) Ajnejn (Inejn) - /ime brijega blizu mjesta Uhuda u Arabiji/
عَيْنِيَّة istovjetnost, identitet
ـ ج ات pjesma s rimom na slovo „ajn“; orlovi nokti /bot. Lonicera periclime-

عَيَايَاءُ ـ ذ slab, nesposoban, nemoćan; impotentan

عِيِيّ جـ أَعْيِيَاءُ، أَعْيِيَة slab, nemoćan, nesposoban; umoran, sustao; klonuo, iscrpljen, iznuren, izmožden; impotentan; mucav; neznalica, neuk, neobrazovan

مُعْيٍ sustao, zamoren; malaksao, iznuren

مَعَايٍ umorne /deve/

مَعَايَا sustale /deve/

مُعَايَات problemi, zagonetke, za duh zamorna i naizgled nerješiva pitanja

izmožden, klonuo, iznuren, iscrpljen; bespomoćan; nesposoban; mucav; impotentan

عِيّ zamro; nemoć; iscrpljenost, klonulost, iznurenost, malaksalost; bespomoćnost; nesposobnost; zamuckivanje

عَيَاء sustalost; umor(nost); klonulost, iznemoglost; slabost; teška (neizlječiva) bolest; neznalica

ـ جـ أَعْيَاء težak; neizlječiv; impotentan

عَيَّانُ sustao, umoran; nemoćan, nesposoban; iznuren, izmožden, klonuo; slab, bolestan; boležljiv, slabunjav; sumnjiv, nepouzdan, loš

إِعْيَاء umor, zamor, posustalost; nemoć, slabost, iznemoglost, klonulost, malaksalost, izmoždenost, iznurenost, iscrpljenost; bespomoćnost, nesposobnost; naprezanje, napor, muka

إِعْيَائِيّ k. izaziva veliki umor ili nemoć /bolest/

أَعْيَوِيّ a'jevijski /iz A'jaova plemena, ogranka plemena Esed/

أُعْيِيَّة nerazumljiv (zagonetan) govor

عَيّ umor, slabost; klonulost; malaksalost, iznurenost, iscrpljenost; bespomoćnost, nesposobnost

ـ جـ أَعْيَاء nemoćan, slab, malaksao,